สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพ
BANGKOK ISLAMIC COLLEGE

T 0 8 6 2 1 8

นายทีปัชลิต จุฬารัตน์

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 86218
วัน,เดือน,ปี 29 พ.ย. 2551

.b.....
.i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
ภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2546 - 2547

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....

รศ.กุลธร เลื่อนฉวี

(คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์)

กรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ม.ล.วรยส	ลดาวัลย์	ประธานกรรมการ
รศ.วัชรี	วัชรสินธุ์	กรรมการ
อ.วรวรรณ	โรจนไพบูลย์	กรรมการ
ผศ.ชนินทร์	ทิพโยภาส	กรรมการ และเลขานุการ

.....

อ.ไกรทอง โชติวุฒิพัฒนา

(อาจารย์ที่ปรึกษา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ **วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ**
นักศึกษา นายทีปชลิต จุฬารัตน์
ภาควิชา สถาปัตยกรรม
ปีการศึกษา 2546-2547

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการศึกษาของอิสลามในประเทศไทยนั้นเริ่มมีการพัฒนาขึ้น จากแต่เดิมสมัยก่อนที่เป็น โรงเรียนอิสลามในระดับประถม และมัธยมแต่ปัจจุบัน ได้มีสถาบันการศึกษาวิชาอิสลามในระดับอุดมศึกษา อยู่ 2 ที่ในประเทศไทยด้วยกันคือ

1. วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี)
2. วิทยาลัยอิสลามยะลา

ซึ่งทำหน้าที่รองรับเด็กที่จบในระดับมัธยมปลาย หรือจบโรงเรียนทางศาสนามาโดยตรง ปัจจุบันจำนวนเด็ก ที่จบมาในแต่ละปีนั้นมีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เด็กบางคนก็เรียนต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ บางคนก็ออกมาทำงานเพราะ ไม่มีทุนในการไปเรียนต่อ ส่วนเด็กที่มาสอบเข้าในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอิสลามนั้นก็มีจำนวนมาก เกินกว่าที่จะรองรับได้ ไว้ทั้งหมด จึงเล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อที่จะแก้ปัญหา จึงคิดว่า การจัดตั้งโครงการขึ้นมาเพื่อสนับสนุนนั้นจะทำให้ เกิดการพัฒนาการศึกษาอิสลาม

หลังจากที่ศึกษาถึงความต้องการของจำนวนนักศึกษานั้นแล้ว มีความสามารถที่จะจัดตั้งโครงการได้ ซึ่งโครงการนั้นมีที่ตั้งอยู่ใน กรุงเทพมหานคร เนื่องจากต้องการขยายการศึกษา ในส่วนภาคกลางและภูมิภาคอื่นออกมาจากภาคใต้ ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มี มุสลิมและโรงเรียนอิสลามมากที่สุด แต่ในขณะเดียวกัน ในส่วนภูมิภาคของกรุงเทพมหานคร ฯ นั้นก็มีจำนวนมุสลิมและโรงเรียนอิสลามมากที่สุด ถ้าเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ ยกเว้นภาคใต้ และกรุงเทพมหานครนั้นยังมีความเป็นศูนย์กลาง และประสิทธิภาพในการเข้าถึงที่สะดวกสามารถรองรับนักศึกษาทั่วภูมิภาคของประเทศได้ ส่วนในการจัดหาที่ตั้ง โครงการในกรุงเทพมหานครนั้น ได้เลือกเขตประเวศเป็นเขตในการจัดตั้งโครงการเนื่องจากการเข้าถึงของการคมนาคมที่สะดวกหลายทาง รวมทั้งอยู่ในชุมชนที่มีมุสลิมและ สถานศึกษาอิสลามมีมาก สภาพแวดล้อมยังคงไว้ซึ่งพื้นที่ มีความเป็นที่โล่งสีเขียวอยู่เหมาะกับการจัดตั้งโครงการเพื่อขยายความเจริญในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ จึงเกิดขึ้นเป็นโครงการเสนอแนะเพื่อมาช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาขยายการศึกษาในอิสลามในระดับสูงต่อไป ซึ่งในการทำการออกแบบ นั้นต้องคำนึงถึง ความเป็นสถานศึกษาที่เป็นอิสลาม การออกแบบจะมีข้อจำกัดของทางศาสนาเป็นสำคัญ รวมทั้งสภาพความเป็นที่ตั้งในประเทศไทย การออกแบบควรคำนึงถึง ลักษณะสภาพแวดล้อมและบริบทของที่ตั้ง ซึ่งต่างจากดินแดนอาหรับที่เป็นต้นกำเนิดของอิสลาม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิทยานิพนธ์ " วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพ" นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ทั้งทางด้านข้อมูล แนวความคิด และความช่วยเหลือเป็นอันดีจาก

- อ.ไกรทอง โชติวุฒิพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- อ.วิวัฒน์ อุดมปีติทรัพย์ ผู้ให้คำแนะนำ
- อาจารย์คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ทุกท่าน
- อาจารย์ อาดิศร์ รักษมณี อาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ให้ข้อมูลเรื่องมัสยิด
- อาจารย์ อิสมาแอล ลุตฟีจะปะกียา อธิการบดี วิทยาลัยอิสลามยะลา
- อาจารย์ อุสมาน อิดริส เลขาธิการวิทยาลัยอิสลามยะลา
- คุณ อุสลี ดามาเลาะ ฝ่ายกองกลางเจ้าหน้าที่ วิทยาลัยอิสลามยะลา
- อาจารย์ อิบรอฮีม อายีสะอิ สำนักบริการการศึกษา วิทยาลัยอิสลามยะลา
- คุณ ซุกรี หะยีสาและ ฝ่ายทะเบียนวิทยาลัยอิสลามยะลา
- มาหะมะซูไหนู นอ วิศวกรฝ่ายอาคารสถานที่วิทยาลัยอิสลามยะลา
- เจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลทุกท่าน ของวิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี)
- ขอบคุณผู้ที่มาช่วยเป็นกำลังในการทำงานในวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ทุกคน
- ขอบคุณพี่ น้องชมรมมุสลิมที่ช่วยอนุเคราะห์ คอมพิวเตอร์ในการทำงาน

นายทีปชลิต จุพารัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

อิสลามเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของมุสลิม ที่มุสลิมทุกคนมีหน้าที่ ที่ต้องพยายามศึกษาให้เข้าใจ โดยพยายามนำไปปฏิบัติ และต้องทำการให้ความรู้แก่คนอื่นให้เข้าใจเมื่อมีโอกาส และความสามารถ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ผู้ที่มีความรู้ในอิสลามเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่ไม่มีความรู้หรือมีความรู้น้อย ทั้งนี้เพื่อทำให้ประชาชาติมุสลิม ได้มีความรู้ในอิสลามและสืบสานวิถีแนวทางอันเที่ยงแท้ตามรอยท่านศาสดามุฮัมมัด(ซล.)

การมีสถานศึกษาอิสลามในระดับสูง คือในระดับอุดมศึกษาอิสลามนั้นทำให้ สามารถให้ความรู้ความเข้าใจอิสลามในระดับที่สูงและสามารถผลิตบัณฑิตให้มีความรู้นำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ครอบครัว สังคม และทำให้ประชาชาติมุสลิมได้เข้าใจความรู้ที่ตัวเองได้ศึกษามา

ผู้จัดทำ

นายทีปชลิต จุฬารัตน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่1.2 แสดงจำนวนโรงเรียนในส่วนภูมิภาค	4
ตารางที่1.3 แสดงจำนวนโรงเรียนอิสลามในเขตต่างๆในกรุงเทพฯ	4
ตารางที่2.1 แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวัง การสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	33
ตารางที่2.2 แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวัง การสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามยะลา	34
ตารางที่2.3 แสดงจำนวนหน่วยกิตของวิชาแต่ละสาขาวิชา	36
ตารางที่3.1 แสดงการใช้โครงการโดยทั่วไปสัมพันธ์กับเวลา	65
ตารางที่4.1 แสดงการวิเคราะห์หาจำนวนห้องบรรยายที่มีขนาดเล็กที่สุดของโครงการ	76
ตารางที่4.2 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ต่อคน ในสำนักงานและส่วนการศึกษา	115
ตารางที่4.3 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ต่อคน แบ่งชายหญิงในสำนักงานและส่วนการศึกษา	116
ตารางที่4.4 แสดงขนาดห้องเครื่องปรับอากาศ(CHILLER)	118
ตารางที่4.5 แสดงขนาดห้อง AHU ROOM)	118
ตารางที่4.6 แสดงขนาด COOLING TOWER	119
ตารางที่4.7 แสดงสรุปพื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ	121
ตารางที่5.1 แสดงการวิเคราะห์ให้คะแนนในการเลือกที่ตั้งเขตของโครงการ	123
ตารางที่5.1(2) แสดงการวิเคราะห์ให้คะแนนในการเลือกที่ตั้งเขตของโครงการ	124
ตารางที่5.2 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ	138
ตารางที่5.2 (2) แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ	139
ตารางที่6.1 แสดงมาตรฐานความต้องการแสงสว่างในห้องสมุด	186

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

		หน้า
รูปที่4.1	แสดงความหมายสัญลักษณ์แสดงพฤติกรรม	80
รูปที่4.2	แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาศัยที่บ้านตนเอง	81
รูปที่4.3	แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาศัยที่หอพัก	82
รูปที่4.4	แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตและนักศึกษาปริญญาโท	83
รูปที่4.5	แสดงพฤติกรรมอาจารย์ที่พักอาศัยที่บ้าน	85
รูปที่4.6	แสดงพฤติกรรมอาจารย์ที่พักอาศัยหอพัก	86
รูปที่4.7	แสดงพฤติกรรมฝ่ายผู้บริหาร	87
รูปที่4.8	แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ที่พักอาศัยที่บ้าน	89
รูปที่4.9	แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ที่พักอาศัยที่หอพัก	89
รูปที่4.10	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดเล็ก	92
รูปที่4.11	แสดงระยะห่าง (spacing) ที่เหมาะสมของห้องบรรยายรวม	93
รูปที่4.12	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดกลาง	93
รูปที่4.13	แสดงระยะที่นั่งสัมพันธ์กับจำนวนที่นั่ง	94
รูปที่4.14	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดใหญ่	94
รูปที่4.15	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายสัมมนาขนาดเล็ก	95
รูปที่4.16	แสดงตัวอย่างห้องปฏิบัติการทางภาษา	96
รูปที่4.17	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการทางภาษา	97
รูปที่4.18	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	97
รูปที่4.19	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการสอน	98
รูปที่4.20	แสดงระยะของ Open Stack – Critical sizes	99
รูปที่4.21	แสดง Minimum Clearances in reading rooms	99
รูปที่4.22	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องสมุดชั้นล่าง	100
รูปที่4.23	แสดงขนาดการจัดวางพื้นทีห้องสมุดอ้างอิงชั้นบน	100
รูปที่4.24	แสดงขนาดการใช้พื้นที่ในการสูญูด	101
รูปที่4.25	แสดงมิมบัรเป็นแท่นขึ้นยืนบรรยายธรรมทุกวันศุกร์	102
รูปที่4.26	แสดงบริเวณที่อาบน้ำละหมาด	104
รูปที่4.27	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่มัสยิดชั้นล่าง	105
รูปที่4.29	แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่มัสยิดชั้นบนเป็นที่ละหมาดผู้หญิง	106

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้นไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้า

รูปที่4.30 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องสัมมนาขนาดเล็กและห้องประชุม 108
รูปที่4.31 แสดงขนาดสนามฟุตบอลมาตราฐาน 109
รูปที่4.32 แสดงขนาดสนามบาสเก็ตบอลมาตราฐาน 109
รูปที่4.33 แสดงการจัดวางพื้นที่ส่วนสโมสรนักศึกษาชั้นล่าง 110
รูปที่4.34 แสดงการจัดวางพื้นที่ส่วนสโมสรนักศึกษาชั้นบน 110
รูปที่4.35 แสดงการจัดวางพื้นที่โรงอาหารและร้านค้า 111
รูปที่4.36 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพยาบาล 112
รูปที่4.37 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักนักศึกษา 113
รูปที่4.38 แสดงการจัดวางพื้นที่ซักเสื้อผ้า+ตากผ้า 113
รูปที่4.39 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักผ่อน 114
รูปที่4.40 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่ 115
รูปที่4.41 แสดงแผนภูมิวงกลมแสดงสัดส่วนขององค์ประกอบในโครงการ 121
รูปที่5.1 แสดงเขตในกรุงเทพที่นำมาเลือกพิจาณา 124
รูปที่5.2 แสดงแผนผังบริเวณทำเลที่ตั้งโครงการทั้ง 2 ทำเลในเขตประเวศ 132
รูปที่5.3 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากบริเวณถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 134
รูปที่5.4 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากด้านหลังที่ตั้งโครงการ 134
รูปที่5.5 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากบนมัสยิด 134
รูปที่5.6 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มุมมองจากบริเวณถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช 136
รูปที่5.7 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มีคลองประเวศ บุรีรมย์ผ่านด้านหลังที่ตั้ง 136
รูปที่5.8 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มุมมองจากมัสยิดด้านหลังที่ตั้งโครงการ 136
รูปที่5.9 แสดงชุมชนฝั่งตรงข้ามที่ตั้งโครงการที่ 2 136
รูปที่5.10 แสดงถนนหน้าที่ตังโครงการคือ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 140
รูปที่5.11 แสดงถนนหน้าทางเข้าบ้าน บ้านพักอาศัย โรงเรียนสอนศาสนา และมัสยิด เป็นถนนส่วนบุคคลข้างที่ตั้ง 140
รูปที่5.12 แสดงบ้านพักอาศัย จำนวน1หลัง โรงเรียนสอนศาสนาและ เป็นมัสยิด 1หลังเป็น เจ้าของเดียวกัน 140
รูปที่5.13 แสดงบรรยากาศด้านล่างใต้ฤนมัสยิด 141
รูปที่5.14 แสดงบรรยากาศภายในที่ประกอบ ศาสนกิจ(นมาซ)ข้างบน 141

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่5.18	แสดงการเส้นทางสัญจรบนถนน สุขุมวิท 77 อ่อนนุช	142
รูปที่5.19	แสดงย่านจุดตัดของถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช กับ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 (บริเวณแยกประเวศ)	143
รูปที่5.20	แสดงทางเข้าของโครงการถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9	143
รูปที่5.21	แสดงลักษณะความเป็นพื้นที่ราบของที่ดิน	144
รูปที่5.22	แสดงลักษณะกายภาพ และ ขนาดที่ตั้งโครงการ	145
รูปที่5.23	แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการทางภูมิศาสตร์และทางกายภาพ	146
รูปที่6.1	แสดงมัสยิดของท่านศาสดาในระยะแรก	149
รูปที่6.2	แสดงการก่อสร้างมัสยิดสมัยท่านศาสดานบีมุฮัมมัด	150
รูปที่6.3	แสดงคุณลักษณะเด่นต้นแบบของการสร้างมัสยิด	150
รูปที่6.4	แสดงถึงความเป็น public spaceของมัสยิดในการใช้ชุมนุมในยุคแรก	151
รูปที่6.5	แสดงองค์ประกอบของมัสยิด	154
รูปที่6.6	แสดงการใช้พื้นที่ในการละหมาด	155
รูปที่6.7	การใช้พื้นในการละหมาดเป็นตัวกำหนดผังของโถงละหมาด	155
รูปที่6.8	แสดงลักษณะมิห์รอบกลางผนังด้านกิบละฮ์	157
รูปที่6.9	แสดงลักษณะแท่นมิมบัร	158
รูปที่6.10	แสดงการใช้งานแท่นมิมบัร	158
รูปที่6.11	แสดง DIKKA กลางโถงละหมาด ในมัสยิด Selimiyya ในเมือง Edirine	159
รูปที่6.12	แสดงลานอเนกประสงค์ก่อนถึงทางเข้าโถงละหมาด	160
รูปที่6.13	แสดงสถานที่อาบน้ำละมาด บริเวณก่อนทางเข้าโถงละหมาด	161
รูปที่6.14	แสดงหออะซาน มัสยิด Champanir	162
รูปที่6.15	แสดงซุ้มประตู มัสยิด Arbai Din Ka Jompra	162
รูปที่6.16	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบมัสยิดกับ space ของมัสยิด	162
รูปที่6.17	แสดงมัสยิดอัล-ฮะรอม	163
รูปที่6.18	แสดงอัล-นะบะวีย์	164
รูปที่6.19	แสดงมัสยิดอัล-อักซอ	165
รูปที่6.20	แสดงผังเมืองริยาด ประเทศซาอุดิอาระเบีย	166
รูปที่6.21	แสดงลักษณะมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	167
รูปที่6.22	แสดงรูปตัดมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	168

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.23 แสดงหลักการใช้เสา 4 ต้น เป็นศูนย์กลางในการรับน้ำหนัก ยกหลังคา hip 168
รูปที่6.24 แสดงมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการรับอิทธิพลในการมีหออะซาน 168
รูปที่6.25 แสดงการวางแนวอาคารเรียนที่สัมพันธ์กับทิศทางลม 169
รูปที่6.26 แสดงการเลือกใช้ฝ้าเพดานในการดูดซับเสียง 170
รูปที่6.27 แสดงลักษณะการทำพื้นผิวของผนังในการดูดซับเสียง 171
รูปที่6.28 แสดงขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ในห้องเรียน 171
รูปที่6.29 แสดงกระดานเขียนในการสอนแบบต่างๆ 172
รูปที่6.30 แสดงฉากฉายภาพแบบต่างๆ 172
รูปที่6.31 แสดงการวางผังในห้องเรียน 173
รูปที่6.32 แสดงห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานพื้น 174
รูปที่6.33 แสดงห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานที่นั่ง 174
รูปที่6.34 แสดงห้องบรรยายรวมแบบซ้อนชั้น 175
รูปที่6.35 แสดงประเภทต่างๆของที่นั่งในห้องบรรยายรวม 176
รูปที่6.36 แสดงที่นั่งแบบโต๊ะเดี่ยวยึดแต่เป็นแบบเท้าแขนพับได้ 176
รูปที่6.37 รูปตัดแสดงระยะการมองที่สามารถมองเห็นได้ของที่นั่งกับฉาก 176
รูปที่6.38 แสดงระยะการมองที่สามารถมองเห็นได้ของที่นั่งกับฉากได้อย่างทั่วถึง 177
รูปที่6.39 แสดงระยะการฉายของเครื่องฉายในแบบส่องตรง และ แบบสะท้อนกระจก 177
รูปที่6.40 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ PROSCENIUM STAGE 178
รูปที่6.41 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ OPEN STAGE 179
รูปที่6.42 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ ARENA STAGE 179
รูปที่6.43 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ SPACE STAGE 180
รูปที่6.44 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า 180
รูปที่6.45 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบ รูปพัด 181
รูปที่6.46 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบ รูปกลมหรือรี 181
รูปที่6.47 แสดงแนวทางในการหาจัดวางที่นั่งในห้องประชุม 182
รูปที่6.48 แสดงอาคารภายในบริเวณพื้นที่ของวิทยาลัยอิสลามศึกษา 218
รูปที่6.49 แสดงลักษณะfacade อาคาร 218
รูปที่6.50 แสดงช่องบันไดที่มีความโปร่งต่อเนื่อง ระหว่าง ภายนอกและภายใน 218
รูปที่6.51 แสดงทางเข้าด้านหน้าอาคาร ใช้ซุ้มหลังคาจั่วเน้นทางเข้า 219

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
รูปที่6.52	แสดงส่วนประชาสัมพันธ์ด้านหน้า	219
รูปที่6.53	แสดงทางเชื่อมระหว่างอาคารวิทยาลัยอิสลามศึกษากับอาคารหอประชุม	219
รูปที่6.54	แสดงบริเวณที่นั่งพักคอยด้านหน้า	220
รูปที่6.55	แสดงการใช้ผนังคร่าวอะลูมิเนียมติดกระจกใสส่วนห้องฝ่ายบริหาร ห้องภาควิชาและห้องพักอาจารย์	220
รูปที่6.56	แสดงส่วนห้องศูนย์ข้อมูลอิสลาม(คอมพิวเตอร์)	220
รูปที่6.57	แสดงส่วนห้องสมุดของวิทยาลัยมีการแบ่งโต๊ะ หญิง ชายแต่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน	220
รูปที่6.58	แสดงส่วนห้องบรรยาย ป. โท	221
รูปที่6.59	แสดงส่วนห้องโสต	221
รูปที่6.60	แสดงตึกอาคารเรียนรวม	222
รูปที่6.61	แสดงชั้นล่างอาคารเรียนรวมเป็นใต้ถุนโล่ง สามารถจัดกิจกรรมนักศึกษาได้	222
รูปที่6.62	แสดงทางเดินแบบ double corridor หน้าห้องเรียน	222
รูปที่6.63	แสดงบรรยากาศการติวภาษาอาหรับ ระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง	222
รูปที่6.64	แสดงการใช้ curtain wall กระจกใสให้แสงธรรมชาติภายในทางเดินอาคาร	223
รูปที่6.65	แสดงภายในห้องเรียน	223
รูปที่6.66	แสดงตึกบรรยายรวมอยู่ใกล้กับ อาคารเรียนรวม	223
รูปที่6.67	แสดงภายในตึกบรรยายรวม	223
รูปที่6.68	แสดงหอพักหญิง	224
รูปที่6.69	แสดงหอพักศรีตรัง	224
รูปที่6.70	แสดงภายในหอพักศรีตรัง	224
รูปที่6.71	แสดงห้องน้ำรวม และลานตากผ้า	224
รูปที่6.72	แสดงลักษณะทางกายภาพภายนอกของอาคารหอประชุม	225
รูปที่6.73	แสดงลักษณะส่วนต่างๆภายในอาคารหอประชุม	225
รูปที่6.74	แสดงลักษณะทางกายภาพของอาคารศาลาละหมาด	226
รูปที่6.75	แสดงส่วนที่ทำละหมาดชาย	226

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.76	แสดงม่านที่กั้นส่วนทำละหมาดหญิง	226
รูปที่6.77	แสดงบริเวณภายนอกอาคารศาลาละหมาด	227
รูปที่6.78	แสดงผังอาคารศาลาละหมาด	227
รูปที่6.79	แสดงอาคารเรียนและอาคารมัสยิดของที่วิทยาเขตเก่า	228
รูปที่6.80	แสดงหุ่นจำลองผังแม่บทโครงการมหาวิทยาลัยอิสลามในอนาคต	229
รูปที่6.81	แสดงผังแม่บทโครงการมหาวิทยาลัยอิสลามในอนาคต	230
รูปที่6.82	แสดงลักษณะทางกายภาพอาคารสำนักงานอธิการ	231
รูปที่6.83	แสดงอาคารเรียนซึ่งมีลักษณะทางอาคารคล้ายกับ อาคารสำนักงานอธิการ	232
รูปที่6.84	แสดงลักษณะการออกแบบอาคารเป็น 2 ฝั่ง เพื่อแบ่งพื้นที่การใช้งานของชายกับหญิง	233
รูปที่6.85	แสดงกลางจัด landscape กลาง courtเสริมบรรยากาศอาคาร เป็นที่พักผ่อนอ่านหนังสือนักศึกษา	233
รูปที่6.86	แสดงลักษณะบันไดที่มีช่องเปิดของชานพักน้อย ทำให้ไม่เห็นทัศนียภาพภายนอกขณะ ใช้งาน	234
รูปที่6.87	แสดงบรรยากาศภายในห้องเรียน	234
รูปที่6.88	แสดงห้องสมุดมีการใช้ฉากกั้นพื้นที่อ่านหนังสือระหว่างหญิงกับชาย	235
รูปที่6.89	แสดงห้องบรรยายรวม slope ซึ่งอยู่ด้านหลังอาคาร	235
รูปที่6.90	แสดงภายในห้องบรรยายรวม	235
รูปที่6.91	แสดงลานอเนกประสงค์ชั้นล่าง ปัจจุบันเป็นสถานที่ละหมาดชั่วคราว	236
รูปที่6.92	แสดงหุ่นจำลองอาคารมัสยิดที่กำลังดำเนินการสร้าง	236
รูปที่6.93	แสดงอาคาร โรงอาหารชั่วคราวเป็นเรือนเครื่องผูกมุงหลังคาจาก	236
รูปที่6.94	แสดงการแยกเรือนเป็น2เรือนแบ่งพื้นที่ทานอาหารระหว่าง ชายหญิง	236
รูปที่6.95	แสดงภาพทัศนียภาพโครงการในมุมมองที่สูง	237
รูปที่6.96	แสดงผังแม่บทโครงการ Yamagata University of Art and Design	238
รูปที่6.97	แสดงรูปตัดอาคารบริหารการจัดการ	238
รูปที่6.99	แสดงทัศนียภาพบริเวณด้านหน้าซึ่งมีทิวเขา Zao เป็นฉากหลัง	239
รูปที่6.100	แสดงด้านหน้าอาคารบริหารการจัดการมีสะพานข้ามสระเชื่อมไปยังอาคาร	239
รูปที่6.101	แสดงภาพบริเวณสระด้านหน้าอาคารบริหารการจัดการ	239
รูปที่6.102	แสดงภาพภายในจาก lobby ด้านล่างของอาคารบริหารการจัดการ ที่มองออกไปภายนอก	240

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
รูปที่6.103	แสดง Veranda ชั้นที่ 7 ของอาคารบริหารการจัดการ	240
รูปที่6.104	แสดง Gymnasium ซึ่งอยู่ด้านหน้า Art Department	241
รูปที่6.105	แสดงห้องบรรยายรวมซึ่งอยู่ระหว่างชั้น2 และ ชั้น3 ของอาคารบริหารการจัดการ	241
รูปที่6.106	แสดงภาพภายนอกหน้าบริเวณทางเข้ามัสยิด	243
รูปที่6.107	แสดงภายในตัวอาคารมัสยิด เป็นห้องโถงใหญ่ใช้เป็นพื้นที่ละหมาด	243
รูปที่6.108	แสดงบริเวณซุ้มมิห์รอบและการใช้ช่องแสงเสริมบรรยากาศภายในให้สว่าง	244
รูปที่6.109	แสดงเหนือซุ้มประตูทางเข้าโถงละหมาดมีการสลักเป็นภาษาอาหรับที่ประณีต	244
รูปที่6.110	แสดงทางเข้าสู่โครงการ	246
รูปที่6.111	แสดงทัศนียภาพโดยรอบอาคาร	246
รูปที่6.112	แสดงทางขึ้นบันไดด้านหน้าเชิญชวนขึ้นสู่อาคาร	247
รูปที่6.113	แสดงศูนย์หนังสืออิสลามอยู่ขวามือทางเข้าด้านล่าง	248
รูปที่6.114	แสดงบันไดเวียนใช้เป็นทางขึ้นผู้หญิงไปยังที่ละหมาดของผู้หญิง	248
รูปที่6.115	แสดงใต้ถุนโล่งอเนกประสงค์ซึ่งอยู่ใต้โถงละหมาด	249
รูปที่6.116	แสดงบริเวณที่อาบอาบน้ำละหมาดชาย	249
รูปที่6.117	แสดงส่วนร้านค้าอาหารและบริเวณทานอาหาร	250
รูปที่6.118	แสดงห้องประชุมอเนกประสงค์มีการบรรยายศาสนาหลังละหมาดวันศุกร์	250
รูปที่6.119	แสดงบันไดทางขึ้นโถงละหมาดด้านหลังอาคาร	251
รูปที่6.120	แสดงลานโล่งก่อนทางเข้าโถงละหมาด	251
รูปที่6.121	แสดงทัศนียภาพภายในโถงละหมาด หลังละหมาดวันศุกร์	252
รูปที่6.122	แสดงจำนวนผู้ใช้สอยที่แตกต่างกันระหว่าง วันศุกร์ กับ วันอื่นๆ	252
รูปที่6.123	แสดงด้านหลังโถงละหมาด	253
รูปที่6.124	แสดงการใช้มัสยิดในวันศุกร์ในเชิงพาณิชย์	253
รูปที่6.125	แสดงทัศนียภาพภายนอกอาคารมองจาก Plaza	254
รูปที่6.126	แสดงสระน้ำด้านหน้าโถงละหมาด	255
รูปที่6.127	แสดงรูปตัดโครงการ	255
รูปที่6.128	แสดงซุ้ม mihrab มีการเปิดช่องแสงสามารถมองออกไปเป็นสระน้ำ	255
รูปที่6.129	แสดงภายในโถงละหมาด The Parliament Mosque, Ankara	256
รูปที่6.130	แสดง Axonometric The Parliament Mosque, Ankara	256

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่7.1 แสดงแผนภาพการแบ่งองค์ประกอบตามหน้าที่และความสำคัญ 257

รูปที่7.2 แสดงแผนภาพการแบ่งองค์ประกอบตามส่วน 258

รูปที่7.3 แสดงการเลือกความสัมพันธ์ที่นำมาใช้ในโครงการ 258

รูปที่7.4 แสดง Concept circulation ของโครงการ 259

รูปที่7.5 แสดง Circulation Diagram ของโครงการ 259

รูปที่7.6 แสดงภาพถ่ายกายภาพบริเวณที่ตั้งโครงการ 260

รูปที่7.7 แสดงการวิเคราะห์ กายภาพที่ตั้งโครงการ 261

รูปที่7.8 แสดงการเลือก การจัดส่วนลงในผัง 261

รูปที่7.9 แสดงผังเบื้องต้นก่อนการออกแบบ 262

รูปที่7.10 แสดงแนวความคิดการนำมัสยิดต้นแบบท่านศาสดามาใช้เป็น Common spaceก่อนขึ้นสู่โถงละหมาด 263

รูปที่7.11 แสดงการนำรูปแบบอักษรภาษาอาหรับมาประดับอาคาร 264

รูปที่7.12 แสดงลายเครือเถา 265

รูปที่7.13 แสดงลายเรขาคณิต มาใช้ประดับส่วนลาน Plaza 265

รูปที่7.14 แสดงการนำรูปทรงส่วนหลังคามาใช้ให้เป็นเอกลักษณ์ของที่ตั้ง 266

รูปที่7.15 แสดงการแต่งกายชุดขาวของผู้ชายมุสลิมตามแบบฉบับศาสดา 267

รูปที่7.16 แสดงวัสดุหลังคาเหล็ก Metal sheet แบบมีฉนวนสามารถป้องกันความร้อนและเสียงได้ 267

รูปที่7.17 แสดงผังบริเวณโครงการ 268

รูปที่7.18 แสดงหุ่นจำลอง ทัศนียภาพผังแม่บทรวมโครงการ 268

รูปที่ 7.19 แสดงรูปด้านของโครงการ 269

รูปที่ 7.20 แสดงรูปตัดของโครงการ 270

รูปที่ 7.21 แสดงหุ่นจำลองของโครงการ 271

รูปที่ 7.22 แสดงทัศนียภาพของโครงการ 272

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก-ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ-ฎ
บทที่1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์โครงการ	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ	5
1.4 ขอบเขตและองค์ประกอบโครงการ	6
1.5 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ	8
บทที่2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการ	9
2.1 ศึกษาบทบัญญัติทางอิสลามและวัฒนธรรมอิสลาม	9
2.2 เปรียบเทียบโครงการที่มีกิจกรรมสอดคล้อง	30
2.3 พิจารณากลุ่มเป้าหมายและความเป็นไปได้ของโครงการ	33
2.4 รายละเอียดการจัดหลักสูตรการศึกษาและจำนวนการรับนักศึกษาของโครงการ	35
บทที่3 การศึกษาผู้ใช้อาคาร	55
3.1 การดำเนินการบริหารและบุคลากรของโครงการ	55
3.2 ประเภทผู้ใช้อาคาร	58
3.3 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	59
3.4 จำนวนผู้ใช้สอยโครงการ	66
บทที่4 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดองค์ประกอบของโครงการ	71
4.1 การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการเรียนการสอน	71
4.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	79
4.3 สรุปองค์ประกอบของโครงการ	90
4.4 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ	92
4.5 สรุปพื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ	121

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่5 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของที่ตั้งโครงการ 122
5.1 การวิเคราะห์เลือกที่ตั้งจากปัจจัยสำคัญของโครงการ 122
5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ 125
5.3 การวิเคราะห์และหลักพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ 129
5.4 การศึกษาเปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ 131
5.5 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ 137
5.5.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ 137
5.5.2 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ 142
5.5.3 สภาพทางธรณีวิทยา และสภาพที่ตั้งโครงการ 144
5.5.4 กรรมสิทธิ์ที่ดิน 144
5.5.5 การวิเคราะห์กายภาพและสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบกับที่ตั้ง 145
บทที่6 กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อใช้ในการออกแบบ 147
6.1 ด้านแนวทางสถาปัตยกรรม 147
6.1.1 การออกแบบสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนาอิสลาม 147
6.1.2 การออกแบบห้องเรียน 169
6.1.3 การออกแบบห้องประชุม 178
6.1.4 การออกแบบห้องสมุด 185
6.2 ด้านงานระบบและความต้องการทางเทคนิค 188
6.2.1 ระบบโครงสร้างทางอาคาร 188
6.2.2 ระบบไฟฟ้า 189
6.2.3 ระบบการส่องสว่าง 192
6.2.4 ระบบการปรับอากาศภายในอาคาร 194
6.2.5 ระบบขนส่งแนวดิ่ง 196
6.2.6 ระบบสุขาภิบาล 197
6.2.7 ระบบดับเพลิงและป้องกันอัคคีภัย 203
6.2.8 ระบบสื่อสาร โทรคมนาคม 205
6.2.9 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 207
6.2.10 ระบบกำจัดขยะ 209
6.2.11 การป้องกันอาชญากรรมในอาคาร 212
6.2.12 ระบบการประหยัดพลังงานภายในอาคาร 213

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 อาคารตัวอย่างประเภทสถานศึกษา 217
6.3.1 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) 217
6.3.2 วิทยาลัยอิสลามยะลา 228
6.3.3 Yamagata University of Art and Design 237
6.4 อาคารตัวอย่างประเภทสถานที่ประกอบศาสนกิจ(มัสยิด) 242
6.4.1 มัสยิดวาดี อัล-ฮูเซน 242
6.4.2 มูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย 245
6.4.3 The Parliament Mosque, Ankara 254
บทที่ 7 สรุปผลการออกแบบ 257
7.1 แนวความคิดในการออกแบบ 257
7.2 ผลงานการออกแบบ 268
7.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ 279
บรรณานุกรม 280
ภาคผนวก 281
ภาคผนวก ก. คำอธิบายรายวิชาของโครงการ 281
ภาคผนวก ข. เกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการจัดทำโครงการพัฒนาการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษา ในช่วง แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2543-2544) 311
ภาคผนวก ค. เทศบัญญัติและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 318

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1 บทนำ

วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ

(Islamic Collage Bangkok)

1.1 ความเป็นมาโครงการ

เริ่มแรกในการเรียนการสอนของวิชาทางด้านศาสนาอิสลามสมัยก่อนเริ่มจากเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยครูที่มีความรู้ในอิสลามทำการเผยแผ่ และจะมีลูกศิษย์ในกลุ่มที่สนใจที่จะได้รับวิชาการมาขอศึกษา จากกลุ่มเล็กๆ ก่อกลายเป็นกลุ่มใหญ่ โรงเรียนในช่วงแรกก็จะเป็นบ้านของครูซึ่งมีความเป็นอยู่เป็นแบบสมณะ นักเรียนที่ตามมาศึกษาภายหลังก็ได้มาปลูกบ้านใกล้เรือนเคียงกับครู เกิดปฏิสัมพันธ์เป็นชุมชนที่ขยายตัวขึ้น จนภายหลังมีการเรียนการสอนที่มีระบบมากขึ้น ในเวลาต่อมาก็เกิดเป็นโรงเรียนที่สอนศาสนาอิสลามที่เรียกว่า “โรงเรียนปอเนาะ” ต่อมา นักเรียนที่มาศึกษาที่สำเร็จวิชา ก็ได้เป็นครูที่สอนให้กับศิษย์รุ่นต่อไป จากนั้นครูก็เริ่มมากขึ้น จากโรงเรียนเล็กๆที่สร้างกันเองเป็นลักษณะโครงสร้างชั่วคราว เป็นไม้ เป็นสังกะสีก็เริ่มกลายเป็นอาคารที่ถาวร การเรียนการสอนก็เป็นระบบมากขึ้น จนบางโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการเริ่มเข้ามาดูแล ภายหลังกระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นในคุณภาพการศึกษาของนักเรียนที่จำเป็นต้องได้รับการเรียนวิชาสามัญตามหลักสูตร โรงเรียนปอเนาะบางแห่งจึงได้มีการสอนวิชาสามัญควบคู่ไปกับวิชาศาสนาด้วย โรงเรียนปอเนาะจะอยู่ในภาคใต้เป็นจำนวนมากในประเทศไทย โดยเฉพาะภาคใต้ตอนล่างมีมากที่สุด เนื่องจากมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุดในประเทศ รองลงมาเป็นภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคอีสานตามลำดับ การเสริมวิชาการสามัญเข้าไปในโรงเรียนปอเนาะทำให้เกิดเป็นโรงเรียนอิสลาม ซึ่งกระจายไปทั่วภาคใต้ โดยโรงเรียนอิสลามก็จะแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โรงเรียนที่มีการเรียน การสอนอิสลามล้วน มีหลายวิชาในตัวหลักศาสนา
2. โรงเรียนที่เรียนวิชาการ ศาสนา(แบ่งเป็นระดับ 1-10) พร้อมกับเรียนวิชาสามัญตามกระทรวงบังคับ (แบ่งเป็นระดับม.ต้น-ม.ปลาย)คนที่จบในระดับม.ปลายอาจไม่ต้องจบวิชาศาสนาถึงระดับสูงสุด คือระดับ 10ก็ได้

ในประเภทที่ 1เป็นเด็กที่จบโรงเรียนสอนศาสนาล้วน ก็จะแบ่งเป็น4กลุ่ม

1. ไปเป็นครูสอนศาสนา
2. ประกอบอาชีพ
3. ไปเรียนต่อในประเทศอิสลามเช่นในกลุ่มตะวันออกกลาง ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่ได้ทุนจากโรงเรียน
4. นักเรียนที่ได้วุฒิม.ปลาย ก.ศ.น.จะต่อระดับปริญญาตรีซึ่งส่วนใหญ่จะต่อในระดับปริญญาตรีทางอิสลาม

ในประเภทที่2 เป็นเด็กที่จบ โรงเรียนสอนด้านศาสนา + วิชาการสามัญ ส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1. เรียนต่อระดับปริญญาตรีในด้านวิชาสามัญ
2. เรียนต่อระดับปริญญาทางอิสลาม

แสดงให้เห็นว่าคุณสมบัติผู้ที่จะสมัครสอบและเรียนต่อต้องมีวุฒิม.6 และนอกจากนี้ยังต้องมีความรู้พื้นฐานทางศาสนาอิสลาม กับ ภาษาอาหรับจะเห็นได้ว่าการพัฒนาวิชาการอิสลาม ได้พัฒนาขึ้นถึงระดับปริญญาตรี เมื่อศึกษาสำเร็จสามารถนำมาใช้ประกอบอาชีพได้หลายสาขา ซึ่งในหลายประเทศอิสลามทั่วโลก ได้มีวิทยาลัยอิสลามเกิดขึ้นมากมาย แต่ในประเทศไทย ระดับปริญญาด้านอิสลาม มีเปิดสอนอยู่ด้วยกัน 2 ที่คือ

1. วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานี
2. วิทยาลัยอิสลามยะลา

เนื่องด้วยวิทยาลัยอิสลาม(ระดับปริญญาตรี)มีแค่ 2แห่งทางภาคใต้เท่านั้น เนื่องจากภาคใต้มีประชากรมุสลิมมากที่สุดในประเทศ โรงเรียนอิสลามก็มาก แต่ในส่วนของภาคอื่นที่รองลงมาก็มี ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือและ ภาคอีสาน ตามลำดับ ก็มีมุสลิมอยู่จำนวนมากเหมือนกัน ดังนั้นโรงเรียนอิสลามศึกษาก็จึงมีอยู่เหมือนกัน โดยเฉพาะภาคกลาง จะมากรองจากภาคใต้ และความต้องการการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางอิสลามก็ไม่ได้เป็นที่สนใจแก่นักเรียนมุสลิมภาคใต้เท่านั้น แต่ภาคอื่นก็มีความสนใจ แต่เนื่องจากความไกลเป็นปัจจัยหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ต้องทำให้ ส่วนภูมิภาคอื่นของภาคลงไปเรียนกันที่ภาคใต้ ซึ่งเป็นภาคใต้ตอนล่างสุด เป็นเรื่องของความยากลำบากในด้านห่างไกลภูมิลำเนาเดิมเป็นระยะทางมาก วัฒนธรรม ภาษา ท้องถิ่นก็ต่างกัน และต้องการขยายด้านการศึกษาอิสลามในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้เพิ่มขึ้นสำหรับนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อ จึงได้เกิด โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพขึ้นเพื่อสามารถรองรับนักเรียนจากภูมิภาคอื่นๆให้มาเรียนได้อย่างสะดวก อีกส่วนหนึ่งก็สามารถรับเด็กจากภาคใต้ได้ด้วย รวมถึงนักเรียนที่สอบที่วิทยาลัยอิสลามที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ได้

โครงการนี้จึงมีที่ตั้งในส่วนของภาคกลาง คือ กรุงเทพฯซึ่งมีเหตุผลทางปัจจัยที่สำคัญ3ประการ

1.1.1 จำนวนมุสลิมที่หนาแน่น

1.1.2 จำนวนสถาบันการศึกษาอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้

1.1.3 มีการคมนาคมที่เข้าถึงที่ทำให้นักเรียนทั้งภูมิภาคสามารถมาเรียนได้สะดวก

1.1.1 จำนวนมุสลิมที่หนาแน่น

คือภาคกลางเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากรมุสลิมหนาแน่นเป็นอันดับ2รองจากภาคใต้ และกรุงเทพฯเป็นจังหวัดในภาคกลางที่มีจำนวน มุสลิมมากที่สุด โดยเทียบความหนาแน่นของประชากรจากจำนวนมัสยิดซึ่งมีการแปรผันตามกัน

ตารางที่1.1 แสดงจำนวนมัสยิดที่มีในทะเบียนในแต่ละส่วนภูมิภาคของประเทศไทย ประจำปี 2544

	กรุงเทพฯ	กลาง	ตะวันออก	อีสาน	เหนือ	ใต้ตอนบน	ใต้ตอนล่าง
ทะเบียนมัสยิด	162	166	92	8	27	598	1924
จัดอันดับที่มีมีจำนวนมากในแต่ละภูมิภาค	หนองจอก 40 คลองสามวา 15 มีนบุรี 13 ประเวศ 11 สวนหลวง 11	อยุธยา 55 นครนายก 25 นนทบุรี 19	ฉะเชิงเทรา 51 ชลบุรี 24 ตราด 8	ขอนแก่น 3 นครราชสีมา 2	เชียงใหม่ 11 ตาก 5 เชียงราย 4	กระบี่ 149 นครศรีธรรมราช 100 ตรัง 95	ปัตตานี 583 นราธิวาส 486 ยะลา 355

ที่มา: หนังสือทะเบียนมัสยิดในประเทศไทยประจำปี2544โดยสำนักจุฬาราชมนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.2 จำนวนสถาบันการศึกษาอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้

คือภาคกลางเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนโรงเรียนอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้มาก เป็นอัน2รองจากภาคใต้และกรุงเทพฯเป็นจังหวัดใน ภาคกลางที่มีจำนวนโรงเรียนอิสลาม ในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้มากที่สุด

ตารางที่1.2 แสดงจำนวนโรงเรียนในส่วนภูมิภาค

	กรุงเทพ	อยุธยา	นนทบุรี	ฉะเชิงเทรา	ตราด	เพชรบุรี	เชียงใหม่
จำนวน โรงเรียน	17	2	4	1	1	1	1

ที่มา: หนังสือเรียนเชิญรับเด็กโควต้าพิเศษ ของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตารางที่1.3 แสดงจำนวนโรงเรียนอิสลามในเขตต่างๆในกรุงเทพฯ

	บึงกุ่ม	บางกะปิ	ประเวศ	สวนหลวง	พระโขนง	คลองเตย	ทุ่งครุ	วังทองหลาง	มีนบุรี	หนองจอก
จำนวน โรงเรียน	1	1	3	2	1	1	1	1	4	2

ที่มา:หนังสือเรียนเชิญรับเด็กโควต้าพิเศษของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

1.1.3 มีการคมนาคมที่เข้าถึงได้สะดวก

มีความสำคัญในเรื่องการเป็นศูนย์ในการศึกษาอิสลามจำเป็นจะต้องมีการเข้าถึงที่สะดวก ภูมิภาคอื่นสามารถเข้าส่วนกลางได้ง่ายและตรงที่สุด จากปัจจัยที่สำคัญ 2ข้อเบื้องต้นและพิจารณา ในเรื่องการคมนาคมในการเข้าถึง ซึ่งกรุงเทพนั้นมีศักยภาพในเรื่องการคมนาคมที่เป็นส่วนกลาง มาก ไม่ว่าจะเป็น ในส่วน เส้นทางรถยนต์ รถไฟ หรือ เครื่องบิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นการเพิ่มความรู้ทางวิชาการทางอิสลามระดับสูงให้มาขึ้น
2. แก้ปัญหาการขาดแคลนสถานศึกษาแก่เยาวชนทั่วภูมิภาค
3. เป็นจุดเริ่มต้นการกระจายการศึกษาอิสลามในระดับปริญญาตรีสู่ภูมิภาคอื่น
4. ต้องการผลิตบัณฑิต ออกไปประกอบวิชาชีพทางการเมือง การปกครอง เศรษฐศาสตร์ อาจารย์ โดยการที่เรียนรู้หลักอิสลาม นำคุณธรรมไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคมประเทศชาติ
5. เพื่อให้นักศึกษามุสลิมสามารถมีความรู้ทั้งด้านศาสนาและวิชาการสามัญควบคู่กันไป
6. การเกิดโครงการจะทำให้มุสลิมมีอาชีพในการทำงานเพิ่มขึ้นในการมาเป็นผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ อาจารย์ ผู้ประกอบการร้านค้า เป็นต้น

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการ

1. ศึกษาการออกแบบอาคารสถานศึกษาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ในส่วนโรงเรียนระดับปริญญา--ตรีสำหรับมุสลิม
2. ศึกษาโครงการในการออกแบบอาคารสถานศึกษาในกลุ่มนักศึกษามุสลิม ในเขตพื้นที่ชุมชนที่นักศึกษาสามารถมา เรียนได้อย่างสะดวก
3. ศึกษางานระบบที่เกี่ยวข้องกับอาคาร ทั้งระบบโครงสร้าง ระบบปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า ระบบสุขาภิบาล ระบบป้องกันอัคคีภัย
4. ศึกษาข้อจำกัดและเทคนิคต่างๆที่ใช้กับอาคารสถานศึกษา ซึ่งจะสามารถกำหนดลักษณะและขนาดของอาคารได้ เช่น ระบบการใช้แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ ระบบการปรับอากาศ ทิศทางการวางอาคารที่ใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจ
5. ศึกษาความเป็นไปได้ของการทำโครงการประเภทอาคารสถานศึกษา ประเมินค่าว่ามีความเหมาะสมและเป็นที่ต้องการของคนจำนวนมากหรือไม่
6. ศึกษากิจกรรมที่ของประเภทผู้ใช้โครงการ พฤติกรรมที่ตอบสนองต่อโครงการ และ ขนาดพื้นที่ใช้สอย และความสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่างๆ
7. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโครงการ และ อาคารที่มีรูปแบบใกล้เคียงเพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการกำหนดรายละเอียดโครงการและเป็นประโยชน์ในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขต และ องค์ประกอบโครงการ

-ขอบเขต

1. ระดับการศึกษาจะอยู่ในระดับปริญญาตรีตั้งแต่นักศึกษาชั้นปีที่ 1-ปีที่4ในส่วนเรียนของโครงการ
2. เป็นวิทยาลัยที่จำเป็นต้องของบประมาณจาก ในประเทศ และ ต่างประเทศ เป็นของเอกชน
3. เป็นอาคารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับมุสลิม
4. โครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะให้กับประชาชนที่อยู่ในเขตชุมชนอิสลาม
5. กำหนดเกณฑ์ในการวางแนวความคิดของโครงการระหว่างแบบแผนของศาสนาอิสลามกับข้อกำหนดในการออกแบบทางสถาปัตยกรรม

-องค์ประกอบโครงการ

ประกอบไปด้วย 3ส่วนสำคัญ คือ ส่วนองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบรอง และองค์ประกอบเสริม

1. องค์ประกอบหลัก จะประกอบด้วยส่วนส่งเสริมทางการศึกษา แบ่งเป็น

1.1 ส่วนการศึกษาได้แก่

1.1.1 ห้องบรรยายขนาดเล็ก

1.1.2 ห้องบรรยายรวม

1.1.3 ห้องสัมมนาขนาดเล็ก

1.1.4 ห้องพักอาจารย์

1.2 ส่วนสนับสนุนการศึกษาได้แก่

1.2.1 ห้องปฏิบัติการทางภาษา

1.2.2 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

1.2.3 ห้องปฏิบัติการสอน

1.2.4 ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 สถานที่ประกอบศาสนกิจ

1.3.1 พื้นที่ห้องประกอบศาสนกิจ

1.3.2 พื้นที่โถงทางเข้ามัสยิด

1.3.3 พื้นที่ลานโล่งประกอบศาสนกิจในช่วงเทศกาลสำคัญ

1.3.4 บริเวณทำความสะอาดร่างกาย (ที่อาบน้ำนมาซ)

2. องค์ประกอบรอง จะประกอบไปด้วย

2.1 ส่วนบริหารโครงการ

2.1.1 ส่วนห้องทำงานระดับบริหาร

2.1.2 ห้องประชุมการบริหาร

2.1.3 ส่านห้องทำงานเจ้าหน้าที่โครงการ

2.2 ส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

2.2.1 หอประชุมเอนกประสงค์

2.2.2 ส่วนกีฬาและนันทนาการ

2.2.3 สโมสรนักศึกษา

3. องค์ประกอบเสริม จะประกอบไปด้วย

3.1 ส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์

3.1.1 โรงอาหารและร้านค้า

3.1.2 ห้องพยาบาล

3.1.3 ส่วนที่พักนักศึกษา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่

3.2 ส่วนบริการโครงการ

3.2.1 ส่วนที่พักพนักงาน

3.2.2 ห้องเก็บพัสดุต่างๆ

3.2.3 ห้องเครื่องต่างๆ

3.2.4 ที่จอดรถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

1. ขอบเขตของการศึกษาโครงการครอบคลุมเรื่องจำนวนของนักศึกษาในอัตราเต็มที่ ที่สามารถรองรับกับสถานศึกษาได้ดังนั้น ข้อมูลตัวแปรก็ต้องมีการอ้างอิงจากจำนวนเด็กที่พลาดหวังจากโครงการที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และจำนวนการรับนักศึกษาของโครงการที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมากำหนดจำนวนผู้ใช้สอยในโครงการ ตลอดจนเป็นพื้นที่ใช้สอย และสามารถหาที่ตั้งที่เหมาะสมได้
2. การเลือกที่ตั้งเนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับศาสนาอิสลาม ชุมชนที่ควรเลือกเป็นที่ตั้ง ควรเป็นชุมชนที่อยู่ในเขตชุมชนมุสลิมหรือใกล้เคียงและเป็นส่วนที่ภูมิภาคเป้าหมายอื่นๆ เข้าถึงโครงการได้ง่าย และควรเป็นการให้สถานการศึกษาขยายตัว แก่ชุมชนและสร้างความเจริญและ พัฒนาชุมชนที่ยังไม่เจริญเติบโตให้เกิดประสิทธิภาพ

: ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1. สำนักจุฬาราชมนตรี. หนังสือทะเบียนมัสยิดในประเทศไทยประจำปี พ.ศ.2544
2.. บทความเรื่อง. ปอเนาะฤๅจะถูกกลืนหายไปสังคม, ดีนไดอารี่ พิมพ์ พ.ศ.,2545 หน้าที่27, ปีที่1 ฉบับที่6 เดือนพ.ค.-มิ.ย. 2545
3. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. หนังสือเรียนเชิญรับเด็กโควต้าพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2546

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการ

2.1 ศึกษาบทบัญญัติทางอิสลามและวัฒนธรรม

ในการที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการจำเป็นต้องเข้าใจถึงพื้นฐานอิสลามในเบื้องต้น เนื่องจากโครงการเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับอิสลามโดยตรงและในโครงการก็เป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอิสลาม การเข้าใจในบทบัญญัติทางอิสลามและวัฒนธรรม จะทำให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตและพฤติกรรมการใช้สอยในการกำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมได้ การศึกษาจะช่วยให้เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจ

ซึ่งการศึกษาที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการแบ่งเป็น

2.1.1 เข้าใจความหมายและความเป็นมาอิสลาม

2.1.2 หลักศรัทธา(อิหม่าน) อิสลาม

2.1.3 หลักวินัยบัญญัติ หรือ หลักปฏิบัติ อิสลาม

2.1.4 อิสลามกับชีวิตและจรรยามารยาท

2.1.1 เข้าใจความหมายและความเป็นมาอิสลาม

ความหมาย

ก่อนที่จะศึกษาในเรื่องพื้นฐานของอิสลามจำเป็นที่จะต้องทราบความหมายและความเป็นมาก่อน โดยทางภาษา คำว่า “อิสลาม” มาจากรากคำภาษาอาหรับว่า “สะลิม่ะ” ซึ่งแปลว่า “เขานอบน้อมยอมจำนน เขาเข้าสู่ความสันติสุข เขาปลอดภัย” ดังนั้น อิสลามจึงมีความหมายว่า “การเข้าสู่ความสันติสุขหรือความสงบ” ซึ่งจะเป็นไปได้ก็โดยการยอมจำนนต่อเจตนารมณ์หรือพระประสงค์ของอัลลอฮ์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าที่แท้จริงแต่เพียงพระองค์เดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นมาของอิสลาม

อิสลามเริ่มต้นจากความจริงที่ว่าอัลลอฮ์ซึ่งเป็นพระเจ้าได้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตขึ้นมา และเมื่อสร้างขึ้นมาแล้วพระองค์ก็มิได้ทรงทอดทิ้งให้สิ่งที่พระองค์สร้างมาอยู่กันอย่างไร้ระเบียบ หากแต่พระองค์ได้ทรงจัดทุกสรรพสิ่งไว้ให้สมบูรณ์ ทรงวางกฎระเบียบและทรงนำทางให้แก่ทุกสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นมา

ดังนั้น เราจะเห็นว่าทุกสรรพสิ่งตั้งแต่เทหวัตถุที่ใหญ่ที่สุดในท้องฟ้าอย่างเช่นระบบสุริยะจักรวาลจึงโคจรอยู่ในท้องฟ้าอย่างเป็นระเบียบระบบ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างสันติปราศจากความสับสนอลหม่าน หรือแม้แต่ระบบอวัยวะต่างๆภายในร่างกายของมนุษย์ก็ถูกสร้างและถูกกำหนดให้ทำงานสัมพันธ์กันเพื่อรับใช้ชีวิตมนุษย์ให้ดำรงอยู่โดยที่มนุษย์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขกฎการทำงานเหล่านั้นได้เลยแม้แต่น้อย และหากมนุษย์ฝ่าฝืนกฎของอวัยวะในร่างกายเขาเมื่อใด มนุษย์ก็จะไม่พบกับความสุขกายสบายใจและอาจเป็นอันตรายถึงตายในที่สุดได้

เราจะเห็นได้ว่าการที่ทุกสรรพสิ่งที่พระผู้เป็นเจ้าสร้างมาอยู่กันอย่างสันติได้นั้นก็เพราะว่าสรรพสิ่งทั้งหลายยอมจำนนต่อกฎระเบียบที่พระองค์ทรงกำหนดไว้โดยไม่มีสิ่งใดฝ่าฝืนกฎของพระองค์ ความสันติที่เกิดจากการยอมจำนนต่อกฎของพระเจ้านี่เองคือความหมายของคำว่า อิสลาม กฎระเบียบที่พระองค์สร้างไว้ให้แก่ทุกสรรพสิ่งนั้นก็คือกฎของอัลลอฮ์ซึ่งมนุษย์ทั่วไปเรียกกันว่า “ธรรมชาติ” นั่นเอง

สำหรับมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตที่อัลลอฮ์สร้างมาให้มีความประเสริฐเหนือสิ่งถูกสร้างอื่นใดนั้น อัลลอฮ์ทรงรู้ดีว่านอกจากอาหารสำหรับการดำรงชีวิตแล้ว มนุษย์ยังมีความต้องการสิ่งต่างๆสำหรับการดำเนินชีวิตที่กล่าวมาในตอนต้น ดังนั้น พระองค์จึงได้ประทานอิสลามมาให้แก่มนุษย์โดยเริ่มตั้งแต่มีมนุษย์คนแรกบนโลก นั่นคืออาดัม และทยอยประทานเรื่อยมาโดยผ่านทางศาสดาต่างๆ ตามยุคสมัยตามความจำเป็นของสังคมและกาลเวลา จนกระทั่งถึงสมัยของศาสดามูฮำมัดซึ่งอัลลอฮ์ทรงเห็นว่าถึงเวลาอันสมควรแล้ว พระองค์จึงได้ประทานอิสลามมาให้แก่มนุษย์ผ่านมาให้แก่มนุษย์ผ่านมาทางท่านอย่างครบถ้วนสมบูรณ์โดยใช้เวลาทั้งหมด 23 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 หลักศรัทธา(อิหม่าน) อิสลาม

ซึ่งหลักพื้นฐานเบื้องต้นของอิสลาม เชื่อว่าพระผู้เป็นเจ้ามีจริง ทรงสิทธิขาดในการบัญญัติศาสนาแต่เพียงพระองค์เดียว ไม่มีผู้ใดมีสิทธิต่อเติมแก้ไขดัดแปลงพระบัญญัติเองได้ หรือแม้แต่จะอ้างเป็นผู้เริ่มก่อตั้งศาสนาเองก็ไม่ได้

ซึ่งที่พ้นญาณวิสัยของมนุษย์ ที่อัลลอฮ์ทรงเผยให้ทราบอันต้องศรัทธาเป็นเบื้องแรกในการวางตนเป็นมุสลิม(ผู้ที่นับถืออิสลาม) แบ่งการศรัทธาเป็น 6 ประการเรียกว่า หลักพื้นฐานแห่งความเชื่อ 6 ประการ ซึ่งจะประกอบไปด้วย

1. ศรัทธาในอัลลอฮ์
2. ศรัทธาในบรรดามลาอิกะฮ์
3. ศรัทธาในคัมภีร์ของอัลลอฮ์
4. ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต(นบี)
5. ศรัทธาในวันสุดท้ายและวันแห่งการฟื้นคืนชีพ
6. ศรัทธาในกฎแห่งความดีความชั่วจากอัลลอฮ์

1. ศรัทธาในอัลลอฮ์

ถึงแม้อัลลอฮ์จะทรงยิ่งใหญ่และสูงส่งเกินกว่าที่มนุษย์จะมองเห็นพระองค์ได้ แต่การรู้จักอัลลอฮ์นั้นเป็นเรื่องที่ง่ายที่สุด หากใครก็ตามได้ใช้สติปัญญาโดยไม่มีอคติและดื้อรั้นต่อเหตุผล อัลลอฮ์มิใช่สิ่งเคารพบูชาที่มนุษย์เสกสรรปั้นแต่งขึ้นมาจากจินตนาการ พระองค์มิใช่เทพเจ้าแห่งปรากฏการณ์ต่าง ๆ อย่างที่ชาวอียิปต์หรือชาวกรีกโบราณสมมุติขึ้น รูปลักษณ์ของพระองค์เป็นเช่นใดนั้นไม่มีมนุษย์คนใดหยั่งรู้และมองเห็นได้ แต่พระองค์ทรงมีอยู่

บางคนอาจโต้แย้งว่าสิ่งที่มองไม่เห็นจะมีอยู่ได้อย่างไร แต่คนที่โต้แย้งเช่นอาจลืมไปว่าในโลกนี้มีอะไรอีกมากมายหลายอย่างที่เขารู้ว่ามันมี แต่ตัวเขาเองก็มองไม่เห็น เช่น อากาศ อะตอม ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์ ฯลฯ แต่สิ่งเหล่านี้เราก็สามารถพิสูจน์ได้ว่ามันมีอยู่จริงจากปรากฏการณ์ และผลงานที่มันสำแดงออกมา เช่นเดียวกัน ในกรณีของอัลลอฮ์ ถึงแม้ว่าเราจะมองไม่เห็นพระองค์ แต่เราก็สามารถพิสูจน์ได้ว่าพระองค์ทรงมีอยู่จริง และเป็นการพิสูจน์ที่ไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องไม้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ช่วยแต่ประการใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิสูจน์ประการแรกก็คือสิ่งต่าง ๆ ทางธรรมชาติที่มีอยู่รอบๆตัวเราไม่ว่าจะเป็นต้นไม้ ภูเขา สัตว์ อากาศดวงดาว จักรวาลหรือแม้กระทั่งตัวมนุษย์เอง สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้อย่างไรถ้าไม่มีใครสร้างมันขึ้นมา สติปัญญาของเราจะยอมได้หรือไม่ถ้าหากเราเข้าไปในห้องเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่งซึ่งโต๊ะเก้าอี้ของนักเรียนถูกจัดไว้อย่างมีระเบียบแล้วมีคนบอกว่าโต๊ะเก้าอี้เหล่านี้มันเกิดขึ้นมาเองโดยไม่มีคนสร้างและคนมาจัดวางมันอย่างมีระเบียบ แน่นอน สติปัญญาของเราย่อมไม่อาจยอมรับคำพูดเช่นนั้นได้ถึงแม้ว่าเราจะไม่เห็นคนทำโต๊ะเก้าอี้และคนที่มาจัดวางมันก็ตาม สรรพสิ่งต่างๆ ทางธรรมชาติก็เช่นกัน เหตุผลทางวิทยาศาสตร์และความจริงจะยืนยันว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้มิได้เกิดขึ้นเองโดยบังเอิญ หากแต่จะต้องมีผู้สร้างและจัดวางกฎระเบียบให้มัน แล้วดวงดาวต่างๆ ในสากลจักรวาลเล่า ใครคือผู้สร้างมันขึ้นมา แล้วใครจัดระบบวิถีโคจรให้แก่มัน? แน่นอน คนที่สร้างจักรวาลอันกว้างใหญ่ไพศาลนั้นจะต้องเป็นผู้ยิ่งใหญ่ผู้ทรงความสามารถผู้ทรงรอบรู้เกินกว่ามนุษย์ และผู้นั้นจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างและผู้ทรงยิ่งใหญ่

คุณลักษณะแห่งความกรุณาปรานีอันเป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของอัลลอฮ์ก็สามารถเห็นได้จากการที่พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพที่จำเป็นให้แก่มนุษย์และสัตว์ทั้งมวลโดยไม่เลือกเผ่าพันธุ์ชนชั้นวรรณะหรือแม้แต่ผู้ที่ปฏิเสธพระองค์ก็ตามเช่นน้ำอากาศ ดิน แร่ธาตุ พืช พันธุ์ธัญญาหาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้พระองค์ทรงประทานให้อย่างเหลือเฟือ แต่การค้นหาและนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ประโยชน์นั้นขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและความยุติธรรมของมนุษย์เอง

ข้อพิสูจน์ถึงการมีอยู่ของอัลลอฮ์อีกประการหนึ่งก็คือ คัมภีร์กุรอานซึ่งเป็นคัมภีร์ที่พระองค์ทรงประทานมาให้แก่มนุษย์เพื่อเป็นธรรมนูญในการดำรงชีวิต คัมภีร์กุรอานถือเป็นสิ่งมหัศจรรย์อย่างหนึ่งซึ่งยังคงเป็นหลักฐานที่ชี้ให้เห็นถึงการมีอยู่ของอัลลอฮ์จนถึงทุกวันนี้ คัมภีร์กุรอานมิใช่เป็นบทประพันธ์หรืองานค้นคว้าทางวิชาการของศาสดามุฮัมมัดอย่างที่หลายคนเข้าใจ เพราะศาสดามุโมมัดเป็นชาวอาหรับคนหนึ่งที่อ่านหนังสือไม่ออกเขียนหนังสือไม่ได้ แต่คัมภีร์กุรอานเป็นวจนะของอัลลอฮ์ที่ถูกประทานให้แก่ศาสดามุฮัมมัดและศาสดามุฮัมมัดเป็นผู้ที่นำวจนะของพระองค์ไปบอกแก่มนุษยชาติ

ที่กล่าวว่าคัมภีร์กุรอานเป็นสิ่งที่พิสูจน์ถึงการมีอยู่ของอัลลอฮ์ก็เพราะคัมภีร์กุรอานนอกจากจะวางแนวทางการดำเนินชีวิตไว้ให้แก่มนุษย์แล้ว ยังได้พูดถึงศาสตร์แขนงต่างๆ ไว้ซึ่งวงการวิทยาศาสตร์เพิ่งจะมาค้นพบได้ในศตวรรษนี้หลังจากที่มีการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัยแล้ว ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

“บรรดาผู้ปฏิเสธไม่เห็นดอกหรือว่าชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินได้ถูกรวมเข้าด้วยกันแล้ว เราได้แยกมันออกเป็นชั้น ๆ และเราได้ให้สิ่งที่มีชีวิตทุกสิ่งเกิดมาจากน้ำ” (ซูเราะห์ อัล-อัมบิยาอ์ อายะฮ์ที่ 30)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ในบรรดาพืชพันธุ์ทั้งหมดนั้น พระองค์ได้สร้างไว้บนโลกสองเพศ" (ซูเราะห์ อัรเราะดุ อายะฮ์ที่ 3)

"เจ้าไม่เห็นหรือว่าอัลลอฮ์ได้ทรงทำให้เมฆเคลื่อนตัวอย่างช้า ๆ และรวมมันเข้าด้วยกัน แล้วทำให้มันเป็นก้อนจนกระทั่งเจ้าได้เห็นฝนหลั่งออกมาจากมัน" (ซูเราะฮ์ อันนูร อายะฮ์ที่ 43)

"บรรดาผู้ปฏิเสธไม่เห็นดอกหรือว่าชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินได้ถูกรวมเข้าด้วยกันแล้ว เราได้แยกมันออกเป็นชั้นๆ และเราได้ให้สิ่งที่มีชีวิตทุกสิ่งเกิดมาจากน้ำ" (ซูเราะฮ์ อัล-อัมบิยาอ์ อายะฮ์ที่ 30)

"และนั่นคือพระองค์ทรงสร้างคู่เพศชายและเพศหญิงจากเชื้ออสุจิที่ถูกฉีด" (อัน- นัจญมุ อายะฮ์ที่ 45-46)

"พระองค์คือผู้ทรงสร้างกลางคืนและกลางวันและดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ทั้งหมดนี้ได้โคจรตามวิถีของมันด้วยความเร็วของมันเอง" (ซูเราะฮ์ อัล-อัมบิยาอ์ อายะฮ์ที่ 33)

"แล้วเราได้ทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิอยู่ในที่พักอันมั่นคง" (ซูเราะฮ์ อัล-มุมินูน อายะฮ์ที่ 13)

"แล้วเราได้ทำให้เชื้ออสุจิเป็นก้อนเลือด แล้วเราได้สร้างก้อนเลือดเป็นก้อนเนื้อ แล้วเราได้หุ้มกระดูกด้วยเนื้อ" (ซูเราะฮ์ อัล-มุมินูน อายะฮ์ที่ 14)

ข้อความในกุรอานดังกล่าวข้างต้นที่ดูเหมือนกับการค้นพบทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่นั้น ถูกประทานมาเมื่อประมาณ 1400 ปีก่อนอันเป็นช่วงเวลาที่มนุษย์ยังไม่มีความรู้ใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้เลย แล้วใครเล่าที่จะรู้เรื่องเหล่านี้ดี ถ้ามิใช่ผู้สร้างมันขึ้นมา ?

2. ศรัทธาในบรรดามลาอิกะฮ์

มลาอิก๊ะฮ์ เป็นบ่าวของอัลลอฮ์ที่ถูกสร้างมาจากรัศมี มนุษย์จึงไม่อาจมองเห็นร่าง มลาอิก๊ะฮ์จะทำหน้าที่สำคัญบางอย่างที่อัลลอฮ์มอบหมายให้ เช่น ญิบรีล ทำหน้าที่นำยะฮีย์ หรือวจนะของอัลลอฮ์มาให้แก่ศาสดามุฮัมมัด อิสรอฟีล มีหน้าที่เป่าแตรเรียกวิญญาณของมนุษย์ให้ฟื้นขึ้นในวันตัดสิน นอกจากนี้แล้ว มลาอิก๊ะฮ์ยังทำหน้าที่บันทึกการกระทำต่างๆ ของมนุษย์ ไถ่โทษ และอวยพรให้แก่มนุษย์ ทำหน้าที่ลงโทษผู้ทำชั่ว สนับสนุนบรรดาผู้ศรัทธา เป็นต้น

เนื่องจากมนุษย์ไม่อาจมองเห็นมลาอิก๊ะฮ์ซึ่งมีอยู่มากมาย แต่กุรอานซึ่งเป็นพระวจนะของอัลลอฮ์ยืนยันว่ามีจริง ดังนั้น อิสลามจึงกำหนดให้มุสลิมต้องมีความศรัทธาในเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ศรัทธาในคัมภีร์ของอัลลอฮ์

การศรัทธาในบรรดาคัมภีร์ของอัลลอฮ์เป็นหลักศรัทธาขั้นพื้นฐานอีกประการหนึ่งสำหรับการเป็นมุสลิม เพราะคัมภีร์ของอัลลอฮ์ก็คือวจนะหรือคำพูดของอัลลฮ์ที่ถูกรวบรวมไว้ว้าเป็นลายลักษณ์อักษร ดังนั้น การเชื่อในคัมภีร์ของอัลลอฮ์ก็คือการเชื่อในพระองค์ มันจะมีประโยชน์อะไรถ้าหากท่านมีความเชื่อถือศรัทธาในอัลลอฮ์แต่ไม่เชื่อในคำสั่งหรือวจนะของพระองค์ และมันจะมีประโยชน์อะไรถ้าหากท่านศรัทธาในคัมภีร์ของอัลลอฮ์แล้วแต่ไม่ยอมปฏิบัติตาม มันไม่เพียงแต่จะไม่มีประโยชน์เท่านั้นแต่มันจะยังเป็นภัยต่อชีวิตของท่านอีกด้วย เพราะคัมภีร์ของอัลลอฮ์คือคู่มือการใช้ชีวิตของมนุษย์บนโลก และหลายประชาชาติแล้วที่ต้องมีอันล่มสลายไปเพราะคนในประชาชาตินั้นฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคู่มือใช้ชีวิตอันนี้

ดังนั้น การศรัทธาในคัมภีร์ของอัลลอฮ์จึงมิได้หมายถึงแต่เฉพาะการเชื่อว่าคัมภีร์ของอัลลอฮ์คือวจนะของพระองค์เท่านั้น แต่ยังหมายถึงการเรียนรู้ทำความเข้าใจในคัมภีร์ของพระองค์และนำมันมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันด้วย

คัมภีร์ของอัลลอฮ์ที่บันทึกถ้อยคำของพระองค์ไว้อย่างสมบูรณ์ตั้งแต่ต้น โดยไม่มีการสังคายนาหรือแก้ไขจนหระทั่งถึงปัจจุบันก็คือ คัมภีร์กุรอาน ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมวจนะของอัลลอฮ์ที่ถูกประทานให้แก่ศาสดามุฮัมมัดในขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่เมื่อประมาณ 1400 ปีก่อน

คัมภีร์กุรอานถูกประทานให้แก่ศาสดามุฮัมมัดครั้งแรกในเดือนรอมฎอนเมื่อท่านอายุได้ 40 ปี ในขณะที่ท่านนั่งสงบจิตใจอยู่ในถ้ำหิรออ์บนภูเขาแห่งหนึ่งใกล้เมืองมักกะฮ์โดยมลาอิกะฮ์ญิบรีลเป็นผู้นำมาให้ คัมภีร์กุรอานโองการแรกที่ท่านศาสดามุฮัมมัดได้รับก็คือ

"จงอ่าน ด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลของสูเจ้าผู้ทรงสร้าง ผู้สร้างมนุษย์มาจากก้อนเลือด จงอ่าน และพระผู้อภิบาลของเจ้านั้นทรงไพโรจน์ ผู้ทรงสอนด้วยปากกา ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้" (ซูเราะฮ์ อัล-อาลัก อายะฮ์ที่

หลังจากนั้น คัมภีร์กุรอานก็ได้ถูกทยอยประทานลงมาให้แก่ศาสดามุฮัมมัดเป็นครั้งคราวตามวาระโอกาสทั้งนี้เพื่อให้ท่านศาสดามุฮัมมัดนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ที่ท่านต้องเผชิญและเพื่อเป็นทางนำในการดำเนินชีวิตของมนุษยชาติทั้งมวลตั้งแต่เรื่องเศรษฐกิจการเมือง การทำสัญญา การบริหารความยุติธรรมและทุกกิจกรรมที่มนุษย์ต้องเกี่ยวข้องตั้งแต่เกิดจนถึงตาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความจริงแล้ว คัมภีร์กุรอานมิได้เป็นเพียงคัมภีร์เล่มเดียวที่มุสลิมจะต้องเชื่อถือศรัทธา เพราะนอกจากคัมภีร์กุรอานแล้ว มุสลิมจะต้องเชื่อถือศรัทธาในคัมภีร์ต่อไปนี้อีกด้วย

1. คัมภีร์ซะบูร ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ถูกประทานให้แก่ศาสดาดาวุด (เดวิด)
2. คัมภีร์เตารอต ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่ถูกประทานให้แก่ศาสดามูซา (โมเสส)
3. คัมภีร์อินญีล ซึ่งถูกประทานให้แก่ศาสดาอีซา (เยซู)

แต่เนื่องจากในปัจจุบัน คัมภีร์เหล่านี้ได้สูญหายไปและไม่มีต้นฉบับหลงเหลือไว้ให้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้อีกแล้ว จึงเหลือแต่คัมภีร์กุรอานแต่เพียงเล่มเดียวในขณะนี้

4. ศรัทธาในบรรดาศาสนทูต(นบี)

การศรัทธาในบรรดาศาสดาเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานอีกประการหนึ่งของการเป็นมุสลิม เพราะบรรดาศาสดาคือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้นำสารหรือวจนะของอัลลอฮ์มาบอกกล่าวแก่มนุษยชาติ การคัดเลือกศาสดาในหมู่มนุษยชาติขึ้นมาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนับเป็นความเมตตาของอัลลอฮ์ที่ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมาแล้วมิได้ทรงทอดทิ้งให้มนุษย์อยู่กันอย่างระเหระหนโดยปราศจากทางนำในการดำเนินชีวิต และความเมตตานี้ก็ครอบคลุมถึงทุกประชาชาติซึ่งเรื่องนี้มีหลักฐานยืนยันในคัมภีร์กุรอานว่า “ทุกประชาชาติมีศาสนา” และจากหลักฐานการค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์ระบุว่าศาสดาหรือผู้ที่ทำหน้าที่ตักเตือนมนุษย์ในเรื่องศีลธรรมและการมีอยู่ของพระเจ้านั้นมีถึง 124,000 คนด้วยกัน แต่ศาสดาสำคัญในอิสลามที่คัมภีร์กุรอานกล่าวไว้มีอยู่ 25 ท่านด้วยกันคือ

1.อาดัม	2.อิดรีส	3.นูฮ์	4.ฮูด
5.ซอลิฮ์	6.อิบรอฮีม	7.ลูฏ	8.อิสฮาก
9.อิสมาอีล	10.ยะกูบ	11.ยูซุฟ	12.ซุลกิฟลิ
13.อัยยูบ	14.มูซา	15.ฮารูน	16.อิลยาส
17.ยูนุส	18.ชุอัยบ์	19.ดาวุด	20.สุลัยมาน
21.อัลยะซะอ์	22.ซะกะรียา	23.ยะฮ์ยา	24.อีซา

25.มุฮัมมัด

ผู้ที่เป็นเป็นมุสลิมจะต้องมีความเชื่อในบรรดาศาสดาดังกล่าวนี้ทั้งหมดและที่สำคัญที่สุดก็คือมุสลิมต้องศรัทธามั่นว่าศาสดามุฮัมมัดคือศาสดาคนสุดท้ายของอัลลอฮ์และไม่มีศาสดาใดอีกหลังจากท่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ศรัทธาในวันสุดท้ายและวันแห่งการฟื้นคืนชีพ

การศรัทธาในเรื่องวันสุดท้ายและวันแห่งการฟื้นคืนชีพเป็นหลักการศรัทธาขั้นพื้นฐานอีกประการหนึ่งซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการเป็นผู้ศรัทธาในอิสลามเป็นอย่างมากเพราะมันเป็นสิ่งที่จะช่วยจรรโลงจิตใจมนุษย์ให้ตั้งมั่นอยู่ในคุณความดี นอกจากนั้นแล้วมันยังมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ขณะที่ยังมีชีวิตด้วย

การศรัทธาในวันแห่งการฟื้นคืนชีพหมายความว่ามุสลิมจะต้องเชื่อว่าชีวิตของเขาเองมิได้เกิดขึ้นมาโดยบังเอิญ แต่อัลลอฮ์เป็นผู้ทรงสร้างเขาขึ้นมาให้อยู่ในโลกนี้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง และทุกชีวิตก็จะต้องประสบกับความตาย และในวันหนึ่งโลกจะต้องแตกสลาย หลังจากนั้นแล้ว ทุกชีวิตจะถูกทำให้ฟื้นขึ้นเพื่อรอรับการตัดสินตอบแทนความดีความชั่วทุกอย่างที่เขาได้กระทำไว้ในขณะที่ยังมีชีวิต และชีวิตหลังความตายนี้เองที่เป็นชีวิตที่นิรันดร์ ดังนั้น อิสลามจึงถือว่าความตายมิได้เป็นจุดสิ้นสุดของชีวิต หากแต่เป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตใหม่ที่แท้จริงและนิรันดร์

ความจริงแล้ว ความเชื่อในเรื่องชีวิตหลังความตายมิได้เป็นความเชื่อที่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อท่านศาสดามุฮัมมัดประกาศอิสลาม เพราะหากใครได้ศึกษาประวัติศาสตร์ของชนชาติเก่าๆ ก่อนหน้าอิสลามจะพบว่าชนชาติที่มีอารยธรรมรุ่งเรืองในอดีตเช่น อียิปต์ และจีนก็มีความเชื่อในเรื่องเช่นนี้อยู่เหมือนกัน โดยชาวอียิปต์โบราณได้มีการเก็บทรัพย์สมบัติและรักษาศพฟาโรห์ไว้ในปิรามิดด้วยความเชื่อว่าสักวันหนึ่งเมื่อฟาโรห์ฟื้นคืนชีพขึ้นมาก็จะได้มาใช้ทรัพย์สมบัติของพระองค์อีก ส่วนคนจีนก็มีการเผาหุ่นทรัพย์สินจำลองไปให้แก่บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไว้ใช้ในภพหน้า

อิสลามก็มีความเชื่อในเรื่องชีวิตหลังความตายเช่นกัน แต่อิสลามได้แก้ไขความเชื่อผิดๆ ของคนก่อนๆ และได้วางหลักความเชื่อในเรื่องนี้ไว้ว่า หลังจากที่ตายไปแล้ว ทุกชีวิตจะถูกทำให้ฟื้นขึ้นในวันหนึ่งต่อหน้าพระผู้เป็นเจ้าเพื่อรอรับการตัดสินอันยุติธรรม และสิ่งตอบแทนสำหรับความดีงามที่เขาได้ทำไว้ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่นั้นมากมายเกินกว่าทรัพย์สินใดๆ ที่เขาจะสามารถหาได้ในโลกนี้ สำหรับผู้ที่ทำความชั่วนั้นก็จะได้รับการลงโทษอย่างสาสมกับความชั่วที่เขาได้กระทำไว้ โดยที่เขาไม่สามารถจะหาทนายมาแก้ต่างหรือหลบเลี่ยงความผิดเหมือนอย่างที่เขาเคยหลีกเลี่ยงได้ในศาลขณะที่เขายังมีชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันที่จริงแล้ว การมีความเชื่อเช่นนี้เองที่เป็นสิ่งที่ให้กำลังใจแก่ผู้ทำดีได้ทำความดีต่อไป ถึงแม้เขาจะไม่ได้รับการตอบแทนความดีในขณะที่เขายังมีชีวิตอยู่ก็ตาม ขณะเดียวกัน มันก็ยังเป็นความยุติธรรมของพระเจ้าอีกด้วยที่พระองค์จะทรงลงโทษผู้ทำความชั่วขณะที่ยังมีชีวิตแล้วใช้อำนาจเงินหรืออิทธิพลหลบเลี่ยงการลงโทษของศาลอย่างลอยนวล เพราะฉะนั้น การมีความเชื่อในเรื่องการตัดสินตอบแทนในชีวิตหลังความตายนั้นจึงเป็นกลไกที่มองไม่เห็นอีกอันหนึ่งซึ่งจะคอยควบคุมพฤติกรรมมนุษย์มิให้กระทำความชั่งหรือทำบาปต่างๆ ในขณะที่เขายังมีชีวิต

6. ศรัทธาในกฎแห่งความดีความชั่วจากอัลลอฮ์

การศรัทธาในหลักการข้อนี้มิได้หมายถึงความเข้าใจผิดที่ว่ามนุษย์จะดีหรือชั่วนั้นพระเจ้าได้กำหนดมาล่วงหน้าเป็นการเรียบร้อยแล้ว มนุษย์จะไปเปลี่ยนแปลงชะตากรรมของตัวเองไม่ได้ จากความเข้าใจผิดเช่นนี้เองที่ทำให้มุสลิมจำนวนหนึ่งต้องตกอยู่ในสภาพยอมจำนนต่อชะตากรรมโดยไม่ดิ้นรนเปลี่ยนแปลงสภาพของตัวเองและสภาพแวดล้อมทั้งๆ ที่คัมภีร์กุรอานกล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า **"แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงเปลี่ยนแปลงสภาพของประชาชาติใดเว้นแต่เขาจะเปลี่ยนแปลงสภาพของเขาเองเสียก่อน"**

อันที่จริง กุรอานโองการดังกล่าวข้างต้นสามารถที่จะนำมาปฏิบัติได้ทั้งในด้านคุณธรรมและความเป็นอยู่ กล่าวคือในเรื่องของคุณธรรมนั้น ความดีความชั่วที่อัลลอฮ์ทรงกำหนดไว้มิได้หมายความว่าอัลลอฮ์ทรงกำหนดให้ใครดีใครชั่ว เพราะอัลลอฮ์ได้ทรงประทานเจตนารมณ์เสรีให้แก่มนุษย์แล้วในการที่จะเลือกเอาความดีหรือความชั่ว แต่ความดีความชั่วจากอัลลอฮ์ในหลักศรัทธาข้อนี้หมายถึง **ในการที่จะบอกว่าอะไรดีอะไรชั่วนั้น มนุษย์จะต้องยึดเอาความดีความชั่วที่อัลลอฮ์ได้กำหนดไว้มาใช้เป็นมาตรฐาน** มนุษย์จะมาตั้งมาตรฐานความดีความชั่วจากความคิดความรู้สึกของตัวเองไม่ได้ เพราะถ้ามนุษย์ต่างคนต่างกำหนดมาตรฐานความดีความชั่วด้วยตัวเองแล้ว โลกนี้ก็จะมีแต่ความปั่นป่วนวุ่นวายไม่สิ้นสุด

ดังนั้นด้วยเจตนารมย์เสรีและด้วยสติปัญญาความสามารถที่มีอยู่มนุษย์จึงสามารถที่จะหลีกเลี่ยงจากสภาพความชั่วไปสู่ความดีได้หากว่าเขาต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองเช่นเดียวกับที่เขาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพความอยากจนไปสู่ความมีกินได้หากเขาจะเปลี่ยนแปลงตัวเขาเองให้มีความรู้ความสามารถ ขยันทำงานและรู้จักประหยัดมากขึ้น ต่อเมื่อเราได้ดิ้นรนเปลี่ยนแปลงอย่างสุดกำลังความสามารถและได้ผลเช่นไรแล้วนั่นแหละที่เราถึงจะยอมรับว่านั่นคือสิ่งที่อัลลอฮ์ได้ทรงกำหนดไว้ให้แก่เราแล้ว

86218
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 หลักวินัยบัญญัติ หรือ หลักปฏิบัติ อิสลาม

หลักวินัยบัญญัติของศาสนาอิสลามเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องถือปฏิบัติเป็นประจำ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อ ความศรัทธาข้างต้นและเป็นการยกระดับจิตใจและการฝึกฝนตนเองใน ขณะเดียวกันโดยทางศาสนาอิสลามได้วางหลักวินัยที่ต้องบัญญัติไว้ 5 ประการ

1. การกล่าวประกาศการศรัทธา
2. การดำรงการนมาซ หรือ ละหมาด
3. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน
4. การจ่ายซะกาต
5. การทำฮัจย์

1. การกล่าวประกาศการศรัทธา

วินัยข้อนี้แม้ว่าจะปฏิบัติได้ง่ายที่สุด แต่นับเป็นข้อที่สำคัญที่สุด คือผู้ที่เป็นมุสลิมทุกคนหรือผู้ที่จะเข้ารับอิสลามจะต้องประกาศว่า

ลาอิลาฮะ อิลลัลลอฮ มุฮำมัดรอซูลุลลอฮ

(แปลว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮและมุฮำมัดเป็นศาสนฑูตของอัลลอฮ)

คำปฏิญาณนี้เป็นถ้อยคำที่ผู้ยอมรับอิสลามทุกคนจะต้องกล่าวออกมาเป็นการยันด้วยวาจาว่าตัวเองมีความศรัทธาดังที่กล่าวมาข้างต้นและพร้อมที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติและเงื่อนไขต่างๆ

คำปฏิญาณดังกล่าวนี้หมายความว่ามุสลิมจะไม่ยอมเคารพกราบไหว้หรือสักการะพระเจ้าอื่นใดไม่ว่าจะเป็นวัตถุ มนุษย์ หรือสิ่งใดๆก็ตาม อิสลามจึงห้ามมุสลิมแสดงกิริยากราบแบบมือและหัวจรดพื้นแก่ทุกสิ่ง แม้แต่พ่อแม่ของตัวเอง เพราะถือว่าเป็นกิริยาที่สงวนไว้ใช้กับอัลลอฮเท่านั้น แต่มิได้หมายความว่าห้ามมิให้เคารพเชื่อฟังและทำความดีต่อพ่อแม่

การที่อิสลามห้ามกราบไหว้บูชาวัตถุหรือบุคคลเช่นนั้นก็เพราะอิสลามถือว่ามนุษย์เป็นสิ่งถูกสร้างที่ประเสริฐที่สุดและมนุษย์ทุกคนมีฐานะแห่งความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันในสายตาของอัลลอฮ เมื่อมนุษย์เป็นสิ่งถูกสร้างที่ประเสริฐสุดแล้วยังไปกราบไหว้วัตถุธรรมชาติ สิ่งประดิษฐ์ หรือมนุษย์ด้วยกันเอง นั่นก็หมายความว่ากำลังลดฐานะแห่งความเป็นมนุษย์ในสายตาของพระองค์ลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่ออิสลามห้ามสักการะหรือกราบไหว้พระเจ้าอื่นใดแล้ว อิสลามก็สั่งให้มุสลิมเคารพภักดีต่ออัลลอฮเพียงพระองค์เดียว ทั้งนี้เพราะพระองค์เท่านั้นที่ทรงเป็นพระเจ้าที่แท้จริง ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งในสากลจักรวาลรวมทั้งมนุษย์ด้วย และพระองค์ไม่มีผู้ใดเป็นภาคีร่วมกับพระองค์

คำปฏิญานตอนที่สอง คือ มุฮำมัดเป็นรอซูลของอัลลอฮ นั่นหมายความว่าเมื่อใครยอมรับว่าอัลลอฮเป็นพระเจ้าของเขาแล้ว เขาจะต้องยอมรับว่ามุฮำมัดเป็นรอซูลหรือผู้นำสารของอัลลอฮ(กุรอาน) มาประกาศยังมนุษยชาติและจะต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของศาสดามุฮำมัดด้วย

2. การดำรงการนมาซ หรือ ละหมาด

การนมาซคือการแสดงความเคารพสักการะและแสดงความขอบคุณต่ออัลลอฮซึ่งจะกระทำวันละ 5 เวลา โดยในการนมาซทุกครั้งมุสลิมจะหันหน้าไปทางก๊ะอ์บะฮ์ซึ่งอยู่ในนครมักกะฮ เรียกว่า ทิศกิบลัต

ในการบำเพ็ญนมาซ 5 เวลานั้นประกอบด้วยเวลา ***วิธีปฏิบัติดูในภาคผนวก**

1. นมาซมัฆริบ อยู่ในช่วงประมาณดวงอาทิตย์รับขอบฟ้าก่อนจนถึงกระทั่งหมดแสงอาทิตย์
2. นมาซอิชาอ์ อยู่ในช่วงประมาณหัวค่ำของทุกคืนจนถึง 1/3ของคืน
3. นมาซซุบฮิ อยู่ในช่วงประมาณช่วงหลังจาก 2/3 ของคืนนั้นๆ หรือเวลาที่ใกล้เช้าเมื่อเช้าแล้วถือว่าหมดเวลา
4. นมาซดุฮ์ริ อยู่ในช่วงประมาณที่ดวงอาทิตย์ตรงศรีษะจนถึงเงาที่ดวงอาทิตย์ทอดลงบนพื้นยาวกว่าวัตถุนั้น
5. นมาซอัสริ อยู่ในช่วงหลังจากนมาซดุฮ์ริ จนถึง นมาซมัฆริบ

หน้าที่ในการนมาซนี้เป็นหน้าที่จำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนตั้งแต่มีความสามารถในการเจริญพันธ์คือสามารถหลั่งอสุจิได้คือการฝันเปียก (สำหรับชาย) และเริ่มมีประจำเดือน(สำหรับหญิง) ซึ่งอิสลามถือว่าเข้าสู่วัยแห่งความเป็นผู้ใหญ่แล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตามอิสลามได้ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังตั้งแต่ในวัยเยาว์ เพื่อให้เยาวชนเข้าใจศาสนาและมีคุณธรรมจริยธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันที่จริงแล้ว การปฏิบัติศาสนกิจที่อิสลามกำหนดให้มุสลิมปฏิบัตินิได้เป็นพิธีกรรมอันลึกลับที่ยากต่อการปฏิบัติ หากแต่ง่ายและสะดวกแก่ผู้ปฏิบัติ ในคัมภีร์อัลกุรอานยังได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนอีกว่า **“แท้จริงการนมาซจะยับยั้งจากความชั่วช้าและความลามก”** ทั้งนี้เนื่องจากคนที่นมาซนั้นจะรำลึกถึงอัลลอฮและเชื่อว่าอัลลอฮทรงเห็นการกระทำของเขาทั้งในที่ลับและเปิดเผย ดังนั้น ความเกรงกลัวอันนี้จะช่วยยับยั้งเขามิให้ปฏิบัติความชั่ว

3. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน

การถือศีลอดในอิสลามคือการงดเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพสิ่งต่างๆ การมีเพศสัมพันธ์ฉันสามีภรรยาตลอดจนการอดกลั้นอารมณ์ใฝ่ต่ำทั้งหลายและการนินทาว่าร้ายผู้อื่น ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตก

การถือศีลอดเป็นหลักปฏิบัติอีกประการหนึ่งซึ่งอิสลามกำหนดให้มุสลิมทุกคนที่ศรัทธาในอัลลอฮ์และมีสุขภาพแข็งแรงทั้งชายหญิงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติเป็นเวลา 29 –30 วันในเดือนรอมฎอนซึ่งเป็นเดือนที่เก้าในปฏิทิน
อิสลาม

การถือศีลอดมีมาตั้งแต่สมัยก่อนท่านศาสดามุฮัมหมัดเสียอีก แม้แต่ศาสดามูซา (โมเสส) และศาสดาอีซา (เยซู) ก็เคยถือศีลอดด้วยเช่นกันคัมภีร์อัลกุรอาน ได้กล่าวยืนยันถึงเรื่องนี้พร้อมบอกวัตถุประสงค์ของการถือศีลอดให้เราทราบว่า :-

“บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย การถือศีลอดได้ถูกกำหนดแก่สูเจ้าเช่นเดียวกับที่เคยกำหนดแก่บรรดาก่อนหน้าสูเจ้า ทั้งนี้เพื่อสูเจ้าจะได้ยำเกรงพระเจ้า”

ที่การถือศีลอดมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกมุสลิมให้มีความยำเกรงพระเจ้าเพราะเวลาปกติอัลลอฮ์ทรงอนุมัติให้มุสลิมกินดื่มได้อย่างเสรี แต่เมื่อถึงเดือนรอมฎอนเมื่ออัลลอฮ์ทรงมีบัญชาให้ละเว้นจากการกิน ดื่ม มุสลิมก็ละเว้นทันที นี่เป็นบทเรียนที่สอนให้มุสลิมยำเกรงและเชื่อฟังอัลลอฮ์

การถือศีลอดยังเป็นการฝึกให้ผู้ถือศีลอดมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและพระเจ้า กล่าวคือขณะที่ถือศีลอดเขาจะแอบกินอาหารหรือดื่มน้ำในระหว่างการถือศีลอดก็ได้โดยที่ไม่มีใครรู้ แต่ด้วยความเชื่อในพระเจ้าว่าพระองค์ทรงเห็นและทรงรู้การกระทำของเขาทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ดังนั้นเขาก็ไม่ทำในสิ่งที่ขัดกับความสำนึกของตัวเอง นอกจากนั้นการถือศีลอดยังเป็นการแสดงออกถึงความเสมอภาคกันในบรรดาผู้ศรัทธาด้วยเพราะในเดือนถือศีลอด มุสลิมผู้ศรัทธาไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดต่างต้องงดจากการกินดื่มเหมือนกันหมด

ความจริงแล้ว การถือศีลอด โดยการอดอาหารและน้ำนั้นเป็นเพียงมาตรการที่ช่วยย้ำเตือนจิตสำนึกของผู้ถือศีลอดให้ระลึกถึงพระเจ้าและลดความต้องการทางอารมณ์ให้ต่ำลง ดังนั้นถ้าผู้ใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถือศีลอดแล้วยังคล้อยตามอารมณ์ ใฝ่ต่ำทำความชั่วอยู่ สิ่งที่เขาผู้นั้นจะได้รับจากการถือศีลอดก็คือความหิวกระหายตลอดทั้งวันนั่นเอง

สำหรับผู้เดินทางไกล ผู้ป่วย หญิงมีประจำเดือนจะได้รับการยกเว้นจากการถือศีลอดแต่เมื่อพ้นภาวะดังกล่าวแล้วจะต้องถืออีลอดชดใช้ตามจำนวนวันที่ขาดไป

สำหรับคนชราที่ร่างกายอ่อนแอ ผู้ป่วยที่แพทย์วินิจฉัยว่าการถือศีลอดจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย กรรมกรที่ทำงานหนัก หญิงมีครรภ์แก่ก็ได้รับการยกเว้นเช่นกัน และมิต้องชดใช้แต่มีเงื่อนไขว่าผู้ที่ได้รับการยกเว้นจะต้องบบริจาคอาหารที่ตัวเองกินเป็นประจำหนึ่งมื้อให้แก่ผู้ยากจนเป็นการทดแทนในแต่ละวันที่มิได้ถือศีลอด

ในระหว่างการถือศีลอด มุสลิมสามารถกลืนน้ำลายได้หากน้ำลายนั้นสะอาดและไม่มีเศษอาหารติดอยู่

4. การจ่ายซะกาต

การจ่ายซะกาตคือการจ่ายทรัพย์สินในอัตราที่ศาสนากำหนดไว้จำนวนหนึ่งจากทรัพย์สินที่สะสมไว้เมื่อครบกำหนดเวลาโดยจะต้องจ่ายทรัพย์สินนี้ให้แก่คนที่มีสิทธิ์ได้รับ8จำพวกตามที่คัมภีร์อัลกุรอานได้กำหนดได้แก่

1) คนยากจน 2) คนที่อัตคัดขัดสน 3) คนที่มีหัวใจโน้มมาสู่อิสลาม 4) ผู้ที่บริหารการจัดเก็บและจ่ายซะกาต 5) ไถ่ทาส 6) ผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว 7) คนพลัดถิ่นหลงทาง 8) ใช้ในหนทางของอัลลอฮฺ

ความจริงแล้ว คำว่า **"ซะกาต"** โดยทางภาษาแปลว่า **"การซักฟอก การทำให้สะอาดบริสุทธิ์ และการเจริญเติบโต"** และคำว่า ซะกาต นี้ได้ถูกกล่าวควบคู่กับการนมาซในคัมภีร์อัลกุรอานไม่ต่ำกว่า 20 ครั้งด้วยเหตุนี้ มุสลิมที่ปฏิบัตินมาซแต่ไม่ยอมจ่ายซะกาตนั้น ความเป็นมุสลิมของเขายังไม่สมบูรณ์

วัตถุประสงค์ที่อิสลามกำหนดให้มุสลิมจ่ายซะกาตก็คือเพื่อเป็นการยืนยันถึงความศรัทธา นอกจากนั้นแล้วการจ่ายซะกาตก็ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อซักฟอกทรัพย์สินและจิตใจของผู้จ่ายให้มีความสะอาดบริสุทธิ์และเพื่อเป็นการสร้างความเจริญให้แก่สังคมด้วย ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะอิสลามถือว่าทรัพย์สินที่มุสลิมหามาได้นั้นถึงได้มาอย่างสุจริตก็ตาม หากทรัพย์สินที่สะสมไว้นั้นยังไม่ได้นำมาจ่ายซะกาต ทรัพย์สินนั้นก็ยังไม่บริสุทธิ์ เพราะซะกาตเป็นสิทธิ์ของคน 8 ประเภทดังกล่าว การไม่จ่ายซะกาตก็คือการยักยอกทรัพย์สินของคนเหล่านั้น ขณะเดียวกัน การจ่ายซะกาตก็จะช่วยชำระจิตใจของผู้จ่ายให้หมดจดจากความตระหนี่ถี่เหนียวและความโลภซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสกปรกทางใจด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น จึงอาจพูดได้ว่าการจ่ายซะกาตนอกจากจะเป็นการแสดงออกถึงความศรัทธาแล้ว ยังเป็นการแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮฺโดยผ่านทางการช่วยเหลือสังคมด้วย

ซะกาตมี 2 ประเภท

4.1 ซะกาตฟีเราะห์ คือซะกาตที่มุสลิมที่สามารถจะเลี้ยงตัวได้ต้องจ่ายให้แก่คนยากจนหรือคนอนาถาในเดือนรอมฎอนอันเป็นเดือนการถือศีลอด โดยจ่ายเป็นอาหารหลักที่คนมนท้องถิ่นกินกันเป็นประจำได้แก่ ข้าวสารประมาณ 3 ลิตร สำหรับผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวนั้นจะต้องรับผิดชอบการจ่ายซะกาตฟิตเราะฮฺนี้แทนสมาชิกในครอบครัวด้วย การจ่ายซะกาตฟิตเราะฮฺนี้มีความสำคัญขนาดที่ว่าหากใครถือศีลอดแล้วไม่จ่ายซะกาตฟิตเราะฮฺ อัลลอฮฺจะไม่รับการถือศีลอดของเขา

4.2 ซะกาตมาล หรือซะกาตทรัพย์สิน เป็นซะกาตที่จ่ายจากทรัพย์สินที่สะสมไว้หลังจากการใช้จ่ายครบรอบปีแล้วในอัตราที่ต่างกันตามประเภทของทรัพย์สินตั้งแต่ร้อยละ 2.5 ไปจนถึง 20

5. การทำฮัจย์

การทำฮัจญ์คือการเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจที่นครมักกะฮฺในเดือนซุลฮิจญะฮ์ตามวันเวลาและสถานที่ที่ถูกกำหนดไว้ หลักการข้อนี้ถือเป็นหน้าที่สำหรับมุสลิมทั้งชายหญิงทุกคนที่มีความสามารถในด้านร่างกาย ทรัพย์สิน และเส้นทางการเดินทางมีความปลอดภัย

หากใครได้ศึกษาถึงประวัติศาสตร์อิสลามแล้วจะพบว่าการทำฮัจญ์เป็นพิธีกรรมทางศาสนาเก่าแก่ที่มีมาก่อนสมัยของศาสดามุฮัมมัดจากหลักฐานในคัมภีร์กุรอาน การทำฮัจญ์เริ่มต้นขึ้นเมื่อตอนที่อัลลอฮ์ได้บัญชาให้ศาสดาอิบรอฮีมและอิสมาอีลผู้เป็นลูกชายร่วมกันสร้าง "บัยตุลลอฮฺ" (บ้านของอัลลอฮ์) ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับการเคารพภักดีต่อพระองค์ เมื่อสร้างเสร็จแล้ว พระองค์ก็ทรงบัญชาให้ศาสดาอิบรอฮีมเรียกร้องเชิญชวนมนุษยชาติให้มาร่วมกันแสดงความจงรักภักดีต่อพระองค์ที่บ้านดังกล่าว ดังนั้น ในเดือนซุลฮิจญะฮฺซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายของปฏิทินอิสลามมุสลิมทุกชาติทุกเผ่าพันธุ์ จากทั่วโลกนับล้านคนจะเดินทางไปร่วมกันแสดงความเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ที่บ้านของพระองค์

หลังจากสมัยของท่านศาสดาอิบรอฮีมแล้ว ด้วยความโง่เขลาและความหลงผิดของผู้คนรูปแบบของการทำฮัจญ์ ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เช่น แทนที่ผู้คนจะเคารพบูชาอัลลอฮฺแต่เพียงพระองค์เดียว พวกเขากลับเอารูปปั้นเทวรูปต่าง ๆ ที่พวกเขาบูชามาตั้งไว้ รอบ ๆ ก๊ะอฺบัะฮฺ เพื่อสักการะบูชาในระหว่างการทำฮัจญ์ และในพิธีการเดินรอบก๊ะอฺบัะฮฺนั้น พวกเขาหลายคนได้เปลือยกายเดินรอบก๊ะอฺบัะฮฺ และอื่น ๆ อีกมากมายที่ท่านศาสดาอิบรอฮีมไม่ได้ทำแบบอย่างไว้ จน กระทั่งมาถึงสมัยของท่านศาสดามุฮัมมัด หลังจากที่ท่านเข้ายึด มักก๊ะฮฺ ได้แล้ว ท่านได้สั่งให้ทำลายรูปปั้นบูชาต่าง ๆ รอบก๊ะอฺบัะฮฺ ลงจนหมดสิ้นและท่านได้แสดงแบบอย่างการทำฮัจญ์ ที่ถูกต้องให้บรรดา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ที่ศรัทธาในอัลลอฮ์ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้น การทำฮัจญ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจึงเป็นฮัจญ์ที่มีแบบอย่างมาจากท่านศาสดามุฮัมมัด

หากใครได้ศึกษาถึงรายละเอียดของหลักการและการปฏิบัติฮัจญ์เขาจะทราบได้ทันทีว่าฮัจญ์เป็นบทบัญญัติทางศาสนาที่ถูกกำหนดไว้ให้มุสลิมถือปฏิบัติเพื่อยืนยันถึงความศรัทธาในอัลลอฮ์ที่ต้องอาศัยความเสียสละทั้งทรัพย์สินและเวลา ความอดทนทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ การให้อภัยและความสำนึกทางประวัติศาสตร์ ตลอดจนความศรัทธามั่นต่อพระผู้เป็นเจ้าไปพร้อม ๆ กัน การทำฮัจญ์นอกจากจะเป็นการแสดงความเคารพภักดี และ ยืนยันในความศรัทธาต่ออัลลอฮ์แล้ว ยังสอนมนุษย์ทุกคนให้รู้สำนึกว่าในสายตาของอัลลอฮ์แล้ว มนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน เพราะในการทำฮัจญ์ ผู้ทำฮัจญ์ทุกคนไม่ว่าจะมาจากชนชั้น เผ่าพันธุ์ ภาษาหรือจะมีฐานะอย่างไรก็ตาม ทุกคนจะต้องห่อหุ้มร่างกายด้วยผ้าสีขาวเพียงสองชิ้นเหมือนกันหมดทุกคน จะต้อง ปฏิบัติพิธีการต่าง ๆ เหมือนกันหมดและทุกคนต่างก็ ประกาศความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮ์เหมือนกันหมด

2.1.4 อิสลามกับชีวิตและจรรยามารยาท

นอกจากการทราบในหลักศรัทธาและหลักปฏิบัติแล้วอิสลามยังมีเรื่องของจรรยามารยาทที่เป็นข้อปลีกย่อยออกไปในบทบัญญัติเบื้องต้น จรรยามารยาทนี้มาจากวจนะของอัลลอฮ์ซึ่งมีในอัลกรุอาน และจรรยามารยาทในแบบฉบับท่านศาสดามุฮัมมัด ในโครงการจำเป็นที่จะต้องทราบในจรรยามารยาท ที่เป็นเบื้องต้น เพื่อให้มีความเข้าใจในโครงการมากยิ่งขึ้น

1. การทักทาย

การทักทายนอกจากจะเป็นการแสดงออกถึงความเป็นมิตรแล้วยังมีส่วนสำคัญในการสร้างความคุ้นเคยและ พี่น้องกัน เมื่อพบกันจะทักว่า

“อัสสลามุ อะลัยกุม” (ขอความสันติจงมีแด่ท่าน)

ส่วนผู้ที่ถูกทักจะตอบรับว่า

“วะอะลัยกุมุสลาม” (ความสันติจงมีแด่ท่านเช่นกัน)

เมื่อสลามแล้วควรจับมือกัน ควรจับให้แน่นแต่มิใช่บีบ และถ้าจะให้ดีควรใช้มือซ้ายกุมมือของผู้ที่เราทักทายด้วย หรือ ไม่ก็สวมกอดกัน แต่ห้ามใช้กับเพศตรงข้าม

นอกจากจะใช้ตอนพบกันแล้วยังใช้ตอนอำลากันด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จรรยามารยาทในการรักษาความสะอาด

ความสะอาดนอกจากจะเป็นพื้นฐานของสุขอนามัยที่ดีของบุคคลและสังคมแล้ว อิสลามยังถือว่า "ความสะอาดเป็นส่วนหนึ่งของความศรัทธา" ด้วย ดังนั้น อิสลามจึงได้กำหนดเรื่องของความสะอาดไว้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของมุสลิม และกำหนดให้ทำความสะอาดทางร่างกายเป็นเงื่อนไขสำคัญ(อาบน้ำนมาซ) ***ดูในภาคผนวก** สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็นอย่างเช่นการนมาซ การทำฮัจญ์ การอ่านกุรอาน อีกด้วย

ในส่วนบุคคล อิสลามได้สอนมารยาทในการรักษาความสะอาดให้มุสลิมปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อตื่นนอนขึ้นมาให้ล้างมือทั้งสองข้างก่อนที่จะทำสิ่งใดเพราะเราไม่รู้ว่าในตอนเราหลับ มือของเราไปวางไว้ที่ไหน
2. เมื่อถ่ายปัสสาวะและอุจจาระ อย่าหันหน้าหรือหันหลังไปทางก๊ะอ์บะฮ์ (หินดำ) ใน นคร มักก๊ะฮ์ซึ่งเป็นทิศทางที่มุสลิมหันไปในเวลานมาซ เมื่อถ่ายเสร็จแล้วให้ชำระทวารหนักและเบาด้วยน้ำให้สะอาด หากไม่มีน้ำก็ให้ใช้กระดาษชำระทำความสะอาด และถ้าหากพบน้ำหลังจากนั้นก็จะต้องใช้น้ำทำความสะอาดใหม่ทันที นอกจากนี้แล้ว จะต้องระวังไม่ให้ละอองหรือหยดปัสสาวะกระเด็นเปื้อนเสื้อผ้าหรือร่างกายส่วนอื่นด้วย เพราะร่างกายและเสื้อผ้าที่เปรอะเปื้อนสิ่งเหล่านั้นทำให้ไม่สามารถนมาซได้ หลังจากอุจจาระหรือปัสสาวะแล้วให้ล้างมือทุกครั้ง
3. การขลิบหนังปลายอวัยวะเพศของผู้ชายเป็นแบบอย่างของบรรดาศาสดาที่มุสลิมถือปฏิบัติสืบต่อกันมาเพราะสามารถทำความสะอาดได้ง่ายและ ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งสกปรกและเชื้อ โรค
4. ในการทำความสะอาดทวารหนักหรือทวารเบาให้ใช้มือซ้ายเท่านั้น ส่วนมือขวานั้นใช้สำหรับกินอาหารหรือถือภาชนะ
5. หากทำได้ การนั่งถ่ายปัสสาวะเป็นสิ่งที่ดีกว่าเพราะนอกจากจะป้องกันมิให้ละอองปัสสาวะกระเด็นกว้างออกไปแล้ว ยังช่วยให้ปัสสาวะออกจากร่างกายได้เกลี้ยงกว่า
6. อย่าถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะลงในแม่น้ำลำธาร สถานที่มีคนสัญจรไปมา บริเวณที่มีร่มเงา และรูที่อยู่อาศัยของสัตว์ เพราะการทำเช่นนั้นเป็นการสร้างความน่ารังเกียจและความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น
7. สวมรองเท้าทุกครั้งก่อนไปเข้าห้องส้วม
8. สั่งน้ำมูกหรือถ่มเสมหะในที่ที่พ้นจากสายตาผู้คนและอย่าสั่งน้ำมูกหรือถ่มเสมหะลงบนพื้นที่มีคนสัญจรไปมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. พยายามหลีกเลี่ยงการใช้นิ้วล้วงเข้าไปในรูจมูกเพื่อแคะขี้มูกเป็นประจำ เพราะมันจะทำให้นิ้วมือ สกปรกและเสียบุคลิกภาพ หากจำเป็นก็ให้ทำในที่ที่พ้นจากสายตาคนอื่น โดยปกติ การทำความสะอาดในรูจมูกจะปฏิบัติอยู่แล้วในการอาบน้ำนมาซ
10. เมื่อจะจามให้ป้องปากและจมูกของตัวเองเพื่อมิให้ละอองน้ำมูกกระเด็นออกไปสู่ผู้อื่น และเมื่อจามแล้วให้กล่าวว่า **"อัลฮัมดุลิลลาฮ์"** (แปลว่า "การสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์") ส่วนใครก็ตามที่ได้ยินคนจามกล่าวเช่นนั้นก็ให้กล่าวคำว่า **"ยัรฮะมุกัลลอฮ์"** (แปลว่า "ขออัลลอฮ์ทรงเมตตาท่าน") เมื่อคนจามได้ยินคำดังกล่าว ให้ตอบด้วยคำว่า **"ยะฮ์ดีกัลลอฮ์"** (แปลว่า "ขออัลลอฮ์ทรงนำทางท่าน")
11. แปรงฟันและอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้งคือตื่นนอนและก่อนเข้านอน โดยเฉพาะก่อนนมาซ หากทำได้ก็ควรแปรงฟันทุกครั้ง และก่อนเข้านอนท่านศาสดามุฮัมมัดได้แนะนำให้อาบน้ำนมาซก่อน
12. หากไว้หนวดและเครา ให้ขลิบหนวดเคราและตัดเล็บสัปดาห์ละครั้งในวันศุกร์ นอกจากนั้นแล้วจะต้องหมั่นถอนขนรักแร้และขลิบขนบริเวณอวัยวะเพศให้สั้นอยู่เสมอ
13. หากร่างกายหรือเสื้อผ้าเปื้อนสิ่งต่อไปนี้ คือ ปัสสาวะ อุจจาระ เลือด เลือดประจำเดือน อสุจิ ซากสัตว์ตาย ให้ชำระด้วยน้ำธรรมดาให้สะอาด แต่ถ้าหากสัมผัสสุนัขและสุกร โดยเฉพาะเมื่อถูกน้ำลาย ให้ทำความสะอาดด้วยน้ำดินสะอาด 1 ครั้ง และใช้น้ำสะอาดชำระอีก 6 ครั้ง เพราะสิ่งสกปรก (นะญิส) เหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้ร่างกายและเสื้อผ้าไม่สะอาดพอที่จะนมาซได้
14. เมื่อหมดประจำเดือน หมดเลือดหลังคลอดบุตร หลังจากมีความสัมพันธ์ทางเพศ หรือมีอสุจิไหลออกมาจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม มุสลิมจะต้องทำความสะอาดร่างกายตามหลักศาสนาดังนี้ 1. กล่าว **"บิสมิลลาฮ์"** (แปลว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮ์)
    2. ล้างมือทั้งสองแค่ข้อมือ
    3. ล้างทวารหนักและเบาด้วยมือซ้ายให้สะอาด
    4. ล้างมือทั้งสองข้างใหม่อีก 3 ครั้ง
    5. บ้วนปากและใช้นิ้วทำความสะอาดภายในรูจมูก 3 ครั้ง
    6. ล้างหน้าให้ทั่วใบหน้า 3 ครั้ง
    7. ล้างแขนตั้งแต่ข้อมือจนเลยข้อศอกข้างละ 3 ครั้ง โดยเริ่มข้างขวาก่อน
    8. ใช้มือเปียกน้ำทั้งสองข้าลูบศีรษะจากด้านหลังแล้วย้อนกลับมาและใช้นิ้วโป้งและนิ้วชี้เช็ดใบหูสองข้าง
    9. อาบน้ำทั้งร่างกายโดยรดตั้งแต่ศีรษะให้เปียกทั่วทุกส่วน
    10. ล้างเท้าทั้งสอง ข้างละ 3 ครั้ง โดยเริ่มข้างขวาก่อน และให้เลยตาตุ่มขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. อย่าเข้ามัสญิดหากร่างกายไม่อยู่ในสภาพที่สะอาดตามหลักศาสนา ถ้าจำเป็นก็ให้เดินผ่านไปโดยเร็วและจะต้องไม่นั่งในมัสญิด

3. การแต่งกาย

อิสลามได้กำหนดมาตรฐานในการแต่งกายดังนี้

1. อนุญาตให้ทั้งหญิงและ ชายแต่งกายสวยงามได้แต่ต้องไม่ใช่โอ้อวด หรือ ฟุ่มเฟือย
2. สำหรับผู้หญิงจะต้องสวมใส่เสื้อผ้าปกปิดร่างกายทุกส่วนยกเว้นใบหน้า และมือ ส่วนชายต้องปกปิดบริเวณตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า คือ เป็นสิ่งสงวนพึงละอายสำหรับบุคคลพิเศษถึงสามารถเปิดเผยได้ เช่น บุคคลที่ไม่สามารถแต่งงานกันได้ เช่นพ่อแม่ พี่น้องแท้ และสามี

วจนะของอัลลอฮ์ได้บอกในคัมภีร์อัลกรุอานว่า

"(มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่บรรดาชายผู้ศรัทธาทั้งหลายเถิดว่า "จงลดสายตาของพวกเขา (อย่าได้มองในสิ่งที่ต้องห้าม) และจงรักษาอวัยวะเพศของพวกเขา (อย่าได้กระทำการผิดประเวณี) นั่นเป็นการดียิ่งสำหรับพวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรู้ยิ่งในสิ่งที่พวกเขากระทำ"

"และจงกล่าวแก่บรรดาหญิงผู้ศรัทธาทั้งหลายเถิดว่า "จงลดสายตาของพวกนาง (อย่าได้มองสิ่งต้องห้าม) จงรักษาอวัยวะเพศของพวกนาง (อย่าได้กระทำการผิดประเวณี) จงปกปิดเครื่องประดับของพวกนาง เว้นแต่สิ่งเปิดเผยจากมัน (ซึ่งไม่สามารถปกปิดได้) จงใช้ผ้าคลุมศีรษะของพวกนางจนถึงหน้าอกและอย่าได้เปิดเผยเครื่องประดับของพวกนางเว้นแต่ (บุคคลต่อไปนี้คือ) (1) สามีของนาง (2) บิดาของนาง (3) บิดาของสามีของนาง (4) ลูกชายของนาง (5)ลูกชายของสามี (6) พี่ชาย น้องชายของนาง (7) ลูกชายของพี่ชาย น้องชายของนาง (8) ลูกชายของพี่สาว น้องสาวของนาง (9) พวก (คนใช้) ผู้หญิงของนาง (10) ที่มือขวาของนางครอบครอง (ได้แก่ทาส และทาสี) (11) คนใช้ผู้ชายที่ไม่สนใจ (หรือหมดความรู้สึก)ทางเพศ (คือหมดความกำหนัดที่จะมีคู่ครอง) หรือ (12) เด็กๆ ผู้ที่ยังไม่รู้เรื่องของสงวนของผู้หญิง (เพราะไร้เดียงสา) และจงอย่าได้กระทืบเท้าของพวกนางเพื่อเครื่องประดับของนางที่ซ่อนอยู่นั้นจะเป็นที่รู้กัน (เป็นเชิงยั่วเย้าผู้ชาย) และพวกสูเจ้าพึงขอกลับตัว (สารภาพผิด) ต่ออัลลอฮ์เถิด โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายเอ่ย เพื่อสูเจ้าจะได้รับความสำเร็จ" **(ซูเราะฮ์ อัน-นูร /อายะฮ์ที่ 30-31)**

3. ห้ามใส่เสื้อผ้าโปร่งบางและรัดรูปสำหรับผู้หญิง
4. ผู้หญิงต้องไม่แต่งกายเป็นผู้ชายและผู้ชายจะต้องไม่แต่งเป็นผู้หญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ผู้ชายสวมใส่เสื้อที่เป็นผ้าไหมและประดับร่างกายด้วยทองคำ แต่อนุมัติให้สำหรับผู้หญิง
6. ผู้หญิงไม่ได้รับอนุญาตให้ใส่น้ำหอมเมื่อออกนอกบ้านแต่ให้ใส่เมื่ออยู่ในบ้านกับสามี แต่สำหรับผู้ชายนั้น อิสลามอนุญาตให้ใช้เครื่องหอมอ่อนๆประทินร่างกายเมื่อตอนไปมัสยิด
7. เสื้อผ้าที่สวมใส่จะต้องสะอาดและเรียบร้อยเสมอ

4. ห้ามรับประทานอาหารฮะรอม(สิ่งต้องห้าม)

อันที่จริงเนื้อหมู มิได้เป็นสิ่งเดียวที่อิสลามห้าม แต่ยังห้ามกินสิ่งต่อไปนี้ด้วย

สิ่งมึนเมา

1. เลือด
2. เนื้อสัตว์ที่ตายเอง โดยธรรมชาติ
3. เนื้อสัตว์ที่ถูกรัดคอ
4. เนื้อของสัตว์ที่ใช้กรงเล็บหรือ เขี้ยวจับสัตว์กินเป็นอาหาร
5. เนื้อสัตว์ที่ถูกแทะกิน
6. เนื้อสัตว์ที่ถูกบูชาจากผีสาง
7. เนื้อสัตว์ที่ถูกเชือด โดยมิได้กล่าวนามอัลลอฮ์

เหตุผลมีอยู่ว่า จากการศึกษาและค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์และแพทย์ได้บอกว่าในเนื้อหมูมีสิ่งที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์อยู่หลายอย่าง เช่น ไขมัน พยาธิบางตัวที่มีสารหุ้มตัวเองให้พ้นจากการทำลายความร้อนและสามารถฝังตัวอยู่ในร่างกายมนุษย์ได้เป็นเวลานา

อาจมีการแย้งได้ว่าปัจจุบัน กรรมวิธีทางวิทยาศาสตร์ขจัดปัญหาดังกล่าวได้แล้ว แต่มนุษย์ก็ไม่ได้บริโภคอาหารตามกรรมวิธีเสมอไปดังนั้นด้วยความรักมนุษย์ อัลลอฮ์จึงทรงบัญญัติห้ามกินสิ่งดังกล่าวมาเพื่อป้องกันมนุษย์จากอันตรายทางโภชนาการ และสำหรับมุสลิมแล้วเมื่อเป็นคำสั่งของอัลลอฮ์ มุสลิมจะเชื่อฟังและปฏิบัติตามทันที

5. จรรยามารยาทในการใช้มัสญิด

มัสญิดเป็นสถานที่ที่มุสลิมผู้มีจิตศรัทธาในอัลลอฮ์ร่วมแรงร่วมใจและรวมกำลังทรัพย์กันขึ้นมาสร้างเพื่อใช้เป็นสถานที่ในการแสดงความเคารพสักการะและรำลึกถึงพระองค์ ดังนั้น มัสญิดจึงเป็นศาสนสถานที่เป็นศูนย์รวมทางจิตใจและสังคมของมุสลิม ไม่เพียงแต่เท่านั้น มัสญิดยังถูกถือว่าเป็นบ้านของอัลลอฮ์ที่สังคมมุสลิมจะต้องให้ความเคารพและร่วมกันดูแลรักษาให้สะอาดและบริสุทธ์จากการนำสิ่งอื่นใดมาเคารพสักการะควบคู่ไปกับอัลลอฮ์ด้วย ดังนั้น อิสลามจึงได้กำหนดมารยาทในการใช้หรือการเข้ามัสญิดให้แก่มุสลิมดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มุสลิมควรจะพยายามไปนมาซร่วมกันที่มัสญิดเป็นประจำให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ท่านศาสดามุฮัมมัดเคยกล่าวว่า **"การไปมัสญิดในเวลารุ่งอรุณและในตอนค่ำนั้นเหมือนกับการต่อสู้ในหนทางของอัลลอฮ์"** และยังได้กล่าวอีกว่า **"ทุกก้าวที่คนผู้หนึ่งก้าวไปยังมัสญิดเพื่อนมาซร่วมกันนั้นจะลบล้างบาปเล็กๆอย่างหนึ่งของเขาและขณะเดียวกันก็จะเพิ่มความดีอย่างหนึ่งให้แก่เขา"**
2. พยายามช่วยกันรักษามัสญิดให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ และหลีกเลี่ยงการนำเด็กที่ไม่รู้ประสาไปมัสญิดเพราะอาจจะส่งเสียงร้องรบกวนสมาธิคนอื่นหรือถ่ายสิ่งสกปรกในมัสญิด แต่ถ้าหากเด็กโตรู้ประสาแล้วก็ควรจะพาเด็กไปด้วย ทั้งนี้เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีความผูกพันกับมัสญิด
3. ผู้ที่ร่างกายไม่สะอาดเพราะมีอสุจิเคลื่อนออกมาหรือผู้หญิงที่มีประจำเดือนและยังไม่ได้ทำความสะอาดร่างกายตามหลักศาสนา (อาบน้ำฮะดัษ) จะต้องไม่เข้ามัสญิด แต่ถ้าหากมีความจำเป็นต้องเดินผ่านบริเวณมัสญิด ก็ให้รีบเดินไปโดยเร็วที่สุด
4. ถึงแม้ร่างกายจะสะอาดอยู่แล้ว แต่ก่อนจะเข้ามัสญิด มีข้อแนะนำให้อาบน้ำนมาซเสียก่อนจะเป็นการดี
5. ถอดรองเท้าก่อนเข้ามัสญิด และก่อนเข้ามัสญิดให้กล่าวคำวิงวอนว่า **"อัลลอฮุมมัฟตะห์ลี อับวาบะเราห์มะติก้ะ"** (โอ้ อัลลอฮ์ ขอพระองค์ได้ทรงเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์ด้วยเถิด) หลังจากนั้นให้ก้าวเท้าขวาเข้ามัสญิด
6. เมื่อเข้าไปในมัสญิดแล้ว ให้นมาซเคารพมัสญิด 2 ร็อกอัตก่อนที่จะนั่งลง
7. หากไปมัสญิดเพื่อนมาซร่วมกัน ควรจะขึ้นไปนั่งในแถวหน้าสุดให้เต็มเสียก่อนทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบและไม่ควรจองที่หนึ่งที่ใดในมัสญิดเป็นที่ประจำของตัวเอง
8. ขณะที่นั่งอยู่ในมัสญิด ไม่ควรจะคุยกันในเรื่องไร้สาระหรือเรื่องที่ชวนให้หมกมุ่นอยู่กับโลกวัตถุ แต่ควรอ่านกุรอานหรือไม่ก็กล่าวคำรำลึกถึงอัลลอฮ์ให้มากๆ
9. อย่าเดินตัดหน้าผู้ที่กำลังนมาซ
10. อย่าส่งเสียงดังในมัสญิด แม้แต่กำลังอ่านกุรอานอยู่ หากมีคนกำลังนมาซก็ให้ลดเสียงอ่านให้เบาที่สุดเพื่อ ไม่ให้เป็นการรบกวนสมาธิของผู้กำลังนมาซ นอกจากนี้แล้ว ควรปิดเครื่องมือสื่อสารที่อาจส่งสัญญาณรบกวนสมาธิคนที่กำลังนมาซด้วย
11. เมื่อจะไปมัสญิด ให้แน่ใจว่าร่างกายและเสื้อผ้ามีความสะอาดเรียบร้อย ผู้ชายหากใส่น้ำหอมกลิ่นอ่อนๆไปมัสญิดด้วยก็เป็นการดี และหากเพิ่งกินกระเทียม หัวหอม หรือสิ่งใดที่จะทำให้กลิ่นอันน่ารังเกียจแก่คนในมัสญิด ก็ให้ทำความสะอาดปากให้หมดจดจากกลิ่นเสียก่อน
12. ก่อนออกจากมัสญิด ให้กล่าวคำวิงวอนว่า "อัลลอฮุมมะอินนี อัสอะลุกะ มิมฟัฎลิก" (โอ้ อัลลอฮ์ ฉันแสวงหาความดีงามจากพระองค์) แล้วก้าวเท้าซ้ายออกจากมัสญิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การอนุญาตให้มีภรรยาให้มีภรรยามากกว่าหนึ่ง แต่ไม่เกินสี่

หลักการอิสลามที่อนุญาตให้มุสลิมมีภรรยาได้เกินกว่า 1 แต่ไม่เกิน 4 คนเป็นเรื่องที่คนต่างศาสนิกโดยเฉพาะผู้ชายให้ความสนใจและสำคัญกันขณะที่ผู้หญิงมองว่ากดขี่ทางเพศ

ความจริงแล้ว การที่มุสลิมมีภรรยาได้เกินกว่า 1 เป็นเรื่องที่มนุษย์ปฏิบัติกันตั้งแต่ก่อนสมัยอิสลามเสียอีก ทั้งหมดขึ้นอยู่กับความพอใจของชายเสียส่วนใหญ่

หากเรามีใจยุติธรรม เราจะเห็นว่าการมีภรรยามากกว่า 1 คนในบางสถานการณ์เป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตสมัยเก่าที่ผู้หญิงต้องขึ้นอยู่กับชายเพียงคนเดียว ในอดีตหญิงม่ายและหญิงสาวบางคนจำเป็นต้องแต่งงานกับผู้นำ เพื่อแลกกับการคุ้มครองจากการฉุดคร่าอนาจาร

อิสลามจะจำกัดจำนวนภรรยาเหลือเพียงแค่ 4 คนพร้อมกับกำหนดเงื่อไขค่อนข้างชัดเจนว่า "จะต้องให้ความยุติธรรม (คือการเลี้ยงดูภรรยา และบุตร) อย่างเท่าเทียมกัน"ถ้าทำไม่ได้ก็ให้มีเพียงหนึ่งเท่านั้น

7. อิสลามกับความตาย

"ทุกชีวิตจะต้องได้ลิ้มรสความตาย" นี่คือสัจธรรมจากคัมภีร์กุอานซึ่งเป็นคัมภีร์ทางนำที่อัลลอฮทรงประทานให้แก่มนุษยชาติ

ในอิสลามความตายมิได้เป็นการสิ้นสุดหรือเป็นจุดสุดท้ายของชีวิตหากแต่มันเป็นจุดเริ่มต้นของการที่มนุษย์จะก้าวไปสู่ชีวิตที่แท้จริงและนิรันดร์ ในอิสลาม มนุษย์จะไม่กลับชาติมาเกิดอีกหลังจากที่เขาตายไปแล้ว แต่อิสลามถือว่าชีวิตในโลกนี้คือการเตรียมตัวสำหรับชีวิตในโลกหน้าอันถาวร เมื่อเขาสิ้นชีวิตลง วิญญาณของเขาจะไปรวมอยู่ในอีกโลกหนึ่งซึ่งเรียกว่าโลก "บัรซัค" อันเป็นโลกที่ขั้นกลางระหว่างโลกนี้กับโลกหน้า และเมื่อถึงวันหนึ่งซึ่งเป็นวันแห่งการสิ้นสุดทุกสิ่งทุกอย่าง ทุกชีวิตจะถูกทำให้ฟื้นขึ้นเพื่อรอรับการตัดสินการกระทำที่เขาได้ทำไว้ในขณะที่มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ ชีวิตที่แท้จริงเขาจะเป็นอย่างไรนั้นจึงขึ้นอยู่กับการงานที่เขาได้ทำไว้

เมื่อได้รับข่าวการตายของการตายของพี่น้องมุสลิม มุสลิมจะกล่าวว่า **"อินนาลิลลาฮิ วะอินนา อิลัยฮิ รอญิอูน"** (แปลว่า แท้จริง เราเป็นของอัลลอฮและยังพระองค์ที่เราต้องคืนกลับ) หลังจากนั้นจะไปเยี่ยมครอบครัวหรือญาติของผู้ตายและร่วมนมาซศพ ตลอดจนไปส่งศพที่สุสานเพื่อทำการฝังศพ เมื่อมีการตายเกิดขึ้น อิสลามได้กำพหนดให้ญาติใกล้ชิดหรือ ครอบครัวจัดการเรื่องฝังศพให้เสร็จเรียบร้อยโดยเร็ว และ ประหยัดที่สุดและจะเสร็จสิ้นภายใน 24 ชั่วโมงโดยมีเงื่อนไขดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. อาบน้ำศพ คือ อาบน้ำทำความสะอาดตลอดร่างกาย โดยศพชายก็ให้ญาติผู้ชายจัดการ โดยศพหญิงก็ให้ญาติผู้หญิงจัดการ
2. ห่อศพด้วยผ้า
3. นมาซให้ศพ
4. ฝัง ตามแนวนอน มิใช่แนวยืน

ในเรื่องของอิสลามกับชีวิตและจรรยามารยาทยังมีรายละเอียดอื่นๆอีกแต่ได้ยกตัวอย่างในขั้นพื้นฐานเบื้องต้นมาเพื่อทำความเข้าใจกับโครงการและเข้าใจในรูปแบบวัฒนธรรมอิสลามรวมถึงเรื่องหลักปฏิบัติและความเชื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอิสลาม เนื่องจากอิสลามได้ทำให้ศาสนานั้นดำเนินควบคู่ไปกับชีวิต จะกล่าวว่าอิสลามเป็นชีวิตก็ว่าได้

2.2 เปรียบเทียบโครงการที่มีกิจกรรมสอดคล้องกัน

เนื่องจากโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพเป็น โครงการเสนอแนะที่เกิดขึ้นเพื่อขยายการศึกษาและรองรับความต้องการในส่วนภูมิภาค ซึ่งจากการศึกษาพบว่าเคยมีโครงการที่มีกิจกรรมสอดคล้องกับโครงการนี้มาแล้วซึ่งในประเทศไทยมี 2 ที่ด้วยกันคือ

1. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. วิทยาลัยอิสลามยะลา

จึงทำการศึกษาในรายละเอียดของโครงการทั้ง2 เพื่อหาแนวทางในการจัดตั้งโครงการเช่นในเรื่องของ หลักสูตร จำนวนการรับนักศึกษา การบริหารโครงการ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นนำไปกำหนดเป็นข้อมูลทางสถาปัตยกรรม

2.2.1 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประวัติ : เป็นโครงการขึ้นกับสังกัดทบวง ตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อำเภอเมือง จ.ปัตตานี บนเนื้อที่ประมาณ 13600 ตร.ม. วิทยาลัยอิสลามศึกษาเป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะ ได้รับพระราชทานกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นคณะเมื่อวันที่31 ธ.ค 2532 ซึ่งแต่เดิม ในปี พ.ศ. 2524 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต วิชาเอก อิสลามศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปัจจุบันได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้าวิจัยด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาการและศิลปวิทยาการเกี่ยวกับอิสลามและบริการวิชาการแก่สังคมรวมทั้งผลิตกำลังคนทางด้านอิสลามศึกษาทั่วไปทุกสาขา

หลักสูตรและจำนวนการรับ : หลักสูตรเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยยกเว้นในหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (อิสลามศึกษา)โปรแกรมภาษาอาหรับจะมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอาหรับในวิชาเอกบังคับ

ระดับปริญญาตรี

1.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (อิสลามศึกษา)มี2โปรแกรม คือ

-ภาษาไทย 60 คน

-ภาษาอาหรับ 60 คน

2.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (ครุศาสตร์อิสลาม) 60 คน

3.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (กฎหมายอิสลาม) 60 คน

4.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (เศรษฐศาสตร์และการจัดการ) 60 คน

ระดับปริญญาโท

1.หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (อิสลามศึกษา) 15 คน

นักศึกษา : รับนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายสำหรับศึกษาต่อในระดับป.ตรี นักศึกษาทั้งชายและหญิงเกือบ 100 % เป็นมุสลิม (ผู้นับถืออิสลาม)ต้องมีพื้นฐานภาษาอาหรับในการสอบวิชาภาษาอาหรับในการคัดเลือก

2.2.2 วิทยาลัยอิสลามยะลา

ประวัติ : วิทยาเขตเดิมปัจจุบันตั้งอยู่ที่ 203/3 บ้านปารามีแต หมู่ที่7 ต.บุดี อ.เมือง จ.ยะลาได้ก่อตั้งขึ้นเกิดจากกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอกอยู่ในประเทศซาอุดิอารเบีย ซึ่งในกลุ่มมี อาจารย์ อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา ปัจจุบันเป็น อธิการบดีของวิทยาลัย ได้รับความร่วมมือจากทุนอาหรับ โดยที่เล็งเห็นว่าสังคมมุสลิมในประเทศไทยมีความจำเป็นต้องมีสถาบันอุดมศึกษาอิสลามเพื่อทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม อันเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาประเทศสู่ความเจริญก้าวหน้าและมีความสงบสันติดั่งเจตนารมณ์ของอิสลาม

ต่อมาด้วยพื้นที่บริเวณของวิทยาลัย ณ ที่ตั้งปัจจุบัน มีความคับแคบ ไม่สามารถที่จะขยายให้กว้างขวางมากขึ้นไปได้อีก ตามแผนการพัฒนาและการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยดังนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยจึงได้ดำเนินการจัดหาพื้นที่บริเวณแห่งใหม่ก็คือที่ บ้านโสร่ง ม.3 ต.เขาตูม อ.ยะรัง จ. ปัตตานีเพื่อจัดตั้งให้เป็นวิทยาเขตที่มีพื้นที่ใช้สอยอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นเมืองมหาวิทยาลัยนานาชาติที่สมบูรณ์ครบถ้วนในอนาคต

<u>หลักสูตรและจำนวนการรับ</u> : หลักสูตรเป็นการเรียนการสอนภาษาอาหรับ นักเรียนที่เข้ามาจำเป็นต้องเตรียมภาษาฝึกทักษะการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาอาหรับก่อนระยะเวลาตามความสามารถแต่ละคนที่มีพื้นฐานจากการสอบวัดความรู้มา ผ่านความเห็นชอบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ทบวง มหาวิทยาลัยกำหนด ปัจจุบันเปิดสอน

ระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ใน 2สาขาวิชาดังนี้
-สาขาวิชาชะรีอะฮ (กฎหมายอิสลาม) 100 คน
-สาขาวิชาอุศูลุดดีน(หลักการศาสนา) 100 คน
ระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปะศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 ปี ใน 2สาขาวิชาดังนี้
-สาขาวิชาภาษาอาหรับ 60 คน
-สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 70 คน
ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหลักสูตร 1 ปี ใน 2 สาขาวิชาดังนี้
-สาขาการสอนอิสลามศึกษา 25 คน
-สาขาการสอนภาษามลายู (ระหว่างดำเนินการ)

<u>นักศึกษา</u> : รับนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย
นักศึกษาทั้งชายและหญิงต้องเป็นมุสลิม(ผู้นับถืออิสลาม)วิชาจะเป็นอิสลามศึกษาล้วน
ต้องมีพื้นฐานทางอิสลามภาษาอาหรับในการสอบวิชาภาษาอาหรับในการคัดเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 พิจารณากลุ่มเป้าหมายและความเป็นไปได้ของโครงการ

ในการจะเกิดโครงการนี้ขึ้นได้นั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลในการสนับสนุนเพื่อหาจำนวนของกลุ่มเป้าหมาย มาสรุปเป็นจำนวนการรับนักศึกษา ซึ่งจะทำให้กำหนดจำนวนผู้ใช้สอยโครงการได้ในขั้นต่อไป

เนื่องจากโครงการเป็นสถาบันการศึกษาอิสลามระดับอุดมศึกษาซึ่งทำหน้าที่รองรับโรงเรียนอิสลามในส่วนภูมิภาคอื่นซึ่งมีถึงเกือบ 40 แห่งนอกเหนือจากส่วนภูมิภาคทางภาคใต้มีโรงเรียนอิสลามเกือบ 200 แห่งซึ่งทางภาคใต้มีเพียง 2 สถาบันการศึกษารองรับอยู่ คือ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และ วิทยาลัยอิสลามยะลา ซึ่งในขณะเดียวกันนักเรียนที่ต้องการจะเข้าศึกษาต่อใน 2 สถาบันนี้ก็มีอยู่จำนวนมาก และส่วนที่พลาดหวังสอบคัดเลือกไม่ได้ก็มีจำนวนมากเช่นกัน ดังนั้นจึงทำการดูข้อมูลในส่วนของจำนวนการพลาดหวังจากการสอบคัดเลือกของทั้ง 2 สถาบัน มาดูแนวโน้มในความเป็นไปได้ในการเกิดโครงการ

ตารางที่2.1 แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวังการสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

	จำนวนผู้สอบ	จำนวนการรับ	จำนวนผู้พลาดหวัง	ร้อยละจำนวนผู้พลาดหวัง : จำนวนผู้สอบ
ปีพ.ศ.2545	298	147	151	51%
ปีพ.ศ.2544	621	122	499	80.3%
ปีพ.ศ.2543	413	80	333	80.6%
ปีพ.ศ.2542	120	45	75	62.5%
ปี2พ.ศ.541	313	35	278	88.8%
ปีพ.ศ.2540	217	30	187	86.2%

อัตราเฉลี่ย 75%

ปีพ.ศ.2540 มี 2สาขาวิชา 1. สาขาวิชาอิสลามศึกษา

2. สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม

ปีพ.ศ.2541-42มีสาขาเพิ่ม 1 สาขา คือ สาขาวิชากฎหมายอิสลาม

ปีพ.ศ.2543-45มีสาขาเพิ่ม 1 สาขา คือ สาขาวิชาอิสลามศึกษา(โปรแกรมภาษาอาหรับ)

ที่มา: ข้อมูลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ศูนย์เอกสารอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ: การรับจำนวนนักศึกษาของวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แบ่งเป็น

1. สอบรวมทบวง 50 %
2. สอบตรงเฉพาะ 14 จังหวัดภาคใต้ 40%
3. โควต้าทั่วประเทศ 10%ในการศึกษาต่อในสาขาวิชาอิสลามศึกษา(โปรแกรมภาษาอาหรับ)

สรุป: จากร้อยละของจำนวนผู้พลาดหวัง : จำนวนผู้สอบมีลักษณะขึ้นลง ไม่คงที่แต่จำนวนร้อยละดังกล่าวนั้น เฉลี่ยแล้วมีค่าเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนที่รับแสดงว่ายังคงมีความต้องการในสถานศึกษาอิสลามในระดับอุดมศึกษา

ตารางที่2.2 แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวังการสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามยะลา

	จำนวนใบสมัครที่ขายได้	จำนวนการรับ	ผู้พลาดหวัง	ร้อยละจำนวนผู้พลาดหวัง : จำนวนผู้สอบ
ปีพ.ศ.2546	500	330	170	34%
ปีพ.ศ.2545	350	260	90	26%
ปีพ.ศ.2542-44	400	200	200	50%

อัตราเฉลี่ย 42%

ปีพ.ศ.2542-44 มี2สาขาวิชา 1. สาขาวิชาชารีอะฮ

2. สาขาวิชาอูซูลุดดีน

ปีพ.ศ.2545มีสาขาเพิ่ม 1 สาขา คือ สาขาวิชาภาษาอาหรับ

ปีพ.ศ.2546มีสาขาเพิ่ม 1 สาขา คือ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ที่มา: สำนักทะเบียนวิยาลัยอิสลามยะลา

สรุป: เนื่องจากเป็นสถาบันเอกชนจึงมีอัตราการรับนักศึกษาในจำนวนมากทำให้ อัตราจำนวนผู้พลาดหวังมีจำนวนน้อยกว่า วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แต่ก็ยังมีความต้องการสถานศึกษาอิสลามในระดับอุดมศึกษา ดูจากอัตราเฉลี่ยเกือบครึ่งและการที่มีสาขาวิชาเพิ่มขึ้นในปีพ.ศ. 2546แต่อัตราความต้องการเพิ่มจำนวนขึ้น จากข้อมูลดังกล่าวจึงมีความสามารถที่จะเกิดโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 แนวทางในการจัดตั้งหลักสูตรการศึกษาและจำนวนการรับนักศึกษาของโครงการ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะที่จัดตั้งขึ้น ด้วยการเล็งเห็นการพัฒนาทางการศึกษาอิสลามและมีความจำเป็นในการกระจายสู่ส่วนภูมิภาคอื่น แต่เนื่องจากเป็นโครงการใหม่เป็นการตั้งวิทยาลัยใหม่ขึ้นมา ดั้งนั้นข้อมูลพื้นฐานในการจัดตั้งโครงการต้องอ้างอิงมาจากโครงการที่มีลักษณะที่คล้ายกันคือ วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี กับวิทยาลัยอิสลามยะลา

ในโครงการได้กำหนดให้มีสาขาวิชาด้วยกัน 4 สาขา และหลักสูตรการเรียนการสอนจะเป็นภาษาไทยยกเว้นสาขาอิสลามศึกษาโปรแกรมภาษาอาหรับจะมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอาหรับในวิชาเอกบังคับ เนื่องจากต้องการเน้นการศึกษาคนในประเทศ และสามารถรับเด็กที่จบจากระดับมัธยมปลายโรงเรียนอิสลามที่มีจำนวนพอสมควรในภูมิภาคนี้ได้ด้วยซึ่งเด็กที่เรียนในระดับมัธยมปลายโรงเรียนอิสลามจะเรียนหลักการศาสนาเป็นภาษาไทยและเรียนอ่านภาษาอาหรับแต่ไม่สามารถพูดสื่อสารอาหรับได้ แต่สำหรับเด็กที่จบจากโรงเรียนศาสนา(สนาวี)โดยเฉพาะจะพอสามารถเข้าใจในภาษาอาหรับจะมีหลักสูตร โปรแกรมภาษาอาหรับรองรับอยู่

2.4.1 การกำหนดหลักสูตรของโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพ

หลักสูตรปริญญาตรี

1. หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (สาขาอิสลามศึกษา)
- โปรแกรมภาษาไทย
- โปรแกรมภาษาอาหรับ
2. หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (สาขาครุศาสตร์อิสลาม)
3. หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ)

ได้ใช้หลักสูตรของวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีเป็นตัวอ้างอิง

เหตุผลในการกำหนดสาขาในโครงการเนื่องจากลักษณะของโครงการวิทยาลัยอิสลามศึกษา ในการก่อตั้งเริ่มแรกมี 2 สาขา และมีผู้ที่นิยมเรียนและรู้จักเข้าใจในการที่จะศึกษา คือสาขา

1. อิสลามศึกษา
2. ครุศาสตร์อิสลาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตัดกฎหมายอิสลามไปเนื่องจาก 2 ที่ในประเทศคือ วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี กับวิทยาลัยอิสลามยะลามีการรองรับอยู่แล้ว

และที่นำสาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการมาเพิ่มเติม เนื่องจากมีเปิดที่เดียว คือวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี เพิ่งเปิด ปี พ.ศ.2546มีที่เดียว และเนื่องจากปัจจุบันระบบเศรษฐกิจอิสลามได้เริ่มมีการเจริญเติบโต เช่น มีการจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยขึ้น เป็นต้น เล็งเห็นในการผลิตบุคลากรในการบริหารงาน

หลักสูตรวิทยาลัยอิสลาม กรุงเทพ ระดับปริญญาตรี

เปิดสอนระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาอิสลามศึกษา สาขาวิชากฎหมายอิสลาม และวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม และหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม ใช้เวลาศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี มีจำนวนหน่วยกิจรวม ตลอดจนหลักสูตรระหว่าง 139-141 หน่วยกิต ตามโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

ตารางที่2.3 แสดงจำนวนหน่วยกิตของวิชาแต่ละสาขาวิชา

หมวดวิชา	สาขาวิชาอิสลามศึกษา (หน่วยกิต)	เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม (หน่วยกิต)	สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม (หน่วยกิต)
1. ศึกษาทั่วไป	30	30	30
2. เฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 96	103	ไม่น้อยกว่า 107
วิชาแกนสำหรับวิชาเอก	31	31	31
วิชาชีพการศึกษา	-	-	32
วิชาเอก	50-62	72	44
วิชาโท	15-27	-	-
3. วิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 3	6	ไม่น้อยกว่า 141
รวม	**ไม่น้อยกว่า 141**	**ไม่น้อยกว่า 139**	**ไม่น้อยกว่า 140**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรศิลปะศาสตร์บัณฑิต/หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิตและหลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิตของวิทยาลัยอิสลามศึกษาทุกสาขาวิชา มีวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาแกนตามโครงสร้างหลักสูตรต่อไปนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 30 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาภาษา จำนวน 9 หน่วยกิต

ภาษาไทย จำนวน 3 หน่วยกิต

411-101 ภาษากับความคิดและการสื่อสาร 1 (3)

ภาษาอังกฤษ จำนวน 6 หน่วยกิต

417-101 ภาษาอังกฤษ 1 (3)

417-102 ภาษาอังกฤษ 2 (3)

1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยกิต เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

264-102 ทักษะชีวิต (3)

425-101 อารยธรรม (3)

437-101 ปรัชญาเบื้องต้น (3)

0437-102 ทัศนวิพากษ์ (3)

913-101 สุนทรียภาพในงานศิลปะ (3)

913-102 วัฒนธรรมและศิลปไทย (3)

761-102 วิถีชีวิตมุสลิม (3)

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 6 หน่วยกิต

บังคับ 3 หน่วยกิต

427-103 สังคมมนุษย์ (3)

เลือก 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

426-101 สิ่งแวดล้อมศึกษา (3)

427-104 อนาคตศึกษา (3)

428-101 ชุมชนศึกษา (3)

429-103 เศรษฐกิจการเมืองเบื้องต้น (3)

429-104 กฎหมายในชีวิตประจำวัน (3)

429-105 หลักการบริหารและการจัดการ (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จำนวน 9 หน่วยกิต

บังคับ 6 หน่วยกิต

746-101 คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3)

หรือ

746-102 คณิตศาสตร์ 1(บังคับเรียนเฉพาะสาขาเศรษฐศาสตร์) (3)

748-101 เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น (3)

เลือก 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

724-101 วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (3)

724-103 วิทยาศาสตร์กับสังคม (3)

2. หมวดวิชาเฉพาะ

2.1 กลุ่มวิชาแกน สำหรับวิชาเอก จำนวน 31 หน่วยกิต

761-101 อิสลามเบื้องต้น (3)

761-102 ชีวประวัติศาสดา (3)

761-103 จริยธรรมอิสลาม (2)

766-101 ฟิกฮเบื้องต้น (2)

761-201 ภาษาอัลกุรอ่าน 1 (2)

761-202 ภาษาอัลกุรอ่าน 2 (2)

761-203 ภาษาอัลกุรอ่าน 3 (2)

761-205 อัลกุรอ่านเบื้องต้น (2)

761-206 หะดิษเบื้องต้น (3)

761-207 เตาฮีด (3)

761-208 ประศาสตร์อิสลาม 1 (3)

766-201 อุศูลุลฟิกฮฺ 1 (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตร์บัณฑิต (อิสลามศึกษา) **ชื่อย่อ : ศศบ.(อิสลามศึกษา)**

Bachelor of Arts (Islamic Studies) **B.A.(Islamic Studies)**

2.2 กลุ่มวิชาเอก จำนวน 50-62 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาเอกบังคับ 30 หน่วยกิต

761-211 อัลกุรอ่าน 1 (3)

761-212 หะดิษ 1 (3)

761-213 อิสลามและมนุษย์สัมพันธ์ (3)

761-214 สังคมอิสลาม (3)

761-215 อารยธรรมอิสลาม (3)

761-322 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม 1 (3)

761-323 ประวัติศาสตร์อิสลาม 2 (3)

761-324 ปรัชญามุสลิม (3)

761-434 บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน (3)

761-435 สัมมนาทางอิสลาม (3)

2.2.2 วิชาเอกเลือก จำนวน 20-32 หน่วยกิต

761-216 ตัจญ์วีจ (3)

761-217 อิลมุลกะลาม 1 (2)

761-218 ศาสนาเปรียบเทียบ 1 (3)

761-219 อิสลามและวัฒนธรรม (3)

761-320 อัลกุรอ่าน 2 (3)

761-321 หะดิษ 2 (3)

761-325 อิลมุลกะลาม 2 (2)

761-326 ศาสนาเปรียบเทียบ 2 (3)

761-327 นักคิดมุสลิม (3)

761-328 เศรษฐศาสตร์อิสลาม (3)

761-329 หลักการดะอฺวะฮ (3)

761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-331 สถานภาพสตรีมุสลิม (3)

761-332 ศิลปอิสลาม (2)

761-333 จิตวิทยาการวิจัยทางอิสลาม 2 (3)

761-436 วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม 2 (3)

761-437 วรรณคดีอิสลาม (3)

761-438 ลัทธิซูฟี (3)

761-439 วัฒนธรรมเปรียบเทียบ (3)

761-440 วาทศิลป์ในอิสลาม (2)

761-446 บทอ่านด้านศาสนาอิสลามศึกษา (2)

761-447 อิสลามศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ (2)

766-218 ฟิกฮฺ 1 (3)

766-218 ฟิกฮฺ 2 (3)

766-218 ฟิกฮฺ 3 (3)

766-312 กฎหมายครอบครัวอิสลาม (3)

766-411 กฎหมายมรดกพินัยกรรมอิสลาม (3)

2.3 กลุ่มวิชาโท จำนวน 15-27 หน่วยกิต

ให้เลือกเรียนวิชาโทสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามรายละเอียดหักสูตรวิชาโทที่ระบุไว้ในตอนท้ายของหลักสูตรวิทยาลัยอิสลามศึกษาในคู่มือการศึกษาฉบับนี้

3. หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 3หน่วยกิต*

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาลัยสงขานครินทร์ ได้โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

*ควรเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรใหม่ของทบวงฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนกำหนดการศึกษา

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1

417-101 ENGLISH I	3
437-101 INTRODUCTION TO PHILOSOPHY	3
429-104 LAWS IN DAILY LIFE**	3
761-101 INTRODUCTION TO ISLAM	3
761-102 BIOGRAPHY OF THE PROPHETS	3
761-201 QUR'ANIC LANGUAGE I	2
761-205 INTRODUCTION TO AL-QUR'AN	2
รวม	**19**

ภาคการศึกษาที่ 2

411-101 LANGUAGE,THOUGHT AND COMMUNICATIONI	3
417-102 ENGLISH2	3
437-102 CRITICAL THINKING*	3
427-103 HUMAN SOCIETY	3
766-101 INTRODUCTION TO FIQH	3
761-202 QUR'ANIC LANGUAGE II	2
761-207 TAUHID	3
รวม	**20**

ปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1

724-101 SCICNCE IN DAILY LIFE***	3
748-101 INTRODUCTION TO INFORMATION TECHNOLOGY	3
761-203 QUR'ANIC LANGUAGE III	2
761-206 INTRODUCTION TO HADITH	3
766-201 PRICIPLES OF FIGH I	3
761-213 ISLAM AND HUMAN RELATIONS	3
รวม	**17**

ภาคการศึกษาที่ 2

746-101 MATHEMATICS IN DAILY LIFE	3
761-103 ISLAMIC ETHICS	2
761-214 ISLAMIC SOCIETY	3
761-208 ISLAMIC HISTORY I	3
761-211 AL-QUR'AN I	3
วิชาเอก/โท/เลือก	3-6
รวม	**17-20**

* หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 264-102,425-101,437-101,437-102, 452-101,452-102,761-105 จำนวน 6 หน่วยกิต

** หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 426-101,427-104,428-101,429-103, 429-104,429-105 จำนวน 3 หน่วยกิต

*** หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 724-101 และ 724-102 จำนวน 3 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 3

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
761-212 HADITH I	3	761-323 ISLAMIC HISTORY II	3
761-215 ISLAMIC CIVILIZATION	3	761-434 ROLE OF RELIGION IN CONTEMPORARY SOCIETY	3
761-215 ISLAMIC RESEARCH MATHOHDOLOGY I	3	วิชาเอกเลือก/วิชาโท/วิชาเลือกเสรี	12-15
761-324 MUSLIMPHILOSOPHY	3		
วิชาเอกเลือก/วิชาโท	6-9		
รวม	**18-21**	**รวม**	**18-21**

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
761-435 SEMINAR IN ISLAM	3	วิชาเอกเลือก/วิชาโท	15-18
วิชาเอกเลือก/วิชาโท	15		
รวม	**15**	**รวม**	**15-18**

หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม

ชื่อเต็ม : ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ครุศาสตร์อิสลาม) **ชื่อย่อ : ศษ.บ.(ครุศาสตร์อิสลาม)**

Bachelor of Education (Islamic Education) **B.Ed. (Islamic Education)**

2.2 กลุ่มวิชาชีพการศึกษา จำนวน 32 หน่วยกิต

260-301 กฎหมายการศึกษา	(2)
261-101 การศึกษาเบื้องต้น	(2)
261-203 การประชุมศึกษา*	(2)
261-204 การมัธยมศึกษา*	(2)
261-302 การศึกษาหลักสูตร	(2)
261-303 วิธีสอนทั่วไป	(2)
263-201 เทคโนโลยีการศึกษา	(3)
264-101 การแนะแนวเบื้องต้น	(2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

267-201 การวัดและการประเมินผลการศึกษา	(2)
268-102 จิตวิทยาพัฒนาการ	(2)
268-201จิตวิทยาการศึกษา	(2)
762-321 วิธีสอนสอนอิสลามศึกษาในระดับประถมศึกษา**	(3)
762-322 วิธีสอนสอนอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษา**	(3)
762-323 การฝึกสอนและภาคปฏิบัติเบื้องต้นทางอิสลาม	(2)
762-429 ฝึกสอนและภาคปฏิบัติทางอิสลาม	(2)

---

* เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งระหว่าง 261-203และ 261-204

**เลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งระหว่าง 762-321และ 762-322

2.3 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 44 หน่วยกิต

2.3.1 วิชาบังคับ 29 หน่วยกิต

761-211 อัลกุรอ่าน 1	(3)
761-212 หะดิษ 1	(3)
761-218 ศาสนาเปรียบเทียบ 1	(3)
761-324 ปรัชญามุสลิม	(3)
761-328 เศรษฐศาสตร์อิสลาม	(3)
762-211 ประวัติการศึกษาอิสลาม	(2)
762-212 การศึกษาอิสลาม	(2)
762-213 ปรัชญาการศึกษาอิสลาม	(2)
762-424 วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษาอิสลาม	(3)
762-425 สัมมนาทางครุศาสตร์อิสลาม	(3)
762-428 การศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้	(2)

2.3.2 วิชาเอกเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

761-213 อิสลามและมนุษย์สัมพันธ์	(3)
761-214 สังคมอิสลาม	(3)
761-215 อารยธรรมอิสลาม	(3)
761-216 ตัจญ์วีด	(3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-217 อิลมุลกะลาม 1	(2)
761-219 อิสลามและวัฒนธรรม	(3)
761-320 อัลกุรอ่าน 2	(3)
761-321 หะดิษ 2	(3)
761-323 ประวัติศาสตร์อิสลาม	(3)
761-325 อิลมุลกะลาม 2	(2)
761-326 ศาสนาเปรียบเทียบ 2	(3)
761-327 นักคิดมุสลิม	(3)
761-329 หลักการดะอฺวะฮ	(3)
761-330 อิสลามในโลกปัจจุบัน	(3)
761-331 สถานภาพสตรีมุสลิม	(3)
761-332 ศิลปอิสลาม	(2)
761-333 วรรณคดีอิสลาม	(3)
761-438 ลัทธิซูฟี	(3)
761-439 วัฒนธรรมเปรียบเทียบ	(3)
761-440 วาทศิลป์ในอิสลาม	(2)
766-218 ฟีกฮฺ 1	(3)
766-218 ฟีกฮฺ 2	(3)
766-218 ฟีกฮฺ 3	(3)
766-312 กฎหมายครอบครัวอิสลาม	(3)
766-411 กฎหมายมรดกพินัยกรรมอิสลาม	(3)
761-446 บทอ่านด้านอิสลามศึกษา	(3)
761-447 อิสลามศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ	(2)
762-214 ศาสนบัญญัติ 1	(3)
762-315 จิตวิทยาการศึกษาอิสลาม	(3)
762-315 การศึกษาอิสลามในอาเซียน	(3)
762-317 ศาสนบัญญัติ 2	(3)
762-318 อัลกุรอ่าน 3	(3)
762-319 หะดิษ	(3)
762-320 สุขภาพจิตและอิสลาม	(2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

762-426 ระบบการศึกษาเปรียบเทียบ (3)

762-427 ตะวันออกกลางสมัยใหม่ (3)

3.หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

* นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่างๆที่เปิดสอนในมหาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

* ควรเรียนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรใหม่ของทบวงฯ

แผนกำหนดการศึกษา

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
261-101 INTRODUCTION TO EDUCATION	2	264-101 INTRODUCTION TO GUIDANCE	2
264-102 LIFE SKILLS*	3	268-102 DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY	2
268-101 GENERRAL PSYCHOLOGY #	3	411-101 LANGUAGE,THOUGHT AND COMMUNICATION I	3
429-104 LAWS IN DAILY LIFE**	3	417-102 ENGLISH II	3
417-101 ENGLISH I	3	425-101 CIVILZATION*	3
761-101 INTRODUCTION TO ISLAM	3	427-103 HUMAN SOCIETY	3
761-102 BIOGRAPHY OF THE PROPHETS	3	766-101 INTRODUCTION TO FIQH	3
761-201 QUR'ANIC LANGUAGE I	2	761-202 QUR'ANIC LANGUAGE II	2
รวม	**22**	**รวม**	**21**

ปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
261-203 ELEMNTARY EDUCATION***	3	262-302 CURRICULAR STUDUES	2
261-204 SECONDARY EDUCATION***	3	267-201 EDUCATIONAL EASUREMENT AND EVALUTION	2
724-101 SCIENCE IN DAILY LIFE***	3	746-101 MATHEMATICS IN DAILY LIFE	2
748-101 INTRODUCTION TO INFORMATION TECHNOLOGY	3	761-103 ISLAMIC ETHICS	2
761-203 QUR'ANIC LANGUAGE III	2	761-207 TAUHID	3
761-205 INTRODUCTION TO AL QUR'AN	2	761-208 ISLAMIC HISTORY	3
761-206 INTRODUCTION TO HADITH	3	761-211 AL-QUR'AN I	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

766-201 PRICIPLES OF FIQH I	3	762-211 HISTORYOF ISLAMIC EDUCATION	2
762-212 ISLAMIC EDUCATION	2		
762-428 EDUCATION IN SOUTHERNBORDER PROVINCES	2		
รวม	**22-24**	**รวม**	**22**

 # ให้เรียนเป็นวิชาเลือกเสรี เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาชีพการศึกษา

* หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 264-102,425-101,437-101,437-102, 913-101,913-102,761-105 จำนวน 6 หน่วยกิต

** หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 426-101,427-104,428-101,429-103, 429-104,429-105 จำนวน 3 หน่วยกิต

*** วิชาเลือกกลุ่มวิชาชีพการศึกษาให้เลือกเรียนระหว่าง 261-203และ 261-204 จำนวน 2 หน่วยกิตหากเรียนทั้ง2 วิชาให้นับหนึ่งในสองเป็นวิชาเลือกเสรี

**** หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ให้เลือกเรียนระหว่าง 724-101และ724-203 จำนวน 3 หน่วยกิต

ปีที่ 3

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
206-301 EDUCATIONAL LOW	2	263-201 EDUCATIONAL TECHNOLOGY	3
262-303 GENERRAL METHODS OF TEACHIING	2	761-328 ISLAMIC ECONOMICS	3
268-201 EDUCATIONAL PSYCHOLOGY	2	762-213 PHILOSOPHY OF ISLAMIC EDUCATION	2
761-212 HADITH I	3	762-321 TECHING OF ISLAMIC STUDIES IN ELEMENTARY EDUCATION*	3
761-218 COMPARATIVE RELIGION I	3	762-322 TECHING OF ISLAMIC STUDIES SECONDARY EDUCATION*	3
761-324 MUSLIM METHODOLOGY IN ISLAMIC EDUCATION	3	762-323 INTRODUCTION TO TEACHING PRACTICE IN ISLAM	3
วิชาเอกเลือก	3	762-425 SEMINAR IN ISLAMIC EDUCATION	3
		วิชาเอกเลือก	3
รวม	**21**	**รวม**	**20-23**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
762-429 TEACHINGPRACTICE IN ISLAM	6	วิชาเอกเลือก/เลือกเสรี	15-18
รวม	**6**	**รวม**	**15-18**

*ให้เลือกเรียนระหว่าง 762-321 และ จำนวน 3 หน่วยกิต หากเรียนทั้ง2วิชาให้นับหนึ่งในสองเป็นวิชาเลือกเสรี

หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตร์บัณฑิต (เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม)

Bachelor of Arts (Islamic Economics And Management)

ชื่อย่อ : ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม)

B.A. (Islamic Economics And Management)

2.2 วิชาเอก จำนวน 72 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาเอกบังคับ 51 หน่วยกิต

763-140 องค์การและการจัดการในอิสลาม (3)

763-210 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1 (3)

763-211 เศรษฐศาสตร์มหภาค 1 (3)

763-212 เศรษฐศาสตร์อิสลาม (3)

763-213 คอมพิวเตอร์สำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ (3)

763-214 สถิติสำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ (3)

763-215 สังคมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (3)

763-216 ฟิกฮสำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ (3)

763-217 คณิตศาสตร์สำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ (3)

763-218 ทฤษฎีและหลักการปฏิบัติเศรษฐศาสตร์อิสลาม (3)

763-341 การจัดการตลาด (3)

763-342 หลักการบัญชีในอิสลาม (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763-343 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (3)

763-344 การจัดการการเงิน (3)

763-419 จริยธรรมธุรกิจในอิสลาม (3)

763-420 วิธีวิทยาการวิจัยทางด้านสำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม (3)

763-421 สำหรับเศรษฐศาสตร์การจัดการในอิสลาม (3)

2.2.2 วิชาเอกเลือก จำนวน 21 หน่วยกิต

เลือกจากรายวิชา 2 กลุ่มวิชาต่อไปนี้ตามความสนใจ

กลุ่มเศรษฐศาสตร์

763-322 เศรษฐศาสตร์จุลภาค 2 (3)

763-323 เศรษฐศาสตร์มหภาค 2 (3)

763-324 ประวัติแนวคิดเศรษฐศาสตร์อิสลาม (3)

763-325 เศรษฐกิจไทยและระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบ (3)

763-326 เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคารในอิสลาม (3)

763-327 การคลังสาธารณะในอิสลาม (3)

763-328 เศรษฐกิจประเทศเอเชีย (3)

763-429 ประเด็นร่วมสมัยในเศรษฐศาสตร์ในอิสลาม (3)

763-430 การบูรณาการกลุ่มทางเศรษฐกิจและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมุสลิม (3)

763-431 เศรษฐศาสตร์การเกษตรและสหกรณ์ในอิสลาม (3)

763-432 เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ (3)

763-434 เศรษฐกิจการเมืองในอิสลาม (3)

763-435 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความเจริญเติบโตและการพัฒนา (3)

763-436 เศรษฐศาสตร์แรงงานในอิสลาม (3)

กลุ่มการจัดการ

763-345 กฎหมายธุรกิจ (3)

763-346 การจัดการการลงทุนในอิสลาม (3)

763-347 การจัดการการรผลิตในอิสลาม (3)

763-348 การจัดการสินเชื่อ (3)

763-349 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763-350 การวางและการควบคุมการบริหาร (3)

763-351 การจัดการธุรกิจขนาดย่อมและการค้าปลีก (3)

763-352 ซะกาตและภาษีอากร (3)

763-353 การจัดการสถาบันการเงินในอิสลาม (3)

763-354 การจัดการโครงการ (3)

3.ฝึกงาน

763-360 การฝึกงานไม่นับหน่วยกิต 300 ชั่วโมง

3.หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน 6 หน่วยกิต

นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาต่างๆที่เปิดสอนในมหาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

แผนกำหนดการศึกษา

ปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
417-101 ENGLISH I	3	411-101 LANGUAGE,THOUGHT AND COMMUNICATION I	3
429-103 INTRODUCTION TO POLITICAL ECONOMY**	3	417-102 ENGLISH II	3
437-101 INTRODUCTION TOPHILOSOPHY*	3	427-103 HUMAN SOCIETY	3
761-101 INTRODUCTION TO ISLAM	3	437-102 CRITICAL THINKING*	3
761-102 BIOGRAPHY OF THE PROPHETS	3	761-101 INTRODUCTION TO FIQH	3
761-103 ISLAMIC ETHICS	2	761-201 QUR'ANIC LANGUAGE I	2
761-205 INTRODUCTION TO AL-QUR'AN	2	763-140 ORGANIZATION AND MANAGEMENT IN ISLAM	3
รวม	**19**	**รวม**	**20**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1

724-101 SCIENCE IN DAILY LIFE*	3
746-102 MATHEMATIC I	3
761-202 QUR'ANIC LANGUAGE II	2
761-206 INTRODUCTION TO HADITH	3
766-201 PRICIPLES OF FIQH I	3
763-210 MICROECONOMIC I	3
763-214 STATISTICS FOR ECONOMICS AND MANAGEMENT	3
รวม	**20**

ภาคการศึกษาที่ 2

748-101 INTRODUCTION TO INFORMATION TECHNOLOGY	3
761-103 ISLAMIC ETHICS	2
761-203 QUR'ANIC LANGUAGE III	2
761-207 TAUHID	3
761-208 ISLAMIC HISTORY I	3
763-211 MICROECONOMIC I	3
763-212 ISLAMIC ECONOMICS	3
763-213 COMPUTER FOR ECONOMICS AND MANAGEMENT	3
รวม	**22**

ปีที่ 3

ภาคการศึกษาที่ 1

763-315 SOCIO ECONOMIC OF SOUTHERN BORDER PROVINCES OFTHAILAND	3
763-316 FIQH FOR ECONOMICS AND MANAGEMENT	3
763-317 MATHEMATICS FOR ECONOMICS AND MANAGEMENT	3
763-318 THEORYAND PRACTICESIN ISLAM ECONOMICS	3
763-341 MARKETING MANAGEMENT	3
วิชาเอกเลือก	3
รวม	**18**

ภาคการศึกษาที่ 2

763-342 PRINCIPLE OF ACCOUNTING IN ISLAM	3
763-343 HUMAN RESOURCES MANAGEMENT	3
763-344 MONETARY MANAGEMENT	3
วิชาเอกเลือก	3
รวม	**15**

ภาคฤดูร้อน

763-360 FIELD WORK 300 ชั่วโมง (ไม่นับหน่วยกิต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 4

ภาคการศึกษาที่ 1		**ภาคการศึกษาที่ 2**	
763-419 BUSSINESS ETHICS IN ISLAM	3	763-421 MANAGERIAL ECONOMICS IN ISLAM	3
763-420 RESEARCH METHODOLOGY IN ISLAMIC ECONOMICS AND MANAGEMENT	3	วิชาเอกเลือก	6
วิชาเอกเลือก	6	วิชาเลือกเสรี	3
วิชาเลือกเสรี	3		
รวม	**15**	**รวม**	**12**

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

- สาขาการสอนอิสลามศึกษา (เป็นหลักสูตรเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่สนใจ)

ใช้หลักสูตรของวิทยาลัยอิสลามยะลาอ้างอิงมีการเปิดสอนแล้ว ส่วนที่วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี มีแผนเปิดปี พ. ศ. 2547 โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพจึงทำการเปิดเพื่อสนับสนุนส่วนภูมิภาคอื่นด้วย

หลักสูตรปริญญาโท

- หลักสูตรศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต(คณะอิสลามศึกษา)

ใช้หลักสูตรของ วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีอ้างอิง ปัจจุบันเปิดสอนแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพจึงทำการเปิดเพื่อสนับสนุนส่วนภูมิภาคอื่นด้วย

2.4.2 การกำหนดจำนวนการรับนักศึกษา

1.จำนวนนักศึกษาปริญญาตรี

จากการที่โครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะได้ใช้ข้อมูลพิจารณาจาก

1.1 การรับนักศึกษาของสองที่ในประเทศ คือ

- วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

ปัจจุบันมี 5 สาขา สาขาละ 60 คน **รวมเป็น 300 คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิทยาลัยอิสลามยะลาปัจจุบันรับนักศึกษา

1. สาขาวิชา ชารีอะฮฺ 100 คน
2. สาขาวิชา อูศูลุดีน 100 คน
3. สาขาวิชา ภาษาอาหรับ 60 คน
4. สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ 70 คน

รวมเป็น 330 คน

1.2. การพลาดหวังของนักศึกษาในการสอบเข้าของทั้งสองที่ในประเทศ เป็นข้อมูลในการสนับสนุนในการรองรับ

- วิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

รับนักศึกษาสาขาละ 60 คน ปัจจุบันมี 5 สาขา = 5x60 =300 คน

ข้อมูลที่นำมาพิจารณาที่สอบเอ็นทรานซ์ที่รับสาขาละ 30 คน ส่วนการสอบตรงไม่นำมาพิจารณา เนื่องจากมีการจัดสอบก่อน ผู้พลาดจากการสอบตรงก็จะไปสอบเอ็นทรานซ์

จำนวนเด็กที่สอบเอ็นทรานซ์รับสาขาละ 30 คน มี 5 สาขา = 30 x 5 = 150 คน

อัตราเฉลี่ยของการพลาดหวัง = 75 % * จากตารางที่ แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวังการสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ดังนั้นจำนวนการรับ = 25 % = 150 คน

พลาดหวัง 75 %= (150/25)x75 = 450 คน = จำนวนผู้พลาดหวังโดยเฉลี่ย

- วิทยาลัยอิสลามยะลา

รับนักศึกษาจำนวนทั้งหมด 330 คน

อัตราเฉลี่ยของการพลาดหวัง = 42 % *จากตารางที่ แสดงแนวโน้มจำนวนร้อยละของผู้ที่พลาดหวังการสอบคัดเลือกวิทยาลัยอิสลามยะลา

ดังนั้นจำนวนการรับ = 58 % = 330 คน

พลาดหวัง 42 %= (330/58)x42 = 239 คน = จำนวนผู้พลาดหวังโดยเฉลี่ย

เฉลี่ยจำนวนผู้พลาดหวังทั้งสองที่ = (450+239)/2 = 345 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่ต้องการจำกัดจำนวนในการรับจากจำนวนทั้งหมดเพื่อการกระจายตัวทางการศึกษาไปส่วนภูมิภาคอื่นในอนาคตและเป็นการแข่งขันในการสอบ ดังนั้นจึงใช้เกณฑ์อัตราเฉลี่ยของจำนวนการรับนักศึกษาของวิทยาลัยอิสลามยะลาเนื่องจากโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพเป็นของเอกชนเหมือนกัน

อัตราเฉลี่ยการรับนักศึกษาของวิทยาลัยอิสลามยะลา = 58 % = ประมาณ 60 %

จำนวนเป้าหมายผู้ที่จะสอบ = อัตราเฉลี่ยจำนวนผู้พลาดหวัง = 345 คน
จำนวนเป้าหมายผู้ที่จะสอบ = 100 % มีจำนวน 345 คน
จำนวนที่ต้องการรับนักศึกษา = 60 % มีจำนวน345/100 x 60= 207คน

วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพได้กำหนดหลักสูตรปริญญาตรี 4 สาขาวิชาด้วยกัน
จำนวนการรับประมาณ 207 คน ดังนั้นสาขาวิชาละ คน คิดเป็น 50 คนในการเริ่มใช้งาน
แต่ต้องเผื่อการขยายตัวการรับนักศึกษาของโครงการ จากอัตราเฉลี่ยแนวโน้มการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นของวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปี พศ.2541-42 = ร้อยละ 33
ปี พศ.2542-43 = ร้อยละ 14
ปี พศ.2543-44 = ร้อยละ 24
ปี พศ.2544-45 = ร้อยละ 16
อัตราเฉลี่ยในการขยายตัว = ร้อยละ 22
ที่มา: จากตารางการวางแผนพัฒนาจำนานการรับนักศึกษาในแต่ละหลักสูตรของวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

100 % = 50 คน
22 % = 11 คน คิดลงตัว = 15 คน
รับสาขาละ 50 + 15 = 65 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นจึงกำหนดการรับนักศึกษา

1. ระดับปริญญาตรี

1 สาขาอิสลามศึกษา = 130 คน

- โปรแกรมภาษาไทย 65 คน
- โปรแกรมภาษาอาหรับ 65 คน

2. สาขาครุศาสตร์อิสลาม = 65 คน

3. สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ = 65 คน

รวมจำนวนการรับต่อหนึ่งปี = **260 คน**

1.2จำนวนนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต

- สาขาการสอนอิสลามศึกษา

อ้างอิงจากการรับนักศึกษาของวิทยาลัยอิสลามยะลา = 50 คน ระยะเวลาการศึกษาอย่างน้อย 1 ปี สูงสุดไม่เกิน3 ปี ส่วนแผนของวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จะเปิดเหมือนกันปี พ.ศ. 2547 รับ 60 คน โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพพิจารณาในการรับ = **50 คน**

1.3จำนวนนักศึกษาปริญญาโท

- หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาอิสลามศึกษา)

อ้างอิงจากวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ปัจจุบันรับ 15 คน แต่มีแผนจะรับ 30 คน ในปี พ.ศ. 2547 โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพพิจารณาในการรับ= **20 คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาผู้ใช้โครงการ

3.1 การดำเนินการบริหารและบุคลากรของโครงการ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะซึ่งยังไม่มีโครงการลักษณะนี้ในส่วนภูมิภาคอื่น ยกเว้นส่วนภูมิภาคทางภาคใต้ที่มีอยู่ด้วยกัน 2 สถาบัน คือ

1. วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานี
2. วิทยาลัยอิสลามยะลา

ดังนั้นการที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเกิดโครงการนี้ได้จำเป็นต้องศึกษา และ อ้างอิงจากโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ในส่วนของ โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ นั้นคือเป็นโครงการใหม่ เจ้าของโครงการคือเอกชน ไม่ได้อยู่ในสังกัดของมหาวิทยาลัยอื่นเหมือนกับที่ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานี

โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ เป็นโครงการที่จากข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนโครงการสามารถทำให้มีโอกาสเกิดโครงการ ได้เพียงแต่ต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งทางโครงการนั้นเป็นโครงการใหม่จึงจำเป็นต้องกำหนดหน่วยงานบริหารในรูปแบบเอกชน ซึ่งจะคล้ายกับที่ วิทยาลัยอิสลามยะลา ดังนั้นแล้วการดำเนินการบริหารและบุคลากรของโครงการจึงนำการกำหนดรูปแบบการบริหาร ของวิทยาลัยอิสลามยะลา มาเป็นข้อมูลในการดำเนินการ และ สามารถกำหนดตำแหน่ง หน้าที่ของผู้ใช้โครงการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารของวิทยาลัย

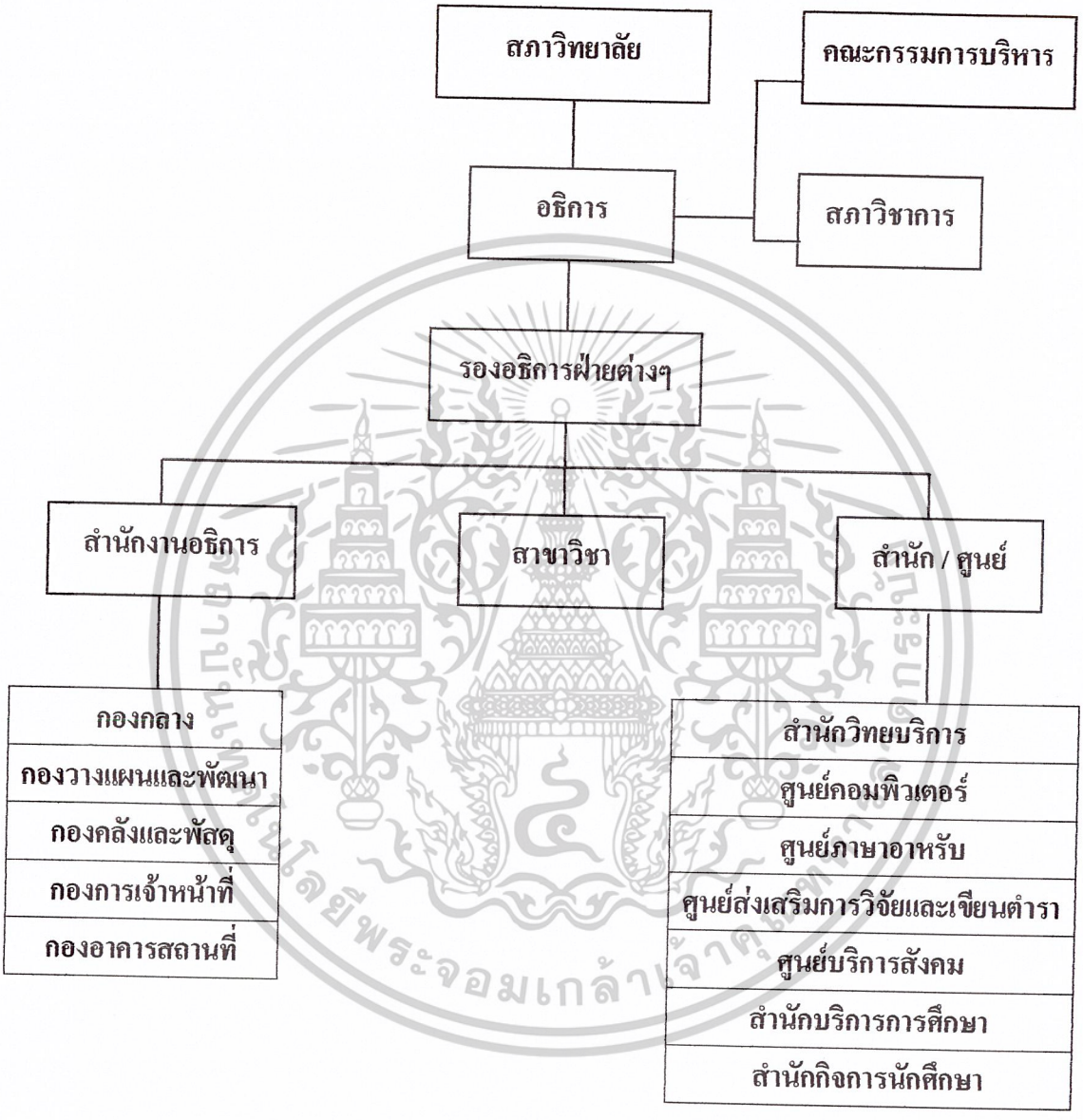

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังแสดงการแบ่งฝ่ายหน้าที่ในส่วนการบริหารวิทยาลัย

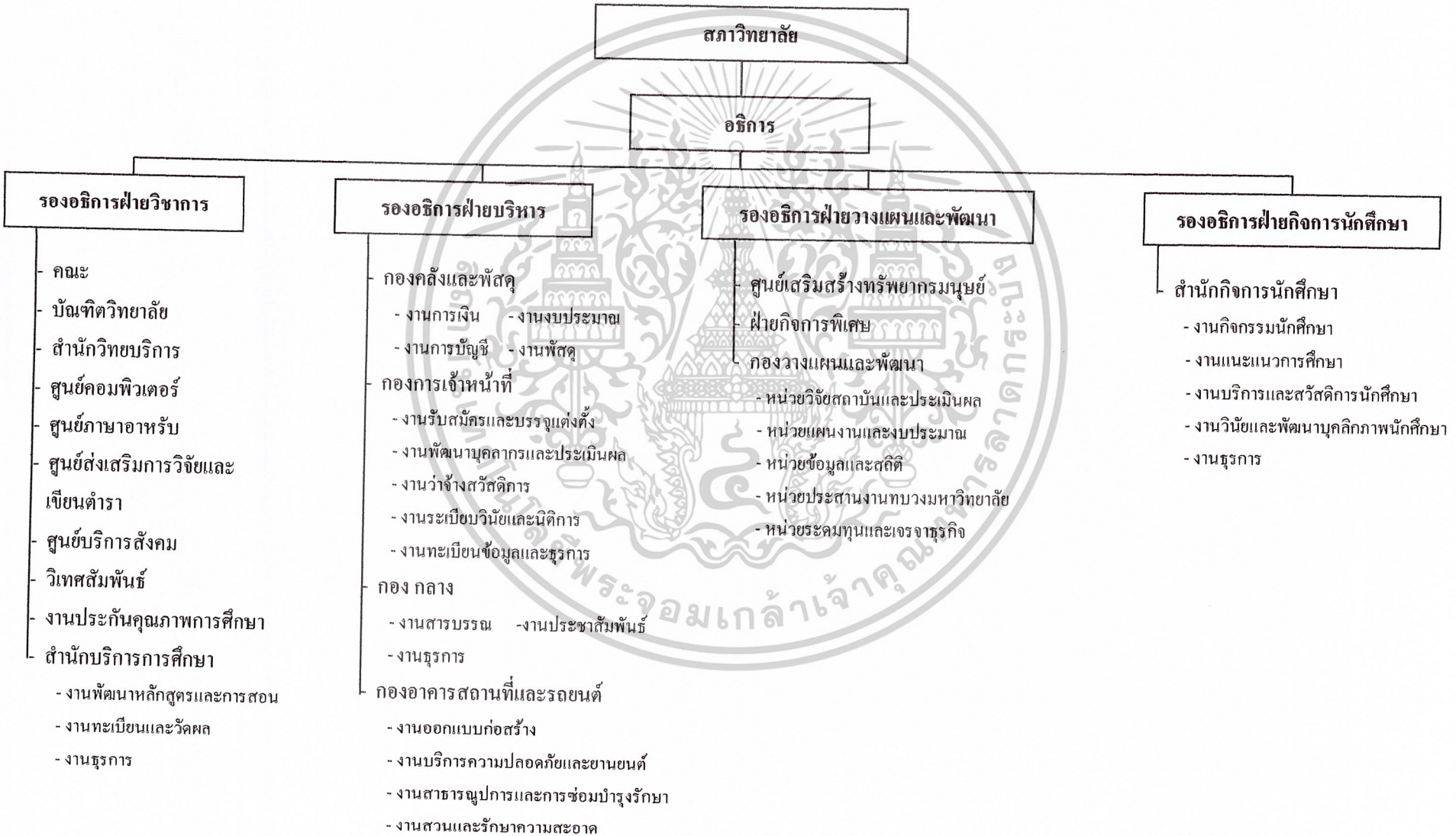

3.2 ประเภทผู้ใช้สอยโครงการ

ผู้ใช้สอยในโครงการแบ่งเป็น 5 ประเภทด้วยกัน

1. นักศึกษาในโครงการประกอบด้วย
    - 1.1 นักศึกษาปริญญาตรี ตั้งแต่ปี1-ปี4แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา
    1. สาขาอิสลามศึกษา
        - โปรแกรมภาษาไทย
        - โปรแกรมภาษาอาหรับ
    2. สาขาครุศาสตร์อิสลาม
    3. สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ
    - 1.2 นักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต
    - 1.3 นักศึกษาปริญญาโท
2. อาจารย์ผู้สอน
    - 2.1 จำนวนอาจารย์ประจำแต่ละสาขาวิชา
    - 2.2 จำนวนอาจารย์พิเศษ
3. ฝ่ายผู้บริหาร
    - 3.1 อธิการ
    - 3.2 รองอธิการฝ่ายวิชาการ
    - 3.3 รองอธิการฝ่ายบริหาร
    - 3.4 รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
    - 3.5 รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา
4. เจ้าหน้าที่โครงการ
    - 4.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ
        - เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ
        - เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา
        - เจ้าหน้าที่บริการสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เจ้าหน้าที่ศูนย์ภาษาอาหรับ
- เจ้าหน้าที่ศูนย์คอมพิวเตอร์

4.2 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร

- เจ้าหน้าที่กองกลาง
- เจ้าหน้าที่กองการเจ้าหน้าที่
- เจ้าหน้าที่กองอาคารสถานที่
- เจ้าหน้าที่กองคลังและพัสดุ

4.3 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา 9 คน

- เจ้าหน้าที่กองวางแผนและพัฒนา

4.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา

- เจ้าหน้าที่สำนักกิจการนักศึกษา

4.5 เจ้าหน้าที่ประจำสาขา 10 คน

- เลขานุการสาขา
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอุปกรณ์และเทคนิค

4.6 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ 18 คน

- เจ้าหน้าที่พยาบาล
- พนักงานรักษาความปลอดภัย
- พนักงานทำความสะอาด
- พนักงานขับรถ

5. บุคคลภายนอก ได้แก่ ผู้ปกครอง, แขก หรือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาติดต่อโครงการ

3.3 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

โครงการนี้เป็นโครงการที่มีลักษณะในการเปิดเวลาทำการคล้ายคลึงกับหน่วยงานราชการคือทบวงมหาวิทยาลัยดังนั้นจึงเปิดใช้อาคารในเวลาราชการคือ

เปิดทำการ วันจันทร์- วันศุกร์ หยุดวันเสาร์- อาทิตย์

เวลาทำการ 8.00 น. – 16.00 น.

ซึ่งเวลาทำการนี้จะเป็นเวลาที่ โดยปกติทั่วไปในการเปิดทำการของโครงการในส่วนของการบริหารโครงการ ซึ่งจะมีบางตำแหน่งหน้าที่ทำงานนอกเหนือเวลานี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการและหน้าที่ต่างๆตามการแบ่งประเภทผู้ใช้โครงการได้ดังนี้

1. นักศึกษาในโครงการ จะประกอบไปด้วย

- นักศึกษาระดับปริญญาตรี
- นักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต
- นักศึกษาปริญญาโท

มีหน้าที่ศึกษาหาความรู้ ในรายวิชาเรียนต่าง นักศึกษาที่รับ กลุ่มเป้าหมายก็จะนับถือศาสนาอิสลามเกือบทั้งหมดทั้งนี้เนื่องจากในการศึกษาทางด้านสาขาวิชานี้จำเป็นต้องมีพื้นฐานอิสลาม แต่ทางโครงการก็ไม่ได้ปิดกั้นทางการศึกษาเช่นเดียวกับที่วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานีที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่เป็นต่างศาสนิกสามารถศึกษาได้แต่ต้องทำการทดสอบทางวิชาการผ่านเกณฑ์ที่กำหนดของวิทยาลัยเหมือนกับผู้ทดสอบอื่น รวมทั้งเมื่อเข้ามาศึกษาแล้วต้องดำเนินรูปแบบวัฒนธรรมที่ไม่ขัดกับหลักอิสลาม คือจำเป็นต้องแต่งกายด้วยความรัดกุมปกปิดสิ่งพึงสงวนของร่างกาย และอยู่ในศีลธรรมอันดี

นอกจากนี้พฤติกรรมในรูปแบบวัฒนธรรมสังคมของอิสลามจะมีความชัดเจนในการแบ่งผู้ชาย กับ ผู้หญิงที่ไม่ใช้ มะรอม(ผู้ที่ไม่สามารถแต่งงานกันได้)ไม่ให้ปะปนกัน เพื่อป้องกันปัญหาสัมพันธ์หญิง ชายตามหลักศาสนา ซึ่งในขั้นตอนเบื้องต้นอิสลามให้มีการป้องกัน โดยเริ่มต้นจากการแต่งกาย ดังนั้นการออกแบบจึงต้องคำนึงถึงความเป็นสัดส่วนระหว่างหญิงและชายในทุกๆส่วนของโครงการ

ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้สอยแต่ละประเภทก็จะแตกต่างกันออกไปในลักษณะของระดับการศึกษา และ ลักษณะถิ่นพักอาศัยของนักศึกษาซึ่งได้กำหนดพฤติกรรมในลักษณะช่วงเวลาซึ่งช่วงเวลาที่กำหนดนั้นจะเป็นช่วงเวลาที่ผู้ใช้สอยอาคารแต่ละคนได้ใช้เวลาอย่างเต็มที่ในวันที่ต้องมีกิจกรรมในลักษณะที่เต็มวัน ซึ่งในความเป็นจริงกิจกรรมบางวันอาจไม่ได้เป็นตามที่กำหนดได้เต็มเวลา แบ่งได้ลักษณะดังนี้

<u>1.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี</u> แบ่งเป็น

1.1.1 นักศึกษาอาศัยที่บ้านตนเอง

ก่อน 8.00	เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน
08.00-12.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
17.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล, พักผ่อนหลังเลิกเรียนหรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

1.1.2 นักศึกษาที่พักอาศัยที่หอพัก

ก่อน08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน
08.00-12.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
17.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล ,พักผ่อนหลังเลิกเรียน หรือ กลับหอพัก
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-23.00	กลับหอพัก, ค้นคว้าข้อมูล หรือ สันทนาการ
23.00-05.00	อยู่ในหอพัก (หอชายปิด23.00น. ในส่วนหอหญิงปิด22.00น.)
05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	ทบทวนกรุอาน,สันทนาการ หรือกลับหอ
07.00-ก่อน08.00	รับประทานอาหารเช้า และ เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน

1.2 นักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตและนักศึกษาปริญญาโท

จะไม่มีหอพักรับรองในส่วนนี้จึงต้องกลับที่พักอาศัยของตนเอง

08.00-12.00	เข้าเรียน, ค้นคว้าข้อมูล หรือ พบอาจารย์ที่ปรึกษา
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน ค้นคว้าข้อมูล หรือ พบอาจารย์ที่ปรึกษา
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล, พบอาจารย์ที่ปรึกษา หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

2. อาจารย์ผู้สอน

มีหน้าที่ให้ความรู้แก่นักศึกษาและให้คำปรึกษาในการเรียนการสอน ตลอดจนดูแลนักศึกษาให้มีระเบียบวินัย พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนก็จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 อาจารย์ที่พักอาศัยที่บ้าน

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าสอนและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้า
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา หรือค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
17.00-18.00	ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม , พักผ่อนหลังการสอน หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

2.2 อาจารย์ที่พักอาศัยหอพัก

ก่อน08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าสอนและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
17.00-18.00	ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม , พักผ่อนหลังการสอน หรือ กลับหอพัก
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-23.00	กลับหอพัก , ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม หรือ สันทนาการ
23.00-05.00	อยู่ในหอพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	ทบทวนกรุอาน,สันทนาการ หรือกลับหอ
07.00-ก่อน08.00	รับประทานอาหารเช้า และ เตรียมตัวก่อนเข้าสอน

3. ฝ่ายผู้บริหาร

เป็นฝ่ายที่มีตำแหน่งสำคัญในโครงการทำหน้าที่กำหนดควบคุมดูแลการบริหารโครงการ ซึ่งในตำแหน่งนี้ ก็จะมีหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนไปด้วยแต่สอนจำนวนคาบไม่มากเนื่องจากยังมีหน้าที่ ที่ต้องบริหารโครงการดังนั้นพฤติกรรมการใช้สอยอาคารก็จะคล้ายกับอาจารย์ผู้สอน แต่ในฝ่ายผู้บริหารนั้นจะพักอาศัยที่บ้านของตนเอง

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ บริหารโครงการ
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ บริหารโครงการ
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา, พักผ่อนหลังการทำงาน หรือ กลับบ้าน
17.00-18.00	ที่ปรึกษา, ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

4. เจ้าหน้าที่โครงการ

เป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่บริหารโครงการตามหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปอย่างมีระเบียบถูกต้องตามหลักปฏิบัติงานและทำให้งานมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ประหยัดงบประมาณและมีความก้าวหน้า

สามารถแบ่งออกเป็นฝ่ายต่างๆได้ดังนี้

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ

มีหน้าที่จัดการดูแลในเรื่องวิชาการ การศึกษาของนักศึกษา

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร

มีหน้าที่หลักในการบริหารโครงการคอยจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความมั่นคงในโครงการ

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

มีหน้าที่ในการวางแผนพัฒนาโครงการในด้านต่างๆในอนาคตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

เอกสารนี้มีลิขสิทธิ์ ห้ามนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ หรือหากำไรในทางมิชอบ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา

มีหน้าที่ดูแลจัดการ สนับสนุนทางด้านนักศึกษาทั้งในด้านกิจกรรมและสวัสดิการต่างๆ

- เจ้าหน้าที่ประจำสาขา

มีหน้าที่ดูแลเรื่องต่างๆในแต่ละสาขาตัวเองและทำการส่งผลรายงานแก่ฝ่ายบริหารของโครงการ

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ

มีหน้าที่ให้บริการความเป็นระเบียบ ความสะดวก และ ปลอดภัยในโครงการ

พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่โครงการก็จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

4.1 เจ้าหน้าที่โครงการที่พักอาศัยที่บ้าน

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	ทำงานตามหน้าที่
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	ทำงานตามหน้าที่
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
หลัง 16.00	พักผ่อนหลังทำงานและ กลับบ้าน

4.2 เจ้าหน้าที่โครงการที่พักอาศัยหอพัก

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	ทำงานตามหน้าที่
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	ทำงานตามหน้าที่
15.30-16.00	นมาซอัสริ
16.00-18.00	พักผ่อนหลังทำงาน หรือ กลับหอ
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-05.00	บางหน้าที่อาจต้องทำงาน หรือ พักผ่อน และ อยู่ในหอพัก
05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	กลับหอ
07.00-ก่อน08.00	รับประทานอาหารเช้า และ เตรียมตัวทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. บุคคลภายนอก

เป็นบุคคลที่เข้ามาทำการติดต่อโครงการในเรื่องต่างไม่ว่าจะเป็นในด้านงานบริหาร งานวิชาการ และพวกงานบริการต่างๆ จึงจำเป็นต้องติดต่อกับการบริหารโครงการโดยตรงดังนั้นเวลาของบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้งาน จะเป็นเวลาที่เปิดทำการของโครงการ คือ 8.00-16.00 น.

ตารางที่3.1 แสดงการใช้โครงการโดยทั่วไปสัมพันธ์กับเวลา

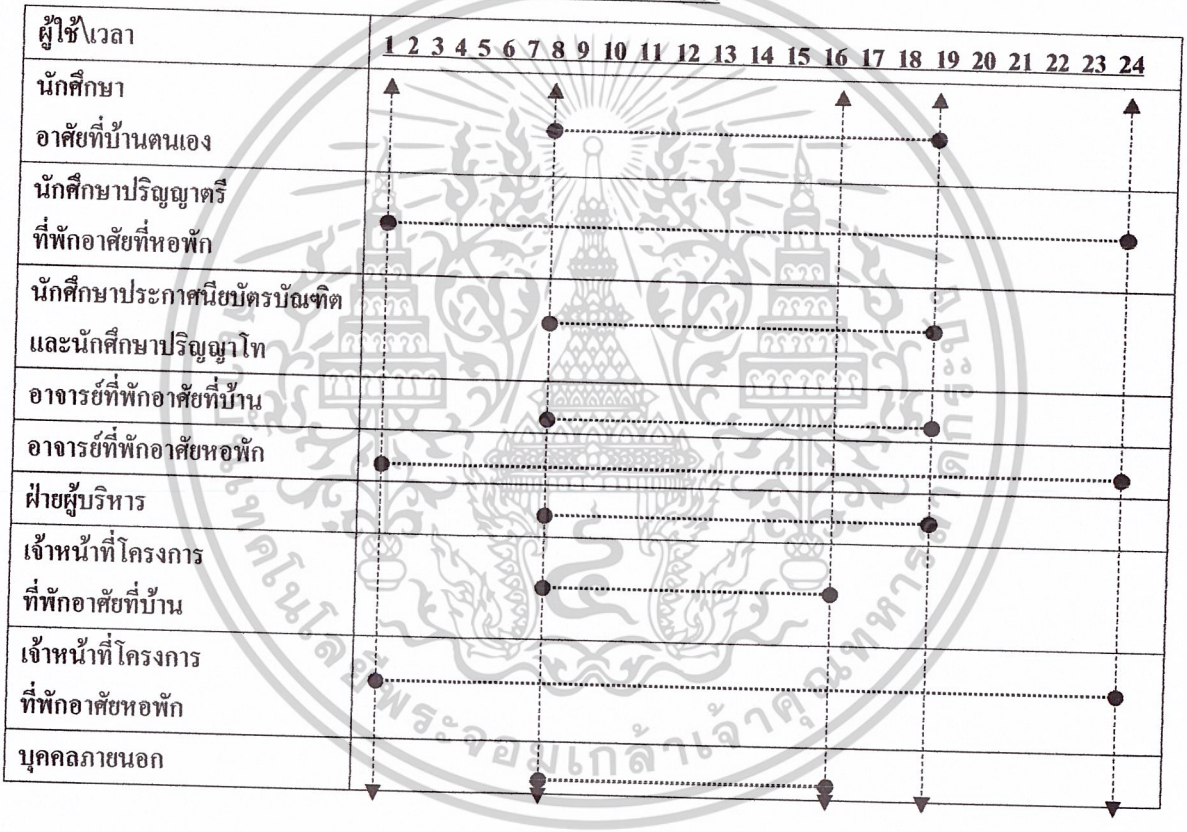

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 จำนวนผู้ใช้สอยโครงการ

1. นักศึกษาในโครงการ

1.1 จำนวนนักศึกษาปริญญาตรี

รับสาขาละ 65 คน

ดังนั้นจึงกำหนดการรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็น

1. สาขาอิสลามศึกษา = 130 คน
   - โปรแกรมภาษาไทย 65 คน
   - โปรแกรมภาษาอาหรับ 65 คน
2. สาขาครุศาสตร์อิสลาม = 65 คน
3. สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ = 65 คน

รวมจำนวนการรับต่อหนึ่งปี = **260 คน**

ดังนั้นแต่ละสาขาวิชาจะมีจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีรวมทุกชั้นปีดังนี้

หลักสูตรทั้งหมด 4 ปี

1. สาขาอิสลามศึกษา =520 คน
   - โปรแกรมภาษาไทย 65 x 4 = 260 คน
   - โปรแกรมภาษาอาหรับ 65 x 4 = 260 คน
2. สาขาครุศาสตร์อิสลาม = 65 x 4 = 260 คน
3. สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ = 65 x 4 = 260 คน

รวมนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด = **1,040 คน**

1.2 จำนวนนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต

- สาขาการสอนอิสลามศึกษา

อ้างอิงจากการรับนักศึกษาของวิทยาลัยอิสลามยะลา = 50 คน ระยะเวลาการศึกษาอย่างน้อย 1 ปี สูงสุดไม่เกิน3 ปี ส่วนแผนของวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จะเปิดเหมือนกันปี พ.ศ. 2547 รับ 60 คน

โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพพิจารณาในการรับ = **50 คน**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 จำนวนนักศึกษาปริญญาโท

- หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาอิสลามศึกษา)

อ้างอิงจากวิทยาลัยอิสลามศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ปัจจุบันรับ 15 คน แต่มีแผนจะรับ 30 คน ในปี พ.ศ. 2547 โครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพพิจารณาในการรับ= **20 คน**

รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมดในโครงการ 1040 + 50 + 20 = 1,100 คน

2. อาจารย์ผู้สอน

ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการจัดทำโครงการพัฒนาการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาปัจจุบันทางทบวงมหาวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดเอง แต่ ทางโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ ใช้แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 -2544) เป็นเกณฑ์พื้นฐานในการกำหนดอัตราบุคลากร

2.1 อาจารย์สอนนักศึกษาปริญญาตรี

อัตราส่วน อาจารย์ : นักศึกษา ในระดับอนุปริญญา และ ปริญญาตรี

ในสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ และ การฝึกหัดครู = 1 : 15

มนุษย์ศาสตร์ ศาสนาและเทววิทยา = 1 : 18

โครงการอยู่ในประเภท 2 สาขาวิชานี้ เลือกใช้ 1 : 15 เพื่อรับจำนวนอาจารย์ มากที่สุด

จำนวนนักศึกษาปริญาตรีในการรับ ปีแรก = 260 คน

อัตราส่วน อาจารย์ : นักศึกษา = 1 : 15

ดังนั้นจำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาปริญญาตรี = **17 คน**

2.2 อาจารย์สอนนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

อัตราส่วน อาจารย์ : นักศึกษา ในปริญญาตรี =

ในสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษย์ศาสตร์ = 1 : 10 คน

- นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต = 50 ตน

  ดังนั้น จำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต = **5 คน**

- นักศึกษาระดับปริญญาโท = 20 คน

  ดังนั้น จำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาระดับปริญญาโท = **2 คน**

รวมอาจารย์ผู้สอน = 24 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำ(ร้อยละ)</u>

- การสอนระดับปริญญาตรี

ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี = 35 : 60 : 5

จำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาปริญญาตรี = **<u>17 คน</u>**

แบ่งตามจำนวนร้อยละสามารถแบ่งจำนวนตามระดับอาจารย์ดังนี้

1. ปริญญาเอก = 6 คน
2. ปริญญาโท = 10 คน
3. ปริญญาตรี = 1 คน

- การสอนระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ปริญญาเอก : ปริญญาโท = 50 : 50

จำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต = **<u>5 คน</u>**

1. ปริญญาเอก = 2 คน
2. ปริญญาโท = 3 คน

จำนวนอาจารย์สอนนักศึกษาระดับปริญญาโท = **<u>2 คน</u>**

1. ปริญญาเอก = 1 คน
2. ปริญญาโท = 1 คน

รวมระดับอาจารย์

ปริญญาเอก = 9คน

ปริญญาโท = 14คน

ปริญญาตรี = 1 คน

แต่เนื่องจากอาจมีการซ้ำซ้อนกันของระดับปริญญาที่สอนหลายระดับ และ ปริญญาเอกจะมีน้อยจึงลดในระดับปริญญาเอกลง แล้วไปเพิ่มการรับอาจารย์ในระดับอื่นแทน ดังนี้

ปริญญาเอก = 5 คน (อาจารย์ต่างประเทศ 3 คน)

ปริญญาโท = 17คน

ปริญญาตรี = 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>จำนวนอาจารย์ประจำแต่ละสาขาวิชา</u>

จำนวนอาจารย์ 21 (ไม่รวมอาจารย์ต่างประเทศ 3 คน)

มีทั้งหมด 3 สาขา ดังนั้นแบ่งสาขาละ 7 ตน

- อิสลามศึกษา **10 คน**(รวมอาจารย์ต่างประเทศ 3 คน)
- ครุศาสตร์อิสลาม **7 คน**
- เศรษฐศาสตร์และการจัดการ **7 คน**

<u>จำนวนอาจารย์พิเศษ</u>

สอนวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับอิสลามศึกษามีทั้งหมด **6 คน**

ดังนั้นรวมอาจารย์ผู้สอนทั้งหมด = 30 คน

3. ฝ่ายผู้บริหาร

ประกอบด้วย

- อธิการ 1 คน
- รองอธิการฝ่ายวิชาการ 1 คน
- รองอธิการฝ่ายบริหาร 1 คน
- รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา 1 คน
- รองอธิการฝ่ายกิจการนักศึกษา 1 คน

รวมฝ่ายบริหาร = 5 คน รวมคณะกรรมการบริหารทั้งหมดจะรวมเป็น 9 คน

4. เจ้าหน้าที่โครงการ

ประกอบด้วย

4.1 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ 12 คน

- เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ 4 คน
- เจ้าหน้าที่บริการการศึกษา 4คน
- เจ้าหน้าที่บริการสังคม 1 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ภาษาอาหรับ 1 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ 2 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร 19 คน

- เจ้าหน้าที่กองกลาง 8 คน
- เจ้าหน้าที่กองการเจ้าหน้าที่ 2 คน
- เจ้าหน้าที่กองอาคารสถานที่ 4 คน
- เจ้าหน้าที่กองคลังและพัสดุ 5 คน

4.3 เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา 9 คน

- เจ้าหน้าที่กองวางแผนและพัฒนา 9 คน

4.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา 3 คน

- เจ้าหน้าที่สำนักกิจการนักศึกษา 3 คน

4.5 เจ้าหน้าที่ประจำสาขา 10 คน

- เลขานุการสาขา 6 คน
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอุปกรณ์และเทคนิค 4 คน

4.6 เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ 18 คน

- เจ้าหน้าที่พยาบาล 3 คน
- พนักงานรักษาความปลอดภัย 6 คน
- พนักงานทำความสะอาด 7 คน
- พนักงานขับรถ 2 คน

รวมเจ้าหน้าที่โครงการ = 80 คน

5.บุคคลภายนอก

ในกรณีที่มีการมอบตัวนักศึกษาหรือการประชุมผู้ปกครอง หรือมีการจัดกิจกรรม กับหน่วยงานอื่นโดยหน่วยงานอื่นจะต้องเข้ามาใช้ หรือ ติดต่อโครงการ เหตุการณ์ณ์ดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นเป็นประจำดังนั้นในการคิดจำนวนผู้ใช้โครงการ จะไม่คิดในส่วนนี้ให้ถือว่าใช้ประโยชน์จากลานอเนกประสงค์ของโครงการที่จัดเตรียมไว้แล้ว

รวมผู้ใช้สอยโครงการทั้งหมด 1,100+30+5+80 = 1,215 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่4

การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดองค์ประกอบโครงการ

4.1 การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการเรียนการสอน

ในการกำหนดกำหนดองค์ประกอบของโครงการ จะต้องทำการวิเคราะห์รายละเอียดของความต้องการและที่มาขององค์ประกอบ โดยการศึกษาจากปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับสภาพการเรียนการสอนของโครงการซึ่งในส่วนของโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ นั้นเป็นโครงการเสนอแนะที่มีลักษณะที่โครงการคล้ายกับวิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เนื่องจากได้อ้างอิงหลักสูตรมาเป็นพื้นฐานในการตั้งหลักสูตรของโครงการดังนั้นในรูปแบบของการเรียนการสอนก็จะใกล้เคียงกันแต่ในลักษณะการกำหนดองค์ประกอบนั้นเนื่องจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบันขนาดใหญ่ประกอบด้วยหลายคณะ องค์ประกอบต่างๆจึงไม่ได้มีแต่คณะวิทยาลัย อิสลามศึกษาที่ใช้ แต่ยังมีคณะอื่นที่ร่วมใช้ด้วย

ซึ่งการจัดรูปแบบของบางองค์ประกอบไม่ได้คำนึงถึงข้อจำกัดทางศาสนาโดยเฉพาะ การปะปนระหว่างหญิงชายในสังคม มหาวิทยาลัย จะแตกต่างกับ ทางโครงการ วิทยาลัยอิสลามยะลาที่มีการแบ่งแยกการปะปนอย่างชัดเจนเนื่องจากสามารถทำได้เพราะเป็น สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนั้นที่วิทยาลัยอิสลามยะลาจึงมีการแยกห้องเรียนระหว่างชายกับหญิง

ดังนั้นจึงทำให้วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพต้องตัดสินใจในการกำหนดที่จะให้มีการแยกห้องระหว่าง ชายกับ หญิงโดยการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสีย ซึ่งจะมีผลกระทบ ทั้งใน ทางศาสนา และ การจัดการบริหารโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปรียบเทียบ ข้อดี ข้อเสีย ระหว่างการเรียนรวมกลุ่ม และแยกกลุ่มระหว่างชายกับหญิง

1. การเรียนแยกกัน

ในการรับซึ่งไม่สามารถทราบอัตราระหว่างชายกับหญิงแต่ก็สามารถจัดเป็นห้องแยกห้องเรียนได้ซึ่งห้องเรียนของหญิง กับ ชายอาจไม่เท่ากัน

ข้อดี

- เป็นการป้องกันที่ดีที่สุดในการปะปน
- จัดทางสัญจรได้สะดวก
- นักศึกษาหญิงไม่ต้องปิดใบหน้าซึ่งอาจทำให้รู้สึกร้อนและอึดอัด

ข้อเสีย

- โอกาสได้แสดงความคิดเห็นต่อกันทำได้ลำบาก
- การที่ห้องเรียนของหญิง กับ ชายอาจไม่เท่ากันทำให้เกิดการไม่คงที่ในแต่ละปีและต้องคอยดูแนวโน้มโอกาสต่อไปจะเป็นการจำกัดจำนวนเพศนักศึกษาได้

2. การเรียนรวมกัน

ในการรับนักศึกษาไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนนักศึกษาที่ต้องทำการจำกัดเพศของผู้ที่จะผ่านเกณฑ์กำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องได้ง่ายและได้สัดส่วนที่คงที่

ข้อดี

- สามารถแสดงความคิดเห็นต่อกันได้
- มีความสมดุลในการออกแบบอาคารไม่ต้องคำนึงถึงความไม่คงที่ของเพศนักศึกษา

ข้อเสีย

- ต้องทำการจัดการในการจัดออกแบบห้องเรียนและทางสัญจรเพื่อแก้ปัญหาการปะปนตามหลักศาสนา
- เพื่อไม่ให้เพศตรงข้ามเกิดความวุ่นวายใจโดยการแก้ปัญหาทางศาสนาให้นักศึกษาหญิงปิดหน้าอาจทำให้รู้สึกร้อนและอึดอัด

เมื่อเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียแล้วจึงวิเคราะห์ว่าวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพนั้นเป็นโครงการเสนอแนะที่ต้องการจะให้มีคุณภาพในการเรียนการสอน และ อยู่ในหลักการศาสนาให้มากที่สุด ดังนั้นการที่สามารถง่ายในการจัดการในการออกแบและมีความยืดหยุ่นในการรับรับนักศึกษาเป็นสิ่งที่ดี ส่วนการแก้ปัญหาการปะปนต้องขึ้นกับการออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นสำคัญ และ ใช้บทบัญญัติทางศาสนามาช่วยแก้ปัญหา ดังนั้นจึงเลือกระบบการเรียนรวมกันระหว่างชาย กับ หญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นในการศึกษาและหาองค์ประกอบของโครงการ จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ลักษณะ การเรียนการสอนเพื่อให้เข้าใจ เพื่อความต้องการที่พอเพียง และนำไปกำหนดองค์ประกอบ

ในการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการเรียนการสอนนั้นวิเคราะห์จากหลักสูตรการเรียนข้างต้น และสรุปเป็นตารางสอนแต่ละชั้นปี ของแต่สาขาวิชาว่าแต่ละสัปดาห์มีการเรียนการสอนอย่างไร และหาจำนวนของห้องบรรยายได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการออกแบบอาคารเรียนของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้ คือ

1. ในกรณีที่องค์ประกอบนั้นใช้รวมกันได้ ห้องบรรยายใช้วิธีโดย
   - ศึกษาหลักสูตรตารางทั้งหมด เพื่อทราบถึงวิธีการเรียนการสอนของแต่ละวิชาว่าเรียนกี่คาบในหนึ่งสัปดาห์ แล้วรวบรวมจำนวนคาบที่ใช้ห้องประเภทเดียวกันในหนึ่งสัปดาห์
   - นำจำนวนคาบรวมในหนึ่งสัปดาห์ ของแต่ละประเภทวิชาที่ใช้ห้องประเภทเดียวกันมาคิดหาจำนวนห้อง โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ คือ

     $$\text{จำนวนห้อง} = \frac{\text{จำนวนคาบเรียนทั้งหมดในหนึ่งสัปดาห์}}{\text{จำนวนที่เรียนได้จริงในหนึ่งสัปดาห์}}$$

   - จำนวนคาบที่เรียนทั้งหมดในหนึ่งสัปดาห์ หมายถึง ในหนึ่งสัปดาห์รวมเวลาเรียนในแต่ละวิชา ที่ใช้ห้องประเภทเดียวกัน โดยพิจารณาคาบเรียนในหนึ่งสัปดาห์
   - จำนวนคาบเรียนที่เรียนได้จริงในหนึ่งสัปดาห์ หมายถึง ในแต่ละวันรวมเวลาที่ห้องเรียนเปิดใช้งานตามเวลาราชการ คือ 9 คาบเรียนต่อ 1 วันดังนั้นใน 1 สัปดาห์จึงใช้ 9 x 5 เท่ากับ 45 คาบ (วันจันทร์-วันศุกร์) แต่ในการใช้ห้องให้คุ้มค่า 100% นั้นเป็นไปไม่ได้ เพราะจะทำให้เกิดปัญหา ในตารางการทำความสะอาดและการใช้งานของเครื่องปรับอากาศ การตรวจซ่อมแซม จึงพิจารณาการใช้งานประมาณ 70 % ของจำนวนคาบเรียนที่เรียนได้จริงในหนึ่งสัปดาห์ คือ 31.5คาบ/สัปดาห์
   - เมื่อได้จำนวนห้องโดยคิดจากหลักเกณฑ์ในหัวข้อ 1 และนำมาเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบันเพื่อหาความต้องการในการใช้งานและนำไปใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของโครงการดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ในกรณีที่องค์ประกอบนั้นใช้รวมกันไม่ได้ การหาจำนวนห้องว่างเพียงพอหรือไม่ก็จะพิจารณาโดยการเปรียบเทียบกับอัตราการใช้ห้องที่เหมาะสมคือ 70%

อัตราใช้ห้องที่เหมาะสม (70%) = จำนวนคาบที่เรียนทั้งหมดในหนึ่งสัปดาห์ / จำนวนคาบที่เรียนได้จริงในหนึ่งสัปดาห์

แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อหาความต้องการในการใช้งาน และนำไปใช้ในการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการศึกษา และวิเคราะห์การเรียนการสอน จะทำการศึกษาโดยแยกเป็นระดับการศึกษาตามสาขาวิชาคือ

1. ระดับปริญญาตรี
2. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับปริญญาโท

1. ระดับปริญญาตรีแบ่ง เป็น 3 สาขาวิชา

1. หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (สาขาอิสลามศึกษา)
- โปรแกรมภาษาไทย
- โปรแกรมภาษาอาหรับ
2. หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (สาขาครุศาสตร์อิสลาม)
3. หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (สาขาเศรษฐศาสตร์และการจัดการ)

ซึ่งลักษณะการเรียนการสอน โดยทั่วไปในระดับปริญญาตรี ในปัจจุบันจะเป็นลักษณะของการบรรยาย และภาคปฏิบัติ ซึ่งการบรรยายนั้นก็จะใช้ห้องบรรยาย ในการเรียนการสอน ส่วนการปฏิบัตินั้นก็จะมีห้องปฏิบัติการทางภาษา และเป็นการมอบหมายให้เด็กศึกษาค้นคว้า อาจแบ่งกลุ่ม หรือ ทำคนเดียว และเสนอเป็นรายงาน การบ้านส่ง ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์จากการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี สามารถสรุปได้ดังนี้

การสอนแบบบรรยาย ซึ่งก็หมายถึง การสอนที่ผู้สอนพูด บอก เล่าหรืออธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟังไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาสั้นยาวเพียงใด โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ มาแล้ว ผู้เป็นฝ่ายมารับผลการศึกษาค้นคว้านั้น โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียวคือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย นอกจากนั่งฟัง จด และเตรียมตัวไว้สอบ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าข้อดี ข้อเสีย ของการสอนแบบบรรยาย มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อดี ก็คือ

- สามารถสอนกับผู้เรียนจำนวนมากได้เป็นการประหยัดเวลาของผู้สอน
- ทำให้เนื้อหาน่าสนใจ มีชีวิตชีวากว่า (การอ่าน) หนังสือ
- ผู้สอนสามารถดำเนินการคนเดียวได้
- โอกาสที่ปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการให้เหมาะสมกับผู้ฟัง เวลาและองค์ประกอบอื่น ๆ ได้ดีกว่าวิธีอื่น ๆ
- สามารถปรับปรุงเนื้อหาจากที่ต่าง ๆ เข้าเป็นกลุ่มก้อนได้ง่าย
- ผู้เรียนไม่ต้องทำงานมาก และรับรู้เรื่องที่เรียนตรงกันและพร้อมกัน

ข้อเสีย โดยทั่วไปที่มีการสอนแบบบรรยาย ก็คือ

- เป็นการแสดงออก หรือเสนอโดยผู้สอนคนเดียว ทำให้เห็นว่าผู้สอนเป็นผู้รู้คนเดียว และผู้สอนต้องการ(คนเดียว) ให้คนอื่นรู้อะไรเท่านั้น
- ผู้เรียนไม่มีโอกาสแสดงความเห็น (บางครั้งมีได้บ้างแต่น้อย) เสนอปัญหาหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองบ้าง ทำให้ขาดโอกาสในการฝึกความคิดวิเคราะห์
- การบรรยายที่ดีไม่สามารถทำได้ทุก ๆ คน
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนจดจำมากกว่าวิธีอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การสอนแบบบรรยายนั้นเหมาะกับวัตถุประสงค์ทางการศึกษาเพียงบางอย่างเท่านั้น จุดประสงค์อย่างอื่นก็ต้องใช้วิธีการอื่นๆประกอบด้วยพร้อมกันไปจึงจะทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์ลักษณะการเรียนดังกล่าวมาแล้วนั้น ก็จะนำไปใช้ในการกำหนดลักษณะและรูปแบบขององค์ประกอบต่างๆของโครงการ

และจากการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท เพื่อหาความต้องการขององค์ประกอบต่างๆได้ผลดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.1 แสดงการวิเคราะห์หาจำนวนห้องบรรยายที่มีขนาดเล็กที่สุดของโครงการ

สาขาวิชา	ภาคเรียน	ชั้นปี	บรรยาย (คาบ/สัปดาห์)	รวม	ตารางแสดงการวิเคราะห์หาความต้องการองค์ประกอบตามหลักเกณฑ์	แบ่งเป็น1ห้อง (1ห้อง:40คน)
อิสลามศึกษา (โปรแกรมภาษาอาหรับ)	1	1	20	77	$\frac{77}{31.5} = 2.4$ คือ 3 ห้อง	3 x 2 = 6 ห้อง
		2	18			
		3	20			
		4	19			
	2	1	21	77		
		2	19			
		3	20			
		4	17			
อิสลามศึกษา (โปรแกรมภาษาไทย)	1	1	20	77	$\frac{77}{31.5} = 2.4$ คือ 3 ห้อง	3 x 2 = 6 ห้อง
		2	18			
		3	20			
		4	19			
	2	1	21	77		
		2	19			
		3	20			
		4	17			
ครุศาสตร์อิสลาม	1	1	23	77	$\frac{84}{31.5} = 2.6$ คือ 3 ห้อง	3 x 2 = 6 ห้อง
		2	24			
		3	22			
		4	8			
	2	1	22	84		
		2	23			
		3	22			
		4	17			
เศรษฐศาสตร์และการจัดการ	1	1	20	76	$\frac{76}{31.5} = 2.4$ คือ 3 ห้อง	3 x 2 = 6 ห้อง
		2	21			
		3	19			
		4	16			
	2	1	21	73		
		2	23			
		3	16			
		4	13			

รวมห้องบรรยาย 24 ห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการรับจำนวนสาขาละ 65 คนต่อ 1ปี มีการแบ่งจำนวนห้องเป็น 2 ห้อง เนื่องจากคิดถึงความทั่วถึงในการได้ความรู้จากการบรรยาย ดังนั้น 65 / 2 = 32.2 คน ต่อ 1 ห้อง เพราะฉะนั้น 1 ห้องจะมีความจุ 35-40 คน

2. ระดับปริญญาโท

ซึ่งลักษณะการเรียนการสอนโดยทั่วไปในระดับปริญญาโทในปัจจุบันจะเป็นในลักษณะของการบรรยายและการปฏิบัติงาน โดยที่การบรรยายนั้นจะเป็นในรูปของการสอนแบบสัมมนา โดยใช้ห้องบรรยายในการเรียนการสอน ส่วนการปฏิบัติงานนั้นจะเป็นในรูปของการสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยจะเป็นในลักษณะของการทำงานวิจัย ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะการเรียนการสอนสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การสอนแบบสัมมนา หมายถึง การสอนที่มีเป้าหมายหลักที่จะได้ มีการค้นคว้าโดยอิสระ ไม่ถูกครอบ ถูกจำกัด หรือถูกบีบรัด ด้วยเนื้อหาและองค์ประกอบใดๆ คือเป็นวิธีการที่จะหาความรู้โดยอิสระ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าปัญหาของการสอนในลักษณะนี้มีดังนี้คือ

- เปลืองแรงงานของผู้สอน เพราะการสอนสัมมนานั้นจะต้องมีผู้เรียนไม่มากนัก คือ 12-20 คน จะเหมาะที่สุด ถ้านักศึกษามากไปก็จะไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- การละเลยหรือขาดความสนใจของผู้เรียนบางคน เพราะการสัมมนาเป็นการเปิดโอกาสให้ซักถามกัน อภิปรายกัน บางคนไม่สนใจซักถามไม่สนใจอภิปรายก็จะไม่ได้อะไรเท่าที่ควร
- การเลือกหัวข้อที่ยากเกินไปทำให้ไม่ได้ประเด็นและเนื้อหาเท่าที่ควร เป็นช่องทางให้ผู้เรียนไม่ต้องค้นคว้าทำการศึกษามาก เพราะสามารถใช้สามัญสำนึกมาอภิปรายในห้องเรียนได้ แต่ถ้าเลือกหัวข้อแคบเกินไป ก็ทำให้การอภิปรายไม่กว้างขวางเท่าที่ควร
- บทบาทของผู้เรียนและผู้สอน ทำอย่างไรจึงจะให้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีโอกาสพูดและแสดงความเห็นอย่างมีความหมายพอแก่ตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งก็หนีไม่พ้นหน้าที่ของผู้สอน ดังนั้นผู้สอนจึงควรมีลักษณะที่ไม่ใจร้อน ใจเร็ว ใจโลเล และร้าย

สรุป การสอนแบบสัมมนาเป็นการสอนผสมผสานเทคนิคการสอนและทักษะต่างๆเข้าด้วยกัน ผู้สอนจะมีโอกาสมากขึ้นและเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ก็ต้องรับผิดชอบสูงขึ้นตามไปด้วย แม้การจัดการเรียนการสอนแบบดังกล่าวจะน่าสนใจและเป็นประโยชน์แต่ก็มีปัญหามากนับตั้งแต่การประเมินผล การเปลืองแรงงานผู้สอน และการมีส่วนร่วมการอภิปรายของผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงต้องเป็นบุคคลที่ต้องเข้าใจเรื่องการสัมมนาเป็นอย่างดี และมีเทคนิคที่จะช่วยให้การสัมมนาได้ผลที่วางไว้แต่ต้นด้วย

2. การสอนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คือการสอนในลักษณะเน้นที่กิจกรรมและการดำเนินงานที่ผู้จัดเตรียมการไว้สำหรับผู้เรียน คือเน้นความสำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนคือจะต้องมีอิสระในการเรียนรู้และควรเป็นผู้กำหนดการศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าปัญหาของการสอนในลักษณะนี้มีดังนี้คือ

- การสอนนั้นต้องการแรงจูงใจสูง มิฉะนั้นผู้เรียนจะไม่สนใจเท่าที่ควร ทำให้ได้ผลไม่เต็มที่
- การเตรียมการสอนในลักษณะนี้ต้องใช้เวลาและความสามารถ ซึ่งอาจจะต้องใช้ผู้รู้แต่ละด้านมาช่วยในการสอนด้วย
- การสอนในลักษณะนี้ ถ้าจะทำให้สมบูรณ์ที่สุดจะต้องเปลืองแรงงานผู้สอนมาก และจะต้องมีอุปกรณ์ต่างๆสูงด้วย

สรุป การสอนในลักษณะนี้เป็นของสำคัญมาก เพราะนอกจากจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ก้าวหน้าในทิศทางที่ถนัดและสนใจแล้ว ยังมีองค์ประกอบหลายอย่างที่ควรคำนึงถึง โดยเฉพาะในด้านบทบาทของผู้เรียน ผู้สอน อุปกรณ์การสอน และการสร้างทักษะพื้นฐานในตัวผู้เรียน

จากการวิเคราะห์ลักษณะการเรียนดังกล่าวมาแล้วนั้น ก็จะนำไปใช้ในการกำหนดลักษณะและรูปแบบขององค์ประกอบต่างๆของโครงการ

และจากการวิเคราะห์ในจำนวนการรับนักศึกษาแล้วว่า

จำนวนนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต

- สาขาการสอนอิสลามศึกษา รับ = **50 คน**

จำนวนนักศึกษาปริญญาโท

- หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาอิสลามศึกษา) รับ= **20 คน**

รวม 70 คน ห้องละ 20 คน = 70/20= 3.5 **ดังนั้นจำนวนห้องเรียนสัมมนา = 4 ห้อง**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาที่ผ่านมาของการศึกษาผู้ใช้โครงการพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการสามารถนำมากำหนดองค์ประกอบได้ดังนี้

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งเป็น

1.1 นักศึกษาอาศัยที่บ้านตนเอง

ก่อน 8.00	รับประทานอาหารเช้าเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน
08.00-12.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
17.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล, พักผ่อนหลังเลิกเรียนหรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

1.2 นักศึกษาที่พักอาศัยที่หอพัก

ก่อน08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าเรียน
08.00-12.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าเรียน หรือ ค้นคว้าข้อมูล
17.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล ,พักผ่อนหลังเลิกเรียน หรือ กลับหอพัก
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-23.00	กลับหอพัก, ค้นคว้าข้อมูล หรือ สันทนาการ
23.00-05.00	อยู่ในหอพัก (หอชายปิด23.00น. ในส่วนหอหญิงปิด22.00น.)
05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	ทบทวนกรุอาน,สันทนาการ หรือกลับหอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

= บ้าน

= หอพัก

= เดินเข้า

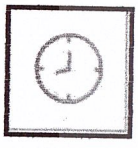
= ลงเวลา

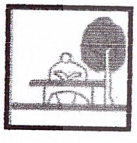
= ทบทวน

= โรงอาหาร

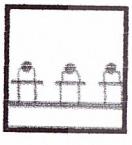
ห้องบรรยายเล็ก หรือ
= ห้องสัมมนาปริญญาโท

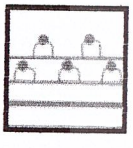
= ห้องบรรยายเรวม

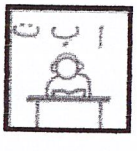
= ห้องปฏิบัติการทางภาษา

= ห้องสมุด

= ศูนย์คอมพิวเตอร์

= นมาซที่มัสยิด

= อ่านกรุอานที่มัสยิด

= ส่วนนันทนาการ

= เตรียมการสอนห้องพักอาจารย์

= บรรยายที่ห้องบรรยาย

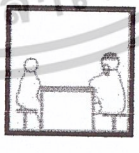
= ปรึกษานักเรียน อาจารย์

= บริหาร ทำงาน

รูปที่4.1 แสดงความหมายสัญลักษณ์แสดงพฤติกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

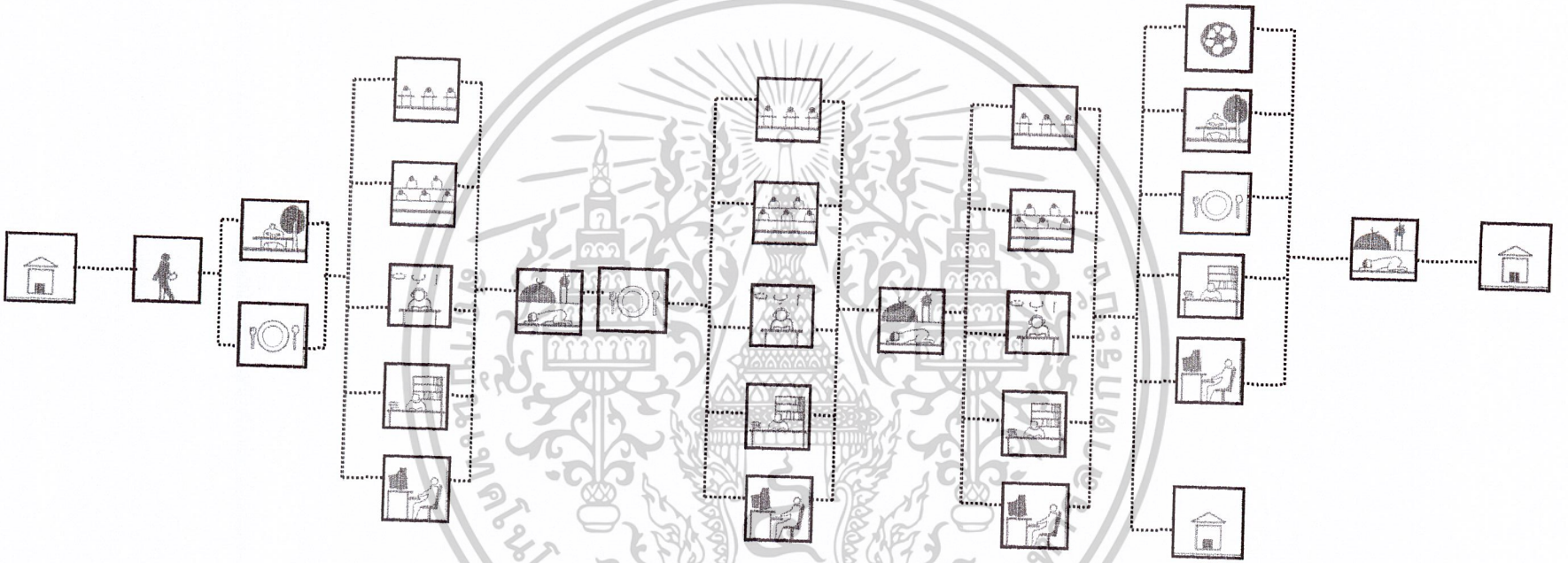

รูปที่4.2 แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาศัยที่บ้านตนเอง

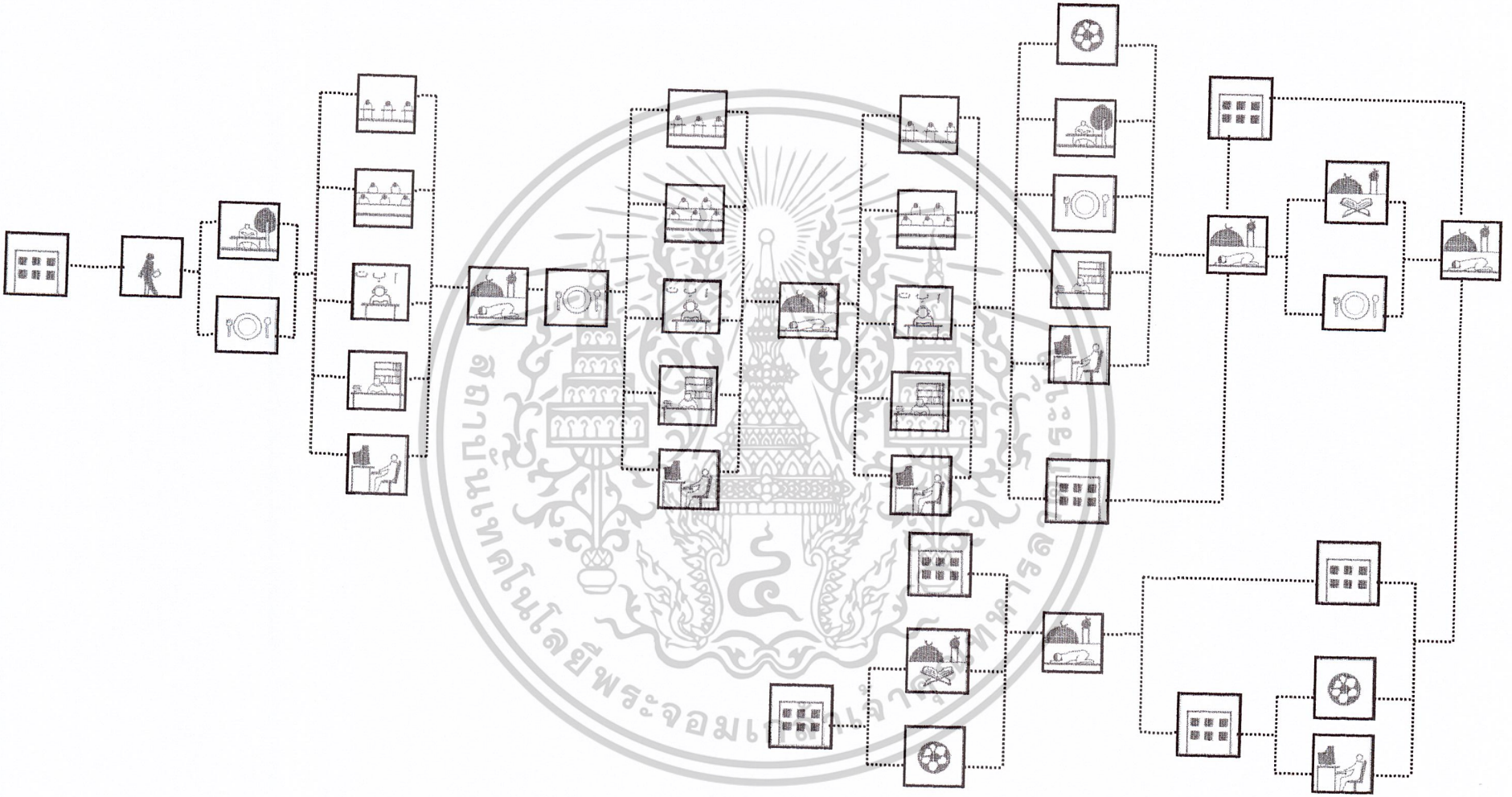

รูปที่4.3 แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาศัยที่หอพัก

2. นักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตและนักศึกษาปริญญาโท

จะไม่มีหอพักรับรองในส่วนนี้จึงต้องกลับที่พักอาศัยของตนเอง

08.00-12.00	เข้าเรียน, ค้นคว้าข้อมูล หรือ พบอาจารย์ที่ปรึกษา
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าเรียน ค้นคว้าข้อมูล หรือ พบอาจารย์ที่ปรึกษา
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-18.00	ค้นคว้าข้อมูล, พบอาจารย์ที่ปรึกษา หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

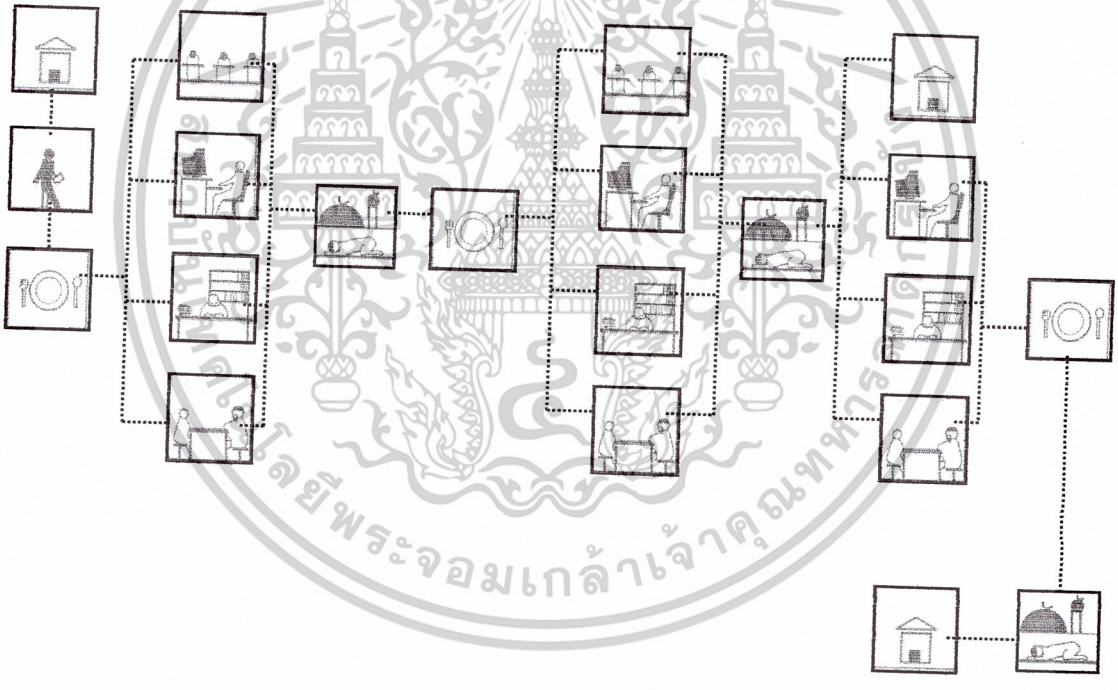

รูปที่4.4 แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตและนักศึกษาปริญญาโท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. อาจารย์ผู้สอน

3.1 อาจารย์ที่พักอาศัยที่บ้าน

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าสอนและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้า
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา หรือค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
17.00-18.00	ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม , พักผ่อนหลังการสอน หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	**นมาซมัฆริบ** และ กลับบ้าน

3.2 อาจารย์ที่พักอาศัยหอพัก

ก่อน08.00	เตรียมตัวก่อนเข้าสอนและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา หรือ ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม
17.00-18.00	ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม , พักผ่อนหลังการสอน หรือ กลับหอพัก
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-23.00	กลับหอพัก , ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม หรือ สันทนาการ
23.00-05.00	อยู่ในหอพัก
05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	ทบทวนกรุอาน,สันทนาการ หรือกลับหอ
07.00-ก่อน08.00	รับประทานอาหารเช้า และ เตรียมตัวก่อนเข้าสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

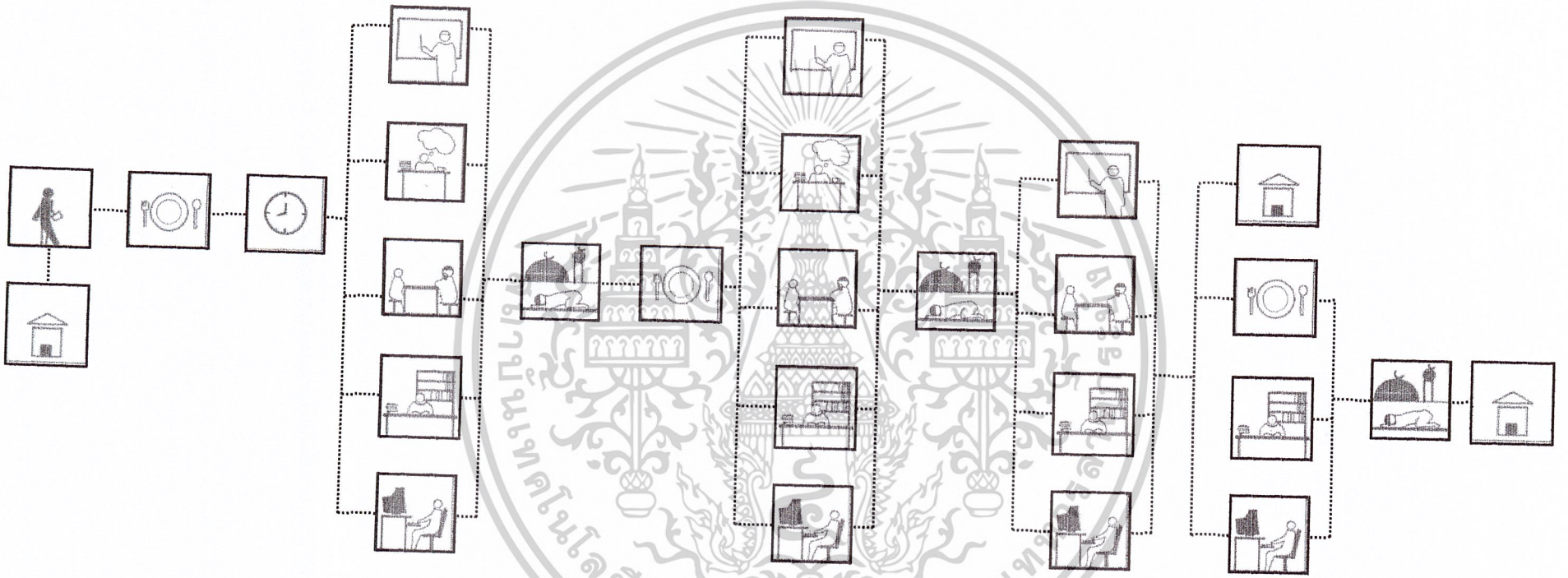

รูปที่4.5 แสดงพฤติกรรมอาจารย์ที่พักอาศัยที่บ้าน

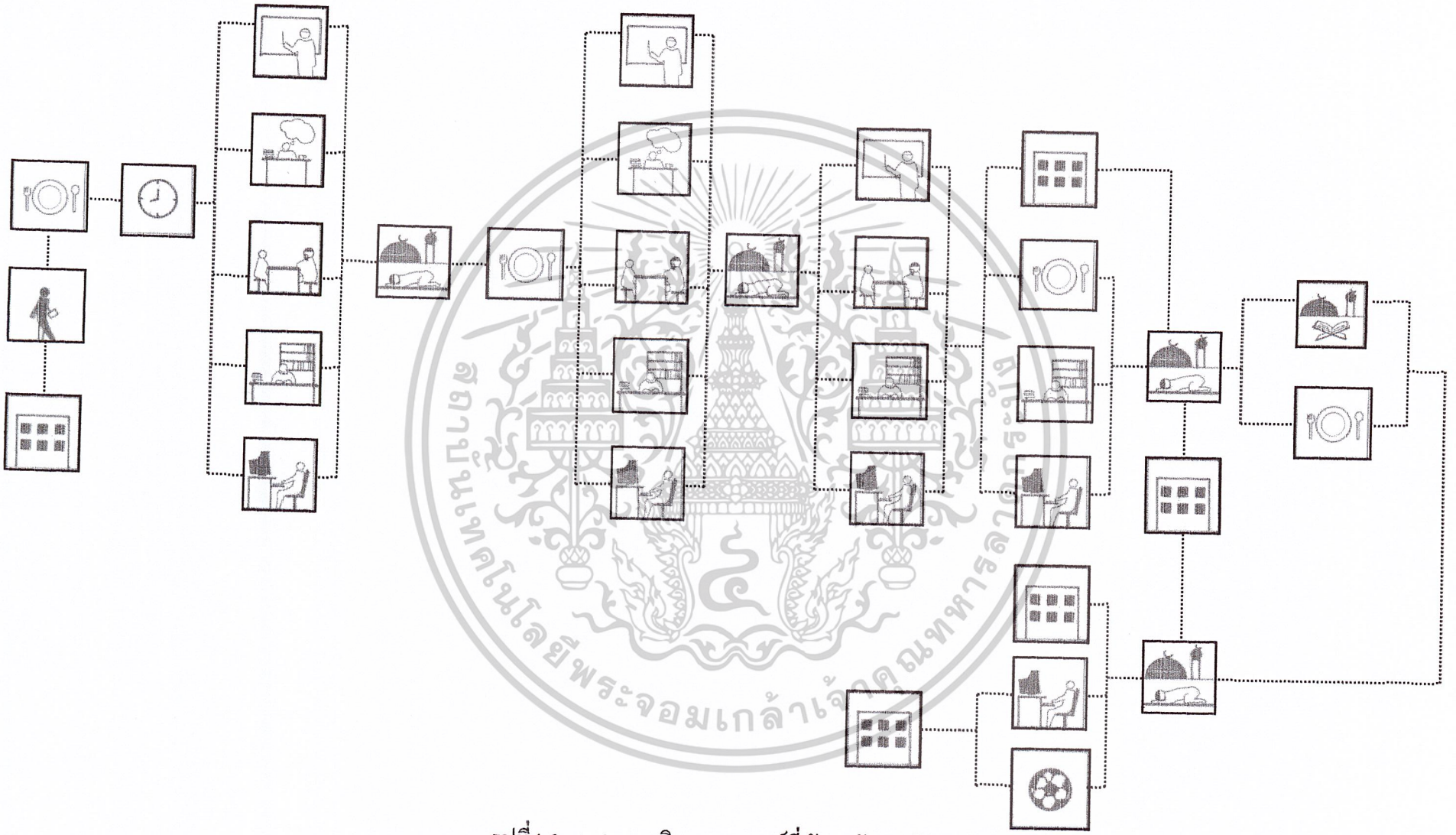

รูปที่4.6 แสดงพฤติกรรมอาจารย์ที่พักอาศัยหอพัก

4. ฝ่ายผู้บริหาร

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ บริหารโครงการ
12.00-13.30	นมาซดุฮริ และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	เข้าบรรยาย, เตรียมการสอน, ที่ปรึกษา หรือ บริหารโครงการ
15.30-16.00	นมาซอัสริ
16.00-17.00	เข้าบรรยาย, ที่ปรึกษา, พักผ่อนหลังการทำงาน หรือ กลับบ้าน
17.00-18.00	ที่ปรึกษา, ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม หรือ กลับบ้าน
18.00-19.00	นมาซมัฆริบ และ กลับบ้าน

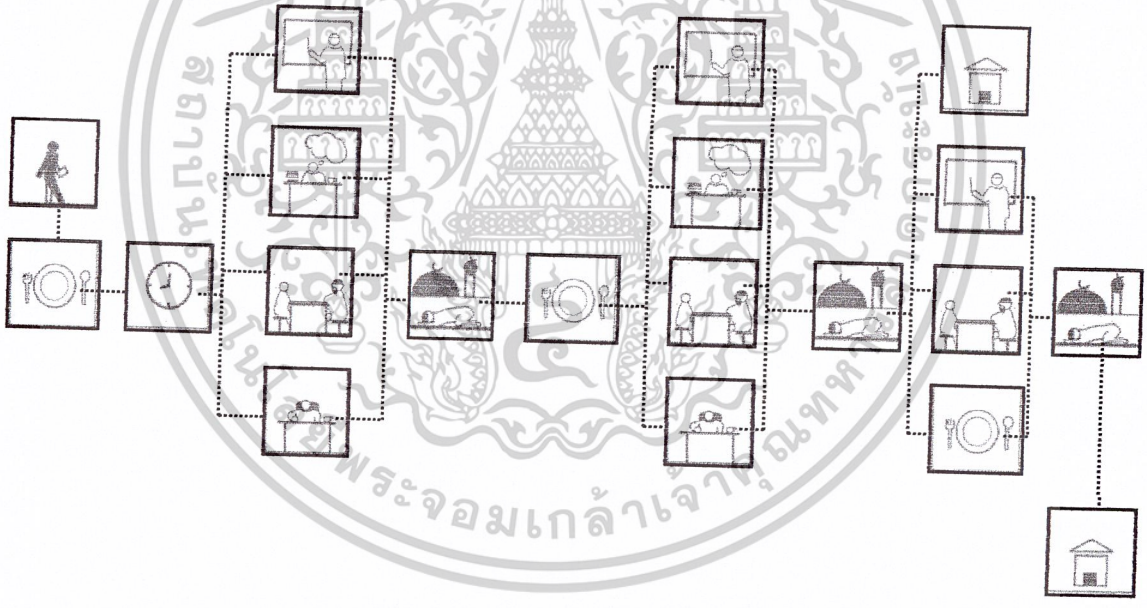

รูปที่4.7 แสดงพฤติกรรมฝ่ายผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เจ้าหน้าที่โครงการ

5.1 เจ้าหน้าที่โครงการที่พักอาศัยที่บ้าน

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	ทำงานตามหน้าที่
12.00-13.30	**นมาซดุฮริ** และ รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	ทำงานตามหน้าที่
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
หลัง 16.00	พักผ่อนหลังทำงานและ กลับบ้าน

5.2 เจ้าหน้าที่โครงการที่พักอาศัยหอพัก

ก่อน 08.00	เตรียมตัวก่อนทำงานและลงเวลา
08.00-12.00	ทำงานตามหน้าที่
12.00-12.30	**นมาซดุฮริ**
12.30-13.30	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30	ทำงานตามหน้าที่
15.30-16.00	**นมาซอัสริ**
16.00-18.00	พักผ่อนหลังทำงาน หรือ กลับหอ
18.00-18.30	**นมาซมัฆริบ**
18.30-19.30	รับประทานอาหารเย็น
19.30-20.00	**นมาซอีซา**
20.00-05.00	บางหน้าที่อาจต้องทำงาน หรือ พักผ่อน และ อยู่ในหอพัก
05.00-06.00	**นมาซซุบฮิ**
06.00-07.00	กลับหอ
07.00-ก่อน08.00	รับประทานอาหารเช้า และ เตรียมตัวทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

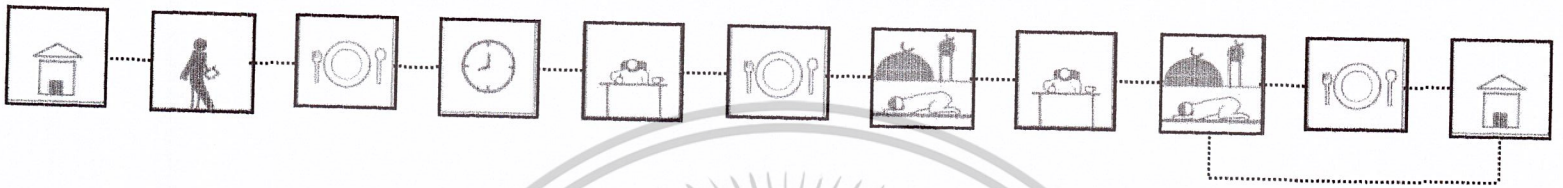

รูปที่4.8 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ที่พักอาศัยที่บ้าน

รูปที่4.9 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ ที่พักอาศัยที่หอพัก

4.3 สรุปองค์ประกอบของโครงการ

จากการศึกษาวิเคราะห์เข้าใจในลักษณะโครงการในเบื้องต้น ลักษณะการเรียนการสอน และลักษณะพฤติกรรมของใช้โครงการแล้ว ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่มาขององค์ประกอบทั้งหมดของโครงการ ดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงสามารถสรุปองค์ประกอบของโครงการโดยแยกเป็นส่วนๆดังนี้

1. ส่วนการศึกษา

1.1 ห้องบรรยายขนาดเล็ก
1.2 ห้องบรรยายรวมขนาดกลาง
1.3 ห้องบรรยายรวมขนาดใหญ่
1.4 ห้องบรรยายสัมมนาขนาดเล็ก
1.5 ห้องพักอาจารย์

2. ส่วนสนับสนุนการศึกษา

2.1 ห้องปฏิบัติการทางภาษา
2.2 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
2.3 ห้องปฏิบัติการสอน
2.4 ห้องสมุด

3. สถานที่ประกอบศาสนกิจ

3.1 พื้นที่ห้องประกอบศาสนกิจ
3.2 พื้นที่โถงทางเข้ามัสยิด
3.3 พื้นที่ลานโล่งประกอบศาสนกิจในช่วงเทศกาลสำคัญ
3.4 บริเวณทำความสะอาดร่างกาย (ที่อาบน้ำนมาซ)
3.5 บริเวณที่วางรองเท้า

4. ส่วนบริหารโครงการ

4.1 ส่วนห้องทำงานระดับบริหาร
4.2 ห้องประชุมกรรมการวิทยาลัย
4.3 ส่านห้องทำงานเจ้าหน้าที่โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

5.1 หอประชุมเอนกประสงค์

5.2 ส่วนกีฬาและนันทนาการ

5.3 สโมสรนักศึกษา

6. ส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์

6.1 โรงอาหารและร้านค้า

6.2 ห้องพยาบาล

6.3 ส่วนที่พักนักศึกษา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่

7. ส่วนบริการโครงการ

7.1 ส่วนที่นั่งพักพนักงานบริการ

7.2 ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด

7.3 ห้องเก็บเครื่องมือซ่อมบำรุง

7.4 ห้องน้ำ

8. ส่วนห้องเครื่อง

8.1 ห้องควบคุมไฟ

8.2 ห้องเครื่องปั๊มน้ำ

8.3 ห้องระบบปรับอากาศ

9. ส่วนบริการที่จอดรถยนต์

9.1 ที่จอดรถยนต์

9.2 ที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์

9.3 ที่จอดรถบัส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ

ในการกำหนดองค์ประกอบของพื้นที่ใช้สอย จะใช้เกณฑ์มาตรฐานกลาง สำหรับการจัดทำโครงการพัฒนาการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 9 ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540 – พ.ศ.2544) เป็นหลัก

ดังนั้น แหล่งที่มาของข้อมูลมีดังนี้

A: มาตราฐานการออกแบบสถาบันอุดมศึกษา

B : Architecture Data

C : กฎหมาย

D : จากการวิเคราะห์

E : Building Plan for Design Standard

1. ส่วนการศึกษา

1.1 ห้องบรรยายขนาดเล็ก จำนวน 16 ห้อง เป็นห้องบรรยายของนักศึกษาของวิทยาลัย แต่ละสาขา แต่ละชั้นปี

มีจำนวนผู้ใช้ 35-40คน / ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.1 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 40x1.1x24 = 704 ตร.ม.

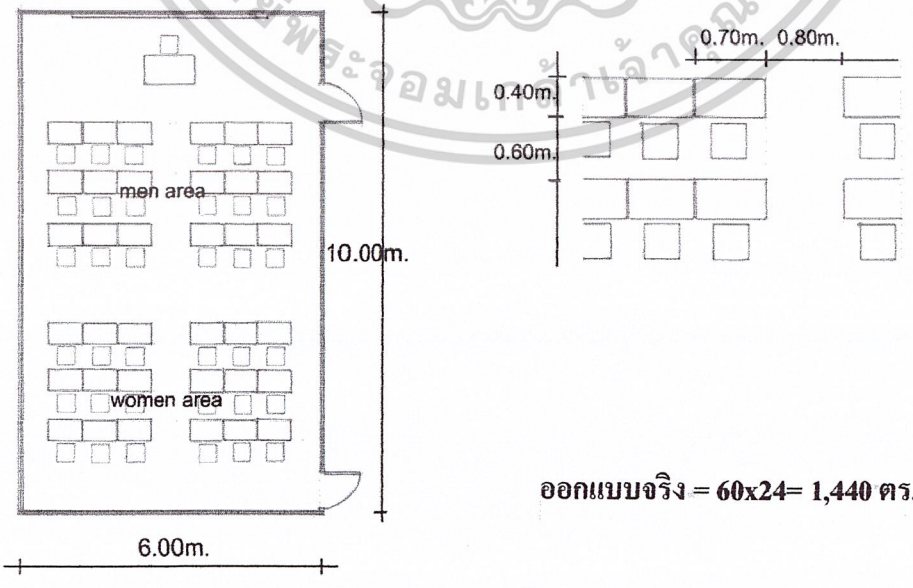

รูปที่4.10 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ห้องบรรยายขนาดกลาง จำนวน 1 ห้อง เป็นห้องบรรยายรวมของวิทยาลัยมีจำนวนผู้ใช้

จำนวน 3 sec(ห้อง)

เท่ากับ 40x3 =120คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 0.9 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 120x0.9 = 108 ตร.ม.

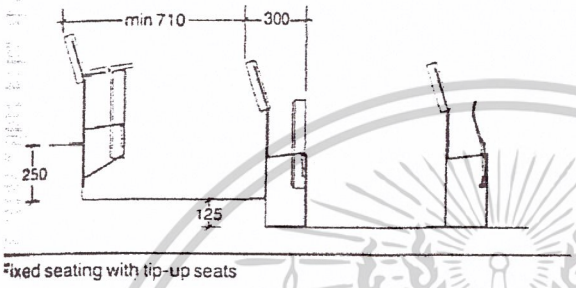

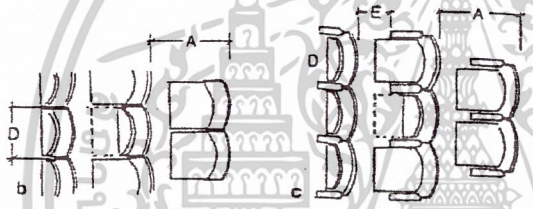

min seatway (measured between perpendiculars) E	max number of 500 wide seats/row: gangway both sides	gangway 1 side
300	14	7
330	16	8
360	18	9
390	20	10
420	22	11

รูปที่4.11 แสดงระยะห่าง (spacing) ที่เหมาะสมของห้องบรรยายรวม

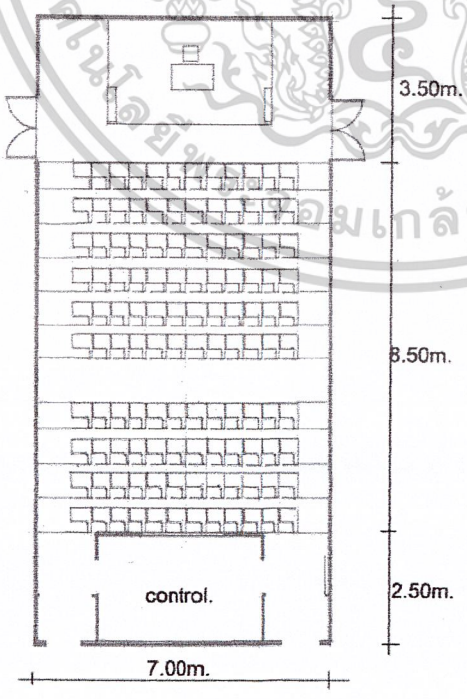

ออกแบบจริง = 7x14.5=101.5 ตร.ม.

รูปที่4.12 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ห้องบรรยายขนาดใหญ่ จำนวน 1 ห้อง เป็นห้องบรรยายรวมของวิทยาลัยมีจำนวนผู้ใช้

จำนวน 5 sec(ห้อง)

เท่ากับ 40x5 =200คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 0.9 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 200x0.9 = 180 ตร.ม.

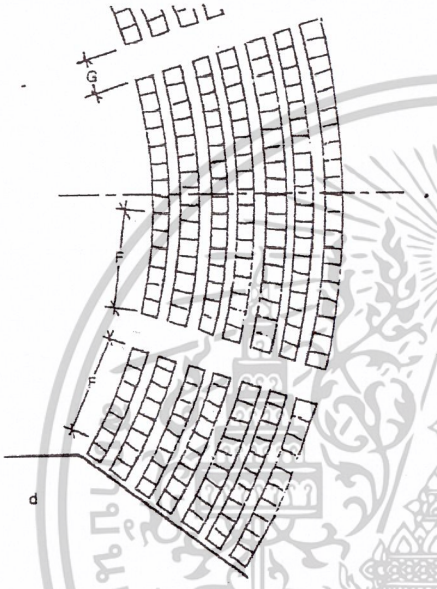

max distance of seat from gangway (500 seats) F	max number of 500 wide seats/row gangway both sides	gangway 1 side
3000	14	7
3500	16	8
4000	18	9
4500	20	10
5000	22	11

รูปที่4.13 แสดงระยะที่นั่งสัมพันธ์กับจำนวนที่นั่ง

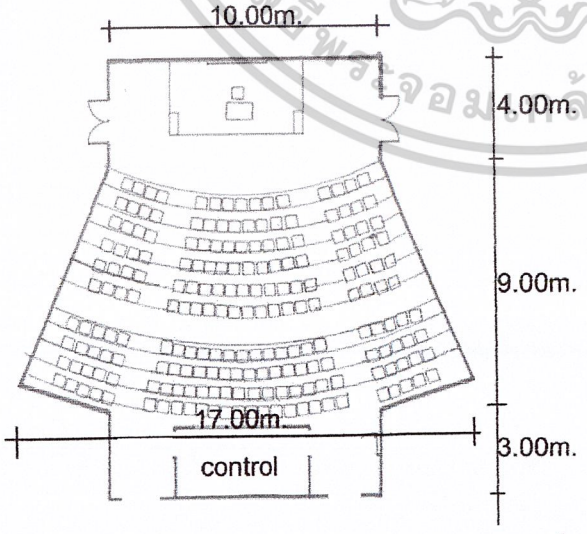

ออกแบบจริง = (10x17)+(9x3.5)

= 201.5 ตร.ม.

รูปที่4.14 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายขนาดใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ห้องบรรยายสัมมนาขนาดเล็ก จำนวน 4 ห้อง เป็นห้องเรียนของนักศึกษาระดับปริญญา-บัณฑิต และ ปริญญาโท

มีจำนวนผู้ใช้ 30คน / ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.8 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 30x1.8x 4= 216 ตร.ม.

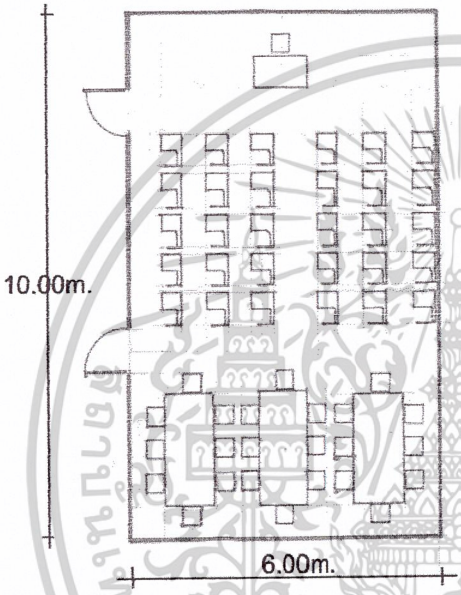

ออกแบบจริง = 60x4= 240 ตร.ม.

รูปที่4.15 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องบรรยายสัมมนาขนาดเล็ก

1.5 ห้องพักอาจารย์

1.5.1 ห้องทำงานหัวหน้าแต่ละสาขา ทั้งหมด3สาขา สาขาละ 1 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 12 ตร.ม./คน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 3x12.0=26 ตร.ม.

1.5.2 ห้องทำงานอาจารย์แต่ละสาขา ทั้งหมด3สาขา สาขาละ 6 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 5 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 6x5.0=30 ตร.ม./1สาขา ดังนั้น 3 สาขา = 30x3=90 ตร.ม.

1.5.3 ห้องเจ้าหน้าที่ประจำสาขา จำนวน10 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4 ตร.ม./คน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 10x4.0=40 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.4 ห้องทำงานอาจารย์ต่างประเทศ จำนวน 3 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 12 ตร.ม./คน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 3x12.0=26 ตร.ม.

1.5.5 ห้องทำงานอาจารย์พิเศษ จำนวน 6 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 5 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 6x5.0=30 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนห้องพักอาจารย์

26+90+40+26+30= 212ตร.ม.

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนการศึกษาทั้งหมด 1440+101.5+201.5+240+212 = 2,195 ตร.ม.

2. ส่วนสนับสนุนการศึกษา

2.1 ห้องปฏิบัติการทางภาษา จำนวน 2 ห้อง เป็นห้องใช้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอาหรับ ของวิชาภาษาอาหรับ

มีจำนวนผู้ใช้ 48คน / ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 3.5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 42x3.5x2=294 ตร.ม.

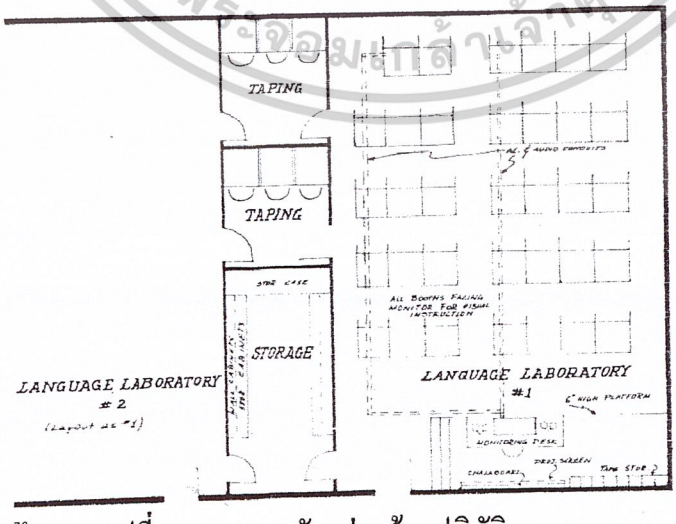

Fig. 72 รูปที่4.16 แสดงตัวอย่างห้องปฏิบัติการทางภาษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

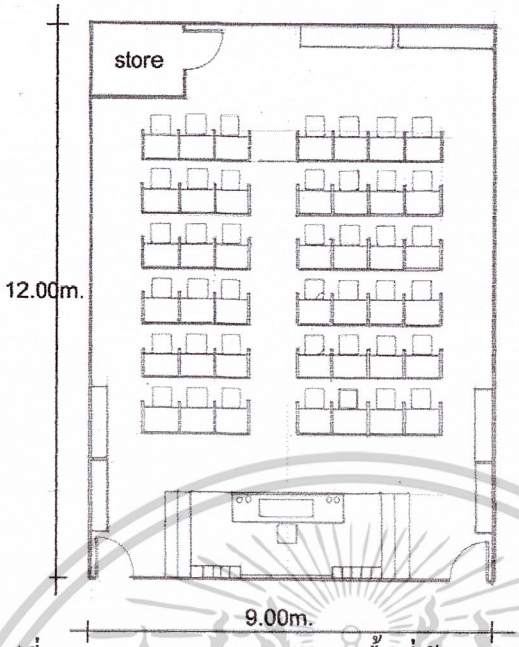

ออกแบบจริง =108 x2= 216 ตร.ม.

รูปที่4.17 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการทางภาษา

2.2 ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ จำนวน 4 ห้อง เป็นห้องที่นักศึกษาใช้ทำงาน และเป็นส่วนสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

มีจำนวนผู้ใช้ 30คน / ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 3 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 30x3x4=360 ตร.ม.

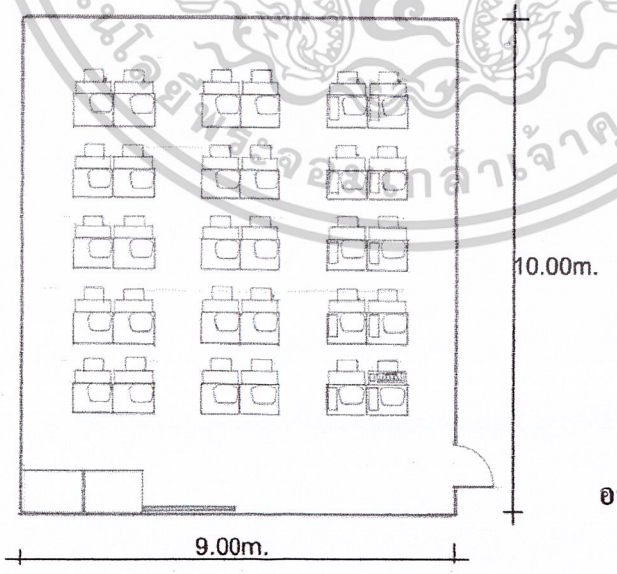

ออกแบบจริง =90 x4= 360 ตร.ม.

รูปที่4.18 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ห้องปฏิบัติการสอน (micro teaching) จำนวน 2 ห้อง เป็นห้องปฏิบัติการฝึกสอนสำหรับนักศึกษาที่จะทำการออกไปฝึกสอนมีจำนวนผู้ใช้ 20 คน/ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.8 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 20x1.8x2=72 ตร.ม.

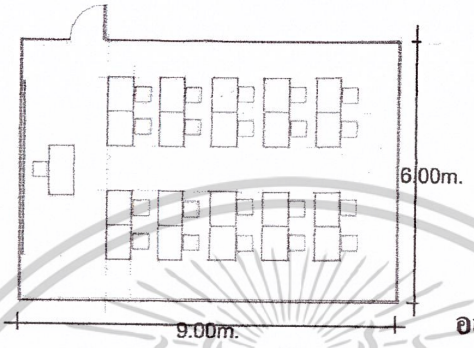

ออกแบบจริง =54 x2= 108 ตร.ม.

รูปที่4.19 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องปฏิบัติการสอน

2.4 ห้องสมุด เป็นห้องสมุดของวิทยาลัย

2.4.1 จำนวนที่นั่งสำหรับศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุด

1. ให้มีร้อยละ 20 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด(A)

นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด 1040 คน

ดังนั้นร้อยละ 20 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมด = 208 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.5 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 208x1.5=312 ตร.ม.

2. ให้มีร้อยละ 35 ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมด(A)

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมด 70 คน

ดังนั้นร้อยละ 35 ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมด = 24 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2.0 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 24x2.0=48 ตร.ม.

3. ให้มีร้อยละ 10 ของคณาจารย์ทั้งหมด(A)

คณาจารย์ทั้งหมด 24 คน

ดังนั้นร้อยละ 10 ของคณาจารย์ทั้งหมด = 3 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 3.0 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 3x3.0=9 ตร.ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2. เนื้อที่เก็บหนังสือ

เนื้อที่เก็บหนังสือ 60 ตร.ม. : 10,000 เล่ม(A)

จำนวนหนังสือ = 22,500 เล่ม(จากวิทยาลัยอิสลามยะลา)

ดังนั้นมีเนื้อที่ในการเก็บ = 135 ตร.ม.

2.4.3 เนื้อที่สำหรับบุคลากรและอื่นๆ

1. บรรณาธิการ 5 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 9.0 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 5x9.0=45 ตร.ม

2. พื้นที่ถ่ายเอกสาร 20 ตร.ม.(D)

3. ฝากของ 15 ตร.ม..(D)

4. ห้องเก็บของ 15 ตร.ม.(D)

รวมพื้นที่ห้องสมุด 312+48+9+135+9+45+20+15+15 = 608 ตร.ม.

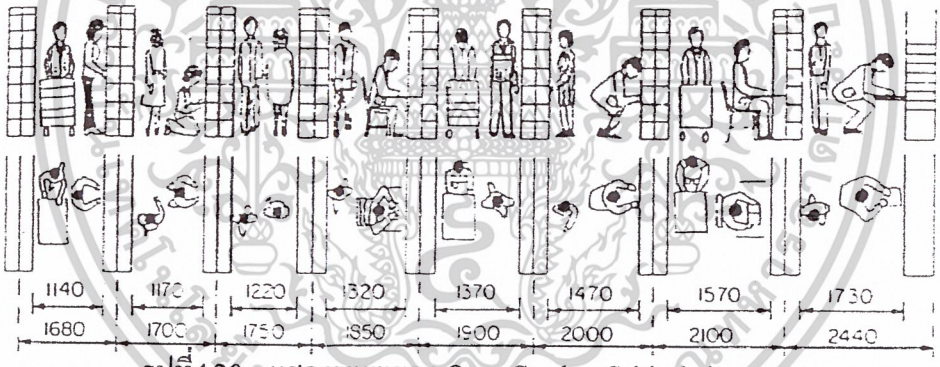

รูปที่4.20 แสดงระยะของ Open Stack – Critical sizes

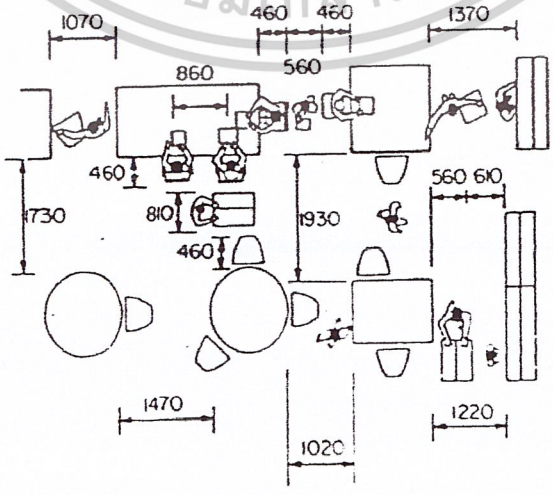

รูปที่4.21 แสดง Minimum Clearances in reading rooms

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

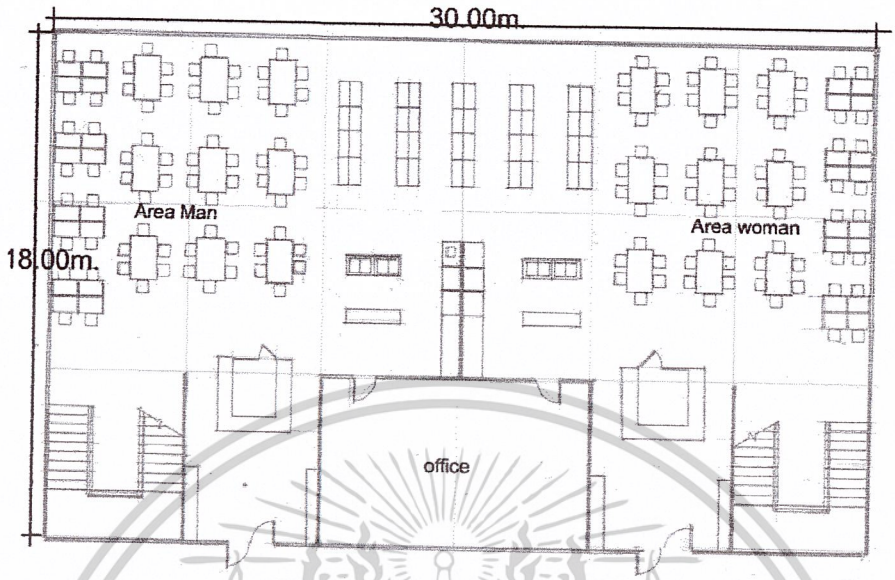

รูปที่4.22 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องสมุดชั้นล่าง

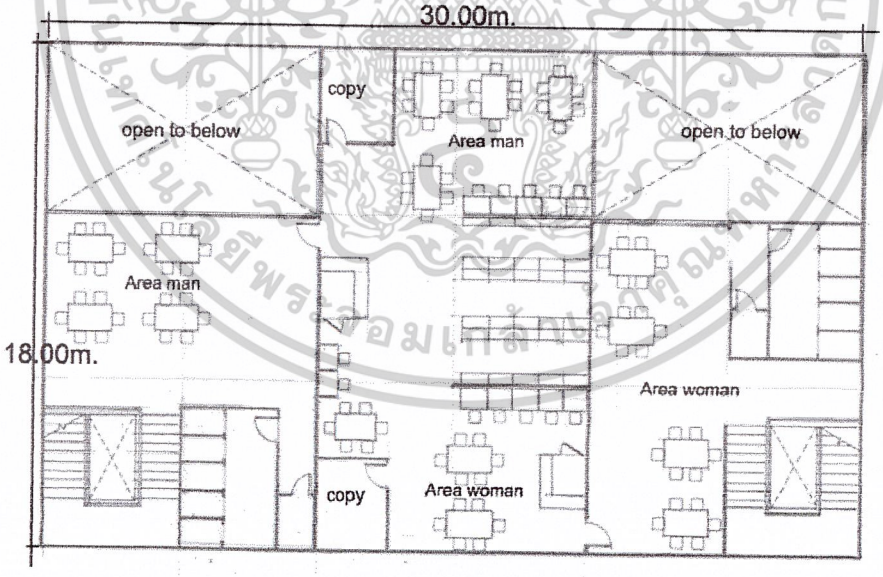

รูปที่4.23 แสดงขนาดการจัดวางพื้นทีห้องสมุดอ้างอิงชั้นบน

ออกแบบจริง = 540 +420= 960 ตร.ม.

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนสนับสนุนการศึกษาทั้งหมด 216+360+108+960 =1,644 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สถานที่ประกอบศาสนกิจ(มัสยิด)

เป็นสถานที่ใช้ประกอบการนมาซ ที่ทำเป็นประจำ 5 เวลาทุกวัน และพิธีการ นมาซประจำวันศุกร์แทนช่วง นมาซดุฮริ(นมาซหลังเที่ยงวัน)ของทุกวันซึ่งจะเป็นการพร้อมเพียงกันเพื่อทำการบรรยายธรรมก่อนนมาซ จำนวนผู้ใช้สอยมากสุดในวันนี้จำนวนผู้ใช้สอยในโครงการทั้งหมด ประมาณ 1,200 คน

แต่ในความเป็นจริงจำนวนผู้ใช้สอย ในวันศุกร์จะไม่ถึง จำนวนของผู้ใช้สอยในโครงการเนื่องจากมีนักศึกษาและอาจารย์บางส่วนอาศัยอยู่บ้านไม่ได้อยู่หอพัก และ อาจมีการกระจายไปละหมาดตามมัสญิดอื่นๆอีก

จำนวนผู้ที่พักอาศัยอยู่หอพัก = 528*+48* = 576 คน/บุคคลภายนอก ร้อยละ 5 = 30 คน รวมเป็น606 คน *ดูจำนวนจากองค์ประกอบหอพัก

ดังนั้นจำนวนผู้ใช้สอย = 606 คิดลงตัว 600คน

จำนวนผู้หญิง ร้อยละ 20 = 120 คน / ผู้ชาย = 600-120 =480 คน

3.1 พื้นที่ห้องประกอบศาสนกิจ

3.1.1 การหาพื้นที่คิดจากที่ที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนา ที่มีการใช้พื้นที่มากที่สุดคือการสุญูด(ลดกายลงกราบ) พื้นที่ใช้สอยประมาณ 0.75 x 1.25=0.94 ตร.ม./คน

ดังนั้นที่นมาซหญิง		ดังนั้นที่นมาซชาย	
ก. พื้นที่ใช้สอย	0.94 ตร.ม./คน(D)	ก. พื้นที่ใช้สอย	0.94 ตร.ม./คน(D)
ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	120x0.94=113 ตร.ม.	ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด	480x0.94=451 ตร.ม.

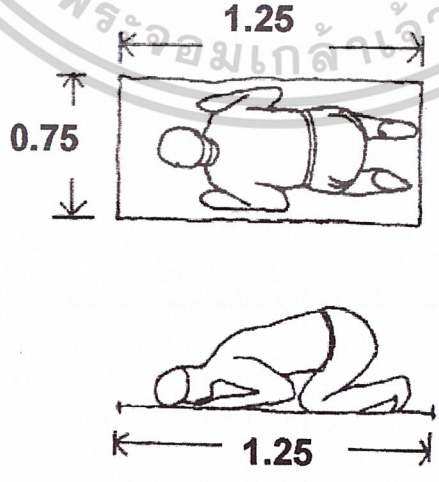

รูปที่4.24 แสดงขนาดการใช้พื้นที่ในการสูญูด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 มิมบัร(ธรรมมาศ) คุตบะห์ (บรรยายธรรม) วันศุกร์ อยู่ในห้องประกอบศาสนกิจ มีพื้นที่ประมาณ 9 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องประกอบศาสนกิจ 113+451+9= 573 ตร.ม.

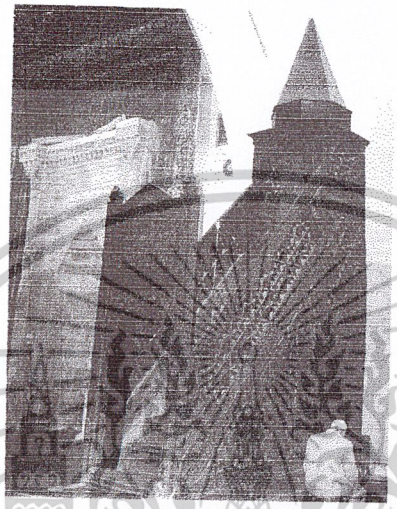

รูปที่4.25 แสดงมิมบัรเป็นแท่นขึ้นยืนบรรยายธรรมทุกวันศุกร์

3.2 พื้นที่โถงทางเข้ามัสยิด

คนทยอยเข้ามัสญิดประมาณ 30 นาที ในช่วงการนมาซประจำวันศุกร์

ชาย แต่ละคนก่อนเข้ามัสยิดหลังจากอาบน้ำนมาซแล้วต้องถอดรองเท้าก่อนเข้ามัสยิด จากนั้นแล้วมายืนพักเพื่อทำจิตใจให้สงบพร้อมที่จะทำนมาซ และเป็นการจัดเครื่องแต่งกายให้เรียบร้อยจากนั้นจึงจะก้าวเข้ามัสญิด

ในช่วงนี้ 1 คน จะใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 3 นาที

1 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 1.00 ตร.ม.(D)

ในเวลา 30 นาที = 480 คน/ดังนั้น 3 นาที = 48 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.0 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 48x1.0= 48 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หญิง สำหรับผู้หญิงหลังจากอาบน้ำนมาซแล้วต้องถอดรองเท้าก่อนเข้าสู่โถง(ซึ่งแยกเด็ดขาดกับโถงทางเข้าฝ่ายชาย) โถงนี้จะเป็นที่ใส่ชุดนมาซของผู้หญิง (ชุดตาละกง) และพักเพื่อทำจิตใจให้สงบก่อนที่จะเข้ามัสยิด

ในช่วงนี้ 1 คน จะใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 3 นาที

1 คน ใช้พื้นที่ประมาณ 1.00 ตร.ม(D).

ในเวลา 30 นาที = 120 คน/ดังนั้น 3 นาที = 12 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.0 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 12x1.0= 12 ตร.ม.

รวมพื้นที่โถงทางเข้ามัสยิด 48+12= 60 ตร.ม.

3.3 พื้นที่ลานโล่งประกอบศาสนกิจในช่วงเทศกาลสำคัญ

ลานโล่งนี้ไว้สำหรับเป็นที่นมาซสำรองในวันอิดิลฟิตริ, วันอิดิลอัฎฮา และ การนมาซตาละเวียะห์(ละหมาดในยามค่ำคืนหลังละหมาดอีซาช่วงเดือนรอมฎอน) เพราะจะมีผู้มาทำนมาซจำนวนมาก ภายในตัวมัสญิดจุได้ไม่เพียงพอ และยังเผื่อการรองรับในของจำนวนนักศึกษาที่จะเพิ่มขึ้น และพิธีสำคัญอื่นที่นักศึกษาทั้งวิทยาลัยนมาซหรือชุมนุมโดยพร้อมเพียงนอกจากนี้ก็ยังใช้เป็นประชาคมของสังคมมุสลิม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ จนใช้กิจกรรมด้านอื่นได้ เช่นการเรียนการสอนอิสลามให้เยาวชนมุสลิมในช่วงปิดเทอม การเลี้ยงละศีลอดในช่วงเดือนรอมฎอน

-การหาพื้นที่ส่วนลานโล่งคือ

นำจำนวนผู้ใช้โครงการทั้งหมด – จำนวนผู้ใช้ในห้องประกอบศาสนกิจ/1,200-600 = 600คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 0.94 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 600x0.94=564 ตร.ม.

3.4 บริเวณทำความสะอาดร่างกาย (ที่อาบน้ำนมาซ)

3.4.1 ที่อาบน้ำนมาซ จัดแยกกันระหว่างชายกับหญิง

คิดจำนวนจาก ก่อนพิธีนมาซ ปกติคนจะทยอยกันมา ช่วงที่อาบน้ำนมาซประมาณ 30 นาที และ1 คนใช้เวลาอาบน้ำละหมาดเฉลี่ยประมาณ 1 นาที(ดูวิธีอาบน้ำนมาซในภาคผนวก)

ใน 30 นาที ใช้ได้ 30คน ใช้ที่ทำความสะอาด 1 ที่

ดังนั้นทั้งหมด 1,200 คน ใช้ที่ทำความสะอาด 40 ที่

อัตราส่วน ชาย : หญิง = 7 : 3 ดังนั้น ชาย = 28ที่ / หญิง = 12ที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.0 ตร.ม./คน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 40x1.0=40 ตร.ม.

รูปที่4.26 แสดงบริเวณที่อาบน้ำละหมาด

3.4.2 ห้องน้ำ จัดแยกกันระหว่างชายกับหญิง

ชาย คิดคำนวณจากอัตราส่วน ที่อาบน้ำนมาซ : ห้องน้ำ = 4 : 1 ดังนั้น = 8 ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 2.0 ตร.ม./คน(E)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 8x2.0=16 ตร.ม.

หญิง คิดคำนวณจากอัตราส่วน ที่อาบน้ำนมาซ : ห้องน้ำ = 2 : 1 ดังนั้น = 6 ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.5 ตร.ม./คน(E)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 6x1.5= 9 ตร.ม.

รวมพื้นที่บริเวณทำความสะอาดร่างกาย 40+16+9= 65 ตร.ม.

3.5 บริเวณที่วางรองเท้า

1 คู่ใช้พื้นที่อย่างน้อย = 0.25x0.30 = 0.075 ตร.ม.(D)

จัดแบ่งชั้นวางรองเท้า มี 7 ชั้น แต่ละชั้นวางได้เท่าๆกัน

ทั้งหมด 1200 คู่ อัตราส่วน ชาย : หญิง = 7 : 3 ดังนั้น ชาย = 840 คู่ / หญิง = 360 คู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>ชาย</u>

ก. พื้นที่ใช้สอย 0.075ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด (840x0.075)/7 = 9 ตร.ม.

<u>หญิง</u>

ก. พื้นที่ใช้สอย 0.075ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด (360x0.075)/6 = 3.8 ตร.ม.

รวมพื้นที่บริเวณที่วางรองเท้า = 12.8 ตร.ม.

รวมพื้นที่สถานที่ประกอบศาสนกิจ= 573+60+564+65+12.8= 1,274.8 ตร.ม.

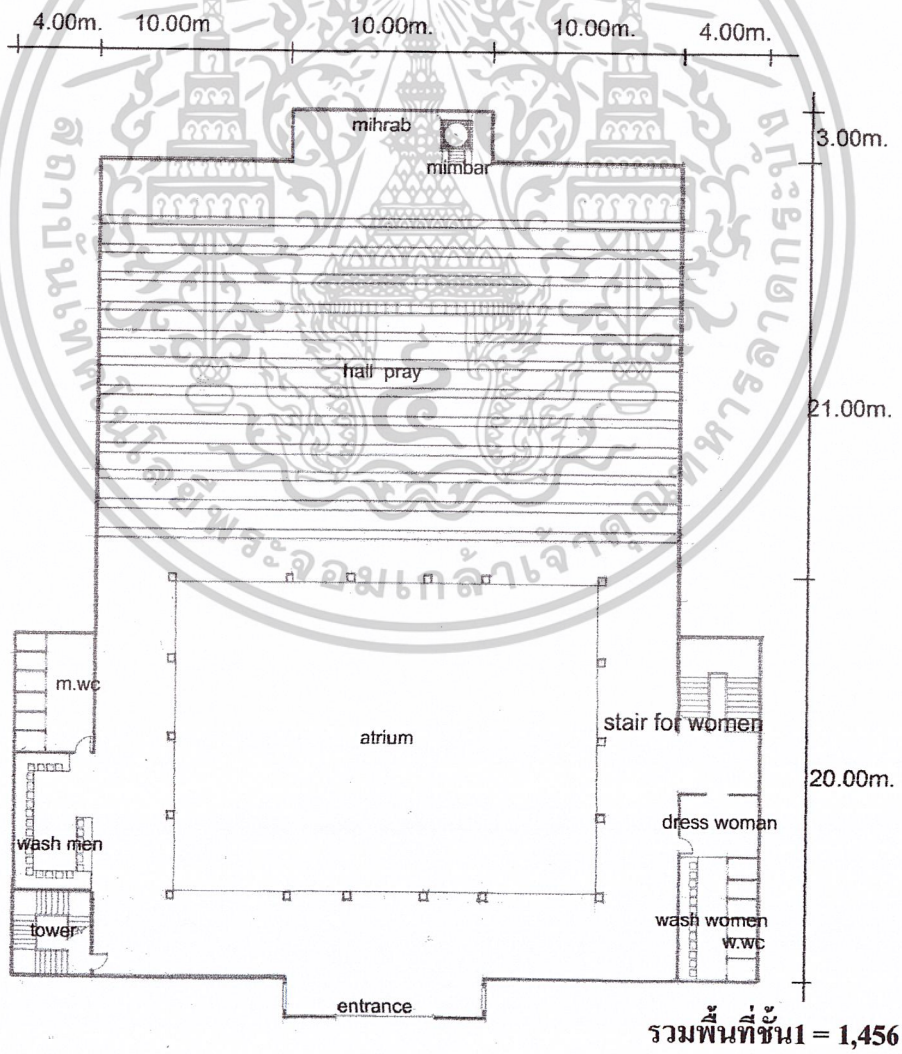

รวมพื้นที่ชั้น1 = 1,456 ตร.ม.

รูปที่4.27 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่มัสยิดชั้นล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

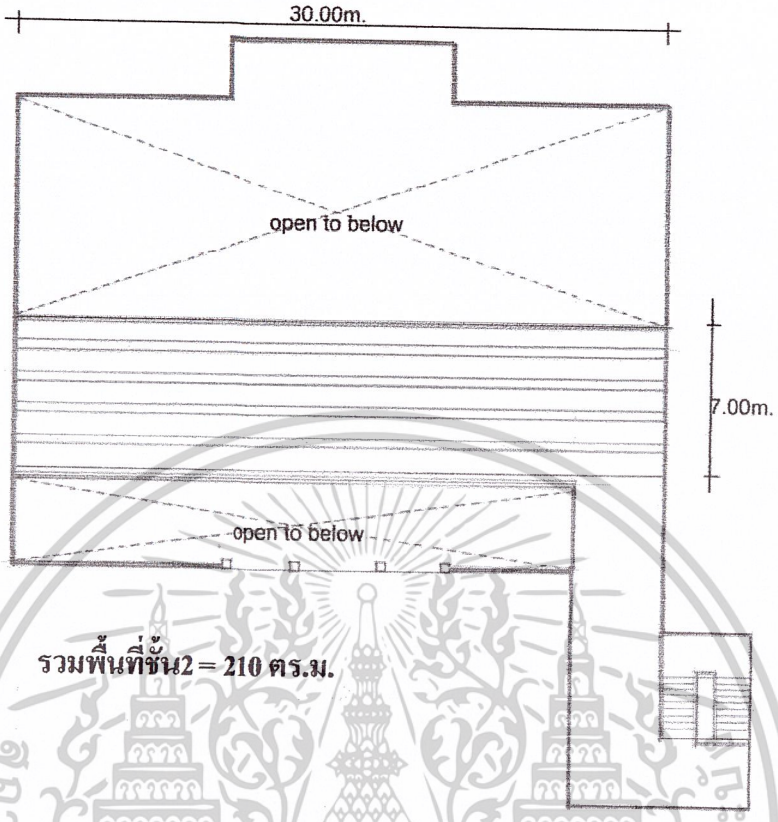

รวมพื้นที่ชั้น2 = 210 ตร.ม.

รูปที่4.29 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่มัสยิดชั้นบนเป็นที่ละหมาดผู้หญิง

ออกแบบจริง = 1,456+210= 1,666 ตร.ม.

4. ส่วนบริหารโครงการ

4.1 ส่วนห้องทำงานระดับบริหาร

4.1.1 ห้องอธิการบดี จำนวน 1 ห้อง มีจำนวนผู้ใช้ 1คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 18 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 18 ตร.ม.

ส่วนรับแขก 9 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องอธิการบดี 27 ตร.ม.

4.1.2 ห้องรองอธิการบดี จำนวน 4 ห้องตามแผนภูมิโครงสร้างบริหาร มีจำนวนผู้ใช้สอย ห้องละ 1 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 12 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 4x12.0=48 ตร.ม.

รวมพื้นที่ ส่วนห้องทำงานระดับบริหาร = 27+48=75 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ห้องประชุมกรรมการวิทยาลัย จำนวน 1 ห้อง จำนวนผู้ใช้สอย 13 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2.5 ตร.ม./คน(E)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 13x2.5=32.5 ตร.ม.

4.3 ส่านห้องทำงานเจ้าหน้าที่โครงการ

4.3.1 ห้องเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ จำนวน 12 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4 .5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 12x4.5=54 ตร.ม.

4.3.2 ห้องเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร จำนวน 19 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4.5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 19x4.5=85.5 ตร.ม.

4.3.3 ห้องเจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนและพัฒนา จำนวน 9 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4.5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 9x4.5=40.5 ตร.ม.

4.3.4 ห้องเจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักศึกษา จำนวน3 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4 .5ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 3x4.5=13.5 ตร.ม.

4.3.5 ห้องเจ้าหน้าที่ประจำสาขา จำนวน10 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 4.5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 10x4.5=45 ตร.ม.

รวมพื้นที่ ส่วนห้องทำงานเจ้าหน้าที่โครงการ

= 54+85.5+40.5+13.5+45=238.5 ตร.ม.

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนบริหารโครงการ = 75+32.5+238.5=346 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา

5.1 หอประชุมเอนกประสงค์

เป็นองค์ประกอบของวิทยาลัยไว้สำหรับจัดกิจกรรม หรือ พิธีการต่างๆของวิทยาลัย จำนวนผู้ใช้คิดจากการใช้ที่จะมีจำนวนคนมากที่สุด คือวันปฐมนิเทศ นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีแรก 260คน คิดจำนวนผู้ปกครอง2คน : นักศึกษา1คน ดังนั้นจำนวนผู้ปกครอง =520คน ดังนั้นผู้ใช้ประมาณ 260+520 = 780คน แต่ถ้าต้องการออกแบบให้มีความจุเพียงเพื่อรองรับจำนวนคนมากที่สุดใน วันเดียวใน 1ปีการศึกษาดูจะเป็นการสิ้นเปลืองเนื้อที่ใช้สอย ถ้ามีการแบ่งวันในการจัดเป็น 2 วัน(วันละ 2 สาขา) เท่ากับ 780 / 2 = 390

5.1.1 ห้องประชุมมีความจุ = 400คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.5 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 400x1.5=600 ตร.ม.

5.1.2 ห้องสัมมนาขนาดเล็ก 100 ที่นั่ง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.5 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 100 x1.5=150 ตร.ม.

5.1.3 เวที = 50 ตร.ม.

5.1.4 ห้องควบคุม = 15 ตร.ม.

5.1.5 ลานทางเข้าหอประชุม ร้อยละ25 ของจำนวนผู้ใช้ = 100คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.0 ตร.ม./คน

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 100x1.0=100 ตร.ม.

รวมพื้นที่ใช้สอย หอประชุมทั้งหมด =600+150+50+15+100 =915 ตร.ม.

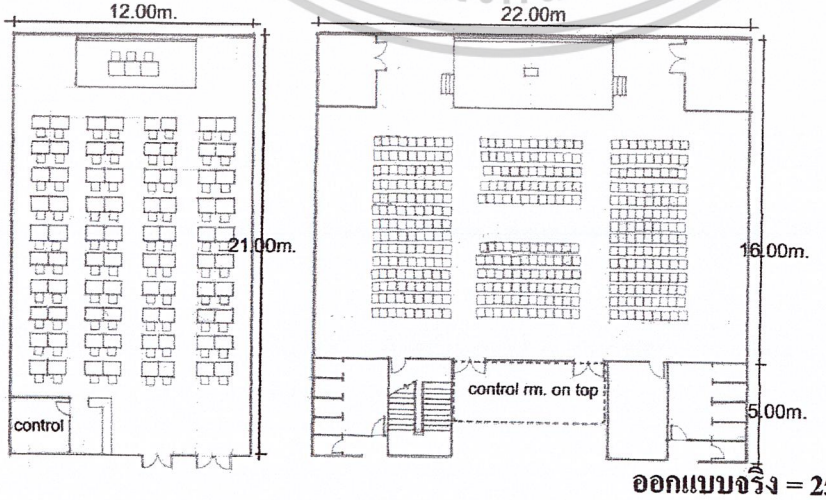

ออกแบบจริง = 252+462+100= 814 ตร.ม.

รูปที่4.30 แสดงขนาดการจัดวางพื้นที่ห้องสัมมนาขนาดเล็กและห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ส่วนกีฬาและสันทนาการกลางแจ้ง

ประกอบด้วย

5.2.1 สนามฟุตบอลมาตราฐาน 1 สนาม 60x90=5400 ตร.ม.(B)

แต่ในการออกแบบจริงอาจลดขนาดได้

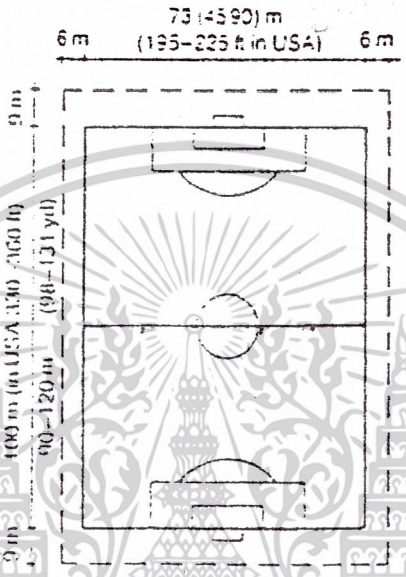

รูปที่4.31 แสดงขนาดสนามฟุตบอลมาตราฐาน

5.2.2 สนามบาสเก็ตบอล 1 สนาม 14x26= 364 ตร.ม. (B)

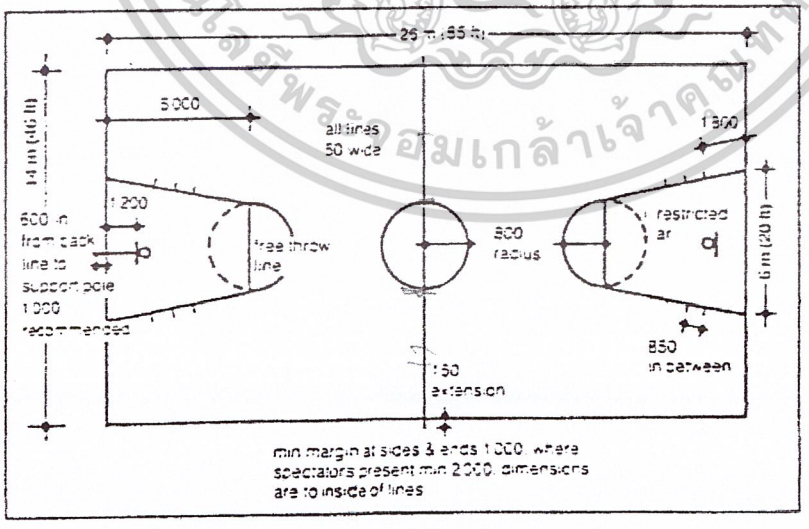

รูปที่4.32 แสดงขนาดสนามบาสเก็ตบอลมาตราฐาน

รวมพื้นที่ส่วนกีฬาและสันทนาการ กลางแจ้ง= 5400+364=5764ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 สโมสรนักศึกษา

ประกอบด้วย

5.3.1 ห้องชมรม จำนวน5ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 24 ตร.ม./ห้อง (D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 5x24.0=120 ตร.ม

5.3.2 ห้องกรรมการนักศึกษา จำนวน1ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 24 ตร.ม./ห้อง(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 1x24.0=24 ตร.ม

5.3.3 ห้องประชุมนักศึกษา จำนวน 1ห้อง

ก. พื้นที่ใช้สอย 40 ตร.ม./ห้อง(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 1x40.0=40 ตร.ม

5.3.4 ลานประกอบกิจกรรมเอนกประสงค์ 100 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.2 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 100x1.2=120 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนสโมสรนักศึกษา = 120+24+40+120= 304 ตร.ม.

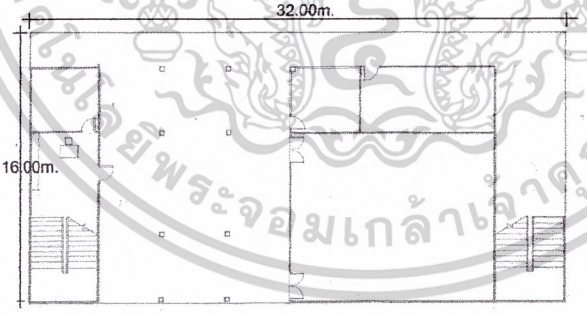

รูปที่4.33 แสดงการจัดวางพื้นที่ส่วนสโมสรนักศึกษาชั้นล่าง

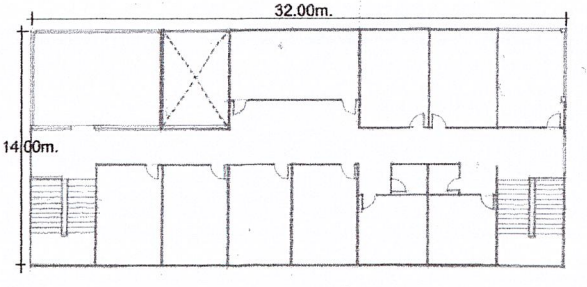

ออกแบบจริง = 512+448=960ตร.ม.

รูปที่4.34 แสดงการจัดวางพื้นที่ส่วนสโมสรนักศึกษาชั้นบน

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา(ไม่รวมพื้นที่กลางแจ้ง) = 814+960=1,774 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์

6.1 โรงอาหารและร้านค้า

จำนวนผู้ใช้สอยภายใน โครงการประมาณ 1,200 คน + ผู้ใช้สอยภายนอก 30คน=1,230คน ผู้ใช้สอยในเวลาวิกฤตประมาณ ร้อยละ80 ดังนั้นมีผู้ใช้สอย 984 คน

*เวลาวิกฤต คือช่วงเวลาที่มีคนใช้งานมากที่สุดคือ 12.00น. – 13.00น.

เป็นเวลา 60 นาที คน 1 คนใช้เวลาเฉลี่ยคนละ 25 นาที

60นาที มีผู้ใช้สอย 984 คน / ดังนั้น 25นาทีจะมีผู้ใช้สอย = 410คน คิดลงตัวเป็น 400 ที่นั่ง

6.1.1 บริเวณรับประทานอาหาร จำนวน 400 ที่นั่ง

ก. พื้นที่ใช้สอย 1.5 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 400x1.5=600 ตร.ม

6.1.2 บริเวณร้านค้า และร้านค้าอาหาร 1 ร้านต่อ 150 คน= 1,200/150 = 8ร้าน (1 ร้าน/ 12 ตร.ม.)

ก. พื้นที่ใช้สอย 12 ตร.ม./ร้าน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 8x12=96 ตร.ม

รวมพื้นที่โรงอาหารทั้งหมด = 600+96= 696 ตร.ม.

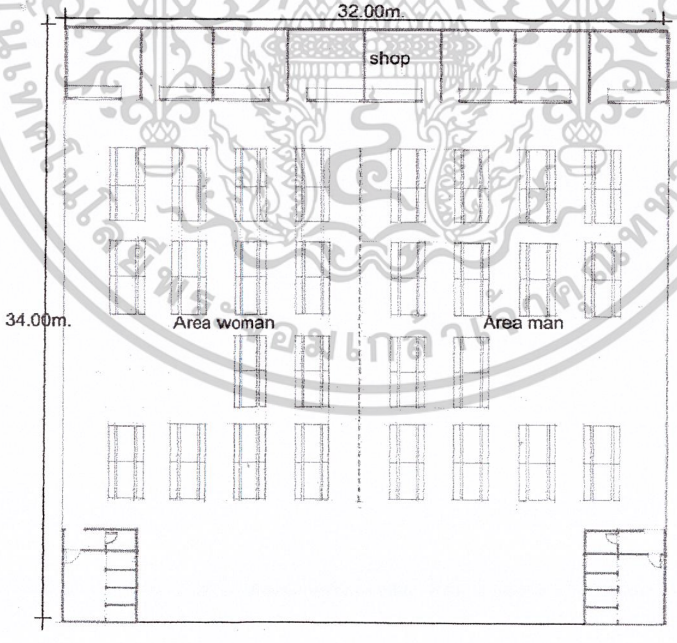

รูปที่4.35 แสดงการจัดวางพื้นที่โรงอาหารและร้านค้า

ออกแบบจริง = 1088 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 ห้องพยาบาล

ไว้สำหรับบริการนักศึกษาที่ไม่สบาย และ ปฐมพยาบาลในเวลาเรียนประกอบด้วย

1.จำนวน 8 เตียงนอน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 8x2.0= 16 ตร.ม.

2.พื้นที่ปฐมพยาบาล รองรับจำนวนผู้ใช้ 6 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 6x2.0= 12 ตร.ม.

รวมพื้นที่ห้องพยาบาล = 28 ตร.ม.

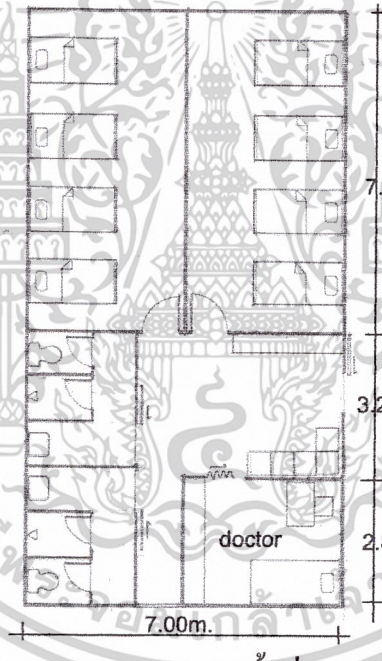

รูปที่4.36 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพยาบาล

ออกแบบจริง = 91 ตร.ม.

6.3 ส่วนที่พักนักศึกษา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่

6.3.1 ส่วนหอพักนักศึกษา

จะให้ความสำคัญกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีรับปีละประมาณ 260คน/ปี

ในการจะให้จำนวนการรับนักศึกษาในหอพักเท่ากับจำนวนนักศึกษาทั้งหมดจะมากเกินไป

เนื่องจากมีเด็กที่อาศัยอยู่บ้านจำนวนหนึ่งและต้องการจะมีการกระจายตัวของหอพักภายนอกสร้าง

ชุมชนเมืองในบริเวณนั้น แต่จะกำหนดบังคับให้นักศึกษาหญิงที่ไม่ได้อยู่ที่บ้านอยู่ในหอพัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คิดอัตราการกระจายตัวเด็กในเวลา 1 ปี 260x2= 520 คน เป็นจำนวนในการรับนักศึกษาในหอพัก แบ่งเป็น 4 ส่วน ในอัตราเบื้องต้น ชาย 2 ส่วน/หญิง 2 ส่วน หรืออาจปรับเปลี่ยนตามจำนวนที่เหมาะสม

ดังนั้นจะได้ส่วนละ 520 / 4 = 130คน

ระดับปริญญาตรี ขนาดความจุ 4 คน : ห้อง 130 / 4= 32.5 =32ห้อง:1ส่วน = 128คน

1. ห้องพักนักศึกษา

ก. พื้นที่ใช้สอย 8 ตร.ม./คน (รวมห้องน้ำ) (D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 128x8.0=1,024 ตร.มใน 1 ส่วน ดังนั้น4ส่วน = 1024x4 =4,096 ตร.ม.

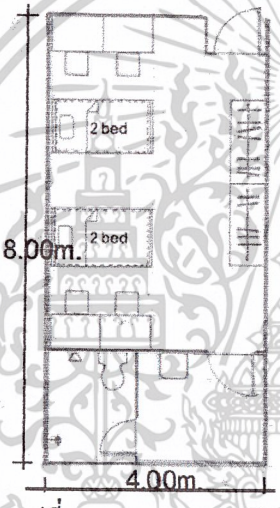

ออกแบบจริง = (32x4)x32=4096 ตร.ม.

รูปที่4.37 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักนักศึกษา

2. ซักเสื้อผ้า+ตากผ้า(คิดร้อยละ10 ของนักศึกษา)=13คน: 1ส่วน

ก. พื้นที่ใช้สอย 10 ตร.ม./คน (A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 13x10.0 =130 ตร.ม ใน 1 ส่วน ดังนั้น4ส่วน =130x4=520 ตร.ม

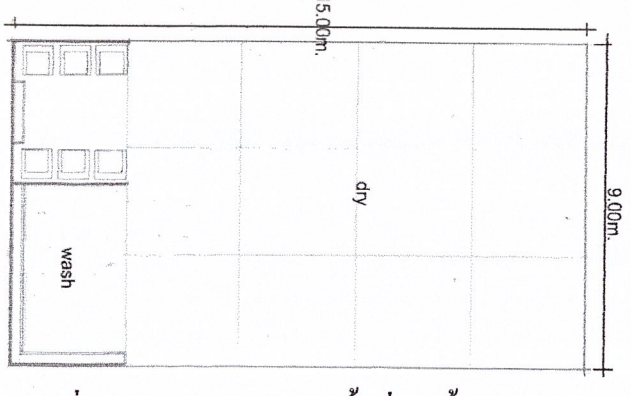

ออกแบบจริง

135x4= 540 ตร.ม.

รูปที่4.38 แสดงการจัดวางพื้นที่ซักเสื้อผ้า+ตากผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ห้องพักผ่อน(คิดร้อยละ 20ของนักศึกษา) =26 คน: 1ส่วน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2 ตร.ม./คน(A)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 26x2.0=52 ตร.ม ใน 1 ส่วน ดังนั้น4ส่วน =52x4=208 ตร.ม

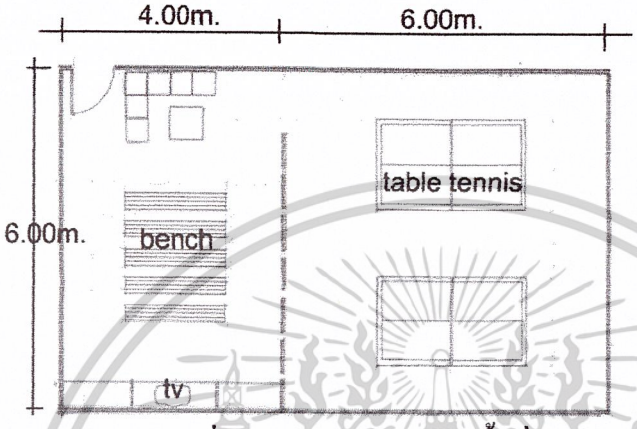

ออกแบบจริง

60x4= 224 ตร.ม.

รูปที่4.39 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักผ่อน

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนหอพักนักศึกษา 4,096+540+224= 4,860 ตร.ม.

6.3.2 ส่วนหอพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่

มีจำนวนอาจารย์และเจ้าหน้าที่ = 95 คน(ไม่รวมอาจารย์พิเศษ) คิดร้อยละ 20 ในการอยู่หอพัก = 20 คน

ผู้ชายร้อยละ 40 = 8 คน ดังนั้นผู้หญิง = 12 คน

กำหนด 2 คน : 1ห้อง

ชาย = 4 ห้อง	หญิง = 6 ห้อง
ก. พื้นที่ใช้สอย 10 ตร.ม./คน(รวมห้องน้ำ) (D)	ก. พื้นที่ใช้สอย 10 ตร.ม./ค(รวมห้องน้ำ) (D)
ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 8x10.0=80 ตร.ม	ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด12x10.0=120 ตร.ม

รวมหอพักอาจารย์ 80+120=200 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

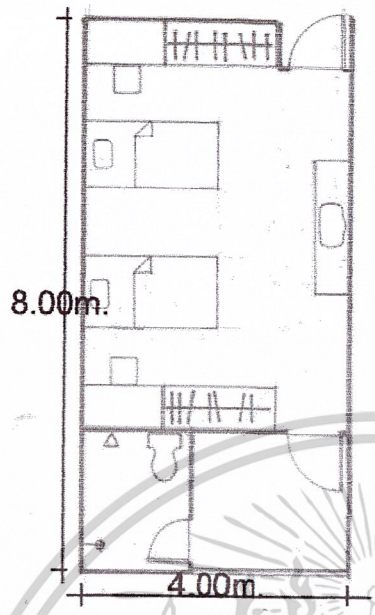

ออกแบบจริง

32 x10=320 ตร.ม.

รูปที่4.40 แสดงการจัดวางพื้นที่ห้องพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนที่พักนักศึกษา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่ =4,860+200=5,060 ตร.ม

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์ =1,088+91+5,060=6,239 ตร.ม.

7. ส่วนบริการโครงการ

7.1 ส่วนที่นั่งพักพนักงานบริการ มีจำนวนผู้ใช้สอย 18 คน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2 ตร.ม./คน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 18x2.0=36 ตร.ม.

7.2 ห้องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาด 12 ตร.ม.(D)

7.3 ห้องเก็บเครื่องมือซ่อมบำรุงต่าง ๆ 20 ตร.ม.(D)

7.4 ห้องน้ำ (E)

ตารางที่4.2 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ต่อคน ในสำนักงานและส่วนการศึกษา

จำนวนคนไม่เกิน	ส้วม	ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ
25	1	2	1
50	2	4	2
100	3	7	3
เศษเกิน 50 คน	1	2	1
เศษเกิน 20 คน	1	-	1

ที่มา: Building Plan For Design Standrad.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.3 อัตราส่วนสุขภัณฑ์ต่อคน ในสำนักงานและส่วนการศึกษา

จำนวนคน	ส้วม		ที่ปัสสาวะ	อ่างล้างมือ	
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง
1-200	2	3	2	1	1
201-400	3	4	2	2	2
401-600	4	5	4	3	3
601-800	5	6	5	4	4
801-1000	6	7	6	5	5

ที่มา: Building Plan For Design Standrad.

พื้นที่สุขภัณฑ์ ส้วม 1.5 ตร.ม./แท่น

โถปัสสาวะ 0.5 ตร.ม./แท่น

อ่างล้างมือ 0.8 ตร.ม./อ่าง

พิจารณาส่วนที่มีห้องน้ำเพื่อหาจำนวนที่เหมาะสมในแต่ละส่วนของโครงการ

-ส่วนห้องเรียน

จำนวนนักศึกษา 1100 คน

อัตราส่วน ชาย : หญิง = 4 : 6

มีจำนวนนักศึกษาชาย 440 คน

มีจำนวนนักศึกษาหญิง 560 คน

จำนวนอาจารย์ 30คน

อัตราส่วน ชาย : หญิง = 7:3

มีจำนวนอาจารย์ชาย 21 คน

มีจำนวนอาจารย์หญิง 9 คน

ห้องน้ำส่วนนักศึกษาชาย

ส้วม 13x1.5=19.5 ตร.ม.

ที่ปัสสาวะ 17x0.5= 8.5 ตร.ม.

อ่างล้างมือ 13x0.8=10.4 ตร.ม.

ห้องน้ำส่วนอาจารย์ชาย

ส้วม 2x1.5=3 ตร.ม.

ที่ปัสสาวะ 2x0.5=1 ตร.ม.

อ่างล้างมือ 1x0.8=0.8 ตร.ม.

ห้องน้ำส่วนนักศึกษาหญิง

ส้วม 16x1.5=24 ตร.ม.

อ่างล้างมือ 16x0.8=12.8 ตร.ม.

ห้องน้ำส่วนอาจารย์หญิง

ส้วม 2x1.5=3 ตร.ม.

อ่างล้างมือ 1x0.8=0.8 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำ (19.5+8.5+10.4+24+12.8)+(3+1+0.8+3+0.8) = 83.8 ตร.ม.
ทางสัญจรคิดเป็น 30% ของพื้นที่ = 25.14 ตร.ม.
รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำทั้งหมด 83.8+25.14 =109 ตร.ม.

-ส่วนบริหารและเจ้าหน้าที่โครงการ
จำนวนผู้ใช้ 58 คน(ไม่รวมเจ้าหน้าที่บริการ)
อัตราส่วน ชาย : หญิง = 6:4
มีจำนวนผู้ใช้ชาย 35 คน
มีจำนวนผู้ใช้หญิง 23 คน

ห้องน้ำชาย		ห้องน้ำหญิง	
ส้วม	2x1.5=3 ตร.ม.	ส้วม	2x1.5=3 ตร.ม.
ที่ปัสสาวะ	4x0.5=2 ตร.ม.	อ่างล้างมือ	1x0.8=0.8 ตร.ม.
อ่างล้างมือ	2x0.8=1.6 ตร.ม.		

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำ 3+2+1.6+3+0.8 =10.4ตร.ม.
ทางสัญจรคิดเป็น 30% ของพื้นที่ = 3.12 ตร.ม.
รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำทั้งหมด 10.4+3.12=13.5 ตร.ม.

-ส่วนเจ้าหน้าที่บริการ
จำนวนผู้ใช้ 18คน

ห้องน้ำชาย		ห้องน้ำหญิง	
ส้วม	2x1.5=3 ตร.ม.	ส้วม	2x1.5=3 ตร.ม
ที่ปัสสาวะ	2x0.5=1 ตร.ม.	อ่างล้างมือ	1x0.8=0.8 ตร.ม.
อ่างล้างมือ	1x0.8=0.8 ตร.ม.		

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำ 3+1+0.8+3+0.8 =8.6 ตร.ม.
ทางสัญจรคิดเป็น 30% ของพื้นที่ =2.58 ตร.ม.
รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องน้ำทั้งหมด 8.6+2.58=11.18 ตร.ม.

รวมพื้นที่ใช้สอยส่วนบริการโครงการทั้งหมด = 36+12+20+109+13.5+11.18 =201.7 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ส่วนห้องเครื่อง

8.1 ห้องควบคุมไฟ 12 ตร.ม.(D)

8.2 ห้องเครื่องปั๊มน้ำ 12 ตร.ม.(D)

8.3 ห้องระบบปรับอากาศ คำนวณพื้นที่ตามมาตรฐานดังนี้

ห้องสมุด 25 ตร.ม./ตัน

สำนักงาน 25 ตร.ม./ตัน

ห้องบรรยายห้องประชุม 22.50 ตร.ม./ตัน

ตารางที่4.4 แสดงขนาดห้องเครื่องปรับอากาศ(CHILLER)

ขนาด(ตัน)	ขนาดห้อง(ตร.ม.)
100	4x10
200	6x10
300	8x10
400	8x12
600	10x12
800	10x12
1000	10x14
2000	12x20

ตารางที่4.5 แสดงขนาดห้อง AHU ROOM)

ขนาด(ตัน)	กว้าง(ม.) xยาว(ม.) xสูง(ม.)
4-6	1.50x1.50x2.20
7-10	2.00x2.50x2.50
15-20	2.00x4.00x3.00
25	2.50x4.50x3.20
30	4.00x6.00x3.50
40	4.00x8.00x4.00
50	6.00x8.00x5.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่4.6 แสดงขนาด COOLING TOWER

ขนาด(ตัน)	เส้นผ่าศูนย์กลาง(ม.)	สูง(ม.)
100	2.80	1.70
200	3.70	3.20
300	4.80	3.60
400	5.00	3.40
500	6.00	5.40

ระบบปรับอากาศในอาคารจะใช้ระบบ Sprit Type ยกเว้นในส่วนของห้องบรรยายขนาดใหญ่ 200 คน,ห้องบรรยายขนาดกลาง 120 คน,หอประชุม,ห้องสมุด

-ห้องบรรยายขนาดใหญ่ 200 คน 300/22.5= 13.33 ตัน พื้นที่ห้องAHU 8 ตร.ม.

-ห้องบรรยายขนาดกลาง 120 คน 180/22.5= 8 ตัน พื้นที่ห้องAHU 2.25 ตร.ม.

-หอประชุม 750/22.5=33.33ตัน พื้นที่ห้องAHU 32 ตร.ม.

-ห้องสมุด 608/25= 24.32 ตัน พื้นที่ห้องAHU 11.25 ตร.ม.

รวมพื้นที่ AHU =8+2.25+32+11.25=53.5 ตร.ม.

ขนาดห้องเครื่องปรับอากาศ = 40 ตร.ม.

พื้นที่วาง COOLING TOWER = 2.80x2.80= 7.84 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนปรับอากาศ = 53.5+40+7.84=101.34 ตร.ม.

รวมพื้นที่ส่วนห้องเครื่องทั้งหมด = 12+12+101.34 = 125.34 ตร.ม.

9. ส่วนบริการที่จอดรถ

9.1 ประกอบด้วยที่จอดรถยนต์

- อธิการบดี 1 คัน
- รองอธิการบดี 4 คัน
- อาจารย์ 10 คัน
- นักศึกษา 20 คัน
- เจ้าหน้าที่โครงการ 10 คัน
- รถร้านค้า 8 คัน
- บุคคลภายนอก 10 คัน

รวม 63คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพิ่มอีกร้อยละ40 ของทั้งหมดเพื่อรองรับวันปฐมนิเทศ และวันศุกร์ซึ่งจะมีรถมากกว่าวันปกติ

ร้อยละ40ของ63 = 25คัน

รวมเป็น 88คัน

ก. พื้นที่ใช้สอย 15 ตร.ม./คัน(C)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 88x15.0 =1,320ตร.ม.

-บริการ 2 คัน

ก. พื้นที่ใช้สอย 21 ตร.ม./คัน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 2x21.0 =42 ตร.ม.

รวมพื้นที่จอดรถยนต์ 1,320+42= 1,362 ตร.ม.

ทางสัญจร80% = 1,090 ตร.ม.

รวมพื้นที่จอดรถยนต์ทั้งหมด 1,362+1,090=2,452 ตร.ม.

9.2 ที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์

-อาจารย์ 5 คัน

-นักศึกษา 50 คัน

-เจ้าหน้าที่โครงการ 10 คัน

-บุคคลภายนอก 20 คัน

รวม 85 คัน

ก. พื้นที่ใช้สอย 2.0 ตร.ม./คัน(B)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 85x2.0 =170ตร.ม.

ทางสัญจร 80% = 136 ตร.ม.

รวมพื้นที่จอดรถจักรยานและจักรยานยนต์ทั้งหมด 170+136=306 ตร.ม.

9.3 ที่จอดรถบัสรับส่งนักศึกษาผู้หญิง 2 คัน

ก. พื้นที่ใช้สอย 40.0 ตร.ม./คัน(D)

ข. พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด 2x40.0 = 80ตร.ม.

ทางสัญจร 80% = 64 ตร.ม.

รวมพื้นที่จอดรถบัส 80+64=144

รวมพื้นที่ส่วนบริการจอดรถทั้งหมด =2,452+306+144= 2,902 ตร.ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 สรุปพื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ

ตารางที่4.7 แสดงสรุปพื้นที่ใช้สอยองค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบของโครงการ	ขนาดพื้นที่(ตารางเมตร)
1. ส่วนการศึกษา	2,195
2. ส่วนสนับสนุนการศึกษา	1,644
3. สถานที่ประกอบศาสนกิจ(มัสยิด)	1,666
4. ส่วนบริหารโครงการ	346
5. ส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา	1,774
6. ส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์	6,239
7. ส่วนบริการโครงการ	202
8. ส่วนห้องเครื่อง	125
รวม	**14,191**
9. ส่วนบริการที่จอดรถ	2,902
รวมพื้นที่ใช้สอยโครงการ	**17,093**

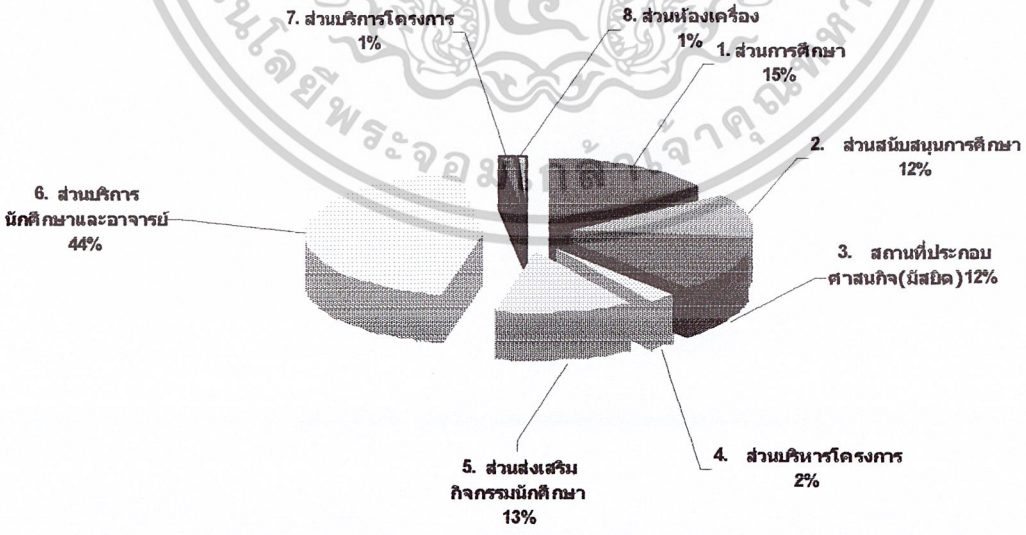

รูปที่4.41 แสดงแผนภูมิวงกลมแสดงสัดส่วนขององค์ประกอบในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่5

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานของที่ตั้งโครงการ

5.1 การวิเคราะห์เลือกที่ตั้งจากปัจจัยสำคัญของโครงการ

เนื่องจากโครงการนี้ได้มีการเลือกที่ตั้งในจังหวัดกรุงเทพมหานครซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญที่สามารถตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร จากบทนำข้างต้นคือ

1. จำนวนมุสลิมที่หนาแน่น
2. จำนวนสถาบันการศึกษาอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้
3. มีการคมนาคมที่เข้าถึงที่ทำให้นักเรียนทั้งภูมิภาคสามารถมาเรียนได้สะดวก

แต่ต้องพิจารณาในการเลือกที่ตั้งที่มีขอบเขตจำกัดในกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดข้อพิจารณาดังนี้

1. เป็นชุมชนที่มีจำนวนมุสลิมหนาแน่น
2. อยู่ในพื้นที่เขตการศึกษาและห่างไกลแหล่งอบายมุขผิดศีลธรรม
3. มีสถานศึกษาอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้
4. อยู่ในการเข้าถึงที่ง่ายและเป็นศูนย์กลางแก่ชุมชนและสถานศึกษาส่วนภูมิภาคอื่น
5. การเข้าถึงของนักศึกษาส่วนภูมิภาคใต้
6. อยู่ในพื้นที่ที่มีสาธารณูปโภค ประปา ไฟฟ้า
7. อยู่ในพื้นที่รองรับความปลอดภัยเช่น มีโรงพยาบาล , สถานีตำรวจ , สถานีดับเพลิง
8. อยู่ในพื้นที่ที่ไม่หนาแน่นกำลังรอการพัฒนาในการขยายตัวของชุมชนเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งข้อพิจารณาเหล่านี้จะมาทำการกำหนดเลือก ภายใน 4 เขตนี้ด้วยกันคือ

1. **เขตหนองจอก**
2. **เขตมีนบุรี**
3. **เขตประเวศ**
4. **เขตสวนหลวง**

*ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ในการเลือกที่ตั้งของเขตได้จากการวิเคราะห์ (ตารางแสดงจำนวนโรงเรียนอิสลามในเขตต่างๆในกรุงเทพฯในบทนำ)และจากหนังสือผังเมืองรวมกรุงเทพฯ

ตารางที่5.1 แสดงการวิเคราะห์ให้คะแนนในการเลือกที่ตั้งเขตของโครงการ

หลักในการพิจารณา	ค่าน้ำหนักสำคัญ	Aหนองจอก		Bมีนบุรี		Cประเวศ		Dสวนหลวง	
		เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน
1.เป็นชุมชนที่มีจำนวนมุสลิมหนาแน่น	3	4	12	3	9	2	6	2	6
2.อยู่ในพื้นที่เขตการศึกษาและห่างไกลแหล่งอบายมุขผิดศีลธรรม	3	4	12	3	9	3	9	2	6
3.มีสถานศึกษาอิสลามในระดับที่สามารถศึกษาต่อได้	4	3	12	4	16	3	12	3	12
4.อยู่ในการเข้าถึงที่ง่ายและเป็นศูนย์กลางแก่ชุมชนและสถานศึกษาส่วนภูมิภาคอื่น	4	1	4	2	8	4	16	3	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่5.1(2) การวิเคราะห์ให้คะแนนในการเลือกที่ตั้งเขตของโครงการ

หลักในการพิจารณา	ค่าน้ำหนักสำคัญ	Aหนองจอก		Bมีนบุรี		Cประเวศ		Dสวนหลวง	
		เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน
5.การเข้าถึงของนักศึกษาส่วนภูมิภาคใต้	3	1	3	2	6	4	12	4	12
6.อยู่ในพื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคประปา ไฟฟ้า	4	2	8	4	16	4	16	4	16
7.อยู่ในพื้นที่รองรับความปลอดภัยเช่นมีโรงพยาบาล , สถานีตำรวจ , สถานีดับเพลิง	3	1	3	4	12	3	9	4	12
8.อยู่ในพื้นที่ที่ไม่หนาแน่นกำลังรอการพัฒนาในการขยายตัวของชุมชนเมือง	2	4	8	3	6	2	4	2	4
รวมคะแนนการวิเคราะห์	-	-	62	-	82	-	84	-	80

*จากการวิเคราะห์สรุปว่าเขตประเวศเหมาะสม ในการเป็นเขตของที่ตั้งโครงการ

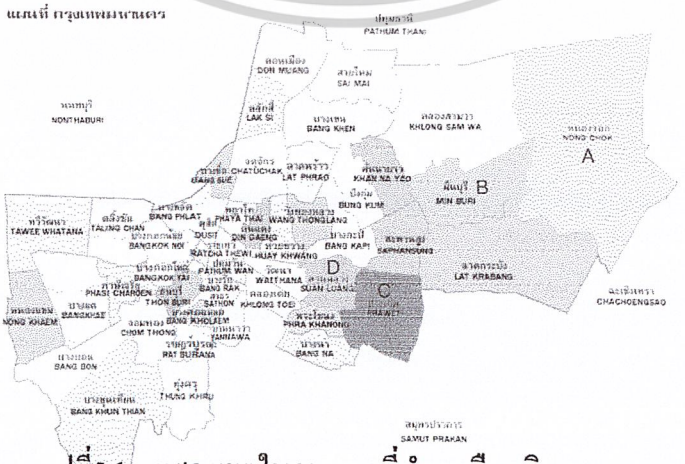

รูปที่5.1 แสดงเขตในกรุงเทพที่นำมาเลือกพิจาณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับที่ตั้งโครงการ

5.2.1 ประวัติความเป็นมาของสำนักงานเขตประเวศ

สำนักงานเขตประเวศ เดิมสังกัดการบริหารงานอยู่กับสำนักงานเขตพระโขนง โดยมติ ก. ก. ครั้งที่ 7/2531 ลงวันที่ 27 กันยายน 2531 ให้จัดตั้งสำนักงานเขตพระโขนง สาขา 2 (ประเวศ) และได้เริ่มเปิดบริการประชาชน เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2532 ณ อาคารชั่วคราว เลขที่ 177-180 ถนนอ่อนนุช (ช่วง ก.ม.ที่ 11) หมู่ที่ 1 แขวงประเวศ (เขตพระโขนงเดิม) กรุงเทพมหานคร

ต่อมาเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2532 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตพระโขนง เขตคลองเตย และเขตประเวศ ได้ประกาศให้สำนักงานเขตพระโขนง สาขา 2 (ประเวศ) เป็นสำนักงานเขตประเวศ มีพื้นที่การบริหาร 4 แขวง คือ แขวงประเวศ แขวงหนองบอน แขวงดอกไม้ และแขวงสวนหลวง แต่ปัจจุบันมีเพียง 3 แขวง คือ แขวงประเวศ แขวงหนองบอน และแขวงดอกไม้ (เนื่องจากแขวงสวนหลวง ได้จัดเป็นสำนักงานเขตพระโขนงสาขา 3 (สวนหลวง) เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2532 และต่อมาได้จัดตั้งเป็นสำนักงานเขตประเวศ สาขาสวนหลวง จนกระทั่งได้มีการจัดตั้งเป็นสำนักงานเขตสวนหลวง เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2537)

5.2.2 ข้อมูลทั่วไปด้านที่ตั้ง

สำนักงานเขตประเวศตั้งอยู่ ณ. อาคารเลขที่ 9 หมู่ที่ 8 ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร. 9 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร และได้เริ่มเปิดบริการประชาชน ตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2536

- สภาพภูมิศาสตร์

1. พื้นที่ เขตประเวศแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 3 แขวง คือ แขวงประเวศ แขวงหนองบอน และแขวงดอกไม้ พื้นที่ทั้งหมด 45.88 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นพื้นที่แขวง ดังนี้

1.1 แขวงประเวศ	มีพื้นที่	14.51	ตารางกิโลเมตร
1.2 แขวงหนองบอน	มีพื้นที่	15.57	ตารางกิโลเมตร
1.3 แขวงดอกไม้	มีพื้นที่	15.80	ตารางกิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อาณาเขต

- ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตสะพานสูง
- ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
- ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเขตลาดกระบัง และอำเภอบางพลีจังหวัดสมุทรปราการ
- ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตบางนา เขตพระโขนง และเขตสวนหลวง

5.2.3 ข้อมูลทั่วไปด้านการปกครอง

พื้นที่การปกครอง แบ่งเป็น 3 แขวง คือ

1. แขวงประเวศ มี 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

ผู้ใหญ่บ้าน	3	คน
แพทย์ประจำตำบล	1	คน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	2	คน

2. แขวงดอกไม้ มี 12 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

ผู้ใหญ่บ้าน	5	คน
แพทย์ประจำตำบล	1	คน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	3	คน

3. แขวงหนองบอน ไม่มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

(ข้อมูลสำรวจเมื่อ 31 พ.ค.46)

5.2.4 ข้อมูลทั่วไปด้านสภาพผังเมือง การใช้ที่ดิน และอาชีพของประชากร

เขตประเวศเป็นเขตที่มีลักษณะกึ่งเขตชั้นในและเขตชั้นนอก สภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ระดับต่ำ เป็นตะกอนริมฝั่งแม่น้ำของคลองประเวศบุรีรมย์ ซึ่งเป็นดินประเภทที่เหมาะสำหรับปลูกข้าว การใช้ประโยชน์จากที่ดิน ส่วนใหญ่ใช้ในด้านการเกษตรและประชาชนส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพนี้อยู่ ปัจจุบันเขตประเวศมีการเจริญเติบโตทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมากขึ้น ทำให้มีโครงการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ศูนย์การค้าต่างๆ และโรงงานอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การเพิ่มหรือความหนาแน่นของประชากรมีส่วนทำให้เกิดปัญหาทางสังคมเช่นกัน ซึ่งมีผล ด้านโครงสร้างการพัฒนา นอกจากนี้ยังขาดการวางแผนรองรับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายหลัง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านการเกษตร การปลูกไม้ยืนต้น และการปลูกผลไม้เช่น ปลูกมะม่วง มะพร้าว ฯลฯ มีการทำนาข้าว ในพื้นที่แขวงประเวศ (หมู่ที่ 1,2,3) และ แขวงดอกไม้ (หมู่ที่ 6,7,8,9,10 และ12)

ด้านการเลี้ยงสัตว์ มีการเลี้ยงปลาทุกแขวง โคเนื้อ เป็ด ไก่ แพะ ฯลฯ

ด้านการเจียระไนพลอย มีการเจียระไนพลอยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบริเวณชุมชนริมคลองประเวศฝั่งเหนือและบริเวณใกล้เคียง เช่น ชุนชนสุเหร่าทางควาย แขวงประเวศโดยเฉพาะนิคมอัญธานี (Gemo Polis) ซึ่งบริหารงานโดยเอกชน คือ บริษัท I.G.S จำกัดมหาชน เลขที่ 47/31 หมู่ที่ 4 ถนนสุขาภิบาล 2 แขวงดอกไม้ เขตประเวศ กรุงเทพฯ จัดเป็นศูนย์อัญมณีที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรมครัวเรือน มีการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมครัวเรือนกระจายทั่วทุกแขวง

อาชีพอื่นๆ เช่น รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขาย และรับจ้างทั่วไป

5.2.5 ข้อมูลทั่วไปด้านการคมนาคม

ด้านทางบก

ปัจจุบันเขตประเวศมีถนนสายหลักที่ใช้เป็นเส้นทางในการจราจรในพื้นที่ตัวเขตประเวศเองและเส้นทางสัญจรระหว่างเขตประเวศกับเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร จำนวน 7เส้นทางดังนี้

1. ถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช
2. ถนนสุขาภิบาล 2
3. ถนนสุขาภิบาล 1
4. ถนนพัฒนาการ
5. ถนนสุขุมวิท 103
6. ถนนศรีนครินทร์ (3344)
7. ถนนรามคำแหง 2

นอกจากนี้ยังมีซอย และ เป็นเส้นทางรองอีกประมาณ 28 สาย

ด้านทางน้ำ

ในเขตประเวศนั้นมีคลองจำนวน 33 สายด้วยกันแต่ที่เป็นสายหลักและมีสะพานข้ามคลองด้วยนั้นมี 12 สายคือ

1. คลองตาพุก
2. คลองจรเข้ขบ
3. คลองสุเหร่าทางควาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คลองศาลาลอย
5. คลองหนองบอน
6. คลองบ้านม้า
7. คลองประเวศ
8. คลองปลัดเปรียง
9. คลองกระทุ่มแจ้
10. คลองสองห้อง
11. คลองตารั้ว
12. คลองตาสาด

5.2.6 ข้อมูลทั่วไปด้านศาสนา

เขตประเวศเป็นเขตที่มีมุสลิมอยู่เป็นจำนวนมากเขตหนึ่งในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนมัสยิดถึง 11 แห่ง ถ้าเทียบกับจำนวนวัด ที่มีเพียง 6 แห่ง จำนวนศาสนสถานในเขตประเวศมีดังนี้

วัดจำนวน 6 แห่ง

1. วัดกระทุ่ม
2. วัดคุณแม่จันทร์
3. วัดตะกล่ำ
4. วัดทุ่งลานนา
5. วัดแก้วพิทักษ์เจริญธรรม
6. วัดทุ่งเศรษฐี

มัสยิดจำนวน 11 แห่ง

1. มัสยิดนูรุ้ลอิบาดะห์
2. มัสยิดอามาน่าตุ้ลอิสลาม
3. มัสยิดยามีอุ้ลอิสลาม (จระเข้ขบ)
4. มัสยิดอัลอ้าลาวี (บ้านม้า)
5. มัสยิดยามีอุ้ลอีบาดะห์
6. มัสยิดดารุ้ลมุตตากีน
7. มัสยิดกามารุ้ลอีมาน
8. มัสยิดอัสสอาดะห์
9. มัสยิดอันวาริซซุนนะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ตำแหน่งที่ตั้งของโครงการ

- ควรอยู่ใกล้ส่วนบริการสาธารณะและส่วนสาธารณูปโภค เช่น ร้านค้าประกอบการเรียนต่างๆ ร้านค้า โรงพยาบาล มัสยิด เป็นต้น
- พื้นที่ต้องมีความกว้างเพียงพอสำหรับโครงการ สามารถมีพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมภายนอกและพักผ่อนได้ สามารถรองรับการขยายตัวในอนาคตได้เล็กน้อย

3. การเข้าถึงโครงการ

- ที่ตั้งโครงการต้องสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ทางเข้าไม่ซับซ้อน
- การเดินทางต้องมาได้โดยสะดวก ซึ่งผู้ที่มาติดต่อโครงการนี้มักเดินทางมาโดยรถยนต์ รถประจำทาง รถไฟ เป็นต้น

4. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

- ควรมีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานครบ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น
- ควรมีสาธารณูปการขั้นพื้นฐานครบ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัย สถานีตำรวจ

5. สภาพแวดล้อม

- ควรปราศจากการรบกวนจากสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ ไม่ตั้งอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม แหล่ง เสื่อมโทรม ไม่มีเสียงรบกวน และไม่มีมลภาวะต่างๆ ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- ที่ตั้งโครงการไม่ควรมีมลภาวะที่เป็นพิษทางอากาศและเสียง ที่จะสร้างความรำคาญให้แก่นักศึกษา อาจารย์และผู้ใช้โครงการ
- สภาพแวดล้อมในปัจจุบันของที่ตั้งโครงการไม่ควรตั้งอยู่ในเขตพลุกพล่าน มีการสัญจรรอบด้าน ตั้งอยู่ใกล้อาคารสาธารณะ ศูนย์การค้าหรือตลาดนัด เพราะจะทำให้สูญเสียความเป็นส่วนตัวของโครงการ

6. การคาดการณ์สภาพแวดล้อมในอนาคต

- ในอนาคต โครงการที่สร้างขึ้นในบริเวณที่ว่างข้างเคียงที่ตั้งโครงการอาจทำให้โครงการสูญเสียความเป็นส่วนตัวได้ ดังนั้นการเลือกที่ตั้งโครงการควรเลือกที่ตั้งที่มีอัตราการเสี่ยงในเรื่องนี้น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. สภาพชุมชนใกล้เคียง

- ชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง ควรเป็นชุมชนที่นับถือศาสนาอิสลามและควรมีมัสยิดประจำชุมชน ไม่ควรเป็นชุมชนที่แออัดจนเกินไป เพื่อป้องกันผลเสียที่อาจจะเกิดขึ้นกับโครงการ
- ชุมชนบริเวณนั้นไม่ควรมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่

8. มุมมองของที่ตั้งโครงการ

- มุมมองของที่ตั้งโครงการควรที่จะมองเห็นได้ชัด ไม่อยู่ในสภาพที่ถูกบดบัง ซึ่งมุมมองที่ตั้งโครงการที่ดีจะสามารถสร้างความประทับใจและการจดจำที่ดี รวมถึงการเข้าถึงโครงการและสร้างความสง่าให้กับโครงการได้

5.4 การศึกษาเปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งที่เหมาะสมกับโครงการจะต้องมีลักษณะทางกายภาพที่ดีมีการคมนาคมที่สะดวก สามารถเข้าถึงที่ตั้งโครงการได้ง่าย มีสภาพแวดล้อมที่ดีไม่มีมลภาวะมากเกินไป มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

โครงการนี้ได้กำหนดทำเลที่ตั้งของโครงการ อยู่ที่เขตประเวศ โดยบริเวณที่เลือกจะเป็นพื้นทีที่มีการเข้าถึงที่สะดวก และง่าย ต่อการสังเกต เป็นชุมชนที่เป็นชุมชนใกล้ชุมชนมุสลิม มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ดี และเป็นบริเวณที่ไม่ได้ขัดกับกฎหมายผังเมืองว่าด้วยเรื่องเขตการใช้ที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากทำเลที่กล่าวนี้ ผนวกกับความต้องการพื้นที่ใช้สอยที่นำมากำหนดขนาดที่ตั้งได้สามารถเลือกที่ตั้งโครงการมาพิจารณาด้วยกัน 2 ทำเลด้วยกัน ดังแสดงในแผนที่

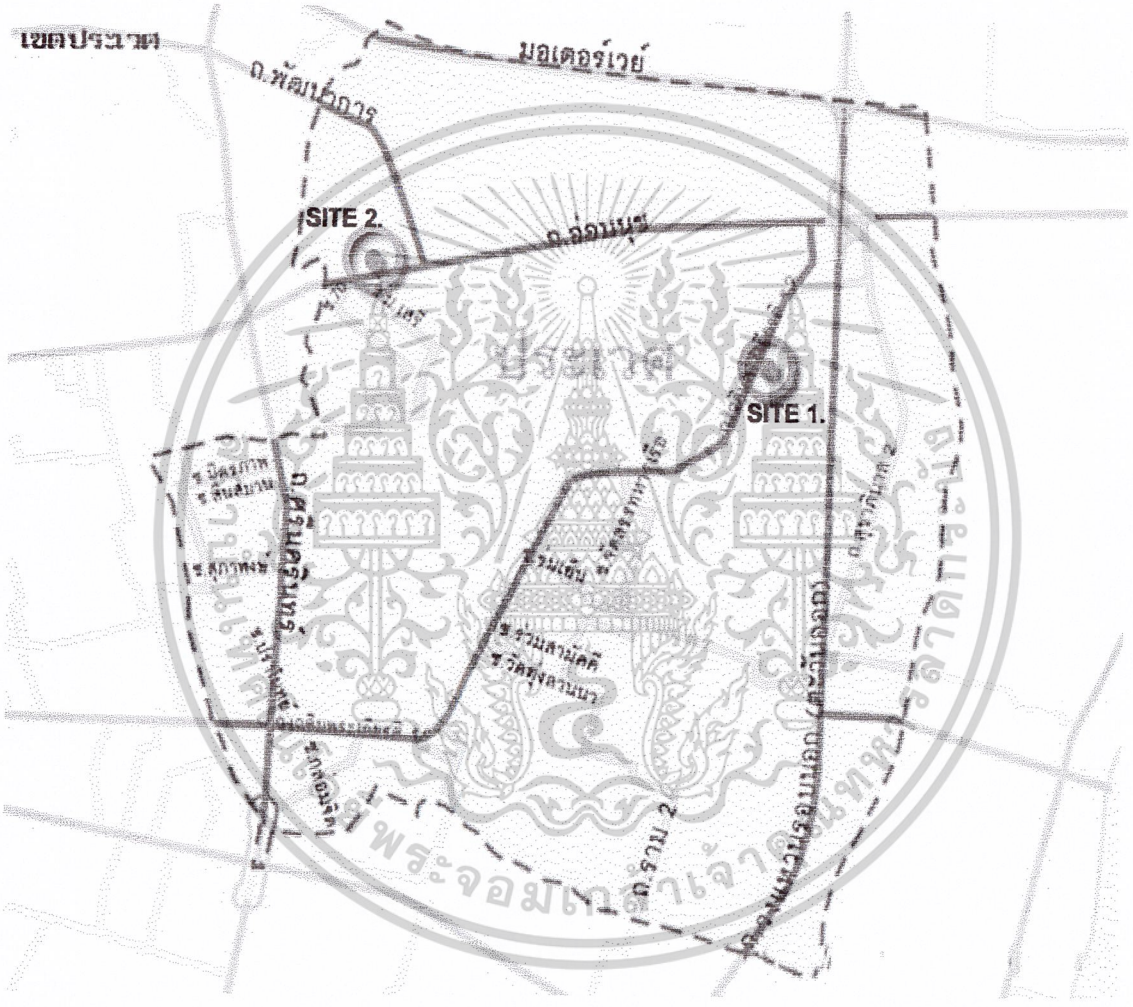

รูปที่5.2 แสดงแผนผังบริเวณทำเลที่ตั้งโครงการทั้ง 2 ทำเลในเขตประเวศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำเลที่ตั้งโครงการที่ 1

- อาณาเขตติดต่อ

ด้านหน้า ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 เป็นสายรองของเขตประเวศขนาด 4 ช่องทางจราจร

ด้านหลัง ที่ดินส่วนบุคคล เป็นพื้นที่ทางการเกษตรทุ่งโล่ง

ด้านซ้าย ถนนทางเข้าบ้านพักอาศัย จำนวน1หลัง โรงเรียนสอนศาสนาและมัสยิด 1หลัง

ด้านขวา ที่ดินส่วนบุคคล เป็นพื้นที่ทางการเกษตรทุ่งโล่ง

- รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

1. เป็นที่ว่างยังไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ลักษณะเป็นพื้นราบติดกับถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9เป็นสายรองของเขตประเวศ (เป็นซอยทางเข้าของสำนักงานเขตประเวศ เชื่อมกับถนนสุขุมวิท77หรืออ่อนนุช) และ ติดกับถนนทางเข้าโรงเรียน
2. สามารถเข้าถึงโครงการได้โดยตรงจากถนนสายรองคือถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9
3. หลายภูมิภาคในส่วนของเป้าหมายผู้ใช้โครงการสามารถเข้าถึงโครงการได้สะดวกมากได้ทางรถยนต์จาก ถนนวงแหวนรอบนอก , ถนนศรีนครินทร์ , ถนนพัฒนาการ , ถนนลาดกระบัง และ ทางรถไฟซึ่งอยู่ใกล้กับสถานีรถไฟทับช้าง
4. มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค ทั้งทางด้านไฟฟ้าแสงสว่าง ประปา โทรศัพท์ โรงพยาบาลศิรินธร
5. อยู่ในชุมชนมุสลิมมีมัสญิดถึง 4 แห่ง มีความเป็นส่วนตัวค่อนข้างสงบ ฝั่งตรงข้ามของถนนที่ตั้ง มีหมู่บ้าน ,ที่ว่าง,ชัยประเวศวัสดุก่อสร้าง ,บริษัท pnuemax
6. สภาพชุมชนใกล้เคียงยังไม่มีผลกระทบกับที่ตั้งโครงการ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม เป็นพื้นที่ใช้ในการทำเกษตรกรรม รวมทั้งถนนเป็นถนนสายรองรถไม่ติด ดังนั้นมลภาวะทางอากาศและมลภาวะที่เป็นพิษจึงน้อย
7. มุมมองของที่ตั้งโครงการสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9ซึ่งเป็นถนนในเขตประเวศสายเดียวที่มองเห็นโครงการได้ชัดเจน และ ด้านหน้าของที่ตั้งมีความยาวและเปิดมุมมองได้สวยงามมีที่โล่งมีความสง่าในที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

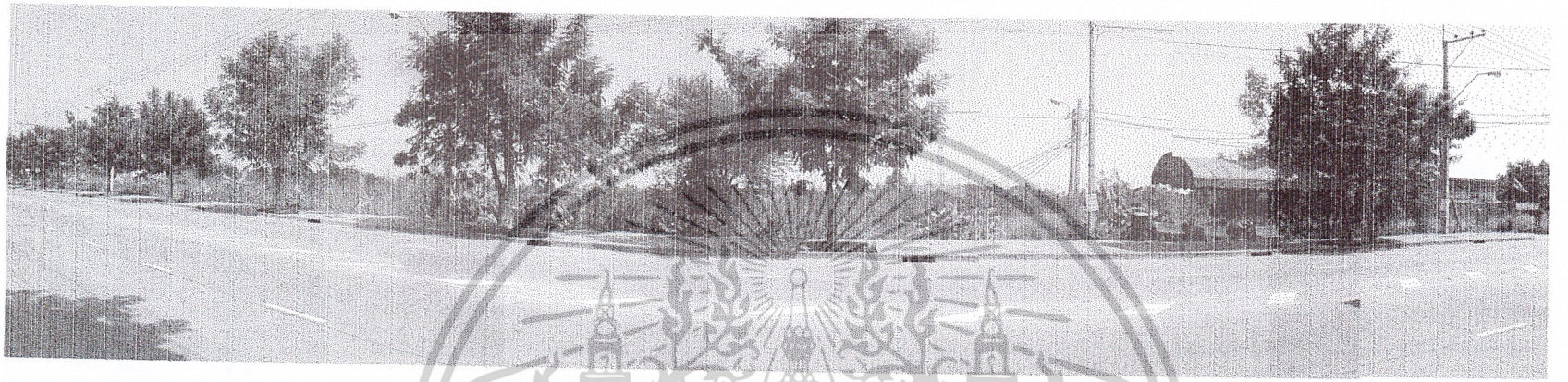

รูปที่5.3 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากบริเวณถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซึ่งเป็นถนนขนาด 4 ช่องทางจราจร ที่ตั้งโครงการมีขนาดประมาณ 42 ไร่

รูปที่5.4 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากด้านหลังที่ตั้งโครงการ

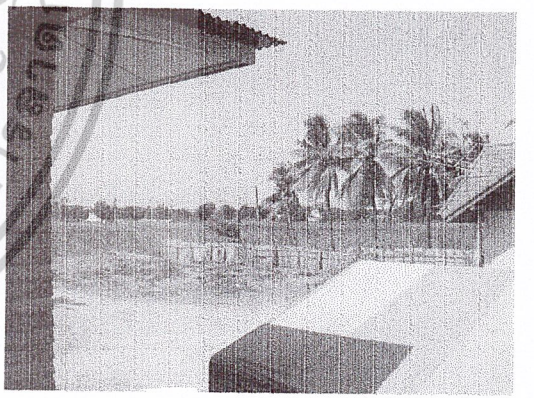

รูปที่5.5 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 1 มุมมองจากบนมัสยิด

ทำเลที่ตั้งโครงการที่ 2

- อาณาเขตติดต่อ

ด้านหน้า ถนนสุขุมวิท77(อ่อนนุช)เป็นสายหลักของเขตประเวศขนาด 4 ช่องทางจราจร

ด้านหลัง คลองประเวศบุรีรมย์

ด้านซ้าย บ้านพักอาศัยชุมชนมุสลิม

ด้านขวา อู่รถ และ หมู่บ้านจัดสรร

- รายละเอียดที่ตั้งโครงการ

1. เป็นที่ว่างยังไม่มีสิ่งปลูกสร้าง ลักษณะเป็นพื้นราบติดกับถนนสุขุมวิท77(อ่อนนุช)เป็นถนนสายหลักของเขตประเวศ
2. ตั้งอยู่ใกล้รอยต่อระหว่างเขตประเวศกับเขตสวนหลวงสามารถเข้าถึงโครงการได้โดยตรงจากถนนสายหลักคือถนนสุขุมวิท77(อ่อนนุช)
3. หลายภูมิภาคในส่วนของเป้าหมายผู้ใช้โครงการสามารถเข้าถึงโครงการได้สะดวกจาก ถนนวงแหวนรอบนอก , ถนนศรีนครินทร์ , ถนนพัฒนาการ , ถนนลาดกระบัง
4. มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค ทั้งทางด้านไฟฟ้าแสงสว่าง ประปา โทรศัพท์ โรงพยาบาลวิภาวดี2ในเขตสวนหลวง
5. อยู่ในชุมชนมุสลิมขนาดใหญ่มีมัสญิด 2 แห่งคือ อยู่ในซอยฝั่งตรงข้ามที่ตั้งประมาณ 600ม.และเป็นชุมชนมุสลิมกับหมู่บ้านด้วย ส่วนอีกแห่งอยู่ด้านหลังที่ตั้งซึ่งมีคลองกั้นอยู่ระหว่างมัสญิดกับที่ตั้ง ด้านหน้าที่ตั้งมีความเป็นส่วนตัวน้อยมี ท่ารถสองแถวและมีการจราจรที่คับคั่งพอสมควรเนื่องจากเป็นทางเชื่อมต่อกับถนนสายหลักสำคัญๆ
6. สภาพชุมชนใกล้เคียงอาจมีผลกระทบกับที่ตั้งโครงการ เนื่องจากเริ่มมีความเจริญ และมีประชากรที่เริ่มแน่นตัว และ เนื่องจากติดกับถนนสายหลักทำให้การจราจรพลุกพล่าน ดังนั้นมลภาวะทางอากาศและมลภาวะทางเสียงอาจส่งผลกระทบได้
7. มุมมองของที่ตั้งโครงการสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากถนน สุขุมวิท77(อ่อนนุช)ซึ่งเป็นถนนในเขตประเวศสายเดียวที่มองเห็นโครงการได้ชัดเจน และ ด้านหน้าของที่ตั้งสามารถเปิดมุมมองได้สวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

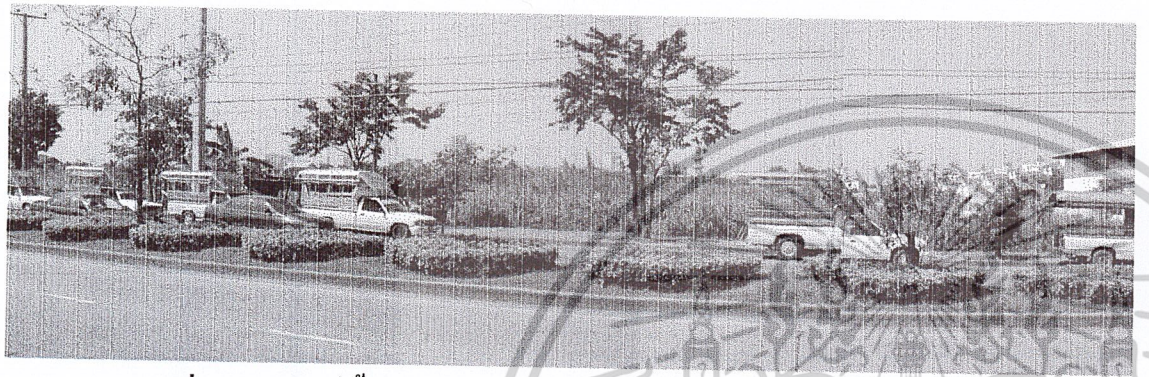

รูปที่5.6 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มุมมองจากบริเวณถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช ซึ่งเป็นถนนขนาด 4 ช่องทางจราจร ที่ตั้งโครงการมีขนาดประมาณ 35ไร่

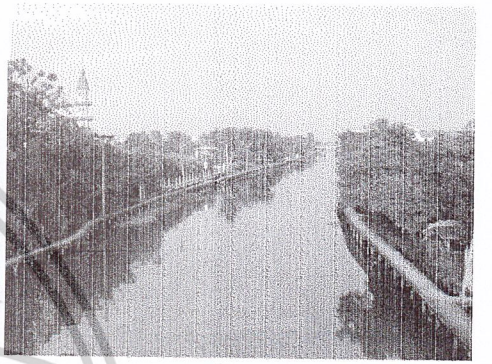

รูปที่5.7 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มีคลองประเวศบุรีรมย์ผ่านด้านหลังที่ตั้ง

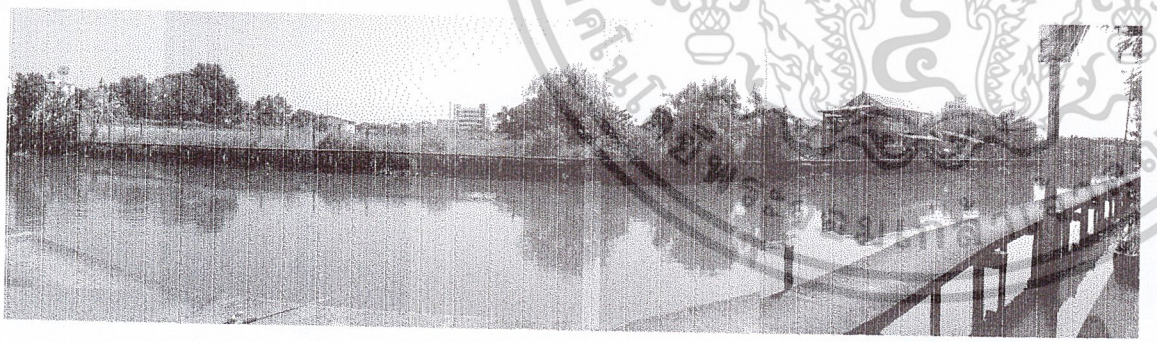

รูปที่5.8 แสดงที่ตั้งโครงการที่ 2 มุมมองจากมัสยิดด้านหลังที่ตั้งโครงการ

รูปที่5.9 แสดงชุมชนฝั่งตรงข้ามที่ตั้งโครงการที่ 2

5.5 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการจะพิจารณาจากหลักเกณฑ์ต่างๆที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจะต้องตัดสินตามความสำคัญดังต่อไปนี้

5.5.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ

5.5.2 การวิเคราะห์สภาพที่ตั้งโครงการ

5.5.3 สภาพทางธรณีวิทยาและที่ตั้งโครงการ

5.5.4 กรรมสิทธิ์ที่ดิน

5.5.5 การวิเคราะห์กายภาพ และ สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบกับที่ตั้ง

5.5.1 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการ

ซึ่งในส่วนการวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการจะต้องคำนึงถึงปัจจัยข้างต้นดังนี้

1. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ
2. ตำแหน่งของที่ตั้งโครงการ
3. การเข้าถึงที่ตั้งโครงการ
4. สาธารณูปโภค
5. สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ
6. การคาดการณ์สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ
7. สภาพชุมชนใกล้เคียง
8. มุมมองของที่ตั้งโครงการ
9. สภาพการจราจร

ซึ่งปัจจัยทั้ง 9 ข้อที่กำหนดมาจะสามารถให้เป็นคะแนนความสำคัญโดยใช้เกรดกำหนดถ้าเป็นเกรด 4 นั้นจะมีความสำคัญมากที่สุดและไล่รองลงมาจนถึงเกรด 1 จะให้ความสำคัญน้อยที่สุด จากการวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการทั้ง 2 แห่งคือบริเวณที่ตังบนถนนเส้นทางรอง ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 กับ บริเวณที่ตั้งบนถนนเส้นทางหลัก ถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช สามารถจัดเป็นตารางแสดงคะแนนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่5.2 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ

หลักในการพิจารณา	ความสำคัญ	ที่ตั้งโครงการที่ 1		ที่ตั้งโครงการที่ 2	
		เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน
1. ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ (พื้นที่ราบสภาพแวดล้อม)	2	4	8	4	8
2. ตำแหน่งของที่ตั้งโครงการ (เช่นใกล้บริการสาธารณะ และ บริการความปลอดภัยต่างๆ)	4	3	12	4	16
3. การเข้าถึงที่ตั้งโครงการ (ไม่พลุกพล่าน,การเข้าถึงมีรถผ่านหลายสาย)	4	4	16	3	12
4. สาธารณูปโภค (ประกอบด้วยน้ำประปา, ไฟฟ้า, การระบายน้ำ, โทรศัพท์เป็นต้น)	4	4	16	4	16
5. สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ (มลภาวะทางอากาศน้อย, ไม่มีแหล่งอบายมุข)	4	4	16	2	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่5.2 (2) แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทำเลที่ตั้งโครงการ

หลักในการพิจารณา	ความสำคัญ	ที่ตั้งโครงการที่ 1		ที่ตั้งโครงการที่ 2	
		เกรด	คะแนน	เกรด	คะแนน
6. การคาดการณ์สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ (โครงการที่สร้างขึ้นข้างเคียงต้องไม่ทำให้โครงการสูญเสียความเป็นส่วนตัว)	2	4	8	3	6
7. สภาพชุมชนใกล้เคียง (ไม่แออัด, ไม่อยู่ใกล้กับโรงงานอุตสาหกรรม)	3	4	12	2	6
8. มุมมองของที่ตั้งโครงการ (ต้องเห็นได้ชัดเจนไม่ถูกบดบังจากอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างข้างเคียง	3	4	12	3	9
9. สภาพการจราจร (ลักษณะเส้นทางการคมนาคม และ สภาพการจราจรบริเวณโครงการ)	3	4	12	2	6
รวมคะแนนการวิเคราะห์	-	-	112	-	87

เพราะฉะนั้นจึงเลือกทำเลที่ตั้งโครงการที่ 1 เป็นที่ตั้งโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

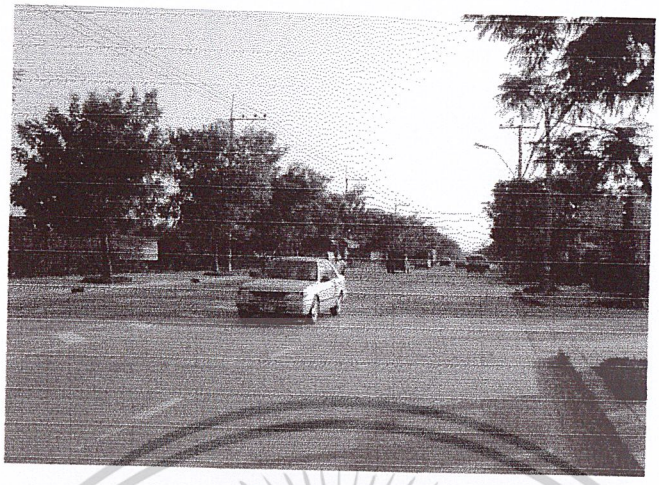

รูปที่5.10 แสดงถนนหน้าที่ตั้งโครงการคือ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9

รูปที่5.11 แสดงถนนหน้าทางเข้าบ้าน บ้านพักอาศัย โรงเรียนสอนศาสนา และมัสยิด เป็นถนนส่วนบุคคลข้างที่ตั้ง

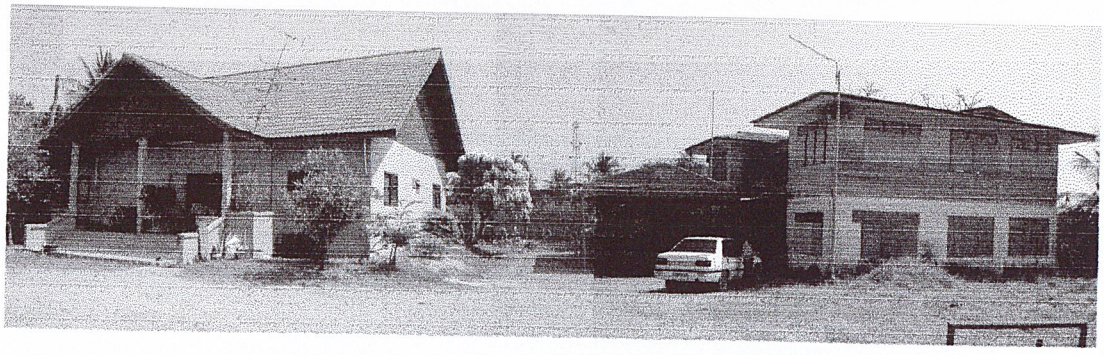

รูปที่5.12 แสดงบ้านพักอาศัย จำนวน1หลัง โรงเรียนสอนศาสนาและเป็นมัสยิด 1หลัง เป็น เจ้าของเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

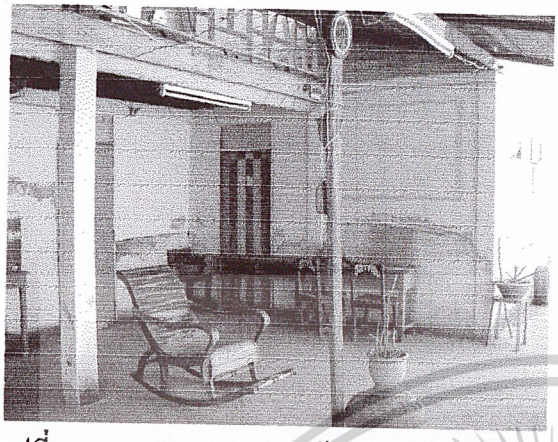

รูปที่5.13 แสดงบรรยากาศด้านล่างใต้ถุนมัสยิด

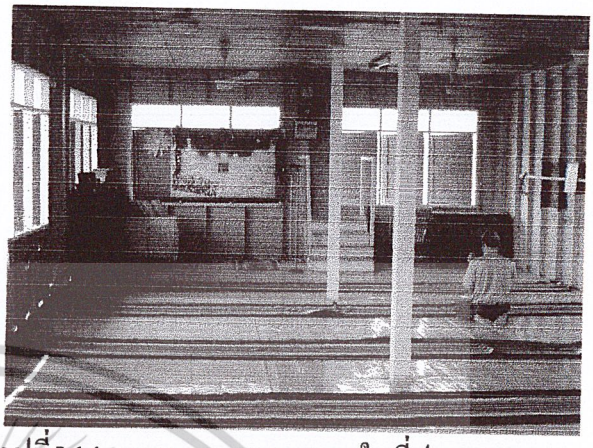

รูปที่5.14 แสดงบรรยากาศภายในที่ประกอบศาสนกิจ(นมาซ)ข้างบน

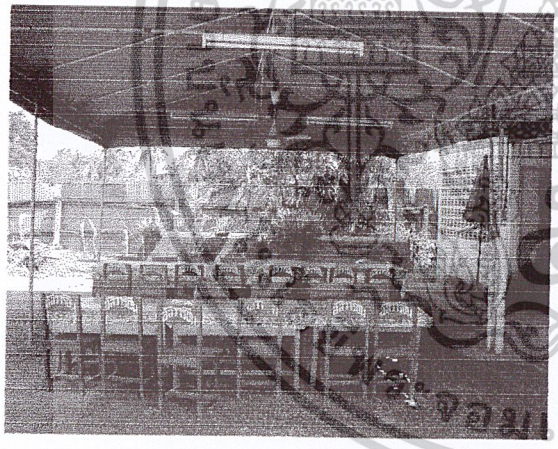

รูปที่5.15 แสดงบรรยากาศสถานที่เรียนวิชาอิสลาม

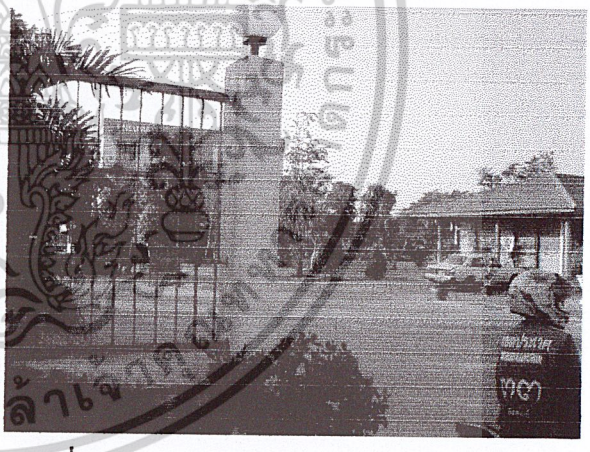

รูปที่5.16 แสดงบริษัท PNUEMAX

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.2 การวิเคราะห์ สภาพที่ตั้งโครงการ

ที่ตั้งโครงการตั้งอยู่ในส่วนถนนสายรอง คือถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซึ่งเป็นถนนที่เชื่อมระหว่างถนนสายหลัก 2 สาย คือถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช กับ ถนนศรีนครินทร์ สถานที่สำคัญในถนนสายนี้มีทางเข้าสำนักงานเขตประเวศ และ สวนหลวง ร.9

จากการวิเคราะห์ข้างต้นจะพบว่าขอบเขตที่ตั้งนั้นอยู่ในการเข้าถึงที่สะดวกทั้งทางด้านรถยนต์ซึ่งในกลุ่มภูมิภาคเป้าหมายสามารถมาจากทางถนนวงแหวนรอบนอกได้ รวมทั้งมีรถประจำทางหลายสายที่ผ่านถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช ซึ่งต่อมาจากถนนสายอื่นรองรับเป้าหมายในส่วนกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ ยังสามารถรองรับทางด้านรถไฟซึ่งที่ตั้งใกล้กับสถานีรถไฟทับช้างแต่ในขณะเดียวกันที่ตั้งก็อยู่ในถนนสายรองคือถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 มีผลดีทำให้ไม่เกิดความพลุกพล่านในบริเวณที่ตั้งโครงการและบริเวณที่ตั้งนั้นก็มีความสงบเนื่องจากพื้นที่รอบที่ตั้งยกเว้นด้านหน้านั้นเป็นธรรมชาติพื้นที่สีเขียวเป็นสภาพแวดล้อมที่ดีมากและยังอยู่ในเขตชุมชมมุสลิมที่มีจำนวนมากแต่กระจายย่านการเกิดวิทยาลัยอาจเป็นการเชื่อมชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการขยายความเจริญในพื้นที่บริเวณนี้

ถึงแม้ว่าจะตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่สีเขียวและการเกษตรก็ตามแต่ก็ใกล้กับเขตตัวเมืองพอที่จะมีสาธารณูปโภคอย่างครบครัน รวมทั้งสถานพยาบาล สถานีตำรวจ และการเข้าถึงโครงการก็มีรถโดยสารบริการผ่าน อาทิ รถสองแถว มอเตอร์ไซด์รับจ้าง เป็นต้น

รูปที่5.18 แสดงการเส้นทางสัญจรบนถนน สุขุมวิท 77 อ่อนนุช
ด้านหลังจะเห็นสะพานถนนวงแหวนรอบนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่5.19 แสดงย่านจุดตัดของถนนสุขุมวิท 77 อ่อนนุช กับ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9 (บริเวณแยกประเวศ)

รูปที่5.20 แสดงทางเข้าของโครงการถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.3 สภาพทางธรณีวิทยา และสภาพที่ตั้งโครงการ

ซึ่งจากการวิเคราะห์ทำเลที่ตั้งโครงการที่เลือก พบว่าโครงสร้างของดินเป็นลักษณะดินเหนียวเหมาะแก่การเพาะปลูกทางเกษตรกรรมและสามารถใช้ในการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ได้ โดยอาจจะใช้เสาเข็มขนาด 21.00 เมตร ในการก่อสร้าง ซึ่งสำหรับโครงสร้างผิวดินของที่ตั้งโครงการเป็นลักษณะพื้นที่ราบเรียบ เป็นทุ่งโล่งมีต้นไม้ใหญ่ประปรายโดยรอบทำเลที่ตั้งโครงการ

รูปที่5.21 แสดงลักษณะความเป็นพื้นที่ราบของที่ดิน

5.5.4 กรรมสิทธิ์ที่ดิน

ปัจจุบันที่ตั้งโครงการนั้น ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของบ้านพักอาศัยที่อยู่ด้านหลังที่ตั้งซึ่งเป็นเจ้าของโรงเรียงสอนศาสนาและมัสยิดอัลวาริซีน ซึ่งได้ทำการสัมภาษณ์คุยกับเจ้าของบ้านแล้วซึ่งเจ้าของบ้านมีความประสงค์ที่อยากจะสร้างที่ดินเพื่อเป็นสาธารณะประโยชน์ ให้ เป็นโรงเรียนอิสลาม มัสยิด หรือศูนย์บริการสาธารณะสุข ซึ่งเนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาทางการศึกษาอิสลาม จึงคาดว่ามีความเป็นไปได้ในการใช้พื้นที่ก่อสร้างวิทยาลัยอิสลาม กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.5.5 การวิเคราะห์กายภาพ และ สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบกับที่ตั้ง

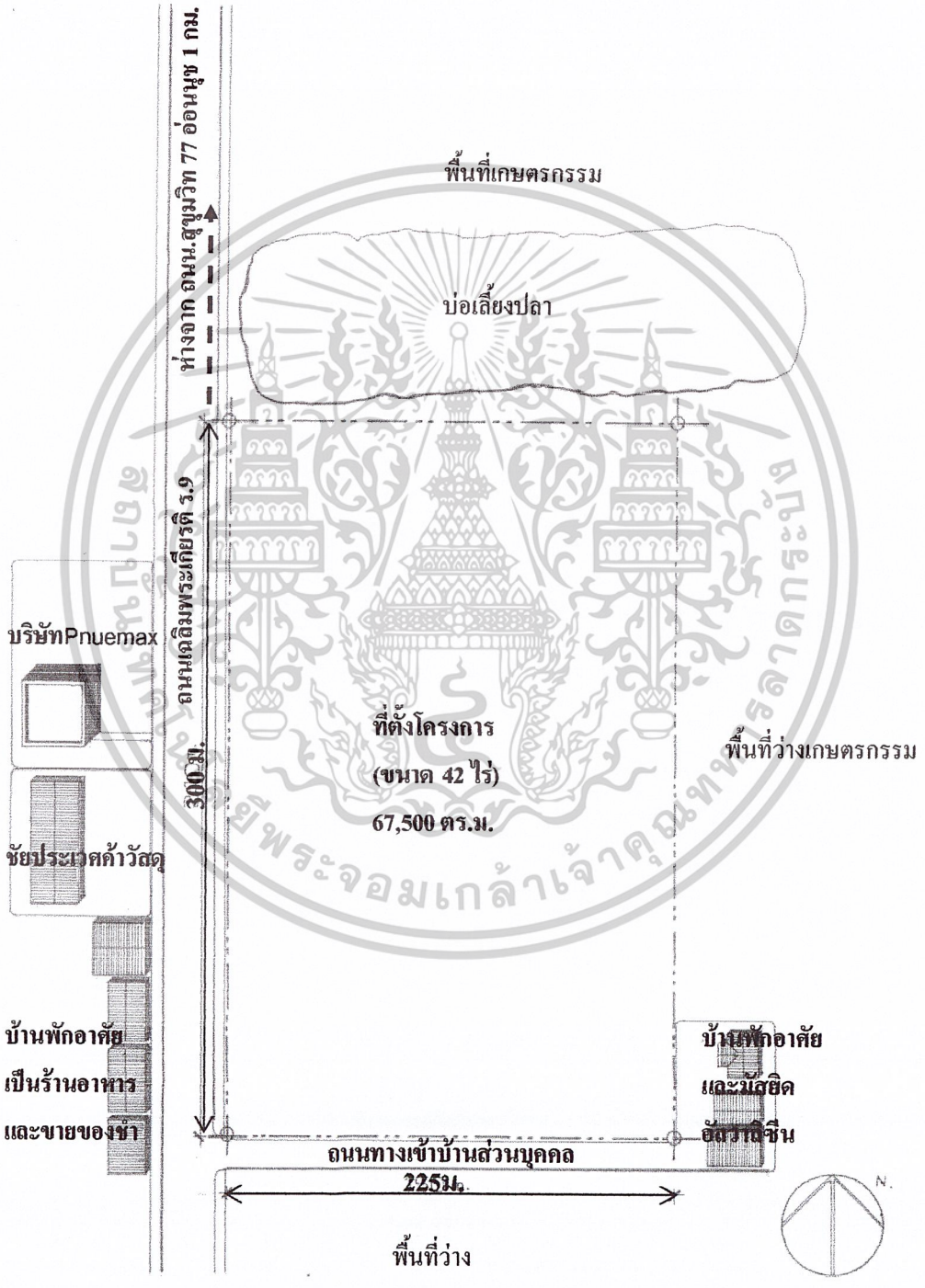

รูปที่5.22 แสดงลักษณะกายภาพ และ ขนาดที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

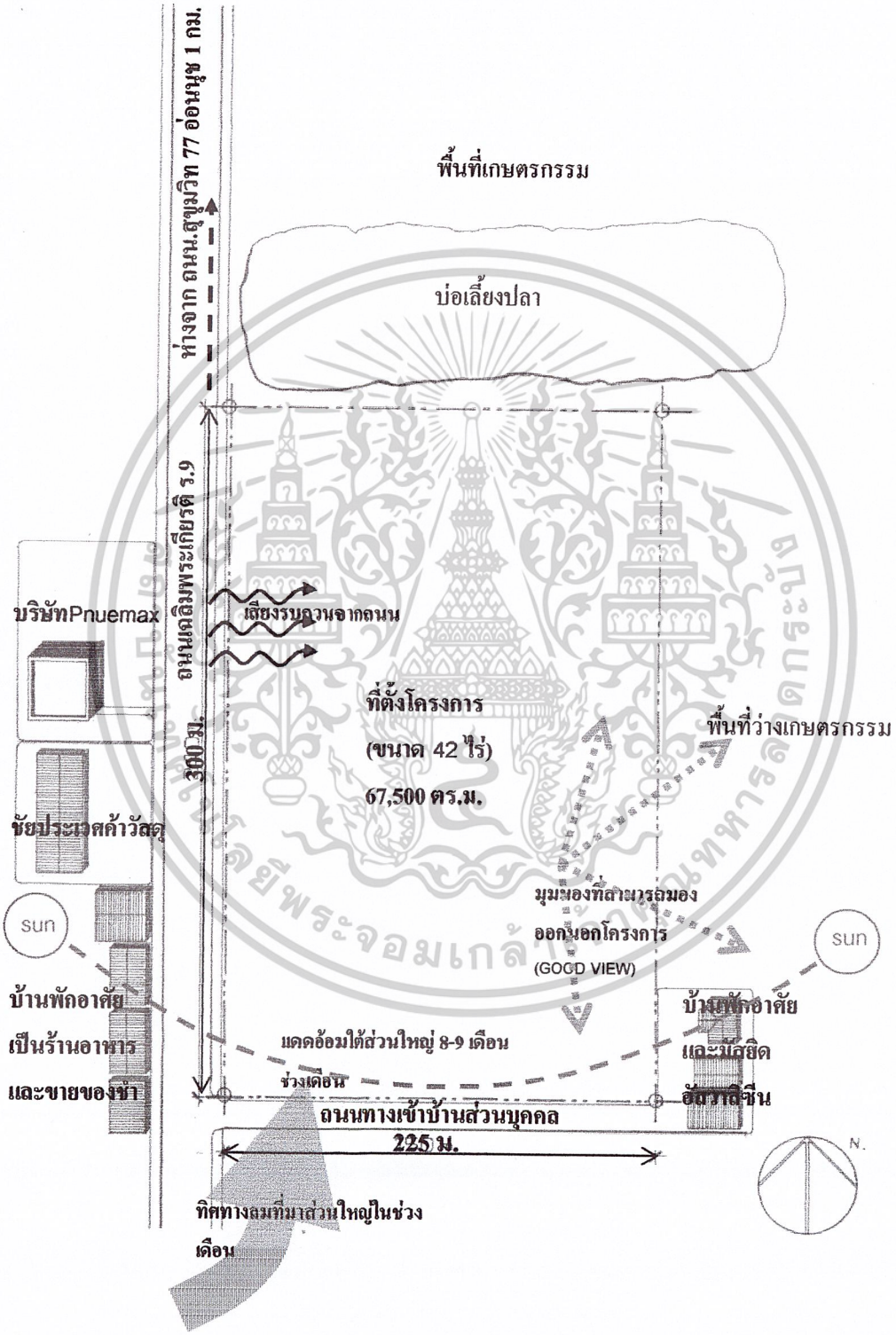

รูปที่5.23 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการทางภูมิศาสตร์และทางกายภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

กลุ่มทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับโครงการเพื่อใช้ในการออกแบบ

6.1 ด้านแนวทางสถาปัตยกรรม

การออกแบบในโครงการนี้ได้มีลักษณะและประเภทการใช้สอยพื้นที่อยู่หลายประเภทด้วยกันทั้งในด้านลักษณะโครงการที่เป็นทั้งสถาบันการศึกษา และ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนาอิสลาม ซึ่งในลักษณะโครงการได้มีข้อกำหนดในการออกแบบ ที่จำเป็นต้องทำการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดตั้งโครงการ

6.1.1 การออกแบบสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนาอิสลาม

การศึกษาการออกแบบมัสยิดหรือ สถานที่ปฏิบัติศาสนกิจทางศาสนาอิสลามนั้นจำเป็นต้องเข้าใจถึง ความสำคัญและหน้าที่ ความเป็นมาเบื้องต้นตลอดจนส่วนประกอบต่างๆที่มีในมัสยิด รวมถึงประเภทมัสยิดเพื่อที่จะเป็นความรู้เพิ่มเติมจนสามารถเข้าใจและออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความสำคัญของมัสยิดที่มีต่อมุสลิม

ในยุคสมัยของศาสดามุฮัมมัด (ซล.) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งจำกัดอยู่ในเผ่าและข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มชน ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปสู่ความมีภราดรภาพในหมู่มุสลิมทั้งนี้เพราะแนวคิดที่ว่ามุสลิมเป็นพี่น้องกันและมีความเท่าเทียมกันภายใต้ความเมตตาของอัลลอฮ์ (ซบ.) หลักการอิสลามได้ถูกเผยแผ่และนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นชุมชนมุสลิมที่เข้มแข็งขึ้นท่ามกลางสังคมที่ป่าเถื่อน ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้คนต้องการสถานที่ปฏิบัติ ศาสนกิจและดำเนินกิจกรรมทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย ศาสดามุฮัมมัด (ซล.) จึงได้สร้างมัสยิดและบ้านพักของท่านที่นครมะดีนะฮ์[1] และท่านได้มอบหมายให้มีผู้อะซานเพื่อเรียกร้องให้ผู้คนมาละหมาดร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[1] ระหว่างที่ท่านศาสดาจะเดินทางไปนครมะดีนะฮ์นั้น ท่านก็ได้สร้างมัสยิดกุบาขึ้นเป็นหลังแรก แล้วจึงสร้างมัสยิด อัล-นะบะวีย์เป็นหลังต่อมา

ผู้อะซานได้ขึ้นไปอะซานบนหลังคาบ้านที่สูงสุดในละแวกนั้น เสียงอะซานที่แผ่ไปทั่วดินแดนมะดีนะฮ์เป็นการปลุกขวัญและสร้างกำลังใจสำหรับมุสลิมในการประกอบศาสนกิจและดำเนินชีวิต มีการสร้างมัสยิดเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง

แต่เดิมนั้นในเวลาละหมาด มุสลิมยังคงผินหน้าไปทางมัสยิดอัลอักซอในกรุงเยรูซาเล็ม ในวันหนึ่งขณะที่ท่านละหมาดอยู่ในมัสยิด กิบละไต ในนครมะดีนะฮ์ท่านศาสดาได้รับคำสั่งจากพระเจ้าให้เปลี่ยนมาผินหน้าไปสู่ทิศทางของกะบะฮ์ซึ่งเป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมลูกบาศก์อยู่กลางลานโล่งของมัสยิดอัล-ฮะรอม ณ นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดิอาระเบีย การเปลี่ยนทิศทางหรือที่เรียกกันว่ากิบละฮ์ครั้นนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่ทำให้มุสลิมทั่วโลกมีศูนย์กลางร่วมกันเพียงหนึ่งเดียว และการกำหนดทิศทางนี้ก็ได้มีบทบาทสำคัญในการวางผังมัสยิด บ้านสุสาน ตลอดจนผังของชุมชนและเมืองของแต่ละเมือง และมีผลต่อการดำเนินชีวิตตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ เช่น วิชาภูมิศาสตร์ และวิชาเรขาคณิต เป็นต้น

ด้วยแนวคิดในลักษณะบูรณาการที่มองว่าทุกเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์กัน กิจกรรมที่เกิดขึ้นในมัสยิดครอบคลุมทุกมิติของชีวิตทั้งทางด้านการปฏิบัติศาสนกิจและการดำเนินชีวิตประจำวัน อาทิ กิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และการปกครอง จนทำให้สังคมมุสลิมมีความมั่นคงและพร้อมที่จะใช้นโยบายของอิสลามในชีวิตประจำวันได้เต็มรูปแบบยิ่งขึ้น โดยมีมัสยิดเป็นศูนย์กลาง แม้กระทั่งในปัจจุบันที่โครงสร้างของสังคมได้เปลี่ยนไป

โดยแท้จริงแล้ว มุสลิมสามารถละหมาด ณ สถานที่ใดก็ได้ที่มีความสะอาดเรียบร้อย ท่านศาสดาได้กล่าวไว้ว่า"พื้นดินทั้งหมดนั้นเป็นที่สุยูด(ก้มลงกราบ)"และ "ณ ที่ใดเมื่อถึงเวลาละหมาด ท่านก็จงละหมาดเถิด เพราะนั่นเป็นที่สุยูด(อัลฮะดีษ,อ้างใน สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, 2540, เล่ม 1:422)

ระหว่างทางที่ท่านศาสดาจะเดินทางไปนครมะดีนะฮ์นั้น ท่านก็ได้สร้างมัสยิดกุบาขึ้นเป็นหลังแรก แล้วจึงสร้างมัสยิดอัล-นะบะวีย์เป็นหลังต่อมา

ด้วยเหตุนี้จึงมีอาคารหลายประเภทและพื้นที่โล่งในหลายลักษณะที่ใช้ละหมาดได้ แต่ในทางปฏิบัติมุสลิมมักจะมารวมกันละหมาดที่มัสยิดเนื่องจากหวังผลบุญที่จะได้รับมากกว่าการแยกกระทำตามลำพังทั่วไป ท่านนบีมุฮัมมัด (ซล.)ได้กล่าวไว้ มีความว่า"ผู้ใดไปมัสยิดและกลับ อัลลอฮ์ได้จัดเตรียมสวรรค์ไว้ให้เขาเป็นที่พำนักทุกครั้งที่เขาไปและกลับ" (อัลฮะดีษ,อ้างใน สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ 2540 เล่ม 1:425) มัสยิดจึงเป็นสถานที่พิเศษที่ใช้ประกอบพิธีละหมาดและประกอบกิจกรรมต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับศาสนาและการดำเนินชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความเป็นมาของมัสยิด

2.1 มัสยิดของท่านศาสดา

การที่ท่านศาสดาอพยพสู่นครมะดีนะฮ์ในปี พ.ศ.1165 (ค.ศ.622) นั้น นอกจากจะเป็นการเริ่มต้นฮิจเราะฮ์ศักราช(ฮ.ศ.) ของศาสนาอิสลามแล้วนั้น ยังเป็นจุดเริ่มต้นของสถาปัตยกรรมมัสยิดอีกด้วย (Hillenbrand, Robert, 1994:39)

จากหลักการของศาสนาอิสลามที่มองเรื่องทางโลกและทางศาสนาเป็นหนึ่งเดียวกันในลักษณะของภาพรวม มัสยิดที่มะดีนะฮ์จึงเป็นทั้งสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจตลอดจนเป็นที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมัสยิดหลังนั้นมีลักษณะเป็นอาคารสาธารณะขนาดใหญ่ที่มีบทบาททางสังคมและทางศาสนาอย่างกว้างขวาง จากบันทึกของนักประวัติศาสตร์หลายท่านมีความเห็นตรงกันว่า "มัสยิดทางศาสดามีลักษณะเหมือนอาคารทั่วไปในดินแดนอาหรับ สร้างด้วยภูมิปัญญาชาวบ้านและวัสดุท้องถิ่นอินทผลัมและโคลน กำแพงทำจากอิฐและโคลนมีการวางผังในลักษณะ Introvert โดยวางพื้นที่ใช้สอยส่วนต่างอันได้แก่ บ้านพักของผู้สรัทธาที่มีฐานะยากจนที่ติดตามท่านมาจากนครมักกะฮ์ และโถงละหมาด ไว้ล้อมรองลานกลาง ซึ่งลานนี้เป็น common space ที่รองรับกิจกรรมหลากหลายที่ครอบคลุมทั้งทางด้านศาสนาและชีวิตประจำวันได้โดยไม่รบกวนกัน โดยเฉพาะใช้เป็นที่ละหมาดในเทศกาลสำคัญที่มีคนมาใช้มากเป็นพิเศษ ผนังด้านกิบละฮ์เป็นพื้นที่ที่มีหลังคาคลุม (zulla) ที่ได้ต่อเติมในภายหลังเพื่อปกป้องผู้ทำละหมาดให้พ้นจากแสงแดดและอากาศที่ร้อนแรงในทะเลทราย (Hillenbrand, Robert, 1994:39-40 : Cresswell, KAC,1989 :4-5 ; Bloom, jonathan, 1997 : 23-24) ในส่วนของบ้านท่านนบีมุฮัมมัด (ซล.)นั้นได้สร้างอย่างเรียบง่ายเช่นเดียวกับมัสยิด แต่เป็นสัดส่วนมิดชิดกว่า" (หุชัยน์ ยัยกัล, งานแปล, 2537 : 180)

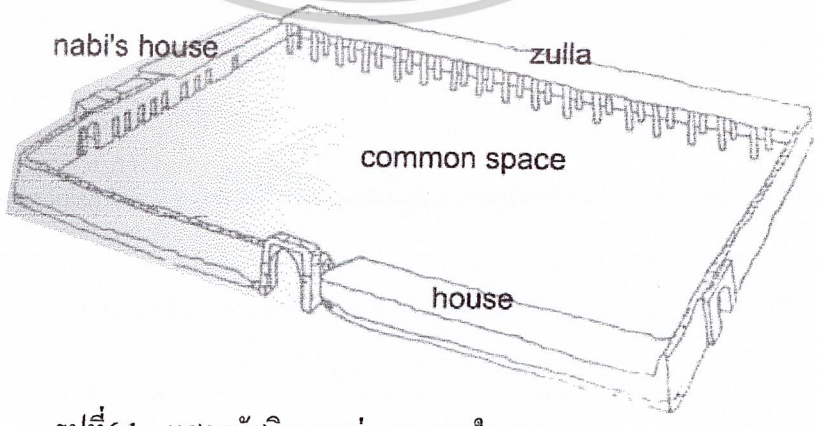

รูปที่6.1 แสดงมัสยิดของท่านศาสดาในระยะแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

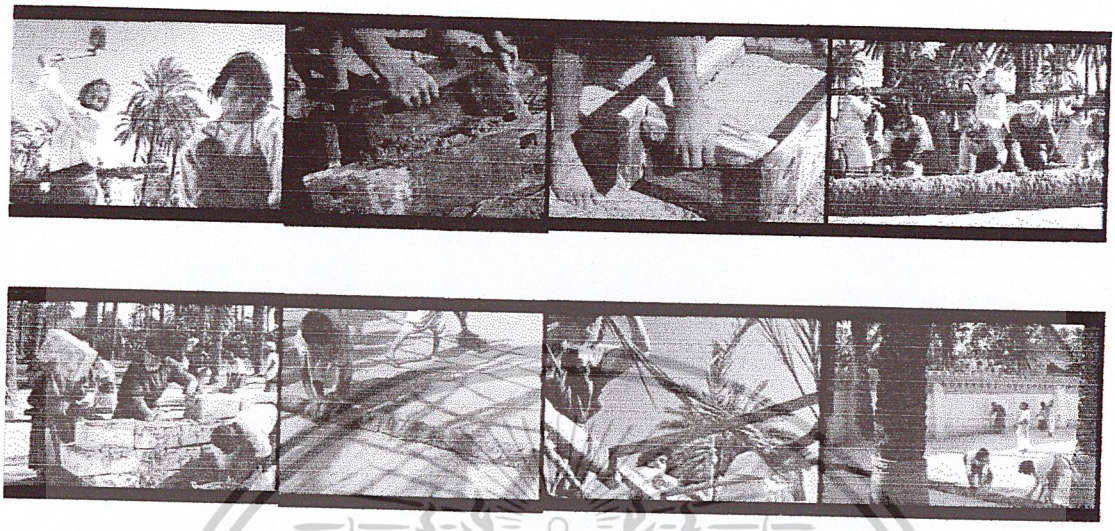

รูปที่6.2 แสดงการก่อสร้างมัสยิดสมัยท่านศาสดานบีมุฮัมมัด

หลักคำสอนของศาสนาอิสลามไม่ได้ระบุกฎเกณฑ์ตายตัวในการสร้างมัสยิด แต่จะให้ความสำคัญกับเนื้อหามากกว่าการประดับประดา อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างจากมัสยิดของท่านศาสดาที่สร้างในปี พ.ศ.1655 ได้เป็นต้นแบบของการสร้างมัสยิดในเวลาต่อมา ซึ่งมีคุณลักษณะเด่นของอาคารดังต่อไปนี้ (Jonathan Bloom, 1997 : 23)

1. มีพื้นที่ที่สะอาดและเป็นสัดส่วนที่ใช้ละหมาดร่วมกันได้
2. การวางอาคารให้ความสำคัญกับแกนที่มุ่งสู่ทิศทางกิบละฮ์
3. ตัวอาคารมีลักษณะที่สามารถป้องกันผู้ละหมาดจากภูมิอากาศและสิ่งรบกวนต่างๆ

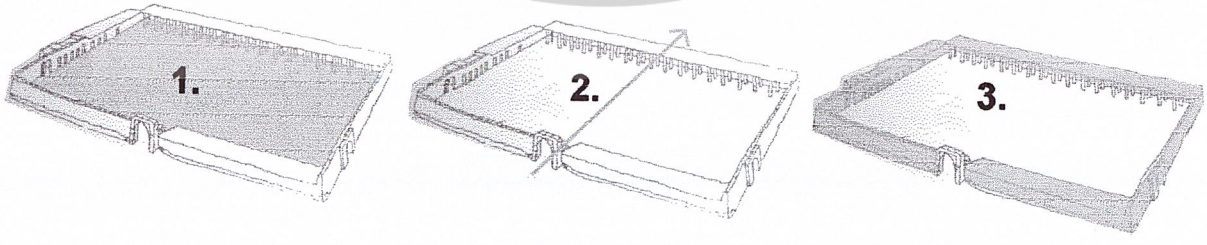

รูปที่6.3 แสดงคุณลักษณะเด่นต้นแบบของการสร้างมัสยิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 มัสยิดในยุคแรก

ในยุคแรกของการสร้างมัสยิด เมื่อมีการเปลี่ยนศาสนามายอมรับนับถือศาสนาอิสลามในแต่ละท้องที่นั้นชาวบ้านได้ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงวัดและวิหารบูชาไฟให้เป็นมัสยิด เอกลักษณ์ต่าง ๆ จึงถูกถ่ายทอดสู่มัสยิดดังกล่าว ส่วนมัสยิดที่สร้างขึ้นใหม่นั้นได้สร้างขึ้นโดยมีมัสยิดของท่านศาสดาเป็นต้นแบบเมื่อเวลาผ่านไป กิจกรรมต่าง ๆ มีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น การออกแบบมัสยิดในช่วงต่อมาได้พัฒนาโดยมีรากฐานมาจากการวางผังของท่านศาสดาผสมผสานกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่มีอยู่เดิม space ของมัสยิดโดยทั่วไปยังคงเป็นระบบเปิด ที่มีความเชื่อมโยงในแต่ละส่วนตลอดจนสัมพันธ์กับ public space ของชุมชนเป็นอย่างดี โดยมีขอบเขตที่ไม่ตายตัวที่สามารถปรับให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นได้

รูปที่6.4 แสดงถึงความเป็น public spaceของมัสยิดในการใช้ชุมนุมในยุคแรก

3. ลักษณะของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมัสยิด

หลักการของศาสนาอิสลาม ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมทางศาสนาควบคู่ไปกับทางสังคมและได้เชื่อมโยงความรับผิดชอบในเรื่องส่วนตัวเข้ากับความรับผิดชอบของสังคม ลักษณะการดำเนินชีวิตของมุสลิมจึงครอบคลุมแง่มุมต่างๆอย่างครบวงจร (มนตรี มุขต๊าร เลาะวิถี,2544 :1) กิจกรรมอันหลากหลายในชีวินประจำวันจึงเกิดขึ้นในชุมชนโดยมีมัสยิดเป็นศูนย์กลาง

กิจกรรมที่เกิดขึ้นในมัสยิดในสมัยแรกจึงมีทั้งการปฏิบัติศาสนกิจ และการดำเนินงานทางด้านสังคมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิบัติตนของท่านศาสดาที่มัสยิด อัล-นะบะวีย์ ณ นครมะดีนะห์ ได้เป็นต้นแบบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักการของศาสนา ซึ่งมัสยิดต่าง ๆ ได้นำไปพัฒนารูปแบบตามยุคสมัยและท้องที่โดยมีประเภทหลักของกิจกรรมดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-กิจกรรมทางศาสนา

การปฏิบัติศาสนกิจเพื่อแสดงความภักดีต่อพระเจ้าเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญสูงสุดในมัสยิด (มัสยิดดารุลฮิห์ราน, 2523 : 27) ซึ่งได้แก่การรำลึกถึงพระเจ้า การอ้านภัมภีร์อัล-กุรอาน และที่สำคัญการละหมาด ซึ่งมีทั้งการละหมาด 5 เวลาประจำวัน (ฟัรดู) การละหมาดตามแบบอย่างของท่านศาสดา (ซุนนะห์)ในโอกาสต่าง ๆ ในบันทึกฮัล-ฮะดีษได้กล่าวถึงความประเสริฐของการสร้างมัสยิดและการปฏิบัติศาสนกิจร่วมกันในมัสยิดไว้หลายครั้งซึ่งเป็นการสนับสนุนให้มุสลิมมาร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ในมัสยิดเพื่อความสามัคคีและเพื่อผลบุญที่จะได้รับเป็นพิเศษ

มัสยิดมักจะเชื่อมโยงกิจกรรมทางศาสนาเข้ากับกิจกรรมของชุมชนได้โดยสะดวกและรองรับกิจกรรมที่หลากหลาย อย่างไรก็ตาม จะถือปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดในชุมชนมุสลิมว่า ไม่ว่าผู้ใดกำลังดำเนินกิจกรรมใด ๆ อยู่ก็ตาม จะต้องหยุดกิจกรรมดังกล่าวลงเมื่อถึงเวลาที่ทุกคนต้องละหมาดร่วมกัน (ฮัลอิศลาห์สมาคม, 2540 :146)

-กิจกรรมทางการศึกษา

ในอดีตมัสยิดต่าง ๆ โดยเฉพาะมัสยิด ฮัล-นะบะวีย์ได้มีบทบาทสำคัญในการช่วยเผยแพร่และพัฒนาการศึกษาของศาสนาอิสลามเป็นอย่างมาก ในสมัยของท่านศาสดา ท่านได้อบรมและสั่งสอนสาวกของท่านในมัสยิด มัสยิดจึงเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้สำคัญ ในปัจจุบัน ถึงแม้จะมีการแยกอาคารการศึกษาออกจากมัสยิดเป็นสัดส่วนตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น แต่มหาวิทยาลัยที่สำคัญหลายแห่งก็มีรากฐานมาจากการศึกษาในมัสยิด เช่น มหาวิทยาลัยอัล-อัซฮัร ในประเทศอียิปต์

-กิจกรรมทางสังคม

หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของมัสยิดที่มีมาแต่อดีตนั้นได้แก่การเป็นศูนย์กลางกิจกรรมของชุมชน ซึ่งอาจเป็นในรูปของ มูลนิธิ ศูนย์พยาบาล ศูนย์ฝึกวิชาชีพ สถานที่ต้อนรับคณะผู้แทน และที่สำคัญเป็นศูนย์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในแนวทางของศาสนา ในสมัยของท่านศาสดา ทางมัสยิดจะจัดพื้นที่ไว้สำหรับให้เป็นที่พักของผู้เดินทาง โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม อาทิ น้ำดื่ม น้ำใช้ และที่พัก

-กิจกรรมทางด้านการปกครอง

มัสยิดมักจะมีบทบาทในการเป็นศูนย์ประชุมของชุมชน โดยเฉพาะสถานการณ์สำคัญเช่น การประชุมเกี่ยวกับแนวทางการปกครอง หรือการประชุมเนื่องในภาวะสงคราม ในสมัยของท่านศาสดา ท่านได้ใช้มัสยิดในการชุมนุมสับบุรุษในเรื่องสำคัญต่าง ๆ โดยที่ทุกคนมีส่วนร่วมทั้งชาวมุฮายิรีน และชาวอันศอร และได้กลายเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสำหรับการใช้มัสยิดในเวลาต่อมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในชุมชนมุสลิมต่าง ๆ สับบุรุษจะใช้มัสยิดเสมือนศาลยุติธรรม โดยมี "กอดี" เป็นผู้ตัดสินคดี พิพากษาความขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นที่เข้าใจพื้นฐานความเป็นอยู่ของสับบุรุษได้อย่างดี จึงสามารถตัดสินได้โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม มากกว่าจะตีความจากตัวบทกฎหมายเพียงอย่างเดียว

-กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ

ถึงแม้จะไม่มีบทบัญญัติทางศาสนาที่สนับสนุนให้ใช้มัสยิดสำหรับทำการค้าขาย แม่มัสยิดก็เป็นศูนย์กลางในการปรึกษาหารือเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ ยิ่งไปกว่านั้น ท่านศาสดา ได้ใช้มัสยิดในการรวบรวมและแจกจ่ายประกาศตลอดจนดำเนินการในเรื่องของกองทุนในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเศรษฐกิจของชุมชนที่สำคัญ

ถ้าพิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมที่หลากหลายที่เกิดขึ้นในมัสยิดแล้ว จะเห็นว่าในอดีตนั้น"มัสยิดไม่ได้เป็นเพียงสถานที่สำหรับละหมาดเท่านั้น แต่เป็นที่ชุมนุม, ศาล, ที่ว่าการ, ที่ทำกิจกรรมของชุมชนและ ที่พักผู้เดินทางฯลฯ" (Amjad B Prochazka, 1986 a: 35) พื้นที่ภายในมัสยิดจึงรองรับกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ ที่มีส่วนสัมพันธ์กัน กิจกรรมต่าง ๆ จะแปรเปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลา โดยอาจมีหลายอย่างเกิดขึ้นพร้อมกันในเวลาเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงเวลาละหมาด กิจกรรมทุกอย่างจุหยุดลงจะมีการ "อะซาน" เพื่อแจ้งให้ทราบก่อนการละมาดในแต่ละเวลา (อัลอิศลาห์สมาคม, 2540 .144-146) ความเป็นศูนย์กลางของชุมชนจึงถูกเชื่อมโยงเข้ากับความศรัทธาในศาสนาอย่างแยกไม่ออกมัสยิดจึงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับชุมชนเป็นสถานที่ที่สร้างจิตสำนึกและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในชุมชน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของมัสยิดจึงเกิดจากประเด็นสำคัญดังกล่าว

ในปัจจุบันรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ได้เปลี่ยนไป เช่นการชุมนุมกันในโถงละหมาดเช่นในอดีตได้กลายเป็นการประชุมอย่างเต็มรูปแบบโดยอาจมีห้องประชุมหรือห้องสัมมนาที่จัดไว้เฉพาะ โดยอาจแยกอาคารต่างหากจากโถงละหมาดเพื่อความเป็นสัดส่วนและความสะดวกในการดูแลแต่มัสยิดก็ยังเป็นศูนย์กลางของชุมชนโดยเฉพาะการใช้เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. องค์ประกอบของมัสยิด

ในคัมภีร์อัล-กุรอาน และในบันทึกอัล-ฮะดีษนั้นไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบมัสยิดระบุไว้ การวางผังและการจัดองค์ประกอบต่าง ๆ จึงมีที่มาจากความจำเป็นทางด้านประโยชน์ใช้สอยและการรับรู้ space โดยมีมัสยิดของท่านศาสดาเป็นแบบอย่าง

เมื่อศาสนาอิสลามแพร่สู่ส่วนต่าง ๆ ของโลก ได้เกิดการพัฒนารูปแบบของมัสยิดให้สอดคล้องกับยุคสมัยและสถานที่ เกิดเป็นสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะแตกต่างกัน แต่โดยภาพรวมแล้ว มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

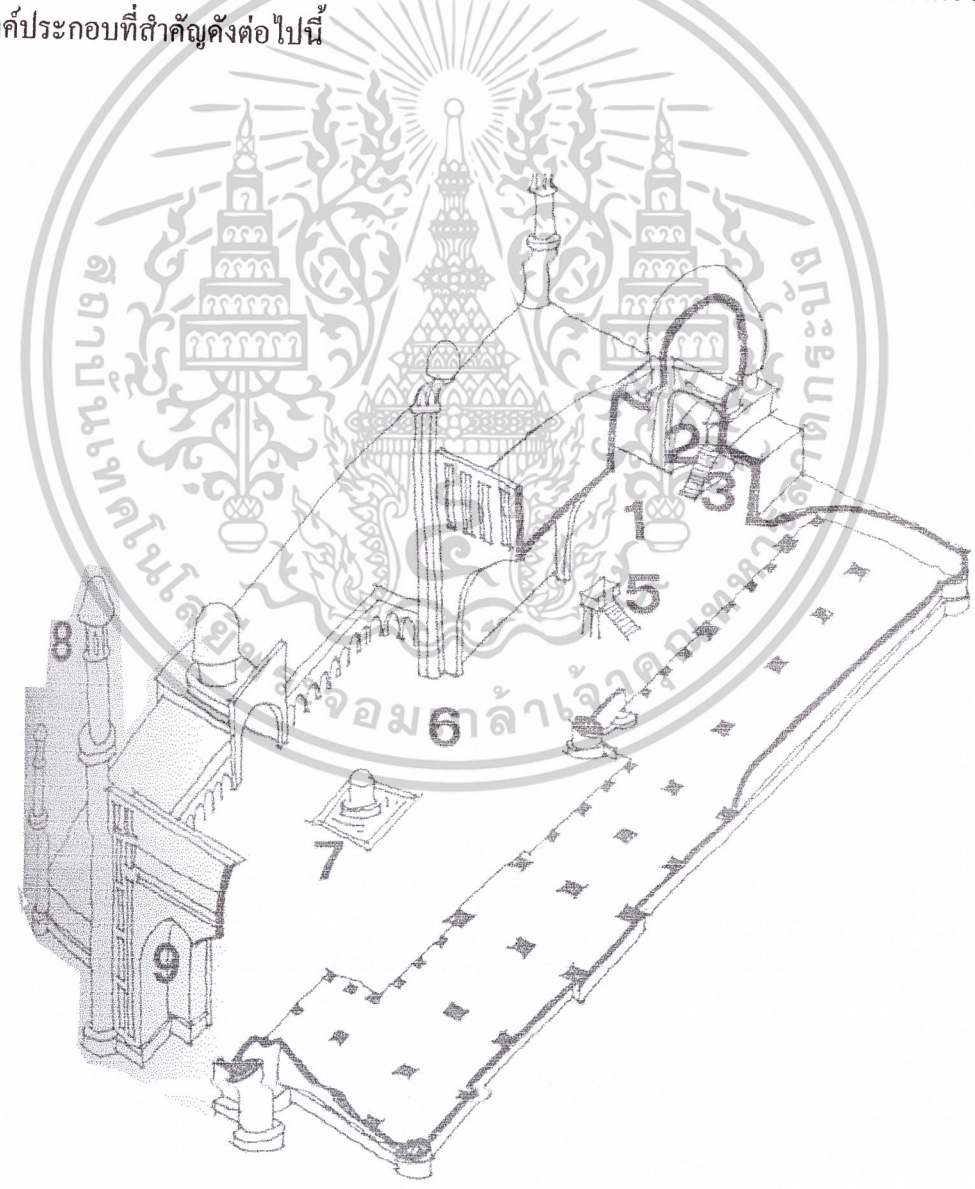

รูปที่6.5 แสดงองค์ประกอบของมัสยิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. โถงละหมาด

โดยทั่วไปแล้ว มุสลิมสามารถแสดงความเคารพภักดีต่อพระเจ้า ณ สถานที่ใดก็ได้ที่มีความเหมาะสม แต่ความประเสริฐของการปฏิบัติร่วมกันในสมัยมัสยิดนั้นมีมากกว่า ดังที่ท่านศาสดาได้กล่าวไว้ว่า "การละหมาดของชายคนหนึ่งโดยรวมกันนั้นจะได้ผลบุญเพิ่มพูนมากกว่าการละหมาดของเขาคนเดียวในบ้านและในตลาดถึง 25 เท่า กล่าวคือ เมื่อเขาอาบน้ำละมาด เขาก็ทำอย่างดี แล้วก็ออกไปมัสยิดซึ่งไม่ได้ออกไปเพื่ออื่นใดนอกจากไปละหมาดนั้น ก้าวออกไปเขาจะได้รับผลตอบแทน 1 ชั้นและความผิดก็จะถูกยกออกไปจากเขา 1 ความผิด .." (อัลฮะดีษ, อ้างใน สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, 2540, เล่ม 1 : 387) โถงละหมาดจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญของมัสยิดที่รองรับการใช้งานของคนจำนวนมาก ถ้าพิจารณาจากมัสยิดของท่านศาสดา จะพบว่าความต้องการสำคัญในพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่พื้นที่สะอาดที่กำหนดทิศทางกิบละฮ์สำหรับแสดงความเคารพภักดีร่วมกันอย่างสงบเป็นสัดส่วน และ ปลอดภัยจากสิ่งรบกวนและภูมิอากาศ (Jonathan Bloom, 1997 : 23) ซึ่งมักเชื่อมต่อกับโถงอเนกประสงค์ที่ทำหน้าที่เสมือน atrium ที่รับรองการขยายตัวของกิจกรรมจากโถงละหมาด

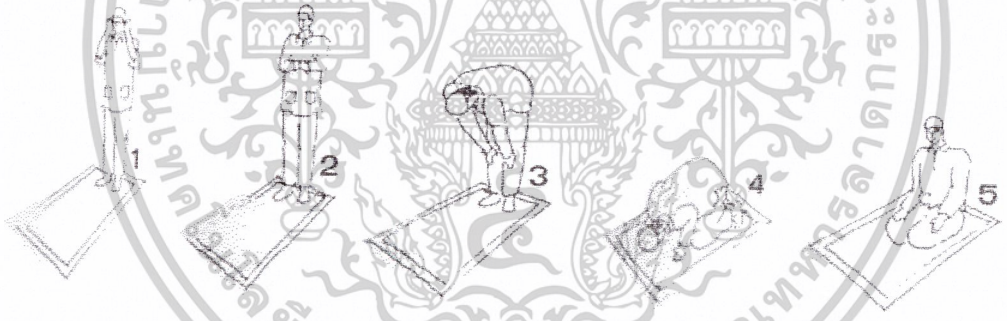

รูปที่6.6 แสดงการใช้พื้นที่ในการละหมาด

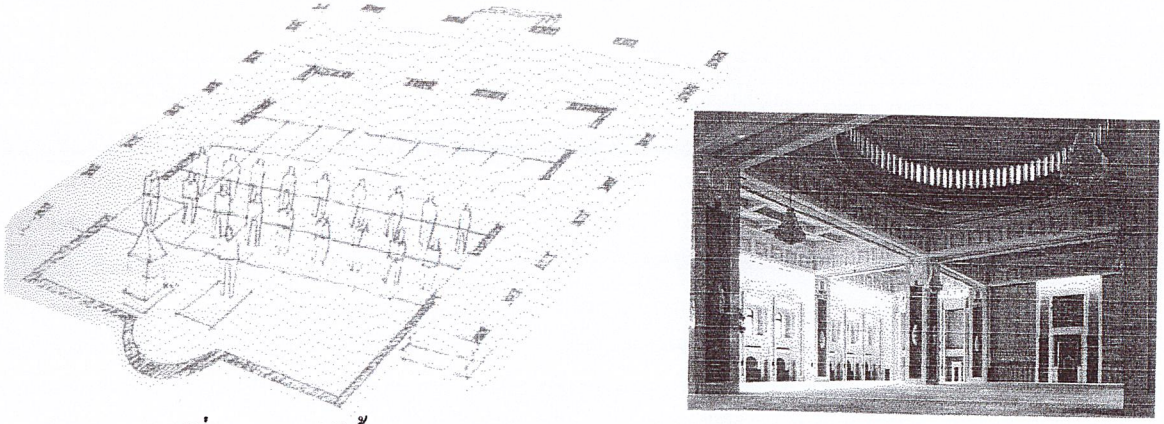

รูปที่6.7 การใช้พื้นในการละหมาดเป็นตัวกำหนดผังของโถงละหมาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการทำละหมาดของบุคคลนั้น ต้องการพื้นที่สำหรับยืนและก้มสุยูดโดยหันหน้าไปยังทิศกิบละฮ์ซึ่งใช้พื้นที่ประมาณ 0.60 x 1.20 เมตร[1] เมื่อทำละหมาดรวมกันอิหม่ามจะยืนอยู่หน้าสุดเพื่อนำให้ทุกคนละหมาดโดยพร้อมเพรียงกัน ผู้ตามจะยืนเรียงแถวหน้ากระดานอยู่ด้านหลังอิหม่าม เมื่อแถวแรกเต็ม จึงจะเริ่มแถวใหม่ต่อไปเรื่อย ๆ ทางด้านหลัง ผู้ที่มาละหมาดก่อนในสองแถวแรกจะถือว่ามีความประเสริฐมากกว่าแถวหลัง ๆ

ดังที่ท่านศาสดากล่าวไว้ว่า "แท้จริงอัลลอฮ์ และมลาอิกะฮ์ของพระองค์จะทรงกล่าวสดุดีแก่แถวแรก พวกเขาถามว่า โอ้ท่านร่อซูลลุลลอฮ์ และแถวที่สองเล่า ท่านกล่าวว่าแท้จริงอัลลอฮ์และมาลาอิกะฮ์ของพระองค์ จะทรงกล่าวสดุดีแก่แถวแรก พวกเขาถามอีกว่า โอ้ท่านร่อซูลลุลลอฮ์ และแถวที่สองเล่า ท่านตอบว่า และแถวที่สองด้วย (อัลฮะดีษ,อ้างในสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ 2540, เล่ม 1 : 420)

มัสยิดหลายแห่งจึงวางผังให้มีความกว้างมากกว่าความลึก เพื่อที่จะได้มีแถวละหมาดที่ยาวและมีโอกาสในการละหมาดใน 2 แถวแรกมากขึ้น อย่างไรก็ตามทุกคนจะมีส่วนร่วมในการทำพิธีด้วยความเท่าเทียมกันอย่างมีเอกภาพ โดยไม่แบ่งแยกตำแหน่งหรือฐานะ แต่จะแบ่งพื้นที่สำหรับชายและหญิงเป็นสัดส่วนเพื่อความเรียบร้อย

ดังปรากฏในบันทึกอัลฮะดีษที่ว่า "แถวที่ดีที่สุดสำหรับชายคือแถวแรก และแถวที่ไม่ดีคือแถวสุดท้าย และแถวที่ดีที่สุดสำหรับหญิงคือแถวหลังสุด และแถวที่ไม่ดีคือแถวหน้า" (อัลฮะดีษ, อ้างในสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ 2540, เล่ม 1 : 415)

ผังของห้องจึงมักเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือรูปทรงเรขาคณิตที่จุคนได้จำนวนมาก เช่น หกเหลี่ยม หรือแปดเหลี่ยม บางแห่งจะมีหลังคาคลุมเพียงบางส่วน เช่น "Great Mosque of Kufa" บางแห่งจะมีเสาจำนวนมากรับหลังคา โดยจะเน้น space หน้ามิห์รอบเป็นพิเศษ เช่น "Great Mosque of Qairewan" บางแห่งจะมีหลังคาโดมหรือโครงสร้างพาดช่วงกว้างเพื่อแสดงความเป็นเอกภาพของ space เช่น "Qurva Friday Mosque" หรืออาจมีกลุ่มของโดมที่แสดงลำดับความสำคัญของ space เช่น "Tabriz Masjid MuZaffariya" โดยไม่ได้มีรูปแบบที่ตายตัวบังคับ ทั้งนี้วัตถุประสงค์หลักของทุกรูปแบบนั้นก็เพื่อต้องการพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับแสดงความเคารพภักดีร่วมกันทั้งสิ้น

องค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ภายในมัสยิดมีการจัดว่างอย่างสมมาตรนับตั้งแต่ประตูทางเข้าตรงไปยังทิศทางของกิบละฮ์จนสิ้นสุดบริเวณที่อิหม่ามนำละหมาดหรือขึ้นกล่าวปราศรัย พื้นที่หน้ามิห์รอบจะเน้นโดยการยกหลังคาสูงหรือมีหลังคาโดมในบริเวณดังกล่าว เมื่อรวมเข้ากับองค์ประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ maqsura, มิมบัร และมิห์รอบ ก็จะเป็นการเน้นทางด้านการรับรู้ทั้ง space ภายในและรูปทรงภายนอก รูปทรงของโดมน่าจะได้รับอิทธิพลมาจาก สถาปัตยกรรมโรมันที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

[1] พรมละหมาดสำหรับ1คนมีขนาดประมาณ 0.6X1.20 เมตร

ใช้โดมเพื่อเน้นพื้นที่ส่วนสำคัญให้มีลักษณะเด่นและมีความสง่างาม การนำมาปรับใช้ในมัสยิดและวังก็เพื่อแสดงบารมี (Robert Hillenbrand, 1994 : 53) ถึงแม้มัสยิดของท่านศาสดาจะไม่ได้ให้ความสำคัญในลักษณะดังกล่าวแต่รูปแบบเช่นนั้นก็มีอิทธิพลต่อการเน้น space หน้ามิห์รอบ ซึ่งเป็นต้นแบบของการวางผังมัสยิดที่สำคัญในเวลาต่อมา

2. มิห์รอบ

มิห์รอบเป็นองค์ประกอบที่ใช้ระบุทิศทางกิบละฮ์ อาจมีลักษณะเป็นซุ้มโค้งเว้าเข้าไปในผนังคล้าย nich ของโรมัน หรือ apse ของโบสถ์คริสต์ (Robert Hillenbrand, 1994 : 45-46) หรือเป็นเพียงผนังต่างระนาบที่ประดับประดาด้วยลวดลายเพื่อให้เป็นที่สังเกต (Prochazka, Amjad, 1986 b : 26-30) แต่เนื่องจากมิห์รอบเป็นบริเวณด้านหน้าของการละหมาด การประดับประดาที่มีจึงไม่ควรรบกวนสมาธิของผู้ละหมาด ในทำนองเดียวกันบนผนังด้านกิบละฮ์ก็ไม่ควรมีช่องเปิดที่ทำให้ผู้ละหมาดเสียสมาธิเนื่องจากการมองเห็นกิจกรรมภายนอก

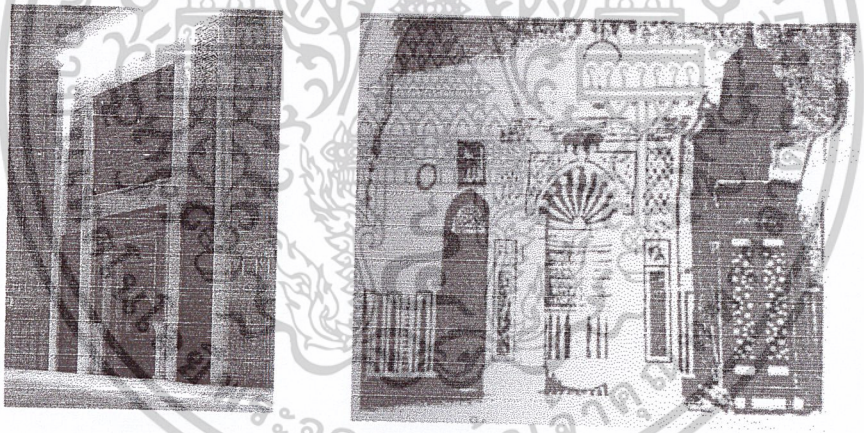

รูปที่6.8 แสดงลักษณะมิห์รอบกลางผนังด้านกิบละฮ์

3. มิมบัร

มิมบัรเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับให้อิหม่ามหรือผู้แสดงธรรม (คอเต็บ) ขึ้นกล่าวแสดงธรรม (คุตบะฮ์) หรือแจ้งข่าว หรือปราศรัยในโอกาสที่มีการละหมาดร่วมกันในวันศุกร์

ในสมัยของศาสดามุฮัมมัด ท่านได้ให้ยกพื้นให้สูงขึ้นเพื่อให้คนที่อยู่ไกลได้มองเห็นและได้ยินท่านอย่างทั่วถึง ในเวลาต่อมาจึงได้พัฒนารูปแบบเป็นแท่นยืนที่มีที่นั่งพักและมีบันไดขึ้นโดยอาจมีซุ้มโค้งเพื่อเน้นทางขึ้นและมีหลังคาคลุมส่วนที่ยืน ทั้งนี้ ได้รับอิทธิพลจากตัวอย่างของสถาปัตยกรรมที่มีอยู่เดิม เช่น บัลลังก์ของ bishop ในอาณาจักไบแซนไทน์, บัลลังก์ของแม่ทัพในอาณาจักรซัซซาเนียน pulpit และ lectem ในโบสถ์คริสต์ยุคกลาง (Robert Hillenbrand, 1994 : 46)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยทั่วไปมินบัรนักจะวางอยู่ด้านขวาของมิห์รอบ เมื่อเสร็จจากการกล่าวคุตบะฮ์แล้ว อิหม่ามหรือคอเต็บจะลงมาละหมาดร่วมกับทุกคนในระดับที่เท่าเทียมกัน ดังปรากฏในอัลฮะดีษว่า "ท่านร่อซูลลุลลอฮ์ ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ห้ามมิให้อิมามยืนอยู่บนที่สูงกว่าโดยที่ผู้ตาม (มะมูม) ละหมาด อยู่ต่ำกว่า" (อัลฮะดีษ, อ้างใน สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, 2540, เล่ม 1 : 400)

รูปที่6.9 แสดงลักษณะแท่นมิมบัร

รูปที่6.10 แสดงการใช้งานแท่นมิมบัร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มักซูรอ (Maqsura)

ในยุคต้น ๆ ของศาสนาอิสลาม โดยเฉพาะในสมัยอุมัยยะฮ์ (พ.ศ.1104-1293) ในมัสยิดมักจะมีมักซูรอซึ่งเป็นฉากไม้หรือโลหะทำเป็นลวดลายใช้กั้นพื้นที่หน้ามิห์รอบโดยเฉพาะเพื่อป้องกันอิหม่ามซึ่งมักจะเป็นผู้ปกครองให้ปลอดภัยจากการลอบสังหาร (Martin Frieshmen, 1994 : 37-40) มักซูรออาจได้รับอิทธิพลมาจาก Royal Box ของจักรพรรดิไบแซนไทน์ (Robert Hellenbranc, 1994 : 49) โดยทั่วไปแล้ววังของผู้นำในสมัยนั้นมักจะอยู่ติดกับมัสยิดทางด้านผนังกิบละฮ์ เช่น พระราชวัง Ukhaydir ในประเทศอิรัก (basil 136) พื้นที่บริเวณ Maqsura จงเป็นทางเชื่อมระหว่างวังกับมัสยิดให้สามารถเข้าสู่มัสยิดได้เป็นพิเศษ

5. Dikka

เป็นสถานที่สำหรับให้ "มุบัลลิก" ส่งเสียงให้สัญญาณต่อจากอิหม่ามเพื่อให้คนที่อยู่ไกลสามารถได้ยินสัญญาณและละหมาดพร้อมกันทั้งหมดได้ในกรณีที่มีคนจำนวนมาก มักเป็นร้านเล็ก ๆ สูงประมาณ 1 ชั้น อาจอยู่บริเวณหน้าแท่นมิมบัร หรือกลางโถงละหมาดหรือกลางลานโล่งภายนอกก็ได้ (Martin Freshmen, 1994 : 37) ปัจจุบัน Dikka ลดความสำคัญลงเมื่อมีเครื่องขยายเสียงทำให้ได้ยินไปไกลทั่วทั้งมัสยิด

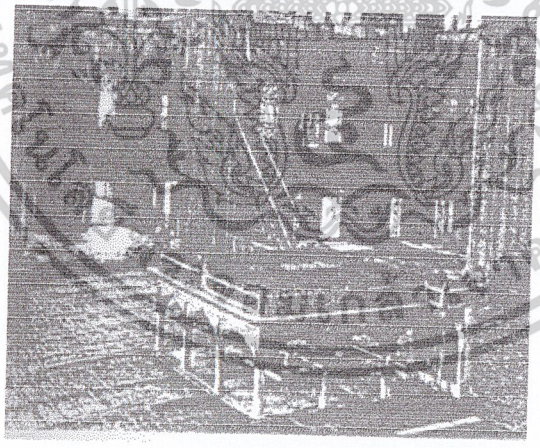

รูปที่6.11 แสดง DIKKA กลางโถงละหมาด ในมัสยิด Selimiyya ในเมือง Edirine

6. ลานอเนกประสงค์ หรือ โถงอเนกประสงค์

ลานอเนกประสงค์หรือโถงอเนกประสงค์ทำหน้าที่เหมือนกับ Atrium ในโบสถ์ (Robert Hillenbrand, 1994 : 55) ที่รองรับคนเข้าออกจากโถงละหมาดทั้งในวันปกติและวันสำคัญซึ่งมีคนมากเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังใช้จัดกิจกรรมทางสังคมที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนาอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในพื้นที่ที่มีภูมิอากาศร้อนแห้ง เช่น นครมักกะฮ์ในประเทศซาอุดิอาระเบีย พื้นที่ส่วนนี้มักจะเป็นลานตามแบบอย่างที่ท่านศาสดาได้สร้างไว้ นับเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพอากาศที่ร้อนมีแสงจ้าและมีฝุ่นมาก ภายใน ลานจึงเป็นพื้นที่ที่เป็นสัดส่วนแยกจากภายนอก ล้อมรอบด้วยทิวเสาทางเดิน โดยมีโถงละหมาดอยู่ด้านกิบละฮ์ กลางลานอาจมีสระน้ำหรือน้ำพุซึ่งมีการประดับประดาอย่างสวยงามไว้สำหรับให้ผู้คนอาบน้ำละหมาดก่อนจะละหมาด มัสยิดในประเทศที่มีอากาศหนาว เช่นประเทศตุรกีนั้น พื้นที่ส่วนนี้อาจเป็นโถงอเนกประสงค์ที่มิดชิดกว่า ส่วนมัสยิดในประเทศที่มีอากาศร้อนขึ้น เช่น ประเทศมาเลเซียและประเทศไทย โถงอเนกประสงค์อาจเปิดโล่งมีชายคายื่นยาวกันแดดฝนให้อากาศถ่ายเทได้ดี และเชื่อมต่อกับสนามของมัสยิด เพื่อรองรับการขยายตัวของกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วย

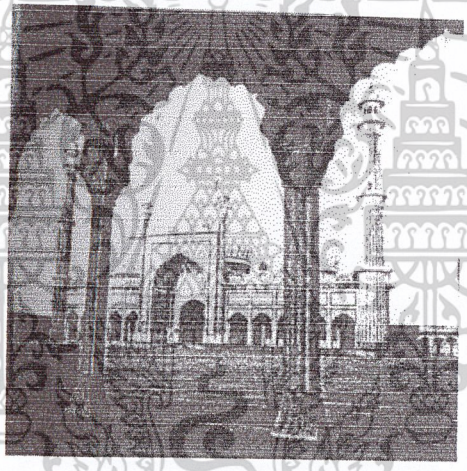

รูปที่6.12 แสดงลานอเนกประสงค์ก่อนถึงทางเข้าโถงละหมาด

7. ที่อาบน้ำละหมาด

ก่อนการละหมาด อิสลามกำหนดให้มีการอาบน้ำละหมาดซึ่งเป็นการทำความสะอาดด้วยการเช็ดถูส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น มือ ใบหน้า แขน เท้า เป็นต้น โดยอาจนำมาจากสถานที่อื่นแล้วเดินทางมามัสยิดหรือจะมาทำที่มัสยิดก็ได้ (อัลอิศลาห์สมาคม, 2540 :109)

ที่อาบน้ำละหมาดมักอยู่ในพื้นที่อเนกประสงค์ ผู้ที่อาบน้ำละหมาดแล้วจะเดินผ่านเขตมัสยิดที่สะอาดโดยไม่สวนรองเท้าเข้าสู่โถงละหมาดได้โดยตรง พื้นที่ส่วนนี้มักจะเตรียมไว้ให้อาบน้ำละหมาดได้หลายคนพร้อมกัน โดยอาจเป็นน้ำพุ บ่อน้ำ หรือ ก๊อกน้ำ บางแห่งจะมีการประดับประดาอย่างสวยงาม เช่น ทำเป็นศาลา หรืออาคารหลังคาโดม อยู่กลางลาน เช่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัสยิดสุลต่านหะซัน ในกรุงไคโร ประเทศอียิปต์ ซึ่งคล้ายกับลานที่มีน้ำพุในวังของอาหรับเพื่อสร้างบรรยากาศที่เย็นสดชื่น (Robert Hillenbrand, 1994 : 55) หรืออาจทำเป็นส่วนหนึ่งของภูมิสถาปัตยกรรม เช่น มัสยิดในอินเดีย และอิหร่าน

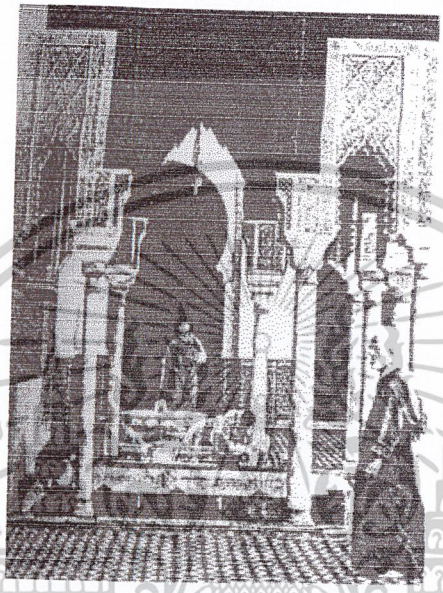

รูปที่6.13 แสดงสถานที่อาบน้ำละมาด บริเวณก่อนทางเข้าโถงละหมาด

8. หออะซาน Minaret

หออะซานเป็นสถานที่สำหรับให้ผู้ประกาศเวลาละหมาด (มุอัซซิน) ขึ้นไปประกาศ (อะ-ซาน) ให้ ได้ยินไปไกลที่สุดเพื่อเรียกให้เรียกให้ผู้คนมาทำละหมาดร่วมกันที่มัสยิด มักเป็นหอสูงที่มีลักษณะทางกายภาพที่โดดเด่นจึงเป็น landmark ของมัสยิดที่ชัดเจน

ในสมัยของท่านศาสดา ยังไม่มีหออะซานในมัสยิด แต่จะให้มุอัซซินไปอะซานบนบ้านที่สูงที่สุดในย่านนั้น ต่อมาเมื่อมีประชากรมากขึ้น จึงได้ทำหอสูงขึ้นเพื่อให้กระจายเสียงได้ไกลมากขึ้นในที่สุดก็แพร่หลายจนกลายเป็นองค์ประกอบสากลโดยเฉพาะในช่วง ค.ศ. ที่14-15 (Martin Frieshmen, 1994 : 40-41) การสร้างหอคอยติดกับมัสยิดน่าจะมีเป็นครั้งแรกที่กรุงดามัสกัส ประเทศซีเรียโดยจำลองรูปมาจากกระโจมไฟหน้าเมืองอเล็กซานเดรียใน อียิปต์ (สารานุกรมวัฒนธรรมไทย, มูลนิธิ, 2542 : 5974)

ปัจจุบัน ถึงแม้หออะซานจะลดความสำคัญลงเนื่องจากมีเครื่องกระจายเสียงที่ทำให้ได้ยินไปไกลแล้ว แต่ หออะซานก็ยังคงมีอยู่เป็นสัญลักษณ์ และเป็น landmark ของมัสยิดที่สามารถมองเห็นตำแหน่งของมัสยิดได้ในระยะไกล (สมัย อาดัม แหงดปะยูร, สัมภาษณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.14 แสดงหออะซาน มัสยิด Champanir

9. ซุ้มประตู

โดยทั่วไปแล้ว มักจะมีการกำหนดขอบเขตของมัสยิดเพื่อแยกภายในที่สงบออกจากสิ่งรบกวนภายนอก โดยอาจเป็นกำแพงล้อมรอบหรือคูน้ำเพื่อแยกเป็นสัดส่วน และมีซุ้มประตูเป็นตัวเชื่อมต่อที่บ่งบอกถึงการเข้าถึงมัสยิดและเป็นตัวเน้นมุมมองให้สัมพันธ์กับแกนของมัสยิด ซุ้มประตูมักเป็นส่วนที่มีการประดับประดาอย่างงดงามเช่นเดียวกับโดมและหออะซาน (Martin Frieshmen, 1994 : 41)

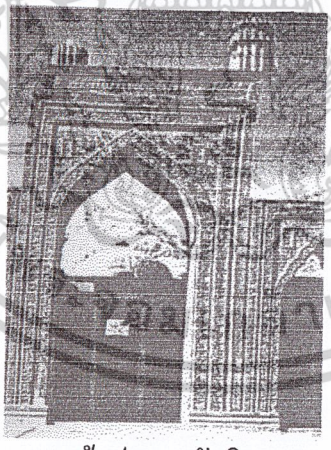

รูปที่6.15 แสดงซุ้มประตู มัสยิด Arbai Din Ka Jompra

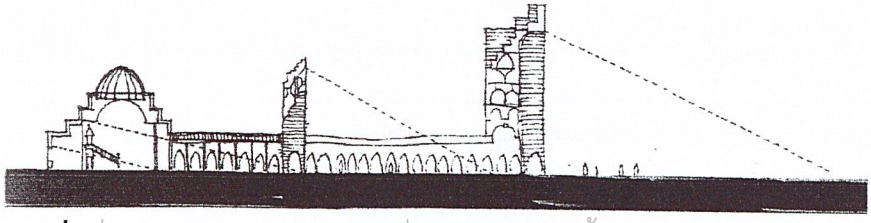

รูปที่6.16 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบมัสยิดกับ space ของมัสยิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ประเภทของมัสยิด

อิสลามไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตามตัวสำหรับออกแบบมัสยิด มีแต่เพียงการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิมทั่วโลกไว้ ณ วิหารกะบะฮ์ นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดิอาระเบีย

ดังปรากฏในคัมภีร์มีความว่า "และจากที่ใดก็ตามที่เจ้าออกไป ก็จงผินหน้าของเจ้าไปทางอัล-มัสยิดิลหะรอม และที่ใดก็ตามที่พวกเจ้าปรากฏอยู่ ก็จงผินหน้าของพวกเจ้าไปทางนั้น..." (อัลกุรอาน, 2:150) หลักการนี้มีผลต่อทิศทางการวางอาคารของมัสยิดและอาคารสำคัญอื่น ๆ ที่อยู่โดยรอบตลอดจนการวางผังเมือง สิ่งที่เป็นแบบอย่างในการสร้างมัสยิดนั้นได้แก่มัสยิดที่ศาสดาฮัมมัดสร้างขึ้น ณ นครมะดีนะฮ์ ด้วยแนวทางการออกแบบอาคารพื้นถิ่นที่เรียบง่ายบนหลักการของศาสนา ต่อมาเมื่อศาสนาอิสลามแผ่ไปสู่ส่วนต่าง ๆ ของโลก มัสยิดจึงมีการพัฒนาเป็นรูปแบบต่างๆ ซึ่งแบ่งประเภทเพื่อการศึกษาได้ดังนี้

<u>5.1 มัสยิดสำคัญที่ปรากฏในคัมภีร์อัล-กรุอาน และ บันทึกอัลฮะดีษ</u>

ได้มีการกล่าวถึงความสำคัญของมัสยิดต่าง ๆ ไว้ในบันทึกอัลฮะดีษดังนี้

"การละหมาดหนึ่งในมัสยิดฮะรอมนั้นมีผลถึงหนึ่งแสนละหมาด
และการละหมาดหนึ่งในมัสยิดของฉันมีผลถึงหนึ่งพันละหมาด
และที่บัยตุลมักดิสมีผลถึงห้าร้อยละหมาด" (อัลฮะดีษ, อ้างใน สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ, 2540, เล่ม1 : 427)

5.1.1 มัสยิดอัล-ฮะรอม

ตั้งอยู่ ณ นคร มักกะฮ์ ประเทศ ซาอุดิอาระเบีย

สร้างขึ้นในสมัยศาสดาอิบรอฮีม ต่อมาโดยเฉพาะในยุคอนารยะซึ่งเรียกกันว่ายุคยาฮิลียะฮ์นั้น มัสยิดแห่งนี้ได้กลายเป็นสถานที่เคารพบูชารูปแบบต่าง ๆ จนกระทั่งในสมัยของศาสดามุฮัมมัด (ซล.) ที่ได้เผยแผ่แนวทางการศรัทธาในพระเจ้าองค์เดียว จึงมีบัญญัติในคัมภีร์อัลกุรอานให้สถานที่แห่งนี้เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิมทุกคนอันเป็นการแสดงความเป็นเอกภาพของมุสลิมทั่วโลก

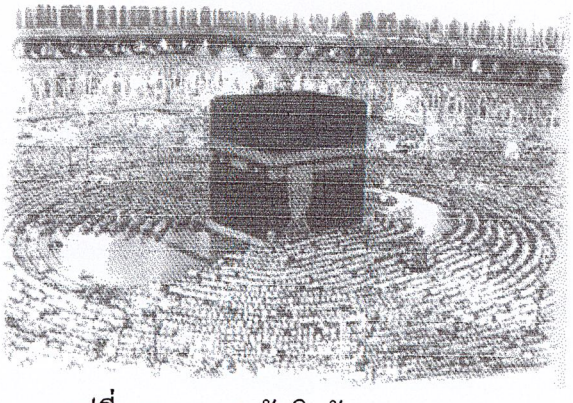

รูปที่6.17 แสดงมัสยิดอัล-ฮะรอม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัสยิดอัล-ฮะรอมยังเป็นสถานที่ตั้งของวิหารกะบะฮ์ บ่อน้ำซัมซัม มะกอมอิบรอฮีม รวมทั้งเส้นทางละแอระหว่างภูเขาศอฟากับมัรวะ ลักษณะทางกายภาพของมัสยิดเป็นอาคารล้อมรอบวิหารกะบะฮ์ โดยเว้นพื้นที่โล่งตรงกลางเป็นลาน ซึ่งแต่เดิมมีเพียงการปฏิบัติศาสนกิจรอบวิหารกะบะฮ์เท่านั้นต่อมามีการขยายต่อเติมหลายครั้งตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น แต่ยังคงเอกลักษณ์สำคัญคือการเป็นศูนย์กลางกิจกรรมมุสลิมทั่วโลก การวางผัง ตลอดจนการกำหนดรูปทรงและที่ว่างจึงสะท้อนความเป็นศูนย์กลางได้อย่างชัดเจน

5.1.2 มัสยิดอัล-นะบะวีย์

ตั้งอยู่ ณ นครมะดีนะฮ์ ประเทศซาอุดิอาระเบีย

เป็นมัสยิดที่ท่านศาสดามุฮัมมัด (ซล.) สร้างขึ้นที่นครมะดีนะฮ์เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่ศาสนา และ เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติศาสนกิจและกิจกรรมชุมชน เป็นมัสยิดที่สร้างขึ้นมาอย่างเรียบง่ายด้วยวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นเช่นกิ่ง และ ใบอินทผลัม และ โคลน ภายหลังได้มีการต่อเติมจนกระทั่งพื้นที่ครอบคลุมบริเวณบ้านของท่านศาสดา ผังอาคารเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ล้อมรอบลานกลาง อันเป็นลักษณะที่กลายเป็นต้นแบบของมัสยิดในเวลาต่อมา ภายในมัสยิดมีสุสานของท่านศาสดา และ ท่านอบูบักร และ ท่านอุมัร ซึ่งเป็นคอลีฟะห์[1]อิสลาม ต่อจากท่านศาสดามุฮัมมัด) ต่อมามัสยิดแห่งนี้มีการขยายต่อเติมอีก หลายครั้งตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น

รูปที่6.18 แสดงอัล-นะบะวีย์

---

[1]ผู้นำประชาชาติอิสลาม ต่อจากท่านศาสดามุฮัมมัด (ซล.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3 มัสยิดอัล-อักซอ

ตั้งอยู่ ณ กรุงเยรูซาเร็ม ประเทศอิสราเอล

มัสยิดแห่งนี้เคยเป็นทิศทางการปฏิบัติศาสนกิจของชาวมุสลิม ก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นมัสยิดอัลฮะรอม นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ที่ท่านศาสดาเดินทางอิสรอฮ์ ซึ่งเป็นการเดินทางจากมัสยิดฮะรอมไปยังมัสยิดอัลอักซอ และ เดินทางมิอ์รอจ ซึ่งเป็นการเดินทางจากจากมัสยิดอัลอักซอขึ้นสู่เบื้องบน

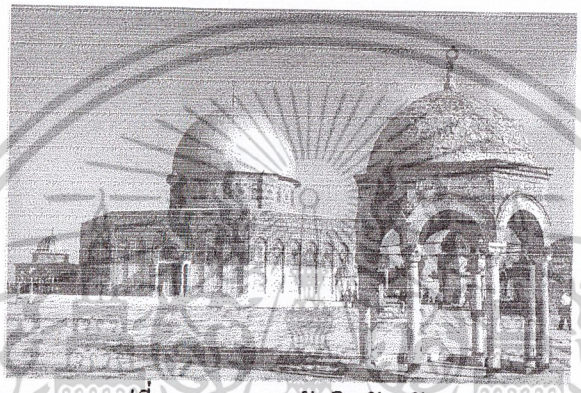

รูปที่6.19 แสดงมัสยิดอัล-อักซอ

5.2 มัสยิดทั่วไป

5.2.1 มัสยิดที่ใช้ในเทศกาลสำคัญ Hollday mosque (Musalla, ldgah)

ในบางประเทศ จะมีมัสยิดที่ใช้ละหมาดในโอกาสสำคัญเช่นวันตรุษทั้ง 2 ของปี ซึ่งจะมีสัปบุรุษมาละหมาดร่วมกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสัปบุรุษที่แยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานในที่ต่างๆ ชุมชนนั้นจึงต้องการพื้นที่มากเป็นพิเศษ แต่เนื่องจากมีการใช้งานเพียงไม่กี่ครั้งต่อปี โดยทั่วไปจึงมักเป็นพื้นที่โล่งที่มีแท่นหรือซุ้มอยู่ทางด้าน กิบละฮ์เพื่อแสดงทิศทางในการละหมาด เมื่อไม่มีการละหมาดก็จะแปรสภาพเป็นพื้นที่โล่งสำหรับรองรับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้

(Amjad B. Prochazka, 1986 b : 74-77)

5.2.2 มัสยิดกลาง Congregational mosque (Jami)

ในประเทศที่มีประชากรมุสลิมเป็นจำนวนมาก เช่น ซาอุดิอาระเบีย อียิปต์ ในแต่ละเมืองมักจะสร้างมัสยิดกลางไว้ในตำแหน่งสำคัญของเมือง โดยมีส่วนประกอบสำคัญอื่น ๆ อยู่รายรอบ เช่น ศาลากลางจังหวัด อาคารรัฐสภา มหาวิทยาลัย อาคารร้านค้า โดยมีชุมชนอยู่รอบนอก สัปบุรุษจากแต่ละชุมชนจะมาละหมาดรวมกันและมาฟังคุฏบะฮ์ที่มัสยิดกลางในวันศุกร์ เป็นโอกาสที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มุสลิมจะได้พบปะสังสรรค์และขัดเกลาจิตใจร่วมกันสัปดาห์ละครั้ง นอกเหนือไปจากการละหมาดประจำวันในมัสยิดชุมชน มัสยิดกลางจึงมีแท่นมิมบัรสำหรับให้อิหม่ามหรือคอเต็บขึ้นไปกล่าวคุตบะฮ์หรือกล่าวปาฐกถาแถลงธรรม มัสยิดกลางจึงเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติศาสนกิจและเป็นศูนย์กลางกิจกรรมทางสังคมในระดับเมือง (Amjact B. Prochazka, 1986 b : 16-17)

5.2.3 มัสยิดชุมชน Community Mosque (Masjid)

ในชุมชนมุสลิมแต่ละแห่ง มักจะมีมัสยิดเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติศาสนกิจและเป็นศูนย์กลางกิจกรรมในระดังชุมชน มีการละหมาดวันละ 5 เวลาเป็นประจำทุกวัน ในวันศุกร์จึงจะไปละหมาดรวมกันที่มัสยิดกลาง มัสยิดชุมชนหลายแห่งจึงไม่จำเป็นต้องมีแทนมิมบัรเช่นในมัสยิดกลาง เพราะไม่มีการกล่าวคุตบะฮ์ในการละหมาดวันศุกร์

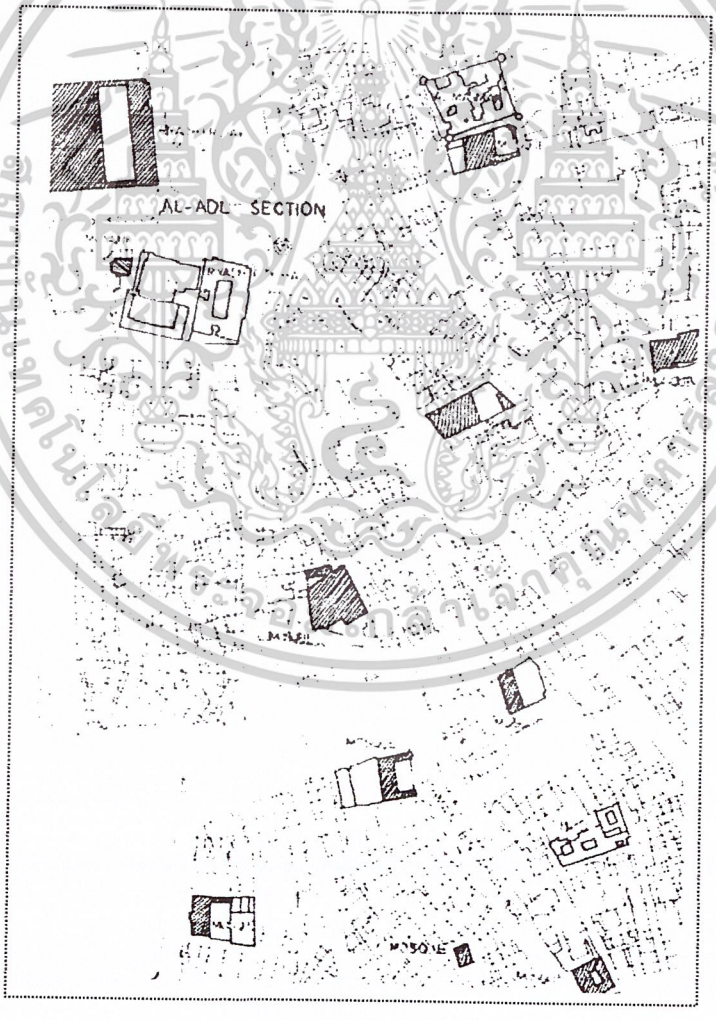

รูปที่6.20 แสดงผังเมืองริยาด ประเทศซาอุดิอาระเบีย ที่มีมัสยิดชุมชนกระจายอยู่ตามส่วนต่างๆ ชองเมืองแต่จะมีมัสยิดกลาง ขนาดใหญ่อยู่บริเวณกลางเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.4 มัสยิดส่วนตัว Family Mosque (Balasah)

ในชุมชนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกลมัสยิด มักจะมีการสร้างอาคารเล็กขึ้นสำหรับละหมาดร่วมกันในหมู่เครือญาติที่มีเพียงไม่กี่หลังคาเรือน มักเป็นอาคารที่มีการสร้างในลักษณะชั่วคราว เมื่อชุมชนมีขนาดใหญ่ขึ้น อาจมีการขยายต่อเติมและสร้างเป็นอาคารมัสยิดถาวรได้

5.3 มัสยิดที่มีลักษณะเฉพาะ

ได้แก่มัสยิดที่อยู่ร่วมกับอาคารอื่น ๆ ในลักษณะต่าง ๆ เช่น มัสยิดในห้างสรรพสินค้า มัสยิดในสนามบิน มัสยิดในวัง และมัสยิดในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

6. ลักษณะมัสยิดพื้นถิ่นในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ส่วนใหญ่มัสยิดพื้นถิ่นในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งอยู่ในแถบประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย จะมีลักษณะเด่นที่เป็นหลังคาทรงปั้นหยาหรือทรง hip ซ้อนชั้น ซึ่งเป็นลักษณะที่พัฒนามาจากสถาปัตยกรรมแถบร้อนชื้นซึ่งแต่เดิมก่อนที่จะได้รับอิทธิพลจากอิสลาม จะสร้างเพื่อใช้บูชาเทพเจ้า และภูตผี ซึ่งต่อมาอิสลามได้เข้ามาและ ล้างความเชื่อเหล่านี้ไป ให้นับถืออัลลอฮ์องค์เดียว สถานที่บูชาเทพต่างๆจึงได้กลายเป็นมัสยิด คติความเชื่อที่คัดกับอิสลามจึงได้ถูกลบออกไป

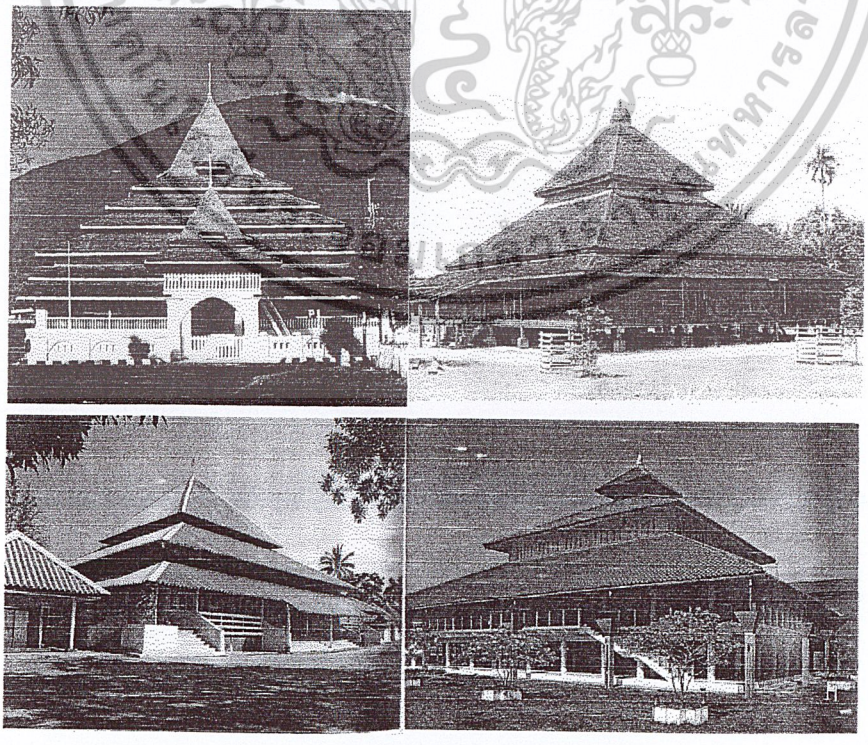

รูปที่6.21 แสดงลักษณะมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.22 แสดงรูปตัดมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

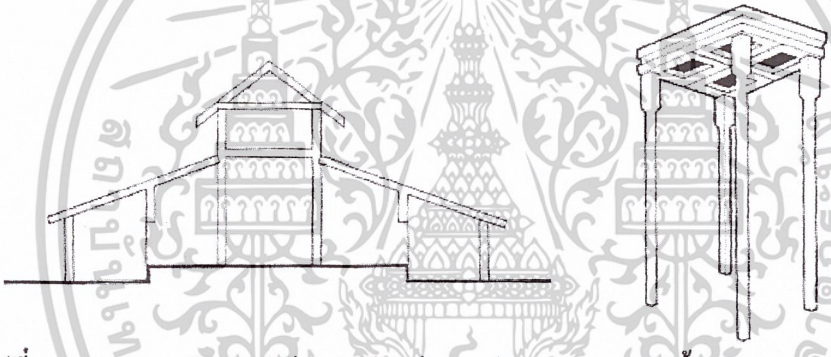

รูปที่6.23 แสดงหลักการใช้เสา 4 ต้น เป็นศูนย์กลางในการรับน้ำหนัก ยกหลังคา hip

ซึ่งการยกหลังคาสามารถเปิดช่องทำให้ได้แสงสว่างและมีการระบายอากาศที่ดี ช่วยเสริมบรรยากาศแห่งศรัทธา

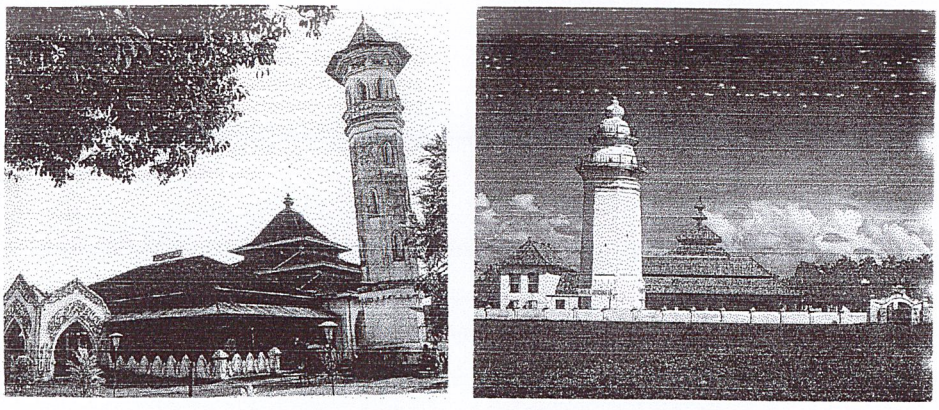

รูปที่6.24 แสดงมัสยิดพื้นถิ่นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในการรับอิทธิพลในการมีหออะซาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.2 การออกแบบห้องเรียน

ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่นักศึกษา ซึ่งจะเข้ามาศึกษาหาความรู้ ซึ่งในโครงการได้มีห้องเรียนอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ห้องเรียนธรรมดา เป็นการเรียนในลักษณะที่ห้องเรียน ห้องหนึ่งเรียนด้วยกัน
2. ห้องบรรยายรวม เป็นการเรียนในลักษณะที่ห้องเรียนหลายห้อง เรียนรวมกันในรายวิชาที่เหมือนกัน

1. การออกแบบห้องเรียนธรรมดา

1.1 การวางแนวอาคาร

การวางแนวอาคารให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่ตั้งและถูกต้องตามทิศทางลม จะทำให้ภายในอาคารมีการระบายอากาศที่ดี มีลมพัดผ่านตลอดเวลา ภายในอาคารเรียนควรเป็นห้องเรียนที่จะได้รับประโยชน์จากธรรมชาติมากที่สุด เพราะส่วนใหญ่มีเวลาการใช้อาคารเรียนมาก ดังนั้น ห้องเรียนจึงควรอยู่ในตำแหน่งที่รับลมส่วนใหญ่ที่มาจากทิศใต้และทิศตะวันตกเฉียงใต้ และ ควรมีหน้าต่างรับลมด้านทิศใต้แล้วระบายลมออกด้านทิศเหนือ

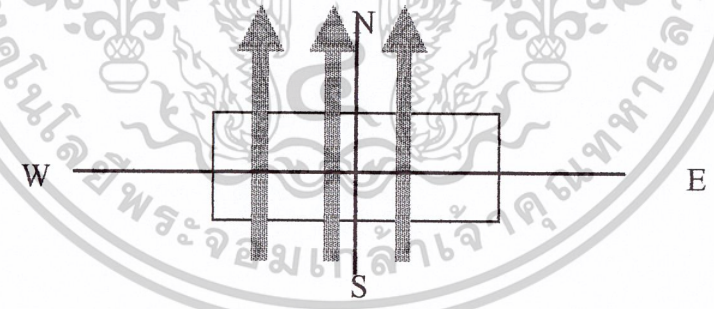

รูปที่6.25 แสดงการวางแนวอาคารเรียนที่สัมพันธ์กับทิศทางลม

1.2 การป้องกันเสียง

ห้องเรียนเป็นส่วนที่ต้องการความสงบดังนั้นควรจัดส่วนที่มีการเรียนการสอนในบริเวณที่มีความสงบและควรมีวิธีที่จะแก้ปัญหาเสียงรบกวนจากภายนอก และ เสียงสะท้อนจากภายในซึ่งมีหลายวิธีดังนี้

1. ใช้วัสดุพวก Sound Absorption กับผนังเพดานห้องต่างๆ
2. ทำผนังให้หนาเป็นพิเศษ อาจทำเป็นผนังสองชั้นกับห้องที่เกิดเสียงดัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ถ้าอยู่ในทิศทางที่ลมพัดผ่าน ให้ใช้การ Ventilation ของลมช่วยพัดพาเสียงออกไปจากห้องที่มีเสียงดัง
4. ใช้ต้นไม้ในการช่วยดูดกลืนเสียง ในกรณีที่อาจก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนอาคารข้างเคียง
5. ใช้ Floating Floor กับห้องเครื่องต่างๆ ที่อยู่ชั้นต่างๆของอาคาร

รูปที่6.26 แสดงการเลือกใช้ฝ้าเพดานในการดูดซับเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

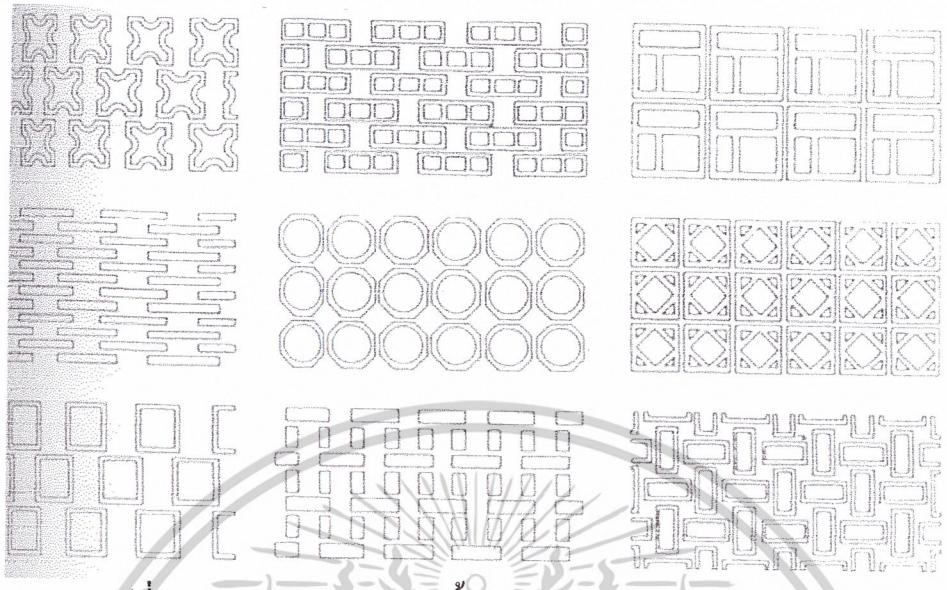

รูปที่6.27 แสดงลักษณะการทำพื้นผิวของผนังในการดูดซับเสียง

1.3 เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในห้องเรียน

ในโครงการจะเป็นการเรียนการสอนในแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว จึงสามารถแบ่งเฟอร์นิเจอร์ได้เป็น

1. โต๊ะเก้าอี้ที่ใช้ในห้องเรียน
2. กระดานเขียนในการสอน
3. ฉากฉายภาพ

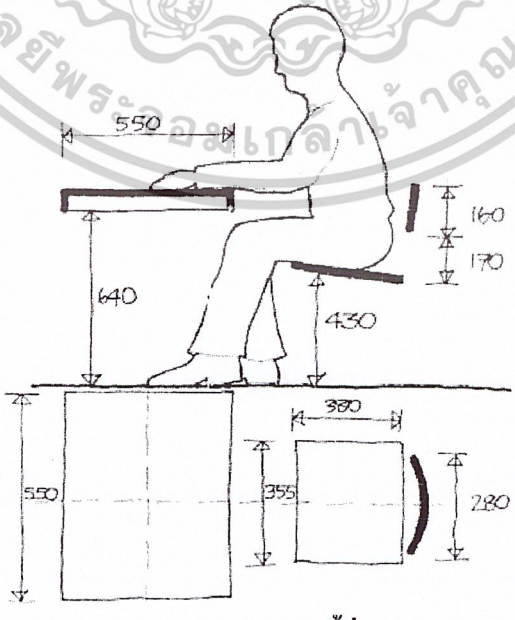

รูปที่6.28 แสดงขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่ใช้ในห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

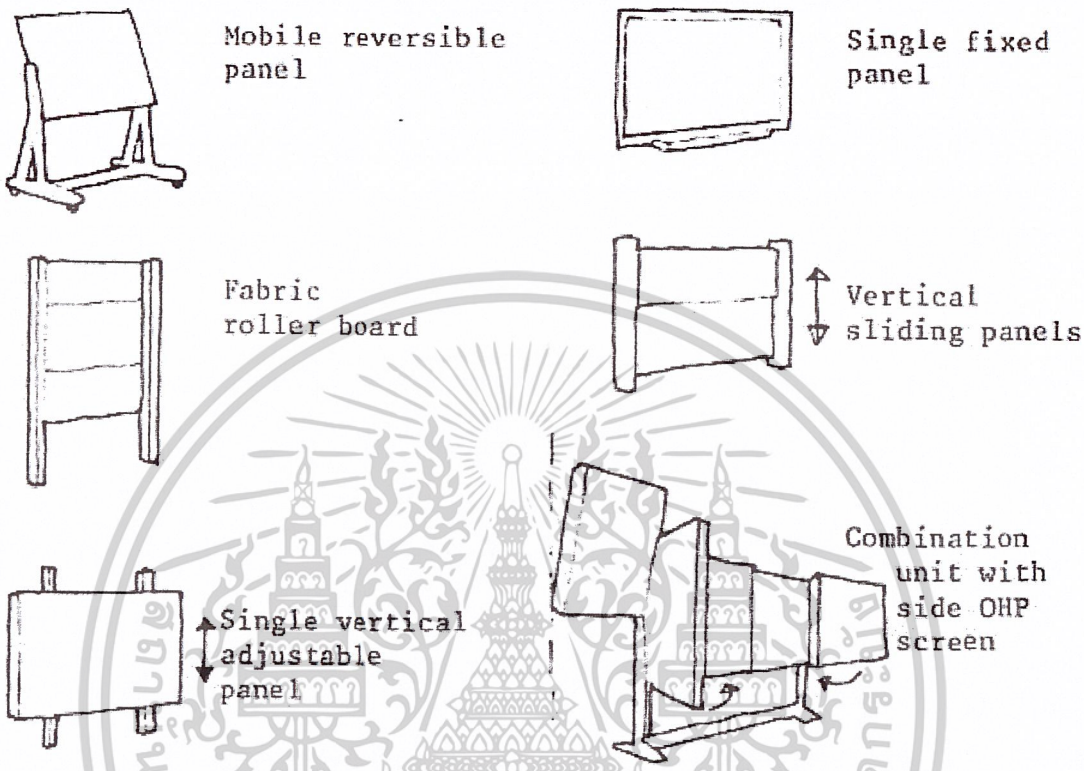

รูปที่6.29 แสดงกระดานเขียนในการสอนแบบต่างๆ

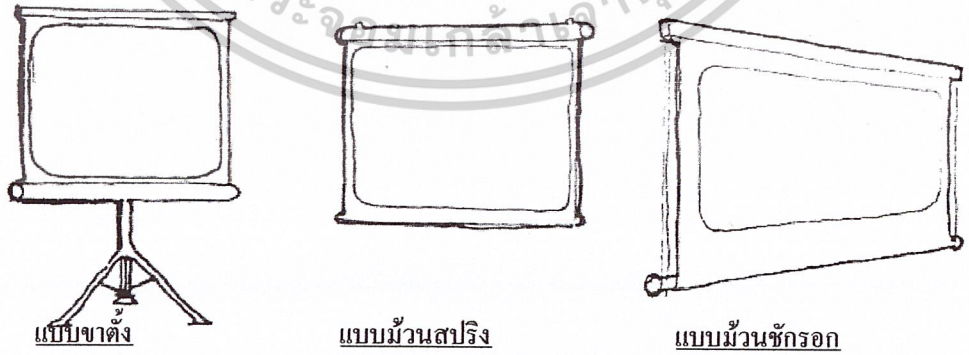

รูปที่6.30 แสดงฉากฉายภาพแบบต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การวางผังในห้องเรียน

เนื่องจากลักษณะโครงการมีข้อคำนึงถึงการปะปนระหว่างหญิงชายจึงต้องทำการจัดที่นั่งแบ่งส่วนระหว่างหญิงชาย โดยที่ผู้ชายนั่งข้างหน้า ผู้หญิงนั่งข้างหลัง อาจต้องยกพื้นในส่วนที่ผู้หญิงนั่งด้านหลังให้สูงขึ้น เนื่องจากความสูงผู้หญิงน้อยกว่าความสูงผู้ชาย นอกจากนี้ต้องทำประตูทางเข้า ออก 2 ทางสำหรับผู้หญิงและผู้ชาย

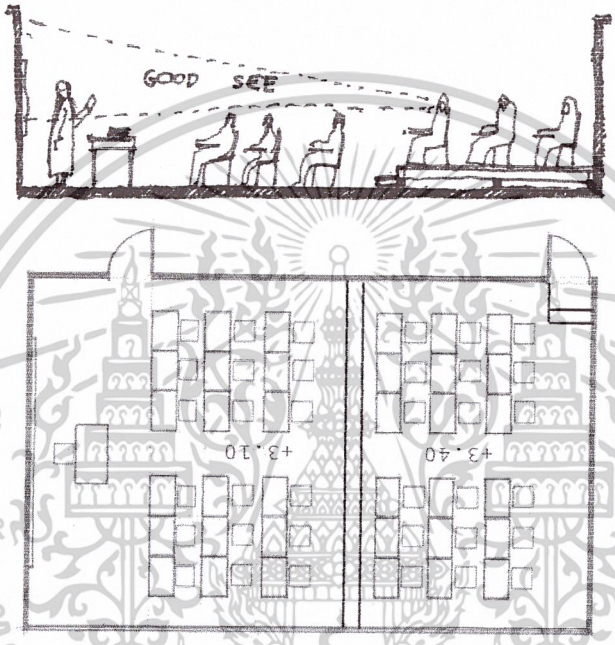

รูปที่6.31 แสดงการวางผังในห้องเรียน

2. การออกแบบห้องบรรยายรวม

2.1 ประเภทห้องบรรยายรวม

1. ห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานพื้น

เป็นห้องบรรยายที่ให้ความรู้สึกที่กว้างโอ่โถงอาจเปลืองพื้นที่และการก่อสร้างแต่ทำให้ไม่รู้สึกอึดอัด และสามารถใช้เป็นพื้นที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศซ่อนฝ้าเพดานได้ดี

2. ห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานที่นั่ง

เป็นห้องบรรยายที่ประหยัดพื้นที่และการก่อสร้างแต่ความสูงที่ว่างแต่ละที่นั่งใกล้เคียงกันอาจไม่รู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงของที่ว่าง

3. ห้องบรรยายรวมแบบซ้อนชั้น

เป็นห้องบรรยายที่ต้องการประหยัดเนื้อที่และสามารถในการออกแบบเล่นระดับชั้นได้ในการที่ต้องการมีห้องบรรยายรวมในชั้นอื่นๆด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

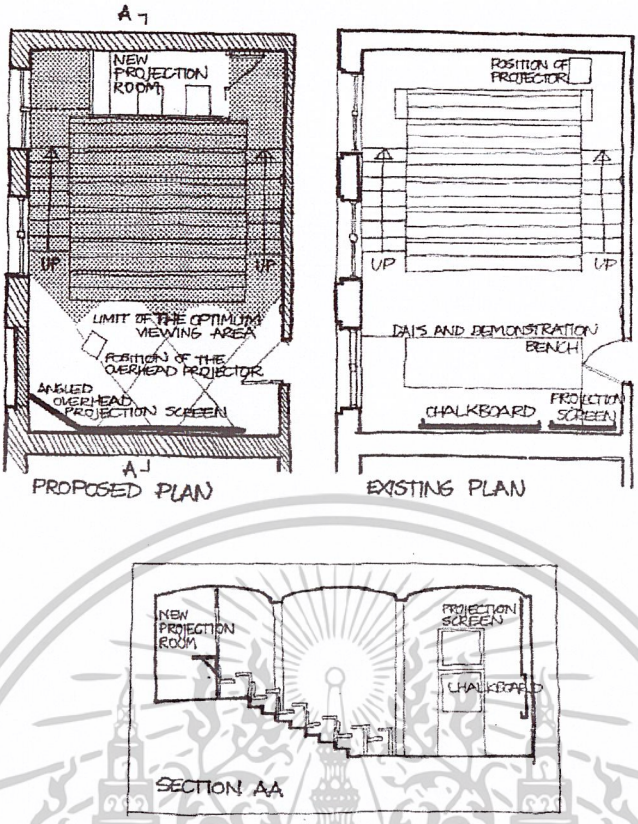

รูปที่6.32 แสดงห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานพื้น

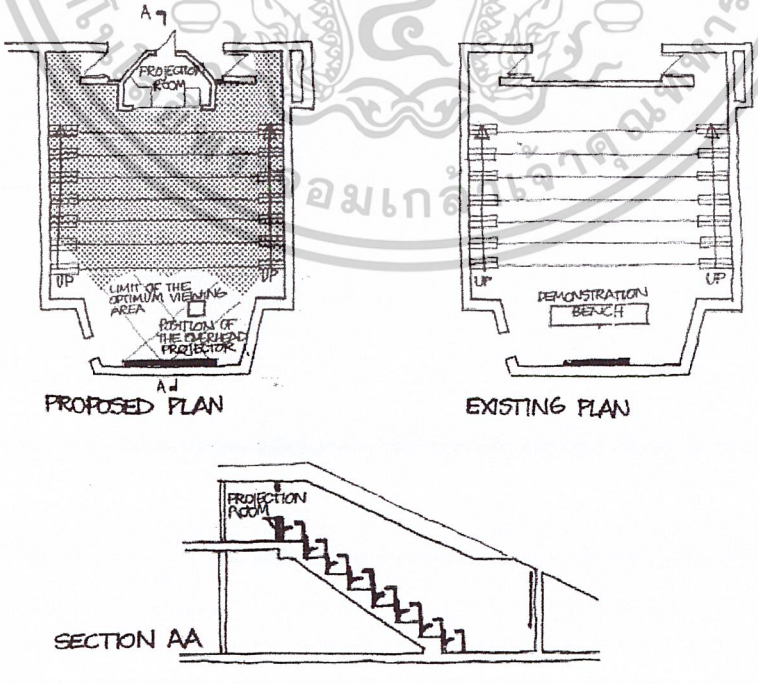

รูปที่6.33 แสดงห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานที่นั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

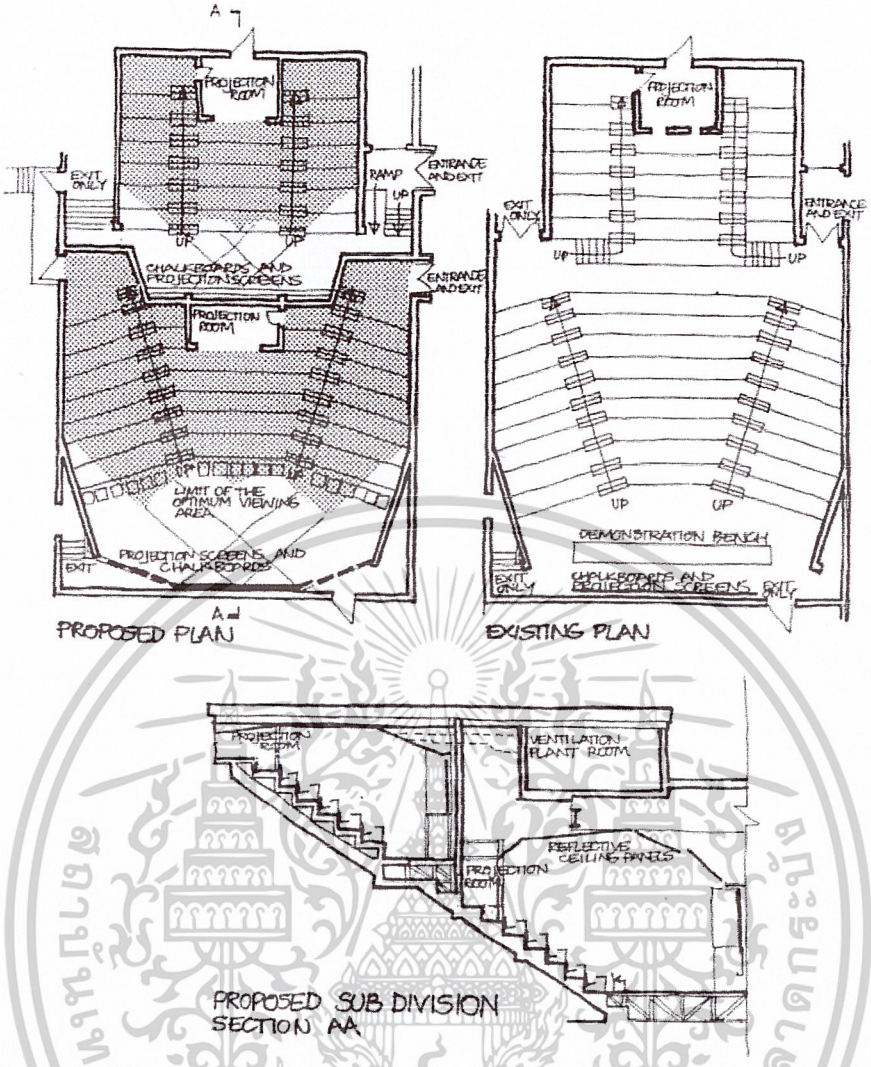

รูปที่6.34 แสดงห้องบรรยายรวมแบบซ้อนชั้น

พิจารณาในโครงการได้เลือกใช้ห้องบรรยายรวมแบบเพดานขนานพื้น

2.2 ประเภทที่นั่งห้องบรรยายรวม

แบ่งเป็น

1. โต๊ะและที่นั่งพับได้
2. โต๊ะต่อเนื่องเก้าอี้หมุน
3. โต๊ะและที่นั่งยึด
4. โต๊ะต่อเนื่องที่นั่งพับได้
5. โต๊ะเดี่ยวยึดแต่เป็นแบบเท้าแขนพับได้

ในลักษณะแบบที่1-4 จะทำให้ลุกออกได้ยากเนื่องจากมีความต่อเนื่องกันของโต๊ะเวลาจะลุกไปทำธุระหรือเกิดเหตุฉุกเฉินต้องติดคนด้านข้าง พิจารณาโครงการเลือกใช้แบบที่ 5ทั้งนี้อาจมีที่นั่งในรูปแบบอื่นที่ประยุกต์ ออกไปนอกเหนือจากนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

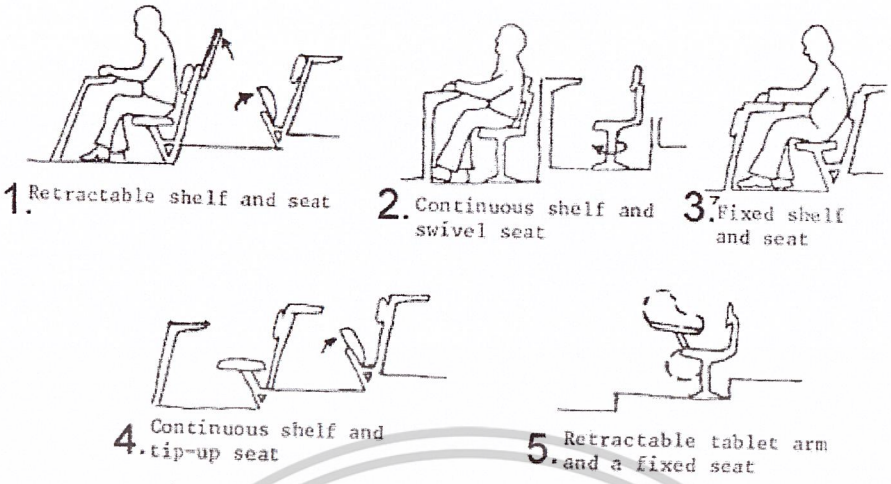

รูปที่6.35 แสดงประเภทต่างๆของที่นั่งในห้องบรรยายรวม

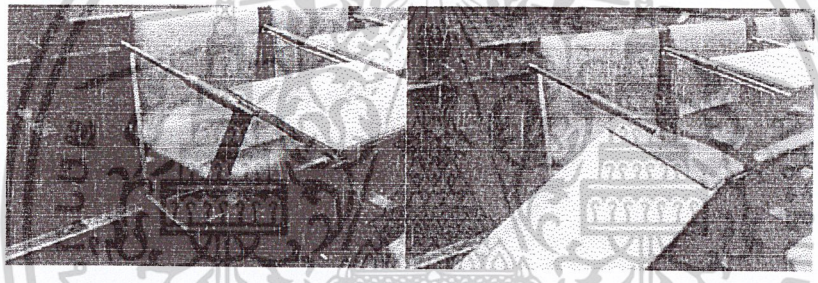

รูปที่6.36 แสดงที่นั่งแบบโต๊ะเดี่ยวยึดแต่เป็นแบบเท้าแขนพับได้

2.3 วิสัยทัศน์การมองของผู้เรียน

การออกแบบห้องเรียนมีความจำเป็นอย่างมากในเรื่องของวิสัยทัศน์การมอง เนื่องจากมีผลในเรื่องของประสิทธิภาพในการรับรู้เข้าใจในการศึกษา จึงต้องทราบถึงระยะการมองเห็นที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

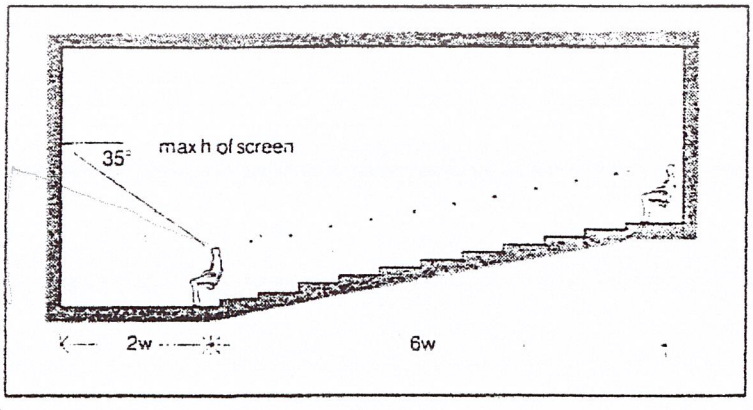

รูปที่6.37 รูปตัดแสดงระยะการมองที่สามารถมองเห็นได้ของที่นั่งกับฉาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

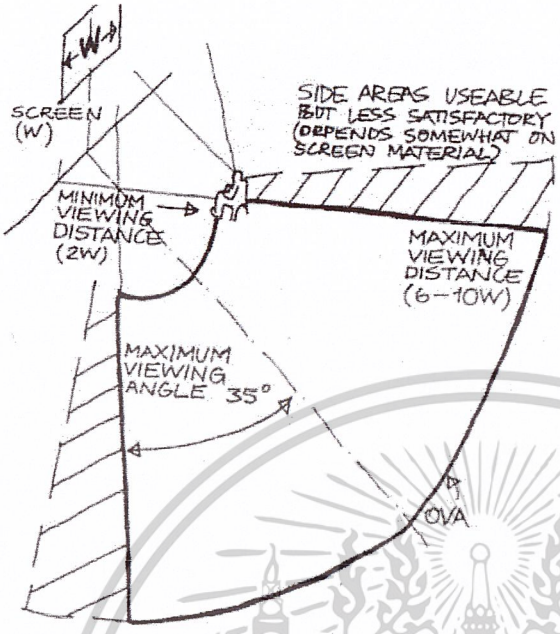

The OVA showing the rule of thumb hints often adopted when planning for the viewing of slides or film. W = width of screen horizontal. (Distances from 7W - 10W max. are primarily for film material).

รูปที่6.38 แสดงระยะการมองที่สามารถมองเห็นได้ของที่นั่งกับฉากได้อย่างทั่วถึง

2.4 ห้องควบคุมเสียงและฉายภาพ

ห้องบรรยายรวมจำเป็นที่ต้องมีห้องควบคุมเสียงในการกระจายเสียงเนื่องจากห้องมีขนาดใหญ่จำเป็นที่ผู้ฟังจะสามารถฟังได้ทั่วถึง และ ต้องใช้เครื่องฉายภาพซึ่งจะทำให้ภาพมีขนาดที่ใหญ่และมองเห็นได้อย่างทั่วถึงกันการออกแบบจึงต้องคำนึงถึงในส่วนนี้

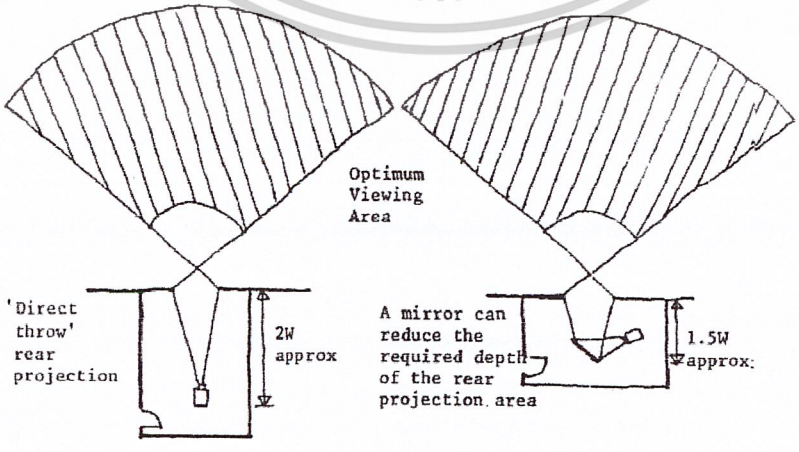

รูปที่6.39 แสดงระยะการฉายของเครื่องฉายในแบบส่องตรง และ แบบสะท้อนกระจก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.3 การออกแบบห้องประชุม

1. ลักษณะของหอประชุม

ลักษณะของหอประชุมที่นิยมใช้กันมากที่สุด สามารถแบ่งออกได้ 4 ประเภท

1.1 PROSCENIUM STAGE

1.2 OPEN STAGE

1.3 ARENA STAGE

1.4 SPACE STAGE

1.1 PROSCENIUM STAGE เป็นการจัดให้ผู้ชมสามารถมองเห็นได้จากด้านเดียวกัน ดังนั้นภาพที่จะเกิดขึ้นจะเหมือนกันมากที่สุด สามารถดัดแปลงให้เข้ากับการแสดงต่างๆ ได้ง่าย การใช้งานสามารถใช้งานได้อย่างดี เพราะไม่ต้องคำนึงถึงผู้ชมด้านหลัง ในลักษณะนี้ผู้แสดงและผู้ชมจะต้องแยกกันอย่างเด็ดขาด

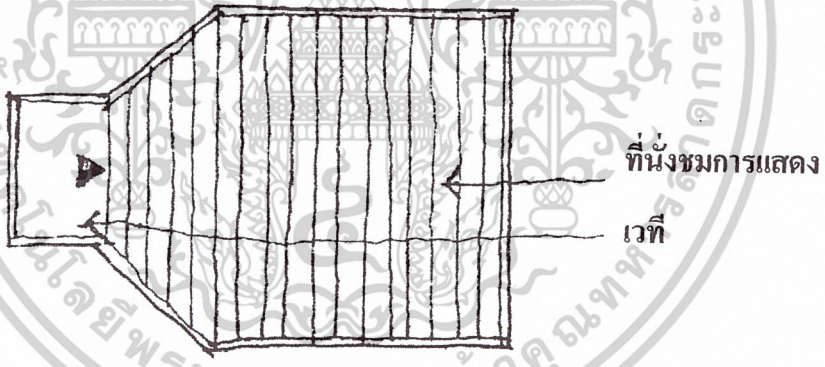

รูปที่6.40 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ PROSCENIUM STAGE

ข้อเสีย คือมีความจำกัดความจุของที่นั่ง ซึ่งการขยายที่นั่งจะเป็นไปในทางลึก ผู้ชมอื่นๆ จะรับชมได้ไม่ดี อาจแก้ไขโดยการขยายมุมมองไปทางด้านข้างเป็นรูปพัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 OPEN STAGE เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากหอประชุมของกรีกและโรมันยุคคลาสสิค เน้นความสำคัญของเนื้อเวที มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชมและผู้แสดงมากกว่าแบบแรก

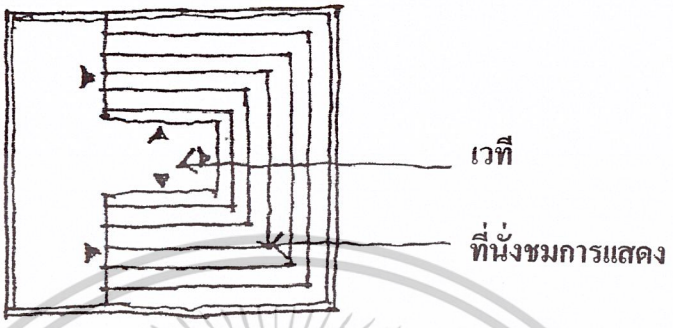

รูปที่6.41 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ OPEN STAGE

ข้อเสีย มีความยากในการจัดเวทีการแสดง เพราะผู้เข้าชมกระจายอยู่โดยรอบทำให้ผู้ชมแต่ละด้านรับความแตกต่างกัน และผู้ชมถูกรบกวนมุมมองจากผู้ชมด้านข้างและฝั่งตรงข้าม

การออกแบบฉากในเวทีแบบนี้จะเน้นที่ด้านหลัง และสร้างลักษณะสามมิติในเนื้อที่ของเวที มักนิยมใช้ในเวทีกลางแจ้ง

1.3 ARENA STAGE เป็นแบบที่สามารถจุผู้ชมได้มากที่สุด แต่ก็มีข้อจำกัดในการแสดงแต่ละประเภทเท่านั้น นิยมใช้กับการแสดงที่มีผู้แสดงมากๆ ถ้ามีผู้ชมอยู่สองด้านเรียกว่า Transverse stage โรงละครแบบนี้ไม่มีฉาก เนื่องจากการล้อมรอบของผู้ชมจึงยากแก่การแสดงออก และควบคุมอารมณ์ให้ได้ผลดีพร้อมทุกด้าน นอกจากนั้นการกระจายเสียงจะมีมาก ทำให้เสียงไปได้ไม่ไกลต้องใช้ระบบเครื่องขยายเสียงช่วย

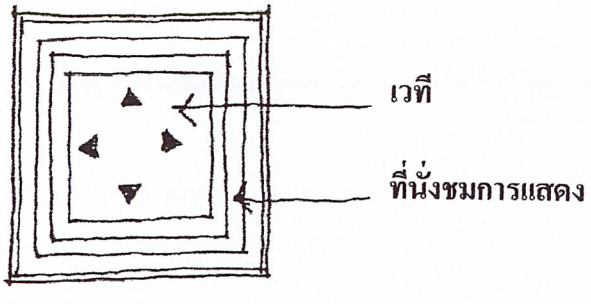

รูปที่6.42 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ ARENA STAGE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 SPACE STAGE เป็นแบบเนื้อที่ของเวทีกระจายออกไปทั่วๆหรือแทรกปะปนกับผู้ชม เป็นแนวความคิดที่ถูกนำมาพิจารณาใหม่ จะใช้กับการแสดงแต่ละประเภทเท่านั้น ที่ต้องการผลการชมเป็นพิเศษจึงค่อนข้างจำกัดในการใช้งานและไม่นิยมใช้กันมาก

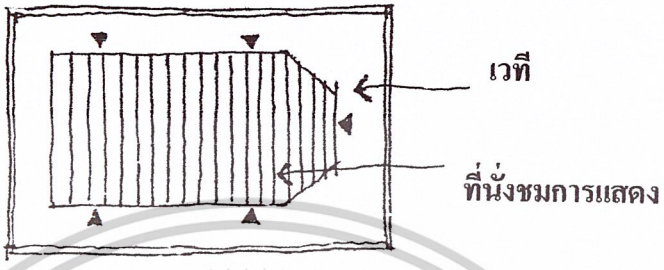

รูปที่6.43 แสดงลักษณะหอประชุมแบบ SPACE STAGE

จากรูปแบบแต่ละประเภทของหอประชุม แบบ PROSCENIUM STAGE เหมาะสมในการใช้โครงการมากที่สุดในแง่ลักษณะกิจกรรมการใช้สอยในรูปแบบของอิสลาม และยังมีความยืดหยุ่นการใช้งานสูง สามารถจัดแสงได้มาก ให้ผลดีในการชมและยังสามารถดัดแปลงใช้ในงานต่างๆได้ซึ่งเหมาะสมกับกิจกรรมโครงการ

2. รูปร่างของหอประชุม

ลักษณะของหอประชุมที่จะนำมาพิจารณามี 3 ประเภทใหญ่ๆคือ

1. รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular Shape)
2. รูปพัด (Fan Shape)
3. รูปกลมหรือรี (Circular or Elliptically)

2.1 รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular Shape) ลักษณะนี้ง่ายต่อการออกแบบฉาก แต่มีข้อเสียเกี่ยวกับการสะท้อนของเสียงมาก แต่ก็สามารถแก้ไขได้โดยใช้ผนังเป็นลูกคลื่นเพื่อช่วยในการกระจายเสียงเหมาะสำหรับประชุมขนาดเล็ก

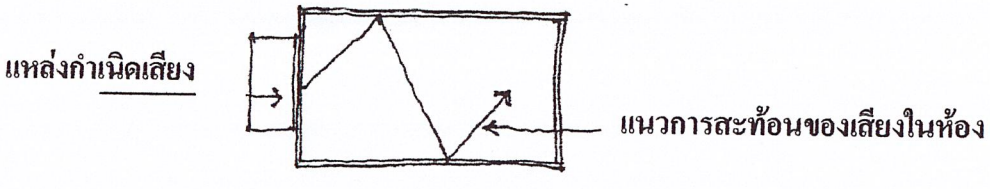

รูปที่6.44 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 รูปพัด (Fan Shape) ลักษณะนี้ช่วยในการกระจายเสียงผู้ชมได้ทั่วถึง ทำให้ที่นั่งทุกที่มีระดับเสียงที่เกิดขึ้นในหอประชุมมีความใกล้เคียงกันมาก และผนังที่เบนออกมาจะช่วยในการขยายมุมมองให้ดูได้มากขึ้น มุมของแกนผนังที่มากที่สุดไม่ควรเกิน 60 องศา

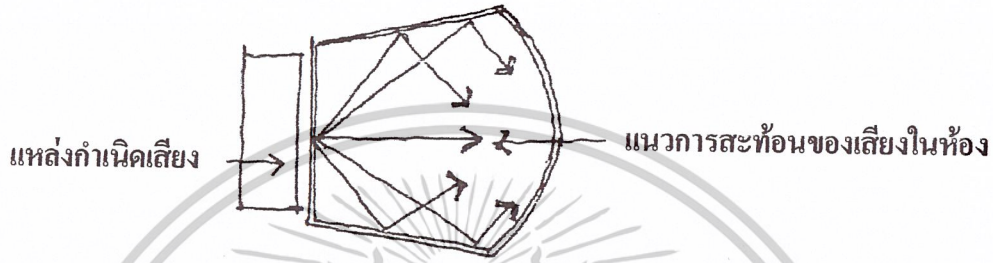

รูปที่6.45 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบ รูปพัด

2.3 รูปกลมหรือรี (Circular or Elliptically) เป็นลักษณะที่ทำให้เสียงสะท้อนมารวมเป็นจุดเดียว (Sound-Focus) ทำให้เสียงดังเป็นบางจุดไม่เท่ากัน ถ้าจำเป็นต้องออกแบบในลักษณะนี้อาจแก้ไขโดยใช้ผนังรูปโค้งให้เสียงกระจายออกหรือใช้วัสดุดูดเสียง

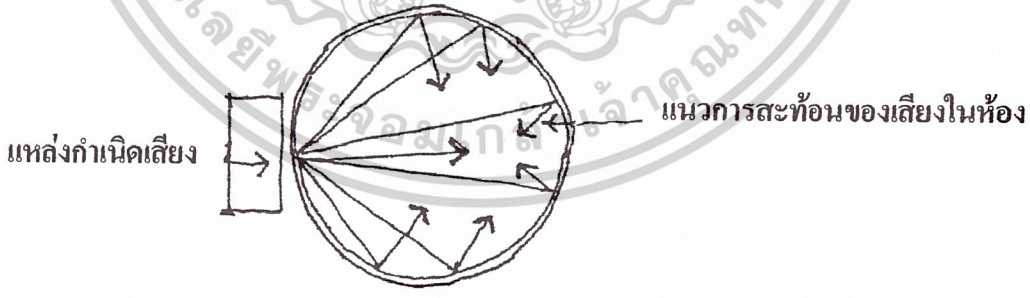

รูปที่6.46 แสดงรูปร่างของหอประชุมแบบ รูปกลมหรือรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การหาความลาดเอียงของแนวที่นั่ง

3.1 ปัจจัยในการหาความลาดเอียงของพื้น

มีดังนี้

1. ระยะทางจากผู้แสดงถึงผู้ชมที่อยู่ไกลที่สุด
2. ความลึกของเวทีและจุดสูงที่สุดของการแสดงแต่ละประเภท
3. ส่วนหน้าสุดของเวทีซึ่งผู้ชมจะต้องมองเห็น
4. จุดสูงสุดของฉากซึ่งผู้ชมจะต้องมองเห็น มักมีปัญหาในแถวที่อยู่หลังๆและอยู่สูงสุด

3.2 วิธีหาความเอียงของพื้น

1. กำหนด L คือระยะทางในแนวราบจากผู้ที่อยู่แถวหน้าสุดถึงผู้ชมแถวหลังสุด
2. กำหนด A เป็นจุดสายตาของผู้ชมที่อยู่แถวหน้าสุด และ X เป็นจุดสายตาของผู้ชมแถวหลังสุด
3. ลากเส้น A ถึง X มีระยะเท่ากับ L/10 จุดนี้เป็นจุดสายตาของผู้ชมหลังสุดมองผ่านศีรษะแถวหน้าสุด
4. และลากเส้นจากจุดบนเวทีผ่านจุด X ไปถึงแถวหลังสุดของสายตาคนหลังสุด
5. ลากเส้นเชื่อมจากจุด A และ O เส้นนี้จะเป็นความชันของแถวที่นั่งซึ่งพื้นที่ของโรงละครจะอยู่ต่ำกว่าระดับสายตาประมาณ 1.10-1.20 เมตร

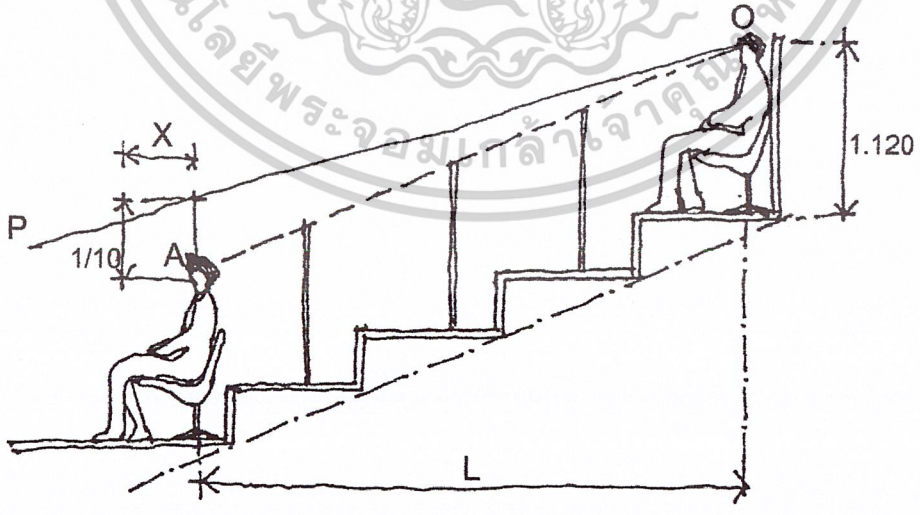

รูปที่6.47 แสดงแนวทางในการหาจัดวางที่นั่งในห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สัดส่วนของหอประชุม

ในเรื่องของสัดส่วนไม่มีสัดส่วนที่แน่นอนหรือตายตัว จะขึ้นอยู่กับการจัดการที่นั่งให้มีระยะที่ดีที่สุดของผู้ชม และระยะที่ใกล้เวทีที่สุด

5. ขนาดของหอประชุม

ขนาดของหอประชุมโดยทั่วๆ ไป สามารถแบ่งออกตามลักษณะความสารถในการบรรจุผู้ชมดังนี้

- ขนาดเล็ก สามารถจุผู้ชมน้อยกว่า 500 ที่นั่ง
- ขนาดกลางสามารถจุผู้ชม 500-900 ที่นั่ง
- ขนาดใหญ่สามารถจุผู้ชม 500-1,500 ที่นั่ง
- ขนาดพิเศษสามารถจุผู้ชม 1,500 ที่นั่ง

แต่ขนาดความจุหอประชุมจะถูกจำกัดด้วยความสามารถในการมอง การฟังและสามารถเก็บเรื่องราว ซึ่งระยะที่ไกลที่สุดสำหรับการชมคือ 20.00-22.50 เมตร สำหรับการแสดงขนาดเล็ก

6. ลักษณะมุมมองของผู้ชม (SIGHT LINES)

Vertical Sight lines ในการชมแต่ละที่ย่อมมีผู้ชมมาก ในห้องประชุมดังนั้นจึงยกระดับให้มีผู้ชมที่อยู่ด้านหลังสามารถได้จัดเจนขึ้น การเอียงของพื้นที่ประชุมนั้น จะมีความชันของพื้นที่ไม่เกิน 1 ต่อ 10 ไม่จำเป็นต้องทำขั้นบันไดแต่ถ้าเกินกว่านี้ควนทำขั้นบันได นอกจากนี้ความชันไม่ควรเกินกว่า 35 องศาเพราะถ้าเกินกว่านั้นจะไม่มีความสูงเกินไป

VERTICAL SIGHT LINES

มุมมองในแนวราบจะเป็นตัวกำหนดเนื้อที่ที่จะใช้งานจริง การหามุมมองในแนวราบจะต้องลากเส้นจากตำแหน่งต่างๆ มายังเวที ซึ่งทำให้ทราบขอบเขตของที่นั่งและเนื้อที่จะใช้การแสดงอย่างเพียงพอ ที่นั่งในหอประชุมสามารถแบ่งได้ 2 แบบ

1. ที่นั่งแบบยึดติดตัว (FIXED SEATS)
2. ที่นั่งชนิดเคลื่อนย้ายได้ (MOVABLE SEATS)

<u>1. ที่นั่งแบบยึดติดตัว (FIXED SEATS)</u>

เป็นลักษณะติดตามพื้นที่ให้ความสะดวกสบายในการนั่งมากกว่าแบบที่สามารถเคลื่อนย้ายได้นิยมใช้กันโดยทั่วไป กลไกในการกระดกควรให้เงียบที่สุดเมื่อทำงานที่นั่งควรเป็นเบาะให้นั่งสบายและใช้วัตถุกันไฟ ดูดซับเสียงได้ ทำความสะอาดได้ง่าย ฝุ่นไม่เกาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ที่นั่งชนิดเคลื่อนย้ายได้ (MOVABLE SEATS)

ที่นั่งเคลื่อนย้ายได้เหมาะสมกับหอประชุมที่มีประโยชน์ใช้สอยหลายแบบ การออกแบบจะต้องอยู่ใน Sight lines เช่นเดียวกัน การทำที่นั่งลักษณะนี้มักทำเป็นชิ้นส่วนต่างๆ ซึ่งจะนำมาประกอบกันได้พอดี แนวทางการออกแบบที่นั่งชนิดเคลื่อนย้ายได้มีหลักการใหญ่ๆ คือ

2.1 INDIVIDUAL MODULE SYSTEM ทำพื้นที่เป็นกล่องหรือชิ้นส่วนขนาดเล็กน้ำหนักเบาเก้าอี้จะถูกนำมาติดตั้งบนชิ้นส่วนเหล่านี้

2.2 MULTIPLE SEATING MODULE เป็นแบที่มีขนาดใหญ่พื้นที่มักจะทำเป็นโครงสร้างสามารถปรับเอนได้หรือพับเก็บได้ เมื่อใช้งานจะยกหรือคลี่ออกโดยมีหรืออุปกรณ์ในการยึด

ประเภทของที่นั่ง สามารถแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ได้ 3 ชนิดคือ

1. ที่นั่งแบบมีที่วางแขน (SEATING WITH ARMS)
2. ที่นั่งแบบไม่มีที่วางแขน (SEATING WITH NOT ARMS)
3. ที่นั่งแบบไม่มีพนักพิงหลัง (SEATING WITHOUT BACK)

7. ระยะห่างของที่นั่งในแบบต่างๆ

1. ระยะที่หลังถึงที่พนักพิงหลังคือ 0.76 เมตรสำหรับที่นั่งแบบมีพนักพิง
2. ระยะที่หลังถึงที่พนักพิงหลังคือ 0.60 เมตรสำหรับที่นั่งแบบไม่มีพนักพิง
3. ความกว้างของที่นั่งน้อยที่สุด สำหรับแบบที่มีที่วางแขนคือ 1.50 เมตร
4. ความกว้างของที่นั่งมากที่สุด สำหรับแบบที่ไม่มีที่วางแขนคือ 0.46 เมตร

8. การจัดแถวที่นั่งภายในห้องประชุม

มีการจัดแถวที่นั่งในหอประชุมแบบต่างๆ ดังนี้

1. การจัดแบบมีทางเดินอยู่ตรงกลาง
2. TRADITIONAL
3. CONTINENTAL

1. การจัดแบบมีทางเดินกลาง

จะพบในหอประชุมที่แคบและยาวเป็นแบบที่ไม่ดีมากนัก เพราะถ้าพิจารณาแล้วจะเห็นว่าส่วนที่ดีที่สุดในการชมคือบริเวณกึ่งกลางของหอประชุม การจัดแบบนี้ทำให้สูญเสียส่วนที่ดีที่สุดในการประชุมไป จึงควรหลีกเลี่ยงการจัดแถวที่นั่งแบบนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดแบบ TRADITIONAL

เป็นการจัดโดยการแบ่งที่นั่งออกเป็นสามตอน มีทางเดินสองทางหรืออาจใช้ริมเป็นทางเดินด้วย (ถ้าจัดที่นั่งแบบไม่ติดผนัง) การจัดแบบนี้เหมาะกับห้องขนาดใหญ่ที่จุคนจำนวนมาก และเหมาะกับการจัดแถวเป็นรูปโค้ง ซึ่งที่นั่งในแต่ละช่วงควรเป็นประมาณ 14-20 ที่การหาพื้นที่รวมทั้งทางเดินจะใช้ 0.65-0.80 ตารางเมตร/ที่นั่ง

3. การจัดแบบ CONTINENTAL

เป็นแบบตอนเดียวตลอดไป มีทางเดินข้างสองข้าง ถ้าจำนวนที่นั่งมากเกินไปการเข้าออกจะลำบาก จำนวนที่นั่งในแถวไม่เกิน 100 ที่นั่งการหาพื้นที่จะใช้ 0.75-.90 ตารางเมตร/ที่นั่ง

ซึ่งลักษณะของการเว้นทางเดินแบบต่างๆ ในหอประชุมระยะห่างจากผนังย่อมขึ้นอยู่กับพระราชบัญญัติของแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทยกำหนดให้ต้องเว้นทางเดินระหว่างนั่งกับผนังโดยรอบไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และทางเดินไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ลักษณะของระดับที่นั่งจะช่วยในการรับฟังเสียงอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่เกิดการบังคับในแถวผู้ชม จึงจัดให้มีความลาดเอียงอย่างน้อย 8 องศาโดยประมาณ ถ้าไกลจากเวทีมากระดับแถวหลังจะมากขึ้นและถ้าหอประชุมนั้นมีความลาดเอียงของพื้นมากก็จะทำเป็นลักษณะขั้นบันได เพื่อที่ช่วยในการเดินและลดความสูงด้วยในการจัดที่นั่งอาจจัดในลักษณะที่เยื้องกัน เพื่อความสะดวกในการมองเห็นเพราะแถวที่ 3 จะได้มองข้ามแถวที่ 1 อย่างสบายและทางด้านที่นั่งที่อยู่ริมสุดจะต้องห่างจากผนังอย่างน้อย 2.50 เมตร ดังนั้นจึงเลือกใช้การจัดที่นั่งแบบ CONTINENTAL กับโครงการเพราะมีความเหมาะสมมากที่สุด

6.1.4 การออกแบบห้องสมุด

ห้องสมุดเป็นสถานที่เปิดบริการให้แก่นักเรียนและครู-อาจารย์ ซึ่งจะเข้ามาศึกษาหาความรู้และพักผ่อนด้วยการอ่านหนังสือต่างๆในห้องสมุด

การออกแบบห้องสมุดจะต้องพิจารณาถึงเรื่องแสงสว่าง ความเงียบสงบ อุณหภูมิภายในห้องที่จะทำให้ผู้ที่เข้ามารู้สึกสบายและมีผลต่อการเก็บรักษาหนังสือภายในห้องสมุด

1. ส่วนประกอบทางเทคนิค

1.1 แสงสว่าง(Lighting)

แสงสว่างภายในห้องสมุด หากใช้แสงธรรมชาติจะมีข้อเสียไม่สามารถควบคุมให้มีความเข้มคงที่สม่ำเสมอได้เพื่อใช้ในการอ่านหนังสือและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ ดังนั้นจึงมีการนำเอาแสงสว่างจากสิ่งประดิษฐ์มาช่วยการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการใช้แสงสว่างมีดังนี้

1. ความเข้มของแสงที่เหมาะสมในการอ่านหนังสือ
2. คุณภาพของอุปกรณ์
3. สีของแสง
4. ทิศทางของแสง
5. การกระจายตัวของแสง
6. รูปร่างของอุปกรณ์ที่ให้แสง

ถ้าจะใช้แสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาช่วยควรจะเป็นแสงจากทิศเหนือ-ใต้ ซึ่งจะเป็นแสงสว่างที่ไม่ใช่แสงจ้ามากนัก

1.2 ความแตกต่างของแสง (Contrast)

ความแตกต่างของอัตราความสว่างบนหน้าหนังสือที่ดีสุดคือประมาณ 3.1 และถ้ามากกว่า 5.1 จะไม่เหมาะแก่การอ่านหนังสือ การอ่าหนังสือที่มีกระดาษสีขาวไม่ควรอ่าหนังสือบนโต๊ะที่มีสีดำ เพราะอัตราความสว่างแตกต่างกันมากเกินไป

1.3 ความจ้าของแสงสว่าง (Glare)

ซึ่งความจ้าของแสงสว่างจะขึ้นอยู่กับ

1. ต้นกำเนิดแสง ต้นกำเนิดแสงนั้นตั้งใกล้-ไกล จากหนังสือที่ใช้ในการอ่านเป็นต้น
2. การสะท้อนแสงของวัตถุ ขึ้นอยู่กับวัตถุที่แสงสว่างนั้นไปกระทบแล้วเกิดการสะท้อน เช่น ถ้าวัตถุนั้นมีความมันวาวก็จะเดการสะท้อนของแสงสว่างมาก
3. ขนาด ตำแหน่งและจำนวนของแสงสว่าง

ตารางที่6.1 แสดงมาตรฐานความต้องการแสงสว่างในห้องสมุด

ประเภทของการใช้งาน	แสงสว่างที่ต้องการ	ขีดจำกัดแสงจ้า
1. ส่วนอ่านหนังสือ	200	19
2. ส่วนของชั้นวางหนังสือ	400	19
3. ส่วนชั้นวางหนังสืออ้างอิง	600	16
4. โต๊ะทำงานของบรรณรักษ์	600	16
5. ส่วนเก็บหนังสือ	100	-
6.ส่วนซ่อมแซมหนังสือ	600	22
7.ส่านที่วางดัชนีหนังสือของห้องสมุด	400	22

มาตรฐานความต้องการของแสงสว่าง การวัดค่าความเข้มมีหน่วยเป็น Lux

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. หลักเกณฑ์ในการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องสมุด

1. เพื่อสะดวกในการควบคุมดูแล เช่น โต๊ะรับ-จ่ายหนังสือควรอยู่ใกล้กับทางเดินเข้า-ออกเป็นต้น

2. เพื่อความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการที่ต้องการติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือเดินไปยังชั้นวางหนังสือต่างๆ ควรเว้นทางเดินระหว่างโต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือให้เพียงพอ

3. จัดที่นั่งอ่านหนังสือให้เพียงพอ ให้มีระเบียบดูงามตา ไม่น่าเบื่อ ไม่เบียดเสียดจนแน่นเกินไป สีและแบให้กลมกลืนกับแบบอาคารหรือเป็นแบบเดียวกันภายในห้อง

4. ตำแหน่งเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องสมุดควรให้เหมาะสมแก่การใช้สอย เฟอร์นิเจอร์ชนิดใดควรอยู่ตรงไหนจึงเหมาะสมสะดวกที่สุด เห็นดีที่สุดและสะดุดตาที่สุด

3. เฟอร์นิเจอร์ที่จำเป็นสำหรับส่วนห้องสมุดมีดังนี้

1. ชั้นวางหนังสือ โดยมากมักเรียงไปตามฝาห้องทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดเนื้อที่สำหรับยืนอ่าน นอกจากนี้ยังทำให้บรรณรักษ์ที่ดูแลมีโอกาสควบคุมห้องสมุดโดยทั่วถึง แต่ปัจจุบันมีแนวโน้มของการศึกษาแผนใหม่ มุ่งส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น การวางชั้นหนังสืออาจจะต้องมีการวางตรงกลางห้องหรือข้างๆห้องเพื่อให้มีที่ว่างสำหรับหนังสือให้เป็นสัดส่วนมากขึ้น การวางหนังสือกลางห้องควรเว้นระยะห่างระหว่างชั้น 1.20 เมตร – 1.50 เมตร เพื่อผู้ใช้สามารถหยิบหนังสือโดยสะดวก

2. ชั้นวางวารสารและหนังสือ วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งที่ดึงดูดใจและชวนเชิญให้คนเข้ามาใช้ห้องสมุดได้มาก เพราะมีปกที่มีสีสันสวยงามแลดูมีชีวิตชีวามากกว่าหนังสือทั่วไป ดังนั้นชั้นวางหนังสือจึงควรตั้งใกล้กับทางเข้า-ออก หรือเป็นที่ที่เข้าถึงและมองเห็นได้ง่ายและไม่ไกลจากการควบคุมของบรรณารักษ์มากนัก

3. โต๊ะรับ- จ่ายหนังสือ เป็นโต๊ะที่จะมีผู้มาติดต่อขอยืม – คืนหนังสือเสมอ มักจะตั้งอยู่ใกล้ทางเข้า – ออกเพราะจะเป็นการสะดวกแก่ผู้ใช้ ในการขอยืมและคืนหนังสือ ทั้งยังเป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการขอยืมได้ดียิ่งขึ้น เพราะเมื่อมีผู้ใช้ขอยืมหนังสือไปแล้วทางเจ้าหน้าที่จะสามารถดูแลตรวจตราได้เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2 ด้านงานระบบและความต้องการทางเทคนิค

ในการจัดตั้งโครงการมีความสำคัญในการต้องทราบถึงระบบการจัดการและความต้องการทางเทคนิคเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะโครงการซึ่งในโครงการได้มีหลักพิจารณาในด้านงานระบบและความต้องการทางเทคนิคดังนี้

6.2.1 ระบบโครงสร้างทางอาคาร

ในโครงการนั้นเป็นลักษณะอาคารสถานศึกษาซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ต้องการช่วงพาดที่กว้างนักดังนั้นจึงเลือกใช้ระบบ เสาและคานคอนกรีตเสริมเหล็ก เพราะสามารถทำได้ค่อนข้างหลากหลายซึ่งเหมาะกับอาคารที่มีองค์ประกอบต่างๆกัน สามารถทำช่วงกว้างได้ต่างแต่ 1.80-12.00 เมตร ซึ่งก็กว้างเพียงพอสำหรับองค์ประกอบต่างๆ ของโครงการ

- ส่วนบริหาร โครงการ
- ส่วนห้องสมุด คำนึงถึงการวาง Stack ซึ่งมีความยาวน้อยที่สุดคือ 6.80 เมตร
- ส่วนการเรียน-การสอน
- ส่วนที่พักนักศึกษาและอาจารย์

ในส่วนของ อาคารประกอบศาสนกิจ(มัสยิด), หอประชุม, โรงอาหาร, อาคารเรียนรวม ซึ่งต้องจุคนจำนวนมากจึงเลือกใช้โครงสร้าง Wide Span โครงสร้างประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น

1. TRUSS

เป็นโครงสร้างที่ประกอบจากส่วนของวัสดุขนาดสั้นๆ สามารถพาดช่วงได้กว้าง 20-30 เมตรมีคุณลักษณะพิเศษคือ มีน้ำหนักเบา อีกทั้งเป็นที่นิยมใช้กันเนื่องจากการก่อสร้างและการคำนวณง่ายไม่ต้องใช้เทคนิคมาก

2. FOLDED PLATED&SHELL

เป็นโครงสร้างที่ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กขนาดบางพับหรือโค้งเพื่อต้านทานแรงตามแนวดึงซึ่งทั้ง 2 แบบการก่อสร้างและการคำนวณค่อนข้างยุ่งยากกว่าประเภทแรกมากกว่านั้นยังสิ้นเปลืองค่าไม้แบบอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. PRE-STRESS BEAM

เป็นโครงสร้างที่แก้ปัญหาในการทำ Wide Span โดยช่วยลดความลึกของคานลงมามาได้ แต่ก็ยังสิ้นเปลืองอยู่มากโดยมี Dead Load สูงจึงควรพิจารณาใช้ในส่วนที่ไม่กว้างมากนัก

4. CABLE&TENT

เป็นโครงสร้างชนิดแขวนซึ่งต้องมีตัวหรือกำแพงพิเศษเพื่อรับแรงดึงด้วยซึ่งปัญหาในการก่อสร้างมีมากและต้องการเทคนิคพิเศษมากเช่นกัน

จากการเปรียบเทียบพอสรุปได้ว่าโครงสร้าง TRUSS เหมาะสมกับโครงการมากที่สุด

6.2.2 ระบบไฟฟ้า

1. ระบบไฟฟ้าปกติ

ระบบไฟฟ้าจะเป็นระบบ Centrallized Main Power Supply สายไฟฟ้ารวมอยู่กับห้องเครื่อง เป็นระบบที่ประหยัดและสะดวกในการควบคุม

ระบบจ่ายไฟฟ้าควบคุมการจ่ายไฟฟ้ารวม (Main Distribution Board) จะมี Feedgill จ่ายไฟฟ้าให้กับปั๊มน้ำ เครื่องทำน้ำเย็นของระบบแอร์ และระบบอื่นๆ แยกออกเป็นแต่ละหน่วย โดยมี Distribution Panel ประจำอยู่

การต่อไฟ

ต่อจากสายเมนซึ่งเป็นสายไฟฟ้าแรงสูง 12 KVA 3 เฟส กระแสสลับผ่านเข้าอุปกรณ์อัตโนมัติไปสู่หม้อแปลงไฟฟ้า เพื่อแปลงให้กลายเป็นไฟฟ้าแรงต่ำ 380V / 220V แล้วจึงจ่ายไฟสู่อาคาร

หม้อแปลงที่ใช้ในอาคารเป็นชนิด Dry Type Cast Resin ระบายความร้อนด้วยพัดลมเป่า ซึ่งไม่ต้องการการบำรุงรักษามากนัก โดยจัดหม้อแปลงไฟฟ้าออกเป็น 2 ชุด คือ

1. ระบบไฟฟ้าให้แสงสว่าง ใช้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าทั่วไป ให้แรงดันไฟฟ้า 220V
2. ระบบไฟฟ้ากำลังสำหรับเครื่องปรับอากาศ และระบบเครื่องกลอื่นๆ ให้แรงดันไฟ 380V

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ระบบไฟฟ้าฉุกเฉิน

ระบบไฟฟ้าฉุกเฉินมี 2 ระบบ คือ

2.1 ระบบไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง เดินเครื่องด้วยน้ำมันดีเซล ขนาด 300 กิโลโวลต์แอมป์ จะทำงานโดยอัตโนมัติเมื่อไฟฟ้าปกติดับ เครื่องจะติดโดยใช้ไฟจากแบตเตอรี่ และจะจ่ายไฟให้แก่อุปกรณ์ไฟฟ้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำดับเพลิง ลิฟท์ดับเพลิง ไฟทางเดิน ไฟบอกทางหนีไฟ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องชุมสายโทรศัพท์ ห้องควบคุมอาคาร เป็นต้น

2.2 ระบบไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ จะให้แสงสว่างในช่วงก่อนที่ระบบไฟฟ้าแสงสว่างจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรองจะจ่ายเข้ามาใช้งาน หรือในเครื่องที่เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสตาร์ทไม่ตลอดหรือไม่ทำงาน ระบบนี้จะติดตั้งในบริเวณที่สำคัญต่อความปลอดภัย เช่น ทางหนีไฟ ไฟฉุกเฉินในลิฟท์ ไฟในห้องเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น ใช้แบตเตอรี่ที่อัดไฟเองตลอดเวลาโดยอัตโนมัติเมื่อไฟฟ้าปกติดับ จะใช้แบบติดตั้งอิสระ หรือจ่ายแก่วงโคมหลายจุดก็ได้

สำหรับในห้องคอมพิวเตอร์ ต้องมีไฟฟ้าตลอดเวลาที่เครื่องทำงานและต้องควบคุมแรงดันไฟฟ้าและความถี่ให้คงที่ตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน จึงจำเป็นต้องติดตั้งระบบไฟฟ้าสำรองหรือ UPS (Uninterruptible Power System) แบบที่ใช้เฉพาะกับเครื่องคอมพิวเตอร์มี 3 ระบบ คือ

- Static Switch By Pass System นิยมใช้กันมากและราคาต่ำ
- Parallel Redundant System ใช้ในกรณีที่ต้องการความแน่นอนสูง เหมาะกับศูนย์คอมพิวเตอร์ที่มีขนาดใหญ่และต้องการไฟฟ้าที่มีความแน่นอนสูง
- Dual Redundant System มีอุปกรณ์สองชุด ทำงานขนานกันโดยมีสวิตช์ทำหน้าที่สับเปลี่ยนระหว่างอุปกรณ์ทั้งชุด

โดยสำหรับในส่วนของระบบไฟฟ้าสำรองของเครื่องคอมพิวเตอร์ พิจารณาใช้แบบ Static Switch By Pass System เพราะราคาต่ำ และเหมาะสมกับความต้องการ

3. ระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว

รายละเอียดของระบบสายดิน

1. Ground Rod เป็นระบบ Copper Clad Steel และฝังอยู่ในดินไม่น้อยกว่า 30 ซม.
2. การต่อสาย Ground เข้ากับ Ground Rod ให้ใช้ Ground Clamp ที่มีขนาดและชนิดที่เหมาะสม
3. Ground Rod เดินอยู่ในท่อ Duct แล้วจึงต่อลงดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน และไฟแสดงทางออกหนีไฟ

1. ระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน และไฟแสดงทางออกหนีไฟ สามารถให้แสงสว่างทันทีที่ระบบไฟฟ้าเกิดขัดข้องได้ไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง เมื่อระบบกลับสู่สภาพเดิมหลอดนี้ก็จะดับเอง
2. ชุดโคมไฟแสงสว่างฉุกเฉินมีทั้งแบบที่มี Battery ในตัว และแบบ Central Battery เป็นหลอดไฟแบบ Halogen Type ให้การส่องสว่างได้ไม่ต่ำกว่า 25 วัตต์ / หลอด
3. ชุด Battery เป็นแบบ Seal Lead Acid Type แรงดัน 12 V หรือ 24 V
4. Charger เป็นแบบ Automatic Solid State Charge System
5. ชุดวงจรป้องกัน
   - ชุดวงจรป้องกันการใช้งาน Battery เกินขนาด
   - ชุดวงจรป้องกันการเกิดการลัดวงจรภายนอก
   - ชุดวงจรป้องกันไฟ AC
   - ชุดวงจรป้องกันการใช้งาน Battery ผิดขั้ว
   - ชุดวงจรป้องกันการใช้ประจุแบตเตอรี่จนหมด (Low Voltage Cut-off)
6. ชุดแสดงผล
   - สัญญาณแสดงระดับของ Battery (Fully)
   - ไฟแสดงสถานะการ Charge ของ Battery
   - ไฟแสดงสถานะพร้อมใช้งานของ Battery (Ready Mode)
   - ไฟแสดงสถานะของ AC Input
7. ชุดควบคุม
   - มีสวิตซ์ควบคุม และทดสอบการทำงานของระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉินได้โดยการตัดไฟเมน
8. อุปกรณ์ทั้งหมดติดตั้งในตู้โลหะอย่างดี พ่นสีกันสนิม และไอกรด แผ่นเหล็กมีความหนาไม่น้องกว่า 1.4 มม. มีช่องระบายอากาศพร้อมมุ้งลวดกันแมลง
9. ชุดโคมไฟแสงสว่างทางออกหนีไฟ (Fire Exit Sign Light)
   - ป้ายทำด้วยพลาสติกสีใส มีตัวอักษรภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ 250 ซม. มีสีเรืองแสง
   - ภายในชัดโคมไฟ มีช่องระบายอากาศ หลอดฟลูออเรสเซ็นต์ 10 วัตต์ จำนวน 1 หลอด พร้อมบัลลาสต์ สตาร์ทเตอร์ , DC / AC Converter Set with

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Automatic Contactor ซึ่งสามารถส่องสว่างได้ตลองเวลา และต้องมีสวิตซ์ไว้สำหรับทดสอบระบบ โดยการตัดไฟเมน

10. Inverter เป็นแบบ Electronic System มี Voltage Regulation ไม่เกิน 5 % (Resistive Load) ติดตั้งรวมกับ Battery and Charger มี Panel มีการระบายความร้อนที่ดี และมีชุดวงจรป้องกันเหมือนกับข้อที่ 5
11. การติดตั้งสายไฟฟ้าสำหรับระบบไฟฟ้าแสงสว่างฉุกเฉิน และไฟแสดงทางออกติดตั้งในท่อร้องสาย

6.2.3 ระบบส่องสว่าง

จำเป็นต้องคำนึงถึงทั้งการให้แสงสว่างตามธรรมชาติ และการใช้ไฟฟ้าให้แสงสว่าง เนื่องจากแสงธรรมชาตินั้นเป็นแสงที่ไม่สม่ำเสมอและไม่แน่นอน ซึ่งโดยหลักการแล้วไม่เหมาะกับการอ่าน เพราะจะทำให้เกิดการเมื่อยล้าของกล้ามเนื้อตา แต่การใช้ไฟฟ้าให้สว่างอย่างเดียวย่อมไม่เป็นการประหยัด จึงควรใช้ทั้งสองอย่างควบคู่กันไป

1. การออกแบบให้แสงโดยการใช้แสงธรรมชาติ

การออกแบบเพื่อรับแสงธรรมชาติ สามารถกระทำได้โดยวิธีพื้นฐานทั่วไปเช่นเดียวกัน คือ

1. การเปิดช่องเปิด เช่น หน้าต่าง และช่องแสงเหนือหน้าต่าง โดยใช้วัสดุที่แสงผ่านได้ เช่น กระจก เป็นต้น
2. การทำแผงบังแดด เพื่อป้องกันแสงแดดเข้าสู่อาคาร โดยตรง อันจะทำให้เกิดความร้อนและจะเกิดความจ้ามากเกินไป
3. การเปิดช่องที่หลังคา เพื่อให้แสงแดดส่องเข้ามาในอาคารได้ แต่ไม่ควรจะออกแบบให้แสงส่องเข้ามาโดยตรง (Direct Light) เพราะจะทำให้ร้อนและจ้าเกินไป
4. การตีฝ้าผ่านเพดานเพื่อสะท้อนแสงเข้าสู่อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แสงประดิษฐ์

เป็นแสงสว่างที่ใช้ไฟฟ้าช่วย ให้แสงสว่างแทนแสงสว่างจากธรรมชาติที่บางครั้งไม่เพียงพอ หลอดไฟฟ้าในปัจจุบันมีอยู่ 2 ชนิด คือ

1. Incandescent Lamp
2. Fluorescent Lamp

ชนิดของหลอด Fluorescent Lamp

1. Standard Cool White มีสีขาวคล้ายหิมะ ใช้กับโรงงาน ร้านค้า สำนักงาน
2. Deluxe Cool White สีออกไปทางแดง ทำให้สีผิวมนุษย์น่าดู
3. Standard Warm White สีออกไปทางเหลือง สดใส
4. Deluxe Warm White สีออกไปทางแดงเรื่อๆใช้กับบ้าน ที่แสดงสินค้า ที่ประชุม
5. White สีเหลืองอ่อน ใช้กับคลังสินค้า บ้าน โรงเรียน
6. Daylight สีฟ้าอ่อนคล้ายแสงธรรมชาติในเวลากลางวัน ใช้กับบ้าน โรงงานอุตสาหกรรม ห้องทดลอง ห้องเขียนแบบ
7. Soft Whit สีชมพูอ่อน ใช้กับที่แสดงสินค้า

การกระจายแสงของ Incandescent Lamp

ตารางที่6.2 แสดงลักษณะการกระจายแสงสัมพันธ์กับทิศทางการส่องว่าง

ลักษณะการกระจายแสง	ทิศทางการส่องสว่าง
Direct (การส่องลง)	ส่องขึ้น 10 % ลง 90 - 100 %
Indirect (การส่องขึ้น)	ส่องขึ้น 90 - 100 % ลง 10 %
Semi - Direct	ส่องขึ้น 10 - 40 % ลง 10 - 90 %
Semi - Indirect	ส่องขึ้น 60 - 90 % ลง 10 - 90 %
Direct - Indirect	ส่องขึ้น 40 - 60 % ลง 40 - 60 %
General Diffuse	ส่องขึ้น 40 - 60 % ลง 40 - 60 %

การกระจายแสงของ Fluorescent Lamp

1. Direct
2. Semi – Direct
3. General
4. Indirect
5. Overall Lit Ceilings การทำไฟใต้เพดานให้แผ่กระจาย
6. Exterior

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดตั้งโคมไฟในการส่องสว่าง (Incandescent)

1. การใช้ดวงโคมติดเพดาน
2. การใช้ดวงโคมห้อยเพดาน
3. การใช้ดวงโคมติดผนัง
4. การใช้ดวงโคมซ่อน
5. การใช้ดวงโคมตั้งโต๊ะ – พื้น
6. การใช้ดวงโคมภายนอก เช่น ในสวน ไฟถนน

6.2.4 ระบบการปรับอากาศภายในอาคาร

หลักการทำงานของเครื่องปรับอากาศทุกชนิด ใช้คุณสมบัติของในการระเหยของเหลวและความร้อนแฝงของการระเหยนี้เช่น น้ำ เมื่อระเหยกลายเป็นไอเนื่องจากใช้ความร้อนแฝงในการระเหย ความเย็นในลักษณะนี้ก็คือความเย็นที่นำไปใช้กับระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศที่ใช้ในโครงการมีดังนี้

1. เครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน (SPLIT TYPE)

เป็นเครื่องที่แบ่งภาคมาจากเครื่องปรับอากาศแบบหน้าต่าง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่อยู่นอกห้องเรียกว่า Outdoor Unit หรือ Condensing Unit ภาคที่อยู่ภายในห้องเรียกว่า Indoor หรือ Evaporator Unit หรือ ชื่อเชิงพาณิชย์อาจจะเรียกว่า แฟนคอยล์ยูนิต (Fan Coil Unit FCU) หรือถ้าตัวโต ๆ ที่มีลักษณะเป็นตู้ ก็มีคนเรียกว่า เครื่องส่งลมเย็น (Air Handing Unit AHU)

ตำแหน่งที่วาง Condensing Unit จะต้องระบายความร้อนด้วยอากาศได้ดี และหากติดตั้งในอาคารสูงจะต้องพิจารณาผลจากแรงลมที่จะมาปะทะอาคารด้วย โดยทั่วไป CDU ไม่ควรจะห่างจาก FCU หรือ AHU เกิน 15 เมตร เนื่องจากจะมีผลต่อประสิทธิภาพของเครื่อง

เครื่องปรับอากาศชนิดนี้ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะบ้านพักอาศัยและอาคารสำนักงานขนาดเล็กเพราะสะดวกและรวดเร็ว

พิจารณามาใช้ในโครงการ ดังนั้นในโครงการนี้ในส่วนของห้องที่มีความใหญ่ไม่มากจะใช้เครื่องปรับอากาศชนิด split type

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ระบบปรับอากาศที่ใช้เครื่องทำน้ำเย็น (Water Chiller)

โครงสร้างของเครื่องทำน้ำเย็น จะให้ความเย็นกับน้ำก่อน โดยใช้น้ำเป็นตัวกลางถ่ายทอดความเย็นต่อไป การที่ไม่มีคอมเพรสเซอร์อยู่กับ FCU หรือ AHU ทำให้ไม่เกิดเสียงดังรบกวนอย่าง Packaged Unit

2.1 Air Cooled Water Chiller คือเครื่องทำน้ำเย็นที่ระบายความร้อนด้วยอากาศ ใช้กับงานที่ต้องการความเย็นไม่มากนัก (ไม่เกิน 500 ต้นความเย็น) หรือใช้กับโครงการที่ขาดน้ำต้องการลดภาระในการดูแลรักษา อย่างไรก็ตามเครื่องที่ระบายความร้อนด้วยอากาศก็ย่อมจะกินไฟมากกว่า

2.2 Water Cooled Water Chiller ใช้กับโครงการขนาดใหญ่ ต้องการความเย็นมาก ใช้น้ำเป็นตัวกลางมาช่วยระบายอากาศ ความร้อนที่ส่วนระบายความร้อนมีเครื่องชิลเลอร์และเครื่องเป่าลมเย็นเหมือนชนิดแรก แต่ต้องมีหอระบายความร้อน(Coolling Tower) ทำหน้าที่ระบายความร้อนออกจากน้ำที่ออกมาจากเครื่องเพื่อให้เย็นและนำกลับไปใช้ระบายความร้อนจากเครื่องใหม่

รูปแบบของ Coolling Tower

1. แบบถังวงกลม ทำด้วยไฟเบอร์กลาส มีการออกแบบเป็น Counter Flow ราคาแต่ประสิทธิภาพต่ำและใช้น้ำมาก

2. แบบถังสี่เหลี่ยม ทำด้วยไฟเบอร์กลาสหรือกระเบื้อง หรือโลหะ แบบเป็น Cross Flow มีประสิทธิภาพสูงประหยัดน้ำ 30 %

พิจารณามาใช้ในโครงการ ในพื้นที่ที่มีความกว้างมากของโครงการเช่น ห้องประชุมและโถงต่างๆมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ระบบปรับอากาศประเภทนี้ โดยเฉพาะในส่วนพื้นที่กว้างเช่น ห้องประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.5 ระบบขนส่งแนวดิ่ง

ประเภทของลิฟต์ตามลักษณะการใช้งาน

1. ลิฟต์โดยสาร (Passenger Elevator)

ลิฟต์โดยสารทั่วไป ปกติใช้กับอาคารสำนักงาน โรงแรม ห้างสรรพสินค้า อาคาสถาบัน หรืออาคารที่มีความสูงเกิน 5 ชั้นเป็นต้น ลักษณะโดยทั่วไปจะมีด้านกว้าง (ด้านประตูทางเข้า) ยาวกว่าด้านลึก ประตูลิฟต์จะเป็นแบบ 2 บาน สามารถเปิดได้กว้าง 800 - 1,110 มม. สูง 2,100 มม. ลักษณะพิเศษอีกประการ คือสามารถพัฒนาให้มีความนิ่มนวลและมีความเร็วสูงในการใช้งาน

2. ลิฟต์บรรทุกของ (Freight Elevator)

ลิฟต์บรรทุกของโดยทั่วไปจะมีความเร็วต่ำ บรรทุกน้ำหนักมาก 10 - 15 ตัน ส่วนมาก ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ห้างสรรพสินค้า ลักษณะ โดยทั่วไปมีขนาดใหญ่กว่าลิฟต์โดยสาร (ที่น้ำหนักบรรทุกเท่ากัน) และมีด้านลึกยาวกว่าด้านกว้าง ประตูลิฟต์จะเป็นแบบ 2-3 บาน หรือมากกว่า เปิดไปทางเดียวกัน ประตูจะสูงกว่าลิฟต์โดยสาร เพื่อสะดวกในการขนถ่ายสิ่งของ (1,400 -2,500)

3. ลิฟต์บรรทุกเตียงคนไข้ (Bed Elevator)

ลิฟต์บรรทุกเตียงคนไข้มีลักษณะเดียวกับลิฟต์บรรทุกของ ลักษณะสำคัญคือ จะมีด้านลึกยาวกว่าด้านกว้าง เพื่อให้เตียงเข้าไปได้ ประตูลิฟต์เป็นแบบ 2 บานเปิดไปทางเดียวกัน ขนาดบานกว้าง 1,100 - 1,200 มม. สูง 2,100 มม.

4. ลิฟต์ส่งของหรือส่งอาหาร (Dumbwaiters)

ลิฟต์ส่งอาหารจัดเป็นลิฟต์อเนกประสงค์ในการขนถ่ายอาหารและสิ่งของ ที่มีขนาดน้ำหนักและความสูงไม่มากนัก มักเห็นใช้ในห้างสรรพสินค้าใช้ขนสินค้าในสต๊อก มาจำหน่ายแก่ลูกค้า ในโรงพยาบาลใช้ในการขนอาหารสำหรับคนไข้และเวชภัณฑ์ต่างๆ

ระบบควบคุมกลุ่มลิฟต์โดยสารแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ

1. ระบบที่ใช้เครื่องควบคุมลิฟต์โดยสารเดี่ยวอัตโนมัติ ลิฟต์โดยสารแต่ละตัวจะมีเครื่องควบคุมการทำงานเป็นอิสระต่อกัน ที่บริเวณด้านหน้าลิฟต์โดยสารแต่ละชั้นจะมีปุ่มกดเรียกประจำชั้นเป็นจำนวนเท่ากับตัวลิฟต์ สามารถเลือกใช้ลิฟต์ตัวใดก็ได้ ปกติจะมีการใช้ลิฟต์ตัวที่อยู่ใกล้และเป็นเส้นทางขึ้นหรือลงตามเป้าหมายของผู้ใช้บริการ

2. ระบบรวมศูนย์การควบคุมกลุ่มลิฟต์โดยสาร เครื่องควบคุมกลุ่มทำหน้าที่ติดต่อสื่อสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบกระจายการควบคุมกลุ่มลิฟต์ ส่วนควบคุมกลุ่มลิฟต์นี้จะทำหน้าที่ประสานงานกับส่วนควบคุมกลุ่มของลิฟต์ตัวอื่นผ่านมาทางส่วนสื่อสาร เมื่อทราบสถานะของลิฟต์ทุกตัวแล้วจะทำการวิเคราะห์ว่า ลิฟต์ที่ควบคุมอยู่เหมาะสมที่จะไปรับชั้นที่มีการกดเรียกหรือไม่เมื่อเปรียบเทียบกับลิฟต์ตัวอื่น ส่วนควบคุมกลุ่มของลิฟต์จะทำหน้าที่เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงได้ลิฟต์ที่เหมาะสมไปบริการชั้นที่กดเรียดนั้น เครื่องควบคุมใดเกิดใช้การไม่ได้ เครื่องควบคุมอื่นที่อยู่ในระบบยังคงทำงานได้ตามปกติ เป็นข้อได้เปรียบเมื่อเทียบกับระบบควบคุมรวมศูนย์ และเป็นการควบคุมที่สมบูรณ์กว่าระบบอื่น

พิจารณามาใช้ในโครงการ เลือกใช้ระบบควบคุมลิฟต์แบบโดยสารเดี่ยวอัตโนมัติ เนื่องจากโครงการนี้มีความต้องการลิฟต์ในจำนวนไม่มาก ระบบควบคุมลิฟต์ชนิดนี้จึงมีความเหมาะสมกับโครงการ ในส่วนการขนส่งหนังสือระหว่างชั้นอาคารให้ใช้ลิฟต์ส่งของขนาดเล็ก

6.2.6 ระบบสุขาภิบาล

1. ระบบน้ำประปา (Water Supply System)

มีหน้าที่หลักคือ การจ่ายน้ำที่สะอาดไปยังจุดใช้งานต่างๆ ในอาคารในปริมาณและความดันที่เหมาะสมต่อการใช้งาน หน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เป็นแหล่งสำรองน้ำในช่วงเวลาที่ระบบจ่ายน้ำปประปาภายนอกอาคารปิดซ่อมแซม นอกจากนี้ในอาคารขนาดใหญ่ที่มีระบบดับเพลิงของตัวเองก็จำต้องมีแหล่งสำรองน้ำเพื่อใช้ในการดับเพลิงด้วย

1.1 ระบบจ่ายน้ำประปาขึ้น (Upfeed Distribution System)

เป็นระบบจ่ายน้ำประปาขึ้นจากชั้นล่างของอาคารไปแจกจ่ายทั่วอาคาร จนถึงชั้นบนสุดของอาคาร โดยความดันน้ำในท่อประปาประธานที่จ่ายต้องมีมากเพียงพอที่จะจ่ายน้ำประปาให้แก่ผู้ใช้น้ำที่อยู่ชั้นบนๆ อาจจำเป็นต้องติดตั้งเครื่องสูบน้ำและถังอัดความดันไว้ที่ชั้นล่าง เพื่อทำหน้าที่สูบจ่ายน้ำประปาขึ้นในอาคารโดยตรง

อาคารที่สูงเกิน 10 ชั้น หรือมีพื้นที่เกิน 10,000 ตร.ม. ไม่ควรที่จะใช้วิธีนี้ แม้จะมีเครื่องสูบน้ำ หรือถังอัดความดันช่วยก็ตาม เพราะไม่ประหยัดพลังงานไฟฟ้า และขนาดของถังอัดความดันจะมีขนาดใหญ่เกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ระบบจ่ายน้ำประปาลง (Downfeed Distribution System)

เป็นระบบจ่ายน้ำประปาจากชั้นบนสุดไหลลงจ่ายทั่วอาคารจนถึงชั้นล่าง หลักการคือ น้ำประปาไหลจากท่อประธานเข้าถังเก็บน้ำใต้ดิน มีเครื่องสูบน้ำสูบน้ำขึ้นไปเก็บในถังเก็บน้ำบนหลังคาของอาคาร แล้วจ่ายลงไปทั่วอาคาร ระบบจ่ายน้ำประปาวิธีนี้นิยมใช้กับอาคารสูง 3 ชั้นขึ้นไป และสามารถมีถังเก็บน้ำบนหลังคาได้

1.3 ระบบจ่ายน้ำประปาสองทาง

เป็นระบบจ่ายน้ำประปาที่มีทั้งแบบจ่ายขึ้นและจ่ายลง โดยสามารถทำหน้าที่จ่ายแบบใดแบบหนึ่งได้ ข้อดีของระบบนี้คือ สามารถรับน้ำประปาที่จ่ายจากท่อประปาประธานหรือระบบสูบน้ำโดยตรงจากชั้นล่างได้ หรือสามารถรับน้ำประปาจากถังเก็บน้ำบนหลังคาได้ แต่มีข้อเสียคือ ต้องทำการติดตั้งท่อประปายาวขึ้นกว่าปกติ

พิจารณามาใช้ในโครงการ เลือกใช้ระบบจ่ายน้ำประปาแบบจ่ายลงโดยมีหอเก็บน้ำโครงการซึ่งในโครงการได้ใช้หออาซานที่ใช้ในการร้องเชิญชวนสู่การละหมาดเป็นหอเก็บน้ำด้วย และจ่ายไปยังส่วนต่างๆของโครงการ การสำรองน้ำยามเกิดอัคคีภัยก็สามารถทำได้แม้ไฟฟ้าดับก็ตาม ระบบจ่ายน้ำประปาลงจึงน่าจะมีความเหมาะสมกับโครงการนี้

2. ระบบบำบัดน้ำเสีย(Wastewater Drainage System)

น้ำเสียแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 น้ำทิ้ง (Waste Water) เป็นน้ำทิ้งจากเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ ยกเว้นโถปัสสาวะและโถส้วม น้ำทิ้งจากครัว ห้องอาบน้ำและเครื่องซักผ้า ลักษณะของน้ำจะมีฟองผงซักฟอกปนมา น้ำสบู่ เศษอาหารผสมรวมกับน้ำ มีกลิ่นเหม็นไม่มากนัก

2.2 น้ำโสโครก (Soil) เป็นน้ำที่มีกากผสมคราบสกปรกระบายทิ้งจากโถปัสสาวะ โถส้วม ผสมไปด้วยเศษของเสียและกระดาษปะปนมา มีกลิ่นและสกปรกมาก

2.3 น้ำทิ้งพิเศษ (Special Waste) เป็นน้ำที่มีความเสียเฉพาะที่ ได้แก่น้ำทิ้งจากห้องปฏิบัติการเคมี น้ำทิ้งจากห้องรักษาพยาบาลโรงพยาบาล น้ำที่มีสารกัมมันตภาพรังสี จากโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งจากอู่ซ่อมรถยนต์ จะมีน้ำมันและเศษโลหะไหลปนมากับน้ำทิ้งด้วย เป็นน้ำทิ้งที่ต้องดูแลเป็นพิเศษเพราะทำการกำจัดยาก

ในโครงการจะเป็นน้ำเสีย 2 ประเภทแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ระบบท่อระบายน้ำโสโครก

ท่อน้ำโสโครกควรแยกจากท่อน้ำทิ้ง เพื่อป้องกันปัญหากลิ่นย้อนเข้ามาออกที่หัวรับน้ำทิ้งที่พื้น หรืออ่างล่างมือ แต่อาจใช้ท่ออากาศร่วมกันได้เพื่อความประหยัด

โดยปกติท่อน้ำทิ้งและท่อน้ำโสโครกจะมีกลิ่นเหม็นมาก วิธีป้องกันกลิ่นไม่ให้ย้อนกลับมาออกตามสุขภัณฑ์ จะอาศัยที่ดักกลิ่น (Trap) ซึ่งตามปกติจะมีน้ำขังอยู่ทำหน้าที่เป็นซีล (Water Seal) กันไม่ให้กลิ่นย้อนกลับขึ้นมาได้

ปัญหาที่พบมากในระบบท่อระบายน้ำเสียได้แก่ ปัญหาเสียงน้ำไหลในท่อ บางครั้งอาจรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ แต่บางทีมันก็น่ารำคาญมาก การป้องกันเสียน้ำไหล ก็คือ

1. พยายามเดินท่อนอกบริเวณที่ต้องการความเงียบ
2. เลือกใช้วัสดุท่อที่มีความหนา เช่น ท่อเหล็กหล่อ
3. ใช้วิธีตีกล่องหุ้มท่อ เช่น การใช้แผ่นยิบซั่มหนาๆ หุ้มปิดท่อไว้ หรือใช้วัสดุประเภทฉนวนใยแก้วพร้อมอลูมิเนียมฟอยล์หุ้มท่อ
4. ใส่แผ่นยางระหว่างท่อกับที่จับยึดท่อ

4. ระบบบำบัดน้ำเสีย (Wastewater Treatment System)

4.1 บ่อดักไขมัน ทำหน้าที่ดักไขมันออกจากน้ำทิ้ง ก่อนที่จะไหลเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารต่อไป เพราะไขมันจะทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียลดประสิทธิภาพลง และอาจทำให้เครื่องจักรชำรุดได้ง่าย โดยปกติแล้วควรให้เวลาการกักเก็บของบ่อดักไขมันมีมากกว่า 30 นาที แต่ไม่ควรมีระยะเวลานานเกินไปจนเกิดสภาพหมักไร้อากาศ จะทำให้เกิดกลิ่นเหม็นได้

4.2 ตะแกรงดักขยะ ปกติน้ำทิ้งจากอาคารจะมีขยะปนมาด้วย ดังนั้นควรมีตะแกรงดักขยะดักขยะออกจากน้ำทิ้งก่อนที่จะเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย ตะแกรงดักขยะมีอยู่มากมายหลายขนาด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดของท่อน้ำทิ้ง หรือขนาดของท่อที่จะไหลเข้าสู่ถังบำบัดน้ำเสีย ข้อมูลการออกแบบตะแกรงดักขยะแบบนี้มีดังนี้

- มุมเอียงของตะแกรงเอียง 30 – 45 องศา โดยวัดจากแนวตั้ง
- ความเร็วของน้ำไหลบนรางระบายน้ำก่อนที่จะไหลเข้าสู่ตะแกรงเทากับ 0.5 – 1.0 ม./วินาที
- ความเร็วของน้ำที่ไหลผ่านเข้าสู่ตะแกรงเทากับ 0.3 – 0.6 ม./วินาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ถังเกรอะ (Septic Tank) เป็นระบบที่นิยมใช้กันมาก หลักการคือ การบำบัดน้ำเสียโดยใช้จุลินทรีย์แบบไร้อากาศ (Anaerobic Microorganisms) ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ที่อยู่ในน้ำทิ้ง ระบบการบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นภายในบ่อเกรอะจะมีอยู่ด้วยกัน 3 ระบบ คือ

- การตกตะกอน (Sedimentation)
- การลอยของฝ้าไข (Skimming)
- การหมักแบบไร้อากาศ (Anaerobic Digester)

4.4 บ่อซึม (Cesspool) เป็นระบบที่อาศัยให้น้ำทิ้งไหลซึมผ่านออกสู่รอบๆ บ่อ และปล่อยให้ซึมผ่านชั้นดิน วิธีนี้เหมาะกับสภาพดินที่ยอมให้น้ำทิ้งไหลซึมผ่านได้ง่าย และต้องตรวจสอบดูว่ามีแหล่งน้ำสาธารณะที่กำลังใช้อยู่ ติดตั้งอยู่ใกล้บ่อซึมหรือไม่ บ่อซึมต้องอยู่ห่างจากแหล่งน้ำใต้ดินลำธาร ไม่น้อยกว่า 30 เมตร เพื่อป้องกันมิให้เกิดการแพร่เชื้อโรคลงไปในแหล่งน้ำดังกล่าว

4.5 ถังกรองไร้อากาศ (Anaerobic Filter) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่มีตัวกลางบรรจุอยู่ในถัง เพื่อให้มีเวลาเก็บกักของตะกอนจุลินทรีย์ยาวนาน แต่มีเวลากักเก็บน้ำเสียต่ำกว่า ยิ่งตัวกลางที่ใช้ในระบบมีผิวขรุขระมากเท่าใด ก็จะยิ่งสามารถมีจำนวนตะกอนจุลินทรีย์มากขึ้นเท่านั้น โดยคิดเป็นจำนวนตะกอนต่อพื้นที่ผิวตัวกลาง ตัวกลางที่ใช้คือ พวกที่ไม่สามารถย่อยสลายได้โดยธรรมชาติ เช่น ก้อนหิน พลาสติก ยาง ดินเผา เป็นต้น ตัวกลางที่ใช้ดินเผาจะมีประสิทธิภาพในการทำงานของระบบดีมาก เพราะมีผิวขรุขระมาก

4.6 ถัง Imhoff มีหลักการทำงานในการแยกตะกอนที่ตกตะกอน และการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำเสียด้วยสภาพไร้อากาศ การทำงานคล้ายบ่อเกรอะ ต่างกันที่ลักษณะของถังซึ่งทำให้บริเวณที่ตกตะกอนอยู่ส่วนบนของถัง และบริเวณที่เกิดการย่อยสลายสารอินทรีย์อยู่ส่วนล่างของถัง ปฏิกิริยาชีวเคมีที่เกิดขึ้นจะมีก๊าซมีเทน ก๊าซคาร์บานไดออกไซด์ ฯลฯ ทำให้ก๊าซนำพาตะกอนจากส่วนล่างลอยขึ้นสู่บริเวณผิวบนของถัง โดยไม่รบกวนการตกตะกอนของระบบ

เมื่อพิจารณาแล้ว ระบบถังเกรอะเหมาะสมที่จะใช้ในโครงการนี้ในส่วนของการบำบัดน้ำเสีย โดยจะต้องเตรียมสถานที่วางอยู่ในบริเวณที่จะสะดวกต่อการรับน้ำเสียมากที่สุด และให้อยู่ในบริเวณที่สะดวกต่อการกำจัดของเหลวจากถังเกรอะ เพื่อเข้าสู่พื้นซึมที่จัดเตรียมไว้อย่างพอเพียง ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ถังเกรอะไม่ควรจะฝังให้ลึกกว่าผิวดินกว่า 30 – 45 ซม. ถ้าฝังไว้ลึกกว่าระดับดินควรจะทำช่องสำหรับตรวจตราดูแลเตรียมไว้ แต่ต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะสามารถป้องกันน้ำฝนจะไหลลงสู่ถังเกรอะได้ด้วย ในบางแห่งการทำถังเกรอะให้สูงพ้นระดับดินบ้างเล็กน้อย เพื่อทำให้ระดับของของเหลวไหลออกจากถังสู่พื้นซึมสะดวกยิ่งขึ้น การป้องกันความไม่น่าดูจากส่วนที่พ้นพื้นดินขึ้นมาก็อาจทำได้โดยการถมดินให้เป็นเนินและปลูกหญ้าแพรกปกคลุมเสีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อควรคำนึงอีกอย่างหนึ่งก็คือ โอกาสของการรั่วซึมจากท่อน้ำเข้าและน้ำออกจากถังเกรอะ ควรจะวางถังเกรอะให้อยู่ระดับต่ำกว่าบ่อน้ำ หรืออยู่ด้านปลายกระแสน้ำใต้ดินอย่างน้อยประมาณ 15 เมตร เพื่อเป็นการป้องกันความสกปรกที่จะเกิดแก่ท่อน้ำ

5. ระบบบำบัดน้ำดี (Water Treatment System)

5.1 ระบบบำบัดน้ำประปาจากน้ำดิบ ใช้กับสถานที่ซึ่งไม่มีน้ำประปา แต่มีแหล่งน้ำดิบตามธรรมชาติที่สามารถนำมาใช้ในการผลิตน้ำประปาต่อไปได้ ซึ่งขบวนการบำบัดน้ำนี้จะมีขบวนการเช่นเดียวกับการประปานครหลวง

5.2 ระบบทำน้ำอ่อน สำหรับบำบัดน้ำเพื่อลดปริมาณสารที่ก่อให้เกิดตะกรัน โดยจะใช้บำบัดน้ำเพื่อเติมในระบบไอน้ำ ระบบปรับอากาศแบบที่ระบายความร้อนด้วยน้ำ ฯลฯ

5.3 ระบบทำน้ำบริสุทธิ์ เป็นการบำบัดน้ำเพื่อเอาสารต่างๆ ที่ผสมอยู่ในน้ำออกจากน้ำให้หมด ซึ่งอาจจะใช้การจับด้วยเรซิน (Cation-Anion Resin) หรืออาจใช้เมมเบรนในการกรอง (Reverse Osmosis) การใช้เมมเบรนนี้ยังใช้ในการบำบัดน้ำกร่อยหรือใช้ในการทำน้ำจืดจากน้ำทะเลด้วย น้ำประเภทนี้ใช้ใน โรงงานที่ต้องการน้ำที่สะอาดมากๆ เช่น ในโรงงานทำวงจรอิเลคโทรนิคส์

5.4 ระบบทำน้ำกลั่น ใช้วิธีต้มน้ำให้กลายเป็นไอ แล้วจึงนำมากลั่นให้กลายเป็นน้ำ ซึ่งจะมีความบริสุทธิ์มาก และต้นทุนในการบำบัดสูง น้ำประเภทนี้ใช้ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป

5.5 ระบบผลิตน้ำดื่ม ในปัจจุบันเราไม่สามารถบริโภคน้ำประปาได้โดยตรง จำเป็นต้องใช้น้ำดื่มจากแหล่งอื่น ซึ่งนิยมใช้น้ำบรรจุขวดกัน แต่เป็นการไม่ประหยัดสร้างปัญหาในการขนส่งมาก การผลิตน้ำดื่มเองจึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสม

ในปัจจุบันเครื่องกรองน้ำที่ได้มาตราฐานมีมากมาย เช่น เครื่องกรองน้ำที่ใช้ระบบ RO (Reverse Osmosis) เครื่องกรองน้ำที่ใช้รังสี Ultraviolet ในการฆ่าเชื้อโรค เครื่องกรองน้ำเหล่านี้มีราคาไม่สูงนัก แต่มีประสิทธิภาพในการกรองน้ำสูง สะดวกในการใช้งานอีกด้วย

สำหรับอาคารขนาดใหญ่ อาจจัดให้มีระบบผลิตน้ำดื่มส่วนกลาง (Central Drinking Water System) และมีเครื่องฆ่าเชื้อโรค เช่น การใช้ระบบโอโซน หรือการใช้รังสีอัลตราไวโอเลต (UV) อาจมีไส้กรองถ่าน (Carbon Filter) เพื่อกำจัดกลิ่นด้วย ที่สำคัญระบบนี้ต้องมีระบบระบายน้ำทิ้งอัตโนมัติด้วย เพื่อป้องกันปัญหาน้ำค้างท่อเป็นเวลานาน เพราะเมื่อมีน้ำค้างในท่ออาจจะเริ่มมีการสะสมตัวของจุลชีพเกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ระบบรดน้ำต้นไม้ (Irrigation System)

ในโครงการได้มีสนามฟุตบอลซึ่งมีขนาดใหญ่จึงใช้ระบบรดน้ำต้นไม้อัตโนมัติ หรือระบบสปริงเกลอร์ อาศัยการทำงานของเครื่องสูบน้ำ และท่อรวมทั้งหัวฉีดกระจายน้ำ ซึ่งมีลักษณะต่างๆ ให้เลือกใช้งาน

น้ำที่ใช้ในระบบนี้จะต้องสะอาดพอสมควร หรือมีเครื่องกรองน้ำหรือเครื่องกรองโดยใช้ตะแกรง Inline Irrigation Filter เพื่อป้องกันการอุดตันของหัวฉีดกระจายน้ำ

7. ระบบระบายน้ำฝน (Storm Drainage System)

การระบายน้ำฝน (Rain Draining) การระบายน้ำฝนจะมีปัญหาในเรื่องของการนำน้ำจากที่สูงลงสู่พื้นดินได้อย่างไรและจะรวมน้ำจากพื้นที่ส่วนต่างๆของอาคารเข้าด้วยกันได้อย่างไร เพราะตำแหน่งของท่อระบายน้ำฝนอาจมีผลกระทบต่อเสา และรูปด้านภายนอก โดยจะมีรางหรือท่อรับน้ำจากจุดต่างๆเพื่อทิ้งลงในท่อแนวดิ่งสู่ระดับดิน ท่อระบายน้ำฝนไม่ควรฝังอยู่ภายในเสา น้ำฝนที่ระบายออกมาลงสู่ช่อง Duct ซึ่งท่อระบายน้ำฝนควรจะมี 2 ท่อและมี ท่อน้ำฉุกเฉิน (Overflow-Drain) โดยที่ปากท่อรับน้ำฝนจะต้องมีตะแกรงซึ่งมีพื้นที่ของช่องเปิดไม่น้อยกว่า 2 เท่าของพื้นที่หน้าตัดของท่อรับน้ำฝน ปลายท่อน้ำฝนที่จะระบายสู่บ่อพัก ควรจุ่มจากด้านบนให้อยู่สูงกว่าระดับน้ำสูงสุด เพื่อเวลาน้ำท่วมน้ำฝนจะได้ไม่ไหลย้อนกลับไปออกที่ช่องระบายน้ำฝน และเป็นการแยกโครงสร้างของท่อระบายน้ำฝนออกจากบ่อพักน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาการทรุดตัวที่ไม่เท่ากัน มีการใช้ Flexible connection เข้าที่ส่วนของท่อในแนวดิ่งซึ่งจะมีความยาวค่อนข้างมากซึ่งอาจจะมีการเคลื่อนที่ของท่อเหล่านี้หรือมีการสั่นสะเทือนดังนั้นจึงต้องมี Flexible connection ไว้รองรับการเคลื่อนตัวของท่อเหล่านี้

ความลาดเอียงของท่อระบายน้ำส่วนใหญ่จะเอียง 1:200 แต่ถ้าสามารถเปิดทำความสะอาดท่อได้ตลอดอาจใช้ความลาดเอียง 1:500 ได้ การก่อสร้างรางระบายน้ำ หากต้องหล่อกับที่จะมีความยุ่งยากกว่า และราคาค่าก่อสร้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีตะแกรงเหล็กปิดราง เพื่อป้องกันคนตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.7 ระบบดับเพลิงและป้องกันอัคคีภัย

1. ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ

เลือกใช้ระบบดับเพลิงแบบอัตโนมัติ 2 ชนิดคือ

1.1 ระบบหัวฉีดฝอยอัตโนมัติ ใช้ในบริเวณที่มีการใช้สอยทั่วไป ห้องโถง ทางเดิน บริเวณเก็บครุภัณฑ์วัสดุห้องสมุดที่ไม่เสียหายด้วยน้ำ บริเวณโถงบันได ห้องประชุม ห้องทำงานทั่วไป ห้องสัมมนา เป็นต้น โดยออกแบบและติดตั้งตามข้อกำหนดของ NEPA ของสหรัฐอเมริกา โดยทั่วไปใช้แบบหัวห้อย (PEEN PENT) ซึ่งจะมองเห็นหัว ส่วนแบบหัวตั้ง (UP-RIGHT) ใช้ซ่อนไว้บนเพดานเพื่อป้องกันอัคคีภัยที่เกิดบนเพดาน หรือบริเวณที่อาจถูกชนหัวฉีดแตก หัวฉีดทั่วไปกำหนดอุณหภูมิ 68 องศาเซนติเกรด หรือ 135 องศาฟาเรนไฮต์ ก่อนที่หลอดแก้วที่หัวฉีดจะแตก น้ำที่ถูกอัดไว้ด้วยความดันสูงจะฉีดมาเป็นฝอยและแรงอยู่ตลอดเวลา และรักษาความดันในเส้นท่อให้ได้ตามที่กำหนดไว้ด้วยเครื่องสูบน้ำขนาดเล็กในช่วงที่ไม่ได้เกิดเพลิงไหม้

1.2 ระบบใช้สารเฮลอน ในบริเวณที่ต้องการดับเพลิงอย่างรวดเร็ว โดยไม่เกิดความเสียหายแก่อุปกรณ์เครื่องมือ ได้แก่ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องชุมสายโทรศัพท์ ห้องเครื่องไฟฟ้าต่างๆ ห้องศูนย์รักษาความปลอดภัย ห้องอ่านไมโครฟิลม์ ห้องฟังเสียง ห้องเก็บโสตทัศนูปกรณ์ ห้องเก็บโสตทัศนวัสดุ ห้องหนังสือหายาก เป็นต้น การใช้ก๊าซเฮลอนไม่เป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้ที่อยู่ในที่เกิดเหตุไฟไหม้ ระบบดับเพลิงด้วยก๊าซนี้จะทำงานด้วยการฉีดก๊าซออกมา เมื่อได้ถูกกระตุ้นจากอุปกรณ์ตรวจจับควัน

อาคารโครงการนี้ เลือกใช้เครื่องดับเพลิงแบบอัตโนมัติซึ่งมีประสิทธิภาพดีกว่าการดับเพลิงแบบผจญเพลิงเพราะ

1. ทำงานทุกเวลา การทำงานเป็นอย่างอัตโนมัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ไม่ว่าจะมีคนหรือไม่ก็ตาม ซึ่งแบบผจญเพลิงอาจจะดับไม่ทันการเนื่องจากไม่มีคนอยู่ หรือไม่มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

2. สามารถดับเพลิงได้ตามกำหนด การใช้คนดับเพลิงอาจจะเกิดความตกใจ รีบร้อน หรือไม่ได้รับการฝึกการดับเพลิง

3. สามารถดับเพลิงโดยใช้สารเคมีได้อย่างถูกต้องตามบริเวณที่เกิดเพลิง เช่น ใช้น้ำดับเพลิงบริเวณทั่วไป และใช้ก๊าซดับในที่เป็นที่เก็บหนังสือ เป็นต้น ถ้าใช้น้ำอาจทำความเสียหายได้

เหตุที่เลือกใช้ก๊าซเฮลอน 1301 แทนสารเคมี และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เพราะระบบผงเคมีเมื่อดับแล้ว ผงเคมีเหล่านี้จะทำความเสียหายให้แก่อุปกรณ์ที่ไม่ทนต่อฝุ่นละอองได้ อีกทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุห้องสมุดมากมาย การทำความสะอาดจากผงเคมีทำได้ยาก และระบบก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่เหมาะกับห้องอับ เพราะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่ช่วยในการหายใจ ซึ่งอาคารในส่วนที่ใช้ระบบปรับอากาศที่ต้องปิดหน้าต่างเกือบตลอดเวลา อาจเกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ได้

2. ระบบจ่ายน้ำให้แก่ระบบที่น้ำดับเพลิง

จะมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี คือ จากที่ประปาสาธารณะโดยตรง จากเครื่องสูบน้ำดับเพลิงแบบเปิดอัตโนมัติ จากเครื่องสูบน้ำดับเพลิงแบบใช้พนักงานเปิดปิด จากระบบถังอัดความดัน และจากถังเก็บน้ำสูงบนหลังคาหรือหอถังสูงภายนอกอาคาร

3. ระบบดับเพลิงแบบมือถือ

นอกจากนี้ยังใช้ระบบดับเพลิงแบบมือถือจะนิยมติดตั้งไว้ในอาคาร แม้จะได้มีการติดตั้งระบบท่อน้ำดับเพลิงอยู่แล้ว ทั้งนี้เพื่อสามารถต่อสู้กับเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้นในระยะแรกและสามารถหยิบมาใช้อย่างสะดวกและทันที ก่อนที่จะเลือกใช้เครื่องดับเพลิงแบบมือถือจึงควรทราบประเภทและการนำไปใช้งานดับเพลิงเสียก่อน ซึ่งมีอยู่หลายประเภทของเพลิงที่เกิดขึ้น โดยแบ่งได้ 4 ประเภทดังนี้

3.1 ประเภท ก. (CLASS A) หมายถึง เพลิงที่เกิดขึ้นจากวัสดุไวไฟธรรมดา เช่น ไม้ กระดาษ ยาง พลาสติก

3.2 ประเภท ข. (CLASS B) หมายถึง เพลิงที่เกิดขึ้นจากวัสดุไวไฟ เช่น น้ำมัน ไขมัน น้ำมันผสมสี สีทาบ้าน แลคเกอร์ และก๊าซติดไฟต่างๆ

3.3 ประเภท ค. (CLASS C) หมายถึง เพลิงที่เกิดขึ้นจากอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น ไฟฟ้าลัดวงจร

3.4 ประเภท ง. (CLASS D) หมายถึง เพลิงที่เกิดขึ้นจากวัสดุเผาไหม้ได้ เช่น แมกนีเซียม โซเดียม ลิเทียม โปแตสเซียม และพวกโครเมียม

ซึ่งประเภทการใช้งานของเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ จะขึ้นอยู่กับประเภทของเพลิงที่เกิดขึ้น

ขนาดของเครื่องดับเพลิงมือถือที่นิยมใช้จะเป็นขนาดบรรจุประมาณ 4.5 กก. แต่ไม่ควรจะเกิน 18.4 กก. เพราะจะหนักเกินไป ไม่สะดวกต่อการใช้เว้นแต่จะมีล้อเข็นเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.8 ระบบสื่อสารโทรคมนาคม

ระบบสื่อสารโทรคมนาคมภายในโครงการแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- ระบบโทรคมนาคมเครือข่าย (Telecommunication Network)
- ระบบโทรคมนาคมสำนักงาน (Telecommunication In Office)

1. ข้อมูลเบื้องต้นของระบบสื่อสารโทรคมนาคม

1.1 ระบบโทรคมนาคมเครือข่าย (Telecommunication Network)

ระบบโทรคมนาคมเครือข่าย หมายถึง ระบบโทรคมนาคมที่เชื่อมโยงการติดต่อภายในอาคาร หรือติดต่อภายในอาคารกับภายนอกอาคาร ที่เป็นการติดต่อประเภทเดียวกันเข้าด้วยกัน เช่น ระบบโทรศัพท์ โทรศัพท์ทุกเครื่องจะต่อเข้ากับเครือข่ายโทรศัพท์ของอาคารก่อน จากนั้นจึงเชื่อมโยงการติดต่อระหว่างเครือข่ายโทรศัพท์ภายในอาคารกับภายนอกอาคาร เครือข่ายต่าง ๆ ของอาคารขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเป็นหลัก ได้แก่ ISDN. VSAT.Digital PBX

1.2 ระบบโทรคมนาคมในสำนักงาน (Telecommunication In Office)

ระบบโทรคมนาคมในสำนักงานในที่นี้ หมายถึง อุปกรณ์ปลายทางที่ใช้ในการสื่อสารของอาคารในระบบการสื่อสารของอาคารทั่วไป ได้แก่ การโทรศัพท์ (ส่งสัญญาณเสียง) การเทเล็กซ์ (ส่งข้อมูล) หรือการบันทึกวิดีโอ (เก็บสัญญาณภาพ) สิ่งที่พิเศษแตกต่างไปหากอาคารเป็นอาคารประเภทอาคารอัจฉริยะ คือการนำระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายต่าง ๆ มาใช้ ทำให้สามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ได้

ระบบโทรคมนาคมเหล่านี้ ได้แก่ ระบบวีดีโอคอนเฟอเรนซิ่ง(Video Conferencing) ระบบวีดีโอเท็กซ์ (Video Text) ระบบอีเมล์ (E – Mail) ระบบเทเลเท็กซ์ (Teletext.) และระบบคอมพาวด์ ด็อกคูเมนท์ (Compound Document)

2. รายละเอียดของระบบสื่อสารโทรคมนาคม

2.1 ระบบโทรศัพท์

ระบบโทรศัพท์ของโครงการเป็นระบบสื่อสารที่สามารถทำการติดต่อทั้งภายในและภายนอกอาคาร โดยมีเครือข่ายการติดต่อที่กว้างขวาง และมีการติดต่อที่ค่อนข้างสะดวกรวดเร็วกว่าวิธีอื่น ๆ โดยแบ่งออกเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. Private Manual Branch Exchange

เป็นระบบโทรศัพท์ที่ใช้ในส่วนที่มีการติดต่อระหว่างภายในและภายนอกอาคาร โดยผ่านพนักงานโอนสาย ทำการติดตั้งในส่วนพื้นที่ทำงานทั่วไปของสำนักงาน ซึ่งสามารถขยายการใช้งานได้ถึง 50 สายภายใน และ 10 สายภายนอก

2. Private Automatic Brance Exchange

เป็นระบบโทรศัพท์สายตรง สามารถติดต่อโดยตรงระหว่างภายในและภายนอกอาคารโดยอัตโนมัติ สามารถขยายการใช้งานได้มากกว่า 50 สาย โดยไม่ต้องมีพนักงานโอนสาย ทำการติดตั้งในส่วนของห้องทำงานพนักงานระดับสูง และโทรศัพท์สาธารณะ

3. Private Manual Exchange And Private Automatic Exchange

เป็นระบบโทรศัพท์ที่ใช้สำหรับติดต่อระหว่างภายในอาคารเท่านั้น แยกอิสระจากระบบโทรศัพท์สำหรับสาธารณะ เลขหมายที่ใช้ติดต่อจะมีเพียงหนึ่งหรือสองเลขหมาย ทำการติดตั้งในส่วนพื้นที่ทำงานทั่วไปในสำนักงาน

4. Inform And Direct Speech System

เป็นระบบโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อภายในส่วนย่อยของอาคารโดยตรง สามารถใช้ติดต่อระหว่างห้องต่าง ๆ ภายในแผนก ได้แก่ ห้องที่อยู่ภายในแผนกต้อนรับหรือระหว่างห้องผู้จัดการกับแผนกต่าง ๆ ภายในส่วนงานของตน

เป็นระบบโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อภายในส่วนย่อยของอาคารโดยตรง สามารถใช้ติดต่อระหว่างห้องต่าง ๆ ภายในแผนก ได้แก่ ห้องที่อยู่ภายในแผนกต้อนรับหรือระหว่างห้องผู้จัดการกับแผนกต่าง ๆ ภายในส่วนงานของตน

ตารางที่6.3 แสดงขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับโทรศัพท์ และการใช้งาน

ลักษณะการติดตั้งและพื้นที่ใช้สอย	ความกว้าง	ความลึก	ความสูง
ขนาดพื้นที่ว่างที่พอเหมาะสำหรับโทรศัพท์ 1 เครื่องและการใช้งาน	850 มม. หรือ 34 นิ้ว	850 มม. หรือ 34 นิ้ว	2,100 มม. หรือ 83 นิ้ว

ที่มา: องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ระบบเครื่องโทรสาร

เครื่องโทรสารเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับโครงการเพราะมีความสามารถส่งเอกสารและข้อมูล ได้ครบถ้วนที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการส่งข้อมูลที่มีหลายภาษาด้วยกันในคราวเดียวกัน รูปภาพ หรือแผนภูมิ รวมทั้งลายเซ็นต่าง ๆ การส่งข้อมูลเอกสารทางระบบนี้จะเสียเวลาการส่งประมาณ 10 – 20 วินาที ต่อแผ่นและส่งสัญญาณไปตามโทรศัพท์ จึงทำการติดตั้งในทุกส่วนพื้นที่ทำงานในสำนักงาน

6.2.9 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ปัจจุบันเรานิยมจัดประเภทของระบบเครือข่ายที่ครอบคลุม ซึ่งสามารถจัดเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. ระบบเครือข่ายเฉพาะบริเวณ (LAN : Local Area Network)
2. ระบบเครือข่ายบริเวณมหานคร (MAN : Metropolitan Area Network)
3. ระบบเครือข่ายบริเวณกว้าง (WAN : Wide Area Network)

โครงการนี้จึงเลือกใช้ระบบเครือข่ายเฉพาะบริเวณ (LAN : Local Area Network) เนื่องจากระบบเครือข่ายเฉพาะบริเวณนี้เป็นระบบคอมพิวเตอร์ ที่ทำการติดตั้งและทำการเดินสายสัญญาณครอบคลุมภายในพื้นที่ที่จำกัดเช่น ภายในอาคารสำนักงาน ภายในมหาวิทยาลัย ภายในโรงงานหรือแต่ละอาคารที่อยู่ภายในบริเวณเดียวกัน โดยระยะทางของการเดินสายสัญญาณไม่เกิน 2-3 กิโลเมตร

ระบบ LAN เหมาะสำหรับการเชื่อมต่อไมโครคอมพิวเตอร์หลายๆเครื่องเข้าด้วยกัน โดยมีหลักการดังนี้

1. การใช้อุปกรณ์ส่วนกลางร่วมกัน
2. การใช้โปรแกรมและข้อมูลร่วมกัน
3. การรับส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกัน
4. สามารถใช้ทรัพยากรอื่นๆร่วมกันได้
5. ใช้ระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) สื่อสารถึงกันได้

ส่วนประกอบของ LAN ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนใหญ่ ดังต่อไปนี้

1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware)
   - 1.1 ไฟล์เซิฟเวอร์ (File Server)
   - 1.2 สถานีงาน (Workstation)
   - 1.3 ระบบสื่อสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ซอฟต์แวร์ (Software)

   2.1 ระบบปฏิบัติการเครือข่าย (Network Operating System)

   2.2 ซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software on LAN)

3. รูปแบบการเชื่อมโยงเดือข่าย (Network Topology)

   3.1 รูปแบบเชื่อมโยงเครือข่ายแบบดาว

   3.2 รูปแบบการเชื่อโยงเครือข่ายแบบวงแหวน

   3.3 รูปแบบการเชื่อมโยงเครือข่ายแบบบัส

ตารางที่6.4 แสดงการเปรียบเทียบการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายต่างๆ

ประเภทการเชื่อมโยงเครือข่าย	ข้อดี	ข้อเสีย
การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบดาว	-ง่ายต่อการติดตั้งและบริการ -เมื่อสายส่งมีปัญหาก็จะไม่ส่งผลกับสถานีอื่น	-ต้องใช้สายจำนวนมาก -การขยายระบบทำได้ยาก -ถ้า HUB ศูนย์กลางมีปัญหาระบบก็จะทำงานไม่ได้
การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบวงแหวน	-ใช้สายส่งข้อมูลน้อย -ประหยัดค่าใช้จ่าย	-ยากต่อการตรวจสอบจุดผิดพลาด -ขยายระบบทำได้ยาก ถ้าจุดใดมีปัญหาทั้งระบบจะทำงานไม่ได้
การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบบัส	-ง่ายต่อการติดตั้ง และการเดินสาย -ประหยัดค่าใช้จ่าย -การขยายเครือข่ายง่าย	-ถ้าสายเส้นใดหลุดระบบจะหยุดทำงาน -หาข้อผิดพลาดยากถ้าเครือข่ายมีขนาดใหญ่

โครงการได้เลือกใช้ระบบLANในการติดตั้งการเชื่อมโยงเครือข่าย จึงต้องใช้การเชื่อมโยงเครือข่ายแบบบัส เนื่องจากการขยายระบบทำได้ง่าย เพียงแต่นำอุปกรณ์ใหม่มาต่อพ่วงกับสายบัสเท่านั้น และ LAN เป็นระบบเครือข่ายขนาดเล็กจึงเหมาะสมกับการเชื่อมโยงเครือข่ายแบบนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติของระบบเครือข่าย LAN

1. ความยืดหยุ่น สามารถที่จะเชื่อมโยงอุปกรณ์ต่างๆหลายรูปแบบหลายยี่ห้อก็สามารถเข้ากับระบบได้
2. ความเร็วในการส่งข้อมูล สามารถส่งข้อมูลได้เร็วใกล้เคียงกับการส่งข้อมูลจากจานแม่เหล็กไปยังหน่วยความจำ
3. ความน่าเชื่อถือ มีระบบป้องกันความเสียหายของข้อมูลที่อาจจะเกิดขึ้นในระบบเครือข่าย
4. เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เมื่อมีการเพิ่มอุปกรณ์ ย้ายอุปกรณ์ หรือถอดอุปกรณ์ ก็ไม่ควรจะมีผลกระทบต่อผู้ใช้ในระบบ
5. ความมั่นคงปลอดภัย ป้องกันไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงระบบ
6. การเชื่อมต่อกับระบบเครือข่าย มีความสามารถเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอื่นๆหรือระบบเครือข่ายที่มีอาณาบริเวณที่ไกลออกไปได้หรือไม่

6.2.10 ระบบกำจัดขยะ

ขยะมูลฝอยหมายความถึง บรรดาสิ่งของที่คนไม่ต้องการและทิ้งไป ทั้งนี้รวมตลอดถึงเศษผ้า มูลสัตว์ และเศษวัสดุที่เก็บของเก็บกวาดจากเคหะสถาน อาคาร ถนน ตลาด ฯลฯ

แนวความคิดในการจัดเก็บขยะมูลฝอย คือจะ ไม่เพียงแต่กำจัดทำลายให้หมดสิ้นไป แต่ควรเกิดประโยชน์ตอบแทนให้มากที่สุดเช่น ดาร RECYCLE แต่ละขั้นตอนไม่ควรเลือกวิธีที่ยุ่งยากจนเกินไปควรจะประหยัดและเหมาะสมถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาในการประกอบการตัดสินใจ คือ ควรเก็บขยะออกจากสถานที่นั้น ๆ ด้วยความรวดเร็วเรียบร้อย ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและประหยัด เกิดมลพิษน้อยที่สุด

วิธีการดำเนินงาน

1. เก็บรวบรวม
2. ขนส่ง
3. แปรสภาพ
4. กำจัดหรือทำลาย

การเก็บรวบรวม

เริ่มตั้งแต่การเก็บขยะมูลฝอยใส่ภาชนะ เพื่อคอยรถที่จะมาเก็บขนจนนำภาชนะที่ใส่ขยะมาเทลงในรถบรรทุกและเก็บภาชนะเข้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบที่สำคัญในการเก็บขนขยะได้แก่

1. ถังขยะ
2. พนักงานเก็บกวาด
3. คนเก็บขนขยะ
4. รถขยะ

ภาชนะรองรับขยะ

ตารางที่6.5 แสดงภาชนะรองรับขยะแต่ละแบบมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน

ถังประเภทต่าง ๆ	ข้อดี	ข้อเสีย
1. ถังรวมขนาดใหญ่ชนิดถาวร	- คงทนถาวร - รับขยะได้มาก	- มีปัญหาเรื่องแมลงวัน - กลิ่นเหม็นอาจเกิดเพลิงไหม้ได้ และขนถ่ายภาชนะยาก - ไม่สะดวกในการควบคุมให้ถูกสุขลักษณะได้
2. ถังขนาด 50 แกลลอน (200ลิตร)	- หาง่าย ราคาไม่แพง - รับขยะได้มาก - ทนทานถ้ากันสนิม	- น้ำหนักมาก ยกเทลำบาก - ไม่มีฝาปิดเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคได้ - อาจจะส่งกลิ่นเหม็น
3. ถังชนิดใช้รถหรือเครื่องจักรยกเท	- รับขยะได้มาก - ประหยัดเวลาและปลอดภัย - ลดจำนวนคนงาน	- ราคาแพง - ถ้าเครื่องยกเสียทำให้การขนถ่ายลำบาก
4. ถังขนาดมาตรฐาน 20-32 แกลลอน (75-120 ลิตร) ทำด้วยโลหะอาบสังกะสี สแตนเลสหรือพลาสติก	- น้ำหนักไม่มากยกเทสะดวก - ไม่เป็นสนิม - ทำความสะอาดง่าย - มีฝาปิดมิดชิด	- ตั้งไว้หลายแห่งเสียเวลาเก็บขน - ถูกขโมยง่าย - ต้องทำความสะอาดเสมอ
5. กระดาษหรือถุงพลาสติก	- เก็บขนง่าย น้ำหนักน้อย ประหยัด - ไม่ต้องนำกลับรวดเร็ว - ถูกสุขลักษณะ	- ใส่ของมีคมไม่ได้ - ใส่กล่องขนาดใหญ่ไม่ได้ - ต้องเสียค่าใช้จ่ายซื้อใหม่ - ถุง PVC เมื่อมีการเผาจะทำให้เกิดอันตราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความถี่ในการเก็บขยะ

ซึ่งมีข้อดีข้อเสียในการพิจารณาในระยะความถี่ของการเก็บดังนี้

ตารางที่6.6 แสดงข้อดี ข้อเสียของความถี่ในการเก็บขยะ

ความถี่	ข้อดี	ข้อเสีย	เงื่อนไข
1. สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	- เสียค่าใช้จ่ายน้อย	- ถ้าภาชนะไม่มิดชิดจะส่งกลิ่นเหม็นและเพาะเชื้อโรคได้	- ภาชนะต้องมิดชิด - เหมาะกับพื้นที่ที่มีอากาศหนาว
2. สัปดาห์ละ 2 ครั้ง	- ลดจำนวนขยะที่สะสม - ลดขนาดภาชนะ	- เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น	- กรณีให้ความสำคัญกับการบริการมากกว่าค่าใช้จ่าย - เหมาะกับพื้นที่อากาศเขตร้อน
3. มากกว่าสัปดาห์ละ 2 ครั้ง	- ลดจำนวนขยะที่สะสม - ลดขนาดภาชนะ	- เสียค่าใช้จ่ายมากขึ้น	- ไม่มีที่เก็บเพียงพอ - เหมาะกับชุมชนหนาแน่นและมีอากาศร้อน

วิธีในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และการกำจัดขยะ

ขั้นตอนในการดำเนินการต่าง ๆ จะต้องพิจารณา

1. ควรที่จะแยกชนิดของขยะต่าง ๆ ตามประเภทที่มีอยู่ทั่วไปคือ ขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะอันตราย เพื่อความสะดวกในการนำขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่มา RECYCLE อีกครั้ง ทำให้การแยกกำจัดขยะในชนิดต่าง ๆ ได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น
2. ควรที่จะคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นว่ามีความเหมาะสมกับวิธีที่เลือกอย่างไรและควรง่ายต่อการบำรุงรักษา
3. ที่สำคัญต้องคำนึงถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมด้วย ซึ่งปัจจุบันปัญหาของขยะ ในสังคมก็มีมากพออยู่แล้วควรที่จะให้ความสำคัญในจุดนี้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คำนึงถึงการเอาทรัพยากรบางส่วนที่สามารถนำกลับมาใช้ได้มากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในด้านพลังงาน วัสดุ และทรัพยากรธรรมชาติ

สำหรับระบบการเก็บขยะที่จะนำมาใช้ในโครงการนั้น จะใช้วิธี ให้พนักงานเก็บกวาดรวบรวมขยะ จากถังมาตรฐาน ขนาด 75-120 ลิตร ที่วางตามจุดต่างๆของโครงการ มารวบรวมที่ถังชนิดรถยกเท ซึ่งจะมีรถเก็บขยะจาก กทม. มาเก็บสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

6.2.11 การป้องกันอาชญากรรมในอาคาร

การป้องกันอาชญากรรมภายในอาคารหรือภายในโครงการ มีมาตรการในการป้องกันที่เหมาะสมดังนี้

1. เริ่มที่ระดับชุมชนเสียก่อน ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อมระดับชุมชนเพื่อป้องกันอาชญากรรม ดังนี้

1.1 การจัดโครงสร้างและวางผังเมืองตลอดจนผังชุมชนควรให้มีลักษณะเป็นสัดส่วนสอดประสานซึ่งกันและกัน เพื่อลดการแก่งแย่งแข่งขันในการใช้พื้นที่ถนน รวมทั้งการบริการสาธารณะต่างๆ ลดจุดมุ่งหมายที่ขัดแย้งกันและเพิ่มอำนาจการสอดส่องตรวจตราอาคารสถานที่ของรัฐบาลและเอกชน

1.2 การจัดสภาพแวดล้อมในละแวกบ้านย่านอาศัย ควรมีลักษณะเพื่อส่งเสริมให้ผู้อยู่อาศัยในย่านนั้นได้ใช้ประโยชน์ได้ควบคุมและได้พัฒนาความเป็นเจ้าของชุมชนหรือละแวกบ้าน

1.3 การจัดสภาพแวดล้อมในย่านธุรกิจการค้าและพื้นที่สาธารณะควรมีการวางแผนล่วงหน้าเกี่ยวกับการสนับสนุนต่างๆ เช่น ขนาดความกว้างของถนน การสร้างบริเวณที่จอดรถ การจัดจราจร การรักษาความปลอดภัยและการขยายตัวของสาธารณูปโภคต่างๆ เป็นต้น

2. การให้แสงสว่างตามถนนภายในโครงการและบริเวณสาธารณะ

แสงสว่างในเวลากลางคืนไม่ว่าภายในหรือภายนอกอาคารสถานที่จัดเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งได้ผลดีที่สุดในการยับยั้งการขโมย การบุกรุก หรือแม้แต่การปล้นทรัพย์เพราะแสงสว่างจูงใจให้สุจริตชนใช้พื้นที่สาธารณะในยามค่ำคืนมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการลดอาชญากรรมรุนแรงบนถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การออกแบบอาคาร

ขนาดและความสูงของอาคารเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอัตราการเกิดของจำนวนอัตราการเกิดอาชญากรรม ดังนี้

1. ประตูทางเข้าออกจากตัวอาคารควรอยู่ในลักษณะหันออกที่มีคนสัญจรไปมา
2. ห้องโถงสำหรับพบปะควรออกแบบให้มีลักษณะโปร่ง และมีแสงสว่างเพียงพอที่บุคคลภายนอกจะสามารถมองเห็นกิจกรรมภายในได้
3. เฉลียง และทางเดินระหว่างห้องทำงานควรมีลักษณะไม่อับสายตา และมองเห็นได้ชัดเจน
4. ถ้าจำเป็นต้องกั้นรั้วล้อมตัวอาคารสถานที่ควรให้มีลักษณะโปร่งซึ่งมองสังเกตได้จากภายนอก โดยควรหลีกเลี่ยงรั้วที่สูงและทึบ
5. ต้นไม้ และพุ่มประดับทั้งในและนอกอาคารควรตัดแต่งอยู่เสมอ และไม่ควรปล่อยให้รกทึบในลักษณะที่คนร้ายสามารถแอบซ่อนอยู่ได้

6.2.12 ระบบการประหยัดพลังงานภายในอาคาร

ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อาคารสามารถแบ่งได้ 3 ส่วนคือ

1. ระบบที่ไม่ต้องอาศัยการกระตุ้นจากภายนอก หรือไม่ต้องใช้พลังงานจากภายนอก (Non-Energized System) เช่น พื้น ฝ้าเพดาน หน้าต่าง และสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2. ระบบที่ต้องอาศัยการกระตุ้น หรือใช้พลังงานจึงจะทำงาน (Energized System) เช่น ระบบที่ต้องการจะทำความร้อน ความเย็น แสงสว่าง เป็นต้น

3. ระบบที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของมนุษย์ (Human System) ประกอบด้วยปัจจัยการบำรุงรักษา บุคลากรที่จัดการ และปฏิบัติงานรวมทั้งผู้ใช้งาน

ปัจจัยแรกในที่นี้คือ รูปร่างลักษณะอาคาร และวัสดุประกอบอาคาร ในเรื่องรูปร่าง ลักษณะอาคารนั้นมีประโยชน์ดังนี้

1. การเลือกที่ตั้งการใช้ข้อมูลเป็นสภาพแวดล้อมรอบตำแหน่งที่ตั้ง เช่น การอาศัยเงาจากสิ่งแวดล้อม เงาจากตึกข้างเคียง การสะท้อนแสงจากอาคารข้างเคียง

2. ทิศทางการจัดวางอาคารซึ่งมีผลเกี่ยวข้องกับแสงแดดที่จะส่องกระทบอาคาร และลมที่จะปะทะอาคาร โดยควรหลีกเลี่ยงการหันอาคารไปทางทิศตะวันออกและตะวันตก

3. สัดส่วนของรูปร่างอาคาร หากอาคารมีสัดส่วนผิวของอาคารต่อพื้นที่น้อย จะประหยัดค่าก่อสร้างและความร้อนจะเข้าสู่อาคารน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระยะภายในโดยรอบอาคาร และพื้นที่ที่ไม่ค่อยมีความสำคัญ ควรจัดไว้ทางด้านทิศตะวันออกหรือตะวันตก เพื่อเป็นกันชนของด้านพลังงาน

5. ตำแหน่ง Core ของอาคารไม่ว่าจะเป็นช่องท่อ ช่องลิฟต์หรือช่องบันไดหนีไฟ จัดให้สัมพันธ์กับระยะภายในโดยรอบอาคาร และพื้นที่กันชน (Buffer Zone)

6. การลดความสูงของชั้น มีผลให้ปริมาณวัสดุก่อสร้างทุกชนิด รวมไปถึงท่อน้ำขนาดเครื่องทำความเย็น ก็จะลดลง ความร้อนที่จะผ่านเข้าอาคารก็จะน้อยลง

7. รูปแบบกับความยาวของแนวทางเดินในอาคาร แนวทางเดินในอาคาร หรือระยะสัญจรไม่ควรคดเคี้ยวไปมาจะส่งผลให้ต้องเดินท่อลมตามทางเดินนั้นจะทำให้มีผลต่อความดันสูญเสียในท่อลมนั้น ทำให้ไม่ประหยัดพลังงาน

8. อัตราพื้นที่ผิวต่อปริมาตรจากการออกแบบ พบว่าในพื้นที่อาคารที่เท่ากันอาคารทรงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสจะประหยัดทั้งพลังงานอุปกรณ์ และค่าก่อสร้างมากที่สุด

9. รูปร่างอาคารกับการใช้แสงธรรมชาติ จึงนำเอาแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้โดยจะช่วยประหยัดพลังงาน

10. การส่องสว่างกับที่กันแดด การใช้ที่กันแดดจะทำให้ความเข้มของแสงสว่างบริเวณริมหน้าต่างลดลง

11. การจัดรูปแบบทั่วไป การใช้ระบบ Modular Co-Ordination หรือความสอดคล้องกับระบบประสานทางพิกัด และการใช้ระบบ Prefabrication จะทำให้การก่อสร้างสะดวกง่ายและรวดเร็ว

12. การแลกเปลี่ยนปริมาณความร้อนของอาคารกับสภาพแวดล้อม โดยอาศัยการหน่วงความร้อนของดิน ในระยะต่ำกว่าผิวหน้าดินไปเล็กน้อย

13. ด้านหลังคาควรจัดให้มีการระบายอากาศใต้หลังคา โดยการตีฝ้าให้มีระดับในหลังคาหรือเป็นหลังคา 2 ชั้น

14. การบังแสงสามารถทำได้ทั้งการบังแสงภายในอาคาร คือการใช้ม่าน หรือมูลี่ และการบังแสงภายนอกอาคาร อาจทำได้โดยการใช้กันสาด

15. ตำแหน่งห้องเครื่อง ควรตั้งอยู่ในตำแหน่งที่จะประหยัดพลังงานในการสูบ/ส่งน้ำเย็นประหยัดค่าท่อน้ำและฉนวนหุ้มท่อน้ำและควรอยู่ใกล้เคียงกับเครื่องไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบที่สองของปัจจัยแรกคือ เรื่องของวัสดุประกอบอาคารต่างๆ เช่นผนังกระจก ที่ใช้รวมไปจนถึงฉนวนกันความร้อน โดยจะต้องคำนึงถึง

1. ผนังอาคารควรเลือกใช้วัสดุที่มีน้ำหนักเบา และมีค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนต่ำ ใช้วัสดุสองชั้น และกรุด้วยฉนวนกันความร้อน รวมทั้งการเลือกใช้ผนังสีอ่อน

2. กระจกควรใช้กระจกแบบ Reflective จะมีประสิทธิภาพดี แต่มีผลกระทบกับอาคารข้างเคียง จึงควรเลือกค่า Visible Reflective ไม่เกิน 30 %

3. ฉนวนกันความร้อนที่เลือกควรมีคุณสมบัติเช่น มีการนำความร้อนต่ำ มีความหนาแน่นน้อย และน้ำหนักเบา

<u>การอนุรักษ์พลังงานในระบบปรับอากาศ</u>

การพิจารณาการอนุรักษ์พลังงานในระบบปรับอากาศ สามารถแยกตามระบบการตั้งแต่เริ่มออกแบบจนถึงขั้นใช้งานได้อย่างง่ายๆ ดังนี้

<u>การออกแบบ</u> สิ่งที่ต้องคำนึงถึง

- แนวความคิดในการออกแบบ
- เกณฑ์ที่ใช้ในการออกแบบ
- การเลือกระบบที่จะใช้
- การออกแบบระบบให้ประหยัดพลังงาน

<u>การตัดสินใจเลือกใช้อุปกรณ์</u>

อุปกรณ์ที่ใช้ในระบบปรับอากาศทั่วไป ควรต้องคำนึงถึง

- เครื่องปรับอากาศ
- เครื่องทำความเย็น
- พัดลม , เครื่องสูบน้ำ
- หอระบายความร้อน
- ฉนวนและวาล์วต่างๆ
- การติดตั้งอย่างถูกวิธี
- ความเข้าใจในอุปกรณ์ของผู้ติดตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ที่ใช้ในการประหยัดพลังงาน ควรจะต้องคำนึงถึง

- VAV
- VSD
- Heat recovery atc
- อุปกรณ์พิเศษอื่นๆ
- ระบบควบคุมต่างๆ

<u>การบำรุงรักษา</u>

ควรคำนึงถึง – แผนการบำรุงรักษา

- การบำรุงรักษาที่ถูกวิธีสำหรับอุปกรณ์แต่ละประเภท

<u>การอนุรักษ์พลังงานในระบบไฟฟ้า</u>

1. การลดความต้องการใช้ไฟฟ้า โดยการวางแผนการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม การใช้ชุดควบคุมความต้องการ การใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง การใช้ระบบกักเก็บความเย็น

2. การลดการใช้พลังงานไฟฟ้าบางส่วนหรือทั้งหมด โดยวิธีการใช้เซลล์แสงอาทิตย์

3. การประหยัดพลังงานในหม้อแปลงไฟฟ้า โดยเลือกหม้อแปลงให้เหมาะสม เลือกหม้อแปลงไฟฟ้าชนิดที่มีค่าการสูญเสียขณะที่ไม่มีภาระทางไฟฟ้าต่ำ

4. การประหยัดพลังงานของมอเตอร์ไฟฟ้า โดยใช้มอเตอร์ไฟฟ้า โดยใช้มอเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง ใช้วิธีควบคุมความเร็วของมอเตอร์ ใช้มอเตอร์ให้เหมาะกับขนาดพัดลม

5. การประหยัดพลังงานในระบบแสงสว่าง โดยออกแบบการให้แสงสว่างให้เหมาะสมกับลักษณะงาน เลือกใช้หลอดไฟให้เหมาะสม ควบคุมการเปิด-ปิด ที่มีประสิทธิภาพ

6. การแก้ไขตัวประกอบกำลัง

<u>การอนุรักษ์พลังงานโดยใช้ระบบควบคุม</u>

การใช้การควบคุมอัตโนมัติที่ใช้กันทั่วไป และง่ายที่สุดคือการใช้ตัวตั้งเวลา (Timer) เป็นอุปกรณ์ควบคุมประจำส่วนต่างๆที่มีประสิทธิภาพมากในการลดการใช้พลังงาน

<u>การอนุรักษ์พลังงานในระบบความร้อน</u>

เมื่อกล่าวถึงระบบความร้อน อุปกรณ์หลักคือ Boiler และ Furnace ซึ่งเป็นแหล่งระบบไอน้ำความดันสูง ระบบไอน้ำความดันต่ำ ระบบการอุ่นอากาศ และระบบอากาศร้อน การเพิ่มประสิทธิภาพใดๆจะขึ้นกับสถานภาพของอุปกรณ์ก่อนและหลังการบำรุงรักษา ซึ่งปกติจะสามารถลดการใช้เชื้อเพลิงได้ 20-30 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3 อาคารตัวอย่างประเภทสถานศึกษา

6.3.1 วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี(ม.อ. ปัตตานี)

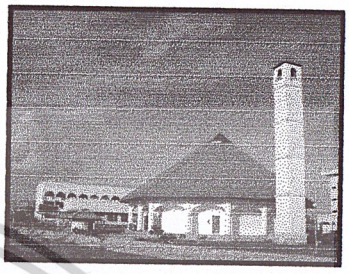

ที่ตั้งโครงการ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อำเภอเมือง จ.ปัตตานี

เจ้าของ : ทบวงมหาวิยาลัย

เนื้อที่ : 13600 ตร.ม.

ประเภทอาคาร : อาคารสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา : มีฐานะเป็นคณะของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท

นักศึกษา : รับนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายสำหรับศึกษาต่อในระดับป.ตรี นักศึกษาทั้งชายและหญิงเกือบ 100 % เป็นมุสลิม (ผู้นับถืออิสลาม)ต้องมีพื้นฐานภาษาอาหรับในการสอบวิชาภาษาอาหรับในการคัดเลือก

ประวัติ : วิทยาลัยอิสลามศึกษาเป็นหน่วยงานเทียบเท่าคณะ ได้รับพระราชทานกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นคณะเมื่อวันที่31 ธ.ค.2532 ซึ่งแต่เดิม ในปี พ.ศ. 2524 เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรี ศิลปศาสตร์บัณฑิต วิชาเอก อิสลามศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปัจจุบันได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้าวิจัยด้านวิชาการและศิลปวิทยาการ4เกี่ยวกับอิสลามและบริการวิชาการแก่สังคมรวมทั้งผลิตกำลังคนทางด้านอิสลามศึกษาทั่วไปทุกสาขา

หลักสูตร : ปัจจุบันเปิดสอน

ระดับปริญญาตรี

1.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (อิสลามศึกษา)มี2โปรแกรม คือ ภาษาไทย และ ภาษาอาหรับ

2.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (ครุศาสตร์อิสลาม)

3.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (กฎหมายอิสลาม)

4.หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต (เศรษฐศาสตร์และการจัดการ)

ระดับปริญญาโท

1.หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (อิสลามศึกษา)

***ลายระเอียดของแต่ละหลักสูตรศึกษาเกี่ยวกับอะไรคร่าวๆ จะอยู่ในบทที่2หัวข้อเปรียบเทียบโครงการที่มีกิจกรรมสอดคล้อง**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>วิเคราะห์อาคาร</u> : ในบริเวณของวิทยาลัยอิสลามศึกษา ประกอบไปด้วยอาคารหลักๆ 3 อาคาร

1. อาคาร วิทยาลัยอิสลามศึกษา
2. อาคารหอประชุมและสัมมนา
3. อาคารศาลาละหมาด

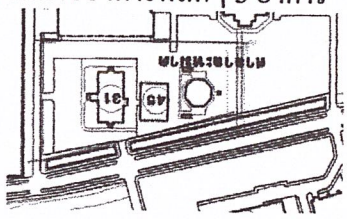

รูปที่6.48 แสดงอาคารภายในบริเวณพื้นที่ของวิทยาลัยอิสลามศึกษา

<u>1. อาคาร วิทยาลัยอิสลามศึกษา</u>

เป็นอาคารที่ทำการในส่วนของการบริหาร และสนับสนุนการศึกษา

- ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของอาคาร

เป็นอาคาร3ชั้นค.ส.ล. ระบบโครงสร้างเป็นเสา และคาน มีการผสมผสานรูปแบบตะวันออกกลางโดยใช้ผนังซุ้มโค้งรับน้ำหนัก (Vault) มาเป็น Facade คลุมอาคาร เกิดรูปทรงและที่ว่างที่เป็นเอกลักษณ์ตามสถาปัตยกรรมแบบอิสลาม

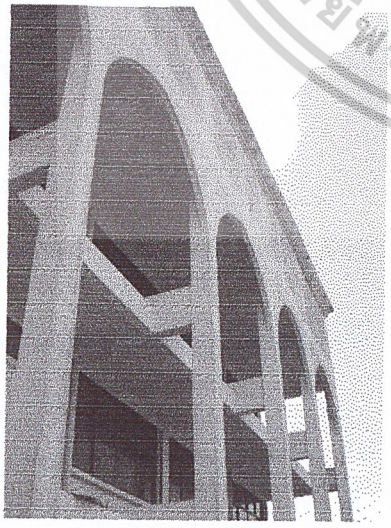

รูปที่6.49 แสดงลักษณะfacade อาคาร

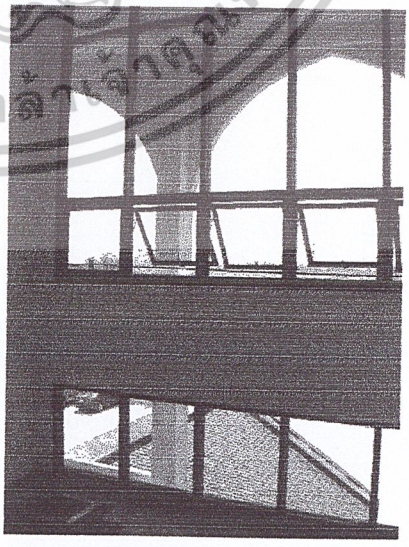

รูปที่6.50 แสดงช่องบันไดที่มีความโปร่งต่อเนื่องระหว่าง ภายนอกและภายใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.51 แสดงทางเข้าด้านหน้าอาคาร ใช้ซุ้มหลังคาจั่วเน้นทางเข้า

- การจัดพื้นที่ใช้สอยแต่ละชั้น

ชั้นที่1 ประกอบไปด้วย	ชั้น2	ชั้น3
-โถงต้อนรับ	-ห้องประชุม	-ห้องภาคและแผนกวิชา
-ห้องผู้อำนวยการ	-ห้องศูนย์ข้อมูลอิสลาม(คอมพิวเตอร์)	ต่างๆ
-ห้องรับรอง	-ห้องสมุด	-ห้องพักนักศึกษาป.โท
-ห้องบริหารทั่วไป	-ห้องสำนักงานวิชาการและบริการชุมชน	-ห้องฝึกการสอน
-ห้องบริการการศึกษา	-ห้องบรรยาย ป. โท	-wc.
-ห้องแผนงานคลังและวัสดุ	-ห้องโสต	
-ห้องฝ่ายการเงินและกิจการ	-ห้องพักอาจารย์ต่างประเทศ	
นักศึกษา	-wc.	
-wc.		

โถงต้อนรับ

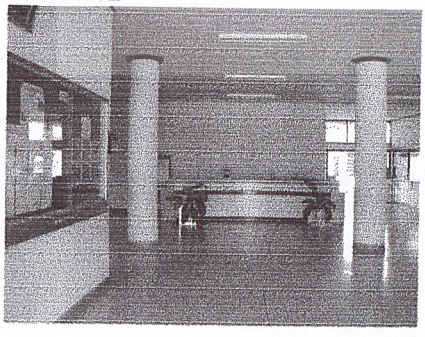

รูปที่6.52 แสดงส่วนประชาสัมพันธ์ด้านหน้า ขวามือจะเป็นประตูเชื่อมไปสู่อาคารหอประชุม

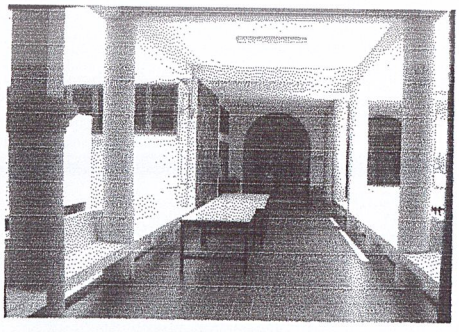

รูปที่6.53 แสดงทางเชื่อมระหว่างอาคารวิทยาลัยอิสลามศึกษากับอาคารหอประชุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.54 แสดงบริเวณที่นั่งพักคอยด้านหน้า

ส่วนห้องฝ่ายบริหาร ห้องภาควิชาและห้องพักอาจารย์

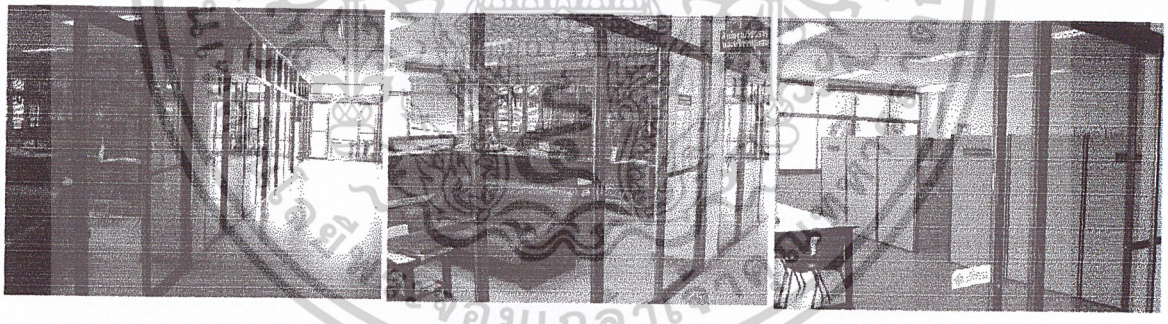

รูปที่6.55 แสดงการใช้ผนังคร่าวอะลูมิเนียมติดกระจกใสส่วนห้องฝ่ายบริหาร ห้องภาควิชาและห้องพักอาจารย์

ผนังด้านหน้าห้องเป็นโครงคร่าวอะลูมิเนียมติดกระจกใส ทำให้อาคารแบบ double corridor มีทางเดินที่ดูไม่แคบ และบีบเหมาะกับอาคารสำนักงานและทำให้เห็นแขกภายนอกที่มาติดต่อชัดเจน และเป็นการไม่ปกปิดภายใน ทำให้มีความปลอดภัยและสะดวกในการติดต่อแต่ข้อเสียอาจเสียความเป็นส่วนตัวบ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนสนับสนุนการศึกษา

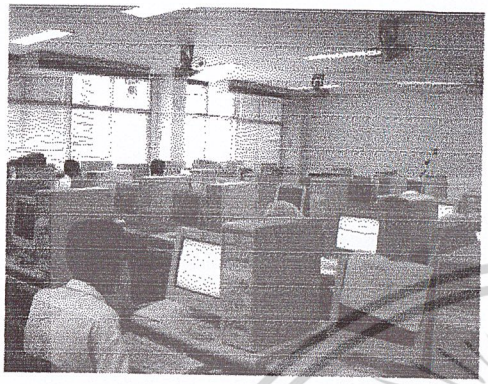

รูปที่6.56 แสดงส่วนห้องศูนย์ข้อมูลอิสลาม(คอมพิวเตอร์)

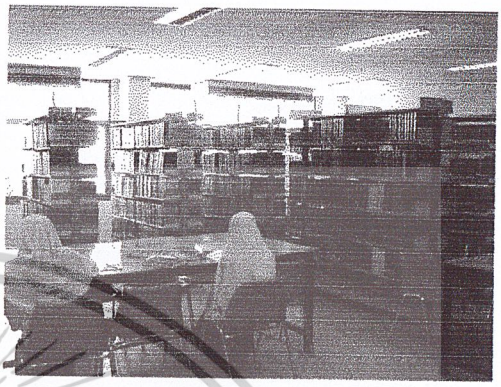

รูปที่6.57 แสดงส่วนห้องสมุดของวิทยาลัย มีการแบ่งโต๊ะหญิง ชายแต่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน

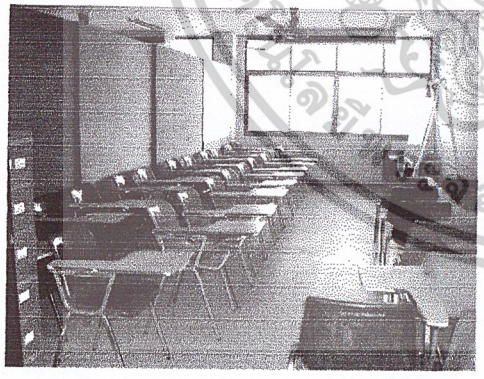

รูปที่6.58 แสดงส่วนห้องบรรยาย ป. โท

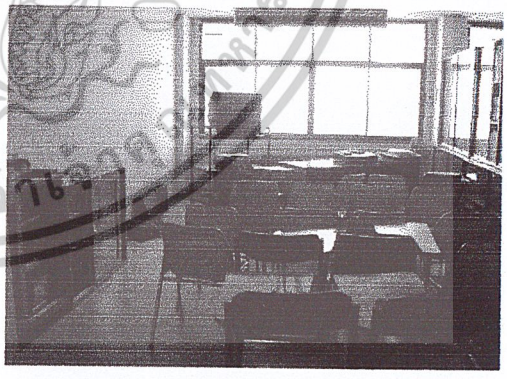

รูปที่6.59 แสดงส่วนห้องโสต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนห้องเรียน

ส่วนห้องเรียนของนักศึกษาป.ตรีนั้นจะไม่ได้ใช้เรียนที่อาคารวิทยาลัยแต่จะไปใช้ที่อาคารเรียนรวมของมหาวิทยาลัย

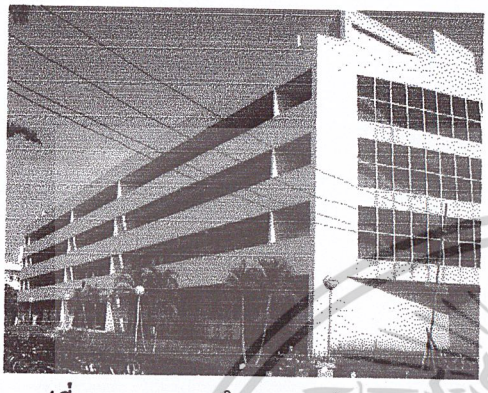

รูปที่6.60 แสดงตึกอาคารเรียนรวม

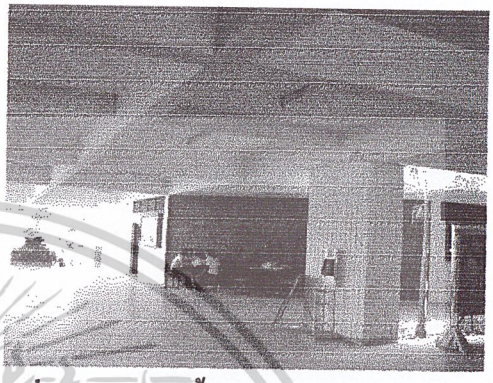

รูปที่6.61 แสดงชั้นล่างอาคารเรียนรวมเป็นใต้ถุนโล่งสามารถจัดกิจกรรมนักศึกษาได้

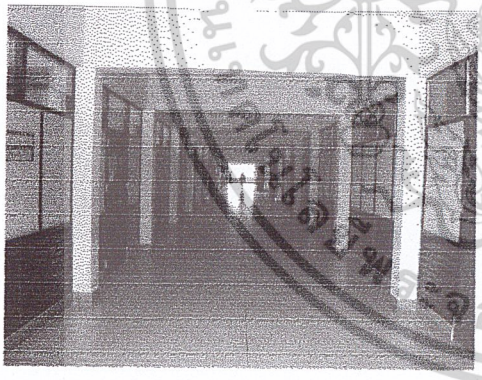

รูปที่6.62 แสดงทางเดินแบบ double corridor หน้าห้องเรียน

รูปที่6.63 แสดงบรรยากาศการติวภาษาอาหรับระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

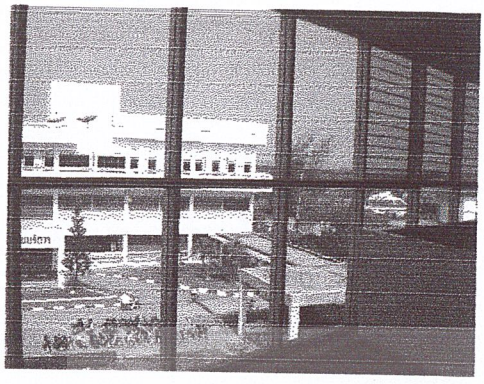

รูปที่6.64 แสดงการใช้ curtain wall กระจกใส เข้ามาให้แสงธรรมชาติภายในทางเดิน อาคาร

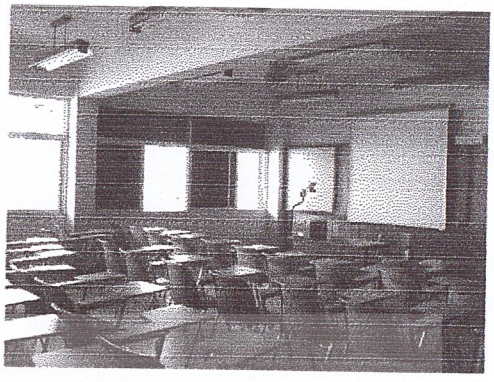

รูปที่6.65 แสดงภายในห้องเรียน

รูปที่6.66 แสดงตึกบรรยายรวมอยู่ใกล้กับอาคารเรียนรวม

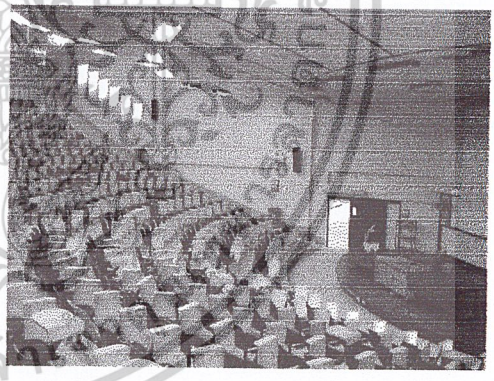

รูปที่6.67 แสดงภายในตึกบรรยายรวม

ส่วนหอพักนักศึกษาสถาบัน

ส่วนใหญ่นักศึกษาที่เรียนวิทยาลัยอิสลามศึกษาปี1จะพักในสถาบันผู้หญิงจะพักเป็นห้องและมีห้องน้ำในตัว ส่วนผู้ชายจะพักหอพักที่เรียกว่า หอศรีตรังแบ่งเป็นอาคารชั้นเดียวหลายหลัง แต่ละหลังก็จะแบ่งเป็นห้องๆห้องหนึ่งกำหนดอยู่ได้8คนแล้วก็จะมีห้องน้ำรวม ที่ซักผ้า ตากผ้ารวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

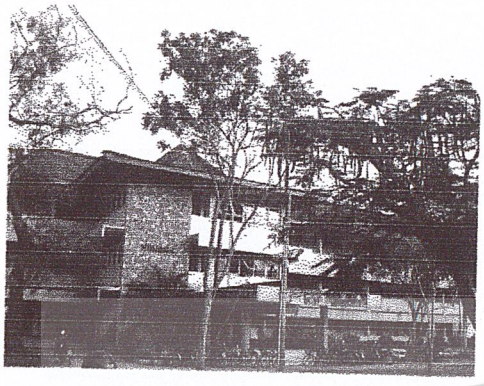

รูปที่6.68 แสดงหอพักหญิง

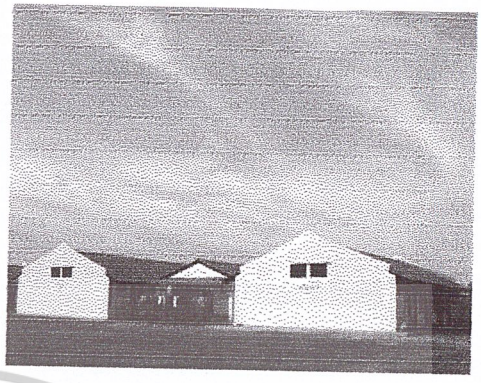

รูปที่6.69 แสดงหอพักศรีตรัง

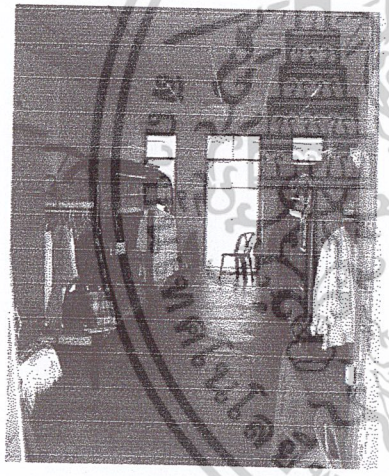

รูปที่6.70 แสดงภายในหอพักศรีตรัง

รูปที่6.71 แสดงห้องน้ำรวม และลานตากผ้า

2. อาคารหอประชุมและห้องสัมนา

เป็นอาคารที่ใช้จัดประชุม หรือสัมมนา จัดพิธีการของวิทยาลัยอิสลามศึกษาและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอิสลามสามารถใช้งานได้

-ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของอาคาร

เป็นอาคาร1ชั้นค.ส.ล. ระบบโครงสร้างเป็นเสา และคานมีโครงการจะต่อเติมชั้น2เป็นศูนย์พัฒนาวิชาการอิสลามศึกษาอาทิเช่นห้องคอมพิวเตอร์ ,ห้องปฏิบัติการทางภาษา,ห้องสมุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

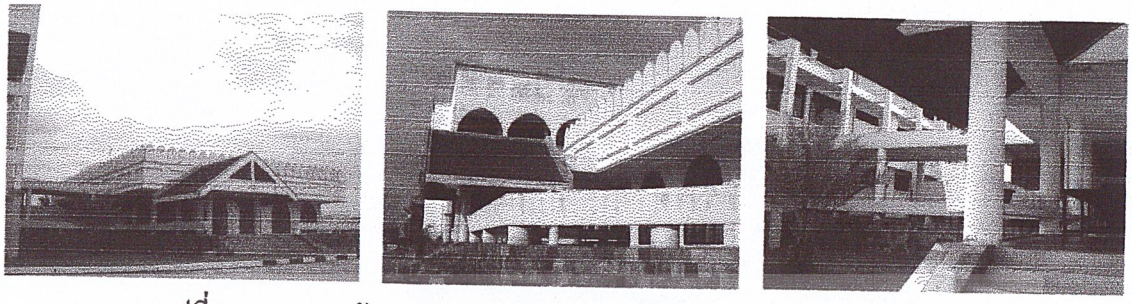

รูปที่6.72 แสดงลักษณะทางกายภาพภายนอกของอาคารหอประชุม

ทางเข้าด้านหน้าของหอประชุมเน้นทางเข้าโดยใช้หลังคาจั่วเน้นทางเข้าเหมือนกับอาคารวิทยาลัย จะมีทางเชื่อม ระหว่างอาคารวิทยาลัยกับอาคารหอประชุม

-การจัดพื้นที่ใช้สอย

อาคารหอประชุมแบ่งออกเป็น3ส่วนด้วยกัน

1. ห้องประชุม
2. ห้องควบคุมเสียงห้องประชุม
3. ห้องสัมมนา

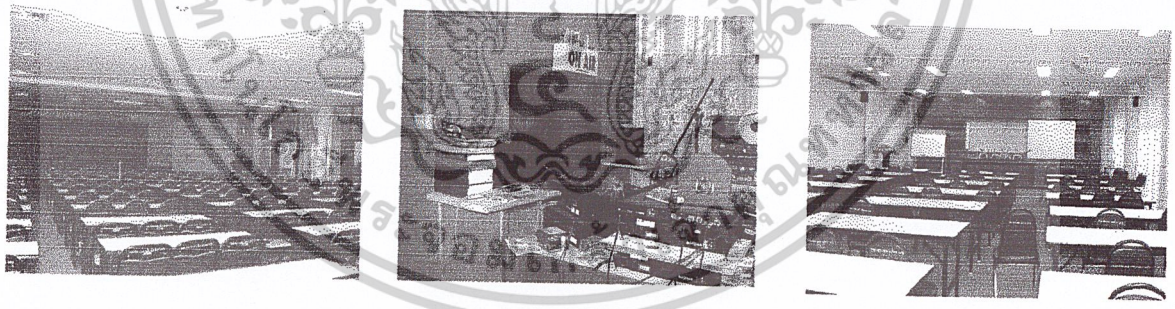

รูปที่6.73 แสดงลักษณะส่วนต่างๆภายในอาคารหอประชุม

3. อาคารศาลาละหมาด

เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเนื่องจากความจำเป็นของนักศึกษาที่นับถืออิสลามทั้งมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนมาก และชุมชนบริเวณนั้นในการปฏิบัติศาสนกิจ 5 เวลาทำให้ไม่เสียเวลาในการเดินทางไปละหมาดที่มัสยิดซึ่งจะมีผลกระทบในเรื่องเวลาเรียน และสร้างเป็นที่รวมในการละหมาดเป็นญามะอัต(กลุ่ม)เพื่อเพิ่มผลบุญความดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ลักษณะทางกายภาพทั่วไปของอาคาร

เป็นอาคาร ค.ส.ล.ชั้นเดียว หลังคาทรงhip 8 เหลี่ยมโครงหลังคาเป็นเหล็ก ตีฝ้าภายในเรียบใต้แป ตรงกลางหลังคามีการเปิดช่องแสง skylight ให้แสงธรรมชาติภายในอาคาร

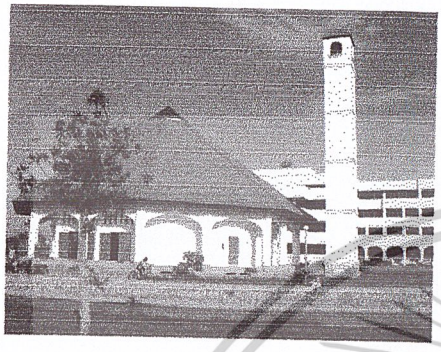

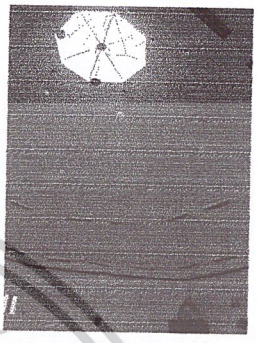

รูปที่6.74 แสดงลักษระทางกายภาพของอาคารศาลาละหมาด

-การจัดพื้นที่ใช้สอย

1. ส่วนที่ทำละหมาด

1.1 ส่วนทำละหมาดชาย จะเป็นพื้นที่เกือบทั้งหมดในอาคาร ทางด้านทิศตะวันตกจะเป็นผนังทึบจะมี มิมบัร(แท่นสำหรับอิหม่ามขึ้น แสดงธรรมในละหมาดวันศุกร์)

รูปที่6.75 แสดงส่วนที่ทำละหมาดชาย

1.2 ส่วนที่ทำละหมาดหญิง แบ่งพื้นที่เป็นม่านฉากกั้นไว้

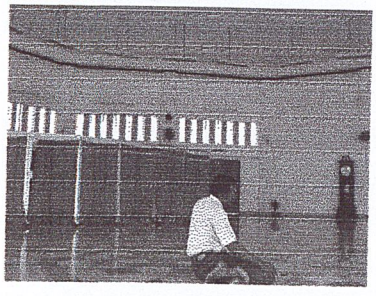

รูปที่6.76 แสดงม่านที่กั้นส่วนทำละหมาดหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ส่วนที่ทำน้ำละหมาด

จะอยู่ใกล้ทางเข้าของศาลาละหมาด ซึ่งแยกทางเข้า ชายกับหญิงที่ทำน้ำละหมาดมีลักษณะเป็นก็อกน้ำล้างมือ กับที่นั่ง ซึ่งจะเรียงเป็นแถว ส่วนของหญิงจำเป็นต้องมิดชิดเพราะต้องทำการถอดผ้าคลุมผมในการลูบผม ด้วยน้ำ แต่ในการออกแบบของอาคารนี้สถาปนิกไม่ใช่มุสลิมจึงขาดความเข้าใจ ทำให้ขาดความมิดชิดในที่อาบน้ำละหมาดของผู้หญิงส่งผลให้ผู้หญิงไปอาบน้ำกันในห้องน้ำทำให้เกิดการรอกันและเสียเวลา

3. ส่วนของห้องน้ำ

เป็น อาคารเล็กๆหลังคาทรงจั่ว ทางฝั่งทางเข้าแยกทั้งชายและหญิง ซึ่งจะอยู่ใกล้บริเวณที่ทำน้ำละหมาด

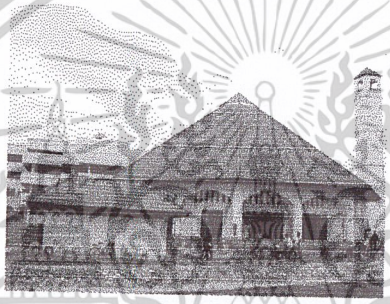

รูปที่6.77 แสดงบริเวณภายนอกอาคารศาลาละหมาดที่เป็นห้องน้ำและบริเวณอาบน้ำละหมาด

4. หออาซาน

เป็นส่วนที่โดยปกติในสมัยก่อนจะเป็นหอคอยที่คนขึ้นไปทำการร้องเรียกบอกเวลาให้คนมาทำการละหมาดปัจจุบันมัสยิดหลายที่ไม่ได้ใช้คนขึ้นไปแล้วแต่ทำการติดลำโพงแทนรวมถึงที่นี่การติดลำโพงในที่สูงทำให้เสียงกระจายไปอย่างทั่วถึงและยังสามารถเป็น landmark ได้ด้วย

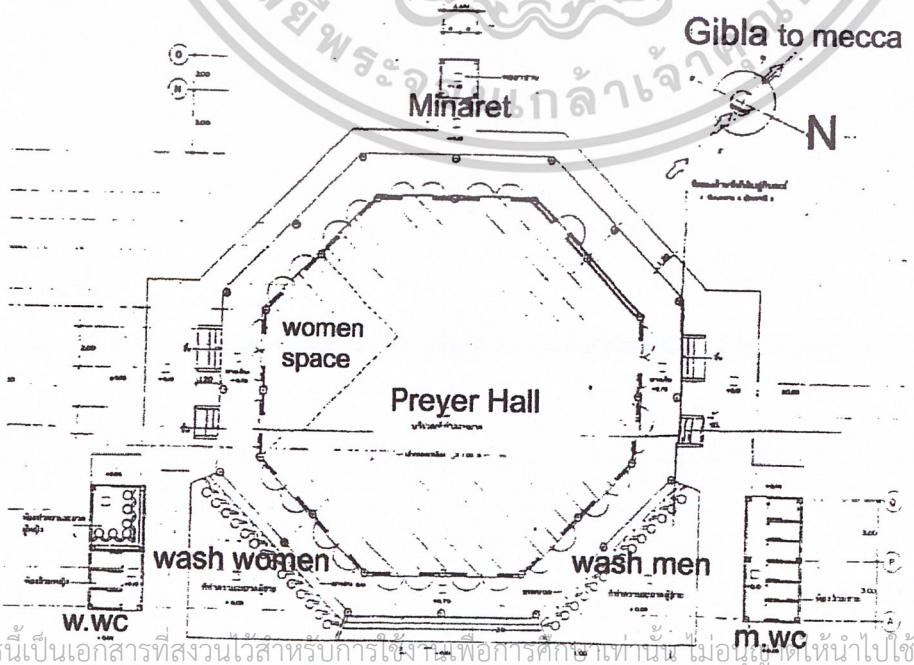

รูปที่6.78 แสดงผังอาคารศาลาละหมาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.2 วิทยาลัยอิสลามยะลา วิทยาเขตปัตตานี

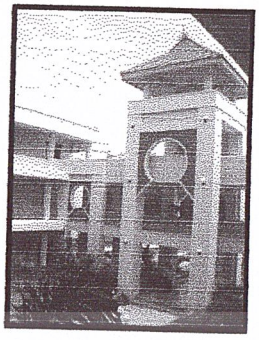

สถาปนิก : นายอับดุลรอซัค วรรณอาลี

ที่ตั้งโครงการ : บ้านโสร่ง ม.3 ต.เขาตูม อ.ยะรัง จ.ปัตตานี

เจ้าของ : เอกชน ได้ทุนจากธนาคารอิสลามเพื่อการพัฒนา (IDB)

เนื้อที่ : 250ไร่

ประเภทอาคาร : อาคารสถานศึกษา

ประเภทสถานศึกษา :เป็นวิทยาลัยอิสลามเอกชน แห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเปิดสอนในระดับอุดมศึกษา

นักศึกษา : รับนักศึกษาที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายนักศึกษาทั้งชายและหญิงต้องเป็นมุสลิม(ผู้นับถืออิสลาม)วิชาจะเป็นอิสลามศึกษาล้วน ต้องมีพื้นฐานทางอิสลามภาษาอาหรับในการสอบวิชาภาษาอาหรับในการคัดเลือก

ประวัติ : วิทยาเขตเดิมปัจจุบันตั้งอยู่ที่ 203/3 บ้านปารามีแต หมู่ที่7 ต.บุดี อ.เมือง จ.ยะลาได้ก่อตั้งขึ้นเกิดจากกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอกอยู่ในประเทศซาอุดิอาระเบีย ซึ่งในกลุ่มมี อาจารย์ อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา ปัจจุบันเป็น อธิการบดีของวิทยาลัย ได้รับความร่วมมือจากทุนอาหรับ โดยที่เล็งเห็นว่าสังคมมุสลิมในประเทศไทยมีความจำเป็นต้องมีสถาบันอุดมศึกษาอิสลามเพื่อทำหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม อันเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาประเทศสู่ความเจริญก้าวหน้าและมีความสงบสันติดั่งเจตนารมณ์ของอิสลาม

ต่อมาด้วยพื้นที่บริเวณของวิทยาลัย ณ ที่ตั้งปัจจุบัน มีความคับแคบ ไม่สามารถที่จะขยายให้กว้างขวางมากขึ้นไปได้อีก ตามแผนการพัฒนาและการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยดังนั้นวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการจัดหาพื้นที่บริเวณแห่งใหม่ก็คือที่ บ้านโสร่ง ม.3 ต.เขาตูม อ.ยะรัง จ.ปัตตานีเพื่อจัดตั้งให้เป็นวิทยาเขตที่มีพื้นที่ใช้สอยอย่างเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นเมืองมหาวิทยาลัยนานาชาติที่สมบูรณ์ครบถ้วนในอนาคต

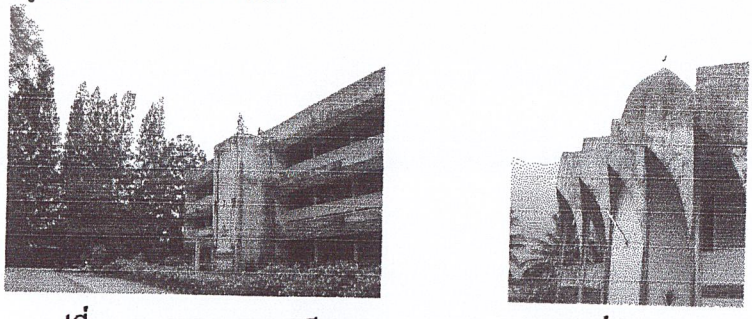

รูปที่6.79 แสดงอาคารเรียนและอาคารมัสยิดของที่วิทยาเขตเก่า

ซึ่งอนาคตจะย้ายนักศึกษาไปเรียนที่วิทยาเขตใหม่ วิยาเขตเก่าจะเป็นที่อบรมหลักสูตรปรับพื้นด้านภาษาอาหรับของนักศึกษาใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>หลักสูตร :</u> ผ่านความเห็นชอบตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ปัจจุบันเปิดสอน

1. ระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ใน 2สาขาวิชาดังนี้

-สาขาวิชาชะรีอะฮ (กฎหมายอิสลาม)

-สาขาวิชาอุศูลุดดีน(หลักการศาสนา)

2. ระดับปริญญาตรีหลักสูตรศิลปะศาสตร์และสังคมศาสตร์ 4 ปี ใน 2สาขาวิชาดังนี้

-สาขาวิชาภาษาอาหรับ

-สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

3. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหลักสูตร 1 ปี ใน 2 สาขาวิชาดังนี้

-สาขาการสอนอิสลามศึกษา

-สาขาการสอนภาษามลายู (ระหว่างดำเนินการ)

<u>ผังแม่บท :</u> วิทยาลัยอิสลามยะลา วิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วยพื้นที่บริเวณในส่วนที่เป็น อาคารสำนักงาน, อาคารเรียนรวม, อาคารสโมสรนักศึกษา, อาคารหอประชุมใหญ่, อาคารวิทยบริการและศูนย์คอมพิวเตอร์, อาคารมัสยิด, อาคารที่พักอาศัย, สระน้ำ, สวนหย่อม, โรงยิมเนเซียม, สนามกีฬากลางแจ้ง, พื้นที่จอดรถ, ระบบบำบัดน้ำเสีย อาคารส่วนต่างๆ ได้ทำการออกแบบไว้หมดแล้วและบางส่วนทำแบบก่อสร้างเสร็จแล้ว

มีอาณาเขตและบริเวณติดต่อดังนี้คือ

ทิศเหนือ	ติดที่ดินสาธารณประโยชน์ และพื้นที่หมู่ที่ 4 บ้านจาเราะสโต
ทิศตะวันออก	ติดภูเขาบูเกะกาบอและบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าบูเก๊ะตางอ
ทิศตะวันตก	ติดกับถนน ร.พ.ช เขาวัด และเขาบูเก๊ะกูติงบะ
ทิศใต้	ติดกับสถานีตำรวจตำบลบ้านโสร่ง บริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเทือกเขาเปาะยานี เขากูแบอูซอ และพื้นที่หมู่ที่5บ้านจาเราะบองอ

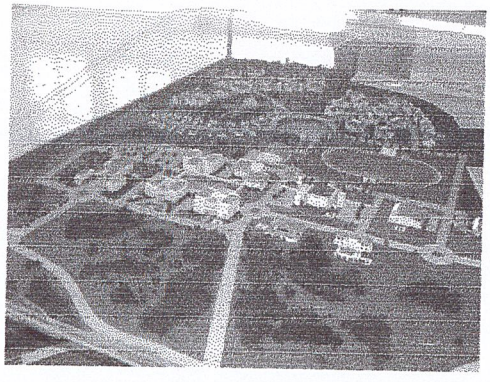

รูปที่6.80 แสดงหุ่นจำลองผังแม่บทโครงการมหาวิทยาลัยอิสลามในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

MASTER PLAN

YALA ISLAMIC COLLEGE

(DRAFT)

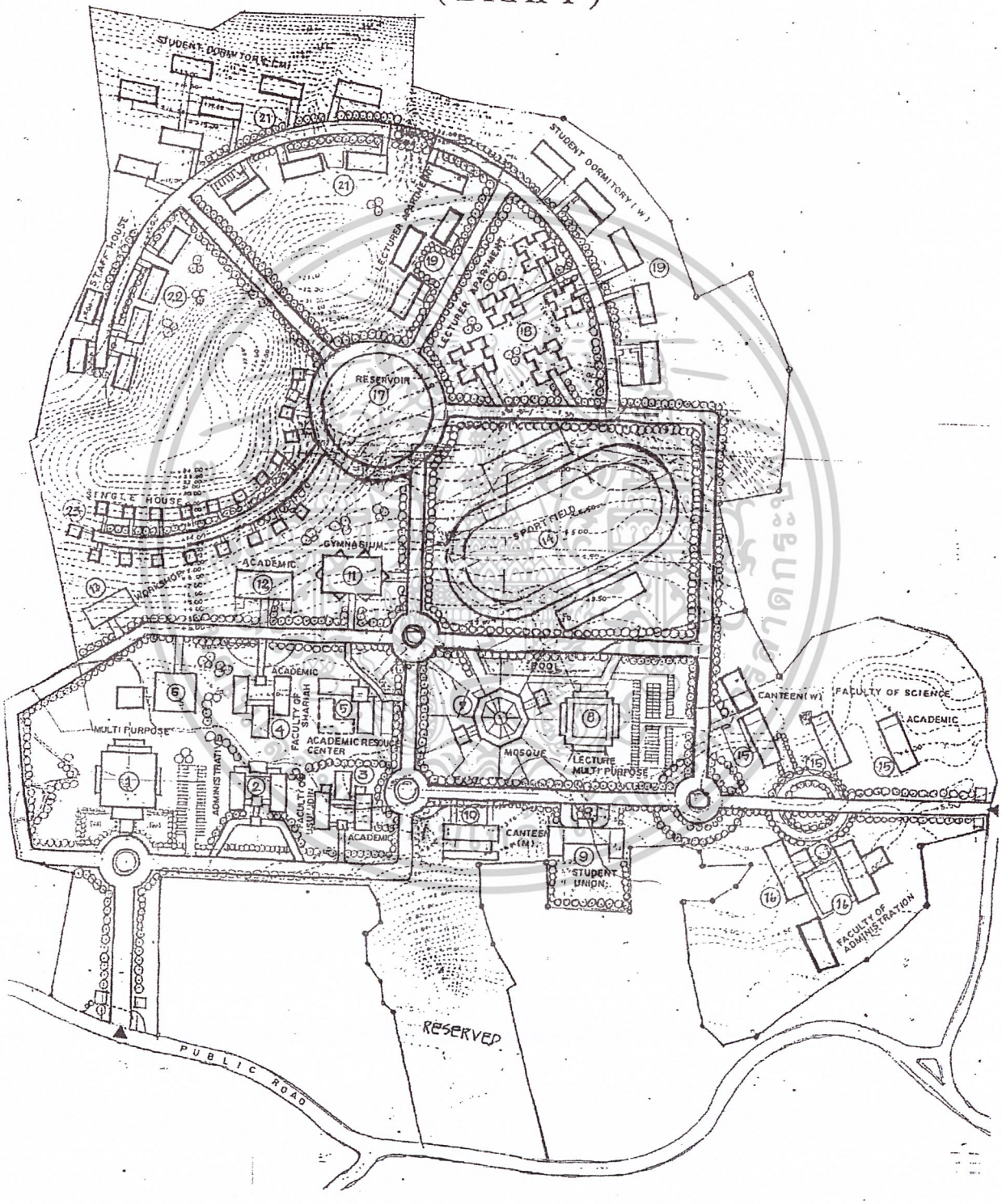

รูปที่6.81 แสดงผังแม่บทโครงการมหาวิทยาลัยอิสลามในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>แผนการก่อสร้าง :</u> ในระยะแรกวิทยาลัยอิสลามยะลาได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหาร และจัดการเรียนการสอนแล้ว ที่สร้างแล้วเสร็จมี5อาคารคือ

<u>ที่เปิดใช้งานแล้ว</u>

1.อาคารชีคกอซิม บินมุหัมมัด อาลษานีย์ 1 (อาคารสำนักงานอธิการ)

2.อาคารชีคกอซิม บินมุหัมมัด อาลษานีย์ 2 (อาคารเรียนรวม 1)

<u>ยังไม่เปิดใช้งาน</u>

3.หอพักอาจารย์

4.หอพักนักศึกษาหญิง ปัจจุบันพักที่วิทยาเขตเก่า จะมีรถbusเฉพาะนักศึกษาหญิง รับส่งไปเรียนวิทยาเขตใหม่

5.หอพักศึกษาชาย ปัจจุบันพักที่หอพักนอกใกล้บริเวณ เนื่องจากนักศึกษาหญิงเพิ่มมากขึ้น ไปวิทยาเขตใหม่กันเองโดยรถรับจ้างและรถส่วนตัว

ส่วนอาคารอื่นที่กล่าวในผังแม่บทกำลังอยู่ในแผนดำเนินการก่อสร้าง

วิเคราะห์อาคาร : อาคารที่เปิดใช้งานอยู่มี 2 อาคารคืออาคารสำนักงานอธิการและอาคารเรียนรวม1

<u>1. อาคารสำนักงานอธิการ</u>

-ลักษณะทางกายภาพทั่วไป

เป็นอาคาร3ชั้น ค.ส.ล. ระบบโครงสร้างเป็นเสา และคาน มีการผสมผสานรูปแบบตะวันออกกลางโดยใช้ผนังซุ้มโค้งแบบประยุกต์รับน้ำหนัก (Vault) มาเป็นตัวเน้นทางเข้า Approch เกิดรูปทรงและที่ว่างที่เป็นเอกลักษณ์ตามสถาปัตยกรรมแบบอิสลามและยังนำส่วนของหลังคาทรง gable hip ที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านมุสลิมทางภาคใต้มาผสมผสาน มีการนำแสงธรรมชาติ และการระบายอากาศที่ดี โดยการทำsingle coridore และทำการเปิดcourtกลางมีอาคารล้อมรอบ แล้วเสริมทัศนียภาพในการจัด landscape ตรงบริเวณ court กลาง มีการนำรูปแบบเป็นซุ้มประตูโค้งประยุกต์ซึ่งมีเอกลักษณ์คล้ายมัสยิดกลางปัตตานี มีการมาใช้ทั้งภายนอกและภายในเพื่อเป็นการดึง Approch

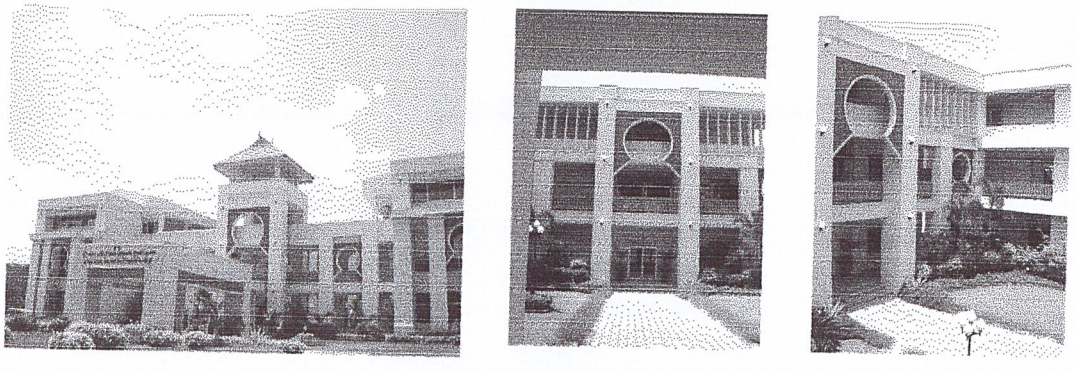

รูปที่6.82 แสดงลักษณะทางกายภาพอาคารสำนักงานอธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การจัดพื้นที่ใช้สอยแต่ละชั้น

ชั้น 1 สำนักงานฝ่ายต่างๆ , ห้องประชุม 1 ,wc.

ชั้น 2 สำนักงานอธิการบดีและรองอธิการบดี , ห้องประชุม 2 , wc.

ชั้น 3 ห้องบรรยาย4ห้อง, ห้องบรรยายรวม ,ห้องพักอาจารย์และเจ้าหน้าที่หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต,ห้องประชุม 3 ,wc.

2. อาคารเรียนรวม 1

- ลักษณะทางกายภาพทั่วไป

เป็นอาคาร4ชั้น ค.ส.ล ลักษณะทางกายภาพทั่วไปคล้ายอาคารสำนักงานอธิการบดีมาก เป็นอาคารเรียนเพียงอาคารเดียวในโครงการที่สร้างเสร็จและเปิดใช้งานเนื่องจากรอการขยายตัวของนักศึกษา และในอนาคตจะเป็นอาคารบรรยายคณะอิสลามศึกษา การออกแบบจะเน้นความมิดชิดการปะปนระหว่างนักศึกษาชาย และ หญิงตามบทบัญญัติศาสนาที่เคร่งครัดแก้ปัญหาชู้สาวในวัยเรียน โดยแบ่งทางเข้าออกของหญิงและชาย ส่งผลให้มีการแบ่งzone ของอาคารเป็น2ฝั่งระหว่างหญิงและชาย จะต่างจากที่มอ.ปัตตานีที่ ไม่แยกห้องเรียนของหญิงและชาย เนื่องจากอยู่ในสังคมที่ต่างกัน

รูปที่6.83 แสดงอาคารเรียนซึ่งมีลักษณะทางอาคารคล้ายกับ อาคารสำนักงานอธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารเรียนที่มีการแบ่งzone ของห้องเรียนเป็น 2 ฝั่ง ถ้าหันเข้าหาอาคารฝั่งซ้ายจะเป็นนักศึกษาชาย ฝั่งขวาจะเป็นนักศึกษาหญิง ส่วนอาคารด้านหลัง ก็จะเป็นส่วนสนับสนุนการศึกษาเช่นห้องบรรยายรวมและห้องสมุด ด้านหน้าจะเป็นcorridor เชื่อม อาคาร

รูปที่6.84 แสดงลักษณะการออกแบบอาคารเป็น 2 ฝั่งเพื่อแบ่งพื้นที่การใช้งานของชายกับหญิง

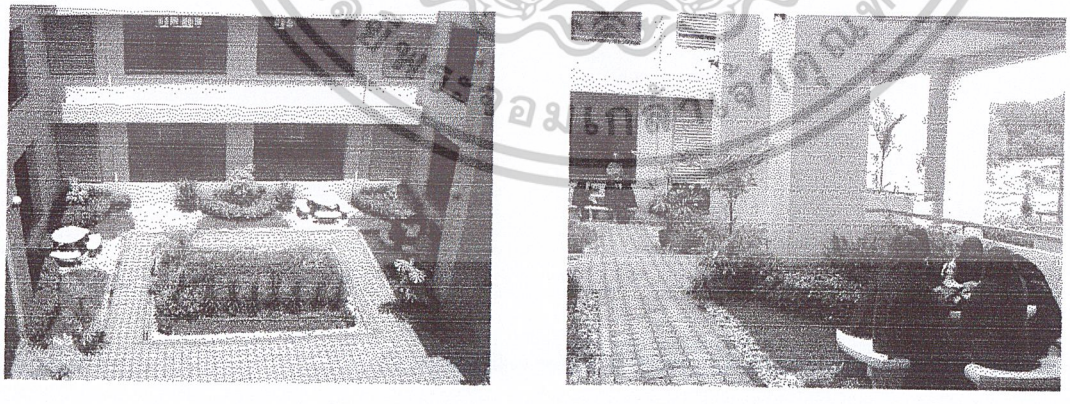

รูปที่6.85 แสดงกลางจัด landscape กลาง courtเสริมบรรยากาศอาคาร เป็นที่พักผ่อนอ่านหนังสือนักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การจัดพื้นที่ใช้สอยแต่ละชั้น

ชั้น1. ลานอเนกประสงค์, ห้องทำงานคณบดี รองคณบดี,ห้องพักอาจารย์, wc.

ชั้น2. ห้องบรรยาย 6 ห้อง, ห้องสมุด(ชั่วคราว), ห้องละหมาดชั่วคราว, wc.

ชั้น3. ห้องบรรยาย 6 ห้อง, ห้องบรรยายรวม, wc

ชั้น4. ห้องบรรยาย 4 ห้อง

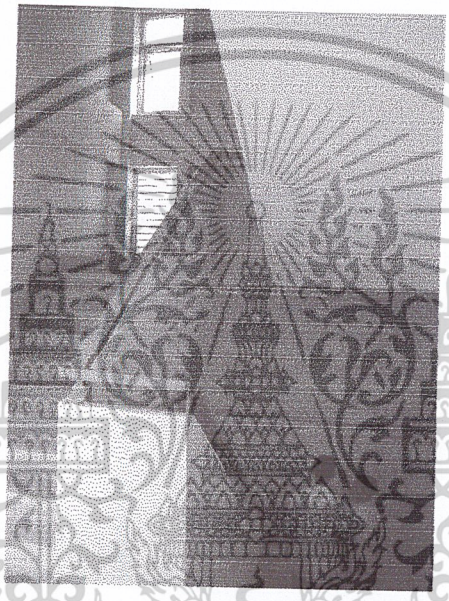

รูปที่6.86 แสดงลักษณะบันไดที่มีช่องเปิดของชานพักน้อย ทำให้ไม่เห็นทัศนียภาพภายนอกขณะ ใช้งาน

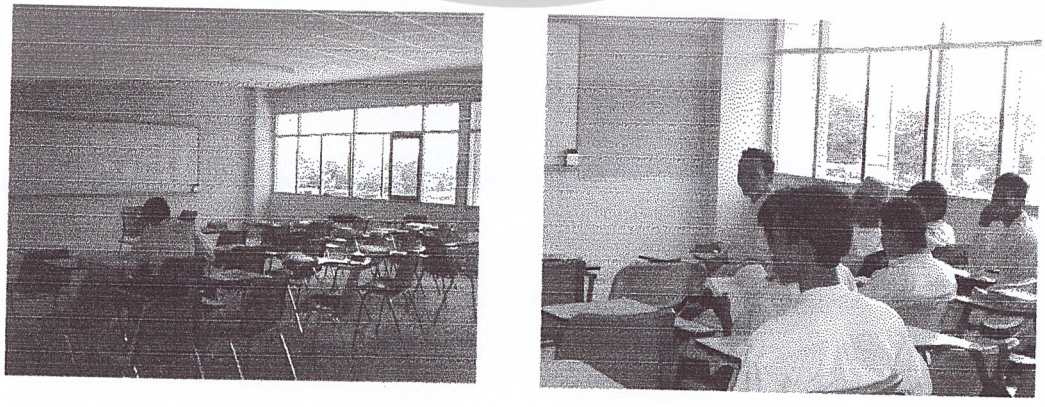

รูปที่6.87 แสดงบรรยากาศภายในห้องเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

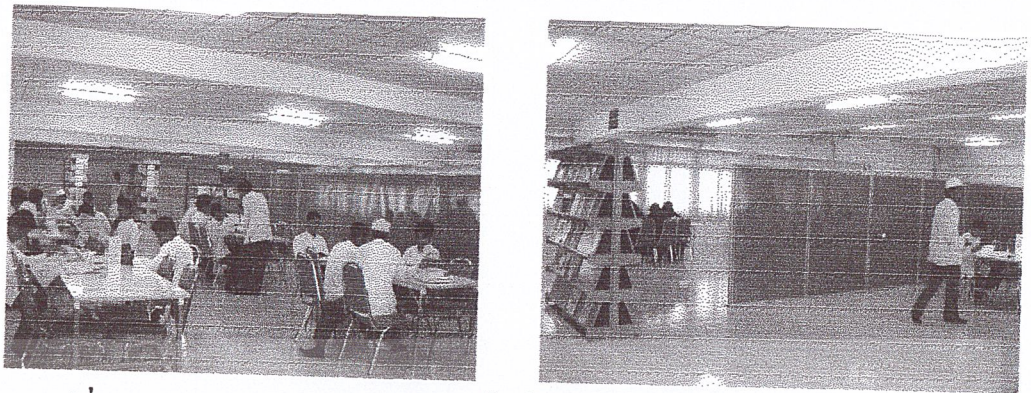

รูปที่6.88 แสดงห้องสมุดมีการใช้ฉากกั้นพื้นที่อ่านหนังสือระหว่างหญิงกับชาย

รูปที่6.89 แสดงห้องบรรยายรวม slope ซึ่งอยู่ด้านหลังอาคาร

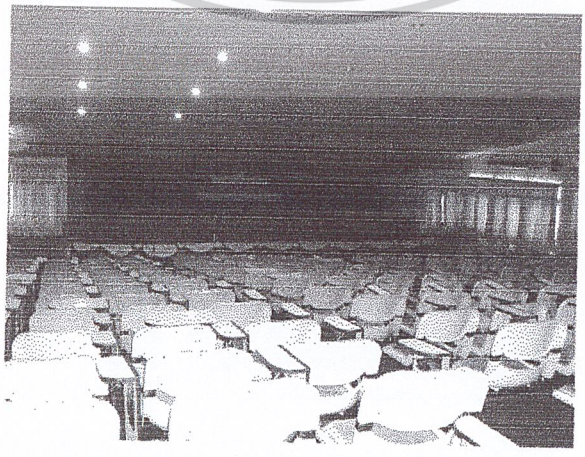

รูปที่6.90 แสดงภายในห้องบรรยายรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

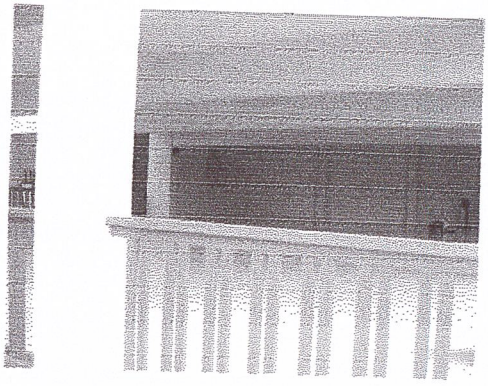

รูปที่6.91 แสดงลานอเนกประสงค์ชั้นล่าง ปัจจุบันเป็นสถานที่ละหมาดชั่วคราว

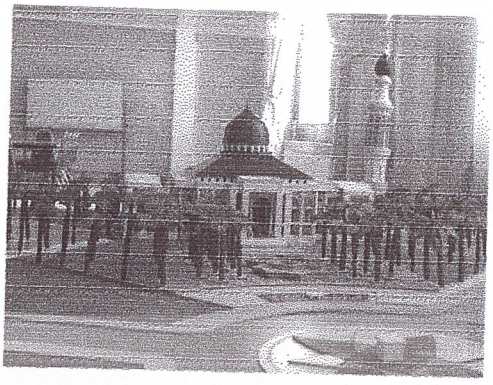

รูปที่6.92 แสดงหุ่นจำลองอาคารมัสยิดที่กำลังดำเนินการสร้าง

รูปที่6.93 แสดงอาคารโรงอาหารชั่วคราวเป็นเรือนเครื่องผูกมุงหลังคาจาก

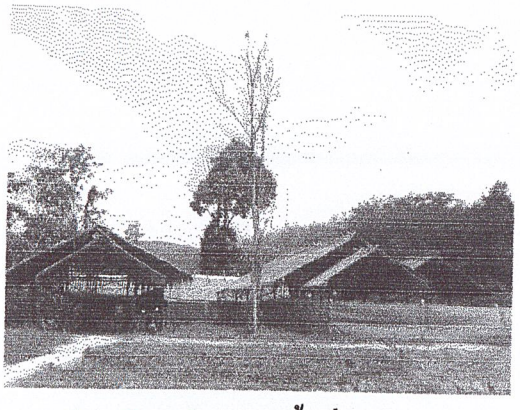

รูปที่6.94 แสดงการแยกเรือนเป็น2เรือนแบ่งพื้นที่ทานอาหารระหว่าง ชายหญิง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.3.3 Yamagata University of Art and Design

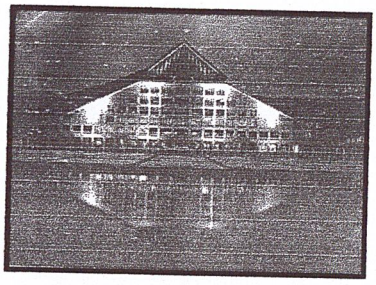

สถานที่ตั้ง : เมืองยามากาตะ ประเทศญี่ปุ่น

สถาปนิก : โทชิโอ โฮมมะ

การก่อสร้าง : คอนกรีตเสริมเหล็ก และ โครงสร้างเหล็ก

เนื้อที่ : 117 ไร่

ประเภทอาคาร : สถาบันการศึกษาศิลปะ และ การออกแบบ

มหาวิทยาลัยแห่งนี้ได้สร้างขึ้นให้เป็นพื้นที่สาธารณะแยกจากบริเวณพื้นที่สงบ นั้นก็คือ มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นสัญลักษณ์ใหม่ของเมืองซึ่งแวดล้อมอยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่กว้างงดงามเป็น บรรยากาศชนบทของถิ่นอาศัยแถบนั้น โครงการนี้ได้สร้างขึ้นโดยยึดแกนของ ภูเขา Zao ซึ่งอยู่ทาง ทิศตะวันตกคือด้านหลังของโครงการ และด้านหน้าก็เป็น ถนนใหญ่ของเมืองยามากาตะ วิ่งผ่าน โครงการ ขนานกับแนวทิวเขา Zaoโครงการนี้มีลักษณะเด่นของอาคารบริหารการจัดการ ที่ดึงดูด คืออาคารมีหลังคาจั่วที่มีขนาดสูงใหญ่ และตั้งอยู่บนผิวน้ำที่ได้สร้างขึ้นเป็นสระขนาดใหญ่ ทำให้อาคารเกิดการสะท้อนขึ้นในน้ำ นอกเหนือจากอาคารบริหารการจัดการที่จะสร้างขึ้นเพื่อใช้ เป็นการจัดการบริหารแล้วยังมีลักษณะที่ใช้งานเป็นหออเนกประสงค์ขนาดใหญ่อยู่ชั้นล่างและ อาคารบรรยายรวม กับ ตึกเรียนรวมและ gallery อยู่ชั้นบนในโครงการนั้นก็จะมีความเรียบง่ายใน การวางผังที่เรียบง่ายตรงไปตรงมาแต่มีความเป็นศูนย์กลางของอาคารบริหารการจัดการ

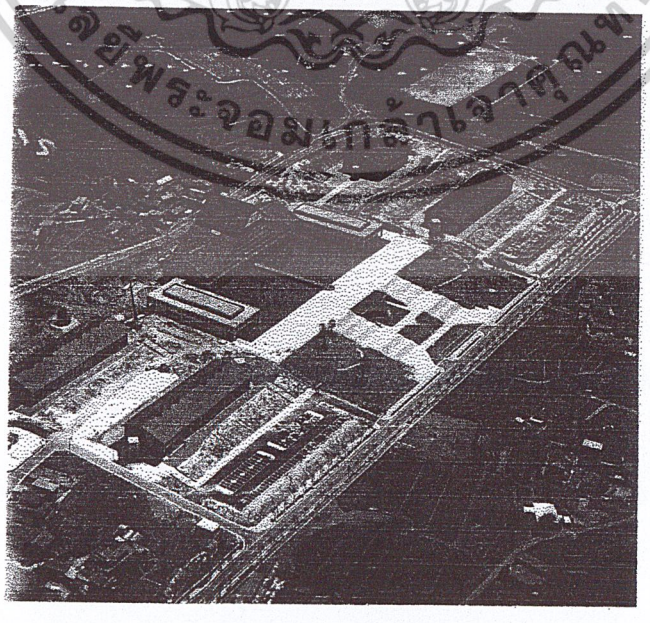

รูปที่6.95 แสดงภาพทัศนียภาพโครงการในมุมมองที่สูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

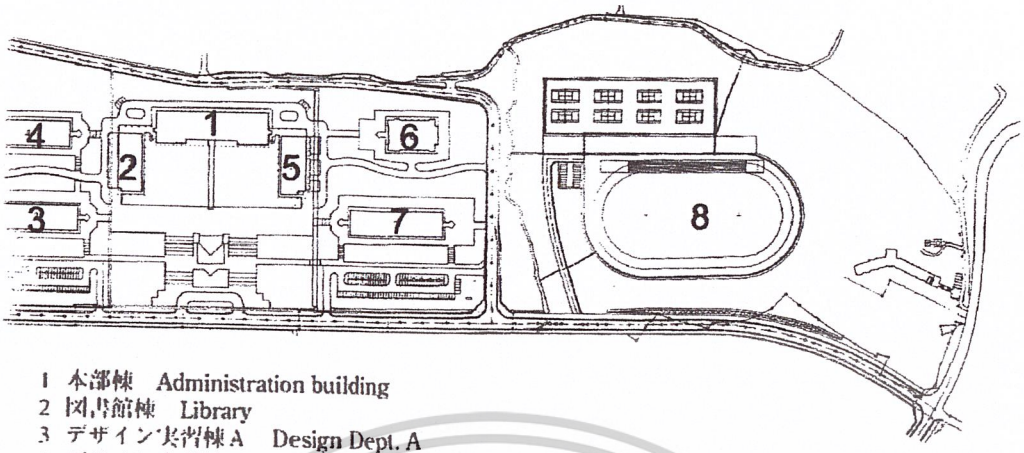

1 本部棟 Administration building
2 図書館棟 Library
3 デザイン実習棟A Design Dept. A
4 デザイン実習棟B Design Dept. B
5 学生会館棟 Student hall
6 体育館棟 Gymnasium
7 美術実習棟 Art Dept.
8 トラック Track

รูปที่6.96 แสดงผังแม่บทโครงการ Yamagata University of Art and Design

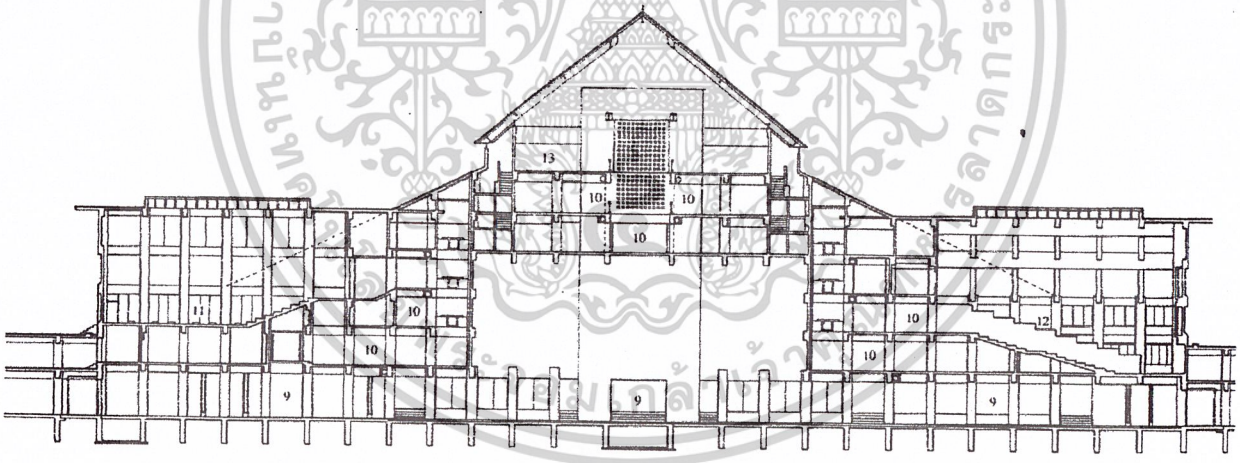

Administration building: section 1:700

9 ロビー Lobby
10 ホール Hall
11 講義室 Lecture room
12 階段教室 Lecture theater
13 ギャラリー Gallery

รูปที่6.97 แสดงรูปตัดอาคารบริหารการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

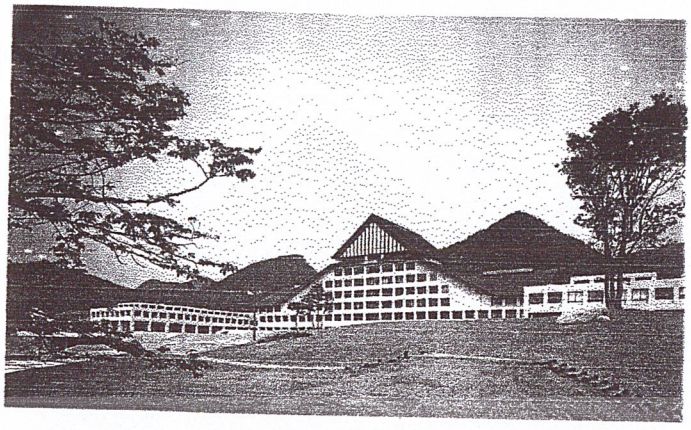

รูปที่6.99 แสดงทัศนียภาพบริเวณด้านหน้าซึ่งมีทิวเขา Zao เป็นฉากหลัง

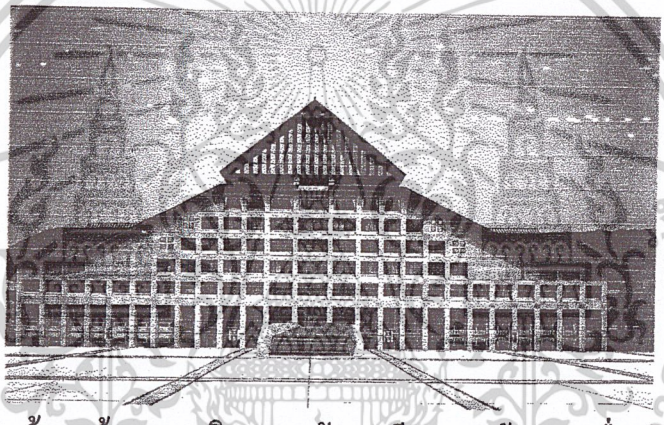

รูปที่6.100 แสดงด้านหน้าอาคารบริหารการจัดการมีสะพานข้ามสระเชื่อมไปยังอาคาร

รูปที่6.101 แสดงภาพบริเวณสระด้านหน้าอาคารบริหารการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

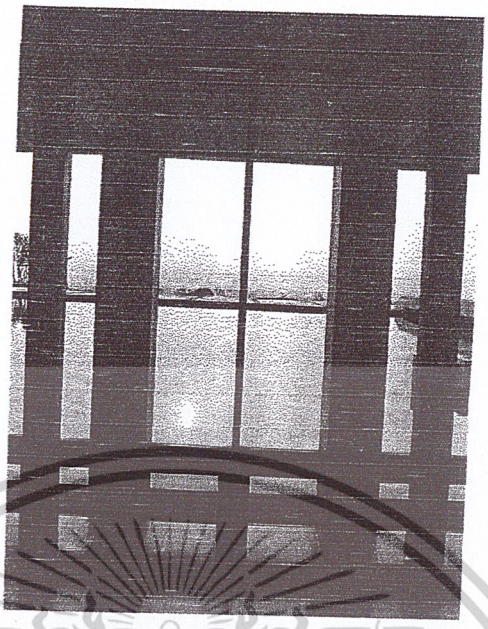

รูปที่6.102 แสดงภาพภายในจาก lobby ด้านล่างของอาคารบริหารการจัดการที่มองออกไปภายนอก

รูปที่6.103 แสดง Veranda ชั้นที่ 7 ของอาคารบริหารการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.104 แสดง Gymnasium ซึ่งอยู่ด้านหน้า Art Department

รูปที่6.105 แสดงห้องบรรยายรวมซึ่งอยู่ระหว่างชั้น2 และ ชั้น3 ของอาคารบริหารการจัดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4 อาคารตัวอย่างประเภทสถานที่ประกอบศาสนกิจ(มัสยิด)

6.4.1 มัสยิดวาดี อัล-ฮุเซน

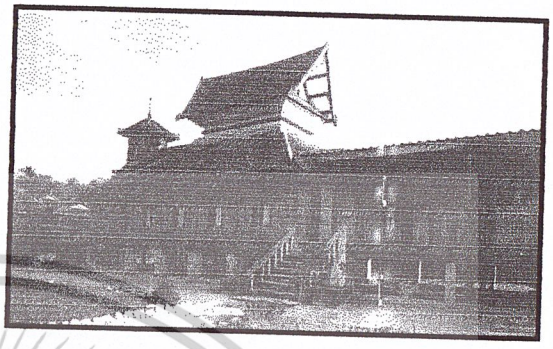

<u>สถานที่ตั้ง :</u> ตำบลอูโบะซาวอ อำเภอบาเจาะ
จังหวัดนราธิวาส

บ้านตะโละมาเนาะ อำเภอบาเจาะ นราธิวาส เป็นมัสยิดเก่าที่สร้างใน พ.ศ.2167 (ปีฮิจญ์เราะฮฺที่ 1044) มัสยิดที่เห็นในปัจจุบันนี้ได้มีการบูรณะและต่อเติมหลายครั้ง เริ่มแรกมีแต่เสาพื้น และหลังคาใบจาก ต่อมาเปลี่ยนเป็นกระเบื้องซึ่งซื้อจากสงขลา ต่อมาประมาณปี พ.ศ.2389 มีการเปลี่ยนแปลงจากฝาขัดแตะเป็นฝาปะกน มีช่องประตูและหน้าต่าง ที่ช่องลมระบุเป็นลายต่าง เช่น ดอกไม้ 4 กลีบ เครือเถาสวัสติกะ ฝาด้านหน้านอกจะสลักลวดลายสวยงามแล้ว บนประตูยังสลักเป็นภาษาอาหรับ ซึ่งเป็นบทฮะดีษ หลังคาก็เปลี่ยนไปจากเดิมเล็กน้อย กล่าวคือ เดิมหลังคาเป็นแบบบ้านสองหลัง โดยมีรางน้ำไม้สักอยู่ตรงกลาง ต่อมายกหลังคาตรงที่เป็นรางน้ำให้สูงขึ้นและทำเป็นหออะซานเป็นเก๋งจีน มีมัสยิดโบราณหลายแห่งในมาเลเซียทำเช่นนี้

เสามีขนาดไม่เท่ากัน 8 x 8 นิ้ว ก็มี 10 x 10 นิ้วก็มี เดิมเสาฝังลงดิน แต่เมื่อเวลาผ่านไป เสาไม้ตะเคียนดังกล่าวก็สึกกร่อน จึงตัดส่วนล่างออกไปแล้วใช้ ตอม่อซีเมนต์รองรับแทน พื้นและฝาทำด้วยไม้ตะเคียนแผ่นโต ประตูและหน้าต่างทำเป็นลูกฟัก เหนือประตูหน้าต่างมีช่องลมฉลุเป็นลายเครือเถารอบอาคาร ปลายจันทันมุกตัวแกะสลักเป็นดอกนมแมว ดูลวดลายโดยทั่วไปทั้งหลังแล้วคล้ายลายไทยทั้งสิ้น

จุดเด่นของมัสยิดแห่งนี้อยู่ที่หลังคา คือเป็นหลังคาทรงไทย มีสองชั้นมุงด้วยกระเบื้องดินเผา หลังคาชั้นที่สองมีลักษณะเป็น โดม แต่มีรูปทรงมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าตามลักษณะของตัวอาคาร มุมหลังคาด้านบนทั้งสี่มุมหล่อ หรือปั้นเป็นกนกลายเครือเถาคล้ายช่อฟ้าหลังคาอุโบสถในศาสนาพุทธ มัสยิดรุ่นก่อนๆ ไม่ว่าในมาเลเซีย อินโดนีเซีย หรือไทย มักจะทำหลังคาแบบนี้ อาจเป็นไปได้ว่าในขณะนั้นอิทธิพลของศิลปะแบบอาหรับยังเข้ามาไม่ถึง มัสยิดในแถบนี้จึงได้รับอิทธิพลจากชวาเป็นส่วนใหญ่ผสมผสานกับศิลปะท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักฐานความเก่าแก่ของมัสญิดแห่งนี้อีกประการหนึ่งก็คือ อาคารทั้งหลังไม่ได้ใช้ตะปู หรือสกรูเหล็กยึดไม้เลย แต่ใช้สลักไม้แทนชาวบ้านเล่าว่าสมัยนั้นยังไม่มีเลื่อย กบ และตะปู แต่เดิมมัสญิดหลังนี้ทีขนาดกว้างเพียง 16*6 เมตร ต่อมาประมาณ พ.ศ.2518 ได้มีการต่อเติมอาคารออกมาทางด้านหน้าอีกเท่าตัวโดยที่ยังคงรักษาสภาพอาการเดิมไว้ทุกอย่าง

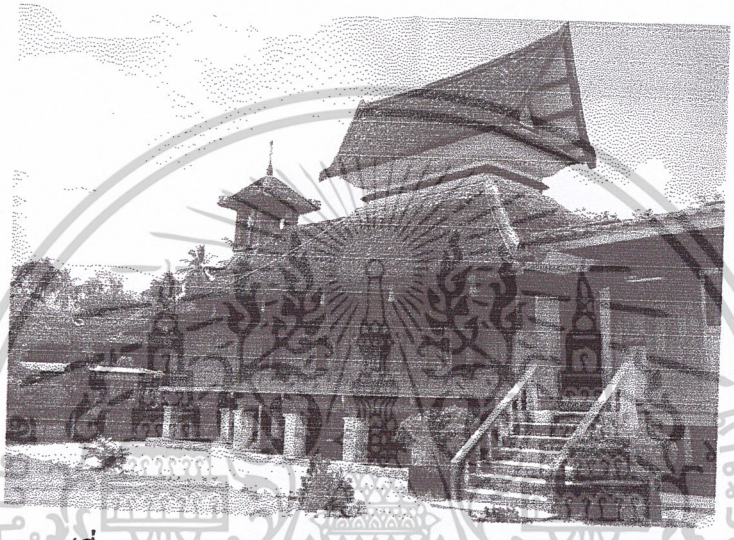

รูปที่6.106 แสดงภาพภายนอกหน้าบริเวณทางเข้ามัสยิด

ภายนอกเป็นบริเวณลานทรายซึ่งมีประโยชน์ในแง่การดูแลรักษาความสะอาดผสมผสานความเป็นพื้นถิ่นดั้งเดิม นอกจากนี้ลานทรายยังช่วยสะท้อนแสงเข้ามาในอาคารทำให้บรรยากาศภายในนั้นสว่าง

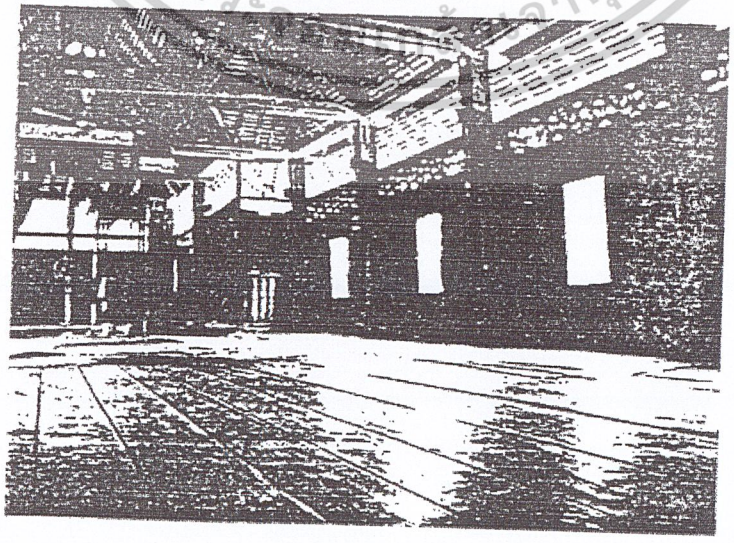

รูปที่6.107 แสดงภายในตัวอาคารมัสยิด เป็นห้องโถงใหญ่ใช้เป็นพื้นที่ละหมาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

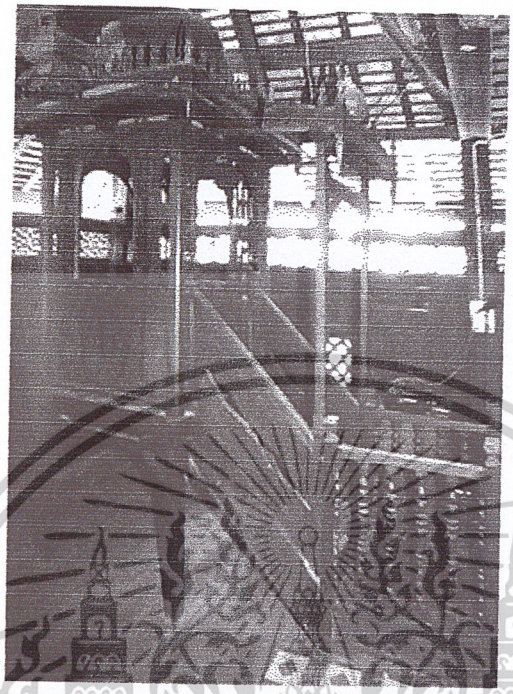

รูปที่6.108 แสดงบริเวณซุ้มมิห์รอบและการใช้ช่องแสงเสริมบรรยากาศภายในให้สว่าง

รูปที่6.109 แสดงเหนือซุ้มประตูทางเข้าโถงละหมาดมีการสลักเป็นภาษาอาหรับที่ประณีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4.2 มูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย

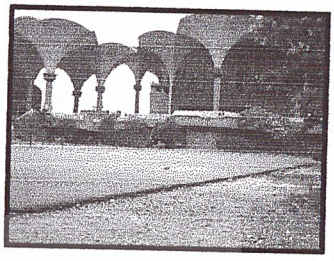

สถานที่ตั้ง : ถนนรามคำแหง คลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ
ประเภท : ศูนย์รวมกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมอิสลาม
สถาปนิก : นายไพจิตร พงษ์พรรฤก
เนื้อที่ : 10 ไร่

ประวัติ : ชาวไทยมุสลิมที่มีอุดมการณ์กลุ่มหนึ่ง ประสงค์ที่จะธำรงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนาอิสลามตามรัฐธรรมนูญ จึงได้ร่วมกันจัดตั้ง " มูลนิธิมัสยิดกลางแห่งประเทศไทย" จดทะเบียนวันที่ 1 ตุลาคม 2494 มี ร.อ.ฉัตร ศรียานนท์ เป็นประธานมูลนิธิคนแรก ทุนดำเนินการเริ่มแรกได้จากการแข่งขันฟุตบอลระหว่างทีมมุสลิมกับทีมทหารอากาศ และทีมมุสลิมกับทีมกะลันตันมาเลเซีย เก็บเงินค่าผ่านประตูรวมกับเงินบริจาคซื้อที่ดินได้ 3 ไร่ ที่ซอยแจ่มจันทร์ ถนนเอกมัย และพี่น้องมุสลิมได้อุทิศเพิ่มขึ้นให้อีก 1 ไร่ รวมเป็น 4 ไร่ ต่อมามูลนิธิได้พิจารณาเห็นว่า สถานที่ตั้งมูลนิธิฯ ที่ซอยแจ่มจันทร์เป็นที่แคบ ไม่สามารถ ขยายต่อไปได้จึงได้แลกเปลี่ยนที่ดินกับพี่น้องมุสลิมที่คลองตัน ได้ที่ดินเพิ่มขึ้นอีกเป็น 5 ไร่ และมีพี่น้องมุสลิมอีกหลายรายได้อุทิศที่ดินเพิ่มเติมให้อีกรวมทั้งสิ้น 10 ไร่ 2 งาน 44 ตารางวา

ต่อมา อัรมัรฮุมเล็ก วาณิชอังกูร ได้เข้ารับหน้าที่เป็นประธาน ในช่วงปี 2504-2519 และได้เปลี่ยนชื่อมูลนิธิเป็น "มูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย" เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2519 การบริหาร มีคณะกรรมการมูลนิธิฯ ดำเนินการ ซึ่งมีท่านจุฬาราชมนตรี เป็นที่ปรึกษา

ปัจจุบันมูลนิธิเพื่อศูนย์กลางอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นโครงการที่มีมุสลิมมาละหมาดวันศุกร์มากที่สุดในกรุงเทพฯ เนื่องจากตั้งอยู่ในบริเวณทางสัญจรที่คนทำงานในวันศุกร์จะสามารถลางานมาละหมาดได้สะดวก ผนวกกับที่นี่เป็นแหล่งที่ให้ความรู้ และมักมีการบรรยายศาสนา และชุมนุมทำกิจกรรมเป็นประจำ ปัจจุบันทุกวันศุกร์จะมีคนมาละหมาดมากจนล้นออกมานอกโถงละหมาดซึ่งก็มีลานก่อนทางเข้าโถงละหมาดรองรับอยู่ซึ่งแนวโน้มจำนวนคนจะเพิ่มขึ้นเรื่อย

ในการนมาซวันศุกร์ เริ่มตั้งแต่ประมาณ 12.00-13.00น. มีชาวไทยมุสลิมและต่างประเทศไปนมาซ ประมาณ 900-1200 คน ในจำนวนนี้มีผู้หญิงประมาณ200-300 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ลักษณะทางกายภาพ

เป็นอาคารศูนย์รวมกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมอิสลาม ลักษณะโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ระบบโครงสร้างเป็นระบบผสมระหว่าง เสารับโครงสร้างเปลือกบางเชื่อมต่อกันเป็นระบบ

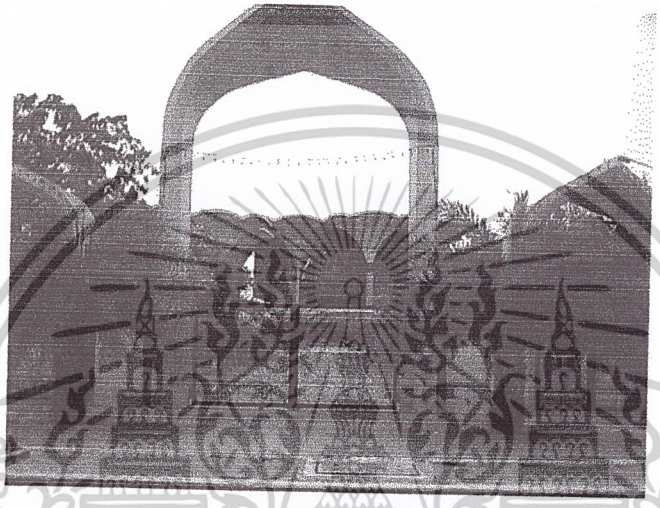

รูปที่6.110 แสดงทางเข้าสู่โครงการ

รูปที่6.111 แสดงทัศนียภาพโดยรอบอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การจัดพื้นที่ใช้สอย

ชั้นล่างประกอบด้วย
- สนามหญ้าจัดกิจกรรมอเนกประสงค์
- ที่จอดรถ
- ใต้ถุนโล่งอเนกประสงค์
- ศูนย์หนังสืออิสลาม
- ส่วนสำนักงาน
- ห้องประชุมอเนกประสงค์
- ส่วนร้านขายอาหาร
- บริเวณรับประทานอาหาร
- ที่อาบน้ำละหมาด
- ห้องน้ำ

ชั้นบน ประกอบด้วย
- โถงละหมาด
- ชั้นลอยสำหรับละหมาดผู้หญิง
- ลานก่อนทางเข้าโถงละหมาด
- ห้องประชุมการบริหาร

รูปที่6.112 แสดงทางขึ้นบันไดด้านหน้าเชิญชวนขึ้นสู่อาคาร

เมื่อขึ้นบันไดด้านหน้า ด้านบนจะพบกับลานโล่งก่อนเข้าสู่ตัวโถงละหมาด ด้านซ้ายมือจะเป็นห้องประชุมการบริหาร ส่วนขวามือจะเป็นโถงละหมาด แต่ถ้าจะขึ้นบันไดด้านหลังต้องเข้าทางขวามือซึ่งเป็นถนน จะมีศูนย์หนังสืออิสลามอยู่ขวามือก่อนทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

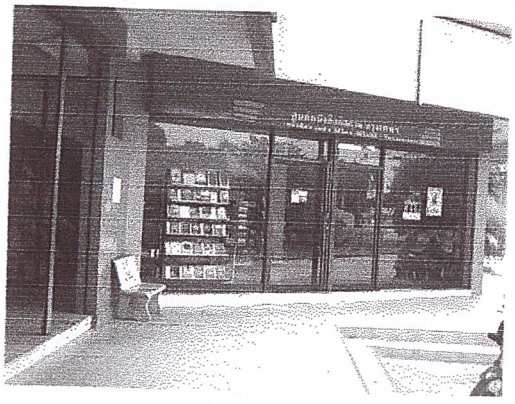

รูปที่6.113 แสดงศูนย์หนังสืออิสลามอยู่ขวามือทางเข้าด้านล่าง

รูปที่6.114 แสดงบันไดเวียนใช้เป็นทางขึ้นผู้หญิงไปยังที่ละหมาดของผู้หญิง

เมื่อเดินเข้าไปตรงทางเข้าด้านล่างจะเข้าสู่โครงการทางซ้ายมือจะพบกับบันไดเวียนใช้เป็นทางขึ้นผู้หญิงไปยังที่ละหมาดของผู้หญิง ลึกเข้าไปจะพบกับใต้ถุนโล่งอเนกประสงค์ไว้จัดกิจกรรมต่างๆเช่นบรรยายศาสนา ,งานเลี้ยงแต่งงาน,งานเลี้ยงการกุศล,งานเลียงละศีลอด, นิทรรศการฯลฯ ซึ่งส่วนของใต้ถุนใช้รองรับผู้ใช้อาคารจากห้องประชุมอเนกประสงค์อีกทางหนึ่ง

ในส่วนใต้ถุนโล่งอเนกประสงค์จะเป็นตัวเชื่อมการสัญจรต่างในโครงการเข้าด้วยกัน คือ ในชั้นล่างก็สามารถไปยัง ส่วนสำนักงาน, ห้องประชุมอเนกประสงค์, ส่วนร้านขายอาหาร, บริเวณรับประทานอาหาร, ที่อาบน้ำละหมาด, ห้องน้ำ ได้ และยังเชื่อมกับบันไดด้านหลังขึ้นสู่โถงละหมาดชั้นบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.115 แสดงใต้ถุนโล่งอเนกประสงค์ซึ่งอยู่ใต้โถงละหมาด

เมื่อเข้าไปถึงบริเวณใต้ถุน ตรงไปด้านหน้าจะเป็นที่อาบน้ำละหมาดชายส่วนผู้หญิงอาบน้ำละหมาดในห้องน้ำ ด้านขวามือจะเป็นส่วนสำนักงาน ซ้ายมือจะเป็นทางขึ้นสู่โถงละหมาดชั้นบน ด้านหลังจะเป็นห้องประชุมอเนกประสงค์

รูปที่6.116 แสดงบริเวณที่อาบอาบน้ำละหมาดชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

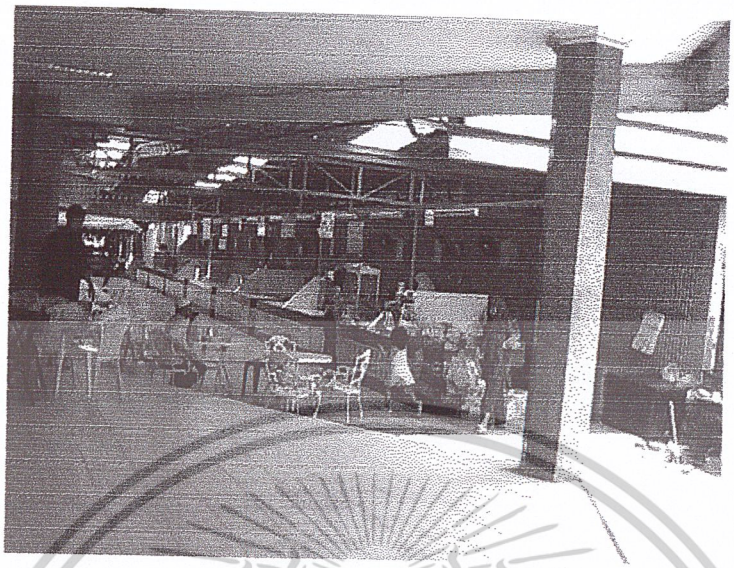

รูปที่6.117 แสดงส่วนร้านค้าอาหารและบริเวณทานอาหาร

ในบริเวณซ้ายมือของที่อาบน้ำละหมาดจะเป็นร้านค้าอาหารและบริเวณทานอาหารซึ่งจะมีผู้ใช้สอยเป็นจำนวนมากในวันศุกร์

รูปที่6.118 แสดงห้องประชุมอเนกประสงค์มีการบรรยายศาสนาหลังละหมาดวันศุกร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

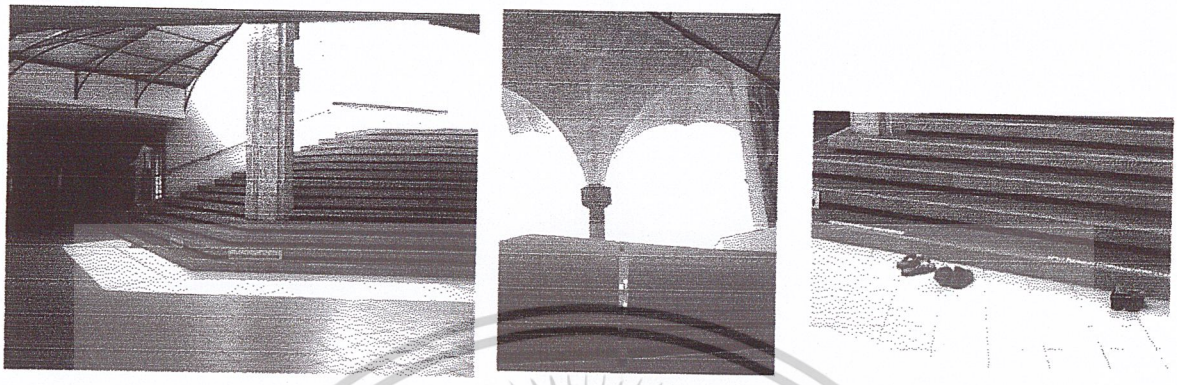

รูปที่6.119 แสดงบันไดทางขึ้นโถงละหมาดด้านหลังอาคาร

รูปที่6.120 แสดงลานโล่งก่อนทางเข้าโถงละหมาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่6.121 แสดงทัศนียภาพภายในโถงละหมาด หลังละหมาดวันศุกร์

ภายในโถงละหมาดประกอบด้วย พื้นที่โล่งสำหรับทำละหมาด , ชั้นลอยสำหรับที่ละหมาดผู้หญิง, มิมบัร(แท่นบรรยายธรรม)ซึ่งจะใช้บรรยายธรรมก่อนละหมาดวันศุกร์

การจัด ที่ว่างภายในนั้นมีความโอ่โถงและเป็นการแสดงความสามารถทางการก่อสร้างอาคารมีการเปิดช่องแสงขนาดใหญ่โดยใช้โครงคร่าวอะลูมิเนียมกระจกใสและการใช้กระจกสีเล่นจังหวะ ส่วนผนังด้านหน้าเป็นทิศกิบละฮ์จะทึบและประดับด้วยภาษาอาหรับเป็นพระนามอัลลอฮ์ ทางเข้า- ออกกว้างและโล่งใช้ประตูแบบบานเลื่อนทางด้านหลัง และบานเฟี้ยมทางด้านข้างทั้ง2ด้าน

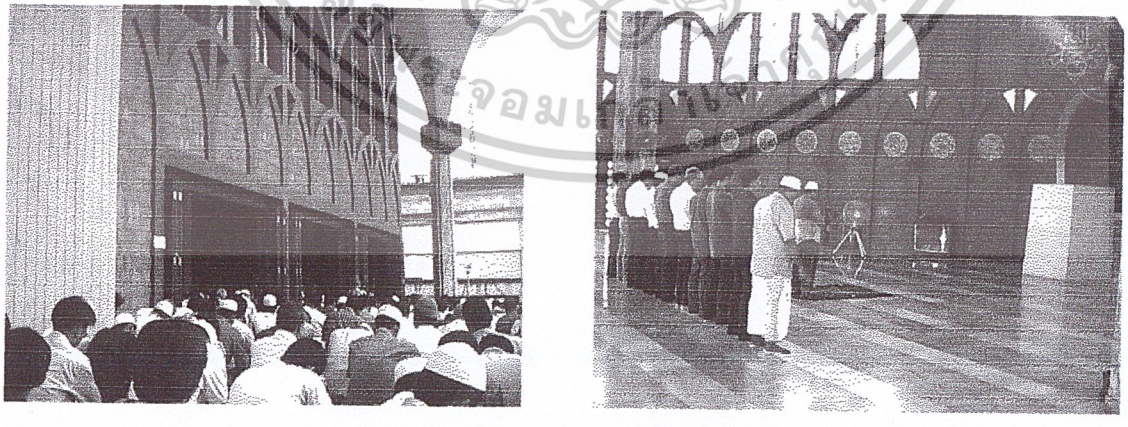

รูปที่6.122 แสดงจำนวนผู้ใช้สอยที่แตกต่างกันระหว่าง วันศุกร์ กับ วันอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

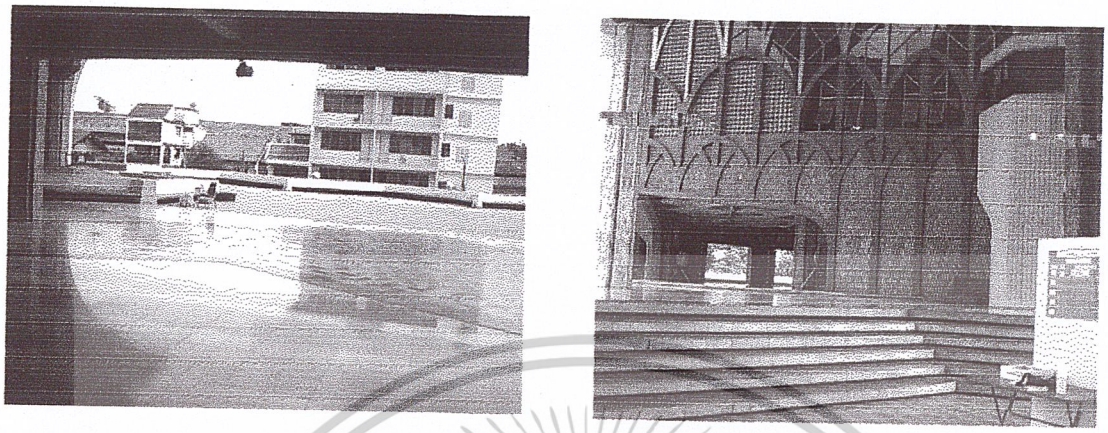

รูปที่6.123 แสดงด้านหลังโถงละหมาด

ด้านหลังโถงละหมาดจะใช้เป็นพื้นที่ละหมาดสำหรับผู้หญิงในวันศุกร์ ซึ่งจะมีปล่องบันไดเวียนเป็นทางขึ้นจากชั้นล่างมายังด้านหลังโถงละหมาด หรือจะขึ้นไปยังชั้นลอยภายในโถงละหมาดในกรณีที่ชั้นลอยยังไม่เต็ม

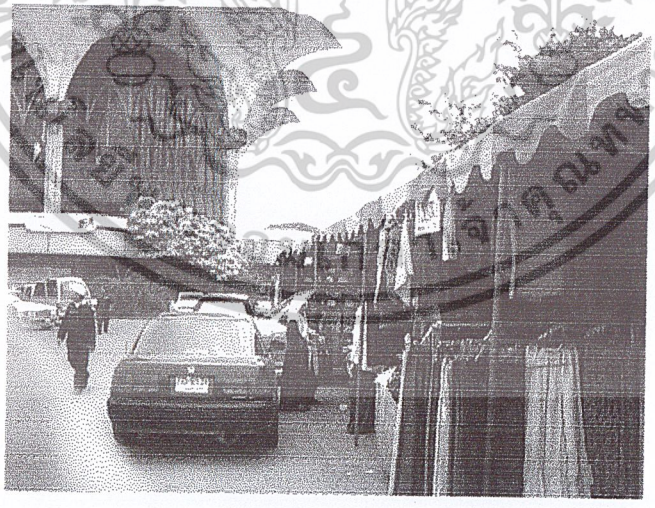

รูปที่6.124 แสดงการใช้มัสยิดในวันศุกร์ในเชิงพาณิชย์

เนื่องจากมีผู้ใช้สอยจำนวนมากในวันศุกร์ มัสยิดสามารถใช้เป็นพื้นที่ประกอบการพาณิชย์ได้ เช่นการขายอาหาร, เครื่องใช้, เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.4.3 The Parliament Mosque, Ankara

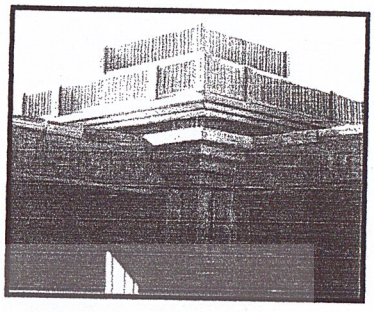

<u>สถานที่ตั้ง :</u> Ankara ประเทศตุรกี

<u>ประเภท :</u> สถานที่ประกอบศาสนกิจ และ หอสมุด

สถาปนิก : Behruz and Can Cinici

โครงสร้าง : คอนกรีตเสริมเหล็กผสมโครงสร้างไม้

มัสยิดแห่งนี้นับเป็นมัสยิดในรูปแบบสมัยใหม่ซึ่งสถาปนิกได้ละทิ้งในรูปทรงของ โดม โรมัน และ หอคอยซึ่งเป็นลักษณะสถาปัตยกรรม แบบ ออตโตมันตามที่อยู่ในประเทศตุรกีแต่ สถาปนิกนำอิทธิพล แบบ kulliye มาใช้ในการออกแบบ

โครงการประกอบด้วยหลักๆ คือ ที่จอดรถ, ลานPlaza, มัสยิด และห้องสมุด สถาปนิกได้ซ่อนอาคารไว้ทั้ง2ฝั่ง โดยการกดฝังอาคารให้ต่ำกว่าระดับดินเดิม และเปิดมุมมอง ทางด้านหลังอาคาร เป็น Plaza รูปร่าง สามเหลี่ยมติดต่อมายังถนน ถ้ามองโครงการมาจากด้านหน้า โถงละหมาดแล้ว จะไม่สามารถเห็นโครงการทั้งหมดได้ จะเห็นเพียงแต่ส่วนหลังคาโครงการที่มี ลักษณะคล้ายปิรามิด ขั้นบันได ซ้อนชั้นอยู่ คล้ายเทวสถานโบราณ

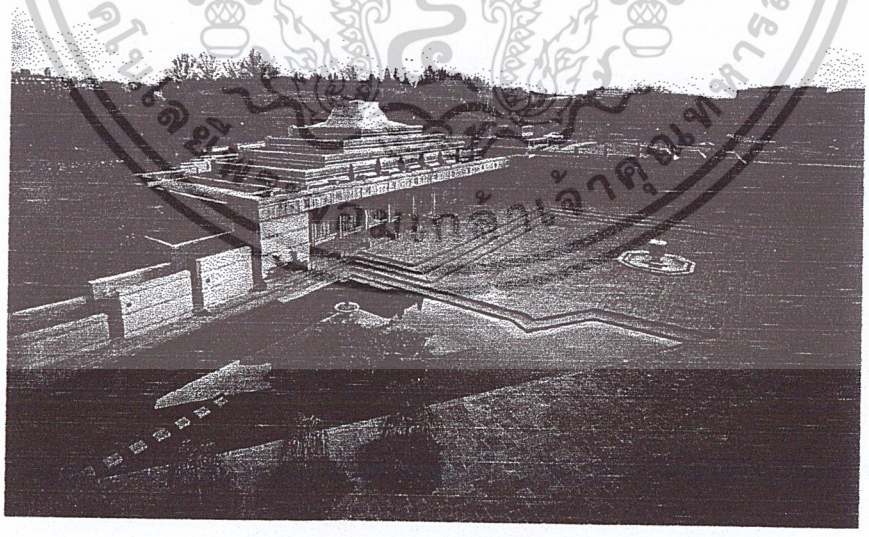

รูปที่6.125 แสดงทัศนียภาพภายนอกอาคารมองจาก Plaza

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

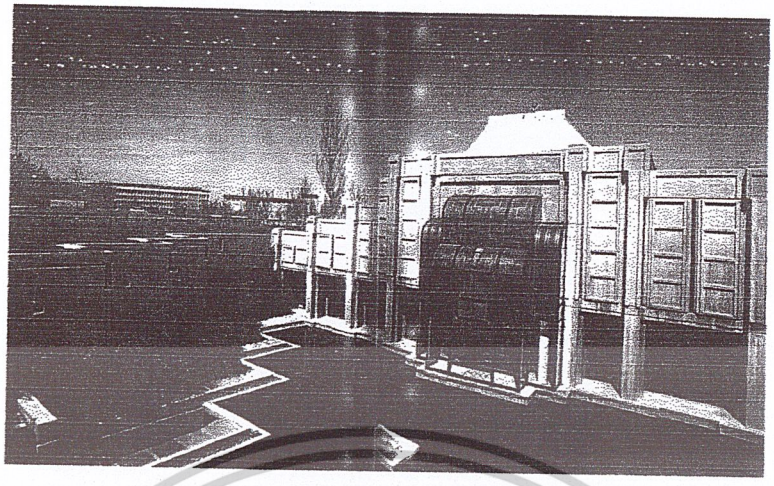

รูปที่6.126 แสดงสระน้ำด้านหน้าโถงละหมาด

รูปที่6.127 แสดงรูปตัดโครงการ

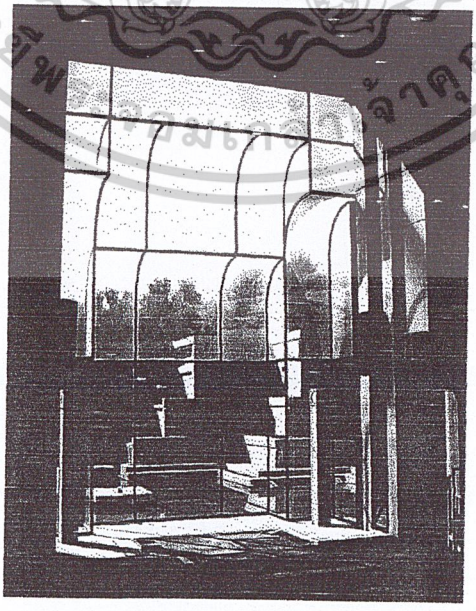

รูปที่6.128 แสดงซุ้ม mihrab มีการเปิดช่องแสงสามารถมองออกไปเป็นสระน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปนิกมีแนวคิดในการออกแบบในการดึงธรรมชาติ และการเชื่อมต่อที่ว่างภายนอกภายในซึ่งจะมีความแตกต่างจากมัสยิดอื่นที่ผนังด้านกิบละฮ์จะปิดทึบมอง ไม่เห็นข้างนอกเพื่อไม่ให้รบกวนสมาธิขนาดละหมาด แต่สถาปนิกได้มีการประยุกต์ใช้ช่องเปิดผนังด้านกิบละฮ์ อย่างแยบยล โดยที่ไม่ทำให้รบกวนสมาธิ เนื่องจากอาคารถูกฝังต่ำกว่าระดับดิน จึงเกิดเป็นกำแพงกันดินขนาดใหญ่ซึ่งอยู่ไกลออกไปข้างหน้าซึ่งก่อนจะถึงกำแพงด้านหน้าเป็นสระน้ำและน้ำตกที่ไหลบนกำแพงที่เป็นขั้นๆ เหนือกำแพง ก็จะเป็นระดับดินที่เต็มไปด้วยพื้นที่สีเขียวนับว่าเป็นการจัดที่วางที่ดีซึ่งเหมาะสมเข้ากับสภาพของที่ตั้ง

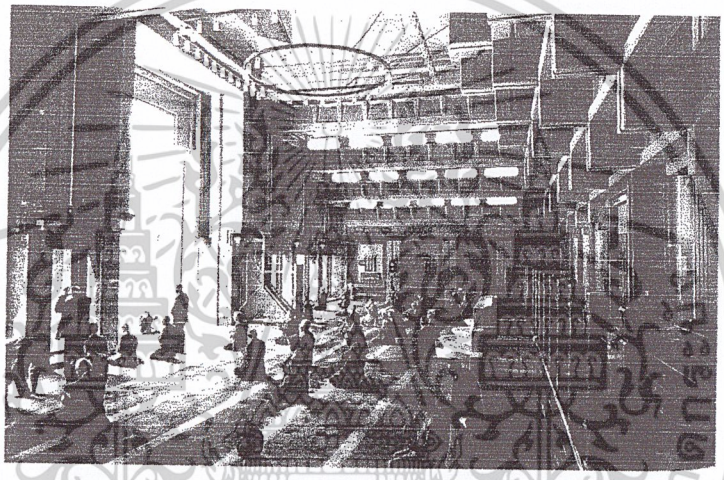

รูปที่6.129 แสดงภายใน โถงละหมาด **The Parliament Mosque, Ankara**

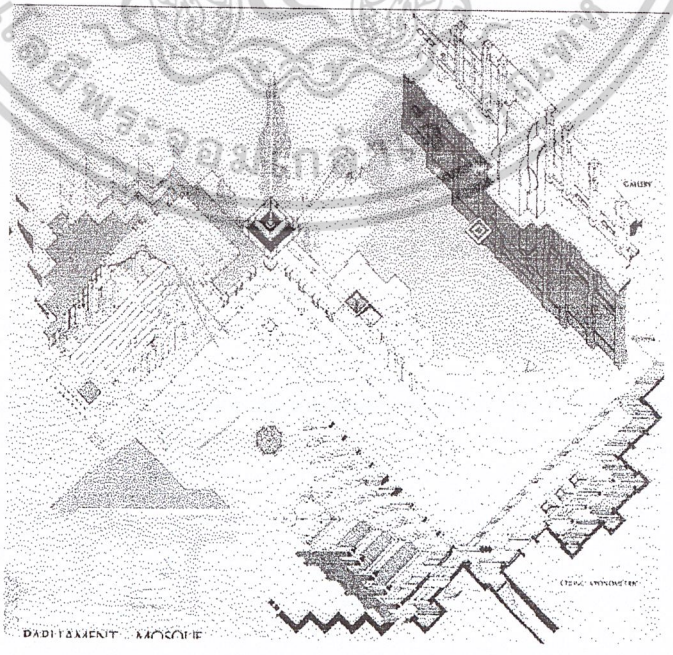

รูปที่6.130 แสดง Axonometric **The Parliament Mosque, Ankara**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 7

สรุปผลการออกแบบ

7.1 แนวความคิดในการออกแบบ

1. แนวความคิดในการวางผังอาคาร

1.1 จากความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

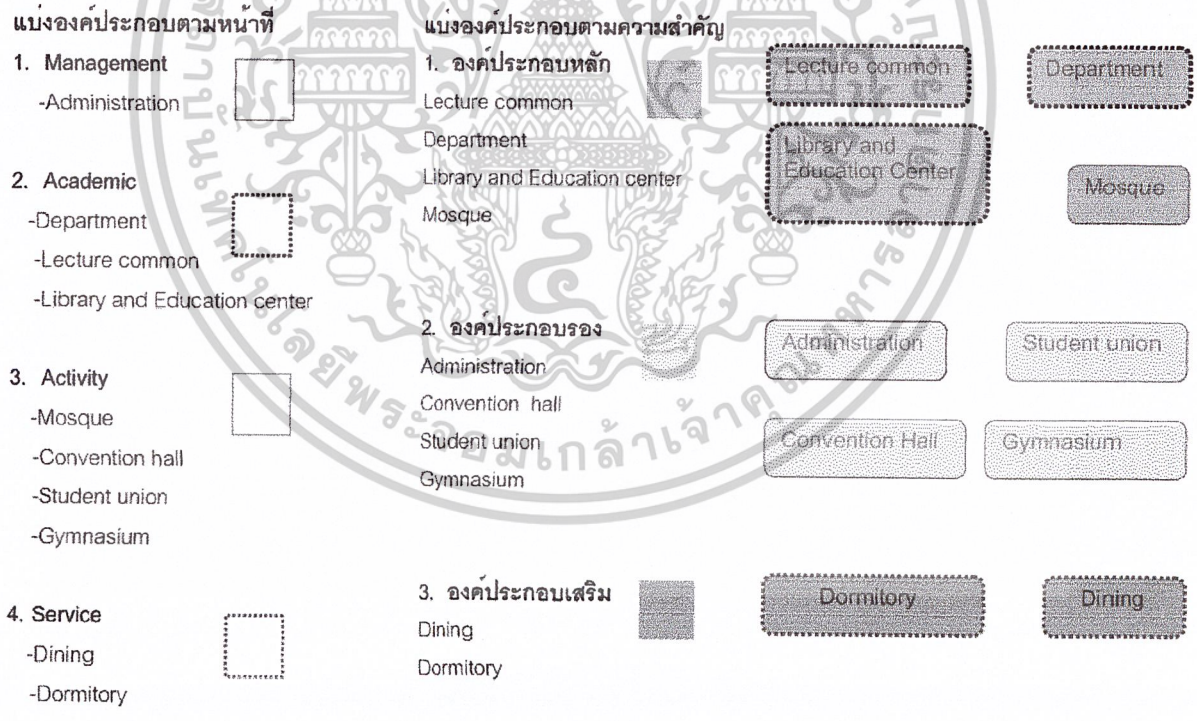

รูปที่7.1 แสดงแผนภาพการแบ่งองค์ประกอบตามหน้าที่และความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

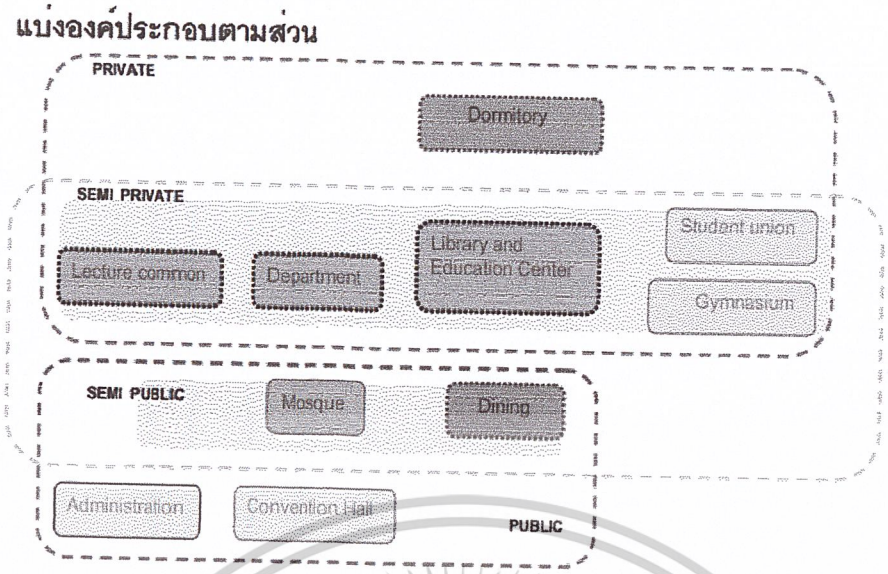

รูปที่7.2 แสดงแผนภาพการแบ่งองค์ประกอบตามส่วน

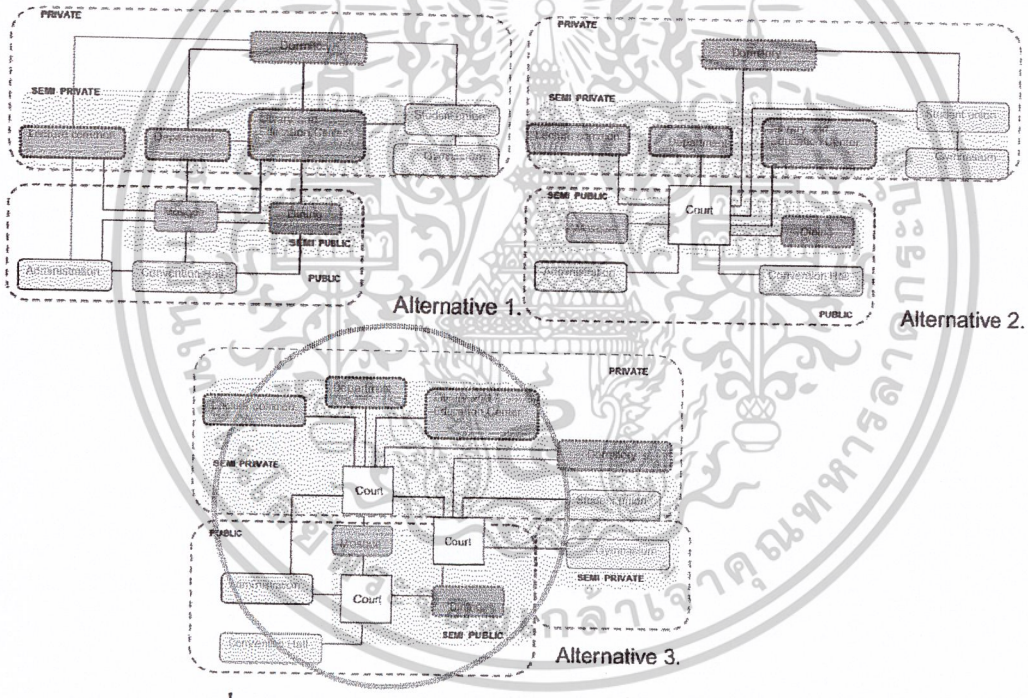

รูปที่7.3 แสดงการเลือกความสัมพันธ์ที่นำมาใช้ในโครงการ

ทางเลือกที่ 1 มีลักษณะ มัสยิดเป็นส่วนกลาง แต่ทุกส่วนนั้นจะเชื่อมกับมัสยิดโดยตรงอาจทำให้ส่วนเสียความเป็นส่วนตัว

ทางเลือกที่ 2 มีลักษณะนำ court ใช้เป็นส่วนกลาง แล้วเชื่อมทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน แต่จะลดความเป็นศูนย์กลางของมัสยิด

ทางเลือกที่ 3 มีลักษณะนำ court มาใช้ร่วมกับความเป็นศูนย์กลางของมัสยิดเป็นแนวความคิดในการวางผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

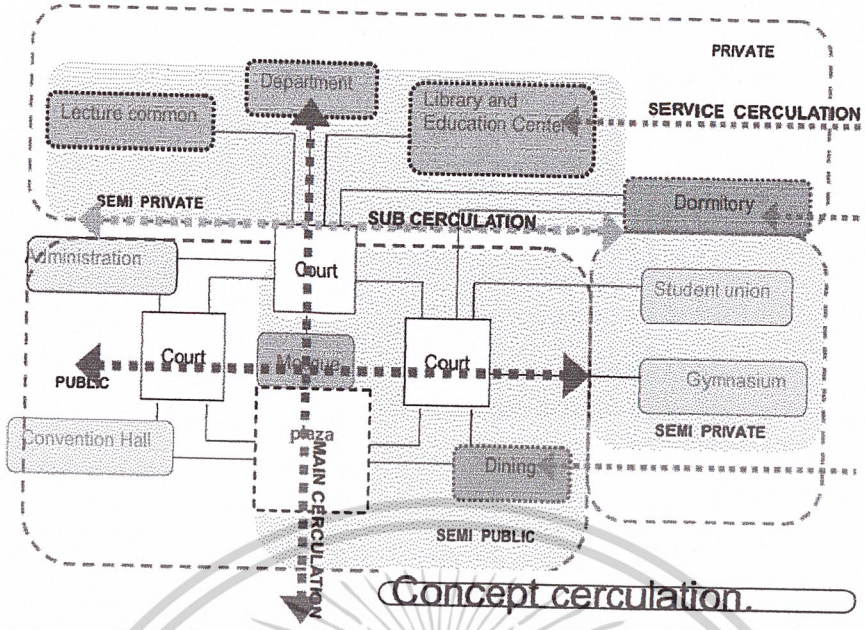

รูปที่7.4 แสดง Concept circulation ของโครงการ

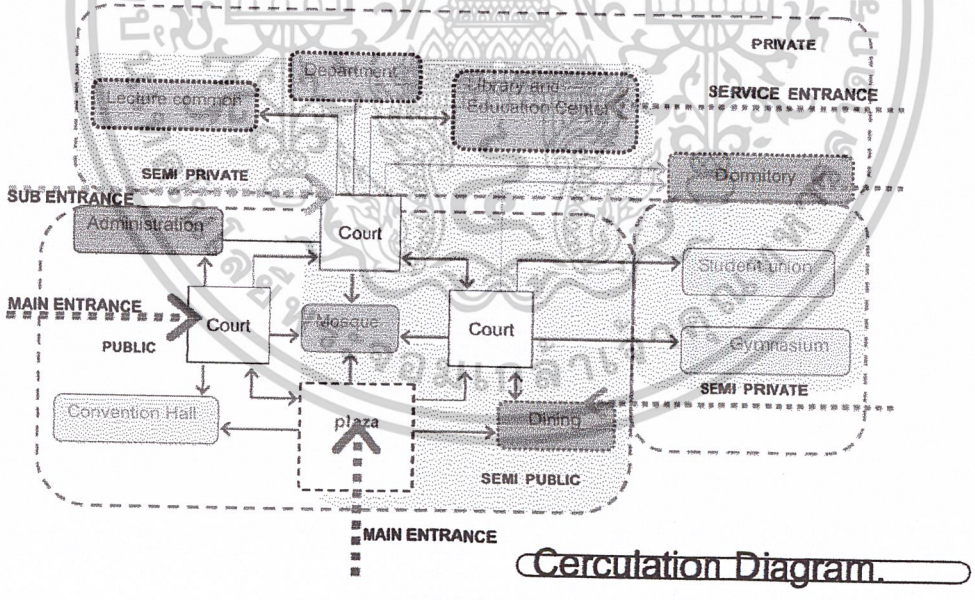

รูปที่7.5 แสดง Circulation Diagram ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 จากการวิเคราะห์ที่ตั้ง

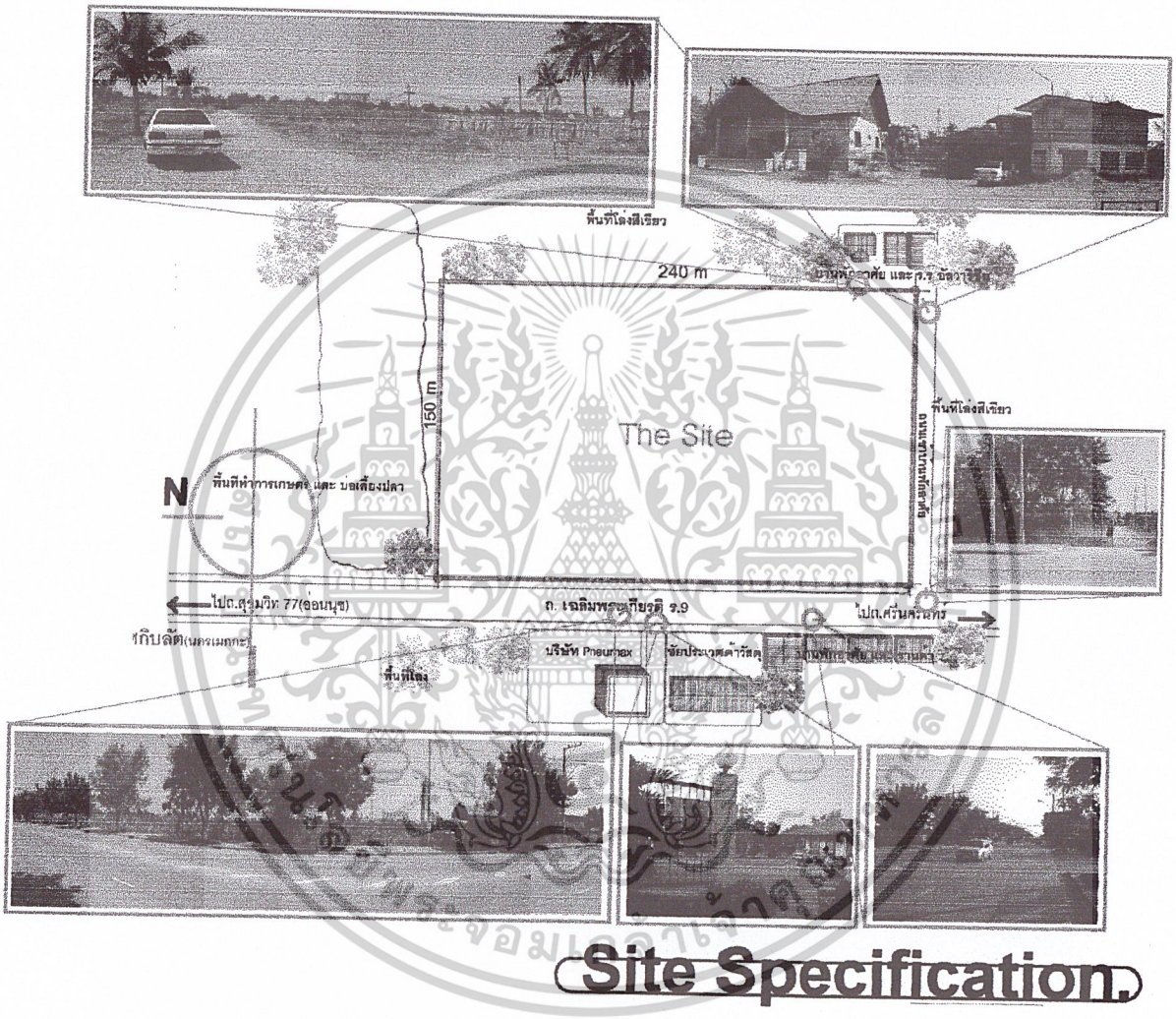

รูปที่7.6 แสดงภาพถ่ายกายภาพบริเวณที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

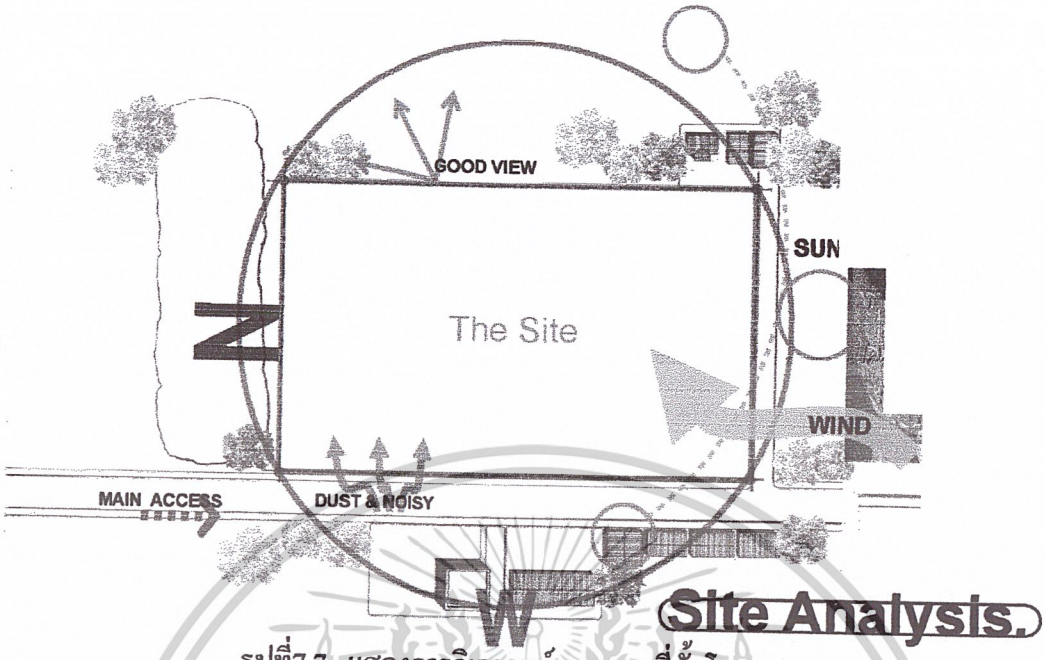

รูปที่7.7 แสดงการวิเคราะห์ กายภาพที่ตั้งโครงการ

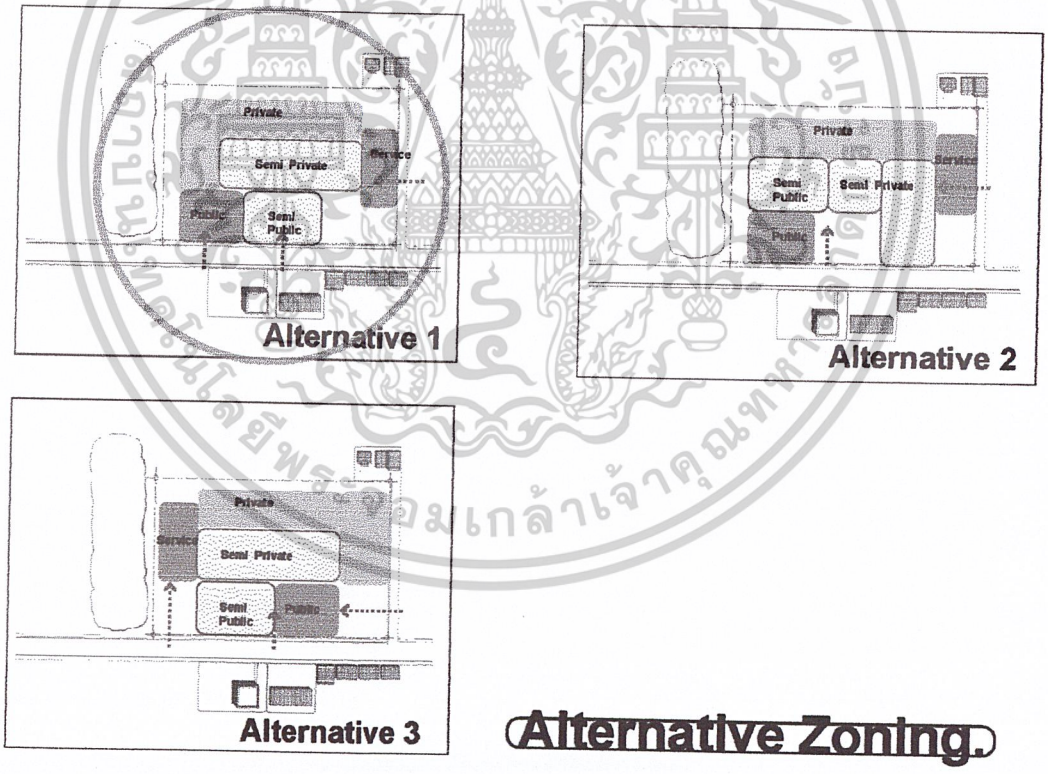

รูปที่7.8 แสดงการเลือก การจัดส่วนลงในผัง

ทางเลือกที่1 สามารถเปิดมุมมองในส่วน public และ semi –public ได้ดี

ทางเลือกที่2 สามารถเชื่อมส่วนต่างๆได้ดี แต่บดบังส่วน semi –public ซึ่งมีความสำคัญ

ทางเลือกที่3 การเข้าถึงส่วนบริการง่าย แต่ทำให้มุมมองโครงการไม่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

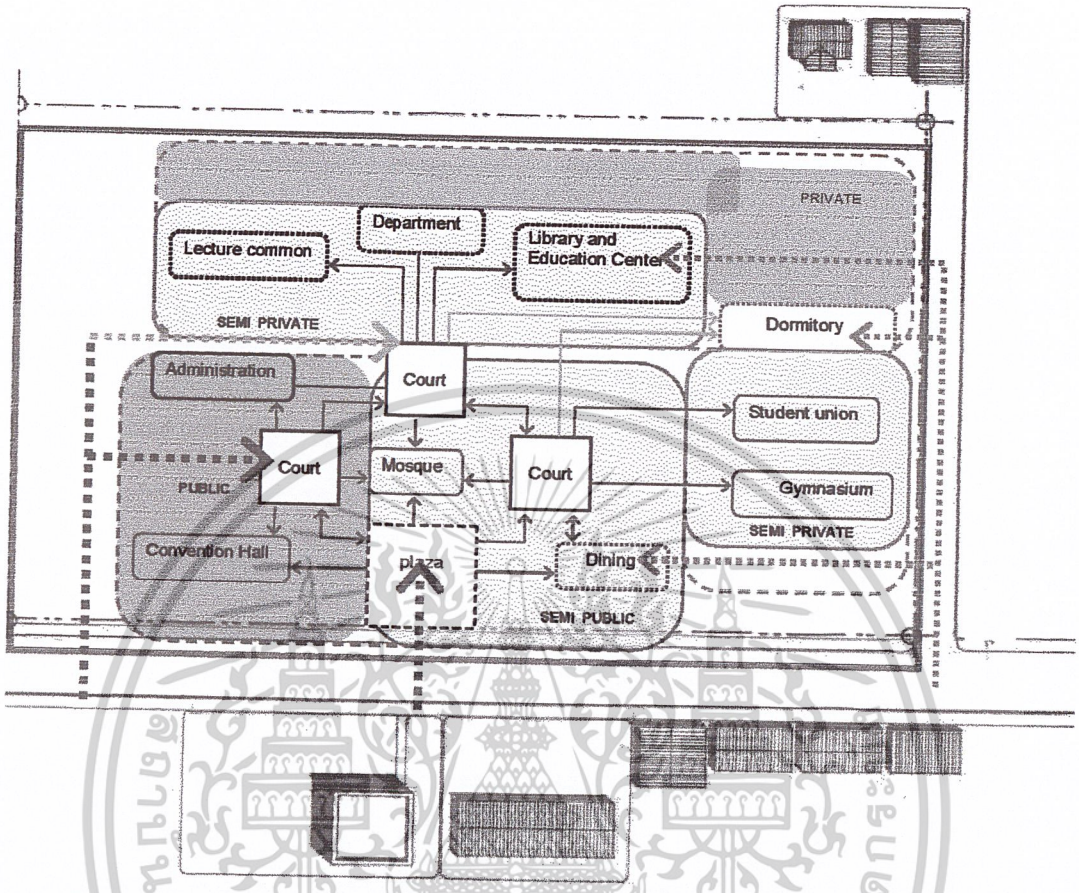

รูปที่7.9 แสดงผังเบื้องต้นก่อนการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แนวความคิดในการกำหนดรูปแบบและที่ว่าง

1. บรรยากาศสถานศึกษาแห่งศรัทธา = Islamic Architecture

จากการที่เป็นสถานศึกษาซึ่งต้องมีกิจกรรมทางศาสนามาเกี่ยวข้องการเรียนรู้จะศรัทธาต้องรู้สึก ผูกพันกับบรรยากาศที่ว่างในแบบอิสลาม จึงนำที่ว่างแบบสถาปัตยกรรมอิสลามที่เป็นแก่นในเรื่องการใช้พื้นที่ใช้สอย ที่ท่านศาสดาได้ทำเป็นแบบอย่างโดยการออกแบบได้ย้อนไปดูมัสยิดต้นแบบของท่านศาสดา

รูปที่7.10 แสดงแนวความคิดการนำมัสยิดต้นแบบท่านศาสดามาใช้เป็น Common spaceก่อนขึ้นสู่โถงละหมาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังเสริมบรรยากาศแห่งความเป็นอิสลามโดยใช้สัญลักษณ์ศิลปะอิสลามมาใช้ ซึ่งแบ่งลวดลายได้ออกเป็น 3 ประเภท

1.Kauli graphic

เป็นรูปแบบอักษรภาษาอาหรับซึ่งมีหลายรูปแบบ แต่ที่นำมาใช้จะเป็น รูปแบบฉากซึ่งได้นำมาใช้ประดับเป็น Façade โครงสร้างเหล็กกระจกใส ในส่วนหออะซานที่เป็นจุดนำสายตาดึงแกนเข้าสู่โครงการ กับ เป็นช่องแสงในส่วนซุ้มมิห์รอบซึ่งหมายถึงอัลลอฮ์ เมื่อเข้าสู่ลานด้านหน้าก็จะเข้าใจความหมาย เมื่ออยู่ด้านในตัวอักษรจะเป็นเปล่งแสงออกมาจากแสงภายนอก

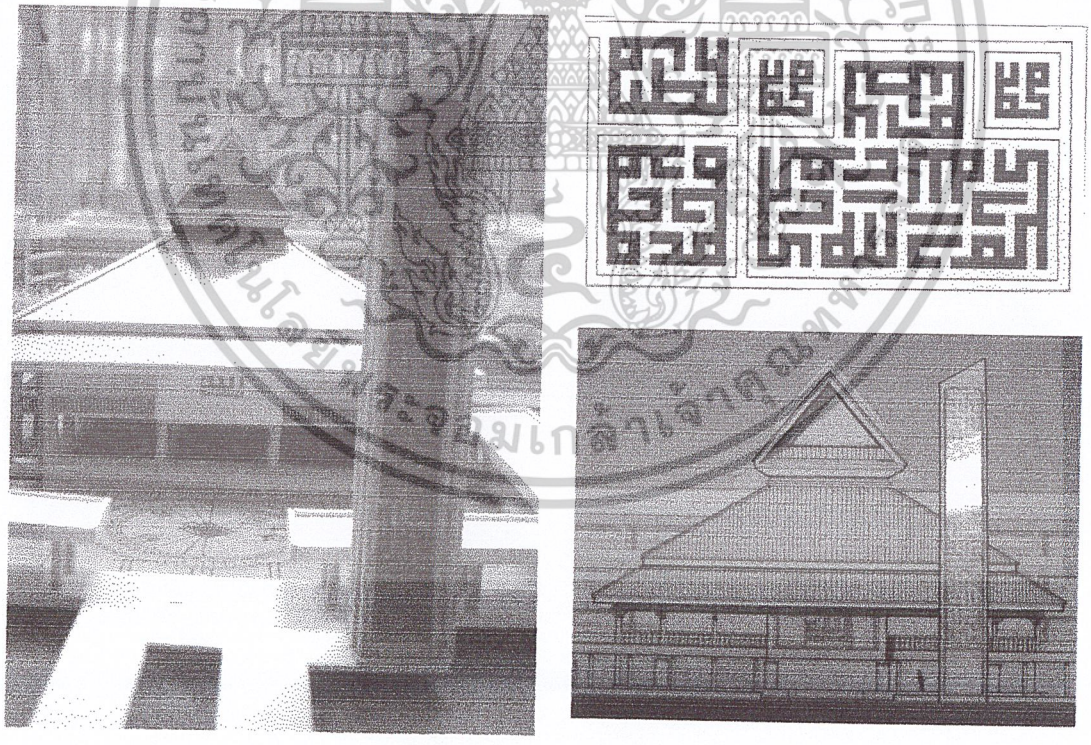

รูปที่7.11 แสดงการนำรูปแบบอักษรภาษาอาหรับมาประดับอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ลายเครือเถา

เป็นรูปธรรมชาติของต้นไม้ ในโครงการได้ลดลายละเอียดตรงนี้ไป ซึ่งใช้ต้นไม้และสภาพแวดล้อมธรรมชาติมาช่วยเป็นตัวสื่อ เช่น เงาต้นไม้ กิ่งไม้ ทอดลงบนระนาบ

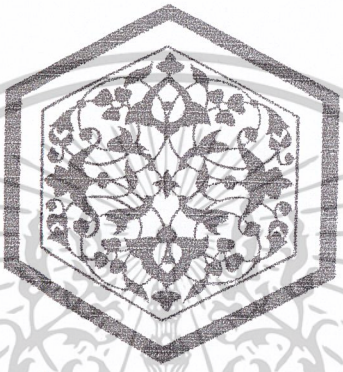

รูปที่7.12 แสดงลายเครือเถา

3. ลายเรขาคณิต

เป็นรูปแบบที่แสดงความเจริญก้าวหน้าทางคณิตศาสตร์ในดินแดนอาหรับการผูกลายนั้นต้องอาศัยการคำนวณ ในโครงการนำมาใช้ ประดับส่วนลาน Plsza

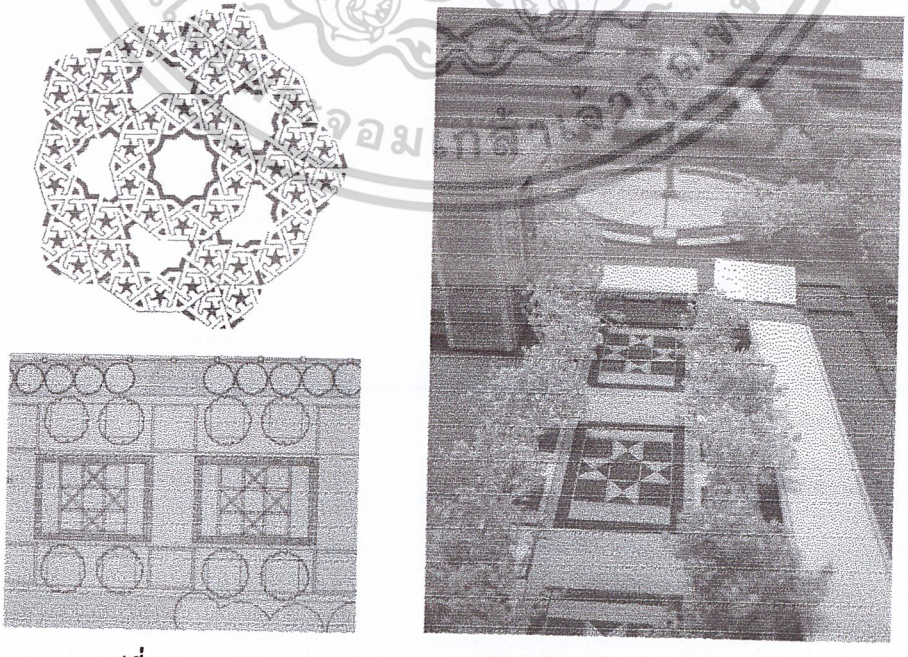

รูปที่7.13 แสดงลายเรขาคณิต มาใช้ประดับส่วนลาน Plsza

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความเป็นท้องถิ่นของที่ตั้ง = Thai and site

เดิมทีสถาปัตยกรรมอิสลามนั้นเป็นแบบเรียบง่ายและเน้นการใช้สอยของพื้นที่เป็นหลัก ไม่ต้องการตกแต่งมาก เป็นแบบฉบับท่านศาสดา แต่ภายหลังรูปแบบมัสยิดได้เปลี่ยนไปซึ่งส่วนใหญ่เป็นรูปแบบ โดม ซึ่งรับอิทธิพลมาจากโรมัน และเปอร์เซีย จากการทีอิสลามได้เข้าไปเผยแผ่สถานที่สำคัญๆจึงได้เปลี่ยนเป็นมัสยิด ซึ่งภายหลังอิสลามได้เข้าไปเผยแผ่ยังหลายแห่งทั่วโลก จึงเกิดมัสยิดรูปแบบต่างๆตามพื้นถิ่นที่ตั้ง

แต่ปัจจุบันการใช้โดมยังเป็นที่นิยมอยู่เนื่องจากคนได้ไปเรียนต่อยังดินแดนอาหรับแล้วติดตา ทำให้ติดอยู่ในรูปแบบสัญลักษณ์ว่าโดมคืออิสลามซึ่งโดมก็ได้กลายเป็น สัญลักษณ์ในสถาปัตยกรรมมัสยิดไปแล้ว เนื่องจากแตกต่างจากศาสนสถานอื่นทั่วไป

จากการที่โครงการตั้งอยู่ในประเทศไทยจึงพยายาม หาเอกลักษณ์ความเป็นสถาปัตยกรรมไทย เพื่อให้เข้ากับที่ตั้ง รวมถึงเข้ากับ บริบทของชุมชนบริเวณนั้นซึ่งเป็นหลังคาจั่ว และปั้นหยา โดย การศึกษาตัวอย่างอาคารมัสยิดอัล-วาดีฮูเซน เป็นมัสยิดพื้นถิ่นที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยมีอายุประมาณ 390 ปีควรค่าในการอนุรักษ์ จุดเด่นของรูปทรงภายนอกคือรูปทรงหลังคาปั้นหยา ที่ยกหลังคาจั่วที่สูงใหญ่(รายละเอียดดูในกรณีศึกษาอาคารตัวอย่าง 6.4.1) จึงได้นำรูปทรงส่วนหลังคามาใช้เป็นแนวความคิดในการออกแบบ แต่เนื่องจากอาคารมัสยิดในโครงการมีขนาดใหญ่กว่า จึงใช้การซ้อนชั้นหลังคาตามหลักการของมัสยิดพื้นถิ่นในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือแถบมาเลเซีย, อินโดนีเซีย

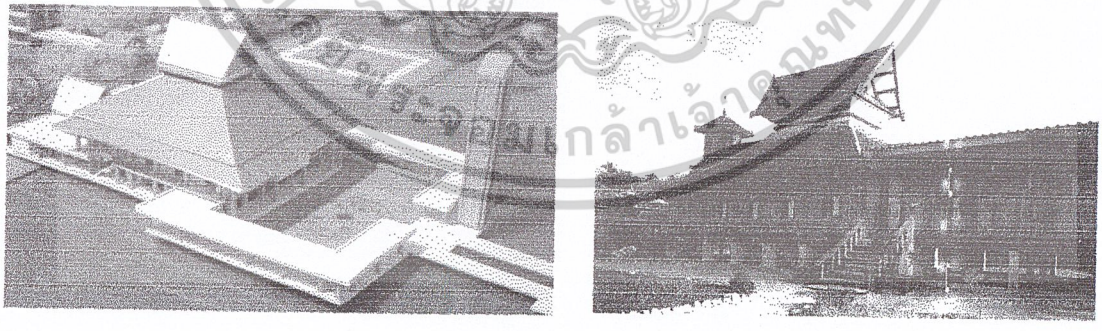

รูปที่7.14 แสดงการนำรูปทรงส่วนหลังคามาใช้ให้เป็นเอกลักษณ์ของที่ตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความสะอาดและทันสมัย

อิสลามเป็นศาสนาที่เน้นในเรื่องการดูแลความสะอาด จนกล่าวได้ว่า **"ความสะดาดเป็นส่วนหนึ่งของการศรัทธา"** ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหาร การดูแลความสะอาดตัวเอง หรือเครื่องแต่งกาย ซึ่งอิสลามนั้นมีแบบฉบับการสวมชุดสีขาวมาจาก ท่าน ศาสดามุฮัมมัด(ซล.) ความสะอาดรวมไปถึงที่อยู่อาศัยอาคาร จึงมีแนวความคิดต้องการออกแบบอาคารให้มีลักษณะที่ขาวสะอาด และดูใหม่ตลอดเวลา โดยการใช้วัสดุ หลังคาเหล็ก Metal sheet ซึ่งหลังคาจะดูใหม่ตลอดเวลาและไม่ทิ้งคราบน้ำฝน นอกจากนี้ยังมีน้ำหนักเบาเหมาะกับโครงสร้างช่วงกว้าง

รูปที่7.15 แสดงการแต่งกายชุดขาวของผู้ชายมุสลิมตามแบบฉบับศาสดา

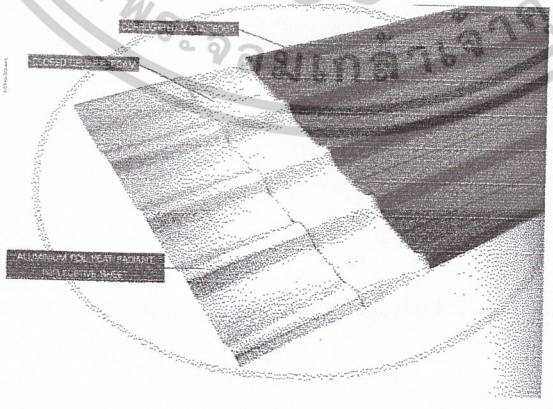

รูปที่7.16 แสดงวัสดุหลังคาเหล็ก Metal sheet แบบมีฉนวน สามารถป้องกันความร้อนและเสียงได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.2 ผลงานออกแบบ

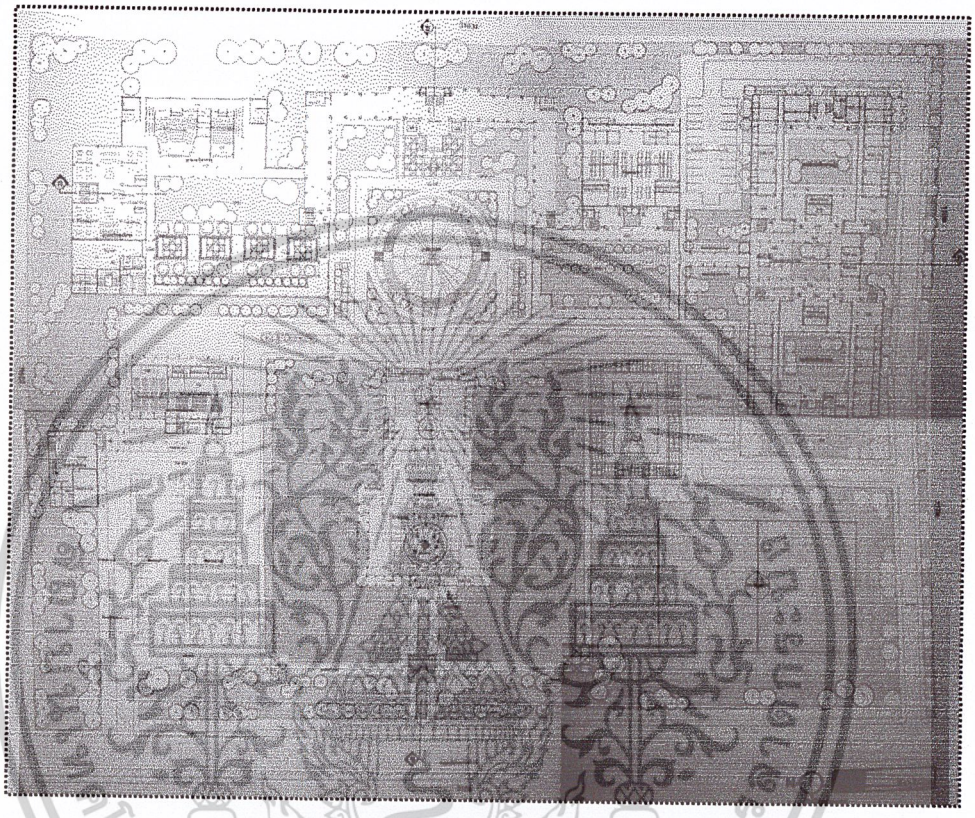

รูปที่7.17 แสดงผังบริเวณ โครงการ

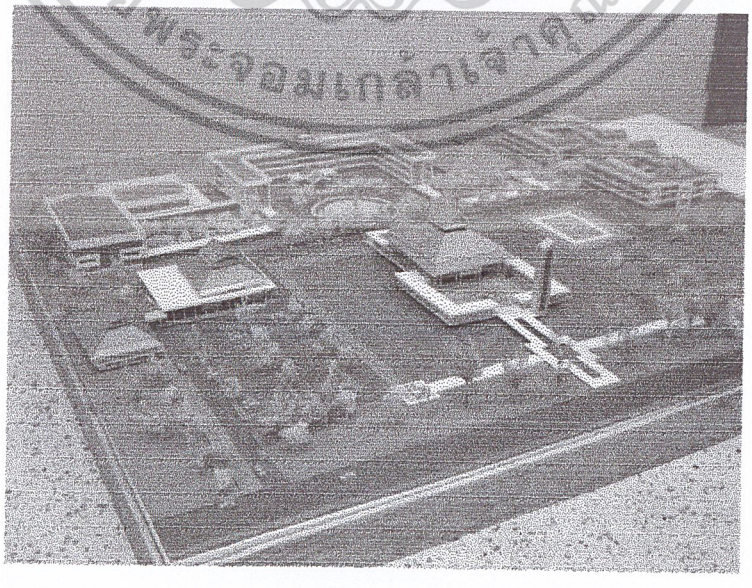

รูปที่7.18 แสดงหุ่นจำลอง ทัศนียภาพผังแม่บทรวมโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

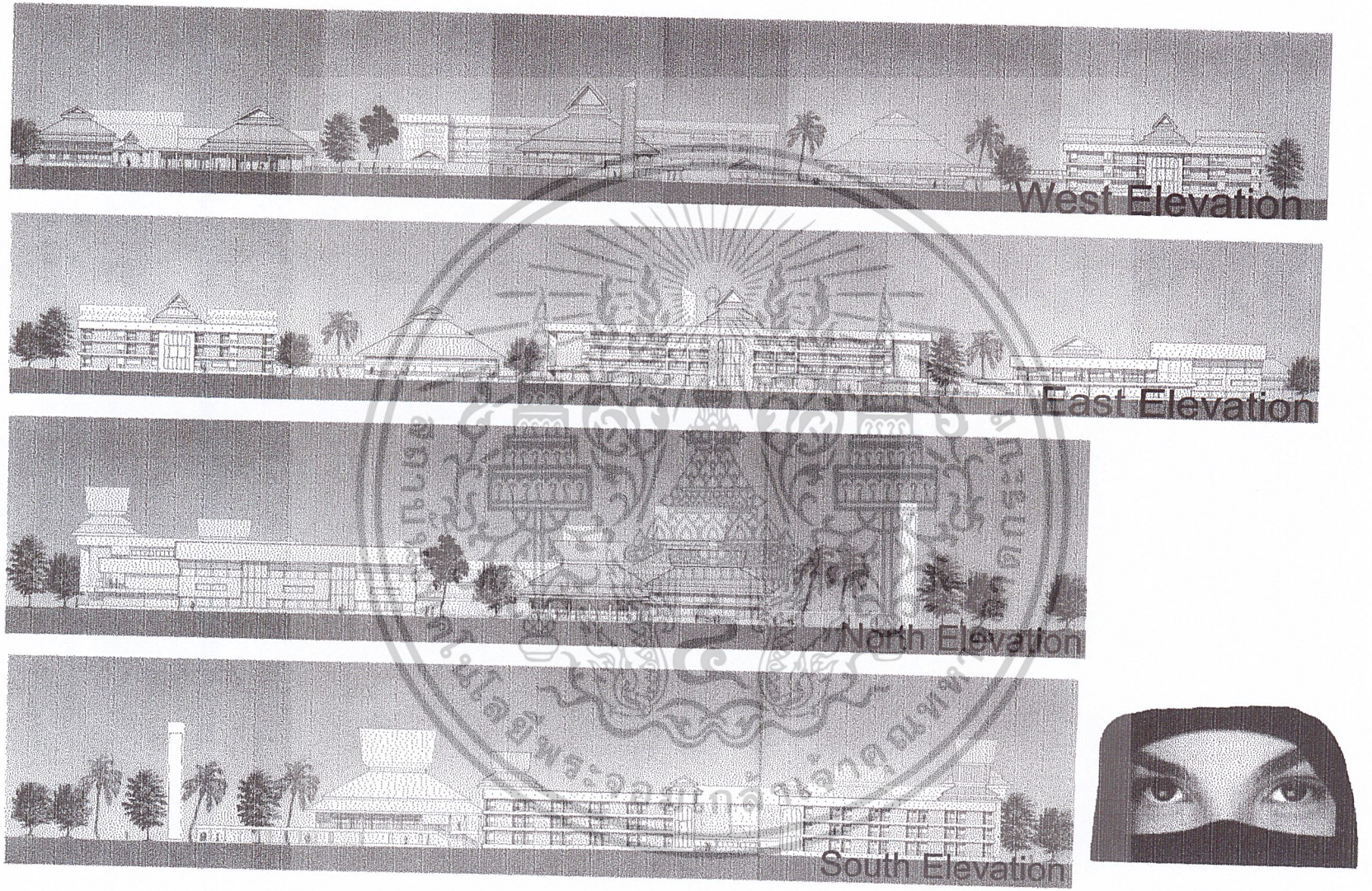

รูปที่ 7.19 แสดงรูปด้านของโครงการ

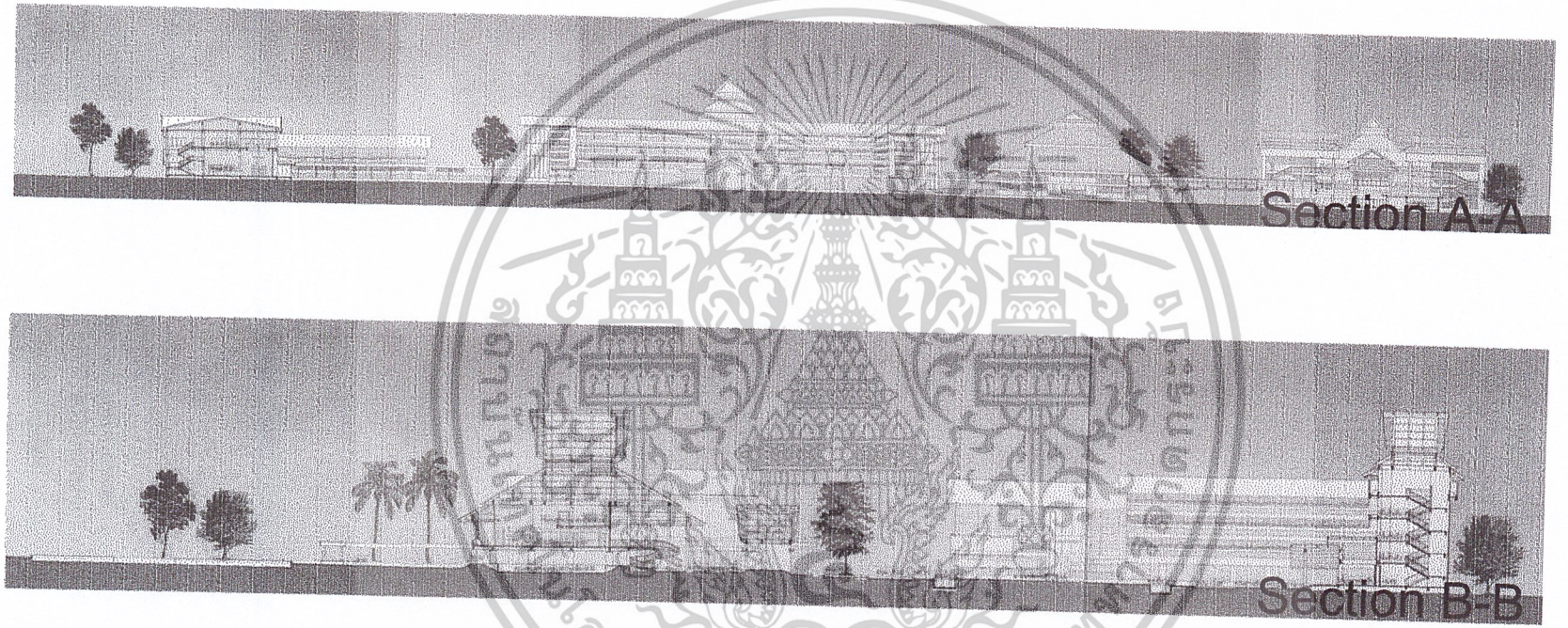

รูปที่ 7.20 แสดงรูปตัดของโครงการ

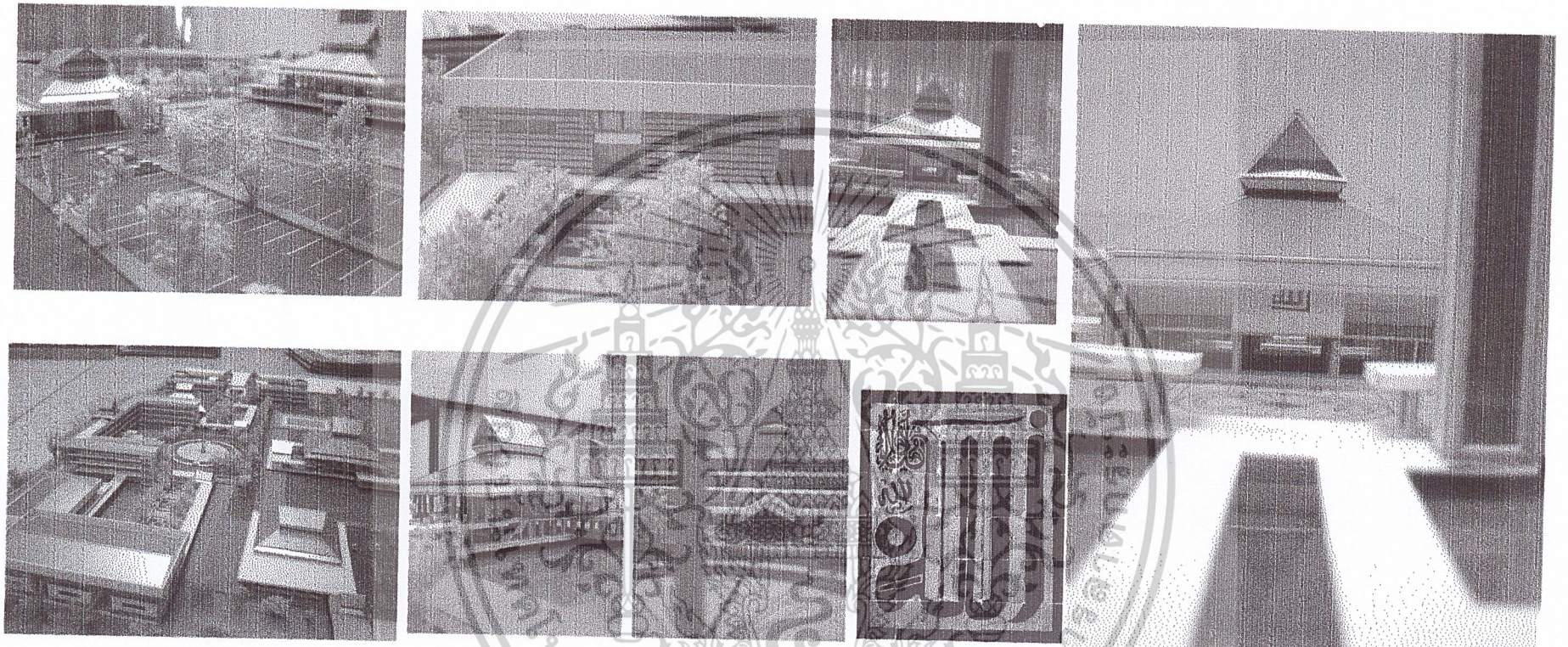

รูปที่ 7.21 แสดงหุ่นจำลองของโครงการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

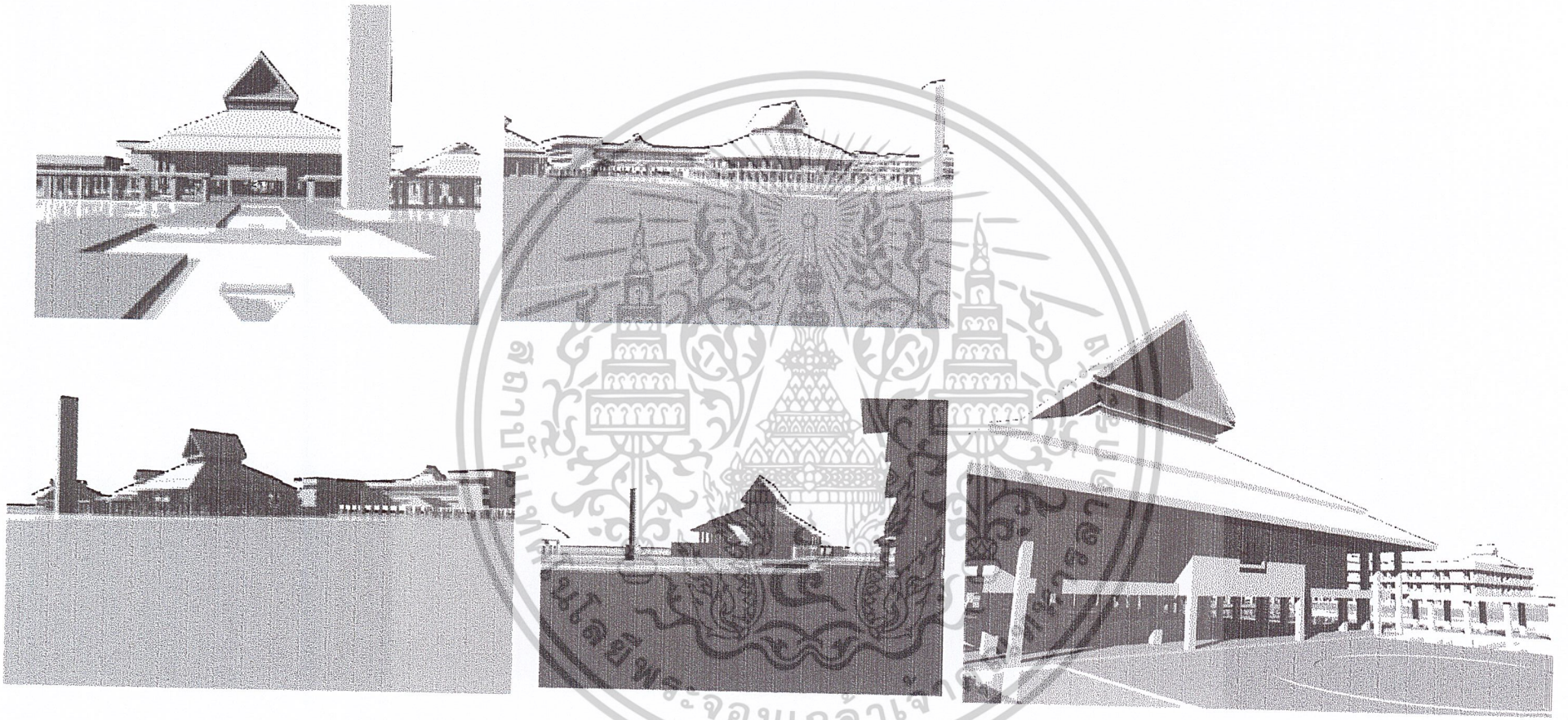

รูปที่ 7.22 แสดงทัศนียภาพของโครงการ

วิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ.

Bangkok Islamic College.

بسم الله الرحمن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ.

๑

Plate: 1

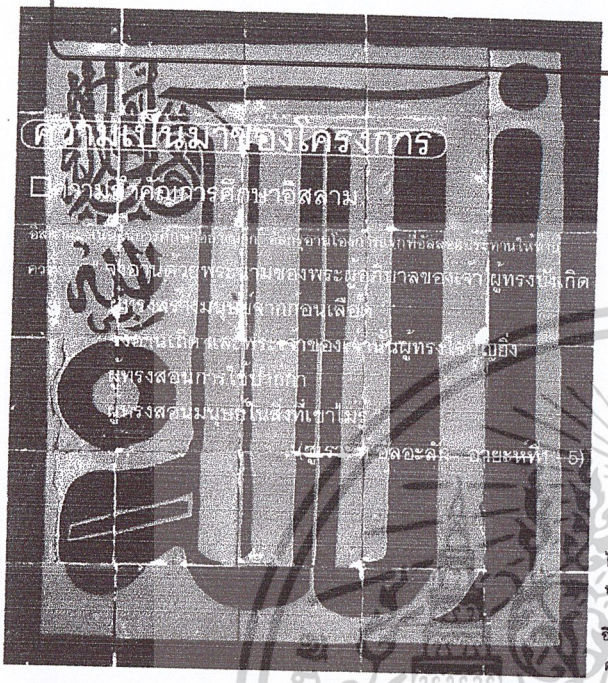

การพัฒนาสังคมให้เจริญ และ มีความสงบสุขได้นั้นจะต้องพัฒนาคน และสิ่งดีที่สุดก็คือจะต้องให้คนได้รับการศึกษา ซึ่งอิสลามนั้นมุ่งให้มุสลิมได้ทำการศึกษาตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย ดังท่านศาสดามุฮัมมัดกล่าวว่า

ความว่า " ท่านทั้งหลายจงแสวงหาความรู้ตั้งแต่

อยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ"

ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใด ชายหรือหญิงจะต้องศึกษาหาความรู้ทั้งสิ้น เป็นหน้าที่ของเราที่ต้อง ศึกษาดังวจนะท่านศาสดาที่ทราบอย่างแพร่หลาย ความว่า " การแสวงหาความรู้เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคน "

อิสลามยังได้สอนให้มนุษย์ค้นคว้าหาความรู้ดังคำตำรัสของอัลลอฮ์ในกุรอาน

ความว่า " ดังนั้นพวกเจ้าจงถามบรรดาผู้รู้ หากพวกเจ้าไม่รู้ "

☐แนวทางการศึกษาของอิสลาม

มีแนวทางการศึกษา 2 ลักษณะวิชาคือ

1.หลักฟัรดูอีน เป็นด้านอิสลามศึกษา เป็นการศึกษา

- หลักศรัทธา
- ศาสนบัญญัติหลักปฏิบัติ
- ประวัติอิสลาม
- อ่าน อัล-กุรอาน

เพื่อรู้จักพระเจ้าและการปฏิบัติตนเป็นมุสลิมที่ดี

2.หลักฟัรดูกิฟายะห์ เป็นการศึกษาด้านสามัญและวิชาชีพแขนงต่างๆ

การศึกษาและคำสอนของอิสลามไม่แยก ทางวัตถุ และ จิตใจออกจากกัน มุสลิมที่ดีทุกคนต้องมีความรู้ 2 ลักษณะพร้อมๆกัน จะเป็นปัจจัยสำคัญสู่ความสว่างทางปัญญา ทั้งยังเป็นหลักประกันต่อการดำรงชีวิตในโลกดุนยา(โลกนี้) ได้อย่างมั่นคง

☐พัฒนาการฟัรดูอีน (อิสลามศึกษา) ในประเทศไทย

จากการศึกษาในดินแดนอาระเบียได้ขยายอาณาเขตไปทั่วโลกจน มาแถบแหลมมาลายูซึ่งติดกับทะเลซึ่งการคมนาคมทางน้ำเดินทางติดต่อได้สะดวกในสมัยก่อน จนแผ่กระจายมาถึงประเทศไทยตอนล่าง คือภาคใต้ทำให้เกิดการเผยแผ่อิสลาม ส่งผลให้เกิดการศึกษาอิสลามขึ้นอย่างมากมายแห่งหลายในภาคใต้ โดยมีผู้ที่เป็นอาจารย์สอน และ นักเรียนมาทำให้เป็นสาเหตุที่ประชากรมุสลิมในภาคใต้มากที่สุดในประเทศ

การศึกษาด้านฟัรดูอีน(อิสลามศึกษา)เน้นยึดแนวทาง 2 ทางในการศึกษา

1. กีตาบุลลอฮ์ คือ คำภีร์อัลกุรอาน

ซึ่งภายในตัวบทอัลกุรอานมีศาสตร์หลายแขนงปรากฏขึ้นนอกเหนือจากหลักศรัทธาให้มนุษย์ได้ทำการศึกษาและปฏิบัติตามได้แก่

- สังคมศาสตร์
- เศรษฐศาสตร์
- รัฐศาสตร์
- วิทยาศาสตร์

2. สุนนะห์ คือ จริยวัตรท่านศาสดามุฮัมมัด

- จรรยามารยาท
- หลักปฏิบัติและหลักศรัทธาเสริมกับตัวบทคัมภีร์อัล-กุรอานทำให้อิสลามสมบูรณ์

ซึ่ง การศึกษาใน 2 ส่วนได้แบ่งเป็นหลายสาขาวิชามากมาย

☐พัฒนาการของสถานศึกษา ฟัรดูอีน

1. นักเรียนได้มาทำการศึกษาที่บ้านอาจารย์ที่ความเป็นอยู่สมณะ
2. นักเรียนได้มาเริ่มปลูกบ้านใกล้อาจารย์เกิดปฏิสัมพันธ์เป็นโรงเรียนประจำเรียกว่า"ปอเนาะ"รูปแบบความเป็นอยู่เรียบง่าย อาคารไม้หลังคาสังกะสี
3. ตามพระราชดำริในหลวงเล็งเห็นความสำคัญในเรื่องการศึกษาด้านสามัญประกอบวิชาชีพของนักเรียน กระทรวงศึกษาได้มาควบคุมดูแลโดยเพิ่มวิชาสามัญเข้าไปมีระบบการศึกษา แต่ยังเป็นโรงเรียนดีกอาดารถาวร

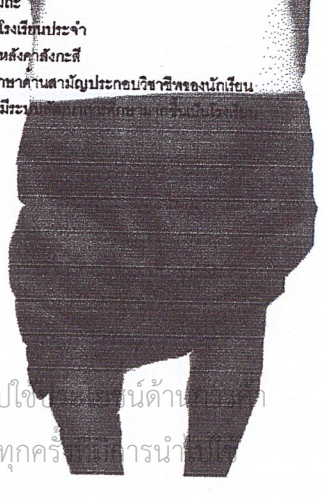

ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และ มุฮัมมัดเป็นศาสนฑูตของพระองค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่อนุญาตให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Bangkok Islamic College.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ

๒

Plate: 2

☐ประเภทโรงเรียนอิสลาม

การพัฒนามีมาถึงระดับการศึกษาระดับมัธยมปลาย โดยมีโรงเรียนแบ่ง2ประเภท โรงเรียนอิสลาม 2 ประเภทด้วยกัน

1. **โรงเรียนที่มีการเรียน การสอนอิสลามล้วน มีหลายวิชาในตัวหลักศาสนา**

2. **โรงเรียนที่เรียนวิชาการ ศาสนา(แบ่งเป็นระดับ 1-10) พร้อมกับเรียนวิชาสามัญตามกระทรวงบังคับ (แบ่งเป็นระดับม.ต้น-ม.ปลาย)คนที่จบในระดับม.ปลายอาจไม่ต้องจบวิชาศาสนาถึงระดับสูงสุด คือระดับ 10ก็ได้**

☐เรียนจบจะเลือกไปทางไหน

ในประเภทที่ 1 เป็นเด็กที่จบโรงเรียนสอนศาสนาล้วน ก็จะแบ่งเป็น4กลุ่ม

1. ไปเป็นครูสอนศาสนา
2. ประกอบอาชีพ
3. ไปเรียนต่อในประเทศอิสลามเช่นในกลุ่มตะวันออกกลาง ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่ได้ทุนจากโรงเรียน
4. นักเรียนที่ได้วุฒิม.ปลาย ก.ศ.น. จะต่อระดับปริญญาตรีซึ่งส่วนใหญ่จะต่อในระดับอุดมศึกษาอิสลาม

ในประเภทที่ 2 เป็นเด็กที่จบโรงเรียนสอนล้านศาสนา + วิชาการสามัญ ส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1. เรียนต่อระดับปริญญาตรีในด้านวิชาสามัญ
2. เรียนต่อระดับ อุดมศึกษาอิสลาม

☐สถาบันอุดมศึกษาอิสลามในประเทศไทย

พอมีการพัฒนาระดับการศึกษาในระดับมัธยมปลาย ก็เกิดเป็นระดับอุดมศึกษาให้เด็กที่จบจากโรงเรียน2ประเภทนี้ ได้เข้าศึกษาต่อ ซึ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้านอิสลามศึกษามีอยู่หลายประเทศในโลก รวมถึงประเทศไทยมีอยู่ด้วยกัน 2 ที่คือ

1. **วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานี**

2. **วิทยาลัยอิสลามยะลา**

ข้อมูลสนับสนุนโครงการ

☐ปัจจัยในการเกิดโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพฯ

1. **ต้องการพัฒนาขยายการศึกษาอิสลามไปสู่ภูมิภาคอื่น เพื่อให้เกิดความสะดวกในระยะทางการศึกษา**

ประเด็น ในประเทศไทยการศึกษาอิสลามในระดับอุดมศึกษามีเฉพาะการรองรับในส่วนภูมิภาคใต้เท่านั้นตามเหตุจากประชากรมุสลิม และโรงเรียนอิสลามที่มากที่สุดในประเทศแต่ในส่วนภูมิภาคอื่นมีน้อยไม่มีทำให้ สามารถสามารถเกิดโครงการการศึกษาอิสลามในระดับอุดมศึกษาได้เช่นกัน

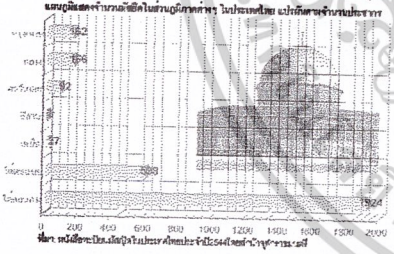

2. **ต้องการรองรับนักศึกษาที่พลาดหวังจากการสอบวิทยาลัยอิสลามที่เปิดอยู่ 2 ที่คือ**
   1. **วิทยาลัยอิสลามศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขต ปัตตานี**
   2. **วิทยาลัยอิสลามยะลา**

ประเด็น ยังมีจำนวนนักเรียนที่มากพอสมควรในความต้องการการศึกษาวิชาอิสลามในระดับอุดมศึกษา

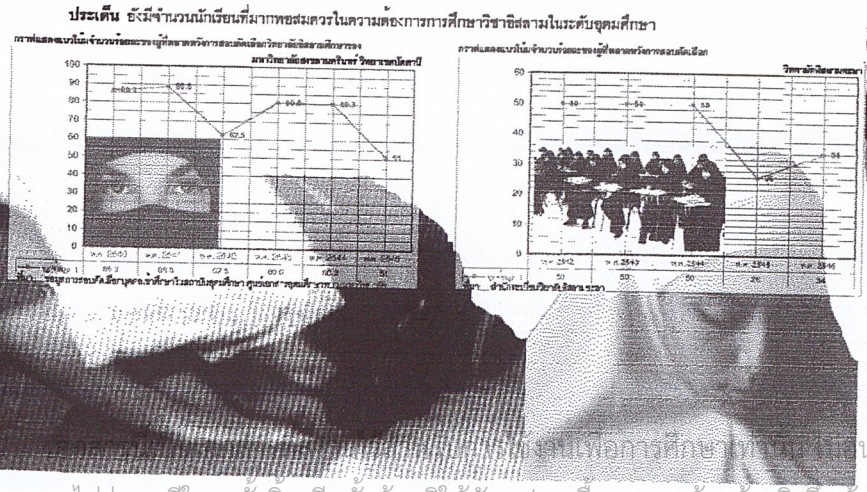

3. **ต้องการเพิ่มศูนย์การศึกษาในโลกมุสลิม**

ประเด็น ให้เด็กมีที่ศึกษาต่อเพิ่มเป็นทางเลือกไม่ต้องไปเรียนต่อต่างประเทศอยู่ใกล้ครอบครัว

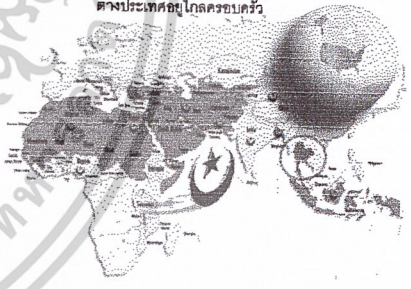

4. **ต้องการสืบสานดำรงอิสลาม**

ประเด็น อิสลามจะอยู่ได้จำเป็นต้องมีผู้ศึกษาค้นคว้าและนำไปปฏิบัติและนำไปใช้สั่งสอนดักเตือนในสังคมมุสลิม ถ้าขาดการศึกษาแล้วจะทำให้การดำเนินชีวิตไม่สงบสุขตามแนวทางอิสลาม

เอกสารนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

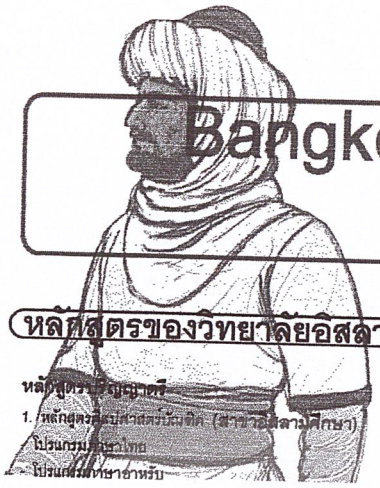

Bangkok Islamic College.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ.

๓

Plate: 3

หลักสูตรของวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพ

หลักสูตรปริญญาตรี

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาอิสลามศึกษา)
   โปรแกรมภาษาไทย
   โปรแกรมภาษาอาหรับ

2. หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต (สาขาครุศาสตร์อิสลาม)

3. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาศึกษาศาสตร์และการจัดการ)

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
- สาขาการสอนอิสลามศึกษา

หลักสูตรปริญญาโท
- หลักสูตรศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต(สาขาวิชาอิสลามศึกษา)

แผนภูมิการบริหารวิทยาลัย

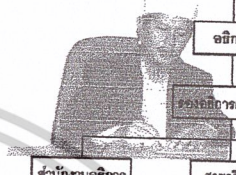

- สภาวิทยาลัย
- คณะกรรมการบริหาร
- อธิการ
- สภาวิชาการ
- คณบดีการฝ่ายต่างๆ
- สำนักงานอธิการ
- สาขาวิชา
- สำนัก/ศูนย์

สำนักงานอธิการ
กองกลาง
กองวางแผนและพัฒนา
กองคลังและพัสดุ
กองการเจ้าหน้าที่
กองอาคารสถานที่

สำนัก/ศูนย์
สำนักวิทยบริการ
ศูนย์คอมพิวเตอร์
ศูนย์ภาษาอาหรับ
ศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและเขียนตำรา
ศูนย์บริการสังคม
สำนักบริการการศึกษา
สำนักกิจการนักศึกษา

แผนภูมิองค์ประกอบ

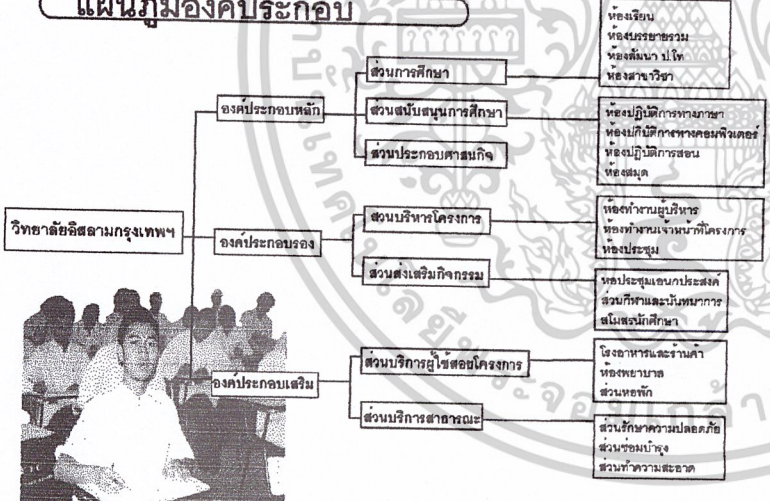

องค์ประกอบโครงการ

1. **ส่วนการศึกษา**
   ห้องบรรยายขนาดเล็ก
   ห้องบรรยายรวม
   ห้องสัมมนาปริญญาโท
   ห้องสาขาวิชาห้องพักอาจารย์ประจำสาขาวิชา
2. **ส่วนสนับสนุนการศึกษา**
   ห้องปฏิบัติการทางภาษา
   ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์
   ห้องปฏิบัติการสอน
   ห้องสมุด
3. **สถานประกอบศาสนกิจ**
   ส่วน พื้นที่มาซ
   ส่วน อาบน้ำมาซ
4. **ส่วนบริหารโครงการ**
   ห้องทำงานระดับบริหาร
   ห้องทำงานเจ้าหน้าที่โครงการ
   ห้องประชุม
5. **ส่วนส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา**
   หอประชุมเอนกประสงค์
   ส่วนที่พักและบันเทิงการ
   สโมสรนักศึกษา
6. **ส่วนบริการนักศึกษาและอาจารย์**
   โรงอาหารและร้านค้า
   ห้องพยาบาล
   ส่วนหอพักนักศึกษา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่
7. **ส่วนบริการสาธารณะ**
   ส่วนที่พักพนักงาน
   ห้องเก็บพัสดุต่างๆ
   ห้องเครื่องต่างๆ
   ที่จอดรถ

องค์ประกอบของวิทยาลัยอิสลาม	ขนาดพื้นที่(ตารางเมตร)
ส่วนการศึกษา	1,346
ส่วนสนับสนุนการศึกษา	1,210
ส่วนประกอบศาสนกิจ	1,275
ส่วนบริหารโครงการ	420
ส่วนส่งเสริมกิจกรรม	2,347
ส่วนบริการผู้ใช้สอยโครงการ	6,214
ส่วนบริการสาธารณะ	202
รวม	13,014 circulation 30%= 16,918
พื้นที่จอดรถ	1,027 circulation 80%= 1,850
รวมพื้นที่ใช้สอยโครงการ	18,768

พื้นที่ใช้สอยของโครงการ

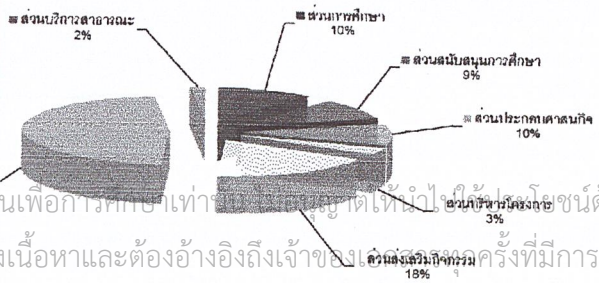

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Bangkok Islamic College.

بسم الله الرحمن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ.

๔

Plate: 4

Function concept.

แบ่งองค์ประกอบตามหน้าที่

1. Management
   -Administration
2. Academic
   -Department
   -Lecture common
   -Library and Education center
3. Activity
   -Mosque
   -Convention hall
   -Student union
   -Gymnasium
4. Service
   -Dining
   -Dormitory

แบ่งองค์ประกอบตามความสำคัญ

1. องค์ประกอบหลัก
   Lecture common
   Department
   Library and Education center
   Mosque

Lecture common | Department | Library and Education Center | Mosque

2. องค์ประกอบรอง
   Administration
   Convention hall
   Student union
   Gymnasium

Administration | Student union | Convention Hall | Gymnasium

3. องค์ประกอบเสริม
   Dining
   Dormitory

Dormitory | Dining

แบ่งองค์ประกอบตามส่วน

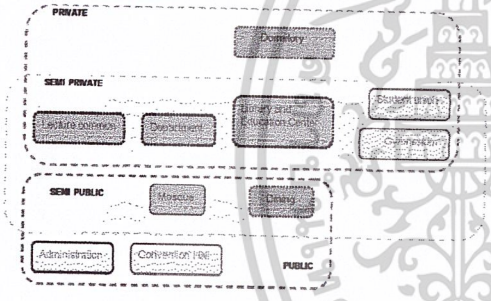

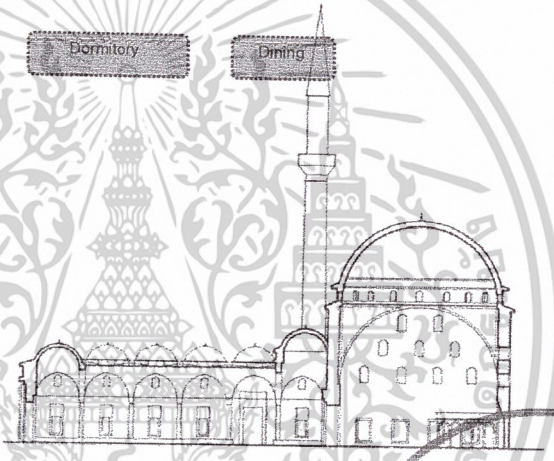

Relationship Diagram.

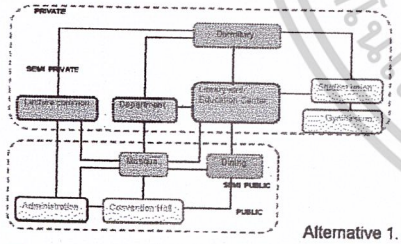

Alternative 1.

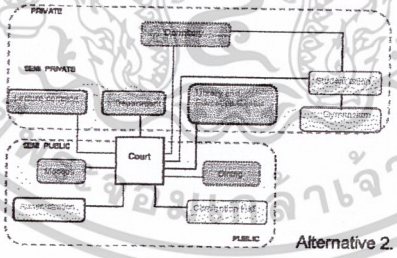

Alternative 2.

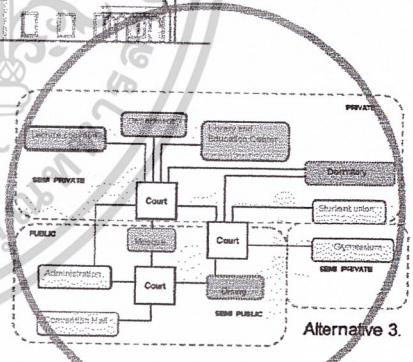

Alternative 3.

Concept cerculation.

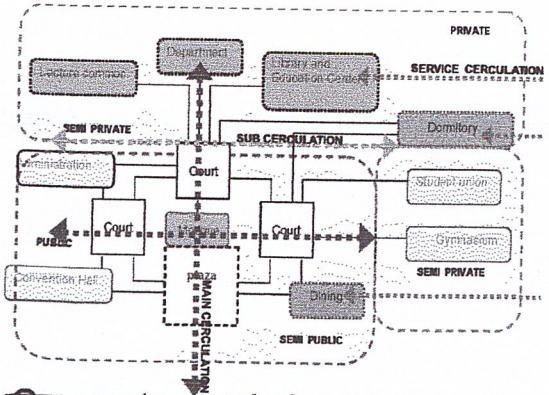

Cerculation Diagram

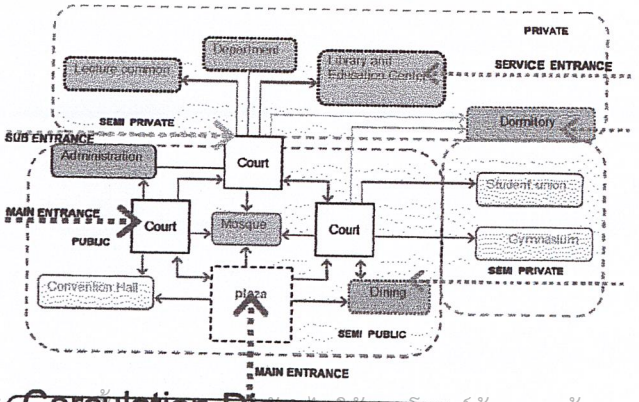

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Bangkok Islamic College.

بسم الله الرحمن الرحيم

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ.

๕

Plate: 5

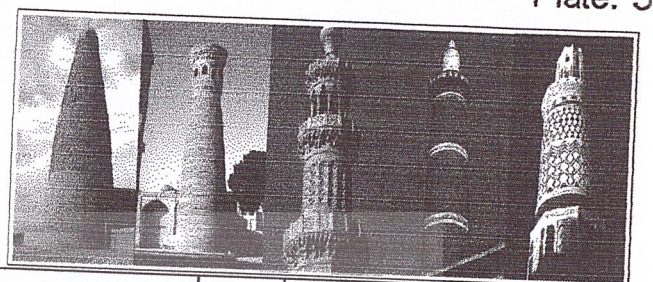

แผนที่ กรุงเทพมหานคร

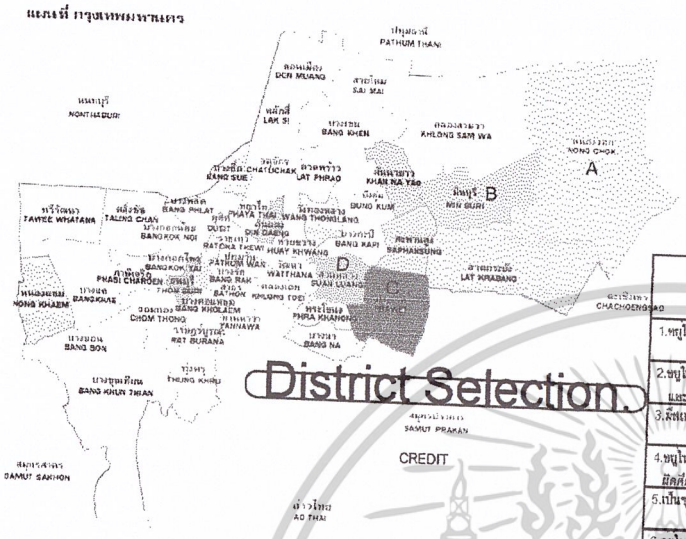

District Selection.

หลักในการพิจารณา	CREDIT	ทำเลเขตที่เป็นที่ตั้งโครงการ			
		A พญาไท	B มีนบุรี	C ประเวศ	D สายไหม
1.หยุในพื้นที่มีสาธารณูปโภค ประปา ไฟฟ้า	4	2(4)	4(4)	4(4)	4(4)
2.หยุในทำเลที่ตั้งที่ง่ายและเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและสามารถเข้าถึงได้ง่าย	4	1(4)	2(4)	4(4)	3(4)
3.มีสถานศึกษาชื่อสามในระดับมีสามารถศึกษาตอนใด	4	3(4)	4(4)	3(4)	3(4)
4.หยุในพื้นที่เขตการศึกษาและห่างไกลจากแหล่งชุมชนมีสิ่งอำนวย	3	4(3)	3(3)	3(3)	2(3)
5.เป็นชุมชนที่มีจำนวนมุสลิมหนาแน่น	3	4(3)	3(3)	2(3)	2(3)
6.หยุในพื้นที่ของรับความปลอดภัยเช่นที่ใกล้โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ดับเพลิง	3	1(3)	4(3)	3(3)	4(3)
7.สามารถสิ่งของนักศึกษาอยู่ในภูมิภาคใด	3	1(3)	2(3)	4(3)	4(3)
8.หยุในพื้นที่ที่ไม่หนาแน่นกำลังของการพัฒนาในการขยายตัวของชุมชนเมือง	2	4(2)	3(2)	2(2)	2(2)
รวม	24	62	82	84	80

หลักในการพิจารณา	CREDIT	ทำเลเขตที่ตั้งโครงการ	
		SITE 1	SITE 2
1.สาธารณูปโภค (ประกอบด้วยน้ำประปา, ไฟฟ้า, การระบายน้ำ,โทรศัพท์เป็นต้น)	4	4(4)	4(4)
2.การเข้าถึงที่ตั้งโครงการ (ไม่หยุดหลาย,การเข้าถึงมีรถผ่านหลายสาย)	4	4(4)	3(4)
3.สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ (มลภาวะทางอากาศ,เสียง, ไม่มีแหล่งชุมชน)	4	4(4)	2(4)
4.ตำแหน่งของที่ตั้งโครงการ (เขตใกล้บริการสาธารณะและ บริการความปลอดภัยต่างๆ)	4	3(4)	4(4)
5.สภาพชุมชนใกล้เคียง (ไม่แหย่, ไม่อยู่ใกล้กับบังงานชุดสาธารณะ)	3	4(3)	2(3)
6.มุมมองของที่ตั้งโครงการ (ต้องเห็นได้ชัดเจนไม่ถูกบดบังจากอาคาร หรือสิ่งกีดขวางข้างเคียง)	3	4(3)	3(3)
7.สภาพการจราจร (ลักษณะเส้นทางการคมนาคมและ สภาพจราจรบริเวณโครงการ)	3	4(3)	2(3)
8.การคาดการณ์สภาพแวดล้อมของที่ตั้งโครงการ (พื้นที่ข้างเคียงต้องไม่ทำให้โครงการสูญเสียความเป็นส่วนตัว)	2	4(2)	3(2)
9.ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ (พื้นที่ราบสภาพแวดล้อม)	2	4(2)	4(2)
รวม	29	112	87

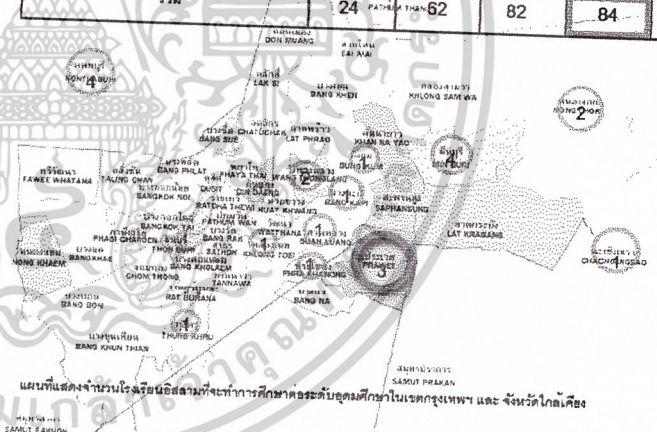

แผนที่แสดงจำนวนโรงเรียนอิสลามที่จะทำการศึกษาตอระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และ จังหวัดใกล้เคียง

แผนที่ เขตประเวศ

Site Selection.

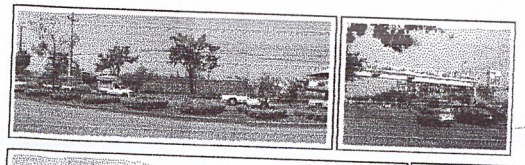

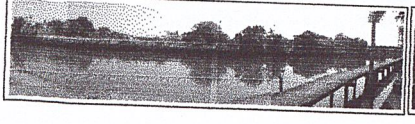

SITE 2.

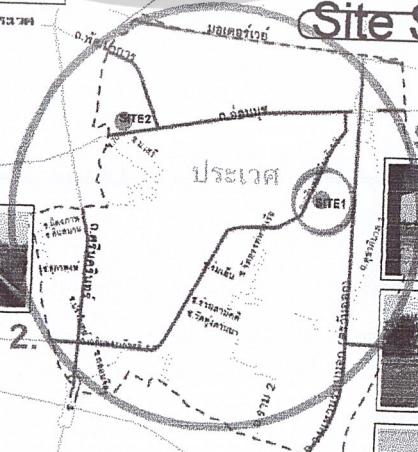

SITE 1.

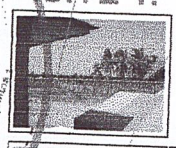

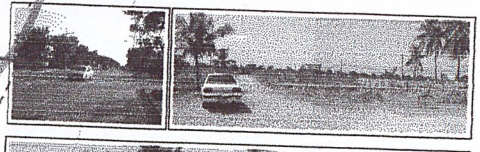

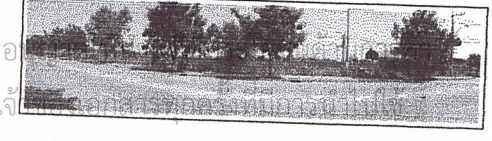

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้

Bangkok Islamic College.

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงกรุณาปราณี ผู้ทรงเมตตาเสมอ.

๖

Plate: 6

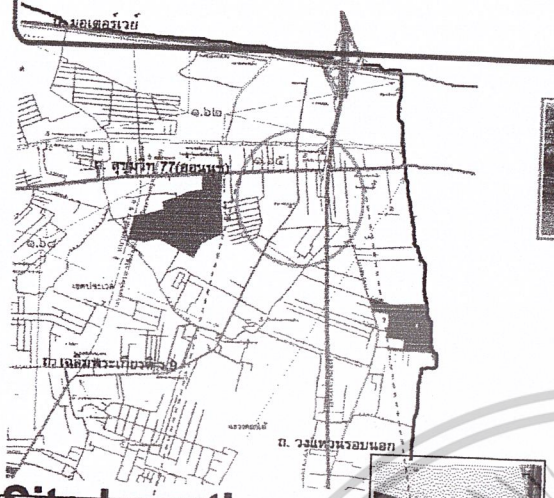

Site Location.

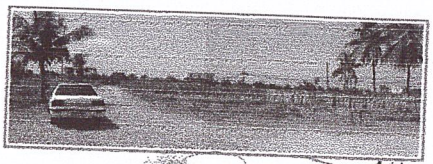

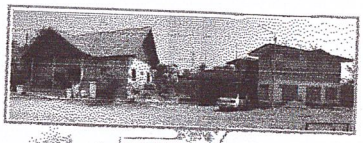

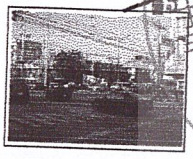

Site Specification.

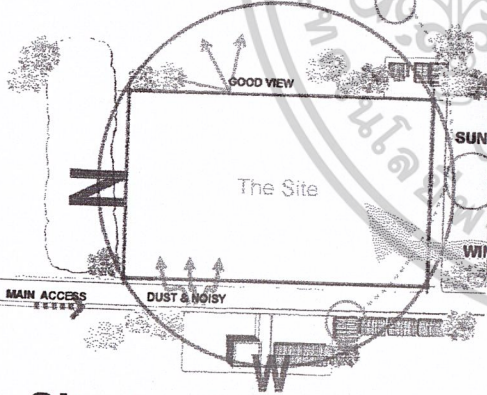

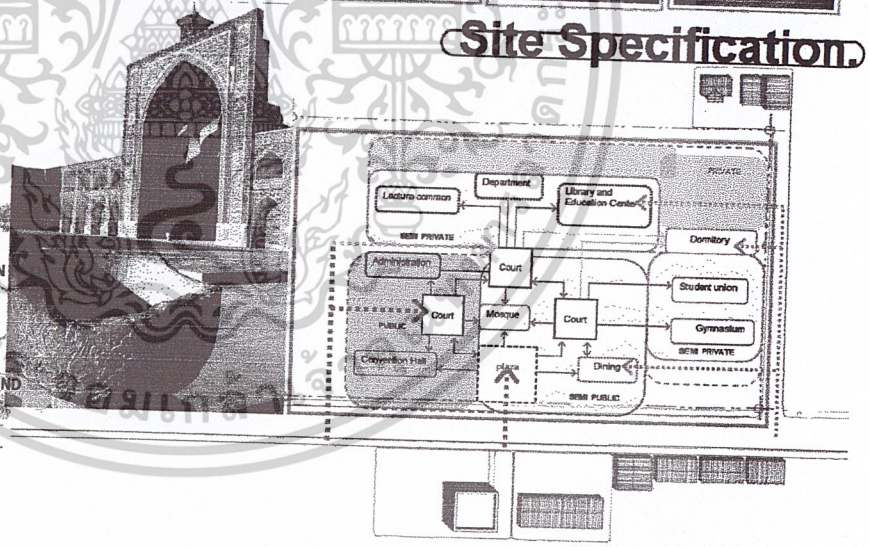

Site Analysis.

Bubble Diagram.

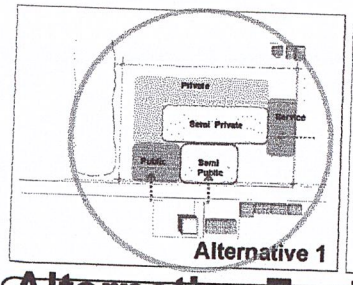

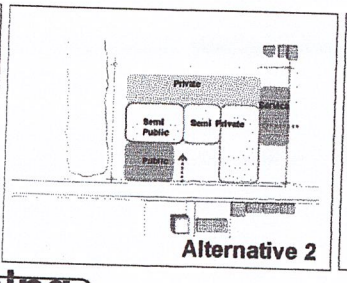

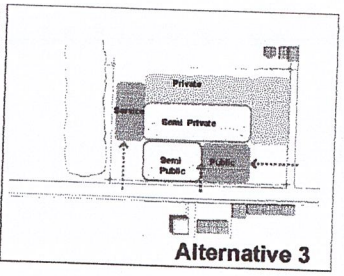

Alternative Zoning.

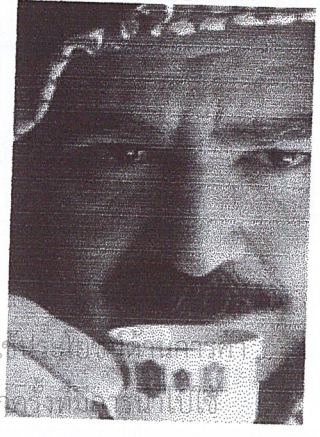

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ ...
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในแนวทางการออกแบบอาคารสถานศึกษาอิสลามนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีสถานที่ประกอบศาสนกิจในการทำละหมาด 5 เวลาร่วมกันเพราะเป็นบทบัญญัติทางศาสนา โดยสถานที่การละหมาดนั้นไม่ตายตัว ในแง่ของรูปทรง แต่จะตายตัวในแง่ของการใช้สอยพื้นที่ หรือการใช้ที่ว่างตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมดดังนั้น ในโครงการวิทยาลัยอิสลามกรุงเทพที่ออกแบบเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ของจากข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น กับ แนวความคิดของตัวผู้ออกแบบเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- บรรจง บินกาซัน, การศรัทธาในพระเจ้า สำหรับผู้เริ่มต้นสนใจอิสลาม, กรุงเทพฯ : อัล อะมีน ,2542

- บรรจง บินกาซัน, อิสลามสำหรับผู้เริ่มต้นสนใจอิสลาม, กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท เพรส, 2542

- อาดิศร์ รักษมณี, รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษามัสยิดในกรุงเทพฯ ผ่านทางรูปทรง ที่ว่าง และการวางผัง, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, โครงการวิจัยทุนทบวงมหาวิทยาลัย, 2543

- เกชา ธีระโกเมน และคณะ, ความรู้เบื้องต้นวิศวกรรมงานระบบ, กรุงเทพฯ : เอ็มแอนด์อี, 2540

- เอกชัย เจริญนิตย์, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, กรุงเทพ : พัฒนาวิชาการ, 2543

- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์, ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์, กรุงเทพ : พัฒนาวิชาการ, 2543

- วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2546

- วิทยาลัยอิสลามยะลา, คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2546

- นายเรวัต รัมมะไม, โรงเรียนอิสลามหนองจอก, วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี, สถาบันเทคโนโนยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง,พ.ศ. 2544-2545

- Renata Helod and Hasan-Uddin Khan, The Contemporary Mosque Architecture Cilents and Design since the 1950 s, Rizzoli Newyork

- Ismsil Serageldin with James Steele, Architecture of the contemporary mosque, Academic Edition

- Yuzuru Tominage, New Concept in Architecture and Design, Meisei Publication

- Peter H.K.Smith, Upgrading Lecture room, Applied science Publish LTD, London

Thomson, Godfrey., Planing and Design of Library Buildings, Butterworth Architecture Press, UK, 1989

Neufert, Ernst., Architects' Data : BSP Professional Books, London, 1991

John Wiley & Sons.Inc., Architects' Data : Hallsted Press, New York, 1979

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก. คำอธิบายรายวิชาของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำอธิบายรายวิชาของโครงการ

แผนกวิชาอิสลามศึกษา

76.-101 3(3-0-6)

อิสลามเบื้องต้น

(Introduction to Islam)

ศึกษาโครงสร้างของอิสลามโดยสังเขป เช่น หลักการศรัทธา หลักการปฏิบัติ

761-102 3(3-0-6)

ชีวประวัติศาสดา

(Biography of the Prophets)

ศึกษาวิเคราะห์ชีวประวัติของบรรดาศาสดา นับตั้งแต่นบีอาดัมจนถึงนบีมุหัมมัด (ศ็อลลอลลอฮอะลัยฮิวะสัลลัม) โดยให้ความสำคัญต่อนบีนูห อิบรอฮีม ดาวูด มูซา ยูซุฟ อีซา และเน้นที่นบีมุฮัมมัด

761-103 2(2-0-4)

จริยธรรมอิสลาม

(Islamic Ethics)

ศึกษาความสำคัญของจริยธรรม บทบาทของจริยธรรมในการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนบุคคล การป้องกันและแก้ปัญหาสังคม ตลอดจนศึกษาจริยธรรมสังคมในอิสลาม

761-105 3(3-0-6)

วิถีชีวิตมุสลิม

(Muslim Ways of Life)

โครงสร้างงานที่เกี่ยวกับหลักศรัทธา หลักการปฏิบัติ หลักจริยธรรม ลักษณะสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและสันทนาการ ตลอดจนการดำเนินชีวิตของมุสลิม ทั้งทางด้านส่วนตัวและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-201 2(2-0-4)

ภาษาอัลกุรอาน 1

(Qur'anic Language I)

ศึกษาโครงสร้างของภาษาอัลกุรอาน เช่น การหน่วงเสียง รากศัพท์ และการสร้างประโยคต่างๆ

หมายเหตุ : นักศึกษาจะต้องผ่านการทดสอบภาษาอาหรับของภาควิชาอิสลามศึกษา หากทดสอบไม่ผ่านจะต้องลงทะเบียนเรียนผ่านรายวิชา 414-103 Arabic I หรือ 414-104 Arabic II ก่อนโดยไม่คิดหน่วยกิต

761-204 2(2-0-4)

ภาษาอัลกุรอาน 2

(Qur'anic Language II)

รายวิชาบังคับก่อน : 761-201

ศึกษาวิเคราะห์ข้อความ ลีลา และสำนวน ภาษาอัลกุรอาน ซึ่งวิเคราะห์ตามหลักภาษาโดยใช้ภาษาอัลกุรอานเป็นสื่อในการอธิบาย

761-202 2(2-0-4)

ภาษาอัลกุรอาน 3

(Qur'anic Language III)

รายวิชาบังคับก่อน : 761-202

ศึกษาสำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ซึ่งเป็นการศึกษาภาษาอัลกุรอานในระดับสูง ตลอดจนการอ่านและทำความเข้าใจภาษาอัลกุรอานในขอบข่ายประวัติศาสตร์ ปรัชญา วัฒนธรรม และวรรณกรรม อีกทั้งสามารถใช้ภาษาอัลกุรอานในการเรียบเรียงบทความและรายงานทางวิชาการได้

761-205 2(2-0-4)

อัล-กุรอานเบื้องต้น

(Introduction to Al-Qur'an)

ศึกษาความเป็นมาของอัลกุรอาน วะฮยู การรวบรวมและการบันทึกโครงสร้างของเล่ม แนวเนื้อหา สาเหตุการประทาน และลักษณะภาษาโดยเปรียบเทียบระหหว่างอัลกุรอานกับคัมภีร์ก่อนๆ และศึกษาความแตกต่างระหว่างสูเราะฮ มักกียะฮและมะดะนิยะฮ ตลอดจนการอรรถาธิบายอัลกุรอาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-206
หะดีษเบื้องต้น 3(3-0-6)

(Introduction to Hadith)

ศึกษาความหมายของหะดีษ ประวัติการบันทึก การรวบรวม และการจำแนกประเภทของหะดีษ ข้อวิเคราะห์เกี่ยวกับการยอมรับหะดีษในฐานะที่เป็นคำสอนของอิสลาม และศึกษาชีวประวัติของผู้รายงานหะดีษรุ่นเศาะฮาบะฮและรุ่นหลังๆ

761-206
เตาฮีด 3(3-0-6)

(Tauhid)

ศึกษาความหมาย ขอบเขต การกำเนิดและการพัฒนาการของวิชาเตาฮีด ความหมายของอีมานและอิสลาม สิ่งที่ทำให้เสียอีมานและอิสลาม ตามหลักฐานที่มีอยู่ในอัลกุรอานและสุนนะฮ คุณลักษณะของอัลลอฮ และคุณลักษณะศาสดา

761-207
ประวัติศาสตร์อิสลาม 1

(Islamic History I)

ศึกษาการปกครองแบบคิลาฟะฮ และประวัติศาสตร์อิสลาม ในสมัยของเคาะลีฟะฮทั้งสี่ ได้แก่ อบูบักร อุมัร อุษมานและอาลี

761-211
อัลกุรอาน 1 3(3-0-6)

(Al-Qur'an I)

การอรรถาธิบายอัลกุรอาน หลักการตีความ นักตีความอายาตมุหกะมาต และมุตะชาบิฮาต นาสิคและมันซูค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-212 3(3-0-6)

หะดีษ 1

(Hadith I)

ศึกษาวิเคราะห์ประวัติผู้รวบรวมหะดีษ และเงื่อนไขของการรวบรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหะดีษที่ถูกต้องทั้งหก (เศาะฮีหุสสิตตะฮ)

761-213 3(3-0-6)

อิสลามและมนุษยสัมพันธ์

(Islam and Human Relations)

ศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสังคม

761-214 3(3-0-6)

สังคมอิสลาม

(Islamic Society)

ศึกษาโครงสร้างสังคมอิสลาม การจัดระบบสังคมในอิสลามในระดับต่างๆ สภาพสังคมมุสลิมในประเทศไทย และกลุ่มประเทศอาเซียน

761-215 3(3-0-6)

อารยธรรมอิสลาม

(Islamic Civilization)

ศึกษาเกี่ยวกับอารยธรรมอิสลาม ประวัติความเป็นมา การบูรณะอารยธรรมสมัยต่างๆ โดยเน้นอิทธิพลของอารยธรรมอิสลามที่มีต่อโลก

761-216 3(2-2-5)

ตัจญ์วีด

(Tajwid)

ศึกษาประวัติความเป็นมา ความสำคัญของวิชาตัจญ์วีด ศึกษากฎเกณฑ์ต่างๆ ในการอ่านอัลกุรอานให้ถูกต้อง พร้อมทั้งฝึกอ่าน สูเราะฮอัลบะเกาะเราะฮและสูเราะฮอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-217 3(2-0-7)

อิลมุลกะลาม 1

(Ilm Al-Kalam)

ศึกษาพื้นฐานด้านแนวความคิดทางด้านความเชื่อในศาสนาของสำนักคิดต่างๆ ในประวัติศาสตร์อิสลาม เช่น เคาะวาริจ มุอตะซิละฮ เกาะดะรียฮ ญับรียะฮ ชีอะฮ และอะฮลิสสุนนะฮ

761-218 3(3-0-6)

ศาสนาเปรียบเทียบ 1

(Comparative Religion)

ทฤษฎีการกำเนิดศาสนา วิวัฒนาการของศาสนา ประวัติศาสตร์ และหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่สำคัญ โดยสังเขป

761-218 3(3-0-6)

อิสลามและวัฒนธรรม

(Islam and Culture)

ศึกษาหลักฐานต่างๆ จากอัลกุรอาน หะดีษและแนวคิดของปวงปราชญ์มุสลิมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม เช่น การอะกีเกาะฮ การกล่าวสลาม การคิตาน การแต่งกาย อาหาร วันสำคัญต่างๆ และพิธีการเกี่ยวกับศพ

761-320 3(3-0-6)

อัลกุรอาน 2

(Al-Qur'an II)

ศึกษาวิเคราะห์อายะฮที่เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การสาธารณสุข การปกครอง สิ่งแวดล้อม จักรวาลและวิทยาศาสตร์

761-3213 (3-0-6)

หะดีษ 2

(Hadith II)

ศึกษาวิเคราะห์หะดีษเกี่ยวกับหลักการศรัทธาและภวพิสุทธิ์ เช่น อิคลาส ตักวา อิสติกอมะฮ จากหะดีษเศาะฮีหบุคอรีและมุสลิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-322 3(3-0-6)

วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม 1

(Islamic Research Methodology I)

ศึกษาวิธีการวิจัยทางอิสลาม ทั้งวิจัยเอกสาร(Documentary Research) และวิจัยภาคสนาม(Field Research) เช่น การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์

761-323 3(3-0-6)

ประวัติศาสตร์อิสลาม 2

(Islamic History II)

ศึกษาวิเคราะห์ประวัติศาสตร์อิสลามในราชวงศ์อุมัยยะฮ อับบาซียะฮ อุษมานียะฮและโมกุล ในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเจริญของวิทยาการด้านต่างๆ และความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

761-324 3(3-0-6)

ปรัชญามุสลิม

(Muslim Philosophy)

ศึกษาความเป็นมา ความสำคัญของวิชาปรัชญาในอิสลามด้านการศึกษา การเมือง สังคม และจริยศาสตร์ตามแนวคิดของนักปรัชญามุสลิม เช่น อิมาม อัชอารี อัลเฆาะซาลี อิบนุคอลดูน เป็นต้น

761-325 2(2-0-4)

อิลมุลกะลาม 2

(Ilm Al-Kalam II)

ศึกษาความแตกต่างระหว่างแนวความคิดคนรุ่นก่อน(สะลัฟ)และคนรุ่นหลัง(เคาะลัฟ) ในเรื่องคุณลักษณะของอัลลอฮ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-326 3(3-0-6)

ศาสนาเปรียบเทียบ 2

(Comparative Religion II)

ศึกษาเปรียบเทียบหลักธรรมสำคัญๆ ของศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม เช่น จุดมุ่งหมายสูงสุด (Summum Bonum) ศรัทธา (Faith) ธรรมชาติของมนุษย์ ความทุกข์ ความสุข และบาป (Sin)

761-327 3(3-0-6)

นักคิดมุสลิม

(Muslim Thinkers)

ศึกษาประวัติและแนวคิดของนักคิดมุสลิมในด้านความเชื่อ การศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงปัจจุบัน เช่น มุหัมมัดอับดุฮฺมาลุดดีน อัลอัฟฆอน มุหัมมัดอิกบาล

761-328 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์อิสลาม

(Islamic Economics)

ศึกษาความหมาย ที่มา พื้นฐานและโครงสร้างของระบบเศรษฐศาสตร์อิสลาม ปัญหาต่างๆ ทางเศรษฐกิจ แนวทางแก้ไขตามแนวทางเศรษฐศาสตร์อิสลาม กรรมสิทธิ์ ระบบดอกเบี้ย ระบบธนาคารอิสลาม และระบบการประกันสังคมในอิสลาม

761-329 3(3-0-6)

หลักการดะฮฺวะฮฺ

(Principles of Da'wah)

ศึกษาความหมาย เป้าหมาย รูปแบบและวิธีการดะฮฺวะฮฺ ประวัติการดะฮฺวะฮฺของบรรดาศาสดา และหลักการดะฮฺวะฮฺในอัลกุรอาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-330

อิสลามในโลกปัจจุบัน

(Islam in contemporary World)

ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพของโลกมุสลิมตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสาเหตุของความตกต่ำของโลกมุสลิม

761-331 3(3-0-6)

สถานภาพสตรีมุสลิม

(The Status of Muslim Women)

ศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพสตรีมุสลิมตามหลักการอิสลามทางด้านบทบาทและหน้าที่ต่อศาสนา สังคม ครอบครัว และอื่นๆ กับสถานภาพสตรีในสังคมปัจจุบัน

761-332 2(2-0-4)

ศิลปะอิสลาม

(Islamic Arts)

ศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ ลักษณะของศิลปะอิสลาม ตลอดจนอิทธิพลของศาสนาที่มีต่อศิลปะ

761-333 2(2-0-4)

จิตวิทยาศาสนา

(Psychology of Religion)

ศึกษาความเป็นมาของวิชาจิตวิทยาศาสนา วิธีการศึกษาศาสนาของนักจิตวิทยา แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาศาสนา อารมณ์ พฤติกรรม บุคลิกภาพ และทัศนคติ ตลอดจนประสบการณ์ทางศาสนา

761-434 3(3-0-6)

บทบาทของศาสนาในสังคมปัจจุบัน

(Role of Religion in Contemporary Society)

วิเคราะห์ฐานะและบทบาทของศาสนาในโลกปัจจุบันเน้นผลกระทบของความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีต่อความเชื่อทางศาสนา และการปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-435 3(1-4-4)

สัมมนาทางอิสลาม

(Seminar in Islam)

สัมมนาที่เกี่ยวกับเรื่องอิสลามและสังคมมุสลิม เช่น สถานภาพสตรีมุสลิม บทบาทผู้นำศาสนาในการพัฒนา เป็นต้น

761-436 3(1-4-4)

วิธีวิทยาการวิจัยทางอิสลาม 2

(Islamic Research Methodology II)

การเขียนโครงการวิจัย ทำวิจัยภาคปฏิบัติ และการเขียนรายงานการวิจัยพร้อมด้วยแหล่งทุนด้านการวิจัย

761-437 3(3-0-6)

วรรณคดีอิสลาม

(Islamic Literature)

ศึกษาเกี่ยวกับวรรณคดีด้านต่างๆ ที่สะท้อนสัจธรรมตามแบบฉบับอัลอิสลาม เช่น อิกายัตนูรมุหัมมัด ฮิกายัตอัมบิยาอ

761-438 3(3-0-6)

ลัทธิซูฟี

(Sufism)

ศึกษาประวัติการกำเนิดลัทธิซูฟี และวิเคราะห์หลักคำสอนของลัทธิซูฟี และบทบาทของลัทธิซูฟีที่มีต่อสังคมปัจจุบัน

761-439 3(3-0-6)

วัฒนธรรมเปรียบเทียบ

(Comparative Culture)

ศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนกันทางขนบธรรมเนียมประเพณี และสังคมของชาวไทยมุสลิมกับศาสนิกชนอื่นๆ โดยสังเขป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

761-440 2(2-0-4)

วาทศิลป์ในอิสลาม

(The Art of Speech in Islam)

ศึกษาวิธีการพูด ตามแบบฉบับของอิสลามโดยยึดท่านศาสดา และเศาะฮาบะฮ เป็นหลัก

761-446 2(2-0-4)

บทอ่านด้านอิสลามศึกษา

(Reading In Islamic Studies)

การอ่านเชิงวิเคราะห์ วรรณกรรมอิสลาม ที่เป็นภาษาอังกฤษ โดยเน้น บทวรรณกรรมอิสลามที่คลาสสิค และร่วมสมัย

761-447 2(1-2-3)

อิสลามศึกษาและเทคโนสนยีสารสนเทศ

(Islamic Studies and Information Technology)

การใช้สื่อมัลติมีเดีย และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อค้นหาสารสนเทศเกี่ยวกับอิสลามศึกษา

765-211 2(2-0-4)

สังเขปตะวันออกกลาง

(Outline to the Middle East)

ความหมายและขอบข่ายตะวันออกกลาง สภาพภูมิศาสตร์ กลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนา ความเชื่อ และวัฒนธรรม

765-211 3(3-0-6)

สังคมเศรษฐกิจและการเมืองตะวันออกกลาง

(Society, Economy and Poliics of the Middle East)

ระบบการเมือง สังคมเศรษฐกิจในตะวันออกกลาง พัฒนาการด้านการเมืองและสังคมเศรษฐกิจ ตลอดทั้งการศึกษาบทบาทของตะวันออกกลางต่อสังคมโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

765-311 2(2-0-4)

ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประเทศตะวันออกกลางกับประเทศไทย

(Relations between Middle East Countries and Thailand)

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศในตะวันออกกลางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการศึกษาในยุคต่างๆ จนถึงปัจจุบัน

765-312 2(2-0-4)

ความสัมพันธ์อาหรับ- อิสราเอล

(Arab- Israel Relations)

กระบวนการสันติภาพในตะวันออกกลาง ปัญหาอาหรับ-อิสราเอล เน้นประเทศอียิปต์ จอร์แดน ซีเรีย อิสราเอล ชนชาติปาเลสไตน์กับขบวนการพี แอล โอ และการจัดตั้งรัฐปาเลสไตน์ ตลอดจนบทบาทของประเทศมหาอำนาจในกระบวนการสันติภาพ

765-411 3(3-0-6)

ประวัติศาสตร์และอารยธรรมตะวันออกกลาง

(History and Civilization of the Middle East)

ประวัติศาสตร์และอารยธรรมตะวันออกกลาง ความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปะสถาปัตยกรรม และวิชาการด้านต่างๆ ที่ส่งผลให้แผ่ความเจริญเข้าสู่ยุโรป แอฟริกา และเอเชีย

765-412 2(1-2-3)

สัมมนาตะวันออกกลางศึกษา

(Seminar in Middle East Studies)

อภิปรายและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับตะวันออกกลางในด้านการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

765-413 2(2-0-4)

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในตะวันออกกลาง

(Science and Technology in the Middle East)

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศต่างๆ ในตะวันออกกลาง การพัฒนา การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในตะวันออกกลาง อิทธิพล และผลกระทบของการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อสังคมตะวันออกกลาง

765-414 3(3-0-6)

วรรณกรรมอาหรับสมัยใหม่ในบริบททางสังคม

(Modern Arabic Literature in its Social Context)

รูปแบบและเนื้อหาวรรณกรรมอาหรับชนิดต่าๆ เน้นการวิเคราะห์ในบริบทของสังคมตะวันออกกลางสมัยใหม่

765-415 3(3-0-6)

การปฏิรูปการเมืองและสังคมในตะวันออกกลาง

(Political and Social Reforms in the Middle East)

การปฏิรูปทางการเมืองและสังคมเศรษฐกิจในตะวันออกกลาง แนวคิดแห่งการเปลี่ยนแปลง ความเป็นเอกภาพและชาตินิยม สันนิบาตอาหรับ สถาบันการเมืองและศาสนา กลุ่มนักคิดและขบวนการฟื้นฟูสังคมในตะวันออกกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาครุศาสตร์อิสลาม

762-211 2(2-0-4)

ประวัติการศึกษาอิสลาม

(History of Islamic Education)

ศึกษาวิเตราะห์การศึกษาของชาวอาหรับก่อนอิสลาม การศึกษาสมัยอิสลาม ยุคต่างงๆ ของการพัฒนาระบบการศึกษาในประวัติศาสตร์อิสลาม พร้อมทั้งใดวามสำคัญเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาทั้งนอกระบบและในระบบโรงเรียน

762-212 2(2-0-4)

การศึกษาอิสลาม

(Islamic Education)

ศึกษาวิเคราะห์ความหมาย ขอบเขต หลักการ วิธีการและเป้าหมายการศึกษาในอิสลาม

762-213 2(2-0-4)

ปรัชญาการศึกษาอิสลาม

(Philosophy of Islamic Education)

ศึกษาปรัชญาการศึกษาในอัลกุรอานและหะดีษตลอดจนแนวคิดปรัชญาการศึกษาของนักปรัชญาชาวมุสลิม อาทิ เช่น อัล-เฆาะ ซาลี อัล-กินดี อิบนุคอลดูน

762-214 3(3-0-6)

ศาสนบัญญัติ

(Islamic Jurisprudence I)

ศึกษาเกี่ยวกับการทำความสะอาด ประเภทของน้ำ คุณสมบัติของน้ำที่สะอาดและไม่สะอาด การขับถ่ายและข้อควรปฏิบัติในการขับถ่าย สิ่งสกปรก (นะญิส) และวิธีการชำระนะญิส การอาบน้ำวาญิบ และการละหมาดสุนัตที่สำคัญๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

762-315 3(3-0-6)

จิตวิทยาการศึกษาอิสลาม

(Psychology in Islamic Education)

นิยามขอบข่ายและความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาอิสลาม การเจริญเติบโต การพัฒนาการของมนุษย์ทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ การเรียนรู้และองค์ประกอบของการเรียนรู้ตามทัศนอิสลาม

762-316 3(3-0-6)

การศึกษาอิสลามในอาเซียน

(Islamic Education in Asean)

ระบบการศึกษาเกี่ยวกับอิสลามศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเน้นการศึกษาอิสลามในประเทศไทย

762-317 3(3-0-6)

ศาสนบัญญัติ 2

(Islamic Juriprudence II)

ศึกษาข้อแตกต่างระหว่างฟัรฎูอัยนและฟัรฎูกิฟายะฮ สิ่งที่วายิบและจำเป็นในการปฏิบัติกับศพ (ฆุซุ นะซะฮ) อาหารและเครื่องดื่มที่อิสลามอนุมัติและไม่อนุมัติ เครื่องแต่งกายที่อิสลามอนุมัติและไม่อนุมัติให้ใช้

762-318 3(3-0-6)

อัลกุรอาน 3

(Al-Qur'an III)

ศึกษาวิเคราะห์อายะฮต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา บทบาทของครูและศิษย์ ตลอดจนการอบรมในครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

762-319 3(3-0-6)

หะดีษ 3

(Hadith III)

ศึกษาวิเคราะห์หะดีษที่เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา บทบาทของครูและศิษย์ ตลอดจนการอบรมในครอบครัว

762-320 2(2-0-4)

สุขภาพจิตและอิสลาม

(Mental Hygiene and Islam)

นิยามของสุขภาพจิต ลักษณะสุขภาพจิตที่ดีและสุขภาพจิตที่เสื่อม ความเชื่อในอัลลอฮ และหลักการอิสลามอื่นๆ กับการป้องกันและแก้ปัญหาความผิดปกติของสุขภาพจิต รวมทั้งกลวิธานในการปรับตัว และสุขภาพจิตในการทำงาน

762-321 3(2-2-5)

วิธีสอนอิสลามศึกษาในระดับประถมศึกษา

(Teaching of Islamic in Elementery Education)

วิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับประถมศึกษาและอิบติดาอียะฮ เทคนิคการสอนวิชาต่างๆ เช่น ศาสนบัญญัติ ศาสนประวัติ การเลือกกิจกรรมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเตรียมการสอน การวัดและการประเมินผล

762-322 3(2-2-5)

การสอนอิสลามศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

(Teaching of Islamic Studies in Secondary Education)

วิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มุตะวัซซิเฏาะฮฺซานะวียะฮ เทคนิคการสอนวิชาต่างๆ เช่น กฎหมายอิสลาม ปรัชญาอิสลาม การเลือกกิจกรรมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการเตรียมการสอน การวัดและการประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

762-323 2(1-2-3)

การฝึกสอนและภาคปฏิบัติเบื้องต้นทางอิสลาม

(Introduction to Teaching and Practice in Islam)

ธรรมชาติและลักษณะงานในหน้าที่ทางครุศาสตร์อิสลามที่ได้รับมอบหมายให้ฝึกนอกสถาบัน ทบทวนบทบาทและความรับผิดชอบในตำแหน่งงาน ฝึกและทดลองปฏิบัติงานทางครุศาสตร์อิสลามในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พร้อมทั้งอ่านคุตบะฮในวันศุกร์ และบรรยายธรรมเพื่อชี้นำแก่ชุมชนในพื้นที่ที่นักศึกษาปฏิบัติการอยู่ ฝึกปรับปรุงบุคลิกภาพของนักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ฝึกการเขียนโครงการต่างๆ แผนการสอน และฝึกการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ

762-424 3(2-2-5)

วิธีการวิจัยทางการศึกษาอิสลาม

(Research Methology in Islamic Education)

ความหมายของการวิจัย วิทยาการวิจัยทางการศึกษาในอิสลาม ทั้งด้านวิจัยเอกสารและวิจัยประยุกต์ เช่น การเลือกหัวข้อวิจัย การตั้งสมมุติฐาน รวมทั้งการเลือกสถิติเบื้องต้น เพื่อการวิจัยและการเขียนรายงานการวิจัย

762-425 3(1-4-4)

สัมมนาทางครุศาสตร์อิสลาม

(Seminar in Islamic Education)

สัมมนาในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนในอิสลาม โดยนำข้อมูลเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยและวิทยานิพนธ์

762-426 3(3-0-6)

ระบบการศึกษาเปรียบเทียบ

(Comparative Educational Systems)

ศึกษาเปรียบเทียบระบบการศึกษาของอิสลามกับระบบการศึกษาของยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น กลุ่มประเทศในตะวันออกกลางและเอเชียใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

762-427 3(3-0-6)

ตะวันออกกลางสมัยใหม่

(Modern Middle East)

วิเคราะห์ลักษณะสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการพัฒนาประเทศของกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งความขัดแย้งของอาหรับ-อิสราเอล ขบวนการฟื้นฟูอิสลาม กลุ่มประเทศ OPEC ความสัมพันธ์ของไทยกับตะวันออกกลาง และบทบาทของมหาอำนาจในตะวันออกกลาง

762-428 2(2-0-4)

การศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(Education in Southern Border Provinces)

ศึกษาวิเคราะห์ระบบการเรียนการสอน การจัดการ การบริหาร การศึกษาประเภทและระดับต่างๆ ของการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

762-429 6(0-36-6)

ฝึกสอนและภาคปฏิบัติทางอิสลาม

(Teaching and practice in Islam)

การนำหลักการ ทฤษฎีและทักษะที่ได้เรียนมาไปทดลองสอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม การเตรียมตัว การฝึกสอน การใช้สื่อการสอน กานทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นๆ การประเมินผลงานและการเขียนรายงานพร้อมกับอ่านคุตบะฮในทุกวันศุกร์ และบรรยายธรรมหรือดะอวะฮอิสลามให้กับชุมชนพื้นที่ที่นักศึกษาปฏิบัติการอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนกวิชาเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม

763-140 3(3-0-6)

องค์การและการจัดการในอิสลาม

(Organization and Management is Islam)

ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับการจัดองค์การ หลักการและวิธีการจัดองค์การในอิสลาม การกำหนดอำนาจหน้าที่ในองค์การ หลักการและหน้าที่สำคัญ ๆ ของการจัดการในอิสลามเช่น การวางแผน การตัดสินใน การจัดกำลังคน การอำนวยการ การควบคุมงาน การสื่อสารและการประเมินผลเป็นต้น

763-210 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1

(Microeconomics I)

หลักทั่วไปของเศรษฐศาสตร์ กฎอุปสงค์และอุปทาน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์และอุปทาน การกำหนดราคาพฤติกรรมของผู้บริโภค ทฤษฎีอรรถประโยชน์และเส้นแห่งความพอใจเท่ากัน ทฤษฎีว่าด้วยมูลค่า ราคา ค่าจ้าง ค่าเช่า กำไร ดอกเบี้ย การผลิต ต้นทุน ปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตแผลตอบแทนจากการใช้ปัจจัยเหล่านั้น การกำหนดราคาในตลาดแข่งขันสมบูรณ์และไม่สมบูรณ์

763-211 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์มหภาค 1

(Macroeconomics I)

หลักทั่วไปของเศรษฐศาสตร์มหภาค ความหมายของรายได้ประชาชาติ การกำหนดรายได้และผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ พฤติกรรมการใช้จ่ายของรัฐบาลทางด้านการบริโภค การออกการลงทุน การจ้างงาน การเงินและการธนาคาร นโยบายการเงินและการคลัง เงินเฟ้อ เงินฝืด การค้าระหว่างประเทศ ดุลการชำระเงิน วงจรเศรษฐกิจ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763-212 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์อิสลาม

(Introduction to Islamic Economics)

นิยาม ขอบข่าย ความสำคัญ ความเป็นมา จริยธรรมและลักษณะเฉพาะของเศรษฐศาสตร์อิสลาม ความรู้ทั่วไปว่าด้วยเศรษฐศาสตร์ จุลภาคและมหาภาคในอิสลาม กฎเศรษฐศาสตร์และกฎหมายอิสลาม ระบบเศรษฐกิจ พฤติกรรมผู้บริโภค การอุปโภคบริโภค การผลิตและการจำหน่าย กรรมสิทธิ์ ตลาด การคลังและสถาบันการเงินในอิสลาม การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางอิสลาม

763-213 3(3-0-6)

คอมพิวเตอร์สำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ

(Computer for Economics and Management)

การใช้ซอฟต์แวร์ที่มีความเหมาะสมในเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม

763-214 3(3-0-6)

สถิติสำหนับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ

(Statistics for Economics and Management)

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสถิติ การจัดระเบียบและวิเคราะห์ข้อมูล การหาสถิติเชิงพรรณา การสุ่มตัวอย่าง การคาดคะเนทางคณิตศาสตร์ การประมาณค่า การทดสอบสมมุติฐาน การทดสอบไคสแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวน การวิเคราะห์การถดถอยและสหสัมพันธ์ วิธีการแบบนอนพาราเมตริก วิธีการคำนวณและการใช้เลขดัชนีแบบต่างๆ การวิเคราะห์อนุกรรมเวลา การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนตามทฤษฎีของเบส์

763-315 3(3-0-6)

สังคมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

(Socio-Economics of Southern Border Provinces of Thailand)

ความหมาย ทฤษฎี นโยบายและการวางแผนเพื่อพัฒนาภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในถ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทางด้านการกระจายรายได้ การตั้งถิ่นฐาน การขยายตัวของชุมชน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โครงการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจทั้งจากองค์กรของรัฐและเอกชน โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายระหว่างไทย อินโดนิเซีย และมาเลเซีย ภูมิปัญญาชาวบ้านในโครงสร้างสังคมเศรษฐกิจ เช่น การจัดการซะกาต การสหกรณ์ สถาบันการเงินที่ปราศจากดอกเบี้ย เป็นต้น ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาสังคม และเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763-316 3-0-6)

ฟิกฮ์หรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ

(Fiqh for Economics and Management)

ความสำคัญของฟิกฮ์ในด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการ หลักฟิกฮ์ว่าด้วยกรรมสิทธ์ อะกัด การจำนำ จำนอง ดอกบี้ย กำไร การเช่า ค่าจ้าง ซากาต การเป็นหุ้นส่วน การประกอบธุรกิจประเภทต่างๆ ที่อิสลามอนุมัติ

763-317 3(3-0-6)

คณิตศาสตร์สำหรับเศรษฐศาสตร์และการจัดการ

(Mathematics for Conomics and Management)

แนวคิดและทฤษฎีทางคณิตศาสตร์เรื่องฟังก์ชัน และอนุพันธ์ประเภทต่างๆ การหาค่าต่ำสุดและสูงสุด ตลอดจนค่าเชิงอนุพันธ์ และปริพันธ์ มาอธิบายแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างฟังก์ชันของผลรวม ค่าเฉลี่ย และอัตราการเพิ่มหน่วยสุดท้ายในรูปของต้นทุน รายรับ ผลผลิตและการบริโภค เป็นต้น

763-318 3(3-0-6)

ทฤษฎีและหลักการปฏิบัติในเศรษฐศาสตร์อิสลาม

(Theory and Practice in Islamic Economics)

การวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้อุปโภคบริโภค ความสำคัญของการผลิตและปัจจัยการผลิตในอิสลาม การวิเคราะห์ทฤษฎีราคา ค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ยและกำไร ความสัมพันธ์ระหว่างทุนและแรงงาน ตลาดและการแข่งขัน การกระจายรายได้และความมั่งคั่งในอิสลาม การค้าและพาณิชกรรม อะกัดประเภทต่างๆ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและเศรษฐศาสตร์ สวัสดิการในอิสลาม

763-322 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์จุลภาค 2

(Microeconomics II)

ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค วิเคราะห์เส้นแห้งความพอใจเท่ากันแบบนับหน่วยและแบบเรียงลำดับ หลักการสร้างเน้นอุปสงค์และเส้นอุปทาน ทฤษฎีการผลิต หลักการผสมปัจจัย การผลิตที่เสียต้นทุนต่ำที่สุด หลักการเลือกผลผลิตร่วม ทฤษฎีต้นทุน การผลิตโดยเน้นส่วนประกอบต้นทุน การผลิตในระยะสั้น ลักษณะของโครงสร้างของตลาดประเภทต่างๆ ดุลยภาพของตาดประเภทต่างๆ รวมทั้งด้านวิภาคกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 323 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์จุลภาค 2

(Microeconomics II)

การคำนวณรายได้ประชาชาติด้านรายได้ รายจ่าย ผลผลิตและมูลค่าเพิ่ม ระบบบัญชีสังคม ทฤษฎีการกำหนดรายได้ ส่วนประกอบของอุปสงค์และอุปทานรวม ดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจโดยแยกศึกษาปัจจัยต่างๆ เช่น ด้านการผลิต ปริมาณเงินและการจ้างงาน การเปรียบเทียบแนวทางการวิเคราะห์เศรษฐศาสตร์แบบคลาสสิค แบบเคนส์ และแบบอิสลาม ความจำเริญทางเศรษฐกิจและการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาลโดยใช้นโยบายทางการเงินและการคลัง

763 – 324 3(3-0-6)

ประวัติแนวคิดเศรษฐศาสตร์อิสลาม

(History of Islamic Economic Thought)

แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่ปรากฏในคัมภีร์อัลกุรอานและอัลหะดีษ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ของนักปราชญ์และอัลหะดีษ แนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ของนักปราชญ์มุสลิม เช่น อบูยุซุฟ อัลมาวัรดี อิบนุตัยมียะฮ อิบนุค็อลดูน อัล ฆอซาลี วาลียุลอลอฮ อัดดะฮลาวี เป็นต้น และแนวคิดเศรษฐศาสตร์อิสลามร่วมสมัย

763 – 325 3(3-0-6)

เศรษฐกิจไทยและระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบ

(Thai Economy and Comparative Economic Systems)

โครงสร้างพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจไทยทั้งในอดีตและปัจจุบัน ลักษณะการพัฒนาด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พานิชกรรม การค้ากับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศมุสลิม ประชากรและแรงงาน นโยบายการเงินและการคลัง การกระจายรายได้ แนวคิดและอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจเปรียบเทียบระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ โดยเน้นการจัดองค์กร สถาบัน ค่านิยมและเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 326 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคารในอิสลาม

(Monetary Economics and Banking in Islam)

บทบาทของเงินและสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ การออมและการลงทุน ทฤษฎีเงินตรา และอัตราดอกเบี้ย หน้าที่ของธนาคารกลาง ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นๆ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติของธนาคารอิสลาม บทบาทของสถาบันการเงินที่ปราศจากดอกเบี้ยในการพัฒนาเศรษฐกิจ

763 – 327 3(3-0-6)

การคลังสาธารณะในอิสลาม

(Public Finance in Islam)

นโยบายการคลังและการจัดทำงบประมาณแผ่นดินของรัฐบาลอิสลามในช่วง ฮ.ศ. 1 - 651 (ค.ศ. 623 - 1281) ยุคศาสดามุฮัมมัด คุลาฟาอุรรอชีดีน มุอาวียะฮและอับบาซียะฮ์ บทบาทของซะกาต บัยตุลมาล ทั้งที่เป็นภาระและเครื่องมือของรัฐใน การแก้ปัญหาความยากจน ความแตกต่างและคล้ายคลึงกันระหว่างซะกาตและการภาษีอากร รัฐอิสลามกับการจัดทำงบประมาณสมัยใหม่

763 – 328 3(3-0-6)

เศรษฐกิจประเทศเอเชีย

(Asian Economics)

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศในเอเชีย สถาบันและวิจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น นโยบายและวิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยกับประเทศที่เกี่ยวข้องโดยเน้นศึกษาประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ ติมอร์ตะวันออก

763 – 341 3(3-0-6)

การจัดการการตลาด

(Marketing Management)

บทบาทและหน้าที่ของตลาด ตลาดประเภทต่างๆ การแบ่งส่วนตลาด การพยากรณ์โอกาสในทางการตลาด การวางแผนและการจัดการผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการขายและการกำหนดราคา พฤติกรรมของผู้บริโภคในแต่ละวัฒนธรรม บทบาทและวัตถุประสงค์ของการโฆษณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 342 3(3-0-6)

หลักการบัญชีในอิสลาม

(Principles of Accounting in Islam)

แนวคิดเบื้องต้นและวัตถุประสงค์ของการบัญชี งบดุลงบกำไรขาดทุน ระบบบัญชีและวิธีการบันทึกรายการบัญชี การจัดรายได้ทรัพย์สินถาวรและการคำนวณค่าเสื่อมราคา การจัดกำไรในการผลิต การวิเคราะห์งบการเงิน การจัดทำงบทดลองและงบประมาณต่างๆ รายการปรับปรุงบัญชี การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณกำไร การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ บัญชีภาษีอากรและการบัญชีราชการ บัญชีซะกาตและบัญชีสถาบันการเงินในอิสลาม

763 – 343 3(3-0-6)

การบริหารทรัพยากรมนุษย์

(Human Resources Management)

ความสำคัญ ทฤษฎีและหลักการในการบริหารงานบุคคล ระบบอุปถัมภ์ กระบวนการต่างๆ ในการบริหารงานบุคคล ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การสรรหา การกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน การพัฒนาการจัดสวัสดิการ ปัญหาในการบริหารงานบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารบุคคลและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาทักษะการบริหารงานบุคคลและภาวะผู้นำอิสลาม

763 – 344 3(3-0-6)

การจัดการทางการเงิน

(Monetary Management)

เป้าหมายและหน้าที่ทางการเงิน ตลาดเงินและสถาบันทางการเงิน เทคนิคและวิธีการบริหารการเงิน ทั้งในด้านการจัดหาและจัดสรรเงินทุนระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว การตัดสินใจลงทุนโครงสร้างและนโยบายเงินปันผล ตลอดจนการตัดสินใจปัญหาทั่วไปทางการเงิน

763 – 345 3(3-0-6)

กฎหมายธุรกิจ

(Business Law)

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ที่มา ชนิด การใช้ การตีความและการยกเลิกกฎหมายหลักทั่วไปของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบุคคล นิติกรรม หนี้สัญญา การละเมิดสัญญาหลักกฎหมายว่าด้วยห้างหุ้นส่วนและบริษัท รวมทั้งเอกเทศสัญญาที่สำคัญๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 346

การจัดการการลงทุนในอิสลาม 3(3-0-6)

(Investment Management in Islam)

ความสำคัญของการลงทุนในลาม ความแตกต่างระหว่างกำไรและดอกเบี้ย การลงทุนกับการเก็งกำไร สิ่งจูงใจในการลงทุน วิธีวิเคราะห์การลงทุน ผลตอบแทนจากการลงทุน การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและภาวะอุตสาหกรรม แนวความคิดเกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบัน การวิเคราะห์แนวคิดอิสลามเกี่ยวกับหุ้นกู้ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธ์ หุ้นแปลงสภาพ และสิทธิในการซื้อหุ้น การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นสามัญ โดยวิธีการต่างๆ

763 – 347

การจัดการการผลิตในอิสลาม 3(3-0-6)

(Production Management in Islam)

ลักษณะและความสำคัญของการผลิตในอิสลาม ปัจจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจด้านการผลิต ระบบการผลิต การจัดองค์การเพื่อการผลิต การวางแผนกระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพและปริมาณ การบำรุงรักษา การจัดซื้อและระบบการควบคุมสินค้าคงเหลือ

763 – 348

การจัดการสินเชื่อ 3(3-0-6)

(Credit Management)

ความหมาย ขอบเขตและประเภทของสินเชื่อ การตัดสินใจในการให้สินเชื่อ การกำหนดหลักเกณฑ์ และนโยบายการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินทั้งที่มีดอกเบี้ยและไม่มีดอกเบี้ย การพิจารณาโครงการ การควบคุมและการติดตามหนี้ วิธีปฏิบัติกับหนี้สูญ ข้อปฏิบัติทางกฎหมายเกี่ยวกับสินเชื่อ การใช้สินเชื่อต่างประเทศ ตลอดจนการใช้ระบบข้อมูลช่วยในการบริหารสินเชื่อ

763 – 349

ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ 3(2-2-6)

(management Information System)

แนวคิดในการจัดระบบข้อมูลเพื่อการจัดการกระบวนการจัดข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารหรือการจัดการ พัฒนาการของการจัดระบบข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ โครงสร้างคลังข้อมูลและลักษณะพิเศษของระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้กับระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ตลอดจนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการสารสนเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 350 3(3-0-6)

การวางแผนและการควบคุมงานบริหาร

(Management Planning and controlling)

ความหมายและความสำคัญของการวางแผน ลักษณะและความสำคัญของแผนประเภทต่างๆ กระบวนการในการวางแผนและควบคุม กระบวนการตัดสินใจในการบริหาร องค์การเทคนิคและแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการวางแผนและควบคุมงานบริหาร วิธีการและการออกแบบระบบการควบคุม การนำแผนไปใช้และการประเมินผลการปฏิบัติการ

763 – 419 3(3-0-6)

จริยธรรมธุรกิจในอิสลาม

(Business Ethics in Islam)

พฤติกรรมมนุษย์ในกรอบจริยธรรมอิสลาม ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมอิสลามกับกระบวนการทางธุรกิจ ได้แก่ จริยธรรมด้านการอุปโภคบริโภค การผลิต การโฆษณาและการจำหน่าย ความรับผิดชอบขององค์กรธุรกิจที่มีผลต่อปัจเจกบุคคลและสังคม จริยธรรมธุรกิจระหว่างประเทศ การแก้ปัญหาและการพัฒนา จริยธรรมธุรกิจ

763 – 420 3(2-2-5)

วิธีวิทยาการวิจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และการจัดการอิสลาม

(Research Methodology in Islam Economics and Management)

ระเบียบวิธีวิจัยทั้งในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ กระบวนการการจัดข้อมูล การเลือกกลุ่มตัวอย่างการออกแบบการวิจัย การวิเคราะห์และตีความข้อมูล การฝึกทำวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลาม การอ่านและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย

763 – 421 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์การจัดการในอิสลาม

(Managerial Economics in Islam)

การนำเอาหลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์อิสลามไปใช้ในการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การวางนโยบาย การบริหารและการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ แนวความคิดเกี่ยวกับดอกเบี้ยและกำไร ทฤษฎีการผลิต การตั้งราคา การวิเคราะห์ต้นทุน และปัจจัยการลงทุน นโยบายการผลิต นโยบายการตลาด ปัญหาการตัดสินใจเพื่อการลงทุนและการบริหารเงินทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 429

ประเด็นร่วมสมัยในเศรษฐศาสตร์อิสลาม 3(3-0-6)

(Contemporary Issues in Islam Economics)

ประเด็นที่ถกเถียงในทางทฤษฎีและปฏิบัติของนักเศรษฐศาสตร์มุสลิม เช่น การจัดตั้งสถาบันการเงินที่ปราศจากดอกเบี้ย การประกัน การสหกรณ์ ตลาดหลักทรัพย์ สถานธนานุบาล เป็นต้น

763 – 430

การบูรณาการทางเศรษฐกิจและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมุสลิม 3(3-0-6)

(Economic Integration and Cooperation Among Muslim Countries)

สาเหตุและทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ตัวอย่าง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่สำคัญ การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าขาย การช่วยเหลือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมุสลิม การจัดตั้งองค์กรทางเศรษฐกิจ วิเคราะห์ความสำเร็จและความล้มเหลวในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศมุสลิม

763 – 431

เศรษฐศาสตร์การเกษตรและสหกรณ์ในอิสลาม 3(3-0-6)

(Agricultural Economics and Cooperatives in Islam)

ประวัติ ขอบเขต ลักษณะและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์การเกษตรในอิสลาม แขนงต่างๆ ของเศรษฐศาสตร์การเกษตร การเปลี่ยนแปลงเทคนิคการผลิต ทฤษฎีหน่วยผลิตและการจัดการหน่วยผลิตทางการเกษตร ลักษณะเงินทุนทางการเกษตร โครงสร้างตลาดและสถาบันทางการเกษตร ความหมายลักษณะและความสำคัญของสหกรณ์ ประวัติสหกรณ์ในประเทศต่างๆ และไทย หลักการและประเภทของสหกรณ์ รวมทั้งสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลาม การส่งเสริมสหกรณ์ การบริหารงานและการจัดการสหกรณ์ เงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆ ของสหกรณ์ หลักเศรษฐศาสตร์และธุรกิจสหกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 432

เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ 3(3-0-6)

(Internation Economics)

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ นโยบายการกีดกันทางการค้าและผลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การลงทุนระหว่างประเทศ ตลาดเงินตรา ดุลการค้า ดุลการชำระเงิน การแก้ไขดุลการค้าและดุลการชำระเงิน การค้าและการเงินระหว่างประเทศกับการพัฒนาเศรษฐกิจ องค์การทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โครงสร้างสินค้าเข้าและออกที่สำคัญของไทยปัญหาดุลการค้าและดุลการชำระเงินของไทย ตลอดจนการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ความสำคัญและจำเป็นในการทำการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศมุสลิม

763 – 433

ทฤษฎีและนโยบาย 3(3-0-6)

(Monetary Theory and Policy)

ลักษณะบทบาท และหน้าที่ของเงิน ทฤษฎีอุปสงค์และอุปทานของเงิน ระบบธนาคารพาณิชย์ แหล่งและการใช้เงินทุน ลักษณะของสถาบันการเงินอื่นๆ กลไกการควบคุมเงินในระบบเศรษฐกิจ ระบบการเงินระหว่างประเทศ บทบาทของสถาบันการเงินในการพัฒนาเศรษฐกิจ นโยบายการเงินของประเทศไทย

763 – 434

เศรษฐกิจการเมืองในอิสลาม 3(3-0-6)

(Political Economy in Islam)

คำจำกัดความเศรษฐกิจการเมืองในอิสลาม พัฒนาการและขอบข่ายเศรษฐกิจการเมืองในประวัติศาสตร์อิสลามเศรษฐกิจการเมืองอิสลามในฐานะระบอบหนึ่งในโครงสร้างของอิสลามที่ครอบคลุม พื้นฐานสำคัญในโครงสร้างเศรษฐกิจการเมืองในอิสลาม ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการและกลไกเครื่องมือของระบบเศรษฐกิจการเมืองในอิสลาม วิเคราะห์เศรษฐกิจการเมืองในยุคศาสดามุฮัมมัด (ศ็อลฯ) และคุลาฟาอ์ อัรรอซีดีน ศึกษาเปรียบเทียบเศรษฐกิจการเมืองของประเทศมุสลิมหลังยุคอาณานิคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 435 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยความเจริญเติบโตและการพัฒนา

(Growth and Development Economics)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาและความจำเริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ปัญหานโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ บทบาทของรัฐกับเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจ การประสานงานในการใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และการประเมินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ

763 – 436 3(3-0-6)

เศรษฐศาสตร์แรงงานในอิสลาม

(Laber Economics in Islam)

ความหมายและความสำคัญของแรงงานในอิสลามตลาดแรงงานในประเทศมุสลิม การทำงาน ค่าจ้างและชั่วโมงการทำงาน บทบาทของสหภาพแรงงานและองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

763 – 451 3(3-0-6)

การจัดการธุรกิจขนาดย่อมและการค้าปลีก

(Small Business Management and Retailing)

แนวความคิดและขั้นตอนในการวางแผนการประกอบธุรกิจขนาดย่อม การบริหารการควบคุมทางการเงินและแหล่งเงินทุน การสำรวจตลาด การส่งเสริมการขายและการควบคุมสินค้าคงเหลือ การใช้สินเชื่อ การพยากรณ์ตลาด การบริหารการค้าปลีก การจัดร้าน การบริหารบุคคลและสินค้า การบริหารการขายและควบคุมในการค้าปลีก

763 – 452 3(3-0-6)

ซะกาตและภาษีอากร

(Zakat and Taxation)

ความหมาย แนวความคิดและพัฒนาการของการจัดการซะกาต ทรัพย์สินประเภทต่างๆ ที่ต้องจ่ายซะกาต พิกัดต่ำสุดและอัตราการจ่ายซะกาต ผู้มีสิทธิได้รับซะกาต บทบาทของซะกาตในส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับสวัสดิการสังคม หลักเณฑ์และวิธีการจัดการซะกาตสมัยใหม่ การภาษีอากร แนวคิดและบทบาทของภาษีอากรในนโยบายการคลังของรัฐ วิธีการจัดเก็บภาษีอากร ผลกระทบของภาษีอากรในแต่ละลักษณะต่อการตัดสินใจในวงการธุรกิจ ความแตกต่างระหว่างซะกาตและการภาษีอากรทั้งในเรื่องความหมาย วิธีการและเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

763 – 453

การจัดการสถาบันการเงินในอิสลาม 3(3-0-6)

(Monetary Institution Management in Islam)

แนวคิด ประเภทและหลักเกณฑ์ในการจัดโครงสร้างสถาบันการเงินและการธนาคารในอิสลาม ระบบงานบัญชีลักษณะงานและการให้บริการประเภทต่างๆ ของสถาบันการเงินในอิสลามบทบาทของสถาบันการเงินในอิสลามที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ปัญหาและแนวทางแก้ไขสถาบันการเงินในอิสลาม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินต่างๆ และสถาบันการเงินในอิสลาม การพัฒนาและอุปสรรคของสถาบันการเงินตามแนวทางอิสลาม

763 – 454

การจัดการโครงการ 3(3-0-6)

(Project Management)

ความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารโครงการการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการการประเมินค่าของโครงการ การแก้ไขปัญหาการบริหารโครงการ การวางแผนการติดตามและรายงานผลจากภาคสนาม

763 - 360

การฝึกงาน 300 ชั่วโมง

(Field Work)

การฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามที่สัมพันธ์กับแผนกวิชาเอกที่นักศึกษาเลือกเรียน นักศึกษาต้องเสนอโครงงานที่นำหลักเศรษฐศาสตร์และการจัดการในอิสลามไปปฏิบัติจริง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนแล้วไม่น้อยกว่า 6 ภาคเรียน ต้องติดต่อเข้ารับการฝึกงานในภาคฤดูร้อนไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง แล้วทำรายงานเสนออาจารย์ผู้ควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข. เกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการจัดทำโครงการพัฒนา
การศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษา ในช่วง แผนพัฒนาฯ
ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2543-2544)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกณฑ์มาตรฐานกลางสำหรับการจัดทำโครงการพัฒนาการศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาในช่วง
แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2543-2544)

ก. บุคลากร

1. อัตราส่วนอาจารย์ นักศึกษา (ยกเว้นมหาวิทยาลัยระบบไม่จำกัดรับ)

สาขาวิชา	อัตราส่วน
1.1 ระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรี	
1. ศึกษา ศาสตร์และการฝึกหัดครู	1 : 15
2. มนุษย์ศาสตร์ ศาสนาและเทววิท ยา	1 : 18
3. วิจิตรศิลป์ และการประยุกต์ศิลป์	1 : 8
4. นิศาสตร์	1 : 18
5. สังคมและพฤติกรรมศาสตร์	1 : 18
6. การบริหารพานิชการและธุรกิจ	1 : 18
7. การสื่อสารมวลชนและเอกสาร	1 : 18
8. คหกรรมศาสตร์	1 : 18
9. ธุรกิจบริหาร	1 : 18
10. วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	1 : 10
11. คณิตศาสตร์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์	1 : 10
12. แพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	1 : 4
13. วิศวกรรมศาสตร์	1 : 10
14. สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง	1 : 4
15. การอาชีวะ หัตถกรรม และอุตสาหกรรม	1 : 10
16. กานขนส่งและการคมนาคม	1 : 10
17. เกษตรศาสตร์ วนศาสตร์และการประมง	1 : 10
18. อื่น ๆ	1 : 18
หรือ	1 : 10 แล้วแต่กรณี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนึ่ง สาขาวิชาที่มีการกำหนดอัตราส่วนตามที่ ต.ร.ม. ให้ความเห็นชอบแล้วมีดังนี้

สาขาวิชา

1. เภสัชศาสตร์ 1 : 4

2. สัตวแพทยศาสตร์ 1 : 3.5

2. สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ประจำ (ร้อยละ)

2.1 การสอนระดับปริญญาตรี

ปริญญาเอก : ปริญญา โท : ปริญญาตรี = 35 : 60 : 5

2.2 การสอนระดับบัณฑิตศึกษา

ปริญญาเอก : ปริญญา โท = 50 : 50

3. สัดส่วนบุคลากรด้านธุรการต่อผู้ช่วยทางวิชาการ

3.1 สัดส่วนบุคลากรด้านธุรการต่อผู้ช่วยทางวิชาการให้มีค่า เท่ากับ 50 : 50

3.2 บุคลากรด้านธุรการในระยะเริ่มต้นของโครงการให้มีสัดส่วนดังนี้

ระดับ 4 มีจำนวนเป็น 1 ส่วน

ระดับ 3 มีจำนวนเป็น 2 ส่วน

ระดับ 1-2 มีจำนวนเป็น 6 ส่วน

ระดับ4

ระดับ3 ระดับ3

ระดับ1-2 ระดับ1-2 ระดับ1-2 ระดับ1-2 ระดับ1-2 ระดับ1-2

3.3 ผู้ช่วยทางวิชาการให้การติดตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนบุคลากรด้านธุรการ และผู้ช่วยทางวิชาการให้พิจารณาภาระงานต่างแต่ละสาขาวิชาประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. พื้นที่ให้สอย

19. ห้องบรรยายและห้องสัมมนา (ห้องขนาดลึกที่ให้ติว)

1.1 ห้องบรรยายขนาดความจุ 300 คน	0.9 ตรม. : คน
1.2 ห้องบรรยายขนาดความจุ 200 คน	0.9 ตรม. : คน
1.3 ห้องบรรยายขนาดความจุ 100 คน	1.0 ตรม. : คน
1.4 ห้องบรรยายขนาดความจุ 50 คน	1.1 ตรม. : คน
1.5 ห้องบรรยายขนาดความจุ 25 คน	1.5 ตรม. : คน
1.6 ห้องสัมมนาหรือห้องติวขนาดความจุ 30 คน	1.8 ตรม.: คน

2. ห้องปฏิบัติการทดลอง สำหรับการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์

2.1 ห้องปฏิบัติการทดลองเคมี ฟิสิกส์ (ปีที่ 1,2)
ขนาดความจุ 50 คน 3.5 ตรม.: คน

2.2 ห้องปฏิบัติการทดลองด้านอื่น ๆ (ปีที่ 1,2)
ขนาดความจุ 50 คน 3 ตรม.: คน

2.3 ห้องปฏิบัติการทดลองเคมี ฟิสิกส์ (ทั่วไป)
ขนาดความจุ 25 คน 4 ตรม.: คน

2.4 ห้องปฏิบัติการทดลองด้านอื่น ๆ (ทั่วไป)
ขนาดความจุ 25 คน 3.5 ตรม.: คน

2.5 ห้องปฏิบัติการทดลองทั่วไป (ทางด้านวิทยาศาสตร์)
สำหรับปี 3,4 และปริญญาโท
ขนาดความจุ 50 คน 5 ตรม.: คน

3. ห้องปฏิบัติการทดลองสำหรับการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์

3.1 ห้องปฏิบัติการทดลองสำหรับการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) สำหรับนักวิจัย 2 คน
นักศึกษาปริญญาโท 4 คน — 10 ตรม.: คน(ประยุกต์งานในห้องทดลอง)

3.2 ห้องปฏิบัติการทดลองสำหรับการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Science) สำหรับนักวิจัย 1 คน
นักศึกษาปริญญาโท 1 คน — 10 ตรม.: คน(ประยุกต์งานในห้องทดลอง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ห้องปฏิบัติการทดลองทางด้านสังคมศาสตร์

4.1 ห้องปฏิบัติการทดลองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ขนาดความจุ 25 คน 5 ตรม.:คน

4.2 ห้องปฏิบัติการทดลองทางด้านคหกรรมศาสตร์ ขนาดความจุ 25 คน 5 ตรม.:คน
ทางด้านสังคมศาสตร์

5.ห้องปฏิบัติการสำหรับการเรียนการสอน

5.1 ห้องเขียนแบบ ขนาดความจุ 25 คน 5 ตรม.: คน

5.2 ห้องปฏิบัติการทางด้านการคำนวณ ขนาดความจุ 50 คน 3 ตรม.: คน

5.3 ห้องปฏิบัติการภาษา ขนาดความจุ 25 คน 3.5 ตรม.: คน

6. โรงฝึกงาน (Workshop)

6.1 โรงฝึกงานทางด้านเครื่องจักรกล ขนาดความจุ 25 คน 10 ตรม.: คน

6.2 ห้องตรวจสอบวัสดุ ขนาดความจุ 25 คน 15ตรม.: คน

6.3 โรงฝึกงานช่างไม้ ขนาดความจุ 25 คน 7.5 ตรม.: คน

6.4 โรงฝึกงานเครื่องเหล็ก ขนาดความจุ 25 คน 7.5 ตรม.: คน

6.5 โรงฝึกงานเกี่ยวกับ Hydraulic ขนาดความจุ 25 คน 5 ตรม.: คน

6.6 โรงฝึกงานทางด้านเครื่องไฟฟ้า ขนาดความจุ 25 คน 5 ตรม.: คน

6.7 โรงฝึกงานให้มีพื้นที่เก็บเครื่องมือสำหรับ การปฏิบัติงานทุกชนิด 15 % ของพื้นที่ทั้งหมด

7. หอพักนักศึกษา

7.1 ระดับปริญญาตรี ขนาดความจุ 4 คน : ห้อง 7 ตรม.: คน

7.2 ระดับบัณฑิตศึกษา ขนาดความจุ 2 คน : ห้อง 9 ตรม.: คน

7.3 ห้องน้ำเฉลี่ย 1 ตรม.: คน

7.4 ห้องพักผ่อน (คิด 20 % ของนักศึกษา) 2 ตรม.:คน

7.5 ห้องซักเสื้อผ้า ให้คิดพื้นที่ตามความจำเป็น
โดยใช้พื้นที่ขนาด 10 ตรม.:คน

8. ห้องอาหาร 1.5 ตรม.:คน

9. ห้องสำหรับงานบริการ

9.1 ห้องคณบดี 15 ตรม.:คน

9.2 ห้องผู้บริหารหรืออาจารย์ขั้นอาวุโส 12 ตรม.:คน

9.3 ห้องผู้บริหารหรืออาจารย์ระดับธรรมดา 9 ตรม.:คน

9.4 ห้องปฏิบัติงานทางธุรการ 4 ตรม.:คน

10. ระเบียบทางสัญจรไม่เกิน 25 % ของพื้นที่ทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. ห้องสมุด

1. เนื้อที่ภายในห้องสมุดควรจัดสรร ดังนี้

1.1 จำนวนที่นั้งสำหรับศึกษาค้นคว้าภายในห้องสมุด

1. ให้มีร้อยละ 20 ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 15 ตรม.:คน
2. ให้มีร้อยละ 35 ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 2.0 ตรม.:คน
3. ให้มีร้อยละ 10 ของคณาจารย์ทั้งหมดโดยคิดพื้นที่ 3.0 ตรม.:คน

1.2 เนื้อที่สำหรับบุคลากรและอื่นๆ (โดยประมาณ)

1. ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ 18 ตรม.:คน
2. หัวหน้าฝ่ายต่างๆ 15 ตรม.:คน
3. บรรณารักษ์และนักวิชาการอื่น 9 ตรม.:คน
4. เจ้าหน้าที่ธุรกิจการ 4.5 ตรม.:คน
5. นักการภารโรง 2.0 ตรม.:คน
6. ห้องพักบุคลากรห้องสมุด 2.5 ตรม.:คน
7. สำนักงานเลขานุการ 4.5 ตรม..:คน
8. ห้องเก็บของ (รวมห้องซ่อมหนังสือ) อย่างน้อย 60 ตรม.
9. ห้องไมโครฟิล์ม 20-25% ของพื้นที่ทั้งหมด
10. ห้องประชุมเล็ก 100 ตรม.
11. ห้องถ่ายเอกสาร 120 ตรม.
12. ห้องสัมมนาจำนวนห้องและขนาดตามความจำเป็น ห้องประชุมใหญ่จุที่นั่ง 100 ที่นั่งขึ้นไป คิด 1.5 ตรม.: คน ห้องเครื่องจักรกล เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องอัดสำเนา และเครื่องถ่ายเอกสารตามความจำเป็นเนื้อที่สำหรับบริการอื่นๆสุดแล้วแต่วัตถุประสงค์ของห้องสมุดอนึ่ง กรณีที่ห้องสมุดจำเป็นต้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ให้คิดพื้นที่ 3.0 ตรม.: เครื่อง 20 ตรม.

1.3 เนื้อที่สำหรับเก็บหนังสือและวารสารเย็บเล่ม 60 ตรม. ต่อ 10000 เล่ม (หนึ่งหมื่นเล่ม) และควรเตรียมเนื้อที่สำหรับหนังสือที่จะเพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวทุกๆ 10 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จำนวนทรัพยากรห้องสมุด

2.1 จำนวนหนังสือ

50 เล่ม ต่อนักศึกษาระดับปริญญาตรี 1 คน

75 เล่ม ต่อนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 1 คน

100 เล่ม ต่ออาจารย์ 1 คน

2.2 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่ได้มาตรฐานจะต้องมีหนังสือไม่น้อยกว่า 100000 เล่ม

2.3 วารสารประเภทให้ความรู้ทั่วไปและเพื่อความจรรโลง ประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนวารสารที่พิมพ์เผยแพร่

<u>ง. การคำนวณค่าก่อสร้าง</u>

1. ค่าปรับปรุงพื้นที่ คำนวณตามสภาพของแต่ละแห่ง

2. การคำนวณค่าก่อสร้างในภาคต่างๆให้เทียบกับราคากลางของการก่อสร้างในเขตกรุงเทพฯและภาคกลาง ในอัตราร้อยละดังนี้

2.1 ภาคใต้เพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 15

2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 5

2.3 ภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 10

3. ค่าก่อสร้างที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีงบประมาณขึ้นอยู่กับภาวะทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศรวมทั้งมาตรฐานของสิ่งก่อสร้าง

4. งานออกแบบอาคารให้ยึดตามระเบียบของสำนักนายรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้างอาคาร พ.ศ. 2535

วงเงิน	อัตราค่าออกแบบ (%)	อัตราค่าควบคุมงานก่อสร้าง (%)
ไม่เกิน 10 ล้าน	2.00	2.00
ส่วนที่เกิน 10 ล้านบาท	1.75	1.75

5. สำหรับราคากลางนั้นให้ใช้เอกสารบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างของสำนักงบประมาณ โดยให้คิดเพิ่มตามอัตราภาวะเงินเฟ้อแต่ละปี คือประมาณร้อยละ 5 ต่อปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค. เทศบัญญัติและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลต่อโครงการ

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ.2522

หมวด 1

บททั่วไป

ฯลฯ

มาตรา 8 (9) เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรมและการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

ฯลฯ

(9) พื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กลับรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารบางชนิด หรือบางประเภท ตลอดจนลักษระและขนาดของพื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นดังกล่าว

ฯลฯ

กฎกระทรวง

ฉบับ 4 (พ.ศ.2526)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ.2522

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

" อาคารสาธารณะ " หมายความว่า อาคารที่ใช้ประโยชน์ในการชุมนุมคนได้ทั่วไป เพื่อกิจการทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือการพาณิชยกรรม

" อาคารพิเศษ " หมายความว่า อาคารที่ต้องการมาตรฐานความปลอดภัยเป็นพิเศษ (1) โรงมหรสพ อัฒจันทร์ หอประชุม หอสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์สถาน หรือศาสนสถาน

ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

" อาคารขนาดใหญ่พิเศษ " หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้อาคารหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกัน ≥ 10000 ตารางเมตร

" ที่ว่าง " หมายความว่า พื้นที่ปราศจากหลังคาหรือสิ่งก่อสร้างปกคลุม เช่น บ่อน้ำ สระว่ายน้ำหรือที่จอดรถ รวมถึงสิ่งก่อสร้างหรืออาคารที่สูง ≤ 1.20 เมตรและไม่มีหลังคาหรือสิ่งก่อสร้างปกคลุมเหนือระดับนั้น

" ถนนสาธารณะ " หมายความว่า ถนนที่เปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

ฯลฯ

หมวด 1

ลักษณะของอาคาร เนื้อที่ว่างภายนอกอาคารและแนวอาคาร

ฯลฯ

ข้อ 2 ที่ดินที่ตั้งของอาคารขนาดใหญ่พิเศษที่มีเนื้อที่อาคาร ≥ 30000 ตารางเมตร ด้านสั้นสุดของที่ดินต้อง ≥ 12.00 เมตร ติดถนนสาธารณะที่กว้าง ≥ 10.00 เมตรตลอดแนวถนน นับตั้งแต่ที่ตั้งอาคารไปจนเชื่อมกับถนนสาธารณะอื่นที่กว้าง ≥ 10.00 เมตร

ข้อ 3 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีถนนหรือที่ว่างปราศจากสิ่งปกคลุมโดยรอบอาคารกว้าง ≥ 6.00 เมตร และรถดับเพลิงสามารถเข้าออกได้สะดวก

ที่ว่างดังกล่าวให้รวมระยะเขตห้ามก่อสร้างอาคารบางชนิดหรือบางประเภทริมถนนหรือทางหลวงตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 4 พื้นหรือผนังของอาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องห่างเขตที่ของผู้อื่น และถนนสาธารณะ ≥ 6.00 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 5 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีค่าสูงสุดของอัตราส่วนระหว่าง พื้นที่อาคารรวมทุกชั้น/พื้นที่ดินของทุกอาคารที่อยู่บนที่ดินแปลงเดียวกัน ≤ 10/1

ข้อ 6 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีที่ว่างปราศจากสิ่งปกคลุม ≥

(2) อาคารสาธารณะที่ไม่ได้ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ต้องมีที่ว่าง ≥ 10% ของที่ดินแปลงนั้น

ข้อ 7 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีระบบระบายอากาศ ระบบบำบัดน้ำเสียและระบบระบายน้ำทิ้ง ตามหมวด 2 และหมวด 3 ถ้าเป็นอาคารที่มีชั้นใต้ดิน ระบบดังกล่าวต้องแยกออกจากระบบเหนือพื้นดิน

ฯลฯ

หมวด 2

ระบบระบายอากาศ ระบบไฟฟ้าและระบบป้องกันเพลิงไหม้

ฯลฯ

ข้อ 9 การระบบอากาศในอาคารขนาดใหญ่เป็นพิเศษ ต้องจัดให้มีระบบอากาศโดยวิธีธรรมชาติหรือวิธีกล ดังต่อไปนี้

(1) การระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ ใช้เฉพาะกับผนังด้านนอก โดยให้มีช่องเปิดสู่ภายนอกอาคารได้ ซึ่งต้องเปิดไว้ระหว่างใช่สอยพื้นที่นั้น พื้นที่ของช่องเปิดต้องมีขนาด ≥ 10% ของพื้นที่นั้น

(2) การระบายอากาศโดยวิธีกล ให้มีอุปกรณ์ขับเคลื่อนอากาศเพื่อให้เกิดการนำอากาศเข้ามาตามอัตราดังนี้

ตาราง แสดงอัตราการระบายอากาศ

ลำดับ	สถานที่	อัตราการระบายอากาศไม่น้อยกว่าจำนวนเท่าของปริมาตรของห้องใน 1 ชั่วโมง
2	ห้องน้ำ ห้องส้วม ของอาคารสาธารณะ	4
6	สถานที่จำหน่ายอาคารและเครื่องดื่ม	7
10	ห้องครัวของสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	24
11	ลิฟต์โดยสารและลิฟต์ดับเพลิง	30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่งช่องนำอากาศเข้าโดยวิธีกล ต้องห่างจากที่เกิดอากาศเสียและชาองระบายอากาศทิ้ง ≥ 5.00 เมตร สูงจากพื้นดิน ≥ 1.50 เมตร

ข้อ 10 การระบายอากาศในอาคารขนาดใหญ่พิเศษที่มีการปรับภาวะอากาศด้วยระบบปรับอากาศ ต้องมีลักษณะดังนี้

(1) ต้องมีการอากาศภายนอกเข้ามาในพื้นที่ปรับภาวะอากาศ หรือดูดอากาศจากภายในพื้นที่ปรับภาวะอากาศออก ≥

ตาราง แสดงการระบายอากาศในกรณีที่มีระบบปรับภาวะอากาศ

ลำดับ	สถานที่	ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง/ตารางเมตร
14	ห้องประชุม	6
15	ห้องน้ำ ห้องส้วม	10
16	สถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม	10
18	ห้องครัว	30

ข้อ 11 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าเพื่อการแสงสว่างหรือกำลังซึ่งต้องมีการเดินสายและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าตามมาตรฐานของการไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ฯลฯ

ข้อ 14 อาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองสำหรับกรณีฉุกเฉินและต้องเพียงพอสำหรับหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) จ่ายพลังงานไฟฟ้าเป็นเวลา ≥ ชั่วโมง สำหรับสัญลักษณ์ทางฉุกเฉินทางเดิน ห้องโถง บันไดและระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้

(2) จ่ายพลังงานไฟฟ้าตลอดเวลาสำหรับลิฟต์ดับเพลิง เครื่องสูบน้ำดับเพลิง ห้องช่วยชีวิตฉุกเฉิน เป็นต้น

ฯลฯ

ข้อ 18 อาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีระบบป้องกันเพลิงไหม้ ซึ่งประกอบด้วยระบบท่อยืนที่เก็บน้ำสำรอง และหัวรับดับเพลิง ดังนี้

ฯลฯ

(5) ปริมาณการส่งจ่ายน้ำสำรองต้องมีปริมาณไม่น้อยกว่า 30 ลิตร/วินาที สำหรับท่อยืนท่อแรก และไม่น้อยกว่า 15 ลิตร/วินาที สำหรับท่อยืนที่เพิ่มขึ้นในอาคารหลังเดียวกัน แต่รวมแล้วไม่จำเป็นต้องมากกว่า 95 ลิตร/วินาที และสามารถจ่ายน้ำเป็นเวลา ≥ 30 นาที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 19 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่เหมาะสม โดยมี 1 เครื่อง/พื้นที่อาคาร ≤ 1000 ตารางเมตร @ ≤ 45.00 เมตร แต่ละชั้น ≥ 1 เครื่อง การติดตั้งต้องให้ส่วนบนสุดของตัวเครื่องสูงกว่าพื้นที่อาคาร ≤ 1.50 ในที่ที่สามารถอ่านคำแนะนำได้สะดวก

ข้อ 20 อาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องจัดให้มีระบบดับเพลิงอัตโนมัติ หรือระบบอื่นที่เทียบเท่า

ฯลฯ

หมวด 3

ระบบบำบัดน้ำเสียและการระบายน้ำทิ้ง

ฯลฯ

ข้อ 31 การระบายน้ำฝนจากอาคารขนาดใหญ่พิเศษ จะระบายลงสู่แหล่งน้ำโดยตรงก็ได้ต้องไม่ก่ออันตรายต่อสุขภาพ

ฯลฯ

หมวด 4

ระบบประปา

ฯลฯ

ข้อ 36 อาคารขนาดใหญ่พิเศษ ต้องมีระบบสำรองน้ำที่สามารถจ่ายน้ำในชั่วโมงการใช้น้ำสูงสุดได้นาน ≥ 2 ชั่วโมง

ฯลฯ

หมวด 5

ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

ฯลฯ

ข้อ 38 อาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีระบบกำจัดขยะ โดยวิธีขนลำเลียงหรือทิ้งลงปล่องทิ้งมูลฝอย

ข้อ 39 ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในอาคารคิดจาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(2) การใช้เพื่อการพาณิชยกรรมหรือการอื่น ปริมาณมูลฝอยไม่น้อยกว่า 0.4 ลิตร/ตารางเมตร/วัน

ข้อ 40 อาคารขนาดใหญ่พิเศษต้องมีที่พักรวมมูลฝอยต้องมีลักษณะดังนี้

(1) ขนาดความจุ ≥ 3 เท่าของปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นในข้อ 39

(2) ผนังต้องทำด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ

(3) พื้นผิวภายในต้องเรียบและกันน้ำซึม

(4) ต้องมีการป้องกันกลิ่นและน้ำฝน

(5) ต้องมีการระบายน้ำเสียจากมูลฝอยเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสีย

(6) ต้องมีการระบายอากาศและป้องกันน้ำเข้า

ที่พักรวมมูลฝอยต้องห่างจากที่ประกอบและที่เก็บอาหาร ≥ 4.00 เมตร ถ้าที่พักรวมมูลฝอยมีความจุ > 3 ลูกบาศก์เมตรต้องห่างจากที่ประกอบการและที่เก็บอาหาร ≥ 10.00 เมตร

ฯลฯ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 39 (พ.ศ. 2537)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

หมวด 1

แบบและระเบียบวิธีการเกี่ยวกับการติดตั้งระบบป้องกันอัคคีภัย

ฯลฯ

ข้อ 2 อาคารต่อไปนี้ต้องมีวิธีการเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

ฯลฯ

(2) อาคารที่ใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน เช่น โรงมหรสพ หอประชุม สถานศึกษา สนามกีฬา หอสมุด เป็นต้น

ข้อ 3 อาคารตามข้อ 2 (2) ต้องมีเครื่องดับเพลิงมือถือตามชนิดและขนาดที่กำหนดไว้ในตาราง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง แสดงขนาดเครื่องดับเพลิง

ชนิดของเครื่องดับเพลิง	ขนาดบรรจุ ≥
(1) โฟมเคมี	10 ลิตร
(2) ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์	4 กิโลกรัม
(3) ผงเคมีแห้ง	4 กิโลกรัม
(4) HALON 1211	4 กิโลกรัม

ข้อ 5 อาคารตามข้อ 3 ที่มีพื้นที่รวมกันในหลังเดียวเกิน 2000 ตารางเมตร ต้องมีสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น

ข้อ 6 ระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(1) อุปกรณ์แจ้งเหตุทั้งแบบอัตโนมัติและแบบใช้มือ เพื่อให้อุปกรณ์สัญญาณส่งเตือนเพลิงไหม้ทำงาน

(2) อุปกรณ์สัญญาณส่งเตือนเพลิงไหม้ที่สามารถส่งเสียง หรือสัญญาณให้คนที่อยู่ในอาคารทราบได้

ฯลฯ

หมวด 2

แบบและจำนวนห้องน้ำและห้องส้วม

ฯลฯ

ข้อ 8 อาคารที่บุคคลจะเข้าใช้สอยได้ ต้องมีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม ≥

ตาราง แสดงจำนวนห้องน้ำ

ชนิดหรือประเภทของอาคาร	ห้องส้วม		ห้องน้ำ	อ่างล้างมือ
	โถส้วม	โถปัสสาวะ		
ฯลฯ				
(7) หอประชุมหรือโรงมหรสพ ต่อพื้นที่อาคาร 200 ตารางเมตร หรือ 100 คน				
ก. สำหรับผู้ชาย	1	2	-	1
ข. สำหรับผู้หญิง	2	-	-	1
ฯลฯ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(9) สำนักงานต่อพื้นที่อาคาร 300 ตารางเมตร ก. สำหรับผู้ชาย ข. สำหรับผู้หญิง	 1 2	 2 -	 - -	 1 1
(10) ภัตตาคารต่อพื้นที่สำหรับตั้งโต๊ะอาหาร 200 ตารางเมตร ก. สำหรับผู้ชาย ข. สำหรับผู้หญิง	 1 2	 2 -	 - -	 1 1

ข้อ 9 ห้องน้ำ ห้องส้วมจะแยกหรือรวมกันก็ได้ แต่ต้องทำความสะอาดได้ง่าย มีช่องระบายอากาศ ≥ 10% ของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศได้เพียงพอระยะดิ่งถึงพื้นจากฝ้าเพดาน ≥ 1.80 เมตร ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมแยกกัน ต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 0.9 ตารางเมตร และต้องมีความกว้างมากกว่า ≥ 0.9 เมตร ถ้าห้องน้ำ ห้องส้วมอยู่รวมกันต้องมีพื้นที่ภายในแต่ละห้อง ≥ 1.50 ตารางเมตร

ฯลฯ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 41 (พ.ศ. 2537)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

พ.ศ. 2522

ฯลฯ

ข้อ 2 ที่จอดรถต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและมีขนาด

(1) ≥ 2.40 x 6.00 กรณีจอดทำมุม ≤ 30 องศา กับแนวทางเดิน

(2) ≥ 2.40 x 5.00 กรณีจอดตั้งฉากกับแนวทางเดิน

(1) ≥ 2.40 x 5.50 กรณีจอดทำมุม ≥ 30 องศา กับแนวทางเดิน

ข้อ 3 ที่จอดรถแต่ละคันต้องแสดงลักษณะและขอบเขตของที่จอดรถไว้ชัดเจน และต้องมีทางเดินรถเชื่อมต่อโดยตรงกับทางเข้า – ออก และที่กลับรถ

ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2517)

ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร

พ.ศ. 2479

ฯลฯ

ข้อ 2 ให้กำหนดประเภทของอาคารซึ่งต้องมีที่จอดรถยนต์ที่กลับรถและทางเข้าออกของรถยนต์

ฯลฯ

(7) อาคารขนาดใหญ่

ข้อ 3 จำนวนที่จอดรถยนต์ ต้องจัดตามกำหนดดังนี้

ฯลฯ

(2) (ซ) อาคารขนาดใหญ่ ให้มีที่จอดรถยนต์ ≥ 1 คันต่อพื้นที่ 240 ตารางเมตร เศษของ 240 ให้ปัดเป็น 240

ฯลฯ

ข้อ 8 ทางเข้าออกของรถยนต์ต้องกว้าง ≥ 6.00 เมตร ถ้าจัดให้รถวิ่งทางเดียว ทางเข้าออกต้องกว้าง ≥ 3.50 เมตร และปากทางเข้าออกต้องมีลักษณะดังนี้

(1) ศูนย์กลางทางเข้าออกต้องห่างจากจุดเริ่มโค้งหรือหักมุมของทางร่วม ทางแยก ≥ 20เมตร

ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้